Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ទីឃនិកាយេ

សីលក្ខន្ធវគ្គដ្ឋកថា

គន្ថារម្ភកថា

ករុណាសីតលហទយំ , បញ្ញាបជ្ជោតវិហតមោហតមំ;

សនរាមរលោកគរុំ, វន្ទេ សុគតំ គតិវិមុត្តំ។

ពុទ្ធោបិ ពុទ្ធភាវំ, ភាវេត្វា ចេវ សច្ឆិកត្វា ច;

យំ ឧបគតោ គតមលំ, វន្ទេ តមនុត្តរំ ធម្មំ។

សុគតស្ស ឱរសានំ, បុត្តានំ មារសេនមថនានំ;

អដ្ឋន្នម្បិ សមូហំ, សិរសា វន្ទេ អរិយសង្ឃំ។

ឥតិ មេ បសន្នមតិនោ, រតនត្តយវន្ទនាមយំ បុញ្ញំ;

យំ សុវិហតន្តរាយោ, ហុត្វា តស្សានុភាវេន។

ទីឃស្ស ទីឃសុត្តង្កិតស្ស, និបុណស្ស អាគមវរស្ស;

ពុទ្ធានុពុទ្ធសំវណ្ណិតស្ស, សទ្ធាវហគុណស្ស។

អត្ថប្បកាសនត្ថំ, អដ្ឋកថា អាទិតោ វសិសតេហិ;

បញ្ចហិ យា សង្គីតា, អនុសង្គីតា ច បច្ឆាបិ។

សីហឡទីបំ បន អាភតាថ, វសិនា មហាមហិន្ទេន;

ឋបិតា សីហឡភាសាយ, ទីបវាសីនមត្ថាយ។

អបនេត្វាន តតោហំ, សីហឡភាសំ មនោរមំ ភាសំ;

តន្តិនយានុច្ឆវិកំ, អារោបេន្តោ វិគតទោសំ។

សមយំ អវិលោមេន្តោ, ថេរានំ ថេរវំសបទីបានំ;

សុនិបុណវិនិច្ឆយានំ, មហាវិហារេ និវាសីនំ។

ហិត្វា បុនប្បុនាគតមត្ថំ, អត្ថំ បកាសយិស្សាមិ;

សុជនស្ស ច តុដ្ឋត្ថំ, ចិរដ្ឋិតត្ថញ្ច ធម្មស្ស។

សីលកថា ធុតធម្មា, កម្មដ្ឋានានិ ចេវ សព្ពានិ;

ចរិយាវិធានសហិតោ, ឈានសមាបត្តិវិត្ថារោ។

សព្ពា ច អភិញ្ញាយោ, បញ្ញាសង្កលននិច្ឆយោ ចេវ;

ខន្ធធាតាយតនិន្ទ្រិយានិ, អរិយានិ ចេវ ចត្តារិ។

សច្ចានិ បច្ចយាការទេសនា, សុបរិសុទ្ធនិបុណនយា;

អវិមុត្តតន្តិមគ្គា, វិបស្សនា ភាវនា ចេវ។

ឥតិ បន សព្ពំ យស្មា, វិសុទ្ធិមគ្គេ មយា សុបរិសុទ្ធំ;

វុត្តំ តស្មា ភិយ្យោ, ន តំ ឥធ វិចារយិស្សាមិ។

“មជ្ឈេ វិសុទ្ធិមគ្គោ, ឯស ចតុន្នម្បិ អាគមានញ្ហិ;

ឋត្វា បកាសយិស្សតិ, តត្ថ យថា ភាសិតំ អត្ថំ”។

ឥច្ចេវ កតោ តស្មា, តម្បិ គហេត្វាន សទ្ធិមេតាយ;

អដ្ឋកថាយ វិជានថ, ទីឃាគមនិស្សិតំ អត្ថន្តិ។

និទានកថា

តត្ថ ទីឃាគមោ នាម សីលក្ខន្ធវគ្គោ, មហាវគ្គោ, បាថិកវគ្គោតិ វគ្គតោ តិវគ្គោ ហោតិ; សុត្តតោ ចតុត្តិំសសុត្តសង្គហោ។ តស្ស វគ្គេសុ សីលក្ខន្ធវគ្គោ អាទិ, សុត្តេសុ ព្រហ្មជាលំ។ ព្រហ្មជាលស្សាបិ “ឯវំ មេ សុត”ន្តិអាទិកំ អាយស្មតា អានន្ទេន បឋមមហាសង្គីតិកាលេ វុត្តំ និទានមាទិ។

បឋមមហាសង្គីតិកថា

បឋមមហាសង្គីតិ នាម ចេសា កិញ្ចាបិ វិនយបិដកេ តន្តិមារូឡ្ហា, និទានកោសល្លត្ថំ បន ឯវំ វេទិតព្ពា។ ធម្មចក្កប្បវត្តនញ្ហិ អាទិំ កត្វា យាវ សុភទ្ទបរិព្ពាជកវិនយនា កតពុទ្ធកិច្ចេ, កុសិនារាយំ ឧបវត្តនេ មល្លានំ សាលវនេ យមកសាលានមន្តរេ វិសាខបុណ្ណមទិវសេ បច្ចូសសមយេ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ លោកនាថេ, ភគវតោ បរិនិព្ពានេ សន្និបតិតានំ សត្តន្នំ ភិក្ខុសតសហស្សានំ សង្ឃត្ថេរោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សត្តាហបរិនិព្ពុតេ ភគវតិ សុភទ្ទេន វុឌ្ឍបព្ពជិតេន – “អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ, មា បរិទេវិត្ថ, សុមុត្តា មយំ តេន មហាសមណេន, ឧបទ្ទុតា ច ហោម – ‘ឥទំ វោ កប្បតិ, ឥទំ វោ ន កប្បតី’តិ, ឥទានិ បន មយំ យំ ឥច្ឆិស្សាម, តំ ករិស្សាម, យំ ន ឥច្ឆិស្សាម ន តំ ករិស្សាមា”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧) វុត្តវចនមនុស្សរន្តោ,

ᨷᩕᩣᨾᩥᩈᩔ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩤᨲᩔ ᨸᩩᨶ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᨽᩣᩅᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ, “ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨿᩴ ᨸᩤᨸᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ‘ᩋᨲᩦᨲᩈᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᨸᩤᩅᨧᨶ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨿᩣᩅ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩋᨶᨲᩦᨲᩈᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾᩮᩅ ᨸᩤᩅᨧᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ –

‘ᨿᩮᩣ ᩅᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨧ ᨴᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩅᩮᩣ ᨾᨾᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒.᪒᪑᪖)᪨

‘ᨿᨶ᩠ᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᨳᨿᩥᨴᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᨶᩥᨿᩴ ᩋᩔ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩴ’᪨

ᨿᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ –

‘ᨵᩣᩁᩮᩔᩈᩥ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨠᩔᨸ, ᩈᩣᨱᩣᨶᩥ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩣᨶᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩈᨶᩣᨶᩦ’ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒.᪑᪕᪔) ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ᪨

‘ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᩅᨴᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᩣᨾᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨩᩴ ᨸᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ; ᨠᩔᨸᩮᩤᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᩅᨴᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨩᩴ ᨸᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ’ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒.᪑᪕᪒)᪨

ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᩅᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩅᩥᩉᩣᩁᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᨾᩈᨾᨭ᩠ᨮᨸᨶᩮᨶ ᨧ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨸᩤᨱᩥᩴ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃᨣ᩠ᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣᨸᨾᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨧ ᨸᩈᩴᩈᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩔ ᨠᩥᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨱᨱ᩠ᨿᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨶᨶᩩ ᨾᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨠᨠᩅᨧᩍᩔᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩣᨶᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩩᩃᩅᩴᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ‘ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩴᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨿᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ, ᨾᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨿᩥᨲᩣ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥ, ᩏᩊᩣᩁᩣᨿ ᨧ ᩍᨾᩣᨿ ᨸᩈᩴᩈᩣᨿ ᨸᩈᩴᩈᩦᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩏᩔᩣᩉᩴ ᨩᨶᩮᩈᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᩮᩤ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᩑᨠᨾᩥᨴᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᨿᩴ ᨸᩤᩅᩣᨿ ᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨾᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪗) ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᨠᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨶᩔ ᨾᩉᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩅᩈᩣᨶᩮ ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩥᩔᩣᨾ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᩋᩣᩉ –

“ᩉᨶ᩠ᨴ ᨾᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᩣᨾ, ᨸᩩᩁᩮ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩥᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ; ᨸᩩᩁᩮ ᩋᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨴᩥᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ

បដិពាហិយ្យតិ; បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តិ, បុរេ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, វិនយវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តី”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧)។

ភិក្ខូ អាហំសុ – “តេន ហិ, ភន្តេ, ថេរោ ភិក្ខូ ឧច្ចិនតូ”តិ។ ថេរោ បន សកលនវង្គសត្ថុសាសនបរិយត្តិធរេ បុថុជ្ជនសោតាបន្នសកទាគាមិអនាគាមិ សុក្ខវិបស្សក ខីណាសវភិក្ខូ អនេកសតេ, អនេកសហស្សេ ច វជ្ជេត្វា តិបិដកសព្ពបរិយត្តិប្បភេទធរេ បដិសម្ភិទាប្បត្តេ មហានុភាវេ យេភុយ្យេន ភគវតោ ឯតទគ្គំ អារោបិតេ តេវិជ្ជាទិភេទេ ខីណាសវភិក្ខូយេវ ឯកូនបញ្ចសតេ បរិគ្គហេសិ។ យេ សន្ធាយ ឥទំ វុត្តំ – “អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ឯកេនូនបញ្ចអរហន្តសតានិ ឧច្ចិនី”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧)។

កិស្ស បន ថេរោ ឯកេនូនមកាសីតិ? អាយស្មតោ អានន្ទត្ថេរស្ស ឱកាសករណត្ថំ។ តេនហាយស្មតា សហាបិ, វិនាបិ, ន សក្កា ធម្មសង្គីតិំ កាតុំ។ សោ ហាយស្មា សេក្ខោ សករណីយោ, តស្មា សហាបិ ន សក្កា។ យស្មា បនស្ស កិញ្ចិ ទសពលទេសិតំ សុត្តគេយ្យាទិកំ អប្បច្ចក្ខំ នាម នត្ថិ។ យថាហ –

“ទ្វាសីតិ ពុទ្ធតោ គណ្ហិំ, ទ្វេ សហស្សានិ ភិក្ខុតោ;

ចតុរាសីតិ សហស្សានិ, យេ មេ ធម្មា បវត្តិនោ”តិ។ (ថេរគា. ១០២៧);

តស្មា វិនាបិ ន សក្កា។

យទិ ឯវំ សេក្ខោបិ សមានោ ធម្មសង្គីតិយា ពហុការត្តា ថេរេន ឧច្ចិនិតព្ពោ អស្ស, អថ កស្មា ន ឧច្ចិនិតោតិ? បរូបវាទវិវជ្ជនតោ។ ថេរោ ហិ អាយស្មន្តេ អានន្ទេ អតិវិយ វិស្សត្ថោ អហោសិ, តថា ហិ នំ សិរស្មិំ បលិតេសុ ជាតេសុបិ ‘ន វាយំ កុមារកោ មត្តមញ្ញាសី’តិ, (សំ. និ. ២.១៥៤) កុមារកវាទេន ឱវទតិ។ សក្យកុលប្បសុតោ ចាយំ អាយស្មា តថាគតស្ស ភាតា ចូឡបិតុបុត្តោ។ តត្ថ កេចិ ភិក្ខូ ឆន្ទាគមនំ វិយ មញ្ញមានា – “ពហូ អសេក្ខបដិសម្ភិទាប្បត្តេ ភិក្ខូ ឋបេត្វា អានន្ទំ សេក្ខបដិសម្ភិទាប្បត្តំ ថេរោ ឧច្ចិនី”តិ ឧបវទេយ្យុំ។ តំ បរូបវាទំ បរិវជ្ជេន្តោ, ‘អានន្ទំ វិនា ន សក្កា សង្គីតិំ កាតុំ, ភិក្ខូនំយេវ អនុមតិយា គហេស្សាមី’តិ ន ឧច្ចិនិ។

អថ សយមេវ ភិក្ខូ អានន្ទស្សត្ថាយ ថេរំ យាចិំសុ។ យថាហ –

“ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ – ‘អយំ, ភន្តេ, អាយស្មា អានន្ទោ កិញ្ចាបិ សេក្ខោ អភព្ពោ ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតិំ គន្តុំ, ពហុ ចានេន ភគវតោ សន្តិកេ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ, តេន ហិ, ភន្តេ, ថេរោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនតូ’តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនី”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧)។

ឯវំ ភិក្ខូនំ អនុមតិយា ឧច្ចិនិតេន តេនាយស្មតា សទ្ធិំ បញ្ចថេរសតានិ អហេសុំ។

អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កត្ថ នុ ខោ មយំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមា”តិ? អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “រាជគហំ ខោ មហាគោចរំ បហូតសេនាសនំ, យំនូន មយំ រាជគហេ វស្សំ វសន្តា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាម, ន អញ្ញេ ភិក្ខូ រាជគហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុ”ន្តិ (ចូឡវ. ៤៣៧)។

កស្មា បន តេសំ ឯតទហោសិ? “ឥទំ បន អម្ហាកំ ថាវរកម្មំ, កោចិ វិសភាគបុគ្គលោ សង្ឃមជ្ឈំ បវិសិត្វា ឧក្កោដេយ្យា”តិ។ អថាយស្មា មហាកស្សបោ ញត្តិទុតិយេន កម្មេន សាវេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នេយ្យ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ព”ន្តិ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ សង្ឃោ, សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ចភិក្ខុសតានិ សម្មន្ន”តិ ‘រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ សម្មុតិ’ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតានិ សង្ឃេន ឥមានិ បញ្ចភិក្ខុសតានិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ, ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ (ចូឡវ. ៤៣៨)។

អយំ បន កម្មវាចា តថាគតស្ស បរិនិព្ពានតោ ឯកវីសតិមេ ទិវសេ កតា។ ភគវា ហិ វិសាខបុណ្ណមាយំ បច្ចូសសមយេ បរិនិព្ពុតោ, អថស្ស សត្តាហំ សុវណ្ណវណ្ណំ សរីរំ គន្ធមាលាទីហិ បូជយិំសុ។ ឯវំ សត្តាហំ សាធុកីឡនទិវសា នាម អហេសុំ។ តតោ សត្តាហំ ចិតកាយ អគ្គិនា ឈាយិ, សត្តាហំ សត្តិបញ្ជរំ កត្វា សន្ថាគារសាលាយំ ធាតុបូជំ ករិំសូតិ, ឯកវីសតិ ទិវសា គតា។ ជេដ្ឋមូលសុក្កបក្ខបញ្ចមិយំយេវ ធាតុយោ ភាជយិំសុ។ ឯតស្មិំ ធាតុភាជនទិវសេ សន្និបតិតស្ស មហាភិក្ខុសង្ឃស្ស សុភទ្ទេន វុឌ្ឍបព្ពជិតេន កតំ អនាចារំ អារោចេត្វា វុត្តនយេនេវ ច ភិក្ខូ ឧច្ចិនិត្វា អយំ កម្មវាចា កតា។

ឥមញ្ច បន កម្មវាចំ កត្វា ថេរោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ, ឥទានិ តុម្ហាកំ ចត្តាលីស ទិវសា ឱកាសោ កតោ, តតោ បរំ ‘អយំ នាម នោ បលិពោធោ អត្ថី’តិ, វត្តុំ ន លព្ភា, តស្មា ឯត្ថន្តរេ យស្ស រោគបលិពោធោ វា អាចរិយុបជ្ឈាយបលិពោធោ វា

យាតាបិតុបលិវេឡិវេសា ចា អត្ថិ, បត្តំ ចា បត បចិតត្ថំ, ឌីចរំ ចា កាតត្ថំ, វេរា តំ បលិវេឡិឆំ លិត្តិត្វា តំ កវេហឹយំ កវេរាតុ”តិ។

ឲចន្តា បត ចត្វា វេឆវេរា អត្តវេភា បន្តាវេតាឃ បរិវោឃ បរិចុវេតា រាឌេកហំ កវេតា។ អវេន្តាបិ យហាវេឆរា អត្តវេភា អត្តវេភា បរិចាវេវ កវេហត្វា វេរាកវេលួវេយប្បិតំ យហាឌេតំ អវេស្សាវេរតុកាយា តំ តំ ឌិរំ បក្កត្វា។ បុណ្ណវេតួវេរា បត វេតួវេតកិច្ចបរិចាវេរា ‘តឆាកតវេស្ស បរិតិត្ថាតដ្ឋាតំ អាកតាកតំ យហាឌេតំ អវេស្សាវេរស្សាយឹ’តិ កុវេតារាឃំវេឃច អដ្ឋាវេរិ។

អាឃស្មា អាភវេន្ទា ឃឆា បុវេទ្ធា អបរិតិត្ថុតវេស្ស, ឲចំ បរិតិត្ថុតវេស្សាបិ ភកចវេតា វេឃវេយច បត្តចីចវេរយាឌាឃ បន្ទាហិ កិច្ចវេតហិ វេទ្ធិ វេឃត វេរាចត្តិ វេតត ចារិកំ បក្កាយិ។ កន្ធវេតា កន្ធវេតា បតវេស្ស បរិចាវេរា កិច្ច កហាតបចំ ឌីតិចត្វា។ វេតភាឃស្មា កតាកតដ្ឋាវេត យហាបរិវេឌវេចា អវេហារិ ។ អតុបុវេទ្ធាត បត វេរាចត្តិយតុប្បវេត្ត វេឆវេរ វេរាចត្តិចារិវេភា យតុវេស្សា “វេឆវេរា កិរ អាកវេតា”តិ វេរុត្វា កន្ធយាលិឌិហត្វា បច្ចុក្កត្វា – “ភវេន្តា, អាភវេន្ទ, បុវេទ្ធា ភកចតា វេទ្ធិ អាកវេន្ធច, អដ្ឋ កុហិំ ភកចត្តំ ឌវេបត្វា អាកតត្វា”តិអាឌីតិ ចឌយាភា បវេរាឌិរុ។ តុឌ្ឍវេស្ស ភកចវេតា បរិតិត្ថាតឌិចវេរ ចិឃ យហាបរិវេឌវេចា អវេហារិ។

៣៣ រុចំ អាឃស្មា អាភវេន្ទា អតិច្ចតាឌិបឌិរំឃុត្តាឃ ឆម្មិឃាកឆាឃ តំ យហាឌេតំ វេន្តាវេបត្វា វេឌតចតំ បចិរិត្វា ឌវេតាវេលត ចរិតកន្ធកុឌិ ចត្តិត្វា ឌ្វារំ ចិចរិត្វា យន្ទាបឹឆំ តឹហរិត្វា បវេប្បាវេឌត្វា កន្ធកុឌិ វេយុជ្ជិត្វា យិលិតយាលិកចចរំ លវេឆ្ឆត្វា យន្ទាបឹឆំ អតិហរិត្វា បុត ឃឆាឌាវេត ឌវេបត្វា ភកចវេតា ឌិតកាវេល កវេហឹយំ ចត្តំ វេន្តាយកាវេរិ។ កុរុយាវេភា ច ត្យាតវេកាដ្ឋកវេយុជ្ជរិតាឌកុបដ្ឋាបតាឌិកាវេលរុ កន្ធកុឌិ ចត្តិត្វា – “ភតុ ភកចា, អឃំ តុយ្យាកំ ត្យាតកាវេលិ, អឃំ ឆម្មវេឌវេតាកាវេលិ, អឃំ កិច្ចតំ ឌូចាឌឌាតកាវេលិ, អឃំ រឹហវេរឃ្យកប្បតកាវេលិ, អឃំ យុតវេឆាចតកាវេលិ”តិអាឌិតា តវេឃត បរិវេឌចយាវេតាច អកាវេរិ, ឃឆា តំ ភកចវេតា កុលាកលាយតវេរន្តាតាឃ បតិដ្ឋិតវេបវេយា វេចច អតិលាវេរចា ច អវេតវេការុ ច ឌាតិរតវេរហវេស្សរុ អន្តាយន្តាស្សបការវេន្តាតិតចិត្តយដ្ឋវេចា។ តវេយតំ អន្តាតរា វេឌចតា – “ភវេន្តា, អាភវេន្ទ, តុវេយ្យាឲចំ បរិវេឌចយាភា កចំ អវេន្តា អវេស្សាវេរស្សឆា”តិ រំវេចវេឌរិ។ វេរា តវេស្សា ចចវេតត រំចិក្កហឌវេឃា វេរត្តម្មិត្វា តឆាកតវេស្ស បរិតិត្ថាតវេតា បកុតិ ឌាតតិរដ្ឋតហុលត្តា ដ្ឋស្សត្តនាតុកំ កាឃំ វេយវេស្សាវេរតុំ កុតិឃឌិចវេរ លិវេរចិវេវេចតំ បិចិត្វា ចិហាវេវេឃច តិរិឌិ។ ឃំ វេរន្ធាឃ រុវេកត យាលវេចត បហិតំ យាលចកំ ឲតឌវេចាច –

“អកាវេលិ, វេលា យាលចក, អត្តិ វេយ អដ្ឋ វេភវេដ្ឋយត្តា បឹតា, អវេប្បច តាយ វេរ្វបិ ដ្ឋបវេក្កវេយឃ្យាយា”តិ (ឌី។ តិ។ ១។៣៣លិ)។

កុតិឃឌិចវេរ វេចតកវេតួវេវត បន្ធាវេយវេលាត កត្វា រុវេកត យាលវេចត បុវេដ្ឋា ត្ថាយរ្វិ ឌីឈតិកាវេឃ រុករុត្តំ តាយ ឌវេយំ រុត្តំ អការិ។

អឆ អាភវេន្ទវេត្ថវេរា វេឌតចតយហាចិហាវេវ លល្ហុបុលួប្បឌិវេដ្ឋវេលំ កាវេរាវេបត្វា ដ្ឋបកដ្ឋាឃ ចវេស្សបតាឃិកាឃ កិច្ចវេស្លិរុជ្ជហាឃ រាឌេកហំ កវេតា តឆា អវេន្តាបិ ឆម្មវេក្កាហកា កិច្ចតិ។ ឲចត្យាកវេត, វេត វេរន្ធាឃ ច ត្ថាតំ ចុត្តំ – “អឆ វេលា វេឆរា កិច្ច រាឌេកហំ អកប់រុ, ឆម្មន្តា

ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩘᨣᩣᨿᩥᩔᩣᨾ”ᩣᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪘)᪨ ᨲᩮ ᩋᩣᩈᩊ᩠ᩉᩦᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩣᨭᩥᨷᨴᨴᩥᩅᩈᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨷᩁᩥᩅᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨷᨲᩥᨲᩏᨠ᩠ᩃᩣᨷᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨧ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᩮ ᨧ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᨾᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩣ ᨳᩮᩁᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᨧᨶᨷᩪᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᩤᨴᨷᩁᩥᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ – ‘ᨷᨮᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᩘᨡᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ’ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – “ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᨮᩥᨲᩮᨿᩮᩅ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᩴᩈᩩ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᩈᩩᩴ, ᨠᩩᩃᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᨵᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᩣ ᩅᩥᨶᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᩅᩤᨴᨷᩁᩥᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᨶ ᨠᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᨡᩮᩣ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᩘᨡᩁᨱᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ, ᩉᨶ᩠ᨴ ᨾᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨷᨮᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᩘᨡᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩘᨣᩣᨿᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪘)᪨

ᨲᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨠᩥᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨭᩥᩈᩘᨡᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᩅᩮᨴᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨠᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩣ ᨷᨮᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᩈᩘᨡᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ – “ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨭᩥᩈᩘᨡᩁᨱᩴ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩈᩘᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨳ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᩣᨱᩣᨧᨠ᩠ᨠᩴ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨳ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩘᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ? “ᩅᩮᨽᩣᩁᨷᨻ᩠ᨻᨲᨷᩔᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨷᨱ᩠ᨱᩥᨣᩩᩉᩣᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩥᩔᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩈᨴᩥᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨳᨾ᩠ᨽᩈᩮᩣᨷᩣᨶᩴ, ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᨾᩣᩃᩣᨠᨾ᩠ᨾᩃᨲᩣᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨽᩥᨽᩅᨶ᩠ᨲᨾᩥᩅ ᩁᩣᨩᨽᩅᨶᩅᩥᨽᩪᨲᩥᩴ, ᩋᩅᩉᩈᨶ᩠ᨲᨾᩥᩅ ᨴᩮᩅᩅᩥᨾᩣᨶᩈᩥᩁᩥᩴ, ᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨠᩮᨲᨶᨾᩥᩅ ᩑᨠᨶᩥᨷᩣᨲᨲᩥᨲ᩠ᨳᨾᩥᩅ ᨧ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᨶᨿᨶᩅᩥᩉᩘᨣᩣᨶᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩁᩣᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᨠᨾᩥᩅ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᩣᩁᨾᨱ᩠ᨯᩴ ᨾᨱ᩠ᨯᨷᩴ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩥᨵᨠᩩᩈᩩᨾᨴᩣᨾᩒᩃᨾ᩠ᨻᨠᩅᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᩃᨶ᩠ᨲᨧᩣᩁᩩᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᨶᩣᨶᩣᩁᨲᨶᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨱᩥᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨾᨲᩃᨾᩥᩅ ᨧ, ᨶᩴ ᨶᩣᨶᩣᨷᩩᨷ᩠ᨹᩪᨷᩉᩣᩁᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨷᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨽᩪᨾᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩅᩥᨾᩣᨶᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᩃᩘᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩉᩣᨾᨱ᩠ᨯᨷᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨶᨣ᩠ᨥᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨽᩣᨣᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᩴ, ᨾᨱ᩠ᨯᨷᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨷᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩣᩁᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨴᨶ᩠ᨲᨡᨧᩥᨲᩴ ᨻᩦᨩᨶᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘᨥᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨷᩮᩈᩥ – “ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨾ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘᨥᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩔᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᩤᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᩁᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘᨥᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᩔᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᩤᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᩁᨱᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩑᨲᩮ ᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨶᩴ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩᨿᩮᩅ – “ᩈ᩠ᩅᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ, ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ – ‘ᩈ᩠ᩅᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ, ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᩮᨲᩴ ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩴ ᨿ᩠ᩅᩣᩉᩴ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩉᩩᨴᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ

កាយគតាយ សតិយា វីតិនាមេត្វា រត្តិយា បច្ចូសសមយេ ចង្កមា ឱរោហិត្វា វិហារំ បវិសិត្វា “និបជ្ជិស្សាមី”តិ កាយំ អាវជ្ជេសិ, ទ្វេ បាទា ភូមិតោ មុត្តា, អប្បត្តញ្ច សីសំ ពិម្ពោហនំ, ឯតស្មិំ អន្តរេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ។ អយញ្ហិ អាយស្មា ចង្កមេន ពហិ វីតិនាមេត្វា វិសេសំ និព្ពត្តេតុំ អសក្កោន្តោ ចិន្តេសិ – “ននុ មំ ភគវា ឯតទវោច – ‘កតបុញ្ញោសិ ត្វំ, អានន្ទ, បធានមនុយុញ្ជ, ខិប្បំ ហោហិសិ អនាសវោ’តិ (ទី. និ. ២.២០៧)។ ពុទ្ធានញ្ច កថាទោសោ នាម នត្ថិ, មម អច្ចារទ្ធំ វីរិយំ, តេន មេ ចិត្តំ ឧទ្ធច្ចាយ សំវត្តតិ។ ហន្ទាហំ វីរិយសមតំ យោជេមី”តិ, ចង្កមា ឱរោហិត្វា បាទធោវនដ្ឋានេ ឋត្វា បាទេ ធោវិត្វា វិហារំ បវិសិត្វា មញ្ចកេ និសីទិត្វា, “ថោកំ វិស្សមិស្សាមី”តិ កាយំ មញ្ចកេ ឧបនាមេសិ។ ទ្វេ បាទា ភូមិតោ មុត្តា, សីសំ ពិម្ពោហនមសម្បត្តំ, ឯតស្មិំ អន្តរេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ, ចតុឥរិយាបថវិរហិតំ ថេរស្ស អរហត្តំ។ តេន “ឥមស្មិំ សាសនេ អនិបន្នោ អនិសិន្នោ អដ្ឋិតោ អចង្កមន្តោ កោ ភិក្ខុ អរហត្តំ បត្តោ”តិ វុត្តេ “អានន្ទត្ថេរោ”តិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

អថ ថេរា ភិក្ខូ ទុតិយទិវសេ បញ្ចមិយំ កាឡបក្ខស្ស កតភត្តកិច្ចា បត្តចីវរំ បដិសាមេត្វា ធម្មសភាយំ សន្និបតិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អរហា សមានោ សន្និបាតំ អគមាសិ។ កថំ អគមាសិ? “ឥទានិម្ហិ សន្និបាតមជ្ឈំ បវិសនារហោ”តិ ហដ្ឋតុដ្ឋចិត្តោ ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា ពន្ធនា មុត្តតាលបក្កំ វិយ, បណ្ឌុកម្ពលេ និក្ខិត្តជាតិមណិ វិយ, វិគតវលាហកេ នភេ សមុគ្គតបុណ្ណចន្ទោ វិយ, ពាលាតបសម្ផស្សវិកសិតរេណុបិញ្ជរគព្ភំ បទុមំ វិយ ច, បរិសុទ្ធេន បរិយោទាតេន សប្បភេន សស្សិរីកេន ច មុខវរេន អត្តនោ អរហត្តប្បត្តិំ អារោចយមានោ វិយ អគមាសិ។ អថ នំ ទិស្វា អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ឯតទហោសិ – “សោភតិ វត ភោ អរហត្តប្បត្តោ អានន្ទោ, សចេ សត្ថា ធរេយ្យ, អទ្ធា អជ្ជានន្ទស្ស សាធុការំ ទទេយ្យ, ហន្ទ , ទានិស្សាហំ សត្ថារា ទាតព្ពំ សាធុការំ ទទាមី”តិ, តិក្ខត្តុំ សាធុការមទាសិ។

មជ្ឈិមភាណកា បន វទន្តិ – “អានន្ទត្ថេរោ អត្តនោ អរហត្តប្បត្តិំ ញាបេតុកាមោ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ នាគមាសិ, ភិក្ខូ យថាវុឌ្ឍំ អត្តនោ អត្តនោ បត្តាសនេ និសីទន្តា អានន្ទត្ថេរស្ស អាសនំ ឋបេត្វា និសិន្នា។ តត្ថ កេចិ ឯវមាហំសុ – ‘ឯតំ អាសនំ កស្សា’តិ? ‘អានន្ទស្សា’តិ។ ‘អានន្ទោ បន កុហិំ គតោ’តិ? តស្មិំ សមយេ ថេរោ ចិន្តេសិ – ‘ឥទានិ មយ្ហំ គមនកាលោ’តិ។ តតោ អត្តនោ អានុភាវំ ទស្សេន្តោ បថវិយំ និមុជ្ជិត្វា អត្តនោ អាសនេយេវ អត្តានំ ទស្សេសី”តិ, អាកាសេន គន្ត្វា និសីទីតិបិ ឯកេ។ យថា វា តថា វា ហោតុ។ សព្ពថាបិ តំ ទិស្វា អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស សាធុការទានំ យុត្តមេវ។

ឯវំ អាគតេ បន តស្មិំ អាយស្មន្តេ មហាកស្សបត្ថេរោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ, កិំ បឋមំ សង្គាយាម, ធម្មំ វា វិនយំ វា”តិ? ភិក្ខូ អាហំសុ – “ភន្តេ, មហាកស្សប, វិនយោ នាម ពុទ្ធសាសនស្ស អាយុ។ វិនយេ ឋិតេ សាសនំ ឋិតំ នាម ហោតិ។ តស្មា បឋមំ វិនយំ សង្គាយាមា”តិ។ “កំ ធុរំ កត្វា”តិ? “អាយស្មន្តំ ឧបាលិ”ន្តិ។ “កិំ អានន្ទោ នប្បហោតី”តិ? “នោ នប្បហោតិ”។ អបិ ច ខោ បន សម្មាសម្ពុទ្ធោ ធរមានោយេវ វិនយបរិយត្តិំ និស្សាយ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទគ្គេ ឋបេសិ – “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ វិនយធរានំ យទិទំ ឧបាលី”តិ (អ. និ. ១.២២៨)។ ‘តស្មា ឧបាលិត្ថេរំ បុច្ឆិត្វា វិនយំ សង្គាយាមា’តិ។

ᨲᨴᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᩥ ᩏᨸᩣᩃᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᩥ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨸᩣᩊᩥ – ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩈᩥ –

“ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ, ᨿᨴᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ,

ᩋᩉᩴ ᩏᨸᩣᩃᩥᩴ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨸᩥ ᩏᨸᩣᩃᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩈᩥ –

“ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ, ᨿᨴᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ,

ᩋᩉᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᨧᩪᩊᩅ. ᪔᪓᪙);

ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨸᩣᩃᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᨡᨧᩥᨲᩴ ᨻᩦᨩᨶᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩃᩥᩴ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ – “ᨸᨮᨾᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩏᨸᩣᩃᩥ, ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᨳ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ. “ᨠᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᩣ”ᨲᩥ? “ᩈᩩᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩃᨶ᩠ᨴᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᩣ”ᨲᩥ. “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮ”ᨲᩥ.

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩃᩥᩴ ᨸᨮᨾᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᨶᩥᨴᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᩋᨶᩩᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ” (ᨧᩪᩊᩅ. ᪔᪓᪙). ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨸᩣᩃᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᩈᩥ.

ᨠᩥᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ? ᩋᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩉᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩮ ᩋᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᨶ ᩉᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣ ᩑᨠᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩮ ᩋᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩘ᩠ᨣᩣᩉᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣ ᩋᨸᨶᨿᩥᩴᩈᩩ. ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩴ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩩᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᩴᩈᩩᨿᩮᩅ. ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ‘ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣ’ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣ’ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩋᨳ ᨡᩮᩣ’ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ’ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᨾᩣᩉᩣ’ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ. ᩑᩅᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ – “ᩍᨴᩴ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨸᩮᩈᩩᩴ. ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮ ᩈᩘ᩠ᨣᩉᨾᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩈᨲᩣᨶᩥ ᩈᩘ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨣᨱᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨾᨠᩴᩈᩩ – “ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ. ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᩁᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩈᩣᨵᩩᨠᩣᩁᩴ ᨴᨴᨾᩣᨶᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩣᨸᨳᩅᩦ ᩏᨴᨠᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᨳ.

ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᩘ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨴᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨠᨱ᩠ᨯ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨸᩮᩈᩩᩴ. ᨲᩮᩁᩈ ᩈᩘ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨶᩥ “ᨲᩮᩁᩈᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ

ឋបេសុំ ទ្វេ សិក្ខាបទានិ “អនិយតានី”តិ ឋបេសុំ តិំស សិក្ខាបទានិ “និស្សគ្គិយានិ បាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ ទ្វេនវុតិ សិក្ខាបទានិ “បាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ ចត្តារិ សិក្ខាបទានិ “បាដិទេសនីយានី”តិ ឋបេសុំ បញ្ចសត្តតិ សិក្ខាបទានិ “សេខិយានី”តិ ឋបេសុំ សត្ត ធម្មេ “អធិករណសមថា”តិ ឋបេសុំ ឯវំ សត្តវីសាធិកានិ ទ្វេ សិក្ខាបទសតានិ “មហាវិភង្គោ”តិ កិត្តេត្វា ឋបេសុំ មហាវិភង្គាវសានេបិ បុរិមនយេនេវ មហាបថវី អកម្បិត្ថ

តតោ ភិក្ខុនីវិភង្គេ អដ្ឋ សិក្ខាបទានិ “បារាជិកកណ្ឌំ នាម ឥទន្តិ” ឋបេសុំ សត្តរស សិក្ខាបទានិ “សត្តរសកន្តិ” ឋបេសុំ តិំស សិក្ខាបទានិ “និស្សគ្គិយានិ បាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ ឆសដ្ឋិសតសិក្ខាបទានិ “បាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ អដ្ឋ សិក្ខាបទានិ “បាដិទេសនីយានី”តិ ឋបេសុំ បញ្ចសត្តតិ សិក្ខាបទានិ “សេខិយានី”តិ ឋបេសុំ សត្ត ធម្មេ “អធិករណសមថា”តិ ឋបេសុំ ឯវំ តីណិ ច សិក្ខាបទសតានិ “ភិក្ខុនីវិភង្គោ”តិ កិត្តេត្វា – “អយំ ឧភតោ វិភង្គោ នាម ចតុសដ្ឋិភាណវារោ”តិ ឋបេសុំ ឧភតោវិភង្គាវសានេបិ វុត្តនយេនេវ មហាបថវិកម្បោ អហោសិ

ឯតេនេវ ឧបាយេន អសីតិភាណវារបរិមាណំ ខន្ធកំ, បញ្ចវីសតិភាណវារបរិមាណំ បរិវារញ្ច សង្គហំ អារោបេត្វា “ឥទំ វិនយបិដកំ នាមា”តិ ឋបេសុំ វិនយបិដកាវសានេបិ វុត្តនយេនេវ មហាបថវិកម្បោ អហោសិ តំ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ បដិច្ឆាបេសុំ – “អាវុសោ, ឥមំ តុយ្ហំ និស្សិតកេ វាចេហី”តិ វិនយបិដកសង្គហាវសានេ ឧបាលិត្ថេរោ ទន្តខចិតំ ពីជនិំ និក្ខិបិត្វា ធម្មាសនា ឱរោហិត្វា ថេរេ ភិក្ខូ វន្ទិត្វា អត្តនោ បត្តាសនេ និសីទិ

វិនយំ សង្គាយិត្វា ធម្មំ សង្គាយិតុកាមោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ បុច្ឆិ – “ធម្មំ សង្គាយន្តេហិ កំ បុគ្គលំ ធុរំ កត្វា ធម្មោ សង្គាយិតព្វោ”តិ? ភិក្ខូ – “អានន្ទត្ថេរំ ធុរំ កត្វា”តិ អាហំសុ

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ,

អហំ អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ;

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ,

អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន ធម្មំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ"ន្តិ;

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា ថេរេ ភិក្ខូ វន្ទិត្វា ធម្មាសនេ និសីទិ ទន្តខចិតំ ពីជនិំ គហេត្វា។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ បុច្ឆិ – "កតរំ, អាវុសោ, បិដកំ បឋមំ សង្គាយាមា"តិ? "សុត្តន្តបិដកំ, ភន្តេ"តិ។ "សុត្តន្តបិដកេ ចតស្សោ សង្គីតិយោ, តាសុ បឋមំ កតរំ សង្គីតិ"ន្តិ? "ទីឃសង្គីតិំ, ភន្តេ"តិ។ "ទីឃសង្គីតិយំ ចតុត្តិំស សុត្តានិ, តយោ វគ្គា, តេសុ បឋមំ កតរំ វគ្គ"ន្តិ? "សីលក្ខន្ធវគ្គំ, ភន្តេ"តិ។ "សីលក្ខន្ធវគ្គេ តេរស សុត្តន្តា, តេសុ បឋមំ កតរំ សុត្ត"ន្តិ? "ព្រហ្មជាលសុត្តំ នាម ភន្តេ, តិវិធសីលាលង្កតំ, នានាវិធមិច្ឆាជីវកុហនលបនាទិវិទ្ធំសនំ, ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិជាលវិនិវេឋនំ, ទសសហស្សិលោកធាតុកម្បនំ, តំ បឋមំ សង្គាយាមា"តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច, "ព្រហ្មជាលំ, អាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត"ន្តិ? "អន្តរា ច, ភន្តេ, រាជគហំ អន្តរា ច នាឡន្ទំ រាជាគារកេ អម្ពលដ្ឋិកាយ"ន្តិ។ "កំ អារព្ភា"តិ ? "សុប្បិយញ្ច បរិព្ពាជកំ, ព្រហ្មទត្តញ្ច មាណវ"ន្តិ។ "កិស្មិំ វត្ថុស្មិ"ន្តិ? "វណ្ណាវណ្ណេ"តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ព្រហ្មជាលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ (ចូឡវ។ ៤៤០)។ អាយស្មា អានន្ទោ វិស្សជ្ជេសិ។ វិស្សជ្ជនាវសានេ បញ្ច អរហន្តសតានិ គណសជ្ឈាយមកំសុ។ វុត្តនយេនេវ ច បថវីកម្បោ អហោសិ។

ឯវំ ព្រហ្មជាលំ សង្គាយិត្វា តតោ បរំ "សាមញ្ញផលំ, បនាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត"ន្តិអាទិនា នយេន បុច្ឆាវិស្សជ្ជនានុក្កមេន សទ្ធិំ ព្រហ្មជាលេន សព្ពេបិ តេរស សុត្តន្តេ សង្គាយិត្វា – "អយំ សីលក្ខន្ធវគ្គោ នាមា"តិ កិត្តេត្វា ឋបេសុំ។

តទនន្តរំ មហាវគ្គំ, តទនន្តរំ បាថិកវគ្គន្តិ, ឯវំ តិវគ្គសង្គហំ ចតុត្តិំសសុត្តន្តបដិមណ្ឌិតំ ចតុសដ្ឋិភាណវារបរិមាណំ តន្តិំ សង្គាយិត្វា "អយំ ទីឃនិកាយោ នាមា"តិ វត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ បដិច្ឆាបេសុំ – "អាវុសោ, ឥមំ តុយ្ហំ និស្សិតកេ វាចេហី"តិ។

តតោ អនន្តរំ អសីតិភាណវារបរិមាណំ មជ្ឈិមនិកាយំ សង្គាយិត្វា ធម្មសេនាបតិសារិបុត្តត្ថេរស្ស និស្សិតកេ បដិច្ឆាបេសុំ – "ឥមំ តុម្ហេ បរិហរថា"តិ។

តតោ អនន្តរំ ភាណវារសតបរិមាណំ សំយុត្តនិកាយំ សង្គាយិត្វា មហាកស្សបត្ថេរំ បដិច្ឆាបេសុំ – "ភន្តេ, ឥមំ តុម្ហាកំ និស្សិតកេ វាចេថា"តិ។

តតោ អនន្តរំ វីសតិភាណវារសតបរិមាណំ អង្គុត្តរនិកាយំ សង្គាយិត្វា អនុរុទ្ធត្ថេរំ បដិច្ឆាបេសុំ – "ឥមំ តុម្ហាកំ និស្សិតកេ វាចេថា"តិ។

តតោ អនន្តរំ ធម្មសង្គហវិភង្គធាតុកថាបុគ្គលបញ្ញត្តិកថាវត្ថុយមកបដ្ឋានំ អភិធម្មោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ សំវណ្ណិតំ សុខុមញាណគោចរំ តន្តិំ សង្គាយិត្វា – “ឥទំ អភិធម្មបិដកំ នាមា”តិ វត្វា បញ្ច អរហន្តសតានិ សជ្ឈាយមកំសុ។ វុត្តនយេនេវ បថវិកម្បោ អហោសីតិ។

តតោ បរំ ជាតកំ, និទ្ទេសោ, បដិសម្ភិទាមគ្គោ, អបទានំ, សុត្តនិបាតោ, ខុទ្ទកបាឋោ, ធម្មបទំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, វិមានវត្ថុ, បេតវត្ថុ, ថេរគាថា, ថេរីគាថាតិ ឥមំ តន្តិំ សង្គាយិត្វា “ខុទ្ទកគន្ថោ នាមាយ”ន្តិ ច វត្វា “អភិធម្មបិដកស្មិំយេវ សង្គហំ អារោបយិំសូ”តិ ទីឃភាណកា វទន្តិ។ មជ្ឈិមភាណកា បន “ចរិយាបិដកពុទ្ធវំសេហិ សទ្ធិំ សព្ពម្បេតំ ខុទ្ទកគន្ថំ នាម សុត្តន្តបិដកេ បរិយាបន្ន”ន្តិ វទន្តិ។

ឯវមេតំ សព្ពម្បិ ពុទ្ធវចនំ រសវសេន ឯកវិធំ, ធម្មវិនយវសេន ទុវិធំ, បឋមមជ្ឈិមបច្ឆិមវសេន តិវិធំ។ តថា បិដកវសេន។ និកាយវសេន បញ្ចវិធំ, អង្គវសេន នវវិធំ, ធម្មក្ខន្ធវសេន ចតុរាសីតិសហស្សវិធន្តិ វេទិតព្ពំ។

កថំ រសវសេន ឯកវិធំ? យញ្ហិ ភគវតា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា យាវ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, ឯត្ថន្តរេ បញ្ចចត្តាលីសវស្សានិ ទេវមនុស្សនាគយក្ខាទយោ អនុសាសន្តេន វា បច្ចវេក្ខន្តេន វា វុត្តំ, សព្ពំ តំ ឯករសំ វិមុត្តិរសមេវ ហោតិ។ ឯវំ រសវសេន ឯកវិធំ។

កថំ ធម្មវិនយវសេន ទុវិធំ? សព្ពមេវ ចេតំ ធម្មោ ចេវ វិនយោ ចាតិ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ តត្ថ វិនយបិដកំ វិនយោ, អវសេសំ ពុទ្ធវចនំ ធម្មោ។ តេនេវាហ “យន្នូន មយំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមា”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧)។ “អហំ ឧបាលិំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យំ, អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ ច។ ឯវំ ធម្មវិនយវសេន ទុវិធំ។

កថំ បឋមមជ្ឈិមបច្ឆិមវសេន តិវិធំ? សព្ពមេវ ហិទំ បឋមពុទ្ធវចនំ, មជ្ឈិមពុទ្ធវចនំ, បច្ឆិមពុទ្ធវចនន្តិ តិប្បភេទំ ហោតិ។ តត្ថ –

“អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្ពិសំ;

គហការំ គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បុនំ។

គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;

សព្ពា តេ ផាសុកា ភគ្គា, គហកូដំ វិសង្ខតំ;

វិសង្ខារគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ។ (ធ. ប. ១៥៣-១៥៤);

ព្ពង៑ បធយព្យុទ្ធចធត៑ ពេជិ “ឃគា ហថេច បិត្យកចត្តិ ឆយ្ខា”តិ (យហាច៑ ១) លត្ថពេ ខ្ពាគតកាធំ ចគត្តិ៑ ៦ឃ្សា បត បិឌិបគឌិចេស សព្ទាញ្ញាកាចប្យុត្តឃ្ស សោយតឃ្សុយឃធាារលោត បច្ឆ្ឃាពារ៑ បច្ឆេចញ្ញត្តឃ្ស ខ្លប្យុត្តា ខ្ពាគតកាធាតិ ចេឌិពត្ថា៑

ឃំ បត បរិតិត្ថាតកាលេ អកាសិ – “ហត្ថ ធាតិ, កិញ្ចច, អាយត្តឃាយិ ចេ, ចឃឆយ្ខា សញ្ញារា, អប្យាយាធត សព្យាធធា”តិ (ឌី៑ តិ៑ ១៑ ១១ប័) ព្ពង៑ បច្ឆិយព្យុទ្ធចធត៑ ខ្ពិត្តយត្តរេ ឃំ ទុត្តំ, ៦តំ យញ្ញិយព្យុទ្ធចធត តាយ៑ ៦ចំ បធយយញ្ញិយបច្ឆិយព្យុទ្ធចធតចេសេត ពិចិធំ៑

ពធំ បិដពធេសេត ពិចិធំ? សព្ទាម្យិ ចេចំ ចិតឃបិដកំ ឃុត្តត្តបិដកំ អភិឆយ្ខបិដពត្តិ តិប្យុកេធសេច ហោតិ៑ ពត្ថ បធយសក្កិតិឃំ សក្កិតព្ទា អសក្កិតព្ទា សព្ទាម្យិ សយោធារេតព្វា ខ្ពិកឃាតិ បិតិរេយាញ្ញាតិ, ឥច្ឆ ចិកក្ខា, ក្វាឌីសតិ លត្ថពា, សោធ្យអឃបរិចាវាតិ – ព្ពង៑ ចិតឃបិដកំ តាយ៑ (ឡាហុឌាលិឌិចព្យុត្តិសឃុត្តសក្កេហា ឌីឃតិការយោ, ម្យលបរិឃាឃឃុត្តាឌិឌិឃធ្ធសពច្ចេឃុត្តសក្កេហា យញ្ញិយតិការយោ, ឱ្ឃឃពរលោឃុត្តាឌិសព្ទុឃុត្តសហឃ្សុសព្ទសពក្វាឃធិ្ឃុត្តសក្កេហា សំឃុត្តតិការយោ, ឌិព្ទបរិឃាធាតឃុត្តាឌិតចឃុត្តសហឃ្សុបញ្ចសពសព្ទបញ្ញាសឃុត្តសក្កេហា អក្កុត្តទតិការយោ, លុទ្ធកបិធ-ឆយ្ខបធ-ខ្ពាគត-ព្ពតិទុត្តក-ឃុត្តតិបិត-ចិយាតចត្ធុ-បេបតចត្ធុ-ធេធរកាធា-ធេធិការធា-ធាតព-តិច្ចេស-បឌិសម្ភិតាយក្ក-អបធាត-ព្យុទ្ធចំស-ចរិយាបិដពធេសេត បត្តេរសប្យុកេធោ លុទ្ធកតិការយោតិ ព្ពង៑ ឃុត្តត្តបិដកំ តាយ៑ ឆយ្ខសក្កេហា, ចិកគក្ខា, ធាត្យុពធា, ប្យុក្កលបញ្ញាត្តិ, ពធាធត្ធុ, ឃយកំ, បដ្ឋាតត្តិ – ព្ពង៑ អភិឆយ្ខបិដកំ តាយ៑ ពត្ថ –

“ចិចិធចិសេឃតឃព្ទា, ចិតឃតរេតា ចេច កាឃធាធាតំ;

ចិតឃព្ទចិទ្ធហិ អឃំ, ចិតយោ ចិតយោតិ អក្ខារេតា”៑

ចិចិធា ហិ ៦ព្ទ បញ្ចចិធបិតិរេយាញ្ញច្ចេសបិរាឌិពាឌិ សព្ទ អាបត្តិញ្ញតយាតិកា ចិកក្ខាឌិប្យុកេធា តយា៑ ចិសេឃក្ខុតា ធ ធព្ធហិពយ្ខឃិទិលពរលោប្យុយោធតា អត្ថុបញ្ញាត្តិតយា៑ កាឃិកធាធឃិកអញ្ញធាវតិសេឃឆតេតា ចេឃ កាឃំ ធាធញ្ញ ចិតេតិ, តស្មា ចិចិធតឃព្ទា ចិសេឃតឃព្ទា កាឃធាធាតំ ចិតឃតរេតា ចេច ចិតយោតិ អក្ខារេតា៑ ពេតេតរេយពឃ្ស ចធតព្ទពោលសល្លត្តំ ទុត្តំ –

“ចិចិធចិសេឃតឃព្ទា, ចិតឃតរេតា ចេច កាឃធាធាតំ;

ចិតឃព្ទចិទ្ធហិ អឃំ, ចិតយោ ចិតយោតិ អក្ខារេតា”តិ៑

ព្ពតារ៑ បត –

“អត្ថានំ សូចនតោ សុវុត្តតោ, សវនតោថ សូទនតោ;

សុត្តាណា សុត្តសភាគតោ ច, សុត្តន្តិ អក្ខាតំ។

តញ្ហិអត្តត្ថបរត្ថាទិភេទេ អត្ថេ សូចេតិ។ សុវុត្តា ចេត្ថ អត្ថា, វេនេយ្យជ្ឈាសយានុលោមតោ វុត្តត្តា។ សវតិ ចេតំ អត្ថេ សស្សមិវ ផលំ, បសវតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សូទតិ ចេតំ ធេនុ វិយ ខីរំ, បគ្ឃរតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សុដ្ឋុ ច នេ តាយតិ, រក្ខតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សុត្តសភាគញ្ចេតំ, យថា ហិ តច្ឆកានំ សុត្តំ បមាណំ ហោតិ, ឯវមេតម្បិ វិញ្ញូនំ។ យថា ច សុត្តេន សង្គហិតានិ បុប្ផានិ ន វិកិរីយន្តិ, ន វិទ្ធំសីយន្តិ, ឯវមេវ តេន សង្គហិតា អត្ថា។ តេនេតមេតស្ស វចនត្ថកោសល្លត្ថំ វុត្តំ –

“អត្ថានំ សូចនតោ, សុវុត្តតោ សវនតោថ សូទនតោ;

សុត្តាណា សុត្តសភាគតោ ច, សុត្តន្តិ អក្ខាត”ន្តិ។

ឥតរោ បន –

“យំ ឯត្ថ វុឌ្ឍិមន្តោ, សលក្ខណា បូជិតា បរិច្ឆិន្នា;

វុត្តាធិកា ច ធម្មា, អភិធម្មោ តេន អក្ខាតោ”។

អយញ្ហិអភិសទ្ទោ វុឌ្ឍិលក្ខណបូជិតបរិច្ឆិន្នាធិកេសុ ទិស្សតិ។ តថា ហេស “ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ, នោ បដិក្កមន្តី”តិអាទីសុ (ម. និ. ៣.៣៨៩) វុឌ្ឍិយំ អាគតោ។ “យា តា រត្តិយោ អភិញ្ញាតា អភិលក្ខិតា”តិអាទីសុ (ម. និ. ១.៤៩) សលក្ខណេ។ “រាជាភិរាជា មនុជិន្ទោ”តិអាទីសុ (ម. និ. ២.៣៩៩) បូជិតេ។ “បដិពលោ វិនេតុំ អភិធម្មេ អភិវិនយេ”តិអាទីសុ (មហាវ. ៨៥) បរិច្ឆិន្នេ។ អញ្ញមញ្ញសង្ករវិរហិតេ ធម្មេ ច វិនយេ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ។ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេនា”តិអាទីសុ (វិ. វ. ៨១៩) អធិកេ។

ឯត្ថ ច “រូបូបបត្តិយា មគ្គំ ភាវេតិ” (ធ. ស. ២៥១), “មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតី”តិអាទិនា (វិភ. ៦៤២) នយេន វុឌ្ឍិមន្តោបិ ធម្មា វុត្តា។ “រូបារម្មណំ វា សទ្ទារម្មណំ វា”តិអាទិនា (ធ. ស. ១) នយេន អារម្មណាទីហិ លក្ខណីយត្តា សលក្ខណាបិ។ “សេក្ខា ធម្មា, អសេក្ខា ធម្មា, លោកុត្តរា ធម្មា”តិអាទិនា (ធ. ស. តិកមាតិកា ១១, ទុកមាតិកា ១២) នយេន បូជិតាបិ, បូជារហាតិ អធិប្បាយោ។ “ផស្សោ ហោតិ, វេទនា ហោតី”តិអាទិនា (ធ. ស. ១) នយេន សភាវបរិច្ឆិន្នត្តា បរិច្ឆិន្នាបិ។ “មហគ្គតា ធម្មា,

ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᨲᩥᨠᨾᩣᨲᩥᨠᩣ ᪁᪁), ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᨴᩩᨠᨾᩣᨲᩥᨠᩣ ᪁᪁) ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨵᩥᨠᩣᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲᨾᩮᨲᩈ᩠ᩈ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᨿᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨸᩪᨩᩥᨲᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ;

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨲᩴ –

“ᨸᩥᨭᨠᩴ ᨸᩥᨭᨠᨲ᩠ᨳᩅᩥᨴᩪ, ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨻ᩠ᨽᩣᨩᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩩ;

ᨲᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨶᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ”᪨

ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩉᩥ “ᨾᩣ ᨸᩥᨭᨠᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪆᪆) ᨸᩥᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᩋᨳ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩩᨴᩣᩃᨸᩥᨭᨠᨾᩣᨴᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪇᪀) ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᩣᨩᨶᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ‘ᨸᩥᨭᨠᩴ ᨸᩥᨭᨠᨲ᩠ᨳᩅᩥᨴᩪ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᨩᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩩ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ‘ᨲᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨶᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᨴᩩᩅᩥᨵᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨸᩥᨭᨠᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩉ ᩈᨾᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨸᩥᨭᨠᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᩈ ᨲᩈ᩠ᩈ ᩋᨲ᩠ᨳᩈ᩠ᩈ ᨽᩣᨩᨶᨲᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩴ, ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᨸᩥᨭᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩥᨭᨠᩴ, ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨸᩥᨭᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨸᩥᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨲᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨶᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᩩᨶᨸᩥ ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨸᩥᨭᨠᩮᩈᩩ ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩴ –

“ᨴᩮᩈᨶᩣᩈᩣᩈᨶᨠᨳᩣᨽᩮᨴᩴ ᨲᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ;

ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨽᩣᩅᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨿᩮ᪨

ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨿᩴ ᨿᩉᩥᩴ;

ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩮ”᪨

តត្រាយំ បរិទីបនា វិភាវនា ច។ ឯតានិ ហិ តីណិ បិដកានិ យថាក្កមំ អាណាវោហារបរមត្ថទេសនា, យថាបរាធយថានុលោមយថាធម្មសាសនានិ, សំវរាសំវរទិដ្ឋិវិនិវេឋននាមរូបបរិច្ឆេទកថាតិ ច វុច្ចន្តិ។ ឯត្ថ ហិ វិនយបិដកំ អាណារហេន ភគវតា អាណាពាហុល្លតោ ទេសិតត្តា អាណាទេសនា, សុត្តន្តបិដកំ វោហារកុសលេន ភគវតា វោហារពាហុល្លតោ ទេសិតត្តា វោហារទេសនា, អភិធម្មបិដកំ បរមត្ថកុសលេន ភគវតា បរមត្ថពាហុល្លតោ ទេសិតត្តា បរមត្ថទេសនាតិ វុច្ចតិ។

តថា បឋមំ – 'យេ តេ បចុរាបរាធា សត្តា, តេ យថាបរាធំ ឯត្ថ សាសិតា'តិ យថាបរាធសាសនំ, ទុតិយំ – 'អនេកជ្ឈាសយានុសយចរិយាធិមុត្តិកា សត្តា យថានុលោមំ ឯត្ថ សាសិតា'តិ យថានុលោមសាសនំ, តតិយំ – 'ធម្មបុញ្ជមត្តេ "អហំ មមា"តិ សញ្ញិនោ សត្តា យថាធម្មំ ឯត្ថ សាសិតា'តិ យថាធម្មសាសនន្តិ វុច្ចតិ។

តថា បឋមំ – អជ្ឈាចារបដិបក្ខភូតោ សំវរាសំវរោ ឯត្ថ កថិតោតិ សំវរាសំវរកថា។ សំវរាសំវរោតិ ខុទ្ទកោ ចេវ មហន្តោ ច សំវរោ, កម្មាកម្មំ វិយ, ផលាផលំ វិយ ច, ទុតិយំ – "ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិបដិបក្ខភូតា ទិដ្ឋិវិនិវេឋនា ឯត្ថ កថិតា"តិ ទិដ្ឋិវិនិវេឋនកថា, តតិយំ – "រាគាទិបដិបក្ខភូតោ នាមរូបបរិច្ឆេទោ ឯត្ថ កថិតោ"តិ នាមរូបបរិច្ឆេទកថាតិ វុច្ចតិ។

តីសុបិ ចេតេសុ តិស្សោ សិក្ខា, តីណិ បហានានិ, ចតុព្ពិធោ ច គម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។ តថា ហិ វិនយបិដកេ វិសេសេន អធិសីលសិក្ខា វុត្តា, សុត្តន្តបិដកេ អធិចិត្តសិក្ខា, អភិធម្មបិដកេ អធិបញ្ញាសិក្ខា។

វិនយបិដកេ ច វីតិក្កមប្បហានំ, កិលេសានំ វីតិក្កមបដិបក្ខត្តា សីលស្ស។ សុត្តន្តបិដកេ បរិយុដ្ឋានប្បហានំ, បរិយុដ្ឋានបដិបក្ខត្តា សមាធិស្ស។ អភិធម្មបិដកេ អនុសយប្បហានំ, អនុសយបដិបក្ខត្តា បញ្ញាយ។ បឋមេ ច តទង្គប្បហានំ, ឥតរេសុ វិក្ខម្ភនសមុច្ឆេទប្បហានានិ។ បឋមេ ច ទុច្ចរិតសំកិលេសប្បហានំ, ឥតរេសុ តណ្ហាទិដ្ឋិសំកិលេសប្បហានំ។

ឯកមេកស្មិញ្ចេត្ថ ចតុព្ពិធោបិ ធម្មត្ថទេសនាបដិវេធគម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។ តត្ថ ធម្មោតិ តន្តិ។ អត្ថោតិ តស្សាយេវ អត្ថោ។ ទេសនាតិ តស្សា មនសា វវត្ថាបិតាយ តន្តិយា ទេសនា។ បដិវេធោតិ តន្តិយា តន្តិអត្ថស្ស ច យថាភូតាវពោធោ។ តីសុបិ ចេតេសុ ឯតេ ធម្មត្ថទេសនាបដិវេធា។ យស្មា សសាទីហិ វិយ មហាសមុទ្ទោ មន្ទពុទ្ធីហិ ទុក្ខោគាឡ្ហា អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋា ច, តស្មា គម្ភីរា។ ឯវំ ឯកមេកស្មិំ ឯត្ថ ចតុព្ពិធោបិ គម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។

អបរោ នយោ, ធម្មោតិ ហេតុ។ វុត្តញ្ហេតំ – "ហេតុម្ហិ ញាណំ ធម្មបដិសម្ភិទា"តិ។ អត្ថោតិ ហេតុផលំ, វុត្តញ្ហេតំ – "ហេតុផលេ ញាណំ អត្ថបដិសម្ភិទា"តិ (វិភ។ ៧១០)។ ទេសនាតិ បញ្ញត្តិ, យថា ធម្មំ ធម្មាភិលាបោតិ អធិប្បាយោ។ អនុលោមបដិលោមសង្ខេបវិត្ថារាទិវសេន វា កថនំ។ បដិវេធោតិ អភិសមយោ, សោ ច លោកិយលោកុត្តរោ វិសយតោ

អសម្មោហតោ ច, អត្ថានុរូបំ ធម្មេសុ, ធម្មានុរូបំ អត្ថេសុ, បញ្ញត្តិបថានុរូបំ បញ្ញត្តីសុ អវពោធោ។ តេសំ តេសំ វា តត្ថ តត្ថ វុត្តធម្មានំ បដិវិជ្ឈិតព្ពោ សលក្ខណសង្ខាតោ អវិបរីតសភាវោ។

ឥទាតិ យស្មា ឯតេសុ បិដកេសុ យំ យំ ធម្មជាតំ វា អត្ថជាតំ វា, យា ចាយំ យថា យថា ញាបេតព្ពោ អត្ថោ សោតូនំ ញាណស្ស អភិមុខោ ហោតិ, តថា តថា តទត្ថជោតិកា ទេសនា, យោ ចេត្ថ អវិបរីតាវពោធសង្ខាតោ បដិវេធោ, តេសំ តេសំ វា ធម្មានំ បដិវិជ្ឈិតព្ពោ សលក្ខណសង្ខាតោ អវិបរីតសភាវោ។ សព្ពម្បេតំ អនុបចិតកុសលសម្ភារេហិ ទុប្បញ្ញេហិ សសាទីហិ វិយ មហាសមុទ្ទោ ទុក្ខោគាហំ អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋញ្ច, តស្មា គម្ភីរំ។ ឯវម្បិ ឯកេកស្មិំ ឯត្ថ ចតុព្ពិធោបិ គម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។

ឯត្តាវតា ច –

“ទេសនាសាសនកថា, ភេទំ តេសុ យថារហំ;

សិក្ខាប្បហានគម្ភីរ, ភាវញ្ច បរិទីបយេ”តិ –

អយំ គាថា វុត្តត្ថាវ ហោតិ។

“បរិយត្តិភេទំ សម្បត្តិំ, វិបត្តិញ្ចាបិ យំ យហិំ;

បាបុណាតិ យថា ភិក្ខុ, តម្បិ សព្ពំ វិភាវយេ”តិ –

ឯត្ថ បន តីសុ បិដកេសុ តិវិធោ បរិយត្តិភេទោ ទដ្ឋព្ពោ។ តិស្សោ ហិ បរិយត្តិយោ – អលគទ្ទូបមា, និស្សរណត្ថា, ភណ្ឌាគារិកបរិយត្តីតិ។

តត្ថ យា ទុគ្គហិតា, ឧបារម្ភាទិហេតុ បរិយាបុដា, អយំ អលគទ្ទូបមា។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ អលគទ្ទត្ថិកោ អលគទ្ទគវេសី អលគទ្ទបរិយេសនំ ចរមានោ, សោ បស្សេយ្យ មហន្តំ អលគទ្ទំ, តមេនំ ភោគេ វា នង្គុដ្ឋេ វា គណ្ហេយ្យ, តស្ស សោ អលគទ្ទោ បដិបរិវត្តិត្វា ហត្ថេ វា ពាហាយំ វា អញ្ញតរស្មិំ វា អង្គបច្ចង្គេ ឌំសេយ្យ, សោ តតោ និទានំ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុគ្គហិតត្តា, ភិក្ខវេ, អលគទ្ទស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចេ មោឃបុរិសា ធម្មំ បរិយាបុណន្តិ, សុត្តំ...បេ... វេទល្លំ, តេ តំ ធម្មំ បរិយាបុណិត្វា តេសំ ធម្មានំ បញ្ញាយ អត្ថំ ន ឧបបរិក្ខន្តិ, តេសំ តេ ធម្មា បញ្ញាយ អត្ថំ អនុបបរិក្ខតំ ន និជ្ឈានំ ខមន្តិ, តេ ឧបារម្ភានិសំសា ចេវ ធម្មំ បរិយាបុណន្តិ, ឥតិវាទប្បមោក្ខានិសំសា ច, យស្ស ចត្ថាយ ធម្មំ

បរិយាបុណន្តិ, តញ្ចស្ស អត្ថំ នានុភោន្តិ, តេសំ តេ ធម្មា ទុគ្គហិតា ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុគ្គហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មាន”ន្តិ (ម។ និ។ ១។២៣៩)។

យា បន សុគ្គហិតា សីលក្ខន្ធាទិបារិបូរិំយេវ អាកង្ខមានេន បរិយាបុដា, ន ឧបារម្ភាទិហេតុ, អយំ និស្សរណត្ថា។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “តេសំ តេ ធម្មា សុគ្គហិតា ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សុគ្គហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មាន”ន្តិ (ម។ និ។ ១។២៤០)។

យំ បន បរិញ្ញាតក្ខន្ធោ បហីនកិលេសោ ភាវិតមគ្គោ បដិវិទ្ធាកុប្បោ សច្ឆិកតនិរោធោ ខីណាសវោ កេវលំ បវេណីបាលនត្ថាយ វំសានុរក្ខណត្ថាយ បរិយាបុណាតិ, អយំ ភណ្ឌាគារិកបរិយត្តីតិ។

វិនយេ បន សុប្បដិបន្នោ ភិក្ខុ សីលសម្បត្តិំ និស្សាយ តិស្សោ វិជ្ជា បាបុណាតិ, តាសំយេវ ច តត្ថ បភេទវចនតោ។ សុត្តេ សុប្បដិបន្នោ សមាធិសម្បទំ និស្សាយ ឆ អភិញ្ញា បាបុណាតិ, តាសំយេវ ច តត្ថ បភេទវចនតោ។ អភិធម្មេ សុប្បដិបន្នោ បញ្ញាសម្បទំ និស្សាយ ចតស្សោ បដិសម្ភិទា បាបុណាតិ, តាសញ្ច តត្ថេវ បភេទវចនតោ, ឯវមេតេសុ សុប្បដិបន្នោ យថាក្កមេន ឥមំ វិជ្ជាត្តយឆឡភិញ្ញាចតុបដិសម្ភិទាភេទំ សម្បត្តិំ បាបុណាតិ។

វិនយេ បន ទុប្បដិបន្នោ អនុញ្ញាតសុខសម្ផស្សអត្ថរណបាវុរណាទិផស្សសាមញ្ញតោ បដិក្ខិត្តេសុ ឧបាទិន្នផស្សាទីសុ អនវជ្ជសញ្ញី ហោតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ – “តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា, តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ (ម។ និ។ ១។២៣៤)។ តតោ ទុស្សីលភាវំ បាបុណាតិ។ សុត្តេ ទុប្បដិបន្នោ – “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៤។៥) អធិប្បាយំ អជានន្តោ ទុគ្គហិតំ គណ្ហាតិ, យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “អត្តនា ទុគ្គហិតេន អម្ហេ ចេវ អព្ភាចិក្ខតិ, អត្តានញ្ច ខនតិ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតី”តិ (ម។ និ។ ១។២៣៦)។ តតោ មិច្ឆាទិដ្ឋិតំ បាបុណាតិ។ អភិធម្មេ ទុប្បដិបន្នោ ធម្មចិន្តំ អតិធាវន្តោ អចិន្តេយ្យានិបិ ចិន្តេតិ។ តតោ ចិត្តក្ខេបំ បាបុណាតិ, វុត្តញ្ហេតំ – “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អចិន្តេយ្យានិ, ន ចិន្តេតព្ពានិ, យានិ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សា”តិ (អ។ និ។ ៤។៧៧)។ ឯវមេតេសុ ទុប្បដិបន្នោ យថាក្កមេន ឥមំ ទុស្សីលភាវមិច្ឆាទិដ្ឋិតាចិត្តក្ខេបភេទំ វិបត្តិំ បាបុណាតី”តិ។

ឯត្តាវតា ច –

“បរិយត្តិភេទំ សម្បត្តិំ, វិបត្តិញ្ចាបិ យំ យហិំ;

បាបុណាតិ យថា ភិក្ខុ, តម្បិ សព្ពំ វិភាវយេ”តិ –

អយម្បិ គាថា វុត្តត្ថាវ ហោតិ។ ឯវំ នានប្បការតោ បិដកានិ ញាត្វា តេសំ វសេនេតំ ពុទ្ធវចនំ តិវិធន្តិ ញាតព្វំ។

កថំ និកាយវសេន បញ្ចវិធំ? សព្វមេវ ហេតំ ទីឃនិកាយោ, មជ្ឈិមនិកាយោ, សំយុត្តនិកាយោ, អង្គុត្តរនិកាយោ, ខុទ្ទកនិកាយោតិ បញ្ចប្បភេទំ ហោតិ។ តត្ថ កតមោ ទីឃនិកាយោ? តិវគ្គសង្គហានិ ព្រហ្មជាលាទីនិ ចតុត្តិំស សុត្តានិ។

"ចតុត្តិំសេវ សុត្តន្តា, តិវគ្គោ យស្ស សង្គហោ;

ឯស ទីឃនិកាយោតិ, បឋមោ អនុលោមិកោ"តិ។

កស្មា បនេស ទីឃនិកាយោតិ វុច្ចតិ? ទីឃប្បមាណានំ សុត្តានំ សមូហតោ និវាសតោ ច។ សមូហនិវាសា ហិ និកាយោតិ វុច្ចន្តិ។ "នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកនិកាយម្បិ សមនុបស្សាមិ ឯវំ ចិត្តំ, យថយិទំ, ភិក្ខវេ , តិរច្ឆានគតា បាណា" (សំ។ និ។ ៣។១០០)។ បោណិកនិកាយោ ចិក្ខល្លិកនិកាយោតិ ឯវមាទីនិ ចេត្ថ សាធកានិ សាសនតោ លោកតោ ច។ ឯវំ សេសានម្បិ និកាយភាវេ វចនត្ថោ វេទិតព្វោ។

កតមោ មជ្ឈិមនិកាយោ? មជ្ឈិមប្បមាណានិ បញ្ចទសវគ្គសង្គហានិ មូលបរិយាយសុត្តាទីនិ ទិយឌ្ឍសតំ ទ្វេ ច សុត្តានិ។

"ទិយឌ្ឍសតសុត្តន្តា, ទ្វេ ច សុត្តានិ យត្ថ សោ;

និកាយោ មជ្ឈិមោ បញ្ច, ទសវគ្គបរិគ្គហោ"តិ។

កតមោ សំយុត្តនិកាយោ? ទេវតាសំយុត្តាទិវសេន ឋិតានិ ឱឃតរណាទីនិ សត្ត សុត្តសហស្សានិ សត្ត ច សុត្តសតានិ ទ្វាសដ្ឋិ ច សុត្តានិ។

"សត្តសុត្តសហស្សានិ , សត្តសុត្តសតានិ ច;

ទ្វាសដ្ឋិ ចេវ សុត្តន្តា, ឯសោ សំយុត្តសង្គហោ"តិ។

កតមោ អង្គុត្តរនិកាយោ? ឯកេកអង្គាតិរេកវសេន ឋិតានិ ចិត្តបរិយាទានាទីនិ នវ សុត្តសហស្សានិ បញ្ច សុត្តសតានិ សត្តបញ្ញាសញ្ច សុត្តានិ។

"នវ សុត្តសហស្សានិ, បញ្ច សុត្តសតានិ ច;

ᩈᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩈᩘᨡ᩠ᨿᩣ ᩋᩘᨣᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣ? ᩈᨠᩃᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩴ, ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨸᩥᨭᨠᩴ, ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨸᩣᨮᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨴᩈᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩣ, ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ᪨

“ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩮ, ᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᨴᩦᨥᩋᩣᨴᩥᨠᩮ;

ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ, ᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨠᩣᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᩴ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᩘᨣᩅᩈᩮᨶ ᨶᩅᩅᩥᨵᩴ? ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩉᩥᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨣᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ, ᨣᩣᨳᩣ, ᩏᨴᩣᨶᩴ, ᩍᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨩᩣᨲᨠᩴ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩅᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨽᨲᩮᩣᩅᩥᨽᩘᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨡᨶ᩠ᨵᨠᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᨾᩘᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩁᨲᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩣᩊᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩩᩅᨭᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩣᨾᨠᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨣᩣᨳᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᩈᨠᩃᩮᩣᨸᩥ ᩈᨣᩣᨳᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨸᩥᨭᨠᩴ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩣᨳᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ ᩋᩘᨣᩮᩉᩥ ᩋᩈᩘᨣᩉᩥᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᨴᩴ, ᨳᩮᩁᨣᩣᨳᩣ, ᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᨶᩮᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩣᨾᩥᨠᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᨣᩣᨳᩣ ᨧ ᨣᩣᨳᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨬᩣᨱᨾᨿᩥᨠᨣᩣᨳᩣᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩋᩈᩦᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ ᩏᨴᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ ᩍᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨸᨱ᩠ᨱᨠᨩᩣᨲᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩣᨵᩥᨠᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨩᩣᨲᨠᩈᨲᩣᨶᩥ ‘ᨩᩣᨲᨠ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪒᪐᪙) ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨧᩪᩊᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃ-ᨾᩉᩣᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃ-ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ-ᩈᨠ᩠ᨠᨸᨬ᩠ᩉ-ᩈᩘᨡᩣᩁᨽᩣᨩᨶᩥᨿ-ᨾᩉᩣᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩅᩮᨴᨬ᩠ᨧ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩘᨣᩅᩈᩮᨶ ᨶᩅᩅᩥᨵᩴ᪨

ᨠᨳᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᩉᩔᩅᩥᨵᩴ? ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩉᩥᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ –

“ᨴ᩠ᩅᩣᩈᩦᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩴ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨲᩮᩣ;

ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨿᩮ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ឲុចំ បរិឌីបិតឞប្ពូត្តចរេសត ចតុ្រាឃឹតិសហស្សប្បរេកឌំ ទេហាតិ៍ តត្ថ ឲុកាត្យុសត្ថិកំ ឃុត្តំ ឲុទេកា ឞប្ពូត្តេត្ថា៍ ឃំ អទេតកាត្យុសត្ថិកំ, តត្ថ អត្យុសត្ថិចរេសត ឞប្ពូត្តកាលតា៍ កាឆាតាទេត្តស្ស បញ្ញាបុច្ឆតំ ឲុទេកា ឞប្ពូត្តេត្ថា, ចិឃ្សុជ្ជតំ ឲុទេកា៍ អភិឞទេយ្យ ឲុកាទេយកំ តិកត្យុកកាឌតំ, ឲុកាទេយកញ្ញា ចិត្តចាទកាឌតំ, ឲុកាទេយទេកា ឞប្ពូត្តេត្ថា៍ ចិតទេឃ អត្ថិ ចត្ថុ, អត្ថិ យាតិកា, អត្ថិ បឌកាឌតឹឃំ, អត្ថិ អត្តរាបត្តិ, អត្ថិ អាបត្តិ, អត្ថិ អតាបត្តិ, អត្ថិ តិកទេឆ្ឆទេគា៍ តត្ថ ឲុកាទេយទេកា ទេកាដ្ឋាទេសា ឲុកាទេយទេកា ឞប្ពូត្តេត្ថាតិ ទេចឌិតទេត្ថា៍ ឲុចំ ឞប្ពូត្តចរេសត ចតុ្រាឃឹតិសហស្សចិឆំ៍

ឲុចទេយតំ អទេកឌទេតា ទេសចរេសត ឲុកចិឆំ, ទេកឌទេតា ឞប្ពុចិតឃាឌិចរេសត ត្យុចិឆាឌិទេកឌំ ព្យុទ្ធចចតំ សង្កាឃទេត្តត យហាកស្សបប្បមុខេត ចឃីកទេលត “អឃំ ឞទេម្មា, អឃំ ចិតទេឃា, ព្ពុឌំ បឌមព្យុទ្ធចចតំ, ព្ពុឌំ យជ្ឈិមព្យុទ្ធចចតំ, ព្ពុឌំ បច្ឆិមព្យុទ្ធចចតំ, ព្ពុឌំ ចិតឃបិដកំ, ព្ពុឌំ ឃុត្តត្តបិដកំ, ព្ពុឌំ អភិឞម្មបិដកំ, អឃំ ឌីឃតិកាទេឃា...ទេប... អឃំ ឲុទ្ទកតិកាទេឃា, ព្ពុយាតិ ឃុត្តាឌីតិ តចដ្កាតិ, ព្ពុយាតិ ចតុ្រាឃឹតិ ឞប្ពូត្តសហស្សាតី”តិ, ព្ពុយំ បទេកឌំ ចចត្ថុទេបត្វាច សង្គីតំ៍ ត ទេកចលញ្ញា ព្ពុយទេយច, អញ្ញាយ្បិ ដ្ឋោ្ទាតសង្គហ-ចក្កសង្គហ-ទេបឃ្យាលសង្គហ-ឲុកកតិបិត-ត្យុកតិបិតាឌិតិបិតសង្គហ-សំឃុត្តសង្គហ-បណ្ណាសសង្គហាឌិ-អទេតកចិឆំ តឹឃុ បិដទេកឃុ សត្ថិស្សយាតំ សង្គហប្បទេកឌំ ចចត្ថុទេបត្វា ឲុច សត្តហិ យាទេសហិ សង្គីតំ៍

សង្គីតិបរិទេឃាសាទេត ចស្ស – “ព្ពុឌំ យហាកស្សបទេត្ថុទេទត ឌសពាលស្ស សាសតំ បញ្ចចស្សសហស្សបរិយាលកាលំ បចត្តតសយត្ថំ កត”ត្តិ សញ្ញាតប្បទេមាឌា សាឆ្យុកាទំ ចិឃ ឌឌយាគា អឃំ យហាបឆចិ ដ្ឋកបរិយត្តំ កត្វា អទេតកប្បកាទំ កម្បិ សដ្ឋម្បិ សម្បកម្បិ សម្បទេចឆិ, អទេតកាតិ ច អច្ឆរិឃាតិ បាតុ្រទេហស្សុំ, អឃំ បឌមយហាសង្គីតិ តាយ៍ ឃា ទេលាទេក –

“សទេតហិ បញ្ចហិ កតា, ទេតត បញ្ចសតាតិ ច;

ទេឆទេទទេហច កតត្តា ច, ទេឆទិកាតិ បចុច្ចតី”តិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១។ ព្រហ្មជាលសុត្តវណ្ណនា

បរិព្ពាជកកថាវណ្ណនា

ឥមិស្សា បឋមមហាសង្គីតិយា វត្តមានាយ វិនយសង្គហាវសានេ សុត្តន្តបិដកេ អាទិនិកាយស្ស អាទិសុត្តំ ព្រហ្មជាលំ បុច្ឆន្តេន អាយស្មតា មហាកស្សបេន – “ព្រហ្មជាលំ, អាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត”ន្តិ, ឯវមាទិវុត្តវចនបរិយោសានេ យត្ថ ច ភាសិតំ, យញ្ចារព្ភ ភាសិតំ, តំ សព្ពំ បកាសេន្តេន អាយស្មតា អានន្ទេន ឯវំ មេ សុតន្តិអាទិមាហ។ តេន វុត្តំ “ព្រហ្មជាលស្សាបិ ឯវំ មេ សុតន្តិអាទិកំ អាយស្មតា អានន្ទេន បឋមមហាសង្គីតិកាលេ វុត្តំ និទានមាទី”តិ។

១។ តត្ថ ឯវន្តិ និបាតបទំ។ មេតិអាទីនិ នាមបទានិ។ បដិបន្នោ ហោតីតិ ឯត្ថ បដីតិ ឧបសគ្គបទំ, ហោតីតិ អាខ្យាតបទន្តិ។ ឥមិនា តាវ នយេន បទវិភាគោ វេទិតព្ពោ។

អត្ថតោ បន ឯវំ-សទ្ទោ តាវ ឧបមូបទេសសម្បហំសនគរហណវចនសម្បដិគ្គហាការនិទស្សនាវធារណាទិអនេកត្ថប្បភេទោ។ តថា ហេស – “ឯវំ ជាតេន មច្ចេន, កត្តព្ពំ កុសលំ ពហុ”ន្តិ (ធ។ ប។ ៥៣) ឯវមាទីសុ ឧបមាយំ អាគតោ។ “ឯវំ តេ អភិក្កមិតព្ពំ, ឯវំ តេ បដិក្កមិតព្ព”ន្តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៤។១២២) ឧបទេសេ។ “ឯវមេតំ ភគវា, ឯវមេតំ សុគតា”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៣។៦៦) សម្បហំសនេ។ “ឯវមេវំ បនាយំ វសលី យស្មិំ វា តស្មិំ វា តស្ស មុណ្ឌកស្ស សមណកស្ស វណ្ណំ ភាសតី”តិអាទីសុ (សំ។ និ។ ១។១៨៧) គរហណេ។ “ឯវំ, ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុ”ន្តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។១) វចនសម្បដិគ្គហេ។ “ឯវំ ព្យា ខោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។៣៩៨) អាការេ។ “ឯហិ ត្វំ, មាណវក, យេន សមណោ អានន្ទោ តេនុបសង្កម, ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន សមណំ អានន្ទំ អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆ។ “សុភោ មាណវោ តោទេយ្យបុត្តោ ភវន្តំ អានន្ទំ អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតី”តិ។ “ឯវញ្ច វទេហិ, សាធុ កិរ ភវំ អានន្ទោ យេន សុភស្ស មាណវស្ស តោទេយ្យបុត្តស្ស និវេសនំ, តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា”តិអាទីសុ (ទី។ និ។ ១។៤៤៥) និទស្សនេ។ “តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, ឥមេ ធម្មា កុសលា វា អកុសលា វាតិ? អកុសលា, ភន្តេ។ សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វាតិ? សាវជ្ជា, ភន្តេ។ វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វាតិ? វិញ្ញុគរហិតា, ភន្តេ។ សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ នោ វា, កថំ វោ ឯត្ថ ហោតីតិ? សមត្តា, ភន្តេ, សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ, ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតី”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៣។៦៦) អវធារណេ។ ស្វាយមិធ អាការនិទស្សនាវធារណេសុ ទដ្ឋព្ពោ។

តត្ថ អាការត្ថេន ឯវំ-សទ្ទេន ឯតមត្ថំ ទីបេតិ, នានានយនិបុណមនេកជ្ឈាសយសមុដ្ឋានំ, អត្ថព្យញ្ជនសម្បន្នំ, វិវិធបាដិហារិយំ, ធម្មត្ថទេសនាបដិវេធគម្ភីរំ, សព្ពសត្តានំ សកសកភាសានុរូបតោ សោតបថមាគច្ឆន្តំ តស្ស ភគវតោ វចនំ សព្ពប្បការេន កោ សមត្ថោ

ចិញ្ញាណំ, សន្តានេយត បត សោតាបាយតំ ឌេតត្វាបិ ‘ឲចំ ឧយ ឃុតំ’ យឃាបិ ឲកេតាកាេត ឃុតត្តិ៍

តិឌឃ្សតេត្វត – “តាឃំ ឃឃឡ្ក, ត យឃា ឌ្លាឌំ ឃិដ្ឋិពត”ត្តិ អត្ថាតំ ឃទិេយាេចេត្តា – ‘ឲចំ ឧយ ឃុតំ’, ‘យឃាបិ ឲចំ ឃុត’ត្តិ ឌ្លាឌាតិ ចត្តត្ថា ឃពល់ ឃុត្តំ តិឌឃ្សតិ៍

អចឆារលេត្វត – “ឲតឌក្កំ, កិក្ខុេច, យយ ឃាចកាតំ កិក្ខតំ ឆាហុឃ្សតាតំ ឃឌិឌំ អាតេត្តា, កតិយត្តាតំ, ឃតិយត្តាតំ, ឌិតិយត្តាតំ, ដ្ឋឃដ្ឋកាតំ ឃឌិឌំ អាតេត្តា”តិ (អ៑ តិ៑ ១៑១១១)៑ ឲចំ កកចតា – “អាឃឃ្ខា អាតេត្តា អត្តក្យឃេលិ, ឆយុក្យឃេលិ, ញ្ញឆ្លាតក្យឃេលិ, តិទុត្តិក្យឃេលិ, ឃុឌ្ឍាបេក្យឃេលិ”តិ (អ៑ តិ៑ ៥៑១៩៥)៑ ឲចំ ឆយុេឃតាបតិតា ច ឃឃត្វកាចាត្យុំ អត្តេតា ឆារលចល់ ឌឃ្សេត្តា ឃត្ថាតំ សោតាបាយតំ ឌេតតិ – ‘ឲចំ ឧយ ឃុតំ’, តឃ្មា េលា អត្ថេតា ចា ញ្ញឆ្លាតេតា ចា អត្ថតយតឌិកំ, ឲចេយច ត អត្ថាចា ឌដ្ឋា”ត្តិ៍

េយ-ឃឌ្ដា តីឃុ អេត្វឃុ ឌិឃ្សតិ៍ តចា ហិឃ្ស – “កាចាកិកិតំ េយ អេកាឌេតឃ្យ”ត្តិអាឌីឃុ (ឃុ៑ តិ៑ ប័១) យឃាតិ អេត្វា៑ “ឃាឆ្ង េយ, កេត្ត, កកចា ឃិន្លេត្វត ឆយុំ េឌេឃត្ង”តិអាឌីឃុ (ឃំ៑ តិ៑ ៣៑ប័ប័) យឃ្ឆត្តិ អេត្វា៑ “ឆយុឌាឃាឌា េយ, កិក្ខុេច , កចចា”តិអាឌីឃុ (យ៑ តិ៑ ១៑១៥) យយាតិ អេត្វា៑ ឌ្លាឆ បត យឃា ឃុតត្តិ ច, យយ ឃុតត្តិ ច អត្ថដ្ឋេឃ ឃុឌ្ឍតិ៍

ឃុតត្តិ អឃំ ឃុត-ឃឌ្ដា ទីឃាបឃេក្កា ច អត្យុឃេក្កា ច – កយតិឃ្សតកិលិត្ត-ដ្ឋបទិតាត្យឃាក-សោតចិន្តោឃ្យ-សោតដ្ឋាទាត្យឃារ-ចិន្តាតាឌិអេតកត្វប្យកេឌោ, តចា ហិឃ្ស “េឃតាឃ បឃុេតា”តិអាឌីឃុ កឆ្លេត្តាតិ អេត្វា៑ “ឃុតឆយុឃ្ស បឃ្សេតា”តិអាឌីឃុ (ដ្ឋឌា៑ ១១) ចិឃ្សតឆយុឃ្សាតិ អេត្វា៑ “អចឃ្សតា អចឃ្សតឃ្សា”តិអាឌីឃុ (បរិចំ៑ ៩៧៥) កិលិត្តកិលិត្តឃ្សាតិ អេត្វា៑ “ត្យេយត្វំ ឃុត្តំ បឃុតំ អតប្យក”ត្តិអាឌីឃុ (ចូ៑ បិ៑ លិ៑១១) ដ្ឋបទិតត្តិ អេត្វា៑ “េឃ ឆាតបឃុតា ឌីទា”តិអាឌីឃុ (ឆ៑ ប៑ ១ប័១) ឆាតាត្យឃុត្តាតិ អេត្វា៑ ‘ឌិដ្ឋំ ឃុតំ យុត’ត្តិអាឌីឃុ (យ៑ តិ៑ ១៑១៣១) សោតចិន្តោឃ្យត្តិ អេត្វា៑ “ឃុតឆេទា ឃុតឃត្តិឆេឃា”តិអាឌីឃុ (យ៑ តិ៑ ១៑១១៥) សោតដ្ឋាទាត្យឃារចិន្តាតឆេទាតិ អេត្វា៑ ឌ្លាឆ បតឃ្ស សោតដ្ឋាទាត្យឃារេត ដ្ឋបឆាទិតត្តិ ចា ដ្ឋបឆារលត្តិ ចាតិ អេត្វា៑ ‘េយ’ ឃឌ្ដឃ្ស ហិ ‘យឃា’តិ អេត្វ ឃតិ ‘ឲចំ យឃា ឃុតំ’ សោតដ្ឋាទាត្យឃារេត ដ្ឋបឆាទិតត្តិ ឃុឌ្ឍតិ៍ ‘យយា’តិ អេត្វ ឃតិ ឲចំ យយ ឃុតំ សោតដ្ឋាទាត្យឃារេត ដ្ឋបឆារលត្តិ ឃុឌ្ឍតិ៍

ឲចេយេតាឃុ តីឃុ បេឌឃុ ឲចត្តិ សោតចិន្តាលាឌិចិន្តាលកិច្ចតិឌឃ្សតំ៑ េយតិ ទុត្តចិន្តាលឃយត្តិបុក្កលតិឌឃ្សតំ៑ ឃុតត្តិ អឃ្សចតកាចបដិេក្ខបេតា អត្ថតាឌិកាចិបទិតក្កហលតិឌឃ្សតំ៑ តចា ឲចត្តិ តឃ្សា សោតដ្ឋាទាត្យឃារេត បចត្តាឃ ចិន្តាលចិចិឃា តាតប្យកាេត អារេយុលា បចត្តិកាចប្យកាឃតំ៑ េយតិ អត្តប្យកាឃតំ៑ ឃុតត្តិ ឆយុប្យកាឃតំ៑ អឃេត្យាត្ត ឃេន្លេបិ – “តាតប្យកាេត អារេយុលា បចត្តាឃ ចិន្តាលចិចិឃា យឃា ត អត្ថា កតំ, ឌ្លាឌំ បត កតំ, អឃំ ឆេយា ឃុេតា”តិ៍

តចា ឲចត្តិ តិឌ្ដិឃិតត្ថឆយុប្យកាឃតំ៑ េយតិ បុក្កលប្យកាឃតំ៑ ឃុតត្តិ បុក្កលកិច្ចប្យកាឃតំ៑ ឌ្លាឌំ ទុត្តំ េហាតិ៑ “ឃំ ឃុត្តំ តិឌ្ដិឃិឃ្សាឃិ, តំ

ยถา จุตํ ภูต”นฺติ.

ตถา จุตนฺติ ยสฺส จิตฺตสนฺตานสฺส นานาการปฺปวตฺติยา นานตฺตญฺญาณคฺคหณํ โหติ, ตสฺส นานาการนิทฺเทโส. จุตนฺติ หิ อยยาการปญฺญตฺติ. เยติ คตฺตินิทฺเทโส. ภูตนฺติ จิรยนิทฺเทโส. จุตฺวาปิ นานาการปฺปวตฺตน จิตฺตสนฺตาเนน ตํ สมฺปตฺตา คตฺต จิรยคฺคหณสนฺนิฏฺฐานํ คตํ โหติ.

อถวา จุตนฺติ ปุคฺคลกิจฺจนิทฺเทโส. ภูตนฺติ วิญฺญาณกิจฺจนิทฺเทโส. เยติ ฐานกิจฺจยุตฺตปุคฺคลนิทฺเทโส. อยํ ปเนตฺถ สเงฺขโป, “ยถา สจกกิจฺจวิญฺญาณสมฺปยุตฺตา ปุคฺคเลน วิญฺญาณวเสน ลทฺธสจกกิจฺจโวหาเรน ภูต”นฺติ.

ตตฺถ จุตนฺติ จ เยติ จ สทฺทิกฏฺฐปเรยตฺตวเสน อวิชฺชมานปญฺญตฺติ. กิเมตฺถ ตํ ปเรยตฺเตตา อตฺถิ, ยํ จุตนฺติ วา เยติ วา นิทฺเทสํ ลเภถ? ภูตนฺติ วิชฺชมานปญฺญตฺติ. ยสฺมา ตํ จุตฺต โสเตน ฐปลทฺธิ, ตํ ปเรยตฺเตตา วิชฺชมานนฺติ. ตถา ‘จุต’นฺติ จ, เยติ จ, ตํ ตํ ฐปิตาย ตตฺตฏฺเตา ฐปิตาปญฺญตฺติ. ‘ภูต’นฺติ วิฏฺฐานิติ ฐปนิสาย ตตฺตฏฺเตา ฐปนิสาปญฺญตฺติ. จุตฺต จ จุตนฺติ วจเนน อสเยฺยาหํ ทีเปติ. น หิ สยฺยฺโห นานปฺปการปวิเวจสสเยตฺตา โหติ. ‘ภูต’นฺติ วจเนน ภูตสฺส อสเยฺยานํ ทีเปติ. ยสฺส หิ ภูตํ สยฺหํ โหติ, น โส กาลตฺตเรน ยถา ภูตนฺติ ปวิชานาติ. ฐานสฺส อสเยฺยเตน ปญฺญาสิทฺธิ, อสเยฺยเสน ปน สติสิทฺธิ. ตตฺถ ปญฺญาปุพฺพงฺคมาย สติยา ญาณาวสารณสยตฺตา, สติปุพฺพงฺคมาย ปญฺญาย อตฺถปวิเวจสสยตฺตา. ตตฺถ สยตฺตาเยาเคน อตฺตญฺญาณสยตฺตสฺส สยฺเยาคสฺส อนุปิลนสยตฺเตตา สยฺยาทาการิกตฺตสิทฺธิ.

อปเร ปเนวา, จุตนฺติ วจเนน เยานิโส ยนสิการํ ทีเปติ. อเยานิโส ยนสิกาเรเนตา หิ นานปฺปการปวิเวจนากาเรตา. ภูตนฺติ วจเนน อวิกฺเขปํ ทีเปติ, วิกฺขิตฺตจิตฺตสฺส สจนากาเรตา. ตถา หิ วิกฺขิตฺตจิตฺเตา ปุคฺคเลา สตฺถสยฺปตฺติยา ทุจฺจมาเนนาปิ “น ยถา ภูตํ, ปุน ภณถา”ติ ภณติ. เยานิโส ยนสิกาเรน เจตฺถ อตฺตสยฺมาปณิธิ ปุพฺเพ จ กตปุญฺญตํ สาเธติ, สมฺมา อปฺปณิหิตตฺตสฺส ปุพฺเพ อกตปุญฺญสฺส วา ตทภาเวเตา. อวิกฺเขเปน สทฺธมฺมสฺสวนํ สปฺปุริสูปนิสฺสยญฺจ สาเธติ. น หิ วิกฺขิตฺตจิตฺเตา โสตุํ สกฺโกติ, น จ สปฺปุริเส อนุปสฺสมานสฺส สวนํ อตฺถีติ.

อปเร ปเนวา, ยสฺมา จุตนฺติ ยสฺส จิตฺตสนฺตานสฺส นานาการปฺปวตฺติยา นานตฺตญฺญาณคฺคหณํ โหติ, ตสฺส นานาการนิทฺเทโสติ วุตฺตํ, โส จ จุตํ ภทฺทโก อากาโร น สมฺมาอปฺปณิหิตตฺตโน ปุพฺเพ อกตปุญฺญสฺส วา โหติ, ตสฺมา จุตนฺติ ฐเปตา ภทฺทโกนานากาเรน ปจฺฉิมจกฺกทฺวยสมฺปตฺติมตฺตโน ทีเปติ. ภูตนฺติ สจนเยาเคน ปุริมจกฺกทฺวยสมฺปตฺติํ. น หิ อปฺปติรูปเทเส วสเตา สปฺปุริสูปนิสฺสยวิรหิตสฺส วา สจนํ อตฺถิ. ฐานสฺส ปจฺฉิมจกฺกทฺวยสิทฺธิยา อาสยสุทฺธิสิทฺธา โหติ, ปุริมจกฺกทฺวยสิทฺธิยา ปเยาคสุทฺธิ, ตาย จ อาสยสุทฺธิยา อธิคมพฺยตฺติสิทฺธิ, ปเยาคสุทฺธิยา อาคมพฺยตฺติสิทฺธิ. ฐติ ปเยาคาสยสุทฺธสฺส อาคมาธิคมสยตฺตสฺส วจนํ อรุณุคฺคํ วิย สุริยสฺส ฐทยเตา เยานิโส ยนสิกาเรา วิย จ กุสลกมฺมสฺส อรหติ ภควเตา วจนสฺส ปุพฺพงฺคมํ ภวิตุนฺติ ฐาเน

ຄິດາຄິ ຜະບະເຄຼາ – “ຊຸຕໍ ເຍ ນຸຕ”ຄຼິອາຊິຍາທ໌

ອປະເຣາ ຄະເຍາ, ‘ຊຸຕ’ຄຼິ ຄຼຸຍິຄາ ຄາຄປຍຼກາຣປຊິເຕຜຶປເກຄ ຕຕເຄຄ ອຕຼເຄາ ອຕຼປຊິກາຄປຊິນຍິກຼານຍຼຕຼິນຄຼາຕໍ ຊີເປຕິ໌ ‘ນຸຕ’ຄຼິ ຄຼຸຍິຄາ ເນາຕຄຼປຍຼເກຂປຊິເຕຜຶປເກຄ ຜຍຸຄິຣຸຕຼິປຊິນຍິກຼານຍຼຕຼິນຄຼາຕໍ ‘ຊຸຕ’ຄຼິ ຕ ຄຼຸຕໍ ເຍາຄິເນາ ຍຄນິກາຣຊຶປກໍ ຕຕຄໍ ການຍາເຄາ – “ຊຸເຕ ຍເຍາ ຜຍຸາ ຍຄນາຄຸເປກຼິຕາ, ຊິຊຼິ ເຍາ ນຸປຍຼຊິຕິຊຼາ”ຕິ ຊີເປຕິ໌ ‘ນຸຕ’ຄຼິ ຄຼຸຕໍ ນຕຄເຍາກຊຶປກໍ ຕຕຄໍ ການຍາເຄາ – “ຄາທຸ ຍເຍາ ຜຍຸາ ນຸຕາ ຜາຕາ ຕຕນາ ປຣິຊິຕາ”ຕິ ຊີເປຕິ໌ ຕຄຸເກເຍຄາປິ ອຕຼຍຼຍຼາຄປີຣິປຸຣິ ຊີເປເຄຼາ ນຕເຄ ອາຂເຣ ຂເຄຕິ໌ ອຕຼຍຼຍຼາຄປຣິປຸຓຼຕິຍຼຜຍໍ ອາຂເຣຄ ອນຸຍຼຫເຄຼາ ຍທຕາ ທິຕາ ປຣິຄາທິເຣາ ເທາຕີຕິ, ຕນຸາ ອາຂເຣ ຂເຄຕຼາ ນກຼຸຖໍ ອຜໍ ຜເຍຸາ ເນາຕເຄຼາຕິ໌

“ຊຸຕໍ ເຍ ນຸຕ”ຄຼິ ຄຼຸຍິຄາ ປຄ ນກເລຄ ຕຕເຄຄ ອາເຍນຸາ ອາຄເຄຼາ ຕຄາກຕປຍຼເຕຊິຕໍ ຜຍໍ ອຕຼເຄາ ອຂທເຄຼາ ອນປຍຼຣິນກຸຍິ ອຕິກຼຼຍຕິ໌ ນາຕກຕຼິ ປຊິຂາຄເຄຼາ ນປຍຼຣິນກຸຍິ ຂຼກຼຼຍຕິ໌ ຕຄາ ອນຊຼຍຸາ ຊິຕຼິ ຕຸຊຼາເປຕິ, ນຊຼເຍຸ ຊິຕຼິ ປຕິຊຼາເປຕິ໌ “ເກຕລໍ ນຸຕເຍເຕຕໍ ຍເຍາ, ຕເນຼຕ ກກຕເຕາ ຕຕຄ”ຄຼິ ຊີເປເຄຼາ ອຕຼາຄໍ ປຣິເຍາເຕຕິ, ນຕຼາເຣ ອປຊິນຕິ, ຊິຄຕຕຄໍ ອເປຍຼຕິ, ຜຍຸເຄຕຼິ ປຕິຊຼາເປຕິ໌

ອປິຕ “ຊຸຕໍ ເຍ ນຸຕ”ຄຼິ ອຕຼຄາ ຊຼປຍຼາຊິຕກາຕໍ ອປຍຼຊິຂາຄເຄຼາ ປຸຣິຍຕຕຄໍ ຊິຕເຣເຄຼາ – “ນຍຸຫາ ປຊິກຼຸທິຕຍິຕໍ ຍເຍາ ຕນຸ ກກຕເຕາ ຕຕຸເຕນາເຣຊຼຊິນາເຣຂນຸ ຂນຄາລຜເຣນຸ ອານກຊຼາກຊຼາຍິເຄາ ນີທຄາຂຄາຊິເຄາ ນຄຼານຕຼຕຼຍນຸ ຜຍິນຸເຣນຸ ຜຍຸຣາຂນຸ ຜຍຸາຜິປຕິເຄາ ຜຍຸຊຶປນຸ ຜຍຸນເຣຫນຸ ນຊຼຍຸຕເຣຕກຼຼຕຕຼິເຄາ ນຍຸານຍຸຊຼນຸ ຕຕຄໍ, ຄ ຊຸຕຼ ອເຕຼ ຕາ ຜເຍຸ ຕາ ປເຂ ຕາ ຍຼຍຼາເຄ ຕາ ກຼຼາ ຕາ ຊິຍຕິ ຕາ ກາຕຼາ”ຕິ ນເຄຼານໍ ເຂຕຍຄຸນຼາຄໍ ຄຼຸຍນຸິ ຜເຍຸ ອນຸຊຼິຍໍ ຊິຄາເນຕິ, ນຊຼານຍຼຕໍ ຊຼປຍຼາເຂຕິ໌ ເຕເຄຕໍ ຕຸຊຼຕິ –

“ຊິຄານເຍຕິ ອນຸຊຼິ, ນຊຼິ ຕເຊຼຕິ ນານເຄ;

ຊຸຕໍ ເຍ ນຸຕຍິເຊຼຕໍ, ຕຕໍ ເກາຕຍນາຕເກາ”ຕິ໌

ຊຸກຄຼິ ກຫຄປຣິເຊຼຂຄິເຊຼເນາ໌ ນຍເຍຄຼິ ປຣິຊຼິຄຼຄິເຊຼເນາ໌ ຊຸກໍ ນຍເຍຄຼິ ອຄິເຍຍິຕປຣິຊຶປຄໍ໌ ຕຕຼ ນຍເຍນເຊຼາ –

“ນຍຕາເຍ ທເຫ ກາເລ, ນຍຸເທ ເທຕຸຊິຊຼິ ນຸ;

ປຊິລີເກ ປທາເຄ ຕ, ປຊິເຕເຜ ຕ ຊິນຸຕິ”໌

ຕຄາ ທິນຸ – “ອເປຍຼຕຄາຍ ເຕຼປິ ຊຼປນກຼຼເຍຍຼາຍ ກາລຍຸາ ນຍເຍຍຸາ ຊຼປິຄາເຍາ”ຕິ ຊຸຕຍາຊຶນຸ (ຊີ໌ ຄິ໌ ໑໌໓໓ລິ) ນຍຕາເຍາ ອເຕຼາ໌

“ឯកោវ ខោ ភិក្ខវេ, ខណោ ច សមយោ ច ព្រហ្មចរិយវាសាយា”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៨.២៩) ខណោ។ “ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោ”តិអាទីសុ (បាចិ។ ៣៥៨) កាលោ។ “មហាសមយោ បវនស្មិ”ន្តិអាទីសុ (ទី។ និ។ ២.៣៣២) សមូហោ។ “សមយោបិ ខោ តេ, ភទ្ទាលិ, អប្បដិវិទ្ធោ អហោសិ, ភគវា ខោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ, ភគវាបិ មំ ជានិស្សតិ, ភទ្ទាលិ នាម ភិក្ខុ សត្ថុសាសនេ សិក្ខាយ អបរិបូរការី’តិ។ អយម្បិ ខោ តេ, ភទ្ទាលិ, សមយោ អប្បដិវិទ្ធោ អហោសី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ២.១៣៥) ហេតុ។ “តេន ខោ បន សមយេន ឧគ្គាហមានោ បរិព្ពាជកោ សមណមុណ្ឌិកាបុត្តោ សមយប្បវាទកេ តិន្ទុកាចីរេ ឯកសាលកេ មល្លិកាយ អារាមេ បដិវសតី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ២.២៦០) ទិដ្ឋិ។

“ទិដ្ឋេ ធម្មេ ច យោ អត្ថោ, យោ ចត្ថោ សម្បរាយិកោ;

អត្ថាភិសមយា ធីរោ, បណ្ឌិតោតិ បវុច្ចតី”តិ។ (សំ។ និ។ ១.១២៨) –

អាទីសុ បដិលាភោ។ “សម្មា មានាភិសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សា”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៧.៩) បហានំ។ “ទុក្ខស្ស បីឡនដ្ឋោ សង្ខតដ្ឋោ សន្តាបដ្ឋោ វិបរិណាមដ្ឋោ អភិសមយដ្ឋោ”តិអាទីសុ (បដិ។ ១០៨) បដិវេធោ។ ឥធ បនស្ស កាលោ អត្ថោ។ តេន សំវច្ឆរឧតុមាសឌ្ឍមាសរត្តិទិវបុព្ពណ្ហមជ្ឈន្ហិកសាយន្ហបឋមមជ្ឈិមបច្ឆិមយាមមុហុត្តាទីសុ កាលប្បភេទភូតេសុ សមយេសុ ឯកំ សមយន្តិ ទីបេតិ។

តត្ថ កិញ្ចាបិ ឯតេសុ សំវច្ឆរាទីសុ សមយេសុ យំ យំ សុត្តំ យម្ហិ យម្ហិ សំវច្ឆរេ ឧតុម្ហិ មាសេ បក្ខេ រត្តិភាគេ ទិវសភាគេ វា វុត្តំ, សព្ពំ តំ ថេរស្ស សុវិទិតំ សុវវត្ថាបិតំ បញ្ញាយ។ យស្មា បន – “ឯវំ មេ សុតំ” អសុកសំវច្ឆរេ អសុកឧតុម្ហិ អសុកមាសេ អសុកបក្ខេ អសុករត្តិភាគេ អសុកទិវសភាគេ វាតិ ឯវំ វុត្តេ ន សក្កា សុខេន ធារេតុំ វា ឧទ្ទិសិតុំ វា ឧទ្ទិសាបេតុំ វា, ពហុ ច វត្តព្ពំ ហោតិ, តស្មា ឯកេនេវ បទេន តមត្ថំ សមោធានេត្វា “ឯកំ សមយ”ន្តិ អាហ។ យេ វា ឥមេ គព្ភោក្កន្តិសមយោ, ជាតិសមយោ, សំវេគសមយោ, អភិនិក្ខមនសមយោ, ទុក្ករការិកសមយោ, មារវិជយសមយោ, អភិសម្ពោធិសមយោ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារសមយោ, ទេសនាសមយោ, បរិនិព្ពានសមយោតិ, ឯវមាទយោ ភគវតោ ទេវមនុស្សេសុ អតិវិយ បកាសា អនេកកាលប្បភេទា ឯវ សមយា។ តេសុ សមយេសុ ទេសនាសមយសង្ខាតំ ឯកំ សមយន្តិ ទីបេតិ។ យោ ចាយំ ញាណករុណាកិច្ចសមយេសុ ករុណាកិច្ចសមយោ, អត្តហិតបរហិតបដិបត្តិសមយេសុ បរហិតបដិបត្តិសមយោ, សន្និបតិតានំ ករណីយទ្វយសមយេសុ ធម្មិកថាសមយោ ទេសនាបដិបត្តិសមយេសុ ទេសនាសមយោ, តេសុបិ សមយេសុ អញ្ញតរំ សមយំ សន្ធាយ “ឯកំ សមយ”ន្តិ អាហ។

កស្មា បនេត្ថ យថា អភិធម្មេ “យស្មិំ សមយេ កាមាវចរ”ន្តិ (ធ។ ស។ ១) ច, ឥតោ អញ្ញេសុ ច សុត្តបទេសុ – “យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហី”តិ ច ភុម្មវចនេន និទ្ទេសោ កតោ, វិនយេ ច “តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា”តិ ករណវចនេន, តថា អកត្វា “ឯកំ សមយ”ន្តិ ឧបយោគវចននិទ្ទេសោ កតោតិ? តត្ថ តថា, ឥធ ច អញ្ញថា អត្ថសម្ភវតោ។ តត្ថ ហិ អភិធម្មេ ឥតោ អញ្ញេសុ សុត្តបទេសុ ច

អធិករណត្ថោ ភាវេន ភាវលក្ខណត្ថោ ច សម្ភវតិ។ អធិករណញ្ហិ កាលត្ថោ, សមូហត្ថោ ច សមយោ, តត្ថ តត្ថ វុត្តានំ ផស្សាទិធម្មានំ ខណសមវាយហេតុសង្ខាតស្ស ច សមយស្ស ភាវេន តេសំ ភាវោ លក្ខីយតិ, តស្មា តទត្ថជោតនត្ថំ តត្ថ ភុម្មវចនេន និទ្ទេសោ កតោ។

វិនយេ ច ហេតុអត្ថោ ករណត្ថោ ច សម្ភវតិ។ យោ ហិ សោ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិសមយោ សារិបុត្តាទីហិបិ ទុព្ពិញ្ញេយ្យោ, តេន សមយេន ហេតុភូតេន ករណភូតេន ច សិក្ខាបទានិ បញ្ញាបយន្តោ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិហេតុញ្ច អបេក្ខមានោ ភគវា តត្ថ តត្ថ វិហាសិ, តស្មា តទត្ថជោតនត្ថំ តត្ថ ករណវចនេន និទ្ទេសោ កតោ។

ឥធ បន អញ្ញស្មិញ្ច ឯវំជាតិកេ អច្ចន្តសំយោគត្ថោ សម្ភវតិ។ យញ្ហិ សមយំ ភគវា ឥមំ អញ្ញំ វា សុត្តន្តំ ទេសេសិ, អច្ចន្តមេវ តំ សមយំ ករុណាវិហារេន វិហាសិ, តស្មា តទត្ថជោតនត្ថំ ឥធ ឧបយោគវចននិទ្ទេសោ កតោតិ។

តេនេតំ វុច្ចតិ –

“តំ តំ អត្ថមបេក្ខិត្វា, ភុម្មេន ករណេន ច;

អញ្ញត្រ សមយោ វុត្តោ, ឧបយោគេន សោ ឥធា”តិ។

បោរាណា បន វណ្ណយន្តិ – “តស្មិំ សមយេ”តិ វា, “តេន សមយេនា”តិ វា, “តំ សមយន្”តិ វា, អភិលាបមត្តភេទោ ឯស, សព្ពត្ថ ភុម្មមេវត្ថោតិ។ តស្មា “ឯកំ សមយន្”តិ វុត្តេបិ “ឯកស្មិំ សមយេ”តិ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ភគវាតិ គរុ។ គរុញ្ហិ លោកេ ភគវាតិ វទន្តិ។ អយញ្ច សព្ពគុណវិសិដ្ឋតាយ សព្ពសត្តានំ គរុ, តស្មា ភគវាតិ វេទិតព្ពោ។ បោរាណេហិបិ វុត្តំ –

“ភគវាតិ វចនំ សេដ្ឋំ, ភគវាតិ វចនមុត្តមំ;

គរុ គារវយុត្តោ សោ, ភគវា តេន វុច្ចតី”តិ។

អបិ ច –

“ភាគ្យវា ភគ្គវា យុត្តោ, ភគេហិ ច វិភត្តវា;

កត្វចា ចត្តាកយតោ, កតេចសុ កកចា តតោ”តិ៉

ពុ្ទមិស្សា កាឆាឃ ចតេសតស្ស បឝស្ស ចិត្តាទអតេត្វា តេចឌិតត្ថោ៉ តេសា ច ចិសុទ្ធិយតេក្កា ព្យុទ្ធាតុស្សតិតិតេទ្ទេស ចុតេត្តាតេឃច៉

ឧត្តាចតា តេចត្វ ឧចំ តេយ សុតត្តិ ចចតេត ឃឆាសុតំ ឆយុំ ឝតេស្សតេត្តា កកចតេតា ឆយុកាឃំ បឆ្កុំ ពតេទាតិ៉ តេតត “តឃិឌំ អតិក្កត្តសត្វកំ បិចចតំ, អឃំ តេចា សត្វា”តិ សត្វ អឝស្សតេតត ស្កុល្លិតំ ឌតំ សយស្សាតេសតិ៉

ឧកំ សយឃំ កកចាតិ ចចតេត តស្ថិ សយតេឃ កកចតេតា អចិឌ្ឍុយាតកាចំ ឝតេស្សតេត្តា ទ្វបកាឃបរិតិត្ថាតំ សាតេឆតិ៉ តេតត “ឧចំចិឆស្ស តាយ អទិឃឆយុស្ស តេឝសតេកា ឝសពាលឆតេទា ចឌិទសឈ្លាត សយាតកាតេឃា តេសាបិ កកចា បរិតិត្ថុតេតា, តេកត អតេឌ្ឍាត ឌីចិតេត អាសា ឌតេតតត្ថា”តិ ឌីចិតយឝយត្វ ឌតំ សំតេចតេឌតិ, សឆ្ពតេយុ ចស្ស ស្កុស្សាហំ ឌតេតតិ៉

ឧចត្តិ ច កលាតេត្តា តេឝសតាសយត្តិ តិទ្ទិសតិ៉ តេយ សុតត្តិ សាចកាសយត្តិ៉ ឧកំ សយឃត្តិ កាលសយត្តិ៉ កកចាតិ តេឝសកាសយត្តិ៉

អត្តទា ច ទាឌកហំ អត្តទា ច តាត្យអត្តត្តិ អត្តទា-សតេទ្ធា ពាតេលាលចិត្តតេចយឌ្ឍចិចទាឌីសុ ឌិស្សតិ៉ “តឝត្តទំ តេកា ឌាតេតយ្យ អត្ញាព្ធ តឆាកតា”តិ (អ៉ តិ៉ ៤៉៣៣) ច, “ឌតា សក្កយុ យតេត្តត្តិ យត្ថា តត្ថា កិយត្តទ”ត្តិ (សំ៉ តិ៉ ១៉១១៥) ច អាឌីសុ ហិ ពាតេលា អត្តទា-សតេទ្ធា៉ “អទ្ទស យំ, កតេត្ត, អត្ញាតទា ពុត្វិ ចិឌ្ឍត្តទិកាឃ កាឌតំ តេឆាចត្តិ”តិអាឌីសុ (យ៉ តិ៉ ១៉៣១៥) ពតេលា៉ “ឃស្សត្តទតេតា ត សត្តិ តេកាបិ”តិអាឌីសុ (ស្កុឝា៉ ១០) ចិតេត្វា៉ “អត្តទា តេចាសាតយាបិឌី”តិអាឌីសុ (ច្បុអច៉ ១៥០) តេចយតេឌ្ឍ “អបិ ចាឃំ, កិក្ខុតេច, តតេបិឝា ក្វិត្តំ យហាតិទឃាតំ អត្តទិកាឃ អាកច្ឆតិ”តិអាឌីសុ (បិទា៉ ១១១) ចិចតេទ៉ ស្វាឃមិឆ ចិចតេទ ចត្តតិ, តស្វា ទាឌកហស្ស ច តាត្យអត្តាឃ ច ចិចតេទតិ ឧចតេយត្វតេត្វ តេចឌិតត្ថោ៉ អត្តទា-សតេទ្ធត បត ឃុត្តត្តា ស្កុបតេឃាកចចតំ ពតំ៉ ព្រាឌិតេសសុ ច ឆាតេតសុ អក្ខទចិត្តកា “អត្តទា កាយត្ថា តឌិត្ថា ឃាតិ”តិ ឧចំ ឧកតេយច អត្តទាសទ្ធំ បឃុឌ្ឍត្តិ, តេសា ក្មុតិឃបតេឝតបិ តេឃាតេឌតត្ថោ តេហាតិ, អតេឃាឌិឃយាតេត ស្កុបតេឃាកចចតំ ត បិបុណាតិ៉ ពុឆ បត តេឃាតេឌត្វាតេឃច ចុតេត្តាតិ៉

អទ្ធាតយក្កប្យឌិបតេត្តាតេហាតិតិ អទ្ធាតសត្ថាតំ យក្កំ បឌិបតេត្តា តេហាតិ, “ឌីឈយក្ក”ត្តិ អតេត្វា៉ អទ្ធាតកាយតសយឃស្ស ហិ ចិកតេក្ក “អទ្ធតេឃាឌតំ កត្ថិស្សាមីតិ ក្យុឌ្ឍិតត្ថា”ត្តិអាឌិចចតតេតា (បិចិ៉ ១០៥) អទ្ធតេឃាឌតយ្យិ អទ្ធាតយតេក្កា តេហាតិ៉ ទាឌកហតេតា បត តាត្យអត្តា តេឃាឌតតេយច៉

យហតា កិក្ខុសតេឈ្លត សត្តិត្តិ ‘យហតា’តិ ក្យលាយហតេត្តតបិ យហតា, សត្វាយហតេត្តតបិ យហតា៉ តេសា ហិ កិក្ខុសតេឈ្លា ក្យតេលាហិបិ យហា អតេហាសិ, អប្បិច្ឆតាឌិក្យលាសយត្តាកតត្វា៉ សត្វាឃបិ យហា, បត្ថាសតសត្វត្តា៉ កិក្ខុតំ សតេឈ្លា ‘កិក្ខុសតេឈ្លា’, តេតត កិក្ខុសតេឈ្លត៉
ឌិទ្ធិសីលសាយត្ញាសឈ្លាតសត្វាតេតត សយលាកតេលាតាតិ អតេត្វា៉ សត្តិត្តិ ឧកតេតា៉

ປຊ຺ຌາຍເຕ຺ຕຫິ ກິລ຺ມເຕຫີຕິ ປຊ຺ຌາຍຕ຺ຕາ ອຸເຕສນ຺ຕິ ປຊ຺ຌາຍຕ຺ຕານິ. ຍຕ຺ຕາຕິ ປຍາໜໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ “ເກາຊເນ ຍຕ຺ຕຊ຺ຍູ”ຕິ ວຸເຕ຺ຕ “ເກາຊເນ ຍຕ຺ຕໍ ຊານາຕິ, ປຍາໜໍ ຊານາຕີ”ຕິ ອເຕ຺ຖາ ເຫາຕິ, ເອວມິທາປິ – “ເຕສໍ ກິລ຺ມຕານໍ ປຊ຺ຌາຍຕ຺ຕາ ປຊ຺ຌາປຍາໜ”ນ຺ຕິ ເອວມເຕ຺ຖາ ເທ຺ວດ຺ຖາ. ກິລ຺ມນ຺ຕາສິ ກິລ຺ມຕານິ, ເຕຫິ ປຊ຺ຌາຍເຕ຺ຕຫິ ກິລ຺ມເຕຫິ.

ສຸປຸຣິເສາປິເຕາ ປຣິຕ຺ຕາເຊເກາຕິ ສຸປຸຣິເສາຕິ ຕສ຺ສ ກາຍໍ. ປິ-ກາເຣາ ຍກ຺ປຸຈ຺ປິປນ຺ນກາກຕາຍ ປຸກ຺ຄລສຍຸລ຺ລກເຕ຺ຖາ. ເຕາ-ກາເຣາ ປຣສ຺ສິກເຣາ, ຕຸສ຺ສູກສິລິເທ຺ວຕາຈເນສ ວຸເຕ຺ຕາ. ປຣິຕ຺ຕາເຊເກາຕິ ສຊ຺ຍສ຺ສ ອເຕ຺ຕຈາສີ ລກ຺ຂປຣິຕ຺ຕາເຊເກາ. ຕູລໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ – “ຍທາ ກເກຈາ ຕໍ ອຣ຺ກາກຍກ຺ຄ ປຊິປເນ຺ນາ, ຕທາ ສຸປຸຣິເສາປິ ປຣິຕ຺ຕາເຊເກາ ປຊິປເນ຺ນາ ອເຫາສີ”ຕິ. ອຕີຕກາລເຕ຺ຖາ ເຫຕ຺ຖ ເຫາຕິ-ສເທ຺ທາ.

ສທ຺ຍີ ອເຕ຺ຕຈາສິກາ ຕ຺ຍາຫຸເຣເຕ຺ຕກ ຍາໜເຈກາຕິ – ເອຕ຺ຖ ອເຕ຺ຕ ຈສຕີຕິ ອເຕ຺ຕຈາສີ. ສຍີປຈາເຣາ ສຕ຺ຕິກາຈເຣາ ສິເສ຺ຸສາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຕ຺ຍາຫຸເຣເຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສ ກາຍໍ. ຍາໜເຈາຕິ ສເຕ຺ຕາປິ ເຈາເຣາປິ ຕຣຸເໜາປິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

“ເຈາຂິຕາ ເຣຈກ຺ຣເຕຫິ, ເຍ ປຍຊ຺ຕິ ຍາໜຈາ;

ເຕ ຂີຍເຣຕ຺ຕ ເສາຈນ຺ຕິ, ຫີກກາຍຸປກາ ກເຣາ”ຕິ. (ຍ. ກິ. ໒.໑ຫ໑) –

ອາຂີສຸ ຫິ ສເຕ຺ຕາ ຍາໜເຈາຕິ ວຸເຕ຺ຕາ. “ຍາໜເຈຫິປິ ສຍາກຈ຺ຈ຺ຕິ ກຕກເຍຸຫິປິ ອກຕກເຍຸຫິປີ”ຕິອາຂີສຸ (ຍ. ກິ. ໒.໑໓໕) ເຈາເຣາ. “ອຍ຺ຕເທ຺ວາ ຍາໜເຈາ, ອກ຺ເກາ ຍາໜເຈາ”ຕິອາຂີສຸ (ຂີ. ກິ. ໑.໑໑໙) ຕຣຸເໜາ ‘ຍາໜເຈາ’ຕິ ວຸເຕ຺ຕາ. ຕູລາປິ ອຍເຍເຈເຕ຺ຖາ. ຕູລຕິຍໍວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ – ຕ຺ຍາຫຸເຣເຕ຺ຕກ ກາຍ ຕຣຸໜເຕ຺ຕຈາສິກາ ສທ຺ຍີຕິ.

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມິ ອຣ຺ກາກຍເກ຺ຄ, ເຕສຸ ວາ ທ຺ວີສຸ ຊເນສຸ. ສຸຂຕ຺ຕິ ກິປິຕຍຕ຺ຕໍ. ອເນກປຣິຍາເຍກາຕິ ປຣິຍາຍ-ສເທ຺ທາ ຕາວ ວາເຣເສກາກາເຣເຫສຸ ວຕ຺ຕຕິ. “ກສ຺ສ ນຸ ເຂາ, ອານນ຺ທ, ອຊ຺ຊ ປຣິຍາເຍາ ກິກ຺ຂຸນິເຍາ ໂອວທິຕຸ”ນ຺ຕິອາຂີສຸ (ຍ. ກິ. ໒.໑໕໐) ຫິ ວາເຣ ປຣິຍາຍສເທ຺ທາ ວຕ຺ຕຕິ. “ຍຂຸປິນ຺ທິກປຣິຍາເຍາເຕ຺ວວ ຕໍ ຂາເຣຫີ”ຕິອາຂີສຸ (ຍ. ກິ. ໑.໒໐໕) ເທສກາຍໍ. “ຕູຍິກາປິ ເຕາ, ເຕ ຣາຊຊ຺ຍາ, ປຣິຍາເຍກ ອຸຈໍ ເຫາຕຸ”ຕິອາຂີສຸ (ຂີ. ກິ. ໒.໓໑໑) ກາເຣເໜ. ສ຺ວາຍມິທາປິ ກາເຣເໜ ວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ອຍເຍຕ຺ຖ ອເຕ຺ຖາ – “ອເນກວິເທຫິ ກາເຣເໜຫີ”ຕິ, “ພຫູຫິ ກາເຣເໜຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ.

ພຸທ຺ທສ຺ສ ອຈ຺ຈຸໍ ກາສຕີຕິ ອຈ຺ຈຸຈິເຣຫິຕສ຺ສ ອປຣິຍາໜຈ຺ຈຸສຍນ຺ຕາກຕສ຺ສາປິ ພຸທ຺ທສ຺ສ ກກຈເຕາ – “ອໍ ເລາເກ ຊາຕິວຸເທ຺ທສຸ ກຕ຺ຕຕ຺ຖໍ ອກິຈາຄກາຂິສາຍີຂີກຍຸໍ ‘ສາຍຄ຺ຄິເຣສາ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ສຍໜສ຺ສ ເກາຕຍສ຺ສ ກຕ຺ຖິ ຕສ຺ມາ ອເຣສກ຺ຣປິ ສຍເໜາ ເກາຕເຍາ, ກິຕ຺ຂາເຣກາ, ອກິຣິຍຈາເຣາ, ຮ຺ເຣ຺ທຄຈາເຣາ, ເຊຄຸຈ຺ສີ, ເວຈກຍິເກາ, ຕປສ຺ສີ, ອປກຕ຺ກເທາ. ກຕ຺ຖິ ສຍໜສ຺ສ ເກາຕຍສ຺ສ ຮ຺ເຕ຺ຕຣິຍກຸສ຺ສຊເຍຸາ

អលយរិយភាវស្សតចិសេសោ។ តគ្គបរិយាហតំ សកលោ លោកេ ធម្មំ ទេសេតិ, ខីណាសវានំ, សម្មាបដិការំ សកលោ លោកេ ន សព្វញ្ញូ, ន លោកវិទូ, ន អនុត្តរោ, ន អគ្គបុគ្គលោ"តិ។ ឯវំ តំ តំ អាការភេទេន អាការភត្តិំ កត្វា តថា តថា អញ្ជលិំ សេនាសំ ធត្វា ករោតិ។

យថា ច ពុទ្ធស្ស, ឯវំ ធម្មស្សាបិ តំ តំ អាការភេទេន អាការភេទំ កត្វា – "សកលស្ស លោកស្ស ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ, សុប្បដិវេធិតោ, អភិញ្ញាតិកោ, អនុបស្សនបច្ចត្តិកោ"តិ តថា តថា អញ្ជលិំ ករោតិ។

យថា ច ធម្មស្ស, ឯវំ សង្ឃស្សាបិ យំ វា តំ វា អាការភេទេន អាការភេទំ កត្វា – "សុប្បដិបន្នោ សកលស្ស លោកស្ស សាវកសង្ឃោ, ញាយបដិបន្នោ, បច្ចត្តិកបដិបទំ អត្តនោហិតបដិបទំ អធម្មានុលោមបដិបទំ បដិបន្នោ"តិ តថា តថា អញ្ជលិំ ករោតិ។

អន្តេវាសី បន – "អយ្យោ អាចរិយោ អបរាធនីយំ បរាធេតិ, អគ្គហិតព្វំ អគ្គហេតិ, ស្វាយំ អគ្គិ កិលន្តោ វិយ, ហត្ថេន អបនេត្វា បរាធេន្តោ វិយ, យដ្ឋិកា និសិន្នោ បសារេន្តោ ការោ វិយ, កកចទន្តបន្តិយំ គីវមយាតោ វិយ, បរិវត្តយន្តំ ចណ្ឌហត្ថិំ ហត្ថេន គណ្ហន្តោ វិយ ច ចណ្ឌាលហត្ថេន ទេវតត្តយស្ស អញ្ជលិ ករោន្តោ អតិមញ្ញន្តំ បិបុហិស្សតិ។ អាចរិយេ ហោ បន គុណំ វា អគ្គិំ វា គណ្ហកំ វា គណ្ហបហំ វា អគ្គហេន្តោ, ឧស្សំ វា អភិរូហន្តោ, ហលិហលំ វា ចិវរំ ធារេន្តោ, ធារេទានំ វា បគ្គលន្តោ, នរកបបាតំ វា បបតន្តោ, ន អន្តេវាសិកា តំ សព្ពមនុកាតព្វំ ហោតិ។ គរុស្សកា ហិ សត្តា អត្តនោ គរុានុរូបេន គតិំ គច្ឆន្តិ។ នេវ បិតា បុត្តស្ស គរុកោ គច្ឆតិ, ន បុត្តោ បិតុ គរុកោ, ន មាតា បុត្តស្ស, ន បុត្តោ មាតុយា, ន ភាតា ភគិនិយា, ន ភគិនី ភាតុ, ន អាចរិយោ អន្តេវាសិកោ, ន អន្តេវាសី អាចរិយស្ស គរុកោ គច្ឆតិ។ យស្មា អាចរិយោ តិណ្ណំ រតនានំ អញ្ជលិំ ករោតិ, យថាសាវជ្ជោ ហោ បនាទិព្វុបទានោតិ។ ឯវំ យោនិសោ ចិន្តេត្វា អាចរិយវាទំ បដ្ឋបេត្វា សម្មាការភេទេន ការភេទំ អបនិសន្តោ អនេកបរិយាយេន តិណ្ណំ រតនានំ អញ្ជលិ ការិតព្វានិ, យថា តំ បណ្ឌិតជាតិកោ កុលបុត្តោ"។ តេន វុត្តំ – "សុបរិយស្ស បន បរិត្តាណកស្ស អន្តេវាសី ប្រាហ្មណោ មាណវោ អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស អញ្ជលិ ករោតិ, ធម្មស្ស អញ្ជលិ ករោតិ, សង្ឃស្ស អញ្ជលិ ករោតី"តិ។

តត្ថ អញ្ជលិន្តិ អញ្ជលិ-សទ្ទោ សម្មាន-ជាតិ-រូបិយតន-ការណ-បរាណ-គុណ-បសំសាទីសុ ទិស្សតិ។ តត្ថ "យេនត្ថំ សម្បរាជអញ្ជលិំ អភិនិប្បីតិត្វា"តិអាទីសុ (សំ។ និ។ ១។១៣១) សម្មានេ ទិស្សតិ។ "ព្រាហ្មណោច សេដ្ឋោ វណ្ណោ, ហីនោ អញ្ញោ វណ្ណោ"តិអាទីសុ (ម។ និ។ ២។ ៣០១) ជាតិ។ "បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតោ"តិអាទីសុ (ទី។ និ។ ១។៣០៣) រូបិយតនំ។

"ន ហរាបិ ន ករាបិ, អារា សិង្ឃាបិ ចារិនី;

អថ កេន នុ វណ្ណេន, គន្ធត្ថេនោតិ វុច្ចតី"តិ។ (សំ។ និ។ ១។២៣៤) –

អាគិសុ ឋានេសុ “តថោ បត្តស្ស ចណ្ណា”តិអាគិសុ (បារា ៤០១) បយោគេ “ឥធ សព្ពញ្ញុតា បត, ទេវ គហបតិ, ឋានេ សយណស្ស កោតយស្ស ចណ្ណា”តិអាគិសុ (ម ត ១.សិសិ) ពុទ្ធោ “ចណ្ណារហស្ស ចណ្ណំ ភាសតី”តិអាគិសុ (អ ត ១.១២៥) បសំសា ឋាន ពុទ្ធោបិ បសំសាបិ អយំ កិរ តំ តំ ក្នុតេមេច ឋានេ អបគិសន្តោ អនេកបរិយាយេន រតនត្តយស្ស ពុទ្ធបសង្ហំ បសំសំ អភាសិ តត្ថ – “ឋាតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិអាគិតា (បារា ១) តេយេន, “ទេយ ភិក្ខវេ, ឫទ្ធេ បសន្នា អគ្គេ ទេវ បសន្នា”តិអាគិតា “ឲកប្បុក្កលេ, ភិក្ខវេ, លោកេ ខ្បជ្ជមានោ ខ្បជ្ជតិ...បេ... អសមោ អសមសមោ”តិអាគិតា (អ ត ១.១សិ៣) ច តេយេន ឫទ្ធស្ស ចណ្ណោ ទេចតិតព្ពោ “ស្វាក្ខាតោ ភគចតា ធម្មោ”តិ (ឌី ត ១.១៥៥) ច “អាលយសមុគ្ឃាតោ ចដ្ដុបច្ឆេទោ”តិ (ឋាតិ ៥០, អ ត ៣.១៣) ច, “ទេយ ភិក្ខវេ, អរិយេ អដ្ឋង្គិកេ មគ្គេ បសន្នា, អគ្គេ ទេវ បសន្នា”តិ ច ឲចយាគិហិ តេយេហិ ធម្មស្ស ចណ្ណោ ទេចតិតព្ពោ “សុប្បដិបន្នោ ភគចតោ សាចកសង្ឃោ”តិ (ឌី ត ១.១៥៥) ច, “ទេយ, ភិក្ខវេ, សង្ឃេ បសន្នា, អគ្គេ ទេវ បសន្នា”តិ (អ ត ៣.១៣) ច ឲចយាគិហិ បត តេយេហិ សង្ឃស្ស ចណ្ណោ ទេចតិតព្ពោ បទោហរេត្តត បត ធម្មកថិកេន បញ្ចនិកាយេ តចង្គំ សត្ថុសាសនំ ចតុរាសីតិធម្មក្ខន្ធសហស្សានិ ឱ្កាហិត្វា ឫទ្ធាទីនំ ចណ្ណោ បកាសេតព្ពោ ឋាយម្ហិ ពញ្ញាធានេ ឫទ្ធាទីនំ ពុទ្ធោ បកាសេន្តោ អតិរេចន បញ្ញនេ្ត ធម្មកថិកោតិ ត សក្កា ចត្តុំ ព្រហ្មទេសុ ហិ ធានេសុ ធម្មកថិកស្ស ធានេយា ទេចតិតព្ពោ ព្រហ្មទេព្វោ បត យាណោចា អត្ថស្សចាគិយត្តសម្ពន្ធិតេន អត្តនោ ធានេន រតនត្តយស្ស ចណ្ណំ ភាសតិ

ឋាតិហ ទេវ ខ្ពេភា អាចរិយន្តេចាសីតិ ឲចំ ទេវ ខេ្វ អាចរិយន្តេចាសិកា អញ្ញមញ្ញស្សាតិ អញ្ញោ អញ្ញស្ស ខ្ពុជុចិបច្ចនីកចាទោតិ ព្រហ្មសកម្បិ អបរិហរិត្វា ខ្ពុជុមេច ចិចិធបច្ចនីកចាទោ, អនេកចារំ ចិរុទ្ធចាទោ ឲច ហុត្វាតិ អត្ថោ អាចរិយេន ហិ រតនត្តយស្ស អចណ្ណេ ភាសិទេវ អន្តេចាសី ចណ្ណំ ភាសតិ, បុត ឋាតទេរា អចណ្ណំ, ឋាតទេរា ចណ្ណន្តិ ឲចំ អាចរិយោ សារថលកេ ចិសរុក្ខអាលិ អាទេកាដយមានោ ចិយ បុតប្បុនំ រតនត្តយស្ស អចណ្ណំ ភាសតិ អន្តេចាសី បត សុចណ្ណរដតយលិយយាយ អាលិយា តំ អាលិំ បដិពាហយមានោ ចិយ បុតប្បុនំ រតនត្តយស្ស ចណ្ណំ ភាសតិ តេន ចុត្តំ – “ខ្ពុជុចិបច្ចនីកចាទោ”តិ

ភគចន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា ហោន្តិ ភិក្ខុសង្ឃញ្ចាតិ ភគចតោ្ត ភិក្ខុសង្ឃ បច្ឆតោ បច្ឆតោ ធម្មនំ អចិជហន្តា ឋាទិយាបថានុពន្ធេនេត អនុពន្ធា ហោន្តិ, នីសានុលោកិកោ ហុត្វា អនុគតា ហោន្តីតិ អត្ថោ

ពស្មា បត ភគចា តំ អទ្ធានំ បដិបន្នោ? ពស្មា ច សុប្បិយោ អនុពន្ធោ? ពស្មា ច សោ រតនត្តយស្ស អចណ្ណំ ភាសតីតិ? ភគចា តាច តស្មិំ ពាលេ រាជគហបរិចត្តកេសុ អដ្ឋារសសុ មហាចិហារេសុ អញ្ញតរស្មិំ ចសិត្វា បាតោច សរីរប្បដិជគ្គនំ ពត្វា ភិក្ខាចារវេលាយំ ភិក្ខុសង្ឃបរិចុតោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរតិ សោ តំ ទិចសំ ភិក្ខុសង្ឃស្ស សុលភបិណ្ឌបាតំ ពត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ ភិក្ខុសង្ឃំ បត្តចីចរំ ពាហាបេត្វា – “នាឡន្ទំ ពមិស្សាមី”តិ, រាជគហតោ និក្ខមិត្វា តំ អទ្ធានំ បដិបន្នោ សុប្បិយោបិ ខោ តស្មិំ ពាលេ រាជគហបរិចត្តកេ អញ្ញតរស្មិំ បរិព្វាជការាមេ ចសិត្វា បរិព្វាជកបរិចុតោ រាជគហេ ភិក្ខាយ ចរតិ សោបិ តំ ទិចសំ បរិព្វាជកបរិសាយ សុលភភិក្ខំ ពត្វា ភុត្តបាតរាសោ បរិព្វាជកេ បរិព្វាជកបរិក្ខារំ ពាហាបេត្វា – នាឡន្ទំ ពមិស្សាមីតេ្វច ភគចតោ តំ មគ្គំ បដិបន្នភាចំ អជានន្តោច អនុពន្ធោ សចេ បត ជានេយ្យ នានុពន្ធេយ្យ សោ អជានិត្វាច ពច្ឆន្តោ ពីចំ ខ្ពក្ខិបិត្វា

ឆ្វេលោកយោគោ ករចត្តំ អង្គេន ឆ្ងស្សិរិយា សោភយាតំ ទត្តកម្ពលបរិក្ខិត្តមេវ ឧក្កមកភកកិរិនិលទំ។

តស្មិំ កិរ ឃមយេ ឧឃពលស្ស ឃទីរទោតា តិក្ខមិត្វា លញ្ញាណ្ហារស្មិយោ ឃមត្តា អឃីតិហត្ថប្បមាណេ បទេឧឃ អាឆាចត្តិ ចិឆាចត្តិ ទតតាទេចត្យអទតតឧាយទតតឆ្នុណ្ណចិប្បកិណ្ណ ចិឃ, បឃារិតទតតចិត្តកញ្ចុតបឧមេច, ទត្តឃ្មចណ្ណរឃតិឃិញ្ចយាតមេច, ក្លក្កាឃតតិបិតឃយាក្បលមេច, តិរត្តរចិប្បកិណ្ណកលិការបុប្ផមេច ចាឃុទេចាក្ខិត្តចិតបិដ្ឋនុណ្ណមេច, ត្តាគ្គឆតុចិន្នូលតាតារាកណប្បភាចិឃរចិប្បុទិតចិត្ថទិតមេច ឧ តំ ចតត្តរំ ទេហាតិ។

អឃីតិ អត្តញ្ញញ្ញាតាតុទញ្ញឹតញ្ចុ បត ករចទោតា ឃទីរំ ចិកឃិតកមលុប្បលមេច, ឃរំ ឃត្តបាលិចុល្លមេច បរិច្ឆិន្នត្តកំ, តារាយទីចិចិកឃិតមេច, កកតតល់ ឃិរិឃា អចហឃត្តមេច, ញ្ញាយប្បកាបទិទេក្ខបចិលឃិតី ឧស្ស ឧត្តិឃចទលក្ខណយាលិ កទេត្វា ឆបិតឧត្តិឃចត្តយាលិយ ឧត្តិឃឃ្នទិឃយាលិយ បឧិបិឧិឃា ឆបិតឧត្តិឃចក្កចត្តិឧត្តិឃឃក្កទេឆចរាឧឧត្តិឃមហាព្រហ្មាតំ ឃិទិ ឃិទិឃា អភិកចត្តិមេច។ តញ្ចុ បត ករចត្តំ បរិចាទេទ្វា ចិតា កិក្ខុ ឃទេត្តច អប្បិត្ថា ឃត្តដ្ឋា បចិចិត្វា អឃំឃដ្ឋា ទេចាគកា បិបកទហិទេតា ចត្តាទេរា ចចតក្ខយា ឃឹលឃប្បត្តា ឃយាឆិបញ្ញាចិមុត្តិចិមុត្តិញ្ញាណឧស្សឧឃប្បត្តា។ ទេតឃំ មឆ្នេញ្ញកចា ទត្តកម្ពលបិការបរិក្ខិទេត្វា ចិឃ កញ្ចុតឆមូទេ, ទត្តបឃ្មឃល្ហមញ្ញាតា ចិឃ ឃ្មចណ្ណតាចា, បចាត្យអទេចឌិកាបរិក្ខិទេត្វា ចិឃ អក្កិក្ខទេត្ត, តារាកណបរិចារិទេតា ចិឃ បុណ្ណចទេត្ត មិកបក្ខិតមិ្ប ចក្ខុតិ ឃិណឃតិ, បទេចា ទេឆចមតុស្សាតំ។ តស្មិញ្ចុ បត ឌិចទេឃ ទេឃកុទេឃ្យត អឃីតិមហាទេឆរា ទេមឈចណ្ណុ បំឃុក្ខុល់ ឲកំឃំ កាទិត្វា កត្តាទេឆល្ហ អាឆាយ ឃ្មចមូចមុំតា ចិឃ កត្តហត្ថិទេតា ចិកតទេគាឃា ចត្តទេគាឃា កិត្តកិទេលឃា ចិឧចិតឧិ លិត្តពត្តតា ករចត្តំ បរិចារឃិំឃុ។ ទេឃា ឃមំ ចិតរាទេកា ចិតរាទេកហិ, ឃមំ ចិតទេគារទេឃា ចិតទេគារទេឃហិ, ឃមំ ចិតទេមារទេហា ចិតទេមារទេហហិ, ឃមំ ចិតតទេណា្យ ចិតតទេណា្យហិ, ឃមំ តិក្ខិទេលទេឃា តិក្ខិទេលទេឃហិ, ឃមំ ញុទេឆ្ល អត្តញុទេឆ្លហិ បរិចារិទេតា; បត្តបរិចារិតំ ចិឃ ទេកឃរំ, ទេកឃរបរិចារិទេតា ចិឃ កណ្ណិកា, អដ្ឋតាកឃហស្សបរិចារិទេតា ចិឃ លដ្ឋទេត្តា តាករាឧា, តចុតិហំឃឃហស្សបរិចារិទេតា ចិឃ ឆតទេដ្ឋា ហំឃរាឧា, ទេឃតក្កបរិចារិទេតា ចិឃ ចក្កចត្តិរាឧា, ទេឆចកណបរិចារិទេតា ចិឃ ឃទេក្កា ទេឆចរាឧា, ព្រហ្មកណបរិចារិទេតា ចិឃ ហារិទេតា មហាព្រហ្មា, អបរិមិតកាលឃញ្ចុតបុញ្ញពលតិត្ថត្តាយ អចិទេត្តយ្យាយ អទេតាបមាយ ញុទ្ធលីលាយ ចទេត្ត ចិឃ កកតតល់ តំ មក្កំ បឧិបទេត្ត ទេហាតិ។

អទេឆចំ ករចត្តំ អទេតាបមាយ ញុទ្ធលីលាយ កច្ឆត្តំ កិក្ខុ ច ឆុក្ខិត្តចក្ខុ ឃត្តិទ្រិទេយ ឃត្តមាតទេឃ ក្លបរិតទេក ចិតំ បុណ្ណចត្តំ ចិឃ ករចត្តំទេមច តមស្សមាទេត ឌិស្វាច បរិញ្ញាឧទេកា អត្តទេតា បរិឃំ អចទេលាទេកឃិ។ ឃា ទេហាតិ កាឧឆល្ហទេក ឆុលទេម្ពត្វា កហិទេតាលុក្កចិលុក្កបិដ្ឋកតិឆល្ហទេមារបិញ្ឆមត្តិកាបត្តបឃិត្តកក្ខុល្ហិកាឌិអទេតកបរិក្ខារភាររកិតា។ “អឃុកស្ស ហត្ថា ទេឃាកណា, អឃុកស្ស បិតា”តិ ឲចមាឌិតិទត្តកចចតា មុលរា ចិកិណ្ណចាចា អឆស្សតិឃា អបិឃាឌិកា។ តស្ស តំ ឌិស្វា ចិប្បឧិឃារទេរា ក្លឆបិឌិ។

ត្តឆាតិ ទេតត ករចទេតា ចទេណ្ណា ចត្តទេត្តា កទេចយ្យ។ ឃស្មា បទេតឃ លិកឃក្ការហាតិយា ទេឆច បក្ខហាតិយា ច តិច្ចុមិ្ប ករចត្តំ ក្លឃ្នឃតិ។ អញ្ញាតិតិ្តឃាតតិ្យាឃាច ញុទេឆ្ល ទេលាទេក តុប្បជ្ជតិ, តាចទេឆច លិកឃក្ការា តិត្ថតត្តិ, ញុទ្ធប្បាឆទេតា បត បដ្ឋាយ បរិហីតលិកឃក្ការា ទេហាត្តិ , ឃ្នទិឃុក្កមទេត លទេជ្ជាបតកា ចិឃ តិឃ្សីទិកតំ អាបជ្ជត្តិ។ ក្លបតិឃ្សទេកាលិតាតញ្ចុ ឃញ្ញាឃស្ស ឃត្តិទេក បត្តឌិតកាទេលទេមច

បរិញ្ញាឌកា យថាបរិសា អនេហសុំ, ទេតសុ បត បញ្ញត្តុសុ សាបិ ទេតសំ បរិសា កិត្តា៝ ញ្ញាតិ ញ្ញាយេហិ ទ្វីហិ កាទណេហិ អយំ បរិញ្ញាឌកោ ឃដ្ឋា តិច្ចយិ កាចត្តិ ក្ខុឃតិ, ពដ្ឋា ពំ ក្ខុឃចិសុក្កាទំ ក្ខក្កិទត្តា ទតតត្តឃស្ស អចណ្ណយេច ការសតីតិ ចេជិតត្តា៝

៙៝អច ខេឡា ករចា អប្តលជ្ជីកាយំ ទាឌាការទេក ៧ការទត្តិចាសំ ក្ខបកន្លិ បជ្ជិ កិក្កុបណ្ណតាតិ ករចា តាឃ ញុង្គលីលិយ កច្ឆយាទេតា អតុបុទត្ថត អប្តលជ្ជីកាទ្វាទំ បិបុលិត្វា ស្វុទិឃំ ញ្ជទលិទកត្វា – “អការទលិ ជាតិ កត្តុំ, អតួសយីបំ កទេតា ស្វុទិឃោ”តិ អប្តលជ្ជីកាយំ ទាឌាការទេក ៧ការទត្តិចាសំ ក្ខបកន្លិ៝

តត្ត អប្តលជ្ជីកាតិ ទទត្ថា ក្ខឃ្យាត៌ តស្ស កិទ ទ្វាទសយីទេប តទុលាអប្តូទត្តា អត្តិ, តំ “អប្តលជ្ជីកា”តិ ចឥត្តិ៝ តស្ស អចិទ្វទទ កចត្វា ក្ខឃ្យាតយិ អប្តលជ្ជីកា ទត្វច បជ្ជ្យាកតិ៝ តំ លាឃ្វុឥកសយ្យត្តិ បិកាទបរិក្កិត្តិ បុទេឃាឌិតទ្វាទំ យញ្ញុទា ចិឃ សុក្ខុត្តិ៝ តត្ត ទទត្ថា កីញុអតត្តំ បជិកាតឌិត្តចិចិត្តិ អការទំ អកំសុ៝ តំ “ទាឌាការទេក”ត្តិ ទុច្ចតិ៝

សុប្បិទេឃាបិ ខេឡាតិ សុប្បិទេឃាបិ តស្មិំ ជាទេត ស្វុទិឃំ ញ្ជទលិទកត្វា – “អការទលិ ជាតិ កត្តុំ, ជាហុ លុង្គលាយហល្លកា បរិញ្ញាឌកា, ជាហុបរិស្សទេឃា ច អយំ យទក្កា ទចាទទហិបិ ចាញុអឃទត្តហិបិ ចាញុអយិទកហិបិ៝ អយំ ខេឡា បត សយណោ ទេកាតទេយា ក្ខឃ្យាតិ បចិទ្វោ, សយឡស្ស ច ទេកាតយស្ស ចសតុ្វទេត ទេឥចតា អាទក្កិ កណុត្តិ, ហត្ថាហយិ ញ្ញុឆ ៧ការទត្តិចាសំ ក្ខបកត្វា ទេជ្វច កយិស្សាយី”តិ តទេឥទុឃ្យាតិ បិឌិសិ៝ តទេតា កិក្កុបណ្ណោ ករចទេតា ចត្តិ ឥទស្សត្វា អត្តទេតា អត្តទេតា ចសតុ្វាតិ បល្លទត្តសិ៝ បរិញ្ញាឌទេកាបិ ក្ខឃ្យាតស្ស ៧កាបទស្ស បរិញ្ញាឌកបរិក្កាទទ ញ្ជតាទទត្វា ចាសំ ក្ខបកន្លិ បជ្ជិ អត្តទេតា បរិសាឃ៝ បិញុញ្ញាឃយាទុញុហចទសទតច បត – “បជ្ជិ អត្តទេតា អទត្តចាសិតា ព្រាហ្មណទត្តត យាលាទេចតា”តិ ទុត្តំ៝

៧ចំ ចាសំ ក្ខបកទេតា បត ទេសា បរិញ្ញាឌទេកា ទត្តិការទេក ឥសជាលំ ញ្ជទលិទកសិ៝ តស្មិំ្ចា សយទេឃ សយត្តា ចិប្បកិណ្ណតាទកា ចិឃ បឌីបិ ឌលត្តិ, យទន្ធុករចា តិសិទត្ថា ទេហាតិ, កិក្កុបណ្ណោ ច ករចត្តិ បរិចាទទត្វា៝ តត្ត ៧កាកិក្កុស្សបិ ហត្តុក្កុត្វំ ចា បិដក្កុត្វំ ចា ក្ខុក្កាសិតសទ្ធោ ចា លិបិតសទ្ធោ ចា តត្តិ៝ សា ហិ បរិសា អត្តទេតា ច សិក្កិតសិក្កុតាឃ សត្វទិ ច ការទេចតាតិ ទ្វីហិ កាទណេហិ តិចាទេត បឌីបសិលា ចិឃ តិច្ចលិ សត្តិសិត្ថាច អទេហាសិ៝ បរិញ្ញាឌទេកា តំ ចិក្ខុតិ ជិដ្ឋា អត្តទេតា បរិសំ ញ្ជទលិទកសិ៝ តត្ត ទេកចិ ហត្តំ លិបត្តិ, ទេកចិ បិឌំ, ទេកចិ ចិប្បលបត្តិ, ទេកចិ តិល្លាលិតឌិច្ចា បណ្ណទុតទលញុអា, ឥទត្ត លាឥត្តា កាកច្ឆយាតា ឈទុឈទុបស្សាសិទេតា សយត្តិ៝ ទេសា ទតតត្តឃស្ស ក្ខុលាចណ្ណោ ចត្តទត្ថបិ ញ្ញុស្សាចទេសត បុត អចណ្ណទេយច អាទកិ៝ ព្រាហ្មណទត្តា បត ទុត្តតទេឃទតច ចណ្ណិ៝ ទេតត ទុត្តំ – “តទ្រាបិ សុជំ សុប្បិទេឃា បរិញ្ញាឌទេកា”តិ បជ្ជំ ចត្តញ្ញុ៝ តត្ត តទ្រាបីតិ តស្មិំ្បិ, អប្តលជ្ជីកាយំ ក្ខឃ្យាតតិ អទត្វោ៝

៙៝សប្តហុលិតត្តិ ជាហុកាត៌ តត្ត ចិតឃបរិឃាទេឃត តទេឃា ឌតា “សប្តហុលិ”តិ ទុច្ចត្តិ៝ តទេតា បទំ សណ្ណោ៝ សុត្តត្តបរិឃាទេឃត បត តទេឃា តទេឃាច តទេតា បដ្វាឃ សប្តហុលិ៝ ញ្ញុឆ សុត្តត្តបរិឃាទេឃត “សប្តហុលិ”តិ ចេជិតត្តា៝ យណ្ណលយាញុ៧តិ កត្វចិ ទេគ្វ កណ្ណិកា កទេហត្វា ហំសចដ្ឋកច្ឆទត្តត កតា ក្វជិការសាលាបិ “យណ្ណលយាញុញ្ជ”តិ ទុច្ចតិ, កត្វចិ ៧កំ កណ្ណិកំ កទេហត្វា ឥយ្យុបត្តិ បរិក្កិបិត្វា កតា

ដ្ឋបដ្ឋានបាលិបិ "យណ្ឌលយាញ្ញ"តិ ចុច្ចតិ៍ ព្ទឆ បត តិឃឹងតបាលិ "យណ្ឌលយាញ្ញ"តិ ចេដិតព្ទោ៍ បត្តិសិត្តាតត្តិ តិបន្ទូតចបេត៍ បត្តិបតិតាតត្តិ បយោឆាតចបេត៍ អយំ បន្លិយឆយ្យោតិ បន្លិយា ចុច្ចតិ កឆា , កឆាឆយ្យោតិ អតេ្ថា៍ ដ្ឋងបិងឹតិ ដ្ឋប្បត្តោ៍ កតយោ បត បោតិ? អច្ចទិយំ អាចុបោតិ ឲចយាឌិ៍ តត្ថ អត្ថស្ស បព្ទតាទោហល៌ ចិយ តិច្ចិ ត ហោតីតិ អច្ចទិយំ៍ អយំ តាច បទ្ទតយោ៍ អយំ បត អដ្ឋកថាតយោ – អច្ចទាយោក្កត្តិ អច្ចទិយំ៍ អច្ចទិ បហទិតំ យុត្តត្តិ អតេ្ថា៍ អក្ខតបុត្តិ ក្ខតត្តិ អព្ទតំ៍ ដ្ឋកយំ បេតំ ចិយឃ្យុបេស្សចាឌិចចតំ៍ យាចត្តិងត្តិ យាច ច ព្ទតំ តេត ឃុប្បជិចិឌិតតាយ អប្បយេឃ្យត្តិ ឌស្សតិ៍

តេត កកចតា ឌាតតា...បេ... ឃុប្បជិចិឌិតាតិ ឲត្ថាយំ បទ្ទេបតេ្ថា៍ យោ សោ កកចា បយតិង បិទយិយោ បុទេត្វា បព្ទកិលេស កឌ្ឌិត្វា អតុត្តទិ បយ្យោបព្ទោឌិ អតិបព្ទុទ្ធោ, តេត កកចតា តេតំ តេតំ បត្តាតំ អាបយាតុបយំ ឌាតតា, ហត្តតលេ ឆបិតំ អាយលក៌ ចិយ បព្ទតោឃ្យឆយ្យំ បស្សតា៍

អបិ ច បុព្ទេតិចាបាឌីហិ ឌាតតា, ឌិព្ទេត ចក្ខុតា បស្សតា៍ តីហិ ចិព្ទាហិ ឈហិ ចា បត អតិព្ទាហិ ឌាតតា, បព្ទត្ថ អប្បជិហតេត បយត្តចក្ខុតា បស្សតា៍ បព្ទឆយ្យោឌាតតបយត្វាយ ចា បព្ទាយ ឌាតតា, បព្ទបត្តាតំ ចក្ខុចិបយាតីតាតិ តិទោកុដ្ឋាឌិកតាតិបិ ទ្វបិតិ អតិចិឃុទ្ធេត ឃំបចក្ខុតា បស្សតា៍ អត្តហិតបាឌិកាយ ចា បយាឌិបដ្ឋោតាយ បជិចេឆបព្ទាយ ឌាតតា, បទហិតបាឌិកាយ កទុណាបដ្ឋោតាយ ទេសតាបព្ទាយ បស្សតា៍

អទីតំ ហតត្តា បច្ចយាឌីតច្ចា អទហត្តា អទហតា៍ បយ្យោ បាយច្ចា បព្ទឆយ្យោតំ ញុទ្ធត្តា បយ្យោបព្ទុទ្ធេត អត្តទាយិកឆយ្យោ ចា ឌាតតា, តិឃ្យាតិកឆយ្យោ បស្សតា, កិលេបាទីតំ ហតត្តា អទហតា៍ បយ្យោ បាយច្ចា បព្ទឆយ្យោតំ ញុទ្ធត្តា បយ្យោបព្ទុទ្ធេតាតិ៍ ឲចំ ចត្វេចបាទដ្ឋចបេត ចត្វហាកាទេហិ ឆោយិតេត បត្តាតំ តាតាឌិយុត្តិកតា តាតត្តាបយតា ឃុប្បជិចិឌិតា យាច ច ឃុដ្ឋ បជិចិឌិតា៍

ព្ទងាតិស្ស ឃុប្បជិចិឌិតកាចំ ឌស្សេតុំ អយតីព្យួតិអាឌិយាហ៍ ព្ទតំ ចុត្តំ ហោតិ យា ច អយំ កកចតា "ឆាតុបោ, កិក្ខុចេ, បត្តា ឃំបត្តត្តិ បយេត្តិ, ហីតាឌិយុត្តិកា ហីតាឌិយុត្តិកេហិ បទ្ធិ ឃំបត្តត្តិ បយេត្តិ, កល្យាណាឌិយុត្តិកា កល្យាណាឌិយុត្តិកេហិ បទ្ធិ ឃំបត្តត្តិ បយេត្តិ៍ អតីតយ្យិ តោ, កិក្ខុចេ, អទ្ធាតំ ឆាតុបោច បត្តា ឃំបត្តិឃុ បយិឃុ, ហីតាឌិយុត្តិកា ហីតាឌិយុត្តិកេហិ...បេ... កល្យាណាឌិយុត្តិកា កល្យាណាឌិយុត្តិកេហិ បទ្ធិ ឃំបត្តិឃុ បយិឃុ, អតាកតយ្យិ តោ, កិក្ខុចេ, អទ្ធាតំ...បេ... ឃំបត្តិស្សត្តិ បយេស្សត្តិ, ឲតទហិបិ តោ, កិក្ខុចេ, បច្ចុប្បត្តំ អទ្ធាតំ ឆាតុបោច បត្តា ឃំបត្តត្តិ បយេត្តិ, ហីតាឌិយុត្តិកា ហីតាឌិយុត្តិកេហិ...បេ... កល្យាណាឌិយុត្តិកា កល្យាណាឌិយុត្តិកេហិ បទ្ធិ ឃំបត្តត្តិ បយេត្តី"តិ ឲចំ បត្តាតំ តាតាឌិយុត្តិកតា, តាតត្តាបយតា, តាតាឌិដ្ឋិកតា, តាតាឈត្តិតា, តាតាទុចិតា, តាញព្ទយា យិតទេត្តត ចិយ ត្យុលិយ ត្យុលយទេត្តត ចិយ ច តាតាឌិយុត្តិកតាទោកោលោត បព្ទត្យតព្ទាទោលោត ចិឌិតា, បា យាច ឃុប្បជិចិឌិតា៍ ទេ្វបិ តាយ បត្តា ឲកត្តាបយា ទុល្លកា លេកិកស្ស៍ ឲកស្ស កត្តកាបេ ឲតោ ឆាតុកាបេយា ហោតិ, ឲកស្ស បិចិតុកាបេ ឲតោ កុឌ្ឌិតុកាបេយា៍ ព្ទតេយុ ចាបិ ទ្ធីឃុ អាចទិយទេត្តចាឃិឃុ អយតីព្យា "ឃុប្បិយោ បទិព្ទាឌតោ...បេ... កកចត្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អតុពាត្វា ហោត្តិ កិក្ខុបដ្ឋាា"តិ៍ តត្ថ ព្ទតិហយេតិ ព្ទតិហ ព្ទយេ, ឲចំ ព្ទយេតិ អតេ្ថា៍ បេបំ ចុត្តតយេច៍

៣៎អឆ ខោ ភកចា ខោតរំ ភិក្ខុតំ ខ្ពុយំ បន្តិឃឆយ៉ុ ចិឌិត្វាតិ ៧ត្ត ចិឌិត្វាតិ បន្ទាញ្ញាតញ្ញារោណភ ឌាតិត្វា៎ ភកចា ហិ ពត្វូចិ យំបចក្ខុតា ឌិស្វា ឌាភាតិ – "អដ្ឋបា ខោ ភកចា យហត្តិ ឌារុក្ខត្ថិ ពក្កាយ ភឌិឃា ខោសាខេតភ ចុឃ្យាភ"ត្តិអាឌឹស្ស (ឋំ៎ ភិ៎ ៣៎១៣១) ចិឃ៎ ពត្វូចិ ឌិន្ទាចក្ខុតា ឌិស្វា ឌាភាតិ – "អដ្ឋបា ខោ ភកចា ឌិខ្ទាភ ចក្ខុតា ចិស្សុខ្ទុភ អតិក្កត្តយាភ្យុបខោពភ តា ខេចតាខោឃា បហ្សុខ្សុច បិឌលិកាខោយ ចត្វូតិ បរិពហ្ហិក្កខោឃា"តិអាឌឹស្ស (ឌឹ៎ ភិ៎ ១៎៨៤១) ចិឃ៎ ពត្វូចិ បពតិខោសាខេតភ ស្សុត្វា ឌាភាតិ – "អខ្សុ្យាសិ ខោ ភកចា អាឃប្តុខោតា អាភត្ថុស្ស ស្សុភខ្ទុភ បរិទ្ទាឌខោពភ បន្តិ ខ្ពុយំ ពឆាបល្លាប"ត្តិអាឌឹស្ស (ឌឹ៎ ភិ៎ ១៎១១១) ចិឃ៎ ពត្វូចិ ឌិន្ទាខោសាខេតភ ស្សុត្វា ឌាភាតិ – "អខ្សុ្យាសិ ខោ ភកចា ឌិន្ទាឃ ខោសាតឆាត្យឃា ចិស្សុខ្ទាឃ អតិក្កត្តយាភ្យុសិកាឃ បន្តាភស្ស ពហបតិស្ស ភិខ្យ្រាខេឆភ បរិទ្ទាឌខោពភ បន្តិ ខ្ពុយំ ពឆាបល្លាប"ត្តិអាឌឹស្ស (ឌឹ៎ ភិ៎ ១៎៣៤) ចិឃ៎ ខ្ពុឆ បភ បន្ទាញ្ញាតញ្ញារោណភ ស្សុត្វា អញ្ញាសិ៎ កិំ ពខោរាខេត្វា អញ្ញាសិ? បច្ឆិយឃាយកិច្ចំ, កិច្ចញ្ចា ភាខោយតំ បាត្វូកំ, ភិរត្វូកត្តិ ចុចិឆំ ខោហាតិ៎ តត្វូ ភិរត្វូកកិច្ចំ ភកចខោតា ខោពិឌិបល្លខ្ពុខោឃច អរហត្តយខោក្កភ បយ្ឈាតំ កតំ៎ បាត្វូកំខោឃច បភ ភកចខោតា កិច្ចំ ខោហាតិ៎ តំ បញ្ចាចិឆំ – ប្អុខោរកត្តកិច្ចំ, បច្ឆាកត្តកិច្ចំ, បុរិយឃាយកិច្ចំ, យជ្ឈិយឃាយកិច្ចំ, បច្ឆិយឃាយកិច្ចត្តិ៎

តត្រិចំ ប្អុខោរកត្តកិច្ចំ –

ភកចា ហិ បិខោតាច ឧដ្ឋាយ ឧបដ្ឋាកាត្យក្កហត្វូំ បរិខ្ទឋាស្សុកត្វូញ្ចា យុលខោឆាចភាឌិបរិខ្ទរបរិកយ៉ុ ពត្វា ឃាច ភិក្ខាចារខោចលិ តាច ចិចិត្តាបខោភ ចិតិភាខោយត្វា, ភិក្ខាចារខោចលិឃំ ភិចាខោបត្វា កាឃពាត្ថតំ ពាត្ថិត្វា ចិចរំ បិរុបិត្វា បត្តយាឌាឃ ពឌាចិ ៧កខោកា, ពឌាចិ ភិក្ខុសឈ្យុបរិចុខោតា, កាយំ ចា ភិកយំ ចា បិណ្ឌាឃ បចិសតិ; ពឌាចិ បកតិឃា, ពឌាចិ អខេភខោពហិ បិឌិហារិខោឃហិ ចត្តយាភេហិ៎ ខោឃឈ្យចិឆំ, បិណ្ឌាឃ បចិសខោតា ខោលិកភាឆស្ស ប្អុខោរតា ប្អុខោរតា ពត្វា យុក្យាតចាតា បឆចិ ខោសាខេឆត្តិ, ចលិហកា ឧឌកច្សុសិតាតិ យុញ្ចាត្តា យខោក្ក ខោរហ៊ុ ច្ញុបបខោយត្វា ឧបរិ ចិតាតំ ហុត្វា តិដ្ឋត្តិ, អបខោរ ចាតា បុប្ផាតិ ឧបសំហរិត្វា យខោក្ក ឡកិរត្តិ, ឧត្តុតា ក្ញុយិប្យខេឆសា ឡភយត្តិ, ឡភតា ឧត្តុយត្តិ, បិឌភិខោក្លបបខោយ បយាច ក្ញុយិ ខោហាតិ, ស្សុលបយ្យុស្សាតិ បក្ខុយបុប្ផាតិ ចា បិខេឌ បយ្យុងិត្ថត្តិ៎ ខ្ពុត្ថលិលស្ស អខេត្តា ឌបិតយខោត្ត ឌក្ខិណាបិខេឌ បរិខ្ទរខោតា លច្ឆាលាខោរប្អុខោឃា ភិក្ខុយិត្វា ស្សុចលាខោរបិខ្ញុរាតិ ចិឃ ចិត្របឌបរិក្ខិត្តាតិ ចិឃ ច បិសាឌក្ញុងិការាឌឹតិ អលជ្ជខោរាត្តិខោឃា ខ្ពុខោតា ចិខោតា ច ឆាចត្តិ, ហត្វិអស្សុចិហក្កាឌខោឃា បកបពដ្ឋាខេតស្ស ចិតាខោឃច យឆ្សុខោភាកាខោរភ បឌ្ឋំ ពខោរាត្តិ, តឆា ខេករិចិលាឌឹតិ ត្ញុរិឃាតិ យត្យុស្សាភញ្ចា កាឃ្ញុបកាតិ អាភរលាតិ៎ ខោតភ បញ្ញារោណភ យត្យុស្សា ឌាភត្តិ – "អជ្ជ ភកចា ខ្ពុឆ បិណ្ឌាឃ បចិខោដ្ឋា"តិ៎ ខោត ស្សុភិចត្វា ស្សុបិរុតា ពត្ថុបុប្ផាឌឹតិ អាឌាឃ ឈរា ភិក្ខុយិត្វា អត្តុរចិចិ បឌិបជ្ជិត្វា ភកចត្តំ ពត្ថុបុប្ផាឌឹហិ បក្កច្ចំ ប្ញុខោឌត្វា ចត្ថិត្វា – "អយ្យាកំ, ភខេត្តា, ឌស ភិក្ខុ, អយ្យាកំ ចិសតិ, បញ្ញាសំ…ខោប… បតំ ខេឌថា"តិ ឃាចិត្វា ភកចខោតាបិ បត្តំ ពខោហត្វា អាសតំ បញ្ញាខោបត្វា បក្កច្ចំ បិណ្ឌបាខោតភ បឌិយាខេតត្តិ៎ ភកចា ពតកត្តកិច្ចា ខោតរំ បត្តាតំ ចិត្តបត្តាភាតិ ឡខោលិខោកត្វា តឆា ឆយ៉ុ ខេឌខោសតិ, ឃឆា ខោពចិ បរលាយខោតស្ស បតិដ្ឋហត្តិ, ខោពចិ បញ្ចស្សុ សិលខោស្ស, ខោពចិ ខោសាតាបត្តិបកឌាកាយិអភាកាយិចលិតំ អញ្ញាតរស្មិំ; ខោពចិ បព្វឌិត្វា អក្កចខោល អរហខេត្តតិ៎ ៧ចំ យហាឌតំ អត្យុក្កខោហត្វា ឧដ្ឋាឃាសភា ចិហារំ ពច្ឆតិ៎ តត្វូ ពត្វា យណ្ឌលយាឡ៧ បញ្ញាត្តចររត្យុដ្ឋាបខោភ ភិសិឌតិ, ភិក្ខុតំ ភត្តកិច្ចបរិខោឃាសាតំ អាពយឃាខោភា៎ តខោតា ភិក្ខុតំ ភត្តកិច្ចបរិខោឃាសាខោភ ឧបដ្ឋាខោកា ភកចខោតា ភិខោចខេឌតិ៎ អឆ ភកចា ពត្ថុកុងិ បចិសតិ៎ ខ្ពុឌំ តាច ប្អុខោរកត្តកិច្ចំ៎

អថ ភាចា ខុចំ ពតបុទេកត្តកិច្ចា គន្តព្វជិយា ជ្ញបដ្ឋានេត តិឃឹជិត្វា បឋេជ បក្លាលេត្វា បឋេជបឹទេជ ជត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ ខ្ញុចជតិ – “ភិក្ខុចេ, អប្បយានេឆត នយ្យានេឆ, ទុល្លភោ ឮទ្ធុប្បានោ លោកស្មិំ, ទុល្លភោ យត្តុស្សត្តបដិលាភោ, ទុល្លភា នយ្យត្តិ, ទុល្លភា បព្ពជ្ជា, ទុល្លភំ នទ្ធម្មស្សចត”ត្តិ៍ ពត្ថ ពោធិ ភាចត្ត្វ កយ្ដ្ឋាត៌ បុច្ឆត្តិ៍ ភាចាបិ តេឋំ ចទិយាត្នុប៌ កយ្ដ្ឋាត៌ ជេតិ៍ ពទោ នទ្ធាបិ ភាចត្ត្វ ចត្ថិត្វា អត្តនោ អត្តនោ ទត្តិដ្ឋានជិចាដ្ឋានានិ គច្ឆត្តិ៍ ពោធិ អទញ្ញា, ពោធិ ទុក្ខមូលំ, ពោធិ បព្ពតាឌិត៌ អញ្ញាពទំ, ពោធិ ចាតុយហារាឌិកកចត៌...បេ... ពោធិ ចនចត្តិកចតត្តិ៍ ពទោ ភាចា គន្តព្វជិ៍ បចិសិត្វា នទេ អាកច្ឆតិ, ជក្លិលោត បទេស្សត នទោ នយ្យឌានោ យុហុត្ត ឃឹហទេឃ្យំ កទេប្បតិ៍ អថ នយស្សាឃិតកាទេយា ចុដ្ឋហិត្វា ទុតិយភាគេក លោកំ ចោទលោកេតិ៍ ពតិយភាគេក ឃំ កាយំ ចា តិកយំ ចា ជ្ញបតិស្សាយ ចិហទតិ ពត្ថ យហាឌទោ បុទេកត្តំ ជាត៌ ជត្វា បន្នាកត្តំ ឃុតិចទ្វោ ឃុបាទុទោ គន្តបុប្បាឌិតិ អាជាយ ចិហាទេទ នត្តិបតតិ៍ ពទោ ភាចា នយ្យត្តបរិនាយ អត្តុទ្ទបត បាដិហារិយេត គត្វា ឆយ្ញុនកាឃំ បញ្ញាត្តចទឮទ្ធាវនទេ តិនជ្ជ ឆយ្ញុំ ជេនេតិ កាលយុត្ត នយយយុត្ត, អថ កាលំ ចិជិត្វា បរិឃំ ជ្ញទេឃ្យាទេឌតិ, យត្តុស្សា ភាចត្ត្វ ចត្ថិត្វា បក្កុយត្តិ៍ ពួជំ បន្នាកត្តកិច្ចំ៍

ទេនា ខុចំ តិដ្ឋិតបន្នាកត្តកិច្ចា នទេ គត្តានិ ខ្ញុសិច្ចិតុកាទេយា ទេហាតិ, ឮទ្ធានតា ចុដ្ឋាយ គន្ធកោដ្ឋកំ បចិសិត្វា ជ្ញបដ្ឋានេកត បដិយាឌិទិតានេកត គត្តានិ ជ្ញុតំ គលាបេតិ៍ ជ្ញបដ្ឋានកាបិ ឮទ្ធានត៌ អាទេតត្វា គន្តព្វជិបរិចេណ បញ្ញាបេតិ៍ ភាចា ឃុទត្តទុបដ្ឋិ តិចានទត្វា កាយពន្ធត៌ ពន្ធិត្វា ជ្ញត្តរាសង្គំ ខុកំឋំ កទិត្វា ពត្ថ គត្វា តិឃឹជតិ ខុកកោច យុហុត្ត បដិនល្លីនោ, អថ ភិក្ខូ ពទោ ពទោ អាកយ្ញុ ភាចទោ ជ្ញបដ្ឋាត៌ អាកច្ឆត្តិ៍ ពត្ថ ខុកច្ចេ បញ្ញាបុច្ឆត្តិ, ខុកច្ចេ កយ្ដ្ឋាត៌, ខុកច្ចេ ឆយ្ញុស្សចត៌ យាចត្តិ៍ ភាចា តេឋំ អធិប្បាយំ នយ្យានេត្តា បុរិមយាមំ ចិតិតាទេយតិ៍ ពួជំ បុរិមយាមកិច្ចំ៍

បុរិមយាមកិច្ចបរិយោសានេ បត ភិក្ខូសុ ភាចត្ត្វ ចត្ថិត្វា បក្កុត្តេសុ នកលជននហស្សិលោកធាតុទេចតាយោ ខ្ញុកាសំ លភយានា ភាចត្ត្វ ជ្ញបនង្កយិត្វា បញ្ញាបុច្ឆត្តិ, យថាភិនង្ខតំ អត្តយទេនា ចតុទក្ខរយិ៍ ភាចា តាសំ ទេចតាត៌ បញ្ញាចិស្សជ្ជេត្តា យជ្ឈិមយាមំ ចិតិតាទេយតិ៍ ពួជំ យជ្ឈិមយាមកិច្ចំ៍

បន្ទិមយាមំ បត ពយោ ពោដ្ឋានេ គត្វា បុទេកត្តទោ បដ្ឋាយ តិនជ្ជាយ បិឡព្ពាតស្ស នទិទស្ស កិលាសុភាចយោចតត្ថ ខុកំ ពោដ្ឋានំ ចន្កុយេត ចិតិតាទេយតិ៍ ទុតិយពោដ្ឋានេ គន្តព្វជិ៍ បចិសិត្វា ជក្លិលោត បទេស្សត នទោ នយ្យឌានោ ឃឹហទេឃ្យំ កទេប្បតិ៍ ពតិយពោដ្ឋានេ បច្ចុដ្ឋាយ តិឃឹជិត្វា បុរិមឮទ្ធាត៌ នត្តិកេ ជាតឃឹលាឌិចទេត កពាធិការបុក្កលជស្សតត្ថ ឮទ្ធចក្ខុនា លោកំ ចោទលោកេតិ៍ ពួជំ បន្ទិមយាមកិច្ចំ៍

ពស្មិំ បត ជិចទេន ភាចា បុទេកត្តកិច្ចំ ទាឌកទេហ បរិយោសាទេបត្វា បន្នាកត្តេ យគ្កុ អាកទោ, បុរិមយាមេ ភិក្ខូត៌ កយ្ដ្ឋាត៌ កទេឆត្វា, យជ្ឈិមយាមេ ទេចតាត៌ បញ្ញាចិស្សជ្ជេត្វា, បន្ទិមយាមេ ចន្កុយំ អាទុឃ្យាចន្កុយយានោ បញ្ចុត្តំ ភិក្ខុនតាត៌ ពួយំ នព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ អាទក្ក បចត្តំ កចំ នព្ពញ្ញុតញ្ញាណលោតេច ឃុត្វា អញ្ញាឃឹតិ៍ ទោត ចុត្តំ – “បន្ទិមយាមកិច្ចំ កទេទាន្តោ អញ្ញាឃឹ”តិ៍

ញាត្វា ច បតស្ស ឲ្យតឥហោសិ – “ត្ថេយ កិក្ខុ យឃិ្យាសន្ទាញ្ញាតញ្ញាណំ អារព្ភ ក្យាំ កេឆត្តិ, ឲ្យេតសង្ហា សន្ទាញ្ញាតញ្ញាណកិច្ចំ ត បកោដំ,

យឃ្យូរេយច បកោដំ៉ យឃិ បត កេត ឲ្យេត អត្តនោ កឆំ តិរត្តរំ អារេរាឥចស្សត្តិ, តតេតា នេតរំ អហំ តំ អដ្ឋប្បត្តិ កត្វា តិចិឆំ ឃឹលំ ចិកឥត្តោ,

ក្ខាសជ្ជិឃា ធារេតស្ស អប្បជ៏ចត្តិឃំ ឃឹហតាឌំ តឥត្តោ, បច្ចឃាកាទំ សេយាធារេតត្វា ញ្ញូត្ថក្យេណ បកោឥដ កត្វា, ឃិរេតរុំ ក្ខក្លិរេបត្តោ ចិឃ

ឃ្យចណ្ណក្ខេដេត តកំ បហរត្តោ ចិឃ ច ឥឃសហស្សិលេកឈាត្យកយ្យតំ (តាហ្វូឌាលឃ្យុត្តត្តិ អរហត្តតិក្ខេដេត តិដ្ឋារេបត្តោ ឥឥសេឃ្យាយិ, ឃា េយ

ឥឥសតា បរិតិត្ថុតស្សាបិ បញ្ហាចស្សសហស្សាតិ សត្ថាតំ អយតយហាតិត្ថាតំ សយ្យាបិកា កចិស្សតី”តិ៉ ឲ្យចំ ចិរត្តត្វា ឥឃត យណ្ឌលយាញ្ញូ

តេតុបសត្ក្កយឹតិ ៉ ឥឃតាតិ ឥឃត ជិសាការកេត, ឃា ខ្លបសត្ក្កយិតត្ថោ៉ ក្យុឡេត្វ ចា ឲ្យាំ កេរលាចចតំ, ឃស្មិ បេឥឥស ឃា យណ្ឌលយាញ្ញូ,

តត្វ កេតាតិ អឃេយត្វ អេត្វា៉

បញ្ញារត្ត អាឃនេត តិឃឹជិតិ ញ្ញូគ្គាររល កិរ ឃត្វ ឃត្វ ឲ្យេកាបិ កិក្ខុ ចិហរតិ សន្ទាត្វ ញ្ញូគ្គាឃតំ បញ្ញាត្តយេច ហោតិ៉ កស្មា? កកចា កិរ

អត្តនោ សត្តិកេ កយ្ហដ្ឋាតំ កេហត្វា ឋាឃ្យកដ្ឋារេត ចិហរត្តេ យតឃិ កេរាតិ – “អឃ្យកោ យឃិ្យាសត្តិកេ កយ្ហដ្ឋាតំ កេហត្វា កេតា, សក្ខិស្សតិ

ត្យ ឥលា ចិឥសឃំ តិត្ថាតេត្តតំ្យ នោ ចា”តិ៉ អឆ តំ បស្សតិ កយ្ហដ្ឋាតំ ចិស្សឥជ្ជត្វា អក្យុសលចិតក្កំ ចិតក្កឃយាតំ, តេតា “កឆឥញ្ញាតាយ យាជិឃស្ស

សត្វ សត្តិកេ កយ្ហដ្ឋាតំ កេហត្វា ចិហរត្តិ ត្ថាយំ ក្យុលបុត្តំ អក្យុសលចិតក្កា អភិកចិត្វា អតយតេក្កា ចដ្ដក្សេគ្គ ឃំឃារេស្សត្តិ”តិ តស្ស អត្យក្កហត្វំ

តេត្វច អត្តាតំ ឥស្សេត្វា តំ ក្យុលបុត្តំ ឆ្វចជិត្វា អាកាឃំ ខ្លប្បតិត្វា បុត អត្តនោ ចឃតដ្ឋារេតយេច កឆ្ឆតិ៉ អឥឆចំ ឆ្វចជិឃយាតា េត កិក្ខុ

ចិត្តឃិឃ្យ – “សត្វា អយ្យាកំ យតំ ឌាតិត្វា អាកត្វា អយ្យាកំ សឃឹេប ជិតំេឃច អត្តាតំ ឥស្សេតិ”៉ តស្មិ ឈេណ – “កេត្តោ, ត្ថឈ តិឃឹឥឆ, ត្ថឈ

តិឃឹឥឆា”តិ អាឃតបរិឃេសតំ តាយ ការេរាតិ៉ េត អាឃតំ បញ្ញាបេត្វាច ចិហរត្តិ៉ ឃស្ស ប៉ឹជំ អត្វិ, ឃា តំ បញ្ញាបេតិ៉ ឃស្ស តត្វិ, ឃា

យញ្ហំ ចា ឋលកំ ចា កដ្ឋំ ចា បឃាណំ ចា ចាល្យុកបុញ្ជំ ចា បញ្ញាបេតិ៉ តំ អលកយាតា ប្យុរាណបណ្ណាតិបិ សង្ក្កឍិត្វា តត្វ បំឃ្យក្យលំ បត្វទិត្វា

ឥេបត្តិ៉ ត្ថឈ បត រេញ្ញា តិឃឹឥតាឃតេយច អត្វិ, តំ បេប្បារេដត្វា បញ្ញាបេត្វា បរិចារេត្វា េត កិក្ខុ កកចេតា អធិយុត្តិកឥាណយារត្ត

ក្យាំ ធោយឃយាតា តិឃឹជិឃ្យ៉ តំ សត្ថាឃ ច្យុត្តំ – “បញ្ញារត្ត អាឃនេត តិឃឹជី”តិ៉

ឲ្យចំ តិឃិរត្តោ បត ឌាតេត្តាេឃច កធាឃយដ្ឋាបតត្វំ កិក្ខុ បុឆ្ឆិ៉ េត ចស្ស សត្ថំ កឆឃិឃ្យ៉ េតត ច្យុត្តំ – “តិឃត្ថ ឥលា កកចា”តិអាជិ៉ តត្វ

កាឃ ត្យត្វាតិ កតយាឃ ត្យ កធាឃ សត្ថិឃិត្តា កចធាតិ អេត្វា៉ កាឃ េតត្វាតិបិ បាញ្ញូត្ថ, តស្សា កតយាឃ ត្យ ឲ្យត្វាតិ អេត្វា កាឃ

េតាត្វាតិបិ បាញ្ញូត្ថ៉ តស្សាបិ ប្យុរិយេោឃច អេត្វា៉

អត្តរាកធាតិ , កយ្ហដ្ឋាតយតឃិកាទ៏រាឥក្ខុសបរិប្យុឆ្ឆាជិតំ អត្តរា អញ្ញា ឲ្យកា កធា៉ ចិប្បកតាតិ, យយ អាកយតបច្ចឃា អបរិតិដ្ឋិតា ឃិលំ

អប្បត្តា៉ េតត កិំ ឥស្សតិ? “តាហំ ត្យយ្យាកំ កធាកក្កត្វំ អាកេតា, អហំ បត សន្ទាញ្ញាតាឃ ត្យយ្យាកំ កឆំ តិដ្ឋារេបត្វា យត្វកប្បត្តំ កត្វា

ឥស្សាយឹតិ អាកេតា”តិ តិសេជ្ជច សន្ទាញ្ញាបចារណំ បចារេតិ៉ អឃំ ឥលា នោ, កេត្តា, អត្តរាកធា ចិប្បកតា , អឆ កកចា អត្យប្បេត្តាតិ

ឲ្យត្វាបិ អឃយធិប្បាេឃា៉ អឃំ កេត្ត អយ្យាកំ កកចេតា សន្ទាញ្ញាតញ្ញាណំ អារព្ភ ក្យាណកធា ចិប្បកតា, ត រាឌកធាជិកា តិរច្ឆាតកធា,

អឆ កកចា អត្យប្បេត្តា; តំ នោ ត្ថឥាតិ តិដ្ឋារេបត្វា ឥឥសេធាតិ៉

ឲត្តាចតា ច ឃំ អាឃប្ខុតា អាគតេត្តគ ពយលក្យចលឃ្យុឌ្ឍលចិយលសាឆ្យរសសលិលិឃ សេបិក្លូទលិឃា ឃ្យលាចតាទលាត្តុំ
តិប្ខុលសិលិពលទចតចិលិសសោកិតាទតាតសោបិតំ, ចិប្យកិល្លាយុត្តាតាលសឌិសចាលុកាកិល្លាបល្ហូទក្បយិកាក៉ តិត្តុំ ចិឃ
ឃ្យចិកត្តាកិត្តិចិចិព្រចេចឌិកាបទិក្លិត្តាឃ្យ តក្លុត្តាបធំ ឲ្យសិព្យកាយពាឃ ចិឃ, ចិឌយ្កិពសយុឃ្យឃឃ្យ បិសាឌចទឃ្យ ឃ្យលាទេរាហលាត្តុំ
ឌត្តុយឃសល្ហាឃ្យត្ត្យថលកកញ្ចុតលតាចិតទ្ធុយលិកាលាប្យកាឃសយុឌឃ្យុឌ្ឍលសោកំ សោបិតំ ចិឃ,
ឃ្យចល្លាចលឃត្បុប្យរាឌិសឈ្ឈ្ជតសទ្ឌុសយ្ខុឃ្យិពាកធិពាហសិពយឆ្យរឃ្យរកោហឌតចិចទិពឃ្យ ក្ខុឃ្យអាទិឃ្យទិចិកចសោកិពឃ្យ យហាឈទឃ្យ
ឃ្យលប្យចេសតត្តុំ ឃ្យចល្លាទេឌពយលិយុត្តាបចាឍ្យអាឌិឌុតិចិឃ្យទចិឌ្ឋាតិតឃ្យប្យតិឌ្ឌិពចិសាលក្ខុាទេពាំហំ យហាក្ខុាទំ ចិឃ ច
អត្តុញ្យញ្ញាតសយ្យត្តុឃ្យ ញុឌ្ឍុក្យលាតុកាចសំឃ្យចកាឃ្យ ព្លយឃ្យ ឃ្យត្តាឃ្យ ឃ្យលាចកាហលាត្តុំ កាលចេសចេសកចត្តុបទិសាបចេសបឌិយល្លិតំ តិឌាតំ
កាសិតំ, តឃ្យត្តុចល្លាតា សយត្តាតិ៉

ទ៉ៈ ព្ពុឌាតិ – "យបំ ចា, កិក្លូចេ, បចេទ អចល្លុំ កាសេឃ្យ"ត្តិអាឌិតា តសេយត កាចតា តិក្លិត្តាឃ្យ ឃ្យត្តាឃ្យ ចល្លាតាឃ ឌ្ឍុកាសោ អត្យប្យទេត្តា៉ សា
បទេតសា ឃ្យត្តាចល្លាតា៉ ឃប្ខុា ឃ្យត្តាតិក្លូបំ ចិចាទទេត្តា ចុត្តុយាតា បិពេ៊ី ហោតិ, តប្ខុា ឃ្យត្តាតិក្លូបំ តាច ចិចាទឃិឃ្យាយ៉ ចត្តាទោ ហិ
ឃ្យត្តាតិក្លូបិ – អត្តុឌ្ឍាសយោ, បទឌ្ឍាសយោ, ឃ្យត្ថាចសិកោ, អត្តុប្យត្តិកោតិ៉

ពត្តុ ឃាតិ ឃ្យត្តាតិ កាចា បចេទហិ អតឌ្ឍិព្ឌា កោចល់ អត្តុតោ អឌ្ឍាសយេតេច ពចេធិ; សេឃ្យធិឌំ, អាកាទេត្លុឃ្យឃ្យត្តុំ, ចត្តុឃ្យត្តុំ,
យហាសតិបដ្ឋាតំ, យហាសញ្យអាឃពតចិកក្កុឃ្យត្តុំ, អទិឃចំសឃ្យត្តុំ, សយុប្យឆាតឃ្យត្តុត្តហាទេកា,
ព្លុឌ្ឌិបិទឌ្រិយពាលពៀឌ្ឍាយក្កុឃ្យត្តុត្តហាទេកាតិ ឲចយាឌីតិ; ពេសំ អត្តុឌ្ឍាសយោ តិក្លូបិ៉

ឃាតិ បត "បទិបក្កា ខោ រាហុលឃ្យ ចិយុត្តិបទិបិចតិឃា ធយ្ខុា; ឃំត្ខុតាហំ រាហុលំ ក្ខុត្តាទិ អាសចាតំ លេយ ចិតេឃ្យ"ត្តិ; (សំ៉ តិ៉ ៣៉១៩១)
ឲចំ បចេទសំ អឌ្ឍាសឃំ លត្តិ យតំ អកិតិហាទំ ព្ពុឌ្ឍតកាចត្ថោ អចេក្លិត្តា បទឌ្ឍាសឃចេសត ពធិតាតិ; សេឃ្យធិឌំ, ត្បុអរាហុលោចាឌឃ្យត្តុំ,
យហារាហុលោចាឌឃ្យត្តុំ, ធយ្ខុចក្កប្យចត្តុតំ, ធាញុចិកក្កុឃ្យត្តុត្តិ ឲចយាឌីតិ; ពេសំ បទឌ្ឍាសយោ តិក្លូបិ៉

កាចត្តិ បត ក្ខុបសឌ្គយិត្តា ចតេឃ្យា បទិសា, ចត្តាទោ ចល្លា, តាកា, ឃ្យបល្លា, កគ្ឌា, អឃ្យរា, ឃក្លា, យហារាឌាទេតា, តាចតិសាឌយោ
ឌេចា, យហាព្រហ្មាតិ ឲចយាឌយោ – "ពៀឌ្ឍា ពៀឌ្ឍា"តិ, កត្តេ, ចុត្តុត្តិ៉ "តិចទលា តិចទលា"តិ, កត្តេ, ចុត្តុត្តិ; "ព្លុយ ត្យ ពោ, កត្តេ,
បញ្ញាបិឌាតក្លុត្តា"៉ "កិំ ឃ្យឌ ចិត្តុំ ឃ្យទិសឃ្យ សេឌ្ឌ"ត្តិអាឌិតា តសេយត បញ្ហាឃ្យត្តិ៉ ឲចំ ឃ្យទេឌ្ឌត កាចតា ឃាតិ ពធិតាតិ
ពៀឌ្ឍាសំឃ្យត្តាឌីតិ, ឃាតិ ចា បតឌ្ឍាតិបិ ឌេចតាសំឃ្យត្តា-យាទសំឃ្យត្តា-ព្រហ្មសំឃ្យត្តា-សក្កបញ្ហាត្បុអចេឌល្លុ-យហាចេឌល្លុ-សាឃញ្ញាថល-
អាត្យអចក-ឃ្យចិលោយ-លទលោយឃ្យត្តាឌីតិ; ពេសំ ឃ្យត្ថាចសិកោ តិក្លូបិ៉

ឃាតិ បត តាតិ ក្ខុប្យត្តុ កាទេលំ បឌិត្ថុ ពធិតាតិ, សេឃ្យធិឌំ – ធយ្ខុឌាឃាឌំ, ត្បុអឃីហតាឌំ, ចត្ត្ចុបយំ, ឃ្យត្តាយំឃ្យបយំ, ឌាទុក្លុត្ត្ចុបយំ,

អគ្គិក្ខន្ធូបមំ, ផេណបិណ្ឌូបមំ, បារិច្ឆត្តកូបមន្តិ ឯវមាទីនិ; តេន អដ្ឋុប្បត្តិកោ និក្ខេបោ។

ឯវមេតេសុ ចតូសុ និក្ខេបេសុ ឥមស្ស សុត្តស្ស អដ្ឋុប្បត្តិកោ និក្ខេបោ។ អដ្ឋុប្បត្តិយា ហិ ឥទំ ភគវតា និក្ខិត្តំ។ កតរាយ អដ្ឋុប្បត្តិយា? វណ្ណាវណ្ណេ។ អាចរិយោ រតនត្តយស្ស អវណ្ណំ អភាសិ, អន្តេវាសី វណ្ណំ។ ឥតិ ឥមំ វណ្ណាវណ្ណំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា ទេសនាកុសលោ ភគវា – "មមំ វា, ភិក្ខវេ, បរេ អវណ្ណំ ភាសេយ្យុ"ន្តិ ទេសនំ អារភិ។ តត្ថ មមន្តិ , សាមិវចនំ, មមាតិ អត្ថោ។ វាសទ្ទោ វិកប្បនត្ថោ។ បរេតិ, បដិវិរុទ្ធា សត្តា។ តត្រាតិ យេ អវណ្ណំ វទន្តិ តេសុ។

ន អាឃាតោតិអាទីហិ កិញ្ចាបិ តេសំ ភិក្ខូនំ អាឃាតោយេវ នត្ថិ, អថ ខោ អាយតិំ កុលបុត្តានំ ឦទិសេសុបិ ឋានេសុ អកុសលុប្បត្តិំ បដិសេធេន្តោ ធម្មនេត្តិំ ឋបេតិ។ តត្ថ អាហនតិ ចិត្តន្តិ 'អាឃាតោ'; កោបស្សេតំ អធិវចនំ។ អប្បតីតា ហោន្តិ តេន អតុដ្ឋា អសោមនស្សិកាតិ អប្បច្ចយោ; ទោមនស្សស្សេតំ អធិវចនំ។ នេវ អត្តនោ ន បរេសំ ហិតំ អភិរាធយតីតិ អនភិរទ្ធិ; កោបស្សេតំ អធិវចនំ។ ឯវមេត្ថ ទ្វីហិ បទេហិ សង្ខារក្ខន្ធោ, ឯកេន វេទនាក្ខន្ធោតិ ទ្វេ ខន្ធា វុត្តា។ តេសំ វសេន សេសានម្បិ សម្បយុត្តធម្មានំ ការណំ បដិក្ខិត្តមេវ។

ឯវំ បឋមេន នយេន មនោបទោសំ និវារេត្វា, ទុតិយេន នយេន តត្ថ អាទីនវំ ទស្សេន្តោ អាហ – "តត្រ ចេ តុម្ហេ អស្សថ កុបិតា វា អនត្តមនា វា, តុម្ហំយេវស្ស តេន អន្តរាយោ"តិ។ តត្ថ 'តត្រ ចេ តុម្ហេ អស្សថា'តិ តេសុ អវណ្ណការកេសុ, តស្មិំ វា អវណ្ណេ តុម្ហេ ភវេយ្យាថ ចេ; យទិ ភវេយ្យាថាតិ អត្ថោ។ 'កុបិតា' កោបេន, អនត្តមនា ទោមនស្សេន។ 'តុម្ហំយេវស្ស តេន អន្តរាយោ'តិ តុម្ហាកំយេវ តេន កោបេន, តាយ ច អនត្តមនតាយ បឋមជ្ឈានាទីនំ អន្តរាយោ ភវេយ្យ។

ឯវំ ទុតិយេន នយេន អាទីនវំ ទស្សេត្វា, តតិយេន នយេន វចនត្ថសល្លក្ខណមត្តេបិ អសមត្ថតំ ទស្សេន្តោ – "អបិ នុ តុម្ហេ បរេស"ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ បរេសន្តិ យេសំ កេសញ្ចិ។ កុបិតោ ហិ នេវ ពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធអរិយសាវកានំ, ន មាតាបិតូនំ, ន បច្ចត្ថិកានំ សុភាសិតទុព្ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានាតិ។ យថាហ –

"កុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, យំ កោធោ សហតេ នរំ។

អនត្ថជននោ កោធោ, កោធោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតី"តិ។ (អ. និ. ៧.៦៤);

ឲចំ សព្ទាធាបិ អចណ្ណេ យតោបកោសំ តិសេឆេត្វា ព្ចាកតិ បដិបឌ្ឌិតព្ទាកាទំ ឥឡ្យេត្តា – “ថ(ព ត្យុយេត្វ៊ា អក្សុតំ អក្សុតតោ”តិអាឌិយាហ៊

តត្ធ ថ(ព ត្យុយេត្វ៊ីតិ, តស្មិំ អចណ្ណេ ត្យុយេត្វ៊៊ អក្សុតំ អក្សុតតោ តិព្ទេឍតព្ទត្តិ ឃំ អក្សុតំ, តំ អក្សុតការចតេច អបតេតព្ទ៊ា៊ កឆំ? ព្ចតិបេតំ អក្សុតត្តិអាឌិភា តយេត៊ ថ(តាឃំ ឃោឌតា – “ត្យុយ្យ៉ាកំ សត្វា ត សព្ទាព្ញា, ឆយ្មោ ក្សុក្លាតតា, សឈ្ឍោ ក្សុប្បដិបត្តោ”តិអាឌិតិ ស្យុត្វា ត ត្យុលិ្យា កចិតព្ទា៊ ឲចំ បត ចត្តព្ទាំ – “ព្ចតិ បេតំ អក្សុតំ, ឃំ ត្យុយេត្វ៊ិ ចុត្តំ, តំ ព្ចយិតាបិ ការលោត អក្សុតំ, ព្ចយិតាបិ ការលោត អតញ្ជំ, ‘តត្តិ ចេតំ អយេស្យុ’, ‘ត ច បតេតំ អយេស្យុ សំចិឌ្ឌតិ’, សព្ទាព្ញាយេច អយ្យ៉ាកំ សត្វា, ស្វាក្លាតតា ឆយ្មោ, ស្យុប្បដិបត្តោ សឈ្ឍោ, ថ(ព ព្ចកត្វិកត្វ ការលា”ត្តិ៊ ឲត្ធ ច ក្សុតិឃំ បឥ បឍយស្សុ, ចត្យុត្ត្វា តតិឃស្សុ ចេចចតត្តិ ចេឌិតព្ទា៊ ព្ចកត្វ អចណ្ណេយេច តិព្ទេឍតំ កាតព្ទាំ, ត សព្ទាត្ធ៊ ឃឌិ ហិ “ត្វំ ក្សុស្សីលេវិ, តចាចទិយោ ក្សុស្សីលេវិ, ព្ចកត្វិកត្វ តយា កតំ, តចាចទិយេត កត”ត្តិ ចុត្តេ ត្យុលិ្ស្យតោ អឆិចាសេតិ, អាសក្កាតិយោ ហោតិ៊ តស្មា យតោបកោសំ អកត្វា អចណ្ណោ តិព្ទេឍតព្ទោ៊ “ឌ្ឃុដ្ឋាសិ, កោលោសី”តិអាឌិភា បត តយេត ឥសហិ អក្កោសចត្ធុហិ អក្កោសត្តិ ហ្សុក្កលំ អឌ្ឍុបក្លិត្វា អឆិចាសតលត្តិយេច តត្ធ កាតព្ទា៊

៩៊ ឲចំ អចណ្ណក្សុយិឃំ តាឌិលក្លលំ ឥស្សេត្វា ព្ចាកាតិ ចណ្ណក្សុយិឃំ ឥស្សេត្យុ “យមំ ចា, កិក្លចេ, បរេ ចណ្ណំ ភាសេយ្យុ”ត្តិអាឌិយាហ៊ តត្ធ បរេតិ យេ កេចិ បសត្កា ចេចយត្យុស្សា៊ អាភត្ថត្តិ ឲតេតាតិ អាភត្ថោ, ប៊ីតិយា ឲតំ អឆិចចតំ៊ ស្យុយតស្សុ ភាចេ សោយតស្សុ, ចេតសិកស្យុលស្សេតំ អឆិចចតំ៊ ឧប្បិលិចិតោ ភាចោ ឧប្បិលិចិតត្តំ៊ កស្សុ ឧប្បិលិចិតត្តត្តិ? ចេតសោតិ៊ ឧទ្ធច្ចាចហាឃ ឧប្បិលិបតប៊ីតិយា ឲតំ អឆិចចតំ៊ ព្ចឆាបិ ឌ្វិហិ បឥហិ សប្លារក្លត្ថោ, ឲកេត ចេតតាក្លត្ថោ ចុត្តោ៊

ឲចំ បឍយតយេត ឧប្បិលិចិតត្តំ តិចារេត្វា, ក្សុតិយេត តត្ធ អាឌីតចំ ឥស្សេត្តា – “ថ(ព ចេ ត្យុយេស្សុចា”តិអាឌិយាហ៊ ព្ចឆាបិ ត្យុយំ្យា យេចស្សុ តេត អត្តរាយោតិ តេត ឧប្បិលិចិតត្តេត ត្យុយ្យ៉ាកំយេច បឍយជ្ឈាតាឌីតំ អត្តរាយោ កចេយ្យាតិ អត្វា ចេឌិតព្ទោ៊ កស្មា បតេតំ ចុត្តំ? តត្យុ ភកចតា –

“ឪត្ថោតិ កិត្តយត្តស្សុ, កោឃ ភចតិ ឃា ប៊ីតិ;

ចរយេច ហិ សា ប៊ីតិ, កសិលោតាបិ ឌព្ទឹបស្សុ៊

ឆយ្មោតិ កិត្តយត្តស្សុ, កោឃ ភចតិ ឃា ប៊ីតិ;

ចរយេច ហិ សា ប៊ីតិ, កសិលោតាបិ ឌព្ទឹបស្សុ៊

សង្ឃោតិ កិត្តយន្តស្ស, កាយេ ភវតិ យា បីតិ;

វរមេវ ហិ សា បីតិ, កសិណេនាបិ ជម្ពុទីបស្សា”តិ ច។

“យេ, ភិក្ខវេ, ពុទ្ធេ បសន្នា, អគ្គេ តេ បសន្នា”តិ ច ឯវមាទីហិ អនេកសតេហិ សុត្តេហិ រតនត្តយេ បីតិសោមនស្សមេវ វណ្ណិតន្តិ។ សច្ចំ វណ្ណិតំ, តំ បន នេក្ខម្មនិស្សិតំ។ ឥធ – “អម្ហាកំ ពុទ្ធោ, អម្ហាកំ ធម្មោ”តិអាទិនា នយេន អាយស្មតោ ឆន្នស្ស ឧប្បន្នសទិសំ គេហស្សិតំ បីតិសោមនស្សំ អធិប្បេតំ។ ឥទញ្ហិ ឈានាទិបដិលាភាយ អន្តរាយករំ ហោតិ។ តេនេវាយស្មា ឆន្នោបិ យាវ ពុទ្ធោ ន បរិនិព្ពាយិ, តាវ វិសេសំ និព្ពត្តេតុំ នាសក្ខិ, បរិនិព្ពានកាលេ បញ្ញត្តេន បន ព្រហ្មទណ្ឌេន តជ្ជិតោ តំ បីតិសោមនស្សំ បហាយ វិសេសំ និព្ពត្តេសិ។ តស្មា អន្តរាយករមេវ សន្ធាយ ឥទំ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ អយញ្ហិ លោភសហគតា បីតិ។ លោភោ ច កោធសទិសោវ។ យថាហ –

“លុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, លុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធំ តមំ តទា ហោតិ, យំ លោភោ សហតេ នរំ។

អនត្ថជននោ លោភោ, លោភោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតី”តិ។ (ឥតិវុ។ ៨៨);

តតិយវារេ បន ឥធ អនាគតោបិ អត្ថតោ អាគតោ យេវាតិ វេទិតព្ពោ។ យថេវ ហិ កុទ្ធោ, ឯវំ លុទ្ធោបិ អត្ថំ ន ជានាតីតិ។

បដិបក្ខិតព្ពាការទស្សនវារេ បនាយំ យោជនា – “តុម្ហាកំ សត្ថា សព្ពញ្ញូ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ, សង្ឃោ សុប្បដិបន្នោ”តិអាទីនិ សុត្វា ន ឧប្បិលាវិតព្ពំ។ ឯវំ បន បដិជានិតព្ពំ – “ឥតិបេតំ ភូតំ, យំ តុម្ហេហិ វុត្តំ, តំ ឥមិនាបិ ការណេន ភូតំ, ឥមិនាបិ ការណេន តច្ឆំ។ សោ ហិ ភគវា ឥតិបិ អរហំ, ឥតិបិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ; ធម្មោ ឥតិបិ ស្វាក្ខាតោ, ឥតិបិ សន្ទិដ្ឋិកោ ; សង្ឃោ ឥតិបិ សុប្បដិបន្នោ, ឥតិបិ ឧជុប្បដិបន្នោ”តិ។ “ត្វំ សីលវា”តិ បុច្ឆិតេនាបិ សចេ សីលវា, “សីលវាហមស្មី”តិ បដិជានិតព្ពមេវ។ “ត្វំ បឋមស្ស ឈានស្ស លាភី…បេ… អរហា”តិ បុដ្ឋេនាបិ សភាគានំ ភិក្ខូនំយេវ បដិជានិតព្ពំ។ ឯវញ្ហិ បាបិច្ឆតា ចេវ បរិវជ្ជិតា ហោតិ, សាសនស្ស ច អមោឃតា ទីបិតា ហោតីតិ។ សេសំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

ចូឡសីលវណ្ណនា

៧. អប្បមត្តកំ ខោ បនេតំ, ភិក្ខវេតិ កោ អនុសន្ធិ? ឥទំ សុត្តំ ទ្វីហិ បទេហិ អាពទ្ធំ វណ្ណេន ច អវណ្ណេន ច។ តត្ថ អវណ្ណោ – “ឥតិ បេតំ អភូតំ ឥតិ បេតំ អតច្ឆ”ន្តិ, ឯត្ថេវ ឧទកន្តំ បត្វា អគ្គិ វិយ និវត្តោ។ វណ្ណោ បន ភូតំ ភូតតោ បដិជានិតព្ពន្តិ – “ឥតិ បេតំ ភូត”ន្តិ ឯវំ អនុវត្តតិយេវ។ សោ បន ទុវិធោ ព្រហ្មទត្តេន ភាសិតវណ្ណោ ច ភិក្ខុសង្ឃេន អច្ឆរិយំ អាវុសោតិអាទិនា នយេន អារទ្ធវណ្ណោ ច។ តេសុ ភិក្ខុសង្ឃេន វុត្តវណ្ណស្ស ឧបរិ សុញ្ញតាបកាសនេ អនុសន្ធិំ ទស្សយិស្សតិ។ ឥធ បន ព្រហ្មទត្តេន វុត្តវណ្ណស្ស អនុសន្ធិំ ទស្សេតុំ “អប្បមត្តកំ ខោ បនេតំ, ភិក្ខវេ”តិ ទេសនា អារទ្ធា។

តត្ថ អប្បមត្តកន្តិ បរិត្តស្ស នាមំ។ ឱរមត្តកន្តិ តស្សេវ វេវចនំ។ មត្តាតិ វុច្ចតិ បមាណំ។ អប្បំ មត្តា ឯតស្សាតិ អប្បមត្តកំ។ ឱរំ មត្តា ឯតស្សាតិ ឱរមត្តកំ។ សីលមេវ សីលមត្តកំ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – ‘អប្បមត្តកំ ខោ, បនេតំ ភិក្ខវេ, ឱរមត្តកំ សីលមត្តកំ’ នាម យេន “តថាគតស្ស វណ្ណំ វទាមី”តិ ឧស្សាហំ កត្វាបិ វណ្ណំ វទមានោ បុថុជ្ជនោ វទេយ្យាតិ។ តត្ថ សិយា – ននុ ឥទំ សីលំ នាម យោគិនោ អគ្គវិភូសនំ? យថាហុ បោរាណា –

“សីលំ យោគិស្ស’លង្ការោ, សីលំ យោគិស្ស មណ្ឌនំ;

សីលេហិ’លង្កតោ យោគី, មណ្ឌនេ អគ្គតំ គតោ”តិ។

ភគវតាបិ ច អនេកេសុ សុត្តន្តេសុ សីលំ មហន្តមេវ កត្វា កថិតំ។ យថាហ – “អាកង្ខេយ្យ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘សព្រហ្មចារីនំ បិយោ ចស្សំ មនាបោ ច គរុ ច ភាវនីយោ ចា’តិ, សីលេស្វេវស្ស បរិបូរការី”តិ (ម. និ. ១.៦៥) ច។

“កិកីវ អណ្ឌំ, ចមរីវ វាលធិំ;

បិយំវ បុត្តំ, នយនំវ ឯកកំ។

តថេវ សីលំ, អនុរក្ខមានកា;

សុបេសលា ហោថ, សទា សគារវា”តិ ច។

“ន បុប្ផគន្ធោ បដិវាតមេតិ;

ន ចន្ទនំ តគ្គរមល្លិកា វា។

សតញ្ច គន្ធោ បដិវាតមេតិ;

សព្ពា ទិសា សប្បុរិសោ បវាយតិ។

ចន្ទនំ តគរំ វាបិ, ឧប្បលំ អថ វស្សិកី;

ឯតេសំ គន្ធជាតានំ, សីលគន្ធោ អនុត្តរោ។

អប្បមត្តោ អយំ គន្ធោ, យ្វាយំ តគរចន្ទនំ;

យោ ច សីលវតំ គន្ធោ, វាតិ ទេវេសុ ឧត្តមោ។

តេសំ សម្បន្នសីលានំ, អប្បមាទវិហារិនំ;

សម្មទញ្ញា វិមុត្តានំ, មារោ មគ្គំ ន វិន្ទតី”តិ ច។ (ធ។ ប។ ៥៤);

“សីលេ បតិដ្ឋាយ នរោ សបញ្ញោ, ចិត្តំ បញ្ញញ្ច ភាវយំ;

អាតាបី និបកោ ភិក្ខុ, សោ ឥមំ វិជដយេ ជដ”ន្តិ ច។ (សំ។ និ។ ១។២៣);

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ, សព្ពេ តេ បថវិំ និស្សាយ, បថវិយំ បតិដ្ឋាយ; ឯវមេតេ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្តពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្តពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសូ”តិ (សំ។ និ។ ៥។១៥០) ច។ ឯវំ អញ្ញានិបិ អនេកានិ សុត្តានិ ទស្សេតព្ពានិ។ ឯវមនេកេសុ សុត្តសតេសុ សីលំ មហគ្ឃមេវ កត្វា កថិតំ។ តំ “កស្មា ឥមស្មិំ ឋានេ អប្បមត្តក”ន្តិ អាហាតិ? ឧបរិ គុណេ ឧបនិធាយ។ សីលញ្ហិ សមាធិំ ន បាបុណាតិ, សមាធិ បញ្ញំ ន បាបុណាតិ, តស្មា ឧបរិមំ ឧបនិធាយ ហេដ្ឋិមំ អប្បមត្តកំ នាម ហោតិ។ កថំ សីលំ សមាធិំ ន បាបុណាតិ? ភគវា ហិ អភិសម្ពោធិតោ សត្តមេ សំវច្ឆរេ សាវត្ថិនគរ – ទ្វារេ គណ្ឌម្ពរុក្ខមូលេ ទ្វាទសយោជនេ រតនមណ្ឌបេ យោជនប្បមាណេ រតនបល្លង្កេ និសីទិត្វា តិយោជនិកេ ទិព្ពសេតច្ឆត្តេ ធារិយមានេ ទ្វាទសយោជនាយ បរិសាយ អត្តាទានបរិទីបនំ តិត្ថិយមទ្ទនំ – “ឧបរិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ហេដ្ឋិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ…បេ… ឯកេកលោមកូបតោ អគ្គិក្ខន្ធោ

បចត្តតិ, ឲកោកលេយក្សបតោ ្ខកកឆារា បចត្តតិ, លត្ត ចណ្ណាត”ត្តិអាឌិតយប្យចត្តិ ឃយកបិដិហារិយំ ឥស្សតិ៉ តស្ស ឃុចណ្ណចណ្ណឃឹរតោ ឃុចណ្ណចណ្ណា ទស្ថិយោ ្ខកក្ខា ឃាច កចក្កា កធ្ឈត្តិ, ឃកលឥឃឃហស្សចក្កចាឡអស្ស អលក្ខរលាការលិ ចិយ ហោតិ, ត្យតិយា ត្យតិយា ទស្ថិយោ ឫរិយាឃ ឫរិយាឃ ឃយកឃយកា ចិយ ឲកក្លលោ ចិយ បចត្តត្តិ៉

ដ្ឋិត្តញ្ញា ចិត្តាត់ ឲកក្លលោ បចត្តិ តាយ តត្តិ៉ ត្យន្តាត់ បត កកចត្តាត់ កចក្កបរិចាឃឃ្ស លហុកតាឃ បញ្ហាហាការេហិ អាចិណ្ណចឃិតាឃ ច, តា ឲកក្លលោ ចិយ បចត្តត្តិ៉ តស្សា តស្សា បត ទស្ថិយា អាចឌ្ឍតបរិកម្មាឌិដ្ឋាតាតិ ចិឃ្សុំ ចិឃ្សុំយេច៉

តិលទស្ថិអត្ថាយ ហិ កកចា តិលកឃិណំ ឃយាបឌ្ឍតិ, ប៉ិតទស្ថិអត្ថាយ ប៉ិតកឃិណំ, លេហិតឆ្ចកាតទស្ថិអត្ថាយ លេហិតឆ្ចកាតកឃិណំ, អក្កិក្លត្តត្ថាយ តោឌោកឃិណំ, ្ខកកឆារត្ថាយ អាលេបិកឃិណំ ឃយាបឌ្ឍតិ៉ ឃត្ថា ចក្កយតិ, តិម្ចិតោ តិដ្ឋតិ ចា តិឃ៉ិឥតិ ចា សេឃ្យ៉ ចា កេប្យតិតិ ឃត្តាំ ចិត្ថាទេតត្តាំ៉ ឲត្ត ឲកយ្ប៉ិ ឃ៉ិលស្ស កិច្ចំ តត្តិ, ឃត្តាំ ឃយាឌិកិច្ចយេច៉ ឲចំ ឃ៉ិលំ ឃយាឌិ ត បិឫលាតិ៉

ឃំ បត កកចា កប្យឃតឃហស្សាឌិកាតិ ចត្តារិ អឃខ្ចេយ្យាតិ បារមិយោ ឫរេត្វា, ឲក្សតតិឃចស្សកាលេ ចក្កចត្តិឃិរិតិចាឃក្សតា កចតា តិក្លម្ម អភោយាតឌឹតិរេ បត្តដិត្វា, លត្តស្សាតិ បឆាតយោក៉ កត្វា, ចិឃាឥបុណ្ណមាយំ ្ខុរចលការេ ឃុឌាតាយ ដិត្ត បក្លិត្តចិត្តោាឌ់ យឆុបិយាឃំ បរិក្សុញ្ជិត្វា, ឃាយត្សាយយ ឥក្លិលាត្តទេត ពោធិឌិយណ្ឌំ បចិឃិត្វា អឃ្សត្តត្យរាឌាត់ តិក្លត្តុំ បឥក្លិលំ កត្វា, ឫត្តុត្តទកាក ចិតោ តិលាឃត្តាទ់ ឃត្តទិត្វា, តិឃត្តិបល្លក្ក អាក្សុឌិត្វា, ចត្សរក្កឃយត្តាកត់ ឃេត្តាកម្ពដ្ឋាត់ ឫត្តាក្កយំ កត្វា, ចិរិយាឌិដ្ឋាត់ អឌិដ្ឋាឃ, ចក្ខឃហត្តបល្លក្កចទកោតា ឃុចណ្ណប៉ិេ ឥបិតំ ទេតក្លត្ត ចិយ បត្តោាឃហត្តំ ពោធិក្លត្ត បិដ្ឋិតោ កត្វា, ្ខបរិ យហិលត្តត ចិយ ពោធិឃាលាឃ ឆារិយយាតោ, ឃុចណ្ណចណ្ណ ចឹចេរ បចាឡអឃដិឃេឃុ ពោធិអក្កុរេឃុ បតយាតេឃុ, ឃ្សុរិយេ អត្តំ ្ខបកច្ឆត្តេ យាទោាលំ ចិឆមិត្វា, បឆមយាមេ ឫត្តេតិចាឃំ អត្សុឃ្សរិត្វា, មជ្ឈិមយាមេ ដិត្តចក្ខុ ចិឃោឆេត្វា, បច្ឆឹមកាលេ ឃត្តត្យន្តាតយាចិណ្ណេ បច្ចយាការេ ពោធលំ ឆ្យតាទេត្វា, អាតាបាតចត្សត្តញ្ញាត់ តិត្តាទេត្តត្វា, តឥេច បាឥក់ កត្វា ចិបឃ្សត់ ចឌ្ឍត្វា, យក្កបដិបាដិយា អធិកតោត ចត្សត្តយេក្កត ឃត្តាកិលេឃេ ខេបេត្វា ឃត្តាត្យន្តក្សេលោ បដិចិត្តិ ត្តឥយស្ស បញ្ញាកិច្ចំ៉ ឲចំ ឃយាធិ បញ្ញា ត បិឫលាតិ៉

តត្ត ឃធា ហេត្តុ ្ខកក់ បិតិឃំ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, បិតិឃំ ្ខកក់ ឈខេ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, ឈខេ ្ខកក់ កោលេត្ត ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, កោលេត្ត ្ខកក់ ចាដិឃំ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, ចាដិឃំ ្ខកក់ យហាក្សម្តិឃំ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, យហាក្សម្តិឃំ ្ខកក់ ក្សឃោត្តខ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, ក្សឃោត្តខ ្ខកក់ កត្តខេ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, កត្តខេ ្ខកក់ ក្សត្តិដិឃំ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, ក្សត្តិដិឃំ ្ខកក់ បញ្ហាយហាតដិឃំ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, បញ្ហាយហាតដិឃំ ្ខកក់ ចក្កចាឡអយហាឃយុឌេ្ខ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ, ចក្កចាឡអយហាឃយុឌេ្ខ ្ខកក់ ឃិតេត្សបិឥកោ យហាឃយុឌេ្ខ ្ខកក់ ត បិឫលាតិ៉ បិតិឃំ ្ខកក់ ្ខបតិឆាឃ ហេត្តុ ្ខកក់ បរិត្តំ…បេ… ឃិតេត្សបិឥកយហាឃយុឌេ្ខ ្ខកក់ ្ខបតិឆាឃ ចក្កចាឡអយហាឃយុឌេ្ខ ្ខកក់ បរិត្តំ៉ ត្តតិ ្ខបរ្សុបរិ ្ខកក់ ពាហុក់ ្ខបិកាឃ ហេដ្ឋា ហេដ្ឋា ្ខកក់ បរិត្តំ ហោតិ៉

ឲចមេច ្ខបរិ ្ខបរិ ក្សណោ ្ខបិកាឃ ហេដ្ឋា ហេដ្ឋា ឃ៉ិលំ អប្បយត្តកំ ឆ្ចរេត្តកត្តិ ចេឌិតត្តាំ៉ តេតាហ – “អប្បយត្តកំ លោ បតេតំ, កិក្លលេច,

ឌ្ឍរយត្តកំ សីលយត្តក”ន្តិ៍

ឃេតបុត្ុជ្ជេតាតិ, ឲត្ត –

“ទ្ុេច បុត្ុជ្ជតា ចុត្តា, ពុទ្ធេតាទិច្ចពត្ធុតា;

អន្ធោ បុត្ុជ្ជេតា ឲេកោ, កល្យាណេកោ បុត្ុជ្ជេតា”តិ៍

តត្ថ ឃស្ស ពន្ធឆាត្យអាឃតតាទីសុ ឧក្កហបរិបុច្ឆាសចតឆារលាបច្ចេចក្កលាតិ តត្ថិ, អឃំ អន្ធបុត្ុជ្ជេតា៍ ឃស្ស តាតិ អត្ថិ, សោ កល្យាណបុត្ុជ្ជេតា៍ ទុចិឆោបិ បតេស –

“បុត្ុតំ ជតតាទីហិ, ការណេហិ បុត្ុជ្ជេតា;

បុត្ុជ្ជតន្តោកធត្តា, បុត្ុចាឃំ ជតោ ត្តតិ”៍

សោ ហិ បុត្ុតំ តាតប្បការាតំ កិលេសាទីតំ ជតតាទីហិ ការណេហិ បុត្ុជ្ជេតា៍ ឃថាហ –

“បុត្ុ កិលេសេ ជតេន្តីតិ បុត្ុជ្ជតា, បុត្ុ អចិហតសក្កាឃទិដ្ឋិកាតិ បុត្ុជ្ជតា, បុត្ុ សត្ថារាតំ មុខុល្លោកិកាតិ បុត្ុជ្ជតា, បុត្ុ សព្ពកតីហិ អចុដ្ឋិតាតិ បុត្ុជ្ជតា, បុត្ុ តាតាភិសង្ខារេ អភិសង្ខរោន្តីតិ បុត្ុជ្ជតា, បុត្ុ តាតាឱឃេហិ ចុយ្ហន្តិ, បុត្ុ សន្តាបេហិ សន្តប្បន្តិ, បុត្ុ បរិឡាហេហិ បរិឌយ្ហន្តិ, បុត្ុ បញ្ចសុ កាមគុណេសុ រត្តា កិទ្ធា កធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លក្កា លក្កិតា បលិពុទ្ធាតិ បុត្ុជ្ជតា, បុត្ុ បញ្ចហិ តីចរណេហិ អាចុតា តិចុតា ឱចុតា បិហិតា បដិច្ឆន្នា បដិកុជ្ជិតាតិ បុត្ុជ្ជតា”តិ៍ បុត្ុតំ កណតបថមតីតាតំ អរិឃធម្មបរម្មុខាតំ តីចធម្មសមាចារាតំ ជតាតំ អន្តោកធត្តាបិ បុត្ុជ្ជេតា, បុត្ុចាឃំ ចិសុំឃេច សង្ខ្យំកតោ ចិសំសដ្ឋោ សីលសុតាទិគុណយុត្តេហិ អរិឃេហិ ជតោតីតិ បុត្ុជ្ជេតាតិ៍

តថាកតស្សាតិ អដ្ឋហិ ការណេហិ ភកចា តថាកតោ៍ តថា អាកតោតិ តថាកតោ, តថា កតោតិ តថាកតោ, តថលក្ខណំ អាកតោតិ តថាកតោ, តថធម្មេ ឃាថាចតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាកតោ, តថទស្សិតាឃ តថាកតោ, តថចាទិតាឃ តថាកតោ, តថាការិតាឃ តថាកតោ, អភិភចតដ្ឋេត តថាកតោតិ៍

កថំ ភកចា តថា អាកតោតិ តថាកតោ? ឃថា សព្ពលោកហិតាឃ ឧស្សុក្កមាបន្នា បុរិមកា សម្មាសម្ពុទ្ធា អាកតា, ឃថា ចិបស្សី ភកចា

ອາຄເຕາ, ຍຖາ ສິຂີ ຠຄວາ, ຍຖາ ເວສ຺ສຠູ ຠຄວາ, ຍຖາ ກກຸສເນ຺ຘາ ຠຄວາ, ຍຖາ ເກາຓາຄມເນາ ຠຄວາ, ຍຖາ ກສ຺ສເປາ ຠຄວາ ອາຄເຕາ. ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ? ເຍນ ອຠິນີຫາເຣນ ເອເຕ ຠຄວນ຺ເຕາ ອາຄຕາ, ເຕເນວ ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ຠຄວາ ອາຄເຕາ. ອຖ ວາ ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ...ເປ... ຍຖາ ກສ຺ສເປາ ຠຄວາ ທານປາຣມິໍ ປູເຣຕ຺ວາ, ສີລເນກ຺ຂມ຺ມປຎ຺ຎາວີຣິຍຂນ຺ຕິສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐານເມຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາປາຣມິໍ ປູເຣຕ຺ວາ, ອິມາ ທສ ປາຣມິເຍາ, ທສ ອຸປປາຣມິເຍາ, ທສ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິເຍາຕິ ສມຕິໍສປາຣມິເຍາ ປູເຣຕ຺ວາ ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາຄໍ, ນຍນຘນຣຊ຺ຊປຸຕ຺ຕທາຣປຣິຈ຺ຈາຄນ຺ຕິ ອິເມ ປຎ຺ຈ ມຫາປຣິຈ຺ຈາເຄ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ປຸພ຺ພເຍາຄປຸພ຺ພຈຣິຍຘມ຺ມກ຺ຂານຎາຕຕ຺ຖຈຣິຍາທເຍາ ປູເຣຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘິຈຣິຍາຍ ເກາຏິໍ ປຕ຺ວາ ອາຄເຕາ; ຕຖາ ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ຠຄວາ ອາຄເຕາ. ອຖ ວາ ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ...ເປ... ກສ຺ສເປາ ຠຄວາ ຈຕ຺ຕາເຣາ ສຕິປຏ຺ຐາເນ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ຘິປາເທ, ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ປຎ຺ຈ ພລານິ, ສຕ຺ຕ ເພາຌ຺ຌງ຺ເຄ, ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວຕ຺ວາ ພ຺ຣູເຫຕ຺ວາ ອາຄເຕາ, ຕຖາ ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ຠຄວາ ອາຄເຕາ. ເອວໍ ຕຖາ ອາຄເຕາຕິ ຕຖາຄເຕາ.

"ຍເຖວ ເລາກມ຺ຫິ ວິປສ຺ສິອາທເຍາ,

ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາວໍ ມຸນເຍາ ອິຘາຄຕາ;

ຕຖາ ອຍໍ ສກ຺ຍມຸນີປິ ອາຄເຕາ,

ຕຖາຄເຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ເຕນ ຈກ຺ຂຸມາ"ຕິ.

ເອວໍ ຕຖາ ອາຄເຕາຕິ ຕຖາຄເຕາ.

ກຖໍ ຕຖາ ຄເຕາຕິ ຕຖາຄເຕາ? ຍຖາ ສມ຺ປຕິຊາເຕາ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ຄເຕາ...ເປ... ກສ຺ສເປາ ຠຄວາ ຄເຕາ.

ກຖຎ຺ຈ ເສາ ຠຄວາ ຄເຕາ ? ເສາ ຫິ ສມ຺ປຕິ ຊາເຕາວ ສເມຫິ ປາເທຫິ ປຖວິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາຍ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸເຂາ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາເຣນ ຄເຕາ. ຍຖາຫ – "ສມ຺ປຕິຊາເຕາ ເທາ, ອານນ຺ທ, ເພາຘິສຕ຺ເຕາ ສເມຫິ ປາເທຫິ ປຕິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸເຂາ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາເຣນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຕມ຺ຫິ ຉຕ຺ເຕ ອນຸຘາຣິຍມາເນ ສພ຺ພາ ຈ ທິສາ ອນຸວິເລາເກຕິ, ອາສຠິໍ ວາຈໍ ຠາສຕິ – 'ອຄ຺ເຄາຫມສ຺ມິ ເລາກສ຺ສ, ເຊຏ຺ເຐາຫມສ຺ມິ ເລາກສ຺ສ, ເສຏ຺ເຐາຫມສ຺ມິ ເລາກສ຺ສ, ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ນຕ຺ຖິທານິ ປຸນພ຺ຠເວາ'ຕິ" (ທີ. ນິ. ໒.໓໑).

ຕຎ຺ຈສ຺ສ ຄມນໍ ຕຖໍ ອເຫາສິ? ອວິຕຖໍ ອເນເກສໍ ວິເສສາຘິຄມານໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕຠາເວນ. ຍຎ຺ຫິ ເສາ ສມ຺ປຕິຊາເຕາວ ສເມຫິ ປາເທຫິ ປຕິຏ຺ຐຫິ. ອິທມສ຺ສ ຈຕຸຣິທ຺ຘິປາທປຏິລາຠສ຺ສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ.

ដ្ឋានាទិកិរិយាករណតោ បន សត្ថុលោកុត្តរការណស្ស ពុទ្ធនិមិត្តំ។

សព្វបរិឡាហហារោ, សព្វខេឡាន្តរោគបដិលាភស្ស។

“សុវណ្ណទណ្ឌា វីតិបតន្តិ ចាមរា”តិ, ឯត្ថ វុត្តចាមរុក្ខេបេ បន សត្ថុនិត្តិយតិមុគ្គតស្ស។

សេតច្ឆត្តធារណំ, អរហត្តវិមុត្តិវរវិមលសេតច្ឆត្តបដិលាភស្ស។

សព្វមបទ្ទបទិ ឆត្វា សព្វឌិសាត្យវិលោកនំ, សព្វញ្ញុតាញាណវរោណោណាណបដិលាភស្ស។

អាសនិចាវាការសនំ អប្បដិវត្តិយវរធម្មចក្កប្បវត្តនស្ស ពុទ្ធនិមិត្តំ។

តថា អយំ ភគវាបិ កតោ, តញ្ញាស្ស កាយនំ តថំ អហោសិ, អវិតថំ, តេសំ យេវ វិសេសាធិគមានំ ពុទ្ធនិមិត្តការណតោ។

តេនាហុ បោរាណា –

“យុហុត្តខារោតាវ គវម្បតិ យថា,

សយេហិ បរិខេហិ ថុមឹ វសុន្ធរំ;

សោ វិក្កមឹ សត្ត បទានិ គោតមោ,

សេតញ្ញា លត្តំ អនុធារយុំ មរូ។

គត្វាន សោ សត្ត បទានិ គោតមោ,

ទិសា វិលោកេសិ សមា សមន្តតោ;

អដ្ឋង្គុបេតំ គិរមព្ភុទីរយិ,

ឞឹេហា ឃឆា បន្ទាតយុទ្ធតិក្ខិេតា”តិៈ

ឲុចំ តឆា កេតាតិ តឆាកេតាៈ

អឆ ចា ឃឆា ចិបឃ្សិ កកចា...េប... ឃឆា កឃ្សុេបិ កកចា, អឃយ្សិ កកចា តេឆច េគក្លុេមុគ កាយច្ឆិ បហាឃ កេតា , អញ្សាបិេឆគ ញ្សាបិធំ, អាេលិកបន្ទាឃ ចិតយិទ្ធិ, អចិេក្លុេបគ ថ្ពទ្ធក្កុក្កុទ្ធិ, ឆយុចចត្វាេគគ ចិចិកិច្ឆំ បហាឃ ចាកាេលាគ អចិទ្ទំ បធាេលត្វា, បិេយាេទ្ធគ អេតាតិ ចិេតាេឆត្វា, បឆយន្ទាេគគ គឹចេលាកចាជំ ថ្ពាល្សេឌត្វា, ឌុតិឃន្ទាេគគ ចិតក្កចិចាទំ ទ្ធុបេបេយត្វា, តតិឃន្ទាេគគ ឃឹតិំ ចិរាេឌត្វា, ចតុត្ថន្ទាេគគ ឃុលទុក្ខំ បហាឃ, អាកាបាគន្ទាឃតតេបយាបត្តិឃា ទ្ធុបេបន្ទាបឌិឃេបន្ទាគាគត្តបន្ទាេឃា េបយតិក្កយិត្វា, ចិន្ទាណាន្ទាឃតតេបយាបត្តិឃា អាកាបាគន្ទាឃតតេបន្ទា, អាកិព្ទាន្ទាឃតតេបយាបត្តិឃា ចិន្ទាណាន្ទាឃតតេបន្ទា, េគចេបន្ទាគាេបន្ទាឃតតេបយាបត្តិឃា អាកិព្ទាន្ទាឃតតេបន្ទា េបយតិក្កយិត្វា កេតាៈ

អតិច្ចាគុបឃ្សគាឃ តិច្ចេបន្ទា បហាឃ, ទុក្ខាគុបឃ្សគាឃ ឃុលេបន្ទា, អគត្តាគុបឃ្សគាឃ អត្តេបន្ទា, តិព្វិធាគុបឃ្សគាឃ គត្តិំ, ចិរាកាគុបឃ្សគាឃ រាកំ, តិេរាធាគុបឃ្សគាឃ េបមុឆយំ, បដិតិឃ្សក្កាគុបឃ្សគាឃ អាធាគំ, ខឃាគុបឃ្សគាឃ ឈគេបន្ទា, ចឃាគុបឃ្សគាឃ អាឃូហតំ, ចិបរិណាយាគុបឃ្សគាឃ ឆុចេបន្ទា, អតិយិត្តាគុបឃ្សគាឃ តិយិត្តំ, អប្យុណិហិតាគុបឃ្សគាឃ បណិធិំ, ឃុន្ទាតាគុបឃ្សគាឃ អភិតិេចចំ, អធិបន្ទាធយុចិបឃ្សគាឃ េបារាធាគាភិតិេចចំ, ឃឆាក្វតចាកាណធឃ្សេគគ េបយុហាភិតិេចចំ, អាឌីគចាគុបឃ្សគាឃ អាលឃាភិតិេចចំ, បដិេបន្ទាគុបឃ្សគាឃ អប្យដិេបន្ទ្ធំ, ចិចដ្ឋាគុបឃ្សគាឃ ចំេឃាកាភិតិេចចំ, េបាតាបត្តិមេក្កគ ឌិដ្ឋេកដ្ឋេ កិេលេប គឆ្ចិត្វា, បកធាកាយិមេក្កគ ឱឡាអារិេក កិេលេប បហាឃ, អគាកាយិមេក្កគ អណុបហកេត កិេលេប បយុល្សេឌត្វា, អេហត្តមេក្កគ បន្ទាកិេលេប បយុច្ចិតិត្វា កេតាៈ ឲុចយ្សិ តឆា កេតាតិ តឆាកេតាៈ

កធំ តឆលក្ខណំ អាកេតាតិ តឆាកេតា?បឆឋីធាតុយា កក្ខឡអត្តលក្ខណំ តធំ អចិតធំៈ អាេបាធាតុយា បឃ្សេណលក្ខណំៈ េតេជាធាតុយា ថ្ពណ្ហុត្តលក្ខណំៈ ចាេឃាធាតុយា ចិត្ថម្ភគលក្ខណំៈ អាកាបធាតុយា អបម្ពុដ្ឋលក្ខណំៈ ចិន្ទាណធាតុយា ចិជាគគលក្ខណំៈ

ទ្ធុបឃ្ស ទុប្យគលក្ខណំៈ េចឆគាឃ េចឆយិតលក្ខណំៈ បន្ទាឃ បន្ទាគគលក្ខណំៈ បន្ទារាគំ អភិបន្ទេណលក្ខណំៈ ចិន្ទាណឃ្ស ចិជាគគលក្ខណំៈ

ចិតក្កឃ្ស អភិតិេរាបគលក្ខណំៈ ចិចារឃ្ស អគុមជ្ជគលក្ខណំ ឃឹតិឃា ផេណលក្ខណំៈ ឃុលឃ្ស បាតលក្ខណំៈ ចិេត្តកក្កតាឃ អចិេក្លុបលក្ខណំៈ ផឃ្សឃ្ស ផុបគលក្ខណំៈ

ᬲᬤ᭄ᬥᬶᬦ᭄ᬤ᭄ᬭᬶᬬᬲ᭄ᬲ ᬅᬥᬶᬫᭀᬓ᭄ᬔᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬷᬭᬶᬬᬶᬦ᭄ᬤ᭄ᬭᬶᬬᬲ᭄ᬲ ᬧᬕ᭄ᬕᬳᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬢᬶᬦ᭄ᬤ᭄ᬭᬶᬬᬲ᭄ᬲ ᬉᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫᬵᬥᬶᬦ᭄ᬤ᭄ᬭᬶᬬᬲ᭄ᬲ ᬅᬯᬶᬓ᭄ᬔᬾᬧᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬧᬜ᭄ᬜᬶᬦ᭄ᬤ᭄ᬭᬶᬬᬲ᭄ᬲ ᬤᬲ᭄ᬲᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬲᬤ᭄ᬥᬵᬩᬮᬲ᭄ᬲ ᬅᬲ᭄ᬲᬤ᭄ᬥᬶᬬᬾ ᬅᬓᬫ᭄ᬧᬶᬬᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬷᬭᬶᬬᬩᬮᬲ᭄ᬲ ᬓᭀᬲᬚ᭄ᬚᬾ, ᬲᬢᬶᬩᬮᬲ᭄ᬲ ᬫᬸᬝ᭄ᬞᬲ᭄ᬲᬘ᭄ᬘᬾ ᬲᬫᬵᬥᬶᬩᬮᬲ᭄ᬲ ᬉᬤ᭄ᬥᬘ᭄ᬘᬾ, ᬧᬜ᭄ᬜᬵᬩᬮᬲ᭄ᬲ ᬅᬯᬶᬚ᭄ᬚᬵᬬ ᬅᬓᬫ᭄ᬧᬶᬬᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬲᬢᬶᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬉᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬥᬫ᭄ᬫᬯᬶᬘᬬᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬧᬯᬶᬘᬬᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬷᬭᬶᬬᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬧᬕ᭄ᬕᬳᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬧᬷᬢᬶᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬨᬭᬡᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬧᬲ᭄ᬲᬤ᭄ᬥᬶᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬉᬧᬲᬫᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫᬵᬥᬶᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬅᬯᬶᬓ᭄ᬔᬾᬧᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬉᬧᬾᬓ᭄ᬔᬵᬲᬫ᭄ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬧᬝᬶᬲᬗ᭄ᬔᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬤᬲ᭄ᬲᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬲᬗ᭄ᬓᬧ᭄ᬧᬲ᭄ᬲ ᬅᬪᬶᬦᬶᬭᭀᬧᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬯᬵᬘᬵᬬ ᬧᬭᬶᬕ᭄ᬕᬳᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬓᬫ᭄ᬫᬦ᭄ᬢᬲ᭄ᬲ ᬲᬫᬸᬝ᭄ᬞᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬆᬚᬷᬯᬲ᭄ᬲ ᬯᭀᬤᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬯᬵᬬᬵᬫᬲ᭄ᬲ ᬧᬕ᭄ᬕᬳᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬲᬢᬶᬬᬵ ᬉᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬲᬫᬵᬥᬶᬲ᭄ᬲ ᬅᬯᬶᬓ᭄ᬔᬾᬧᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬅᬯᬶᬚ᭄ᬚᬵᬬ ᬅᬜ᭄ᬜᬵᬡᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬵᬦᬂ ᬘᬾᬢᬦᬵᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬵᬡᬲ᭄ᬲ ᬯᬶᬚᬵᬦᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬦᬵᬫᬲ᭄ᬲ ᬦᬫᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬭᬹᬧᬲ᭄ᬲ ᬭᬸᬧ᭄ᬧᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲ᬴ᬵᬬᬢᬦᬲ᭄ᬲ ᬆᬬᬢᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬨᬲ᭄ᬲᬲ᭄ᬲ ᬨᬸᬲᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬾᬤᬦᬵᬬ ᬯᬾᬤᬬᬶᬢᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬢᬡ᭄ᬳᬵᬬ ᬳᬾᬢᬸᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬉᬧᬵᬤᬵᬦᬲ᭄ᬲ ᬕᬳᬡᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬪᬯᬲ᭄ᬲ ᬆᬬᬹᬳᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬚᬵᬢᬶᬬᬵ ᬦᬶᬩ᭄ᬩᬢ᭄ᬢᬶᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬚᬭᬵᬬ ᬚᬷᬭᬡᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬫᬭᬡᬲ᭄ᬲ ᬘᬸᬢᬶᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬥᬵᬢᬹᬦᬂ ᬲᬸᬜ᭄ᬜᬢᬵᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬆᬬᬢᬦᬵᬦᬂ ᬆᬬᬢᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬢᬶᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬵᬦᬂ ᬉᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫ᭄ᬫᬧ᭄ᬧᬥᬵᬦᬵᬦᬂ ᬧᬤᬳᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬵᬤᬵᬦᬂ ᬇᬚ᭄ᬛᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬇᬦ᭄ᬤ᭄ᬭᬶᬬᬵᬦᬂ ᬅᬥᬶᬧᬢᬶᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬩᬮᬵᬦᬂ ᬅᬓᬫ᭄ᬧᬶᬬᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬵᬦᬂ ᬦᬶᬬ᭄ᬬᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬫᬕ᭄ᬕᬲ᭄ᬲ ᬳᬾᬢᬸᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬲᬘ᭄ᬘᬵᬦᬂ ᬢᬣᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫᬣᬲ᭄ᬲ ᬅᬯᬶᬓ᭄ᬔᬾᬧᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬶᬧᬲ᭄ᬲᬦᬵᬬ ᬅᬦᬸᬧᬲ᭄ᬲᬦᬵᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫᬣᬯᬶᬧᬲ᭄ᬲᬦᬵᬦᬂ ᬏᬓᬭᬲᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬬᬸᬕᬦᬤ᭄ᬥᬵᬦᬂ ᬅᬦᬢᬶᬯᬢ᭄ᬢᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬲᬷᬮᬯᬶᬲᬸᬤ᭄ᬥᬶᬬᬵ ᬲᬂᬯᬭᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬘᬶᬢ᭄ᬢᬯᬶᬲᬸᬤ᭄ᬥᬶᬬᬵ ᬅᬯᬶᬓ᭄ᬔᬾᬧᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬯᬶᬲᬸᬤ᭄ᬥᬶᬬᬵ ᬤᬲ᭄ᬲᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬔᬬᬾ ᬜᬵᬡᬲ᭄ᬲ ᬲᬫᬸᬘ᭄ᬙᬾᬤᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬅᬦᬸᬧ᭄ᬧᬵᬤᬾ ᬜᬵᬡᬲ᭄ᬲ ᬧᬲ᭄ᬲᬤ᭄ᬥᬶᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ

ᬙᬦ᭄ᬤᬲ᭄ᬲ ᬫᬹᬮᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬫᬦᬲᬶᬓᬵᬭᬲ᭄ᬲ ᬲᬫᬸᬝ᭄ᬞᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬨᬲ᭄ᬲᬲ᭄ᬲ ᬲᬫᭀᬥᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬾᬤᬦᬵᬬ ᬲᬫᭀᬲᬭᬡᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬫᬵᬥᬶᬲ᭄ᬲ ᬧᬫᬸᬔᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬲᬢᬶᬬᬵ ᬆᬥᬶᬧᬢᬾᬬ᭄ᬬᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬧᬜ᭄ᬜᬵᬬ ᬢᬢᬸᬢ᭄ᬢᬭᬶᬬᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬯᬶᬫᬸᬢ᭄ᬢᬶᬬᬵ ᬲᬵᬭᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ... ᬅᬫᬢᭀᬕᬥᬲ᭄ᬲ ᬦᬶᬩ᭄ᬩᬵᬦᬲ᭄ᬲ ᬧᬭᬶᬬᭀᬲᬵᬦᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬢᬣᬂ ᬅᬯᬶᬢᬣᬂ ᬏᬓᬂ ᬢᬣᬮᬓ᭄ᬔᬡᬂ ᬜᬵᬡᬓᬢᬶᬬᬵ ᬆᬓᬭᬢᬵ ᬅᬯᬶᬭᬸᬤ᭄ᬥᬶᬢ᭄ᬣᬵ ᬧᬭᬢ᭄ᬣᬵ ᬅᬦᬸᬧ᭄ᬧᬭᬢ᭄ᬣᬵᬢᬶ ᬢᬣᬵᬓᬭᬢᬵ ᬏᬓᬂ

តថលក្ខណំ អាគតោតិ តថាគតោ។

កថំ តថធម្មេ យាថាវតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាគតោ? តថធម្មា នាម ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ។ យថាហ – “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញថានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ ភិក្ខវេ, តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេត”ន្តិ (សំ។ និ។ ៥។១០៩០) វិត្ថារោ។ តានិ ច ភគវា អភិសម្ពុទ្ធោ, តស្មា តថានំ អភិសម្ពុទ្ធត្តា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។ អភិសម្ពុទ្ធត្ថោ ហិ គតសទ្ទោ។

អបិ ច ជរាមរណស្ស ជាតិបច្ចយសម្ភូតសមុទាគតដ្ឋោ តថោ អវិតថោ អនញ្ញថោ...បេ..., សង្ខារានំ អវិជ្ជាបច្ចយសម្ភូតសមុទាគតដ្ឋោ តថោ អវិតថោ អនញ្ញថោ...បេ..., តថា អវិជ្ជាយ សង្ខារានំ បច្ចយដ្ឋោ, សង្ខារានំ វិញ្ញាណស្ស បច្ចយដ្ឋោ...បេ..., ជាតិយា ជរាមរណស្ស បច្ចយដ្ឋោ តថោ អវិតថោ អនញ្ញថោ។ តំ សព្ពំ ភគវា អភិសម្ពុទ្ធោ, តស្មាបិ តថានំ ធម្មានំ អភិសម្ពុទ្ធត្តា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ តថធម្មេ យាថាវតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាគតោ។

កថំ តថទស្សិតាយ តថាគតោ? ភគវា យំ សទេវកេ លោកេ...បេ..., សទេវមនុស្សាយ បជាយ អបរិមាណាសុ លោកធាតូសុ អបរិមាណានំ សត្តានំ ចក្ខុទ្វារេ អាបាថមាគច្ឆន្តំ រូបារម្មណំ នាម អត្ថិ, តំ សព្ពាការតោ ជានាតិ បស្សតិ។ ឯវំ ជានតា បស្សតា ច, តេន តំ ឥដ្ឋានិដ្ឋាទិវសេន វា ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតេសុ លព្ភមានកបទវសេន វា “កតមំ តំ រូបំ រូបាយតនំ? យំ រូបំ ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយ វណ្ណនិភា សនិទស្សនំ សប្បដិឃំ នីលំ បីតក”ន្តិអាទិនា (ធ។ ស។ ៦១៦) នយេន អនេកេហិ នាមេហិ តេរសហិ វារេហិ ទ្វេបញ្ញាសាយ នយេហិ វិភជ្ជមានំ តថមេវ ហោតិ, វិតថំ នត្ថិ។ ឯស នយោ សោតទ្វារាទីសុបិ អាបាថំ អាគច្ឆន្តេសុ សទ្ទាទីសុ។ វុត្តញ្ចេតំ ភគវតា – “យំ ភិក្ខវេ, សទេវកស្ស លោកស្ស...បេ... សទេវមនុស្សាយ បជាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, តមហំ ជានាមិ។ តមហំ អព្ភញ្ញាសិំ, តំ តថាគតស្ស វិទិតំ, តំ តថាគតោ ន ឧបដ្ឋាសី”តិ (អ។ និ។ ៤។២៣)។ ឯវំ តថទស្សិតាយ តថាគតោ។ តត្ថ តថទស្សី អត្ថេ តថាគតោតិ បទសម្ភវោ វេទិតព្ពោ។

កថំ តថវាទិតាយ តថាគតោ? យំ រត្តិំ ភគវា ពោធិមណ្ឌេ អបរាជិតបល្លង្កេ និសិន្នោ តិណ្ណំ មារានំ មត្ថកំ មទ្ទិត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ, យញ្ច រត្តិំ យមកសាលានមន្តរេ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ, ឯត្ថន្តរេ បញ្ចចត្តាលីសវស្សបរិមាណេ កាលេ បឋមពោធិយម្បិ មជ្ឈិមពោធិយម្បិ បច្ឆិមពោធិយម្បិ យំ ភគវតា ភាសិតំ – សុត្តំ, គេយ្យំ...បេ... វេទល្លំ, តំ សព្ពំ អត្ថតោ ច ព្យញ្ជនតោ ច អនុបវជ្ជំ, អនូនមនធិកំ, សព្ពាការបរិបុណ្ណំ, រាគមទនិម្មទនំ, ទោសមោហមទនិម្មទនំ។ នត្ថិ តត្ថ វាលគ្គមត្តម្បិ អវក្ខលិតំ, សព្ពំ តំ ឯកមុទ្ទិកាយ លញ្ឆិតំ វិយ, ឯកនាឡិយា មិតំ វិយ, ឯកតុលាយ តុលិតំ វិយ ច, តថមេវ ហោតិ អវិតថំ អនញ្ញថំ។ តេនាហ – “យញ្ច, ចុន្ទ, រត្តិំ តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ, យញ្ច រត្តិំ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ភាសតិ លបតិ និទ្ទិសតិ, សព្ពំ តំ តថេវ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតី”តិ (អ។ និ។ ៤។២៣)។ គទត្ថោ ហេត្ថ គទសទ្ទោ។ ឯវំ តថវាទិតាយ តថាគតោ។

ᩋᨷᩥ ᨧ ᩋᩣᨣᨴᨶᩴ ᩋᩣᨣᨴᩮᩣ, ᩅᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩮᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨴᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ, ᨴ-ᨠᩣᩁᩔ ᨲ-ᨠᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨴᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨠᨳᩴ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ? ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩔᨷᩥ ᩅᩣᨧᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᩅᩣᨴᩦ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩦ, ᨿᨳᩣᨠᩣᩁᩦ ᨲᨳᩣᩅᩣᨴᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩔ ᨧᩔ ᨿᨳᩣᩅᩣᨧᩣ, ᨠᩣᨿᩮᩣᨷᩥ ᨲᨳᩣ ᨣᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᩣ, ᩅᩣᨧᩣᨷᩥ ᨲᨳᩣ ᨣᨲᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ – "ᨿᨳᩣᩅᩣᨴᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩦ, ᨿᨳᩣᨠᩣᩁᩦ ᨲᨳᩣᩅᩣᨴᩦ᪨ ᩍᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩣᨴᩦ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩦ ᨿᨳᩣᨠᩣᩁᩦ ᨲᨳᩣᩅᩣᨴᩦ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ 'ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪒᪓)᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ? ᩏᨷᩁᩥ ᨽᩅᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩅᩦᨧᩥᩴ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩣᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩪᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩥ ᩈᩦᩃᩮᨶᨷᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨷᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᩥ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨴᩔᨶᩮᨶᨷᩥ ᨶ ᨲᩔ ᨲᩩᩃᩣ ᩅᩣ ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ; ᩋᨲᩩᩃᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣᨲᩥᩁᩣᨩᩣ ᨴᩮᩅᨴᩮᩅᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨶᩴ ᩋᨲᩥᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨲᩥᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – "ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᨷᨩᩣᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨽᩪ ᩋᨶᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨴᨲ᩠ᨳᩩᨴᩈᩮᩣ ᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ 'ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᩁᩮᩅᩴ ᨷᨴᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨣᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᨣᨴᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈ? ᨴᩮᩈᨶᩣᩅᩥᩃᩣᩈᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩩᩔᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᨶ ᩉᩮᩈ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᩣ ᨽᩥᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩣᨣᨴᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᩮ ᩅᩥᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩈᨴᩮᩅᨠᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩣᨽᩥᨽᩅᨶᩮ ᨲᨳᩮᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩮᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᩅᩥᩃᩣᩈᨾᨿᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨾᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᨣᨴᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨴ-ᨠᩣᩁᩔ ᨲ-ᨠᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨

ᩋᨷᩥ ᨧ ᨲᨳᩣᨿ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩴ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᨣᨲᩮᩣ, ᩋᨲᩦᨲᩮᩣ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᩴ ᨲᩦᩁᨱᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨲᨳᩣᨿ ᨣᨲᩮᩣ ᩋᩅᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨷᩉᩣᨶᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨲᨳᩣᨿ ᨣᨲᩮᩣ ᩋᨲᩦᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨲᨳᩣᨿ ᨣᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨲᨳᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ –

"ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩉᩦᨶᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ᪨ ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨴᩮᩅᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ…ᨷᩮ… ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪒᪓)᪨

តស្សបិ ខុចំ អទេត្វា ទេចឌិតទេត្ថា៑ ឡាទយ្យិ ឌ តធាកតស្ស តធាកតកាចឌឹបទេភ យុលយត្តទេយច៑ សន្ថាកាទេភ បភ តធាកទេតាច តធាកតស្ស តធាកតកាចំ ចទេល្លឃ្យ៑

ពតយញ្ហា តំ ភិក្លទេចតិ ទេឃភ អប្បយត្តទេពភ ឌូទេយត្តទេពភ ឃឹលយត្តទេពភ បុឆ្ជទេភា តធាកតស្ស ចល្ហិ ចឌយាទេភា ចទេឌឃ្យ, តំ ពតយត្តិ បុច្ឆតិ? តត្វ បុច្ឆា ភាយ អឌិដ្ឋទេឌាតភា បុច្ឆា, ឌិដ្ឋសំសន្ទភា បុច្ឆា, ចិយតិទេច្ឆឌភា បុច្ឆា, អតុយតិបុច្ឆា, ពទេឆតុពយ្យតា បុច្ឆាតិ បញ្ហាចិឆា ទេហាតិ៑

តត្វ ពតយា អឌិដ្ឋទេឌាតភា បុច្ឆា? បពតិឃា លក្ខណំ អញ្ញាតំ ទេហាតិ, អឌិដ្ឋំ អតុលិតំ អតីទិតំ អចិក្ធតំ អចិកាចិតំ, តស្ស ឌាកណាឃ ឌស្សភាឃ តុលភាឃ តីទណាឃ ចិកាចភាឃ បញ្ហំបុច្ឆតិ, អយំ អឌិដ្ឋទេឌាតភា បុច្ឆា៑

ពតយា ឌិដ្ឋសំសន្ទភា បុច្ឆា? បពតិឃា លក្ខណំ ឌាតំ ទេហាតិ, ឌិដ្ឋំ តុលិតំ តីទិតំ ចិក្ធតំ ចិកាចិតំ, តស្ស អទេញ្ញហិ បណ្ឌិទេតហិ សទ្ធិំ សំសន្ទតត្វាឃ បញ្ហំបុច្ឆតិ, អយំ ឌិដ្ឋសំសន្ទភា បុច្ឆា៑

ពតយា ចិយតិទេច្ឆឌភា បុច្ឆា? បពតិឃា សំសយបក្ខន្ទេភា ទេហាតិ, ចិយតិបក្ខន្ទេភា, ទេទ្វឡ្ហកឌាទេតា, "ខុចំ ត្ ទេលា, ភ ត្ ទេលា, ពិន្ត្ ទេលា, ពធំ ត្ ទេលា"តិ៑ ទេសា ចិយតិទេច្ឆឌតត្វាឃ បញ្ហំបុច្ឆតិ៑ អយំ ចិយតិទេច្ឆឌភា បុច្ឆា៑

ពតយា អតុយតិបុច្ឆា? ភពចា ភិក្ខុភំ អតុយតិឃា បញ្ហំបុច្ឆតិ – "តំ ពិំ យញ្ញាឆ, ភិក្ខទេច, ទូបំ តិច្ចំ ចា អតិច្ចំ ចា"តិ៑ អតិច្ចំ, ភទេន្តា៑ យំ បតាតិច្ចំ , ទុក្ខំ ចា តំ សុខំ ចាតិ? ទុក្ខំ ភទេន្តតិ (យហាច៑ ១០) សព្វំ ចតុត្ថំ, អយំ អតុយតិបុច្ឆា៑

ពតយា ពទេឆតុពយ្យតា បុច្ឆា? ភពចា ភិក្ខុភំ ពទេឆតុពយ្យតាឃ បញ្ហំបុច្ឆតិ៑ ចត្តាទេទាទេយ, ភិក្ខទេច, សតិបដ្ឋាភា៑ ពតទេយ ចត្តាទេទា?…ទេប… អដ្ឋិទេយ ភិក្ខទេច យក្កង្គា៑ ពតទេយ អដ្ឋាតិ, អយំ ពទេឆតុពយ្យតា បុច្ឆា៑

ឡាតិ ឡាយាសុ បញ្ហាសុ បុច្ឆាសុ អឌិដ្ឋស្ស តាច ពស្សចិ ឌយ្ធស្ស អភាចទេតា តធាកតស្ស អឌិដ្ឋទេឌាតភា បុច្ឆា ភត្ថិ៑ "ឡាឌំ ភាយ អទេញ្ញហិ បណ្ឌិទេតហិ សយណព្រាហ្ធទេណហិ សទ្ធិំ សំសន្ទិត្វា ទេឌទេសស្សាយឹ"តិ សយន្តាហាទេស្សច អតុប្បជ្ជភទេតា ឌិដ្ឋសំសន្ទភា បុច្ឆាបិ ភត្ថិ៑ ឃស្មា បភ តុទ្ធាភំ ខុពធទេយ្ធបិ អាសប្បតា បរិសប្បតា ភត្ថិ, ទេពាធិយទេណ្ឌទេឃច សព្វា ពង្ខា លិន្នា; តស្មា ចិយតិទេច្ឆឌភា បុច្ឆាបិ ភត្ថិទេឃច៑ អចទេសសា បភ ទេទ្វ បុច្ឆា តុទ្ធាភំ អត្ថិ, តាសុ អយំ ពទេឆតុពយ្យតា បុច្ឆា ភាយ៑

ប៉៑ ឡាឌាតិ តំ ពទេឆតុពយ្យតាឃ បុច្ឆាឃ បុច្ឆិតយត្ថំ ពទេឆតុំ "បិណាតិបិតំ បហាឃា"តិអាឌិយាហ៑

ຕຕ຺ຖ ປີຬາຍ຺ຍ ອຕິປີເຕາ ປີຬາຕິປີເຕາ, ປີຬຈເຣາ, ປີຬຌາເຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ປີເຬາຕິ ເຈຕ຺ຖ ເຈາທາເຣຕາ ສເຕ຺ຕາ, ປເຣຍຕ຺ເຕາ ຂີຈິຕິຕ຺ເຖິຍໍ, ຕສ຺ມິ ປຕ ປີເຬ ປີຬສຕ຺ຕິເກາ ຂີຈິຕິຕ຺ເຖິຍຸປເຈ຺ຈຣິກາປຕ຺ຕຍສຍຸຕ຺ຖາປິກາ ກາຍຈຂີຕ຺ຖາຣາຕໍ ອຍ຺ຍາຕຣຕ຺ຖາຣປຸຈຕ຺ຕາ ຈຬກເຈຕສາ ປີຬາຕິປີເຕາ. ເສາ ຄຸຬຈິຣທິເຕສຸ ຕິຣຈ຺ຖາຕກຕາຂີສຸ ປີເຬສຸ ທຸຕ຺ເຖກ ປີເຬ ອປຸສາຈເຕ຺ຕາ, ຍທາສຣີເຣ ຍທາສາຈເຕ຺ຕາ, ກສ຺ມາ? ປເຍາກຍທຕ຺ຕາຍ. ປເຍາກສຍເຕ຺ຕປິ ຈຕ຺ຕຍທຕ຺ຕາຍ. ຄຸຬຈເຕ຺ຕສຸ ຍຕຸສ຺ສາຂີສຸ ອປຸຄຸເຬ ປີເຬ ອປຸສາຈເຕ຺ຕາ, ຍທາຄຸເຬ ຍທາສາຈເຕ຺ຕາ. ສຣີຣຄຸຬາຕໍ ປຕ ສຍກາເຈ ສຕິ ກິເລສາຕໍ ຖປຕ຺ຕຍາຕຕ຺ຖາ ຍຸຕ຺ຕາຍ ອປຸສາຈເຕ຺ຕາ, ຕິຕ຺ຕາຍ ຍທາສາຈເຕ຺ຕາຕິ ເຈຂິຕເຕ຺ຕາ.

ຕສ຺ສ ປຕ຺ຖາ ສຍຸຕ຺ຣາ ເຫາຕ຺ຕິ – ປີເຬາ, ປີຬສຕ຺ຕິຕາ, ຈຬກຈິຕ຺ຕໍ, ຖປຕ຺ຕເຍາ, ເຕຕ ຍເຣາຕ຺ຕິ. ໙ ປເຍາກາ – ສາທຕ຺ຕິເກາ, ອາລຕ຺ຕິເກາ, ຕິສ຺ສຕ຺ຕິເຍາ, ທາຈເຣາ, ຈິຕ຺ຕາຍເຍາ, ຕ຺ລຕ຺ຖິເຍາຕິ. ຕ຺ລຍສ຺ມິ ປຕເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕາຣິຍຍາເຕ ອຕິຈິຍ ປປເຕ຺ຕາ ເຫາຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ຕ ຈິຕ຺ຕາຣຍາຍ, ອຍ຺ຍາຕ຺ຖາ ໑ຈຣຸປໍ. ອຕ຺ຖິເກຫິ ປຕ ສຍຕ຺ຕປິສາຂີຕໍ ຈິຕຍຕ຺ຖກຕໍ ຕ຺ຕເລີເກຕ຺ຕາ ກເທຕຕ຺ຕາ.

ປທາຍາຕິ ຕ຺ລຍໍ ປີຬາຕິປີຕເຈຕສາຍຕ຺ຕາຕໍ ຖຸສ຺ສີລຸໍ ປຂທິຕ຺ຕາ. ປຂີຈິເຣຕາຕິ ປຫີຕກາລເຕາ ປຕ຺ຖາຍ ຕເຕາ ຖຸສ຺ສີລຸເຕາ ຕ຺ຕເຣຕາ ຈິເຣເຕາເຈ. ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ຂີຕິຕ຺ຕຍິສ຺ສາຍີຕິ ຈຕ຺ຕເສາຕຈິເຕ຺ຕາຍ຺ຍາ ລຍ຺ຍາ ປເກຈ ກາຍິກາຕິ ຕ຺ລຍິຕາຈ ຕເຍຕ ອເຕ຺ຕາສຸປິ ໑ຈຣຸເປສຸ ປເຣສຸ ອເຕ຺ຕາ ເຈຂິຕເຕ຺ຕາ.

ສຍເຬາຕິ ກກຈາ ສຍິຕປິປຕາຍ ລຕ຺ຖເຈາທາເຣາ. ເກາຕເຍາຕິ ເກາຕ຺ຕຈເສຕ. ຕ ເກຈລຕ຺ຖາ ກກຈາເຍຈ ປີຬາຕິປີຕາ ປຂີຈິເຣຕາ, ກິຕ຺ຕສເຕ຺ຕປິ ປຂີຈິເຣຕາ, ເຈສຕາ ປຕ ອາຂີເຕາ ປຕ຺ຖາຍ ໑ຈໍ ອາກຕາ, ອຕ຺ຕໍ ປຕ ຂີເປເຕ຺ຕຕ ກິຕ຺ຕສຕ຺ຕຈເສຕາປິ ຂີເປຕໍ ຈຕ຺ຖຕິ.

ຕິທິຕເຈເຕ຺ຕາ ຕິທິຕສເຕ຺ຕາຕິ ປຣຸປຌາຕຕ຺ຕາຍ ຈຕ຺ຕໍ ຈາ ສຕ຺ຕໍ ຈາ ອາຈາຍ ອຈຕ຺ຕເຕາ ກິຕ຺ຕຕ຺ຕເຈເຕ຺ຕາ ເຈຈ ກິຕ຺ຕຕ຺ຕສເຕ຺ຕາ ຈາຕິ ອເຕ຺ຕາ. ໑ຕ຺ຖ ຈ ຈເປຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຕຍຸປິ ອຈເສສໍ ຖປກເຣໍ ສຕ຺ຕາຕໍ ຈິເທຈຕກາເຈຕາ ສຕ຺ຕຕ຺ຕິ ເຈຂິຕເຕ຺ຕາ. ຍໍ ປຕ ກິຕ຺ຕ ກຕ຺ຕຣຈຕ຺ຕໍ ຈາ ຈຕ຺ຕກຕ຺ຖໍ ຈາ ຈາສິ ປິປຸລິກໍ ຈາ ກເທຕ຺ຕາ ຈິຈຣຕ຺ຕິ, ຕ ຕໍ ປຣຸປຌາຕຕ຺ຕາຍ. ຕສ຺ມາ ຕິທິຕເຈເຕ຺ຕາ ຕິທິຕສເຕ຺ຕາ ເຕ຺ຕຈ ສຕ຺ຕຸກຕ຺ຖຕິ.

ລຂີຕິ ປິປຂີຄຸຕ຺ຖຕລຕ຺ຕລາຍ ລຕ຺ຖາຍ ສຍເຕ຺ຕກເຕາ. ຈຍາປເຕ຺ຕາຕິ ຈຍໍ ເຍຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕໍ ອາປເຕ຺ຕາ. ສຕ຺ຕປີຬກຸຕທິຕາຕຸກຍຸຕິ; ສເຕ຺ຕ ປີຬກຸເຕ ທິເຕຕ ອຕຸກຍຸເກາ. ຕາຍ ຈຍາປຕ຺ຕາຍ ສເຕ຺ຕສໍ ປີຬກຸຕາຕໍ ທິຕຈິຕ຺ຕກາຕິ ອເຕ຺ຕາ. ຈິທຣຕີຕິ ຕ຺ລຣິຍຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕິ ປີເລຕິ. ຕ຺ລຕິ ຈາ ທິ, ກິຕ຺ຕຈຕິ ໑ຈໍ ຈາ ກິຕ຺ຕເຈ. ຈາ ສເຕ຺ຕ ຖປຣິ “ອຂີຕ຺ຕາຈາຕໍ ປທາຍາ”ຕິອາຂີຕິ ອເປຕ຺ຕິຕ຺ຕາ ຈິກປຸເຕ຺ຕາ ວຸເຕ຺ຕາ, ໑ຈໍ ສຕ຺ຕຕ຺ຕ ປຸຣິຍໍ ຈາ ປຈ຺ຖິຍໍ ຈາ ອເປຕ຺ຕິຕ຺ຕາ ຈິກປຸກາເຈາ ເຈຂິຕເຕ຺ຕາ.

ອຍໍ ປເຕຕ຺ຕ ສເຕ຺ຕເປິ – ກິຕ຺ຕເຈ, ປຸທຸຕ຺ເຈາ ຕທາກຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕໍ ຈຈຍາເຕາ ໑ຈໍ ຈເຈຍ຺ຍ – “ສຍເຬາ ເກາຕເຍາ ປີລໍ ຕ ທຕຕິ, ຕ ຌາເຕຕິ, ຕ ຕຕ຺ຖ ສຍຕຸເຕ຺ຕາ ເຫາຕິ, ຈິເຣເຕາ ຕ຺ລຍສ຺ມາ ຖຸສ຺ສີລຸາ; ອເຫາ, ຈຕ ເຣ ທຸຕ຺ຖຄຸຬາ ຍທຕ຺ຕາ”ຕິ, ຕ຺ລຕິ ຍທຕ຺ຕໍ ຖສ຺ສາທໍ ກເຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕໍ

វត្តុកាមេនាបិ អប្បមត្តកំ ឱរមត្តកំ អាចារសីលមត្តកមេវ វក្ខតិ។ ឧបរិ អសាធារណភាវំ និស្សាយ វណ្ណំ វត្តុំ ន សក្ខិស្សតិ។ ន កេវលញ្ច បុថុជ្ជនោវ សោតាបន្នសកទាគាមិអនាគាមិអរហន្តោបិ បច្ចេកពុទ្ធាបិ ន សក្កោន្តិយេវ; តថាគតោយេវ បន សក្កោតិ, តំ វោ ឧបរិ វក្ខាមីតិ, អយមេត្ថ សាធិប្បាយា អត្ថវណ្ណនា។ ឥតោ បរំ បន អបុព្ពបទមេវ វណ្ណយិស្សាម។

អទិន្នាទានំ បហាយាតិ ឯត្ថ អទិន្នស្ស អាទានំ អទិន្នាទានំ, បរស្សហរណំ, ថេយ្យំ, ចោរិកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ អទិន្នន្តិ បរបរិគ្គហិតំ, យត្ថ បរោ យថាកាមការិតំ អាបជ្ជន្តោ អទណ្ឌារហោ អនុបវជ្ជោ ច ហោតិ។ តស្មិំ បរបរិគ្គហិតេ បរបរិគ្គហិតសញ្ញិនោ, តទាទាយកឧបក្កមសមុដ្ឋាបិកា ថេយ្យចេតនា អទិន្នាទានំ។ តំ ហីនេ បរសន្តកេ អប្បសាវជ្ជំ, បណីតេ មហាសាវជ្ជំ, កស្មា? វត្ថុបណីតតាយ។ វត្ថុសមត្តេ សតិ គុណាធិកានំ សន្តកេ វត្ថុស្មិំ មហាសាវជ្ជំ ។ តំ តំ គុណាធិកំ ឧបាទាយ តតោ តតោ ហីនគុណស្ស សន្តកេ វត្ថុស្មិំ អប្បសាវជ្ជំ។

តស្ស បញ្ច សម្ភារា ហោន្តិ – បរបរិគ្គហិតំ, បរបរិគ្គហិតសញ្ញិតា, ថេយ្យចិត្តំ, ឧបក្កមោ, តេន ហរណន្តិ។ ៦ បយោគា – សាហត្ថិកាទយោ។ តេ ច ខោ យថានុរូបំ ថេយ្យាវហារោ, បសយ្ហាវហារោ, បដិច្ឆន្នាវហារោ, បរិកប្បាវហារោ, កុសាវហារោតិ ឥមេសំ អវហារានំ វសេន បវត្តា, អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ វិត្ថារោ បន សមន្តបាសាទិកាយំ វុត្តោ។

ទិន្នមេវ អាទិយតីតិ ទិន្នាទាយី។ ចិត្តេនបិ ទិន្នមេវ បដិកង្ខតីតិ ទិន្នបាដិកង្ខី។ ថេនេតីតិ ថេនោ។ ន ថេនេន អថេនេន។ អថេនត្តាយេវ សុចិភូតេន។ អត្តនាតិ អត្តភាវេន។ អថេនំ សុចិភូតំ អត្តានំ កត្វា វិហរតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សេសំ បឋមសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ យោជេតព្ពំ។ យថា ច ឥធ, ឯវំ សព្ពត្ថ។

អព្រហ្មចរិយន្តិ អសេដ្ឋចរិយំ។ ព្រហ្មំ សេដ្ឋំ អាចារំ ចរតីតិ ព្រហ្មចារី។ អារាចារីតិ អព្រហ្មចរិយតោ ទូរចារី។ មេថុនាតិ រាគបរិយុដ្ឋានវសេន សទិសត្តា មេថុនកាតិ លទ្ធវោហារេហិ បដិសេវិតព្ពតោ មេថុនាតិ សង្ខ្យំ គតា អសទ្ធម្មា។ គាមធម្មាតិ គាមវាសីនំ ធម្មា។

មុសាវាទា បដិវិរតោតិ ឯត្ថ មុសាតិ វិសំវាទនបុរេក្ខារស្ស អត្ថភញ្ជនកោ វចីបយោគោ កាយបយោគោ វា។ វិសំវាទនាធិប្បាយេន បនស្ស បរវិសំវាទនកកាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ។

អបរោ នយោ, 'មុសា'តិ អភូតំ អតច្ឆំ វត្ថុ។ 'វាទោ'តិ តស្ស ភូតតោ តច្ឆតោ វិញ្ញាបនំ។ លក្ខណតោ បន អតច្ឆំ វត្ថុំ តច្ឆតោ បរំ វិញ្ញាបេតុកាមស្ស តថាវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ។ សោ យមត្ថំ ភញ្ជតិ, តស្ស អប្បតាយ អប្បសាវជ្ជោ, មហន្តតាយ មហាសាវជ្ជោ។

អបិ ច ពហុន្នំ អត្តនោ សន្តកំ អនាតុរាយតាយ តត្ថ តត្ថ អាគតយាចកានំ ទត្វា អបរាធានំ ខ្ជា, សក្កិតា ហុត្វា អត្តកណ្ណាតត្ថំ ចុទេត្វា ឃហារាខានំ ខ្ជា, បណ្ណដ៍តាតំ អបរាធយិ ពេលំ ចា សមិទ្ធំ ចា លភិត្វា ហសាធិបាទេយត – "អជ្ជ ការេយ ពេលំ តធិ យទេណ្ណា សត្ថា"តិ បុរេលាកធាតេយត បចទេត្វា អបរាធានំ ខ្ជា, អធិដ្ឋំ ទេឃច បត ធិដ្ឋត្តិអាគិតា តទេឃត ចកត្តាតំ ឃហារាខានំ ខ្ជា។

តស្ស ចត្តារោ សម្មារា ហោន្តិ – អតធំ ចត្ត, ចិត្តំ ចាគតចិត្តំ, តន្ទោ ចាយាទេយា, បទស្ស តកត្តចិត្តាគតតន្តិ។ ឲទេកា បចឃារោកា សាហត្ថិកោធ។ សោ ការេយត ចា កាយបដិពទ្ធេន ចា ចាធាយ ចា បទចិត្តំ ចាគតកិរិយាការេលោត ឥដ្ឋទេន្នា។ តាយ ទេច កិរិយាយ បទេរា តយត្ថំ ជាតាតិ, អយំ កិរិយសម្ពន្ធាបិកទេចតតាក្កលោទេឃច ចុមាចាតកមុតា ពន្ធត្តិ។

ឃស្មា បត ឃចា កាយកាយបដិពទ្ធចាធាហិ បទំ ចិត្តំ ចាគតិ, តចា "ព្គុយស្ស កណាហី"តិ អាលាទេបត្តាបិ បណ្ណំ លិខិត្វា បុរេតោ តិស្សជ្ជត្តាបិ, "អឃយទេត្វា ឲចំ ឥដ្ឋទេន្នា"តិ កុដ្ឋាធីសុ លិខិត្វា ឋបេត្តាបិ។ តស្មា ឲត្ត អាហត្ថិកត្តិស្សកិឃចាចរោបិ បចឃោកា ឃុជ្ជន្តិ, អដ្ឋកចាសុ បត អគាកតត្វា ចិយំមិត្វា កទេតត្តា។

សន្តំ ចតតីតិ សន្តចាធី។ សទេន្តុត សន្តំ សត្តហតិ ឈទេតតីតិ សន្តុសទេន្តា។ ត អត្តុទេត្តរា មុសា ចតតីតិ អទេត្ថា។ ទេឃា ហិ បុរិសោ ពតាធិ មុសា ចតតិ, ពតាធិ សន្តំ, តស្ស មុសាចាទេតត អត្តុទិតត្តា សន្តំ សទេន្តុត ត ឈដីយតិ; តស្មា សោ ត សន្តុសទេន្តា។ អយំ បត ត តាធិទេសា, ជីចិតទេហតុបិ មុសា អចត្វា សទេន្តុត សន្តំ សត្តហតិ ទេឃចាតិ សន្តុសទេន្តា។

ទេចទេតាតិ ចិទេរា ចិទេកទេចាតិ អទេត្ថា។ ឲទេកា ហិ បុគ្គលោ ហលិទ្ទិរាទេកា ចិយ, ធុសរាសិម្ហិ ពិទ្ធតាតតាលុ ចិយ, អស្សបិដ្ឋេ ឋបិតកុម្ភណ្ឌំ ចិយ ច ត ចិទេកទេចា ហោតិ, ឲទេកា បិសាណទេលខា ចិយ, ព្គុក្ខលីទេលី ចិយ ច ចិទេកទេចា ហោតិ, អបិតា ឃិស៍ លិត្តត្តាបិ ទេចា ពចា ត ពទេចតិ, អយំ ចុច្ចតិ ទេចទេតា។

បច្ចឃិកោតិ បត្តិឃាឃិតត្តកោ, សន្ធាឃិតត្តកោតិ អទេត្ថា។ ឲពទេច្ចា ហិ បុគ្គលោ ត បច្ចឃិកោ ហោតិ, "ព្គុធំ ពោត ចុត្តំ, អសុពោតា"តិ ចុទេត្ត "ឃា តស្ស ចចតំ សត្តហចា"តិ ចត្តត្តំ អាបជ្ជតិ។ ឲទេកា បច្ចឃិកោ ហោតិ, "ព្គុធំ ពោត ចុត្តំ, អសុពោតា"តិ ចុទេត្ត "ឃធិ ពេតត ចុត្តំ, ព្គុទេឃច បឃាលំ, ព្គុតាតិ ឋបបរិក្ខិតត្តា តត្ថំ, ឲចទេឃច ព្គុត"ន្តិ ចត្តត្តំ អាបជ្ជតិ, អយំ ចុច្ចតិ បច្ចឃិកោ។ អចិត្តំ ចាគតោ លោកស្សាតិ តាយ សច្ចាធិតាយ លោកំ ត ចិត្តំ ចាគតីតិ អទេត្ថា។

បិសុណំ ចាធំ បហាយាតិអាធីសុ ឃាយ ចាចាយ ឃស្ស តំ ចាធំ ភាសតិ, តស្ស ហទេឃ អត្តនោ បិយភាចំ, បទស្ស ច សុញ្ញាភាចំ ពទោតិ, សា បិសុណា ចាចា។

ឃាយ បត អត្តាតម្បិ បទម្បិ ផទុសំ ពទោតិ, ឃា ចាចា សឃម្បិ ផទុសា, ទេតច កណ្ណសុខា ត ហធឃង្គមា, អយំ ផទុសា ចាចា។

ເຍត សយ្ទំ បលបតិ តិទត្តកំ, ເសា សយ្ទប្យលិເបិៈ

ເតសំ ឰលក្ខតា ເឆតតាបិ បិស្សុលចាចាឌិតាເយច លកតិ, សា ៙ច ច ពួឆាឆិເប្យតាតិៈ

តត្ថ សំកិលិដ្ឋចិត្តស្ស បເទសំ ចា ເកឌាឃ អត្តເតា បិឃកេឞ្យតាឃ ចា កាឃចឌីបເឃាកសយដ្ឋាបិកា ເឆតតា បិស្សុលចាចាៈ សា ឃស្ស ເកឌំ កເទាតិ, តស្ស អប្យក្ខលតាឃ អប្យសាចឌ្ឍា, ឃហាក្ខលតាឃ ឃហាសាចឌ្ឍាៈ

តស្សា ចត្តាເទា សម្ភារា – កិត្តិតເដ្ឋា បເទា, “ពួតិ ពួເយ តាតា កចិស្សត្តិ, ចិតា កចិស្សត្តី”តិ ເកឌបុເទក្លាເទតា ចា, “ពួតិ អចំ បិເឃា កចិស្សាឃិ ចិស្សាសិເកា”តិ បិឃកេឞ្យតា ចា, តເដ្ឋា ចាឃាເឃា, តស្ស តេតត្តចិឌាតតត្តិៈ ពួເយសំ ເកឌាឃាតិ, ເឃសំ ពួເតាតិ ទុត្តាតំ សត្តិເកា សុតំ ເតសំ ເកឌាឃៈ

កិត្តាតំ ចា សត្តាតាតិ ដ្ឋិត្តំ ឃិត្តាតំ ចា សឃាតុបញ្ញាឃកាឌីតំ ចា ເកតចិເឌច កាເទលត កិត្តាតំ ៙កເឃកំ ៗបសដ្ឋឃិត្វា “តុឃ្យាកំ ច្រាឌិເឃ ក្យេល ឌាតាតំ ៙ចំ ពាហុស្សុតាតំ ពួឌំ ត ឃុត្តា”ត្តិអាឌីតិ ចត្វា សត្តាតំ កត្វា អតុកត្វាៈ អតុប្យឌាតាតិ សត្តាតាតុប្យឌាតាៈ ເដ្ឋ ឌេត សឃເក្ខ ឌិស្វា – “តុឃ្យាកំ ៙ចទ្ទេប ក្យេល ឌាតាតំ ៙ចទ្ទេបហិ ក្យេលហិ សឃត្តាកតាតំ អតុដ្ឋចិកເឃត”ត្តិអាឌីតិ ចត្វា ឌញ្ចហីកឃំ កត្វាតិ អເត្ថាៈ សឃເក្ខ អាទាເឃា អស្សាតិ សឃក្ខាទាເឃាៈ ឃត្ថ សឃក្ខ តត្ថិ, តត្ថ ចសិតុឃ្យិ ត ពួដ្ឋតីតិ អເត្ថាៈ សឃក្ខាទាເឃាតិបិ បិឡ្ហុ, អឃເឃចេត្ថ អເត្ថាៈ សឃក្ខເទតាតិ សឃເក្ខស្ទ ເទតា, ເត បហាឃ អញ្ញាត្ថ កត្តុឃ្យិ ត ពួដ្ឋតីតិ អເត្ថាៈ សឃເក្ខ ឌិស្វាបិ ស្វត្វាបិ តត្តតីតិ សឃក្ខត្តិ,សឃក្ខកេលំ ចាឌំ កាឃិតាតិ ឃា ចាចា សເត្ត សឃເក្ខເឃច កເទាតិ , តំ សាឃក្ខិក្យេលបទិឌីបិកເឃច ចាឌំ កាឃតិ, ត ពួតេត្តិៈ

បເទស្ស ឃឃ្មេឆ្ឆេឌកកាឃចឌីបເឃាកសយដ្ឋាបិកា ៙កគ្គឞេទុសເឆតតា ឞេទុសាចាចាៈ តស្សា អាចិកាចត្តឃិឌំ ចត្តុ – ៙ເកា កិទ ឌាເទເកា ឃាតុចឆតំ អតាឌិឃិត្វា អເទញ្ញំ កច្ឆតិ, តំ ឃាតា តិចເតុត្តុឃសເក្កាត្តិ – “ចណ្ឌា តំ ឃហិសី អតុពាត្តតុ”តិ អເក្កាសិៈ អឆស្ស តເឆច អເទញ្ញ ឃហិសី ដ្ឋាសិៈ ឌាເទເកា “ឃំ ឃឃ ឃាតា ឃុເខត កເឆសិ, តំ ឃា ເហាតុ, ឃំ ចិເត្តត ចិເត្តសិ តំ ເហាតុ”តិ, សច្ចកិទិឃឃកាសិៈ ឃហិសី តເត្តច ពន្ធា ចិឃ អដ្ឋាសិៈ ៙ចំ ឃឃ្មេឆ្ឆេឌເកាបិ បເឃាເកា ចិត្តសឃ្យតាឃ ត ឞេទុសា ចាចា ເហាតិៈ ឃាតាបិតເទា ហិ កឌាចិ បុត្តເក ៙ចំ ចឌត្តិ – “ເចាទា ເចា ខណ្ឌាខណ្ឌំ កເទាត្តុ”តិ, ៗប្បលបត្តឃ្យិ ច ເតសំ ៗបទិ បតត្តុ ត ពួដ្ឋតិៈ អាចទិឃុបញ្ញាឃា ច កឌាចិ តិស្សិតເក ៙ចំ ចឌត្តិ – “កិំ ពួເឃ អហិទិកា អເតាត្តប្បិເតា ចទត្តិ, តិដ្ឋឃច ເត”តិ, អឆ ច ເតសំ អាកឃាឆិកឃសប្បត្តិ ពួដ្ឋតិៈ ឃឆា ច ចិត្តសឃ្យតាឃ ឞេទុសា ចាចា ត ເហាតិ, ៙ចំ ចចតសឃ្យតាឃ អឞេទុសា ចាចា ត ເហាតិៈ ត ហិ ឃាទាເបតុកាឃស្ស – “ពួឃំ សុខំ សេឃាເបចា”តិ ចចតំ អឞេទុសា ចាចា ເហាតិ, ចិត្តឞេទុសតាឃ បເតសា ឞេទុសា ចាចាចៈ សា ឃំ សត្តាឃ បចត្តិតា, តស្ស អប្យក្ខលតាឃ អប្យសាចឌ្ឍា, ឃហាក្ខលតាឃ ឃហាសាចឌ្ឍាៈ តស្សា តເឃា សម្ភារា – អເក្កាសិតເដ្ឋា បເទា, ក្យបិតចិត្តំ, អເក្កាសតាតិៈ

នេលាតិ ឯលំ វុច្ចតិ ទោសោ, នាស្សា ឯលន្តិ នេលា, និទ្ទោសាតិ អត្ថោ។ “នេលង្គោ សេតបច្ឆាទោ”តិ, (ឧទា។ ៦៥) ឯត្ថ វុត្តនេលំ វិយ។ កណ្ណសុខាតិ ព្យញ្ជនមធុរតាយ កណ្ណានំ សុខា, សូចិវិជ្ឈនំ វិយ កណ្ណសូលំ ន ជនេតិ។ អត្ថមធុរតាយ សកលសរីរេ កោបំ អជនេត្វា បេមំ ជនេតីតិ បេមនីយា។ ហទយំ គច្ឆតិ, អប្បដិហញ្ញមានា សុខេន ចិត្តំ បវិសតីតិ ហទយង្គមា។ គុណបរិបុណ្ណតាយ បុរេ ភវាតិ បោរី បុរេ សំវឌ្ឍនារី វិយ សុកុមារាតិបិ បោរី។ បុរស្ស ឯសាតិបិ បោរី។ នគរវាសីនំ កថាតិ អត្ថោ។ នគរវាសិនោ ហិ យុត្តកថា ហោន្តិ។ បិតិមត្តំ បិតាតិ វទន្តិ, ភាតិមត្តំ ភាតាតិ វទន្តិ, មាតិមត្តំ មាតាតិ វទន្តិ។ ឯវរូបី កថា ពហុនោ ជនស្ស កន្តា ហោតីតិ ពហុជនកន្តា។ កន្តភាវេនេវ ពហុនោ ជនស្ស មនាបា ចិត្តវុឌ្ឍិករាតិ ពហុជនមនាបា។

អនត្ថវិញ្ញាបិកា កាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា អកុសលចេតនា សម្ផប្បលាបោ។ សោ អាសេវនមន្ទតាយ អប្បសាវជ្ជោ, អាសេវនមហន្តតាយ មហាសាវជ្ជោ, តស្ស ទ្វេ សម្ភារា – ភារតយុទ្ធសីតាហរណាទិនិរត្ថកកថាបុរេក្ខារតា, តថារូបីកថាកថនញ្ច។

កាលេន វទតីតិ កាលវាទី, វត្តព្វយុត្តកាលំ សល្លក្ខេត្វា វទតីតិ អត្ថោ។ ភូតំ តច្ឆំ សភាវមេវ វទតីតិ ភូតវាទី។ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកត្ថសន្និស្សិតមេវ កត្វា វទតីតិ អត្ថវាទី។ នវលោកុត្តរធម្មសន្និស្សិតំ កត្វា វទតីតិ ធម្មវាទី។ សំវរវិនយបហានវិនយសន្និស្សិតំ កត្វា វទតីតិ វិនយវាទី។

និធានំ វុច្ចតិ ឋបនោកាសោ, និធានមស្សា អត្ថីតិ និធានវតី។ ហទយេ និធាតព្វយុត្តំ វាចំ ភាសិតាតិ អត្ថោ។ កាលេនាតិ ឯវរូបិំ ភាសមានោបិ ច – “អហំ និធានវតិំ វាចំ ភាសិស្សាមី”តិ ន អកាលេន ភាសតិ, យុត្តកាលំ បន អវេក្ខិត្វាវ ភាសតីតិ អត្ថោ។ សាបទេសន្តិ សឧបមំ, សការណន្តិ អត្ថោ។ បរិយន្តវតិន្តិ បរិច្ឆេទំ ទស្សេត្វា យថាស្សា បរិច្ឆេទោ បញ្ញាយតិ, ឯវំ ភាសតីតិ អត្ថោ។ អត្ថសំហិតន្តិ អនេកេហិបិ នយេហិ វិភជន្តេន បរិយាទាតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ អត្ថសម្បន្នំ ភាសតិ។ យំ វា សោ អត្ថវាទី អត្ថំ វទតិ, តេន អត្ថេន សហិតត្តា អត្ថសំហិតំ វាចំ ភាសតិ, ន អញ្ញំ និក្ខិបិត្វា អញ្ញំ ភាសតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១០។ ពីជគាមភូតគាមសមារម្ភាតិ មូលពីជំ ខន្ធពីជំ ផឡុពីជំ អគ្គពីជំ ពីជពីជន្តិ បញ្ចវិធស្ស ពីជគាមស្ស ចេវ, យស្ស កស្សចិ នីលតិណរុក្ខាទិកស្ស ភូតគាមស្ស ច សមារម្ភា, ឆេទនភេទនបចនាទិភាវេន វិកោបនា បដិវិរតោតិ អត្ថោ។

ឯកភត្តិកោតិ បាតរាសភត្តំ សាយមាសភត្តន្តិ ទ្វេ ភត្តានិ, តេសុ បាតរាសភត្តំ អន្តោមជ្ឈន្ហិកេន បរិច្ឆិន្នំ, ឥតរំ មជ្ឈន្ហិកតោ ឧទ្ធំ អន្តោអរុណេន។ តស្មា អន្តោមជ្ឈន្ហិកេ ទសក្ខត្តុំ ភុញ្ជមានោបិ ឯកភត្តិកោវ ហោតិ។ តំ សន្ធាយ វុត្តំ “ឯកភត្តិកោ”តិ។

រត្តិយា ភោជនំ រត្តិ, តតោ ឧបរតោតិ រត្តូបរតោ។ អតិក្កន្តេ មជ្ឈន្ហិកេ យាវ សូរិយត្ថង្គមនា ភោជនំ វិកាលភោជនំ នាម។ តតោ វិរតត្តា វិរតោ វិកាលភោជនា។ កទា វិរតោ? អនោមានទីតីរេ បព្ពជិតទិវសតោ បដ្ឋាយ។

សាសនស្ស អននុលោមត្តា វិសូកំ បដាណីភូតំ ទស្សនន្តិ វិសូកទស្សនំ។ អត្តនា នច្ចននច្ចាបនាទិវសេន នច្ចា ច គីតា ច វាទិតា ច អន្តមសោ មយូរនច្ចនាទិវសេនបិ បវត្តានំ នច្ចាទីនំ វិសូកភូតា ទស្សនា ចាតិ នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា។ នច្ចាទីនិ ហិ អត្តនា បយោជេតុំ វា បរេហិ បយោជាបេតុំ វា បយុត្តានិ បស្សិតុំ វា នេវ ភិក្ខូនំ ន ភិក្ខុនីនំ វដ្ដន្តិ។

មាលាទីសុ មាលាតិ យំ កិញ្ចិ បុប្ផំ។ គន្ធន្តិ យំ កិញ្ចិ គន្ធជាតំ។ វិលេបនន្តិ ឆវិរាគករណំ។ តត្ថ បិឡន្ធន្តោ ធារេតិ នាម, ឩនដ្ឋានំ បូរេន្តោ មណ្ឌេតិ នាម, គន្ធវសេន ឆវិរាគវសេន ច សាទិយន្តោ វិភូសេតិ នាម។ ឋានំ វុច្ចតិ ការណំ។ តស្មា យាយ ទុស្សីល្យចេតនាយ តានិ មាលាធារណាទីនិ មហាជនោ ករោតិ, តតោ បដិវិរតោតិ អត្ថោ។

ឧច្ចាសយនំ វុច្ចតិ បមាណាតិក្កន្តំ។ មហាសយនន្តិ អកប្បិយត្ថរណំ។ តតោ វិរតោតិ អត្ថោ។

ជាតរូបន្តិ សុវណ្ណំ។ រជតន្តិ កហាបណោ, លោហមាសកោ, ជតុមាសកោ, ទារុមាសកោតិ យេ វោហារំ គច្ឆន្តិ។ តស្ស ឧភយស្សាបិ បដិគ្គហណា បដិវិរតោ, នេវ នំ ឧគ្គណ្ហាតិ, ន ឧគ្គណ្ហាបេតិ, ន ឧបនិក្ខិត្តំ សាទិយតីតិ អត្ថោ។

អាមកធញ្ញបដិគ្គហណាតិ, សាលិវីហិយវគោធុមកង្គុវរកកុទ្រូសកសង្ខាតស្ស សត្តវិធស្សាបិ អាមកធញ្ញស្ស បដិគ្គហណា។ ន កេវលញ្ច ឯតេសំ បដិគ្គហណមេវ, អាមសនម្បិ ភិក្ខូនំ ន វដ្ដតិយេវ។ អាមកមំសបដិគ្គហណាតិ ឯត្ថ អញ្ញត្រ ឧទិស្ស អនុញ្ញាតា អាមកមំសមច្ឆានំ បដិគ្គហណមេវ ភិក្ខូនំ ន វដ្ដតិ, នោ អាមសនំ។

ឥត្ថិកុមារិកបដិគ្គហណាតិ ឯត្ថ ឥត្ថីតិ បុរិសន្តរគតា, ឥតរា កុមារិកា នាម, តាសំ បដិគ្គហណម្បិ អាមសនម្បិ អកប្បិយមេវ។

ទាសិទាសបដិគ្គហណាតិ ឯត្ថ ទាសិទាសវសេនេវ តេសំ បដិគ្គហណំ ន វដ្ដតិ។ “កប្បិយការកំ ទម្មិ, អារាមិកំ ទម្មី”តិ ឯវំ វុត្តេ បន វដ្ដតិ។

អជេឡកាទីសុ ខេត្តវត្ថុបរិយោសានេសុ កប្បិយាកប្បិយនយោ វិនយវសេន ឧបបរិក្ខិតព្វោ។ តត្ថ ខេត្តំ នាម យស្មិំ បុព្ពណ្ណំ រុហតិ។ វត្ថុ នាម យស្មិំ អបរណ្ណំ រុហតិ។ យត្ថ វា ឧភយម្បិ រុហតិ, តំ ខេត្តំ។ តទត្ថាយ អកតភូមិភាគោ វត្ថុ។ ខេត្តវត្ថុសីសេន ចេត្ថ វាបិតឡាកាទីនិបិ សង្គហិតានេវ។

ទូតេយ្យំ វុច្ចតិ ទូតកម្មំ, គិហីនំ បហិតំ បណ្ណំ វា សាសនំ វា គហេត្វា តត្ថ តត្ថ គមនំ។ បហិណគមនំ វុច្ចតិ ឃរា ឃរំ បេសិតស្ស ខុទ្ទកគមនំ។ អនុយោគោ នាម តទុភយករណំ។ តស្មា ទូតេយ្យបហិណគមនានំ អនុយោគាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

ꦏꦪꦮꦶꦏ꧀ꦏꦪꦴꦠꦶ ꦏꦪꦴ ꦕ ꦮꦶꦏ꧀ꦏꦪꦴ ꦕ꧈ ꦠꦸꦭꦴꦏꦹꦛꦴꦢꦷꦱꦸ ꦏꦹꦛꦤ꧀ꦠꦶ ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦁ꧈ ꦠꦠ꧀ꦡ ꦠꦸꦭꦴꦏꦹꦛꦁ ꦠꦴꦮ ꦫꦹꦥꦏꦹꦛꦁ ꦄꦔ꧀ꦒꦏꦹꦛꦁ, ꦒꦲꦟꦏꦹꦛꦁ, ꦥꦛꦶꦕ꧀ꦖꦤ꧀ꦤꦏꦹꦛꦤ꧀ꦠꦶ ꦕꦠꦸꦧ꧀ꦧꦶꦣꦁ ꦲꦺꦴꦠꦶ꧈ ꦠꦠ꧀ꦡ ꦫꦹꦥꦏꦹꦛꦁ ꦤꦴꦩ ꦢ꧀ꦮꦺ ꦠꦸꦭꦴ ꦱꦩꦫꦹꦥꦴ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦟ꧀ꦲꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦩꦲꦠꦶꦪꦴ ꦒꦟ꧀ꦲꦴꦠꦶ, ꦢꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦑꦸꦢ꧀ꦢꦶꦏꦴꦪ ꦢꦺꦠꦶ꧈ ꦄꦔ꧀ꦒꦏꦹꦛꦁ ꦤꦴꦩ ꦒꦟ꧀ꦲꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦴꦒꦺ ꦲꦠ꧀ꦡꦺꦤ ꦠꦸꦭꦁ ꦄꦏ꧀ꦏꦩꦠꦶ, ꦢꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦥꦸꦧ꧀ꦧꦨꦴꦒꦺ꧈ ꦒꦲꦟꦏꦹꦛꦁ ꦤꦴꦩ ꦒꦟ꧀ꦲꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦩꦹꦭꦺ ꦫꦗ꧀ꦗꦸꦁ ꦒꦟ꧀ꦲꦴꦠꦶ, ꦢꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦄꦒ꧀ꦒꦺ꧈ ꦥꦛꦶꦕ꧀ꦖꦤ꧀ꦤꦏꦹꦛꦁ ꦤꦴꦩ ꦠꦸꦭꦁ ꦱꦸꦱꦶꦫꦁ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦄꦪꦕꦸꦟ꧀ꦟꦁ ꦥꦏ꧀ꦑꦶꦥꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦟ꧀ꦲꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦠꦁ ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦴꦒꦺ ꦏꦫꦺꦴꦠꦶ, ꦢꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦄꦒ꧀ꦒꦨꦴꦒꦺ꧈

ꦏꦁꦱꦺꦴ ꦮꦸꦕ꧀ꦕꦠꦶ ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦥꦴꦠꦶ, ꦠꦴꦪ ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦁ ꦏꦁꦱꦏꦹꦛꦁ꧈ ꦏꦡꦁ? ꦌꦏꦁ ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦥꦴꦠꦶꦁ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦚ꧀ꦚꦴ ꦢ꧀ꦮꦺ ꦠꦶꦱ꧀ꦱꦺꦴ ꦭꦺꦴꦲꦥꦴꦠꦶꦪꦺꦴ ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦮꦟ꧀ꦟꦴ ꦏꦫꦺꦴꦠꦶ, ꦠꦠꦺꦴ ꦗꦤꦥꦢꦁ ꦒꦤ꧀ꦠ꧀ꦮꦴ ꦏꦶꦚ꧀ꦕꦶꦢꦺꦮ ꦄꦝ꧀ꦞꦁ ꦏꦸꦭꦁ ꦥꦮꦶꦱꦶꦠ꧀ꦮꦴ – “ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦨꦴꦗꦤꦴꦤꦶ ꦏꦶꦟꦡꦴ”ꦠꦶ ꦮꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦒ꧀ꦓꦺ ꦥꦸꦕ꧀ꦖꦶꦠꦺ ꦱꦩꦒ꧀ꦓꦠꦫꦁ ꦢꦴꦠꦸꦏꦴꦩꦴ ꦲꦺꦴꦤ꧀ꦠꦶ꧈ ꦠꦠꦺꦴ ꦠꦺꦲꦶ – “ꦏꦡꦁ ꦆꦩꦺꦱꦁ ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦨꦴꦮꦺꦴ ꦗꦴꦤꦶꦠꦧ꧀ꦧꦺꦴ”ꦠꦶ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦺ, “ꦮꦷꦩꦁꦱꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦟ꧀ꦲꦡꦴ”ꦠꦶ ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦥꦴꦠꦶꦁ ꦥꦴꦱꦴꦟꦺ ꦓꦁꦱꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦱꦧ꧀ꦧꦴ ꦥꦴꦠꦶꦪꦺꦴ ꦢꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦕ꧀ꦖꦤ꧀ꦠꦶ꧈

ꦩꦴꦤꦏꦹꦛꦁ ꦤꦴꦩ ꦲꦢꦪꦨꦺꦢꦱꦶꦑꦴꦨꦺꦢꦫꦗ꧀ꦗꦸꦨꦺꦢꦮꦱꦺꦤ ꦠꦶꦮꦶꦣꦁ ꦲꦺꦴꦠꦶ꧈ ꦠꦠ꧀ꦡ ꦲꦢꦪꦨꦺꦢꦺꦴ ꦱꦥ꧀ꦥꦶꦠꦺꦭꦴꦢꦶꦩꦶꦤꦤꦏꦴꦭꦺ ꦭꦧ꧀ꦨꦠꦶ꧈ ꦠꦴꦤꦶ ꦲꦶ ꦒꦟ꧀ꦲꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦲꦺꦛ꧀ꦜꦴꦖꦶꦢ꧀ꦢꦺꦤ ꦩꦴꦤꦺꦤ – “ꦱꦟꦶꦏꦁ ꦄꦴꦱꦶꦚ꧀ꦕꦴ”ꦠꦶ ꦮꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦤ꧀ꦠꦺꦴꦨꦴꦗꦤꦺ ꦧꦲꦸꦁ ꦥꦒ꧀ꦓꦫꦴꦥꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦟ꧀ꦲꦴꦠꦶ, ꦢꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦖꦶꦢ꧀ꦢꦁ ꦥꦶꦣꦴꦪ ꦱꦷꦓꦁ ꦥꦹꦫꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦢꦺꦠꦶ꧈

ꦱꦶꦑꦴꦨꦺꦢꦺꦴ ꦠꦶꦭꦠꦟ꧀ꦝꦸꦭꦴꦢꦶꦩꦶꦤꦤꦏꦴꦭꦺ ꦭꦧ꧀ꦨꦠꦶ꧈ ꦠꦴꦤꦶ ꦲꦶ ꦒꦟ꧀ꦲꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦱꦟꦶꦏꦁ ꦱꦶꦑꦁ ꦈꦱ꧀ꦱꦴꦥꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦟ꧀ꦲꦴꦠꦶ, ꦢꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦮꦺꦒꦺꦤ ꦥꦹꦫꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦱꦶꦑꦁ ꦖꦶꦤ꧀ꦢꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦢꦺꦠꦶ꧈

ꦫꦗ꧀ꦗꦸꦨꦺꦢꦺꦴ ꦑꦺꦠ꧀ꦠꦮꦠ꧀ꦡꦸꦩꦶꦤꦤꦏꦴꦭꦺ ꦭꦧ꧀ꦨꦠꦶ꧈ ꦭꦚ꧀ꦗꦁ ꦄꦭꦨꦤ꧀ꦠꦴ ꦲꦶ ꦑꦺꦠ꧀ꦠꦁ ꦄꦩꦲꦤ꧀ꦠꦩ꧀ꦥꦶ ꦩꦲꦤ꧀ꦠꦁ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦩꦶꦤꦤ꧀ꦠꦶ꧈

ꦈꦏ꧀ꦏꦺꦴꦛꦤꦴꦢꦷꦱꦸ ꦈꦏ꧀ꦏꦺꦴꦛꦤꦤ꧀ꦠꦶ ꦄꦱ꧀ꦱꦴꦩꦶꦏꦺ ꦱꦴꦩꦶꦏꦺ ꦏꦴꦠꦸꦁ ꦭꦚ꧀ꦗꦒ꧀ꦒꦲꦟꦁ꧈ ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦤ꧀ꦠꦶ ꦠꦺꦲꦶ ꦠꦺꦲꦶ ꦈꦥꦴꦪꦺꦲꦶ ꦥꦫꦺꦱꦁ ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦁ꧈ ꦠꦠ꧀ꦫꦶꦢꦩꦺꦏꦁ ꦮꦠ꧀ꦡꦸ – ꦌꦏꦺꦴ ꦏꦶꦫ ꦭꦸꦢ꧀ꦢꦏꦺꦴ ꦩꦶꦒꦚ꧀ꦕ ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦚ꧀ꦕ ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦴꦒꦕ꧀ꦖꦠꦶ , ꦠꦩꦺꦏꦺꦴ ꦣꦸꦠ꧀ꦠꦺꦴ – “ꦏꦶꦁ ꦨꦺꦴ, ꦩꦶꦒꦺꦴ ꦄꦒ꧀ꦓꦠꦶ, ꦏꦶꦁ ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦺꦴ”ꦠꦶ ꦄꦴꦲ꧈ “ꦩꦶꦒꦺꦴ ꦢ꧀ꦮꦺ ꦏꦲꦴꦥꦟꦺ, ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦺꦴ ꦌꦏ”ꦤ꧀ꦠꦶ ꦕ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦺ ꦌꦏꦁ ꦏꦲꦴꦥꦟꦁ ꦢꦠ꧀ꦮꦴ ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦁ ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦡꦺꦴꦏꦁ ꦒꦤ꧀ꦠ꧀ꦮꦴ ꦤꦶꦮꦠ꧀ꦠꦺꦴ – “ꦤ ꦩꦺ ꦨꦺꦴ, ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦺꦤ ꦄꦠ꧀ꦡꦺꦴ, ꦩꦶꦒꦁ ꦩꦺ ꦢꦺꦲꦷ”ꦠꦶ ꦄꦴꦲ꧈ ꦠꦺꦤ ꦲꦶ – ꦢ꧀ꦮꦺ ꦏꦲꦴꦥꦟꦺ ꦢꦺꦲꦷ”ꦠꦶ꧈ ꦱꦺꦴ ꦄꦴꦲ – “ꦤꦤꦸ ꦠꦺ ꦨꦺꦴ, ꦩꦪꦴ ꦥꦛꦩꦁ ꦌꦏꦺꦴ ꦏꦲꦴꦥꦟꦺꦴ ꦢꦶꦤ꧀ꦤꦺꦴ”ꦠꦶ? “ꦄꦴꦩ, ꦢꦶꦤ꧀ꦤꦺꦴ”ꦠꦶ꧈ “ꦆꦩꦁ ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦁ ꦒꦟ꧀ꦲ ꦌꦮꦁ ꦱꦺꦴ ꦕ ꦏꦲꦴꦥꦟꦺꦴ, ꦄꦪꦚ꧀ꦕ ꦏꦲꦴꦥꦟꦒ꧀ꦓꦤꦏꦺꦴ ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦺꦴꦠꦶ ꦢ꧀ꦮꦺ ꦏꦲꦴꦥꦟꦴ ꦨꦮꦶꦱ꧀ꦱꦤ꧀ꦠꦷ”ꦠꦶ꧈ ꦱꦺꦴ “ꦏꦴꦫꦟꦁ ꦮꦢꦠꦷ”ꦠꦶ ꦱꦭ꧀ꦭꦏ꧀ꦑꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦩꦶꦒꦥꦺꦴꦠꦏꦁ ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦩꦶꦒꦁ ꦄꦢꦴꦱꦷꦠꦶ꧈ ꦤꦶꦏꦠꦷꦠꦶ ꦪꦺꦴꦒꦮꦱꦺꦤ ꦮꦴ ꦩꦴꦪꦴꦮꦱꦺꦤ ꦮꦴ ꦄꦥꦴꦩꦔ꧀ꦒꦁ ꦥꦴꦩꦔ꧀ꦒꦤ꧀ꦠꦶ, ꦄꦩꦟꦶꦁ ꦩꦟꦶꦤ꧀ꦠꦶ, ꦄꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦁ ꦱꦸꦮꦟ꧀ꦟꦤ꧀ꦠꦶ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦥꦠꦶꦫꦹꦥꦏꦺꦤ ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦁ꧈ ꦱꦴꦕꦶꦪꦺꦴꦒꦺꦴꦠꦶ ꦏꦸꦛꦶꦭꦪꦺꦴꦒꦺꦴ, ꦌꦠꦺꦱꦁꦪꦺꦮ ꦈꦏ꧀ꦏꦺꦴꦛꦤꦴꦢꦷꦤꦩꦺꦠꦁ ꦤꦴꦩꦁ꧈ ꦠꦱ꧀ꦩꦴ – ꦈꦏ꧀ꦏꦺꦴꦛꦤꦱꦴꦕꦶꦪꦺꦴꦒꦺꦴ, ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦱꦴꦕꦶꦪꦺꦴꦒꦺꦴ, ꦤꦶꦏꦠꦶꦱꦴꦕꦶꦪꦺꦴꦒꦺꦴꦠꦶ, ꦌꦮꦩꦺꦠ꧀ꦡ ꦄꦠ꧀ꦡꦺꦴ ꦢꦛ꧀ꦜꦧ꧀ꦧꦺꦴ꧈ ꦏꦺꦕꦶ ꦄꦚ꧀ꦚꦁ ꦢꦱ꧀ꦱꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦚ꧀ꦚꦱ꧀ꦱ ꦥꦫꦶꦮꦠ꧀ꦠꦤꦁ ꦱꦴꦕꦶꦪꦺꦴꦒꦺꦴꦠꦶ ꦮꦢꦤ꧀ꦠꦶ꧈ ꦠꦁ ꦥꦤ ꦮꦚ꧀ꦕꦤꦺꦤꦺꦮ ꦱꦔ꧀ꦒꦲꦶꦠꦁ꧈

ឆេទនាទីសុ ឆេទនន្តិ ហត្ថច្ឆេទនាទិ។ វធោតិ មារណំ។ ពន្ធោតិ រជ្ជុពន្ធនាទីហិ ពន្ធនំ។ វិបរាមោសោតិ ហិមវិបរាមោសោ, គុម្ពវិបរាមោសោតិ ទុវិធោ។ យំ ហិមបាតសមយេ ហិមេន បដិច្ឆន្នា ហុត្វា មគ្គប្បដិបន្នំ ជនំ មុសន្តិ, អយំ ហិមវិបរាមោសោ។ យំ គុម្ពាទីហិ បដិច្ឆន្នា មុសន្តិ, អយំ គុម្ពវិបរាមោសោ។ អាលោបោ វុច្ចតិ គាមនិគមាទីនំ វិលោបករណំ។ សហសាការោតិ សាហសិកកិរិយា។ គេហំ បវិសិត្វា មនុស្សានំ ឧរេ សត្ថំ ឋបេត្វា ឥច្ឆិតភណ្ឌានំ គហណំ។ ឯវមេតស្មា ឆេទន...បេ... សហសាការា បដិវិរតោ សមណោ គោតមោតិ។ ឥតិ វា ហិ, ភិក្ខវេ, បុថុជ្ជនោ តថាគតស្ស វណ្ណំ វទមានោ វទេយ្យាតិ។

ឯត្តាវតា ចូឡសីលំ និដ្ឋិតំ ហោតិ។

មជ្ឈិមសីលវណ្ណនា

១១។ ឥទានិ មជ្ឈិមសីលំ វិត្ថារេន្តោ “យថា វា បនេកេ ភោន្តោ”តិអាទិមាហ។ តត្រាយំ អនុត្តានបទវណ្ណនា។ សទ្ធាទេយ្យានីតិ កម្មញ្ច ផលញ្ច ឥធលោកញ្ច បរលោកញ្ច សទ្ទហិត្វា ទិន្នានិ។ ‘អយំ មេ ញាតី’តិ វា, ‘មិត្តោ’តិ វា, ឥទំ បដិករិស្សតិ, ឥទំ វា តេន កតបុព្ពន្តិ វា, ឯវំ ន ទិន្នានីតិ អត្ថោ។ ឯវំ ទិន្នានិ ហិ ន សទ្ធាទេយ្យានិ នាម ហោន្តិ។ ភោជនានីតិ ទេសនាសីសមត្តមេតំ, អត្ថោ បន សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា ចីវរានិ បារុបិត្វា សេនាសនានិ សេវមានា គិលានភេសជ្ជំ បរិភុញ្ជមានាតិ សព្ពមេតំ វុត្តមេវ ហោតិ។

សេយ្យថិទន្តិ និបាតោ។ តស្សត្ថោ កតមោ សោ ពីជគាមភូតគាមោ, យស្ស សមារម្ភំ អនុយុត្តា វិហរន្តីតិ។ តតោ តំ ទស្សេន្តោ មូលពីជន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ មូលពីជំ នាម ហលិទ្ទិ, សិង្គិវេរំ, វចា, វចត្តំ, អតិវិសា, កដុករោហិណី, ឧសីរំ, ភទ្ទមុត្តកន្តិ ឯវមាទិ។ ខន្ធពីជំ នាម អស្សត្ថោ, និគ្រោធោ, បិលក្ខោ, ឧទុម្ពរោ, កច្ឆកោ, កបិត្ថនោតិ ឯវមាទិ។ ផឡុពីជំ នាម ឧច្ឆុ, វេឡុ, នឡោតិ ឯវមាទិ។ អគ្គពីជំ នាម អជ្ជុកំ, ផណិជ្ជកំ, ហិរិវេរន្តិ ឯវមាទិ។ ពីជពីជំ នាម បុព្ពណ្ណំ អបរណ្ណន្តិ ឯវមាទិ។ សព្ពញ្ហេតំ រុក្ខតោ វិយោជិតំ វិរុហនសមត្ថមេវ “ពីជគាមោ”តិ វុច្ចតិ។ រុក្ខតោ បន អវិយោជិតំ អសុក្ខំ “ភូតគាមោ”តិ វុច្ចតិ។ តត្ថ ភូតគាមសមារម្ភោ បាចិត្តិយវត្ថុ, ពីជគាមសមារម្ភោ ទុក្កដវត្ថូតិ វេទិតព្ពោ។

១២។ សន្និធិការបរិភោគន្តិ សន្និធិកតស្ស បរិភោគោ។ តត្ថ ទុវិធា កថា, វិនយវសេន ច សល្លេខវសេន ច។ វិនយវសេន តាវ យំ កិញ្ចិ អន្នំ អជ្ជ បដិគ្គហិតំ អបរជ្ជុ សន្និធិការកំ ហោតិ, តស្ស បរិភោគេ បាចិត្តិយំ។ អត្តនា លទ្ធំ បន សាមណេរានំ ទត្វា, តេហិ លទ្ធំ ឋបាបេត្វា ទុតិយទិវសេ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ, សល្លេខោ បន ន ហោតិ។

បានសន្និធិម្បិ ឯតេនេវ នយេន វេទិតព្ពំ។ តត្ថ បានំ នាម អម្ពបានាទីនិ អដ្ឋ បានានិ, យានិ ច តេសំ អនុលោមានិ។ តេសំ វិនិច្ឆយោ សមន្តបាសាទិកាយំ វុត្តោ។

ចត្តុសត្ថិនិបិ្បអតឆិដ្ឋិតំ អចិកប្បិតំ សត្ថិនិ ច ហោតិ, សលេ្លខន្ធា កោរេបតិ, អឃំ បរិឃាឃកថា។ តិប្បទិឃាឃតោ បត តិឌិចរសត្តុទេ្ដត កចិតត្ថំ, ចត្យត្ថំ លកិត្វា អញ្ញាស្ស ឌាតត្ថំ។ សចេ ឃស្ស កស្សចិ ឌាត្យំ ត សក្កោតិ, ឃស្ស បត ឌាត្យកាយោ ហោតិ, សោ ស្ថេដ្ឋសត្វាឃ ចា បរិបុន្ឋត្វាឃ ចា កតោ, អាកតយតេ្វ ឌាតត្ថំ, អឌាត្យំ ត ចដ្ឋតិ។ ឌិចរេ បត អប្បហោរត្ត សតិឃា បច្ចាសាឃ អត្យញ្ញាតកាលំ ឆេបត្យំ ចដ្ឋតិ។ ស្ទុតិស្យត្តឌិចរការកាតំ អលិខេកត តតោ បរប្បិ ចិតឃកប្ញំ កត្វា ឆេបត្យំ ចដ្ឋតិ។ “ត្ថាយស្មិ ឌិណ្ណោ បុត ច្រាឌិស ក្យតោ លកិស្សាមី”តិ បត ឆេបត្យំ ត ចដ្ឋតិ, សត្ថិនិ ច ហោតិ, សលេ្លខន្ធា កោរេបតិ។

ឃាតសត្ថិនិបិ្បឃាតំ តាម ចឃ្ហំ ររថា, សកដំ, សត្ថយាតិកា, សិចិកា, បាដង្កីតិ; ខេតំ បញ្ចនិតស្ស ឃាតំ។ ស្ថបិហតា បត បញ្ចនិតស្ស ឃាតំខេឃច។ ឲ្យកកិក្លុស្ស ហិ ឲ្យកោ អរញ្ញាត្វាឃ, ឲ្យកោ ឆោតបិងកត្វាឃាតិ, ស្ថកិ្លសតោ ខេ្វ ស្ថបិហតសញ្ញាដិ ចដ្ឋត្តិ។ តតិឃំ លកិត្វា អញ្ញាស្ស ឌាតត្ថា។ “ត្ថាយស្មិ ឌិណ្ណោ អញ្ញា ក្យតោ លកិស្សាមី”តិ ហិ ឆេបត្យំ ត ចដ្ឋតិ, សត្ថិនិ ច ហោតិ, សលេ្លខន្ធា កោរេបតិ។

សឃតសត្ថិនិបិ្បសឃតត្តិ យទេ្ហា។ ឲ្យកស្ស កិក្លុតោ ឲ្យកោ កត្តុ, ឲ្យកោ ឌិចាឆាតេតិ ស្ថកិ្លសតោ ខេ្វ យទ្ហា ចដ្ឋត្តិ។ តតោ ស្ថត្តទិ លកិត្វា អញ្ញាស្ស កិក្លុតោ ចា កលស្ស ចា ឌាតត្ថា; អឌាត្យំ ត ចដ្ឋតិ។ សត្ថិនិ ច ហោតិ, សលេ្លខន្ធា កោរេបតិ។

កត្តសត្ថិនិបិ្បកិក្លុតោ កណ្ហកត្តុលចិឌោសាឌិអាធាតឆេ សតិ កត្តា ចដ្ឋត្តិ។ តេ កតេ្ត អាហរាបេត្វា តស្មិំ ទេរកេ ច្នូបសតេ្ត អតេ្តាន់ ចា អាធានិកាតំ ឌាតត្ថា, ត្វារេ បញ្ចង្កុលិឈរឆ្នូបតាឌីស្យុ ចា ស្ថបេតតត្ថា។ “បុត ទេរកេ សតិ កចិស្សត្តី”តិ បត ឆេបត្យំ ត ចដ្ឋតិ, សត្ថិនិ ច ហោតិ, សលេ្លខន្ធា កោរេបតិ។

អាយិសត្តិ ចុត្តាចរេសំ ដេដ្ឋត្ថា។ សេឃ្យថិដំ, ត្ថសេឆកទេ្ហា កិក្លុ – “តឆាត្នបេ កាលេ ស្ថបកាទាឃ កចិស្សតី”តិ តិលតណ្ហុលឃុក្កយាងតាឰត្ថកេរលេលិណយត្ថុំសចល្លូរសប្បិតេលក្យឰអកាឌតាឌីតិ អាហរាបេត្វា ឆេបតិ។ សោ ចស្សកាលេ កាលស្សេច សាយលោទេហិ ឃាក្យំ បចាបេត្វា បរិភុញ្ជិត្វា “សាយលោទ, ស្ថឆកកេ្ឌយ ត្យក្លំ កាយំ បចិសិត្យំ, កត្ថ អស្យកំ ក្យលំ កត្វា យឃ្យាចិហារេ តិសិត្តកាចំ អាទេរទេហិ; អស្យកក្យលតោ ឆឆិអាឌីតិ អាហរា”តិ បេសេសតិ។ កិក្លូហិ – “កិំ, កទេ្ត, កាយំ បចិសិស្សថា”តិ ចុទេ្តាបិ, “ត្យប្បទេចសោ, អាចុសោ, ត្ថឌាតិ កាយោ”តិ ចឆតិ។ តេ – “ហោត្យ, កទេ្ត, អឆ្ឆ ត្យឃេ្យាឃំ កិក្លំ បរិឃេសិត្វា អាហរិស្សាមា”តិ កច្ឆត្តិ។ អឆ សាយលោទាបិ ឆឆិអាឌីតិ អាហរិត្វា កត្តត្ថា ញ្យញ្ជតត្ថា សប្បាឌេត្វា ស្ថបេតតិ, តំ ក្យញ្ជត្តស្សេច ស្ថបដ្ឋាកា កត្តំ បហិណត្តិ, តតោបិ យតាបំ យតាបំ ក្យញ្ជតិ។ អឆ កិក្លុ បិណ្ឌបាតំ កហេត្វា អាកច្ឆត្តិ, តតោបិ យតាបំ យតាបំ កិចាឃាយកំ ក្យញ្ជតិឃេច។ ឲ្យចំ ចត្យមាសម្បិ ចិតិតាមេតិ។ អឃំ ចុច្ចតិ – “កិក្លុ ឃុណ្ឌក្យដ្យម្ពិកឌីចិកំ ឌីចតិ, ត សយណឌីចិកា”ត្តិ។ ឲ្យចទ្ធបិ អាយិសសត្ថិនិ តាម ហោតិ។

កិក្លុតោ បត ចសតដ្ឋាតេ ឲ្យកា តណ្ហុលតាឰត្ថ, ឲ្យកោ ក្យឰអបិណ្ឌោ, ចត្យកាកយត្តំ សប្បីតិ ឲ្យត្តកំ តិឆេត្យំ ចដ្ឋតិ, អកាលេ សប្បត្តចោទាតំ អត្វាឃ។ តេ ហិ ឲ្យត្តកម្បិ អាយិសបដិសត្វាទំ អលកត្តា ឌីចិតាបិ ចោទេរាបេឃ្យំ, តស្មា សចេ ឲ្យត្តកំ តត្វំ, អាហរាបេត្វាបិ ឆេបត្យំ ចដ្ឋតិ។

អហាយុកការេន វា យនេត្ថ កប្បិយំ, តំ អត្តនាបិ បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ. កប្បិយកុដិយំ បន ឋបិតំ ឥទបេត្តុស្សាបិ បត្តិន្តិ ភាយ ភត្តិ. តថាភាតស្ស បន តណ្ហុលភាញត្ថអាឌីសុ វា យំ កិញ្ចិ វត្ថុទេវតភយត្តំ វា បិរេលិតិកលញ្ចិ “ត្ថាត់ រេយ អជ្ជ វា ស្វេ វា កចិស្សតី”តិ ឥបិតំ ភាយ ភត្តិ.

១២. ចិណ្ណកឥស្សតេសុ ភត្ថិ ភាយ យំ កិញ្ចិ ភត្ថិ, តំ យក្កិ កច្ឆតេត្តភាបិ ពឹធំ បឍារេទ្វា ឥដ្ឋិ ភ វដ្ដតិ. ចិត្តាទចិតិច្ឆយោ បតេត្ត ឍយត្តបិឍាឌិកាយំ ទុត្តតេយតេច តេចឌិតត្ថោ. យថា តេត្ត, ឲុចំ ឍតេត្តាសុ ឃិក្កាបឥបដិឍំយុតេត្តាសុ សុត្តបតេសុ. ត្ថតោ បទត្យោនុត្តកយ្យិ អចត្វា តត្ត តត្ត បយោខភយត្តយេច ចណ្ណុយិស្សាយាតិ.

ពេណ្ណត្តិ ភដឍយជ្ជ. អណ្ណាភត្តិ ការទតយុញ្ញភាឌិកំ. យស្មិំ ឥទេភ កឌឹយតិ, តត្ថ កត្តុយិ ភ វដ្ដតិ. បិលិស្សទត្តិ កំឍតាញអំ, បិលិតាញអត្តិបិ វឥត្តិ. តេចតាញអត្តិ ឈភតាញអំ, យតេត្តភ យតឍទីទ្វដ្ឋាបភត្តិបិ ឲុតេក. កុម្ភទ្ធលាត្តិ ចត្យុទស្សអដ្ឋលាកតាញអំ, កុម្ភឍឌ្ឍត្តិបិ ឲុតេក. តេឍាភភកត្តិ ភដាំត់ អត្ថុទាក្កិទលំ, តេឍាភភកទំ វា, បដិកាភចិត្តត្តិ ទុត្តំ តេហាតិ. ចណ្ឌាលត្តិ អតេយាក្យញអកឹញអា, ចណ្ឌាលិភំ ឍាលាតេឆាចភកឹញអាតិបិ វឥត្តិ. ចំឍត្តិ តេចញ្ចិ វ្ហស្សាតេបត្វា កឹញអត់.

តេឆាចភត្តិ អដ្ឋិតេឆាចភំ, ឲុកតេច្ឆុសុ កិទ ឌភបតេសុ កាលក្កតេត ឆាតាតេក ភ ឍោតេបត្តិ, ភិលលិត្វា ឥតេបត្តិ. អថ តេភសំ ឬតិក្ខតំ កាឃំ ឆាត្វា ភិហទិត្វា អដ្ឋិភិ តេឆាចិត្វា កតេត្តហិ យតេណ្ណត្វា ឥតេបត្តិ. តេត ភណ្ណត្តការេន ឲុកស្មិំ ឥាតេភ អដ្ឋិភិ ឥតេបត្វា ឲុកស្មិំ ឥាតេភ សុទាឌីភិ ឥតេបត្វា តេទាឥត្តា បរិតេឥចត្តា សុទំ បិចត្តិ. ទុត្តុយិ តេចតំ – “អត្តិ, ភិក្ខតេច, ឥក្ខិតេលាសុ ឌភបតេសុ អដ្ឋិតេឆាចភំ ភាយ, តត្ត តេហាតិ អត្តុយិ បិភយិ លឌ្ឍុយិ តេកាឌ្ឍុយិ តេលឃ្យុយិ តេបឃ្យុយិ ភច្ចុយិ ពឹតយិ ចាឌិតយិ. អតេត្តំ, ភិក្ខតេច, តេឆាចភំ, តេភតំ ភត្តិតិ វទាមី”តិ (អ. និ. ១០.១០៤). ឲុកតេច្ចុ បន ត្ថក្ខឌាតេលភ អដ្ឋិតេឆាចភំ តេឆាចភត្តិបិ វឥត្តិ.

ហត្ថិយុទ្ធាឌីសុ ភិក្ខុតោ តេភច ហត្ថិអាឌីហិ ឍទ្ធិំ យុជ្ឈិតុំ, ភ តេត យុជ្ឈាតេបតុំ, ភ យុជ្ឈត្តំ ឥដ្ឋុំ វដ្ដតិ. ភិញ្ញឥត្តិ យលុយុទ្ធិ រូតេឃ្យាឌិកត្តិ យត្ត ឍយ្យហាតេទា ឌិស្សតិ. ពលក្កត្តិ ពលកណភដ្ឋាភំ. តេឍតាញ្ញហត្តិ តេឍតាភិតេចតេឍា, ឍកដញ្ញហាឌិចតេឍភ តេឍភាឃ ភិតេចឍភំ. អឹកឥស្សភត្តិ – “តតេយា ហត្ថី បច្ឆិមំ ហត្ថាភីក”ត្តិអាឌិភា (បាចិ. ៣១៤) ភតេយភ ទុត្តស្ស អឹកស្ស ឥស្សភំ.

១៣. បយាតេឌា ឲុត្ត តិដ្ឋតីតិ បយាតេដ្ឋាភំ. ឌ្វតដ្ឋា តំ បយាតេដ្ឋាភដ្ឋាតិ ឌ្វតប្យាតេដ្ឋាភំ. ឲុតេកកាឃ បត្តិយា អដ្ឋ អដ្ឋ បតាតិ អស្សាតិ អដ្ឋបតំ ឥឍបតេបិ ឲុតេឍច ភតេយា. អាកាឍត្តិ អដ្ឋបតឥឍបតេសុ ចិយ អាកាតេឍតេយច កឹញអត់. បរិហារបថត្តិ ភូមិយំ ភាភាបថមណ្ឌលំ កត្វា តត្ថ តត្ថ បរិហរិតព្វំ, បថំ បរិហរន្តាភំ កឹញអត់. ឍត្តិកត្តិ ឍត្តិកកឹញអត់. ឲុកត្ថុះប្ឋបិតា ឍារិតេយា វា ឍក្ខទាតេយា វា អចាតេលត្តា ភតេលតេច អបតេត្តិ ច ខ្ពបតេត្តិ ច, ឍតេច តត្ថ កាចិ ចលតិ, បរាខតេយា តេហាតិ, ឲុចវុបិយ កឹញអាតេយតំ អឌិចចត់. លលិកត្តិ ឌ្វតិបលតេក បិឍកកឹញអត់. ឈដិកា ទុច្ចុតិ ឌីឈឥណ្ឌតេកភ រស្សឥណ្ឌកំ បហរណកឹញអត់. ឍលិកហត្ថត្តិ លាខាឃ វា យញ្ជិដ្ឋិកាឃ វា បិដ្ឋ្ឋាឥតេកភ វា ឍលិកហត្ថំ តេតតេយត្វា – “កឹ តេហាតុ”តិ ភូមិយំ វា ភិត្តិយំ វា តំ បហរិត្វា ហត្ថិអស្សាឌិរូបឥស្សភកឹញអត់. អណ្ណត្តិ កូញអកឹញអា. បង្គចីទំ ទុច្ចតិ បណ្ណភាឡិកំ, តំ ឥមត្វា កឹញអត្តិ. វង្កកត្តិ កាមឥារកាភំ កឹញអភកំ ខុដ្ឌកភង្គលំ. តេមាក្ខចិកា ទុច្ចតិ

សព្យទិចត្តតកិច្ចអា, អាការេន ច ឥល្លកំ ករហត្វា ក្ខុយិឃំ ច សីសំ ឥរបត្វា ហេដ្ឋបរិយការេចត បរិចត្តតកិច្ចអាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ ចិក្ខុលិកំ ចុច្ចតិ តាលបណ្ណាទីហិ កតំ ចាតព្យហារេនត បរិក្ខុយតចក្កំ៉ បត្តាឃហកំ ចុច្ចតិ បណ្ណតាឃត្ថកា៉ តាឃ ចាលុកាទីតិ យិតត្តា កិច្ចអត្តិ៉ រឆកត្តិ លុដ្ឋកាទឆំ៉ ឆតុកត្តិ លុដ្ឋកឆតុយេច៉ អក្លទិកា ចុច្ចតិ អាការេន ច បិដ្ឋិឃំ ច អក្លទជាតតកិច្ចអា៉ យេតសិកា តាយ យតសា ចិត្តិតជាតតកិច្ចអា៉ ឃឆាចដ្ឋ តាយ កាលាក្យលិលុដ្ឋាទីតំ ឃំ ឃំ ចដ្ឋំ, តំ តំ បឃោឌត្វា ឥស្សតកិច្ចអា៉

១៨៉ អាវជ្ជិត្តិ បយាលាតិក្កត្តាវតំ៉ អតុឃុត្តា ចិហទត្តិតិ ព្ចុគំ អបេក្លិត្វា បត វព្ទាបឆេសុ ដ្ឋបឃោកចចតំ កតំ៉ បល្លក្កោតិ បរិឆេសុ ចាឃអទ្វុបិតិ ឥបេត្វា កតោ៉ តោតកោតិ ទីឈលិបេកោ យហាកោឌចោ, ចតុក្ខុលិធិកាតិ កិរ តស្ស លិយាតិ៉ ចិត្តកត្តិ ចាតចិចិត្តំ ដ្ឋណ្ណាយឃត្វទលំ៉ បដិកាតិ ដ្ឋណ្ណាយឃោ វេតត្វទលោ៉ បដលិកាតិ ឈតបុបុកោ ដ្ឋណ្ណាយឃត្វទលោ៉ ឃោ អាយលកបត្តោតិបិ ចុច្ចតិ៉ ត្វលិកាតិ តិល្លំ ត្វលិតំ អព្ជាតទបុណ្ណា ត្វលិកា៉ ចិកតិកាតិ សីហព្យ្ឈ្ឈាទិទ្វបចិចិត្រា ដ្ឋណ្ណាយឃត្វទលោ៉ ដ្ឋគលិយីតិ ដ្ឋកឃតោគវំ ដ្ឋណ្ណាយឃត្វទលំ, កេចិ “ឲកតោដ្ឋក្កតបុប្ប”ត្តិ ចគត្តិ៉ ឲកត្តលិយីតិ ឲកតោគវំ ដ្ឋណ្ណាយឃត្វទលំ៉ កេចិ “ដ្ឋកតោដ្ឋក្កតបុប្ប”ត្តិ ចគត្តិ៉ កដ្ឋិស្សត្តិ ទតតបរិសិទ្ធិតំ កោវេឃ្យកដ្ឋិស្សយឃបច្ចត្វទលំ៉ កោវេឃ្យត្តិ ទតតបរិសិទ្ធិតយេច កោសិឃសុត្តយឃបច្ចត្វទលំ៉ សុទ្ធកោវេឃ្យ បត ចដ្ឋតីតិ ចិតយេ ចុត្តំ៉ ទីឈតិកាឃដ្ឋកឆាឃំ បត “ឥបេត្វា ត្វលិកំ វព្ទាតច កោតកាទីតិ ទតតបរិសិទ្ធិតាតិ ត ចដ្ឋត្តី”តិ ចុត្តំ៉

កុត្តកត្តិ សោឃអវត្តំ តាដកិត្តិតំ ឥត្វា តច្ចតឃោក្កំ ដ្ឋណ្ណាយឃត្វទលំ៉ ហត្តត្វទំ អស្សត្វទត្តិ ហត្ថិអស្សបិដ្ឋីសុ អត្វទលអត្វទកាឃោច៉ ទឆត្វទបិ ឲសេច តយោ៉ អជិតប្បចេណីតិ អជិតចម្មេហិ យព្វាប្បយាលោត សិព្វិត្វា កតា បចេណី៉ កទលីមិកបចទបច្ចត្វទលត្តិ កទលីមិកចម្មំ តាយ អត្ថិ, តេត កតំ បចទបច្ចត្វទលំ; ដ្ឋត្តមបច្ចត្វទលត្តិ អត្វោ៉ តំ កិរ សេតចត្វស្ស ដ្ឋបរិ កទលីមិកចម្មំ បត្វទិត្វា សិព្វេត្វា កទោត្តិ៉ ទិវាត្វទច្ឆទត្តិ វហ ដ្ឋត្តទច្ឆទេត, ដ្ឋបរិពទ្ធេត ទត្តចិតាតេត វឌ្ឍិត្តិ អត្វោ៉ សេតចិតាតយ្បិ ហេដ្ឋា អកប្បិយបច្ចត្វទលោ វតិ ត ចដ្ឋតិ, អវតិ បត ចដ្ឋតិ៉ ដ្ឋកតោលោហិតក្យបធាតត្តិ សីស្សបធាតព្វា បិទ្វបធាតព្វាតិ យព្វាស្ស ដ្ឋកតោលោហិតកំ ដ្ឋបធាតំ, ឲតំ ត កប្បតិ៉ ឃំ បត ឲកមេច ដ្ឋបធាតំ ដ្ឋកោសុ បស្សេសុ ទត្តំ ច ហោតិ បទុមចណ្ណំ ច ចិចិត្រំ ច, វចេ បយាលាឃុត្តំ, ចដ្ឋតិ៉ យហាដ្ឋបធាតំ បត បដិក្លិត្តំ៉ អលោហិតកាតិ ទេ្វបិ ចដ្ឋត្តិយេច៉ តតោ ដ្ឋត្តទិ លភិត្វា អឌ្ឍ្ឍាឃំ ធាតព្វាតិ៉ ធាតុំ អវក្កោត្តោ យព្វោ តិទិឃំ អត្វទិត្វា ដ្ឋបរិ បច្ចត្វទលំ ឥត្វា តិបជ្ជិតុម្បិ លភតិ៉ អាវត្តិអាទីសុ បត ចុត្តតយេតច បដិបជ្ជិតព្វំ៉ ចុត្តកោហិ – “អតុជាតាយិ, ភិក្ខវេ, អាវត្តិយា បិឆេ លិត្តិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ, បល្លក្កស្ស ចាឃឲ ភិត្តិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ, ត្វលិកំ ចិជដេត្វា ពិព្វោហតំ កាតុំ, អចសេសំ ភុម្មត្វទលំ កាតុ”ត្តិ (ច្វុឃអច៉ ១៥៥)៉

១៩៉ ដ្ឋានគតាទីសុ យាតុក្ខុដ្ឋិតា តិក្លត្តតារកាតំ វទីកោត្តោ ដ្ឋាគវចស្សបត្តកាលេ តស្សតិ, តេវំ វទីទុក្ខត្តហទលត្វាយ កត្តុណ្ណាទីហិ ដ្ឋានេគត្តិ, ឲចទ្វបំ ដ្ឋានគតំ ត ចដ្ឋតិ៉ បុញ្ញាចតេ្ត បត តារកោ ដ្ឋាទ្វសុ តិបជ្ជាបត្វា តេលេត យក្លេត្វា ហត្វបិឌ្ឍាទុតាកិអាទីតំ វណ្ណាតវយ្យាគតត្វំ បរិយដ្ឋត្តិ, ឲចទ្វបំ បរិយដ្ឋតំ ត ចដ្ឋតិ៉

ត្យាបតត្តិ តេវំយេច តារកាតំ កត្តាទីហិ ត្យាបតំ៉ វឌ្ឍាហតត្តិ យហាយល្វាតំ ចិឃ ហត្វបិឆេ យក្កទាទីហិ បហរិត្វា ឍាហុចឌ្ឍតំ៉ អាគាវត្តិ ឃំ

កិញ្ចិ អាគារំ បរិហរិតុំ ត ចដ្ដតិ។ អញ្ញាតត្តិ អលក្ការញ្ញាតយេច។ យាលិតិ ពទ្ធយាលិ ចា អពទ្ធយាលិ ចា។ ចិលេបតត្តិ ឃំ កិញ្ចិ លចិរាកាករលំ។ យុលទ្រុណ្ណំ យុលលេបតត្តិ យុលេ កាឡអបឹឡអកាឌឹតំ ហរលាតូាឃ យត្តិកាកក្កំ ឌេត្តិ, តេត លេហិតេ ចលិតេ សាសបកក្កំ ឌេត្តិ, តេត តោតេ ឈាឌិតេ តិលកក្កំ ឌេត្តិ, តេត លេហិតេ សត្តិសិតេត្ត ហលិទ្ធិកក្កំ ឌេត្តិ, តេត លចិចណ្ណេ អារុឡហេ យុលទ្រុណ្ណកេត យុលំ ទ្រុណ្ណត្តិ, តំ សព្ពំ ត ចដ្ដតិ។

ហត្ថពន្ធាឌឹសុ ហត្ថេ ចិចិត្រសង្ខកបាលិឌឹតិ ពន្ធិត្វា ចិចរត្តិ, តំ ចា អញ្ញំ ចា សព្ពម្បិ ហត្ថាភរណំ ត ចដ្ដតិ, អបរេ សិលំ ពន្ធិត្វា ចិចរត្តិ។ សុចណ្ណឌឹរកាយុត្តលតាឌឹហិ ច តំ បរិក្ខិបត្តិ; តំ សព្ពំ ត ចដ្ដតិ។ អបរេ ចតុហត្ថទណ្ឌំ ចា អញ្ញំ ចា បត អលង្កតទណ្ឌកំ គហេត្វា ចិចរត្តិ, តថា ឧត្តិប្បុរិសរូបាឌិចិចិត្តំ គេសខ្ញ្ចតាឡឧកំ សុបរិក្ខិត្តំ ចាយបេត្ត ឧលក្កិតំ; អបរេ កណ្ណិកាទតតបរិក្ខិត្តកោសំ អតិតិលិលំ អសិំ, បញ្ចចណ្ណសុត្តសិព្វិតំ យកាឌត្តកាឌិចិចិត្តំ លត្តំ, សុចណ្ណរដតាឌិចិចិត្រា ចេយារបិញ្ឆាឌិបរិក្ខិត្តា ចូបាហតា, តេចិ រតតយត្តាឃាមំ ចតុរក្កុលចិត្ថតំ តេសត្តបរិច្ឆេទំ ឌេស្សេត្វា ចេឈយុលេ ចិន្ទុលតំ ចិឃ តលិដេ ចូឈ្យាបដំ ពន្ធត្តិ, ទ្រុឡអាយលំ ឆារេត្តិ, ចាឃរចាលពឹដតំ ឆារេត្តិ, តំ សព្ពំ ត ចដ្ដតិ។

១លិ។ អតិឃ្យាតិកត្តា សក្កេយាក្ខយក្កាតំ តិរច្ឆាតក្ខតា កឆាតិ តិរច្ឆាតកឆា។ តត្ថ រាឌាតំ អារព្ភ យហាសម្មតោ យន្ធាតា ធម្មាសោកោ ឱចំ យហាត្ភាវេចាតិអាឌិតា តយេត បចត្តា កឆា រាឌកឆា។ ឱស តយោ ចោរកឆាឌឹសុ។ តេសុ អសុកោ រាឌា អភិរូបោ ឌស្សតីយោតិអាឌិតា តយេត គេហស្សិតកឆាច តិរច្ឆាតកឆា ហោតិ។ សោបិ តាម ឱចំ យហាត្ភាវោ លឃំ កតោតិ ឱចំ បចត្តា បត កម្មដ្ឋាតភាវេច តិដ្ឋតិ។ ចោរេសុ ឬលទេចោ ឱចំ យហាត្ភាវោ, ចេឈយាលេ ឱចំ យហាត្ភាវោតិ តេសំ កម្មំ បដិច្ច អហោ សូរាតិ គេហស្សិតកឆាច តិរច្ឆាតកឆា។ យុទ្ធេបិ ភារតយុទ្ធាឌឹសុ អសុកេត អសុកោ ឱចំ យារិតោ, ឱចំ ចិទ្ធោតិ កាយស្សាឌចសេតច កឆា តិរច្ឆាតកឆា។ តេបិ តាម លឃំ កតាតិ ឱចំ បចត្តា បត សព្ពត្ថ កម្មដ្ឋាតយេច ហោតិ។ អបិ ច អត្តាឌឹសុ ឱចំ ចណ្ណចត្តំ គន្ធចត្តំ រសចត្តំ ថស្សសម្បត្តំ ឈាឌិយ្រុញ្ជិម្ហាតិ កាយស្សាឌចសេត កឆេតុំ ត ចដ្ដតិ។ សាត្ថកំ បត កត្វា បុព្ពេ ឱចំ ចណ្ណាឌិសម្បត្តំ អត្តំ បាតំ ចត្ថំ សយតំ យាលំ គន្ធំ ឹលចត្តាតំ អឌេម្បុញចតិយេ ឬឌំ ករិម្ហាតិ កឆេតុំ ចដ្ដតិ។ ញាតិកឆាឌឹសុ បត “អម្ហាកំ ញាតកា សូរា សយត្ថា”តិ ចា “បុព្ពេ យយំ ឱចំ ចិចិត្រេហិ ឃាតេហិ ចិចរិម្ហា”តិ ចា អស្សាឌចសេត ចត្តុំ ត ចដ្ដតិ។ សាត្ថកំ បត កត្វា “តេបិ តោ ញាតកា លឃំ កតា”តិ ចា “បុព្ពេ យយំ ឱចរូបា ចូបាហតា សញ្ញ្ញា អឌេម្ហា”តិ ចា កឆេតុំ ចដ្ដតិ។ កាយកឆាបិ សុតិចិដ្ឋទ្ធិចិដ្ឋ សុភិក្ខទុព្ភិក្ខាឌិចសេត ចា “អសុកកាយចាសិតោ សូរា សយត្ថា”តិ ចា ឱចំ អស្សាឌចសេត ត ចដ្ដតិ។ សាត្ថកំ បត កត្វា “សទ្ធា បសត្តា”តិ ចា “លឃចឃំ កតា”តិ ចា ចត្តុំ ចដ្ដតិ។ តិកយតករដតបឌកឆាឌឹសុបិ ឱសេច តយោ។

ឧត្តិកឆាបិ ចណ្ណសណ្ឋាតាឌឹតិ បដិច្ច អស្សាឌចសេត ត ចដ្ដតិ, សទ្ធា បសត្តា លឃចឃំ កតាតិ ឱចចេច ចដ្ដតិ។ សូរកឆាបិ ‘តន្ទិមិត្តោ តាម យោធោ សូរោ អហោសិ’តិ អស្សាឌចសេត ត ចដ្ដតិ។ សទ្ធោ អហោសិ លឃំ កតោតិ ឱចចេច ចដ្ដតិ។ ចិសិខាកឆាបិ “អសុកា ចិសិខា សុតិចិដ្ឋា ទុត្តិចិដ្ឋា សូរា សយត្ថា”តិ អស្សាឌចសេត ត ចដ្ដតិ។ សទ្ធា បសត្តា លឃចឃំ កតាតិ ឱចចេច ចដ្ដតិ។

កុម្ភណ្ឌាភកទាតិ ភ្ជកណ្ឌាភកទា, ភ្ជកតិត្តកទាតិបិ ចុទ្ធតិ, កុម្ភារសិកទា ចា, សាបិ “បិសាឌិកា តទ្ធិតំ កាឃិតំ លេកា”តិ អស្សាគចសេត ភ ចដ្ឋតិ; សន្ធា បសត្ថាតិអាឌិភា ភសេឃសេភច ចដ្ឋតិ៍ បុព្ពបេតកទាតិ អតីតខាតិកទា៍ តត្ថ ចត្តយាភខាតិកទាសឌិសេសា ចិតិច្ឆសេឃា៍

ភាភត្តកទាតិ បុរិយបច្ឆិយកទាហិ ចិយុត្តា អចសេសសា ភាភាសកាចា តិទត្ថកកទា៍ លេលិកក្លាឃិកាតិ អឃំ លេលិសេកា សេកភ តិយ៉ុសេតា, អសុសេកភ ភាយ តិយ៉ុសេតា៍ កាសេកា សេសសេតា, អដ្ឋិភំ សេសតត្តា; ខាលិកា ទត្តា៍ លេលិហិតស្ស ទត្តត្តាតិ ឲចយាឌិកា លេលិកាឃតចិតណ្ឌសល្លាបកទា៍

សយុទ្ធក្លាឃិកា ភាយ កស្មា សយុទ្ធា សាកសេទា? សាកទេឌេចភ ឍសេតា, តស្មា សាកសេទា៍ ឍសេតា សេយតិ ហត្ថយុទ្ធាឃ សឃំ តិសេចឌិតត្តា “សយុទ្ធា”តិ ឲចយាឌិកា តិទត្ថកា សយុទ្ធក្លាឃភកទា៍ ករេចាតិ ចុដ្ឋិ៍ អកសេចាតិ ហាតិ៍ ត្ថតិ ករេចា, ត្ថតិ អកសេចាតិ ឃំ ចា តំ ចា តិទត្ថកការលំ ចត្ថា បចត្តិតកទា ត្ថតិកចាកចកទា៍

១៦៍ ចិក្កាហិកកទាតិ ចិក្កហកទា, សារទុក្ខទា៍ តត្ថ សហិតំ សេយតិ យឃំាចចភំ សហិតំ សិលិដ្ឋំ អត្ថឃុត្តំ ការលាឃុត្តត្តិ អទេត្ថា៍ អសហិតំ សេតតិ តុឃំាចចភំ អសហិតំ អសិលិដ្ឋំ៍ អឌិចិណ្ណំ សេត ចិបទាចត្តត្តិ ឃំ តុឃំាឌីឈទត្តាចិណ្ណចសេសភ សុប្បក្កលំ, តំ យឃំាឲកចចភេភច ចិបទាចត្តំ បរិចត្តិត្ថា ឋិតំ, ភ កិច្ចិ ឌាភាសីតិ អទេត្ថា៍

អាសេទាបិសេតាសេត ចាសេឌាតិ យឃា តច សេឌាសេសា អាសេទាបិសេតា៍ ចទ ចាឌប្បសេយាក្លាឃាតិ សេឌាសសេយាចភត្ថំ ចទ, ចិចទ; តត្ថ តត្ថ កត្ថា សិក្លាតិ អទេត្ថា៍ តិសេត្ថាសេឌហិ ចា សសេច បសេហាសីតិ អឆ សឃំ បសេហាសិ, ត្ថឌាតិសេយច តិសេត្ថាសេឌហីតិ៍

១៨៍ ចុសេតឃ្យកទាឃំ ត្ថឌ កច្ឆាតិ ត្ថសេតា អសុកំ ភាយ ឌាតិ កច្ឆ៍ អយុត្រាកច្ឆាតិ តសេតា អសុកំ ភាយ ឌាតិ អាកច្ឆ៍ ត្ថឌំ ហទាតិ ត្ថសេតា ត្ថឌំ ភាយ ហទ៍ អយុត្រ ត្ថឌំ អាហទាតិ អសុកណ្ឌាភសេតា ត្ថឌំ ភាយ ត្ថឌ អាហទ៍ សសេល្លបសេតា បភ ត្ថឌំ ចុសេតឃ្យំ ភាយ ឌសេបត្ថា បត្ថា សហឌយ៉ុសេក ទតភត្តឃស្ស ភ្លបការបឌិសំឃុត្តត្ថា កិហីសាសភំ អសេត្តាសំ ភ ចដ្ឋតិ៍

១០៍ កុហកាតិអាឌីសុ តិចិសេឆភ កុហភចត្ថភា សេលិកំ កុហឃត្តិ, ចិយ្យាបឃត្តីតិ កុហកា៍ លិកសក្កាទត្ថិកា ហុត្ថា លបត្តីតិ លបកា៍ តិយិត្តំ សីលសេយសេតសត្តិ សេតយិត្តិកា៍ តិសេប្បសេសា សីលសេយសេតសត្តិ តិសេប្បសិកា៍ លិសេកភ លិកំ តិឌិកីសត្តិ យក្កត្តិ បរិសេឃសត្តីតិ លិសេកភ លិកំ តិឌិកីសិតាសេទា៍ កុហភា, លបភា, សេតយិត្តិកតា, តិសេប្បសិកតា, លិសេកភ លិកំ តិឌិកីសភតាតិ ឲតាហិ សយត្ថាកតាភំ បុក្កលិភំ ឲតំ អឌិចចភំ អឃសេយត្ថ សសេល្លសេបំ៍ ចិត្ថាសេទភ បសេភតា កុហភាឌិកា ចិសុទ្ធិយសេក្កា សីលតិឌ្ឋសេសសេឃច បិញ្ញត្ថា អដ្ឋកឆត្ថា អាហទិត្ថា បកាសិតាតិ៍

ឲត្តាចតា យឌ្ឍិយសីលំ តិដ្ឋិតំ សេហាតិ៍

មហាសីលវណ្ណនា

២១។ ឥតោ បរំ មហាសីលំ ហោតិ។ អង្គន្តិ ហត្ថបាទាទីសុ យេន កេនចិ ឯវរូបេន អង្គេន សមន្នាគតោ ទីឃាយុ យសវា ហោតីតិអាទិនយប្បវត្តំ អង្គសត្ថំ។ និមិត្តន្តិ និមិត្តសត្ថំ។ បណ្ឌុរាជា កិរ តិស្សោ មុត្តាយោ មុដ្ឋិយំ កត្វា នេមិត្តិកំ បុច្ឆិ – “កិំ មេ ហត្ថេ”តិ? សោ ឥតោ ចិតោ ច វិលោកេសិ, តស្មិញ្ច សមយេ ឃរគោឡិកាយ មក្ខិកា គយ្ហន្តី មុត្តា, សោ “មុត្តា”តិ អាហ។ បុន “កតី”តិ បុដ្ឋោ កុក្កុដស្ស តិក្ខត្តុំ វស្សន្តស្ស សទ្ទំ សុត្វា “តិស្សោ”តិ អាហ។ ឯវំ តំ តំ អាទិសិត្វា និមិត្តមនុយុត្តា វទន្តិ។

ឧប្បាតន្តិ អសនិបាតាទីនំ មហន្តានំ ឧប្បតិតំ, តញ្ហិ ទិស្វា “ឥទំ ភវិស្សតិ, ឯវំ ភវិស្សតី”តិ អាទិសន្តិ។ សុបិនន្តិ យោ បុព្ពណ្ហសមយេ សុបិនំ បស្សតិ, ឯវំ វិបាកោ ហោតិ; យោ ឥទំ នាម បស្សតិ, តស្ស ឥទំ នាម ហោតីតិអាទិនា នយេន សុបិនកំ អនុយុត្តា វទន្តិ។ លក្ខណន្តិ ឥមិនា លក្ខណេន សមន្នាគតោ រាជា ហោតិ, ឥមិនា ឧបរាជាតិអាទិកំ។ មូសិកច្ឆិន្នន្តិ ឧន្ទូរខាយិតំ។ តេនាបិ ហិ អហតេ វា វត្ថេ អហតេ វា វត្ថេ ឥតោ បដ្ឋាយ ឯវំ ឆិន្នេ ឥទំ នាម ហោតីតិ អាទិសន្តិ។ អគ្គិហោមន្តិ ឯវរូបេន ទារុនា ឯវំ ហុតេ ឥទំ នាម ហោតីតិ អគ្គិជុហនំ។ ទព្ពិហោមាទីនិបិ អគ្គិហោមានេវ, ឯវរូបាយ ទព្ពិយា ឦទិសេហិ កណេហិ ហុតេ ឥទំ នាម ហោតីតិ ឯវំ បវត្តិវសេន បន វិសុំ វុត្តានិ។

តត្ថ កណាតិ កុណ្ឌកា។ តណ្ឌុលាតិ សាលិអាទីនំ តណ្ឌុលា។ សប្បីតិ គោសប្បិអាទីនិ។ តេលន្តិ តិលតេលាទីនិ។ សាសបាទីនិ បន មុខេន គហេត្វា អគ្គិម្ហិ បក្ខិបនំ, វិជ្ជំ បរិជប្បិត្វា ជុហនំ វា មុខហោមំ។ ទក្ខិណក្ខកលោហិតាទីហិ ជុហនំ លោហិតហោមំ។ អង្គវិជ្ជាតិ បុព្ពេ អង្គមេវ ទិស្វា ព្យាករណវសេន អង្គំ វុត្តំ, ឥធ អង្គុលដ្ឋិំ ទិស្វា វិជ្ជំ បរិជប្បិត្វា អយំ កុលបុត្តោ វា នោ វា, សិរិសម្បន្នោ វា នោ វាតិអាទិព្យាករណវសេន អង្គវិជ្ជា វុត្តា។ វត្ថុវិជ្ជាតិ ឃរវត្ថុអារាមវត្ថុអាទីនំ គុណទោសសល្លក្ខណវិជ្ជា។ មត្តិកាទិវិសេសំ ទិស្វាបិ ហិ វិជ្ជំ បរិជប្បិត្វា ហេដ្ឋា បថវិយំ តិំសរតនមត្តេ, អាកាសេ ច អសីតិរតនមត្តេ បទេសេ គុណទោសំ បស្សន្តិ។ ខត្តវិជ្ជាតិ អព្ភេយ្យមាសុរក្ខរាជសត្ថាទិសត្ថំ។ សិវវិជ្ជាតិ សុសានេ បវិសិត្វា សន្តិករណវិជ្ជា, សិង្គាលរុតវិជ្ជាតិបិ វទន្តិ។ ភូតវិជ្ជាតិ ភូតវេជ្ជមន្តោ។ ភូរិវិជ្ជាតិ ភូរិឃរេ វសន្តេន ឧគ្គហេតព្ពមន្តោ។ អហិវិជ្ជាតិ សប្បទដ្ឋតិកិច្ឆនវិជ្ជា ចេវ សប្បាវ្ហាយនវិជ្ជា ច។ វិសវិជ្ជាតិ យាយ បុរាណវិសំ វា រក្ខន្តិ, នវវិសំ វា ករោន្តិ, វិសវន្តមេវ វា។ វិច្ឆិកវិជ្ជាតិ វិច្ឆិកទដ្ឋតិកិច្ឆនវិជ្ជា។ មូសិកវិជ្ជាយបិ ឯសេវ នយោ។ សកុណវិជ្ជាតិ សបក្ខកអបក្ខកទ្វិបទចតុប្បទានំ រុតគតាទិវសេន សកុណញាណំ។ វាយសវិជ្ជាតិ កាករុតញាណំ, តំ វិសុំយេវ សត្ថំ, តស្មា វិសុំ វុត្តំ។

បក្កជ្ឈានន្តិ បរិបាកគតចិន្តា។ ឥទានិ “អយំ ឯត្តកំ ជីវិស្សតិ, អយំ ឯត្តក”ន្តិ ឯវំ បវត្តំ អាទិច្ចញាណន្តិ អត្ថោ។ សរបរិត្តាណន្តិ សរបរិត្តំ, យថា អត្តនោ ឧបរិ ន អាគច្ឆតិ, ឯវំ ករណវិជ្ជា។ មិគចក្កន្តិ ឥទំ សព្ពសង្គាហិកំ សព្ពសកុណចតុប្បទានំ រុតញាណវសេន វុត្តំ។

២២. យេហិលក្ខណាទីសុ ឯកច្ចេបិ យេហិ បសត្ថោ, ឯកច្ចេបិ អបសត្ថោ, សាមិកោ អានេវាទិព្យុស្សិរិយាទីនំ ហេតុ ហោតិ, ន ហោតីតិ, ឯវំ ចណ្ឌបណ្ឌានាទិវសេន យេហិអាទីនំ លក្ខណំ អនុយុត្តា វិហរន្តីតិ អត្ថោ។ តត្ថ អានុភន្តិ ធរេបត្វា អសិអាទីនិ អវសេសំ អានុភំ។ ឧត្តិលក្ខណាទីនិបិ មយិត្ថុលេ នេ ឧត្តិបុរិសាទយោ វទន្តិ, តស្ស វុឌ្ឍិហានិវសេនេវ វេទិតព្ពានិ។ អជលក្ខណាទីសុ បន ឯវរូបានំ អជាទីនំ មំសំ ខាទិតព្ពំ, ឯវរូបានំ ន ខាទិតព្ពន្តិ អយំ វិសេសោ វេទិតព្ពោ។

អបិ ចេត្ថ គោធាយ លក្ខណេ ចិត្តកម្មបិឡន្ធនាទីសុបិ ឯវរូបាយ គោធាយ សតិ ឥទំ នាម ហោតីតិ អយំ វិសេសោ វេទិតព្ពោ។ ឥទញ្ចេត្ថ វត្ថុ – ឯកស្មិំ កិរ វិហារេ ចិត្តកម្មេ គោធំ អគ្គិ ធមមានំ អកំសុ។ តតោ បដ្ឋាយ ភិក្ខូនំ មហាវិវាទោ ជាតោ។ ឯកោ អាគន្តុកភិក្ខុ តំ ទិស្វា មក្ខេសិ។ តតោ បដ្ឋាយ វិវាទោ មត្ថកប្បត្តោ ហោតិ។ កណ្ណិកលក្ខណំ បិឡន្ធនកណ្ណិកាយបិ គេហកណ្ណិកាយបិ វសេន វេទិតព្ពំ។ កច្ឆបលក្ខណំ គោធាលក្ខណសទិសមេវ។ មិគលក្ខណំ សព្ពសង្គាហិកំ សព្ពចតុប្បទានំ លក្ខណវសេន វុត្តំ។

២៣. រញ្ញោ និយ្យានំ ភវិស្សតីតិ អសុកទិវសេ អសុកនក្ខត្តេន អសុកស្ស នាម រញ្ញោ និគ្គមនំ ភវិស្សតីតិ ឯវំ រាជូនំ បវាសគមនំ ព្យាករោតិ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។ កេវលំ បនេត្ថ អនិយ្យានន្តិ វិប្បវុត្ថានំ បុន អាគមនំ។ អព្ភន្តរានំ រញ្ញំ ឧបយានំ ភវិស្សតិ, ពាហិរានំ រញ្ញំ អបយានន្តិ អន្តោនគរេ អមុកំ រាជានំ បដិវិរុទ្ធំ ពាហិរានំ ឧបសង្កមិស្សតិ, តតោ តស្ស បរាជយំ ភវិស្សតីតិ ឯវំ រញ្ញំ ឧបយានាបយានំ ព្យាករោតិ។ ទុតិយបទេបិ ឯសេវ នយោ។ ជយបរាជយា បាកដាយេវ។

២៤. ចន្ទគ្គាហាទយោ អសុកទិវសេ រាហុ ចន្ទំ គហេស្សតីតិ ព្យាករណវសេនេវ វេទិតព្ពា។ អបិ ច នក្ខត្តស្ស អង្គារកាទិគាហសមាយោគោបិ នក្ខត្តគ្គាហោយេវ។ ឧក្កាបាតោតិ អាកាសតោ ឧក្កានំ បតនំ។ ទិសាទាហោតិ ទិសាកាលុសិយំ អគ្គិសិខធូមសិខាទីហិ អាកុលភាវោ វិយ។ ទេវទុន្ទុភីតិ សុក្ខវលាហកគជ្ជិតំ។ ឧគ្គមនន្តិ ឧទយនំ។ ឱគ្គមនន្តិ អត្ថង្គមនំ។ សំកិលេសន្តិ អវិសុទ្ធតា។ វោទានន្តិ វិសុទ្ធតា។ ឯវំ វិបាកោតិ លោកស្ស ឯវំ វិវិធសុខទុក្ខាវហោ។

២៥. សុវុដ្ឋិកាតិ ទេវស្ស សម្មាធារានុប្បវេច្ឆនំ។ ទុព្ពុដ្ឋិកាតិ អវគ្គាហោ, វស្សវិពន្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ។ សុភិក្ខន្តិ សុលភភិក្ខំ។ ទុព្ភិក្ខន្តិ ទុល្លភភិក្ខំ។ ខេមន្តិ និព្ភយំ។ ភយន្តិ ភយំ។ រោគោតិ ព្យាធិ។ អារោគ្យន្តិ អរោគតា។ ម្ហន្តិ មនុស្សរោគាទីហិ។ សង្ខតាតិ សង្ខលនវសេន គណនា ឯវំ បតិគណនាទយោ វុត្តា, ឯកាទិគណនាយ ឧបរិ តបិ ឯវំ បន្នរសោ ហោតិ, សោ វិញ្ញូហិ ទិស្វា ឧត្តរាតិ ឧត្ត បណ្ណាតីតិ ជានាតិ។ កាវេយ្យន្តិ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, កវី។ កតមេ ចត្តារោ? ចិន្តាកវិ, សុតកវិ, អត្ថកវិ, បដិភានកវី”តិ (អ. និ. ៤. ២៣១)។ ឥមេសំ ចតុន្នំ កវីនំ អត្តនោ ចិន្តាវសេន វា; “វេស្សន្តរោ នាម រាជា អហោសី”តិអាទីនិ សុត្វា សុតវសេន វា; ឥមស្ស អយំ អត្ថោ, ឯវំ តំ យោជេស្សាមីតិ ឯវំ អត្ថវសេន វា; កិញ្ចិទេវ ទិស្វា តប្បដិភាគំ កព្ពំ ករិស្សាមីតិ ឯវំ ឋានុប្បត្តិកបដិភានវសេន វា; ជីវិកត្ថាយ កព្ពករណំ។ លោកាយតំ វុត្តមេវ។

២៦. អាវាហនន្តិ ឥមស្ស ទារកស្ស អសុកកុលតោ អសុកនក្ខត្តេន ទារិកំ អានេថាតិ អាវាហករណំ។ វិវាហនន្តិ ឥមំ ទារិកំ អសុកស្ស នាម ទារកស្ស អសុកនក្ខត្តេន ទេថ, ឯវមស្សា វុឌ្ឍិ ភវិស្សតីតិ វិវាហករណំ។ សំវរណន្តិ សំវរណំ នាម ‘អជ្ជ នក្ខត្តំ សុន្ទរំ, អជ្ជេវ សមគ្គា

ហោថ, នត្ថិ វោ វិយោគោ ន ភវិស្សតី'តិ ឥទំ សមគ្គករណំ. វិវរណំ នាម 'សចេ វិយុជ្ជិតុកាមត្ថ, អជ្ជេវ វិយុជ្ជថ , នត្ថិ វោ បុន សំយោគោ ន ភវិស្សតី'តិ ឥទំ វិសំយោគករណំ. សង្ខិរណន្តិ 'ឧដ្ឋានំ វា ឥណំ វា ទិន្នំ ធនំ អជ្ជ សង្ខរថ, អជ្ជ សង្ខរិតញ្ហិ ថាវរំ ហោតី'តិ ឥទំ ធនបិណ្ឌាបនំ. វិកិរណន្តិ 'សចេ បយោគិកាទ្ធារាទិវសេន ធនំ បយោជិតុកាមត្ថ, អជ្ជ បយោជិតំ ទិគុណចតុគ្គុណំ ហោតី'តិ ឥទំ ធនបយោជាបនំ. សុភគករណន្តិ បិយមនាបករណំ វា សស្សិរិកករណំ វា. ទុព្ភគករណន្តិ តព្ពិបរីតំ. វិរុទ្ធគព្ភករណន្តិ វិរុទ្ធស្ស វិលីនស្ស អដ្ឋិតស្ស មតស្ស គព្ភស្ស ករណំ. បុន អវិនាសាយ ភេសជ្ជទានន្តិ អត្ថោ. គព្ភោ ហិ វាតេន, បាណកេហិ, កម្មុនា វាតិ តីហិ ការណេហិ វិនស្សតិ. តត្ថ វាតេន វិនស្សន្តេ និព្ពាបនីយំ សីតលំ ភេសជ្ជំ ទេតិ, បាណកេហិ វិនស្សន្តេ បាណកានំ បដិកម្មំ ករោតិ, កម្មុនា វិនស្សន្តេ ពុទ្ធាបិ បដិពាហិតុំ ន សក្កោន្តិ.

ជិវ្ហានិត្ថទ្ធនន្តិ មន្តេន ជិវ្ហាយ ថទ្ធករណំ. ហនុសំហននន្តិ មុខពន្ធមន្តេន យថា ហនុកំ ចាលេតុំ ន សក្កោតិ, ឯវំ ពន្ធករណំ. ហត្ថាភិជប្បនន្តិ ហត្ថានំ បរិវត្តនត្ថំ មន្តជប្បនំ. តស្មិំ កិរ មន្តេ សត្តបទន្តរេ ឋត្វា ជប្បិតេ ឥតរោ ហត្ថេ បរិវត្តេត្វា ខិបតិ. កណ្ណជប្បនន្តិ កណ្ណេហិ សទ្ទំ អស្សវនត្ថាយ វិជ្ជាយ ជប្បនំ. តំ កិរ ជប្បិត្វា វិនិច្ឆយដ្ឋានេ យំ ឥច្ឆតិ, តំ ភណតិ, បច្ចត្ថិកោ តំ ន សុណាតិ, តតោ បដិវចនំ សម្បាទេតុំ ន សក្កោតិ. អាទាសបញ្ហន្តិ អាទាសេ ទេវតំ ឱតារេត្វា បញ្ហបុច្ឆនំ. កុមារិកបញ្ហន្តិ កុមារិកាយ សរីរេ ទេវតំ ឱតារេត្វា បញ្ហបុច្ឆនំ. ទេវបញ្ហន្តិ ទាសិយា សរីរេ ទេវតំ ឱតារេត្វា បញ្ហបុច្ឆនំ. អាទិច្ចុបដ្ឋានន្តិ ជីវិកត្ថាយ អាទិច្ចបារិចរិយា. មហតុបដ្ឋានន្តិ តថេវ មហាព្រហ្មបារិចរិយា. អព្ភុជ្ជលនន្តិ មន្តេន មុខតោ អគ្គិជាលានីហរណំ. សិរិវ្ហាយនន្តិ "ឯហិ សិរិ, មយ្ហំ សិរេ បតិដ្ឋាហី"តិ ឯវំ សិរេន សិរិយា អវ្ហាយនំ.

២៧. សន្តិកម្មន្តិ ទេវដ្ឋានំ គន្ត្វា សចេ មេ ឥទំ នាម សមិជ្ឈិស្សតិ, តុម្ហាកំ ឥមិនា ច ឥមិនា ច ឧបហារំ ករិស្សាមីតិ សមិទ្ធិកាលេ កត្តព្វំ សន្តិបដិស្សវកម្មំ. តស្មិំ បន សមិទ្ធេ តស្ស ករណំ បណិធិកម្មំ នាម. ភូរិកម្មន្តិ ភូរិឃរេ វសិត្វា គហិតមន្តស្ស បយោគករណំ. វស្សកម្មំ វោស្សកម្មន្តិ ឯត្ថ វស្សោតិ បុរិសោ, វោស្សោតិ បណ្ឌកោ. ឥតិ វោស្សស្ស វស្សករណំ វស្សកម្មំ, វស្សស្ស វោស្សករណំ វោស្សកម្មំ. តំ បន ករោន្តោ អច្ចន្តនបុំសកមេវ ករោតិ, ន លិង្គំ អន្តរធាបេតុំ សក្កោតិ. វត្ថុកម្មន្តិ អកតវត្ថុស្មិំ គេហបតិដ្ឋាបនំ. វត្ថុបរិកម្មន្តិ "ឥទញ្ចិទញ្ចាហរថា"តិ វត្វា វត្ថុពលិកម្មករណំ. អាចមនន្តិ ឧទកេន មុខសោធនំ. ន្ហាបនន្តិ អញ្ញេសំ ន្ហាបនំ. ជុហនន្តិ តេសំ អត្ថាយ អគ្គិជុហនំ. វមនន្តិ យោគំ ទត្វា វមនករណំ. វិរេចនេបិ ឯសេវ នយោ. ឧទ្ធំវិរេចនន្តិ ឧទ្ធំ ទោសានំ នីហរណំ. អធោវិរេចនន្តិ អធោ ទោសានំ នីហរណំ. សីសវិរេចនន្តិ សិរោវិរេចនំ. កណ្ណតេលន្តិ កណ្ណានំ ពន្ធនត្ថំ វា វណហរណត្ថំ វា ភេសជ្ជតេលបចនំ. នេត្តតប្បនន្តិ អក្ខិតប្បនតេលំ. នត្ថុកម្មន្តិ តេលេន យោជេត្វា នត្ថុករណំ. អញ្ជនន្តិ ទ្វេ វា តីណិ វា បដលានិ នីហរណសមត្ថំ ខារញ្ជនំ. បច្ចញ្ជនន្តិ និព្ពាបនីយំ សីតលភេសជ្ជញ្ជនំ. សាលាកិយន្តិ សលាកវេជ្ជកម្មំ. សល្លកត្តិយន្តិ សល្លកត្តវេជ្ជកម្មំ. ទារកតិកិច្ឆា វុច្ចតិ កោមារភច្ចវេជ្ជកម្មំ. មូលភេសជ្ជានំ អនុប្បទានន្តិ ឥមិនា កាយតិកិច្ឆនំ ទស្សិតំ. ឱសធីនំ បដិមោក្ខោតិ ខារាទីនិ ទត្វា តទនុរូបេ វណេ គតេ តេសំ អបនយនំ.

ឯត្តាវតា មហាសីលំ និដ្ឋិតំ ហោតិ.

បុព្ពន្តកប្បិកសស្សតវាទវណ្ណនា

២៨. ឯវំ ព្រហ្មទត្តេន វុត្តវណ្ណស្ស អនុសន្ធិវសេន តិវិធំ សីលំ វិត្ថារេត្វា ឥទានិ ភិក្ខុសង្ឃេន វុត្តវណ្ណស្ស អនុសន្ធិវសេន – “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញេវ ធម្មា គម្ភីរា ទុទ្ទសា”តិអាទិនា នយេន សុញ្ញតាបកាសនំ អារភិ. តត្ថ ធម្មាតិ គុណេ, ទេសនាយំ, បរិយត្តិយំ, និស្សត្តេតិ ឯវមាទីសុ ធម្មសទ្ទោ វត្តតិ.

“ន ហិ ធម្មោ អធម្មោ ច, ឧភោ សមវិបាកិនោ;

អធម្មោ និរយំ នេតិ, ធម្មោ បាបេតិ សុគ្គតិ”ន្តិ. (ថេរគា. ៣០៤);

អាទីសុ ហិ គុណេ ធម្មសទ្ទោ. “ធម្មំ, វោ ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ អាទិកល្យាណ”ន្តិអាទីសុ (ម. និ. ៣.៤២០) ទេសនាយំ. “ឥធ ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ, គេយ្យ”ន្តិអាទីសុ (អ. និ. ៥.៧៣) បរិយត្តិយំ. “តស្មិំ ខោ បន សមយេ ធម្មា ហោន្តិ, ខន្ធា ហោន្តី”តិអាទីសុ (ធ. ស. ១២១) និស្សត្តេ. ឥធ បន គុណេ វត្តតិ. តស្មា អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញេវ តថាគតស្ស គុណាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ.

គម្ភីរាតិ មហាសមុទ្ទោ វិយ មកសតុណ្ឌសូចិយា អញ្ញត្រ តថាគតា អញ្ញេសំ ញាណេន អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋា, គម្ភីរត្តាយេវ ទុទ្ទសា. ទុទ្ទសត្តាយេវ ទុរនុពោធា. និព្ពុតសព្ពបរិឡាហត្តា សន្តា, សន្តារម្មណេសុ បវត្តនតោបិ សន្តា. អតិត្តិករណដ្ឋេន បណីតា, សាទុរសភោជនំ វិយ. ឧត្តមញាណវិសយត្តា ន តក្កេន អវចរិតព្ពាតិ អតក្កាវចរា. និបុណាតិ សណ្ហសុខុមសភាវត្តា. ពាលានំ អវិសយត្តា, បណ្ឌិតេហិយេវ វេទិតព្ពាតិ បណ្ឌិតវេទនីយា.

យេ តថាគតោ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតីតិ យេ ធម្មេ តថាគតោ អនញ្ញនេយ្យោ ហុត្វា សយមេវ អភិវិសិដ្ឋេន ញាណេន បច្ចក្ខំ កត្វា បវេទេតិ, ទីបេតិ, កថេតិ, បកាសេតីតិ អត្ថោ. យេហីតិ យេហិ គុណធម្មេហិ. យថាភុច្ចន្តិ យថាភូតំ. វណ្ណំ សម្មា វទមានា វទេយ្យុន្តិ តថាគតស្ស វណ្ណំ វត្តុកាមា សម្មា វទេយ្យុំ, អហាបេត្វា វត្តុំ សក្កុណេយ្យុន្តិ អត្ថោ. កតមេ ច បន តេ ធម្មា ភគវតា ឯវំ ថោមិតាតិ? សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ. យទិ ឯវំ, កស្មា ពហុវចននិទ្ទេសោ កតោតិ? បុថុចិត្តសមាយោគតោ ចេវ, បុថុអារម្មណតោ ច. តញ្ហិ ចតូសុ ញាណសម្បយុត្តមហាកិរិយចិត្តេសុ លព្ភតិ, ន ចស្ស កោចិ ធម្មោ អារម្មណំ នាម ន ហោតិ. យថាហ – “អតីតំ សព្ពំ ជានាតីតិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ, តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ អនាវរណញាណ”ន្តិអាទិ (បដិ. ម. ១.១២០). ឥតិ បុថុចិត្តសមាយោគតោ បុនប្បុនំ ឧប្បត្តិវសេន បុថុអារម្មណតោ ច ពហុវចននិទ្ទេសោ កតោតិ.

“អញ្ញេវា”តិ ឥទំ បនេត្ថ វវត្ថាបនវចនំ, “អញ្ញេវ, ន បាណាតិបាតា វេរមណិអាទយោ គុណា”តិ ឯវំ សព្ពបទេហិ

យោជេតព្វំ។ សាវកបារមីញាណញ្ហិ គម្ភីរំ, បច្ចេកពោធិញាណំ បន តតោ គម្ភីរតរំ តត្ថ ចចត្វានំ នត្ថិ, សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ តតោបិ គម្ភីរតរន្តិ តត្ថាបិ ចចត្វានំ នត្ថិ, ឥតោ បរំ គម្ភីរតរំ នត្ថិ; តស្មា គម្ភីរា ចាតិ ចចត្វានំ លព្ភតិ។ តថា ទុទ្ទសា ច ទុរនុពោធា ចាតិ សព្វំ វេទិតព្វំ។

កតមេ ច តេ ភិក្ខវេតិ អយំ បន តេសំ ធម្មានំ កថេតុកម្យតា បុច្ឆា។ សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណាតិអាទិ បុច្ឆាវិស្សជ្ជនំ។ កស្មា បនេតំ ឯវំ អារទ្ធន្តិ ចេ? ពុទ្ធានញ្ហិ ចត្តារិ ឋានានិ បត្វា គជ្ជិតំ មហន្តំ ហោតិ, ញាណំ អនុបវិសតិ, ពុទ្ធញាណស្ស មហន្តភាវោ បញ្ញាយតិ, ទេសនា គម្ភីរា ហោតិ, តិលក្ខណាហតា, សុញ្ញតាបដិសំយុត្តា។ កតមានិ ចត្តារិ? វិនយបញ្ញត្តិំ, ភូមន្តរំ, បច្ចយាការំ, សមយន្តរន្តិ។ តស្មា – “ឥទំ លហុកំ, ឥទំ គរុកំ, ឥទំ សតេកិច្ឆំ, ឥទំ អតេកិច្ឆំ, អយំ អាបត្តិ, អយំ អនាបត្តិ, អយំ ឆេជ្ជគាមិនី, អយំ វុដ្ឋានគាមិនី, អយំ ទេសនាគាមិនី, អយំ លោកវជ្ជា, អយំ បណ្ណត្តិវជ្ជា, ឥមស្មិំ វត្ថុស្មិំ ឥទំ បញ្ញបេតព្ព”ន្តិ យំ ឱតិណ្ណេ វត្ថុស្មិំ សិក្ខាបទបញ្ញាបនំ នាម, តត្ថ អញ្ញេសំ ថាមោ វា ពលំ វា នត្ថិ; អវិសយោ ឯស អញ្ញេសំ, តថាគតស្សេវ វិសយោ។ ឥតិ វិនយបញ្ញត្តិំ បត្វា ពុទ្ធានំ គជ្ជិតំ មហន្តំ ហោតិ, ញាណំ អនុបវិសតិ...បេ... សុញ្ញតាបដិសំយុត្តាតិ។

តថា ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា នាម...បេ... អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ នាម, បញ្ច ខន្ធា នាម, ទ្វាទស អាយតនានិ នាម, អដ្ឋារស ធាតុយោ នាម, ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ នាម, ពាវីសតិន្ទ្រិយានិ នាម, នវ ហេតូ នាម, ចត្តារោ អាហារា នាម, សត្ត ផស្សា នាម, សត្ត វេទនា នាម, សត្ត សញ្ញា នាម, សត្ត ចេតនា នាម, សត្ត ចិត្តានិ នាម។ ឯតេសុ ឯត្តកា កាមាវចរា ធម្មា នាម, ឯត្តកា រូបាវចរអរូបាវចរបរិយាបន្នា ធម្មា នាម, ឯត្តកា លោកិយា ធម្មា នាម, ឯត្តកា លោកុត្តរា ធម្មា នាមាតិ ចតុវីសតិសមន្តបដ្ឋានំ អនន្តនយំ អភិធម្មបិដកំ វិភជិត្វា កថេតុំ អញ្ញេសំ ថាមោ វា ពលំ វា នត្ថិ, អវិសយោ ឯស អញ្ញេសំ, តថាគតស្សេវ វិសយោ។ ឥតិ ភូមន្តរបរិច្ឆេទំ បត្វា ពុទ្ធានំ គជ្ជិតំ មហន្តំ ហោតិ, ញាណំ អនុបវិសតិ...បេ... សុញ្ញតាបដិសំយុត្តាតិ។

តថា អយំ អវិជ្ជា សង្ខារានំ នវហាការេហិ បច្ចយោ ហោតិ, ឧប្បាទោ ហុត្វា បច្ចយោ ហោតិ, បវត្តំ ហុត្វា, និមិត្តំ, អាយូហនំ, សំយោគោ, បលិពោធោ, សមុទយោ, ហេតុ, បច្ចយោ ហុត្វា បច្ចយោ ហោតិ, តថា សង្ខារាទយោ វិញ្ញាណាទីនំ។ យថាហ – “កថំ បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ? អវិជ្ជា សង្ខារានំ ឧប្បាទដ្ឋិតិ ច បវត្តដ្ឋិតិ ច, និមិត្តដ្ឋិតិ ច, អាយូហនដ្ឋិតិ ច, សំយោគដ្ឋិតិ ច, បលិពោធដ្ឋិតិ ច, សមុទយដ្ឋិតិ ច, ហេតុដ្ឋិតិ ច, បច្ចយដ្ឋិតិ ច, ឥមេហិ នវហាការេហិ អវិជ្ជា បច្ចយោ, សង្ខារា បច្ចយសមុប្បន្នា, ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ, អនាគតម្បិ អទ្ធានំ អវិជ្ជា សង្ខារានំ ឧប្បាទដ្ឋិតិ ច...បេ... ជាតិ ជរាមរណស្ស ឧប្បាទដ្ឋិតិ ច...បេ... បច្ចយដ្ឋិតិ ច, ឥមេហិ នវហាការេហិ ជាតិ បច្ចយោ, ជរាមរណំ បច្ចយសមុប្បន្នំ, ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិ (បដិ។ ម។ ១.៤៥)។ ឯវមិមំ តស្ស តស្ស ធម្មស្ស តថា តថា បច្ចយភាវេន បវត្តំ តិវដ្ដំ តិយទ្ធំ តិសន្ធិំ ចតុសង្ខេបំ វីសតាការំ បដិច្ចសមុប្បាទំ វិភជិត្វា កថេតុំ អញ្ញេសំ ថាមោ វា ពលំ វា នត្ថិ, អវិសយោ ឯស អញ្ញេសំ, តថាគតស្សេវ វិសយោ, ឥតិ បច្ចយាការំ បត្វា ពុទ្ធានំ គជ្ជិតំ មហន្តំ ហោតិ, ញាណំ អនុបវិសតិ...បេ... សុញ្ញតាបដិសំយុត្តាតិ។

ยถา จตฺตาโร ชนา สสฺสตวาทา นาม, จตฺตาโร เอกจฺจสสฺสตวาทา, จตฺตาโร อนฺตานนฺติกา, จตฺตาโร อมราวิกฺเขปิกา, เทฺว อธิจฺจสมุปฺปนฺนิกา, โสฬส สญฺญีวาทา, อฏฺฐ อสญฺญีวาทา, อฏฺฐ เนวสญฺญีนาสญฺญีวาทา, สตฺต อุจฺเฉทวาทา, ปญฺจ ทิฏฺฐธมฺมนิพฺพานวาทา นาม. เต อิทํ นิสฺสาย อิทํ คณฺหนฺตีติ ทฺวาสฏฺฐิ ทิฏฺฐิคตานิ ภินฺทิตฺวา นิชฺชฏํ นิคฺคุมฺพํ กตฺวา กเถตุํ อญฺเญสํ ถาโม วา พลํ วา นตฺถิ, อวิสโย เอส อญฺเญสํ, ตถาคตสฺเสว วิสโย. อิติ สมยนฺตรํ ปตฺวา พุทฺธานํ คชฺชิตํ มหนฺตํ โหติ, ญาณํ อนุปวิสติ, พุทฺธญาณสฺส มหนฺตตา ปญฺญายติ, เทสนา คมฺภีรา โหติ, ติลกฺขณาหตา, สุญฺญตาปฏิสํยุตฺตาติ.

อิมสฺมึ ปน ฐาเน สมยนฺตรํ ลพฺภติ, ตสฺมา สพฺพญฺญุตญฺญาณสฺส มหนฺตภาวทสฺสนตฺถํ เทสนาย จ สุญฺญตาปกาสนวิภาวนตฺถํ สมยนฺตรํ อนุปวิสนฺโต ธมฺมราชา – “สนฺติ, ภิกฺขเว, เอเก สมณพฺราหฺมณา”ติ เอวํ ปุจฺฉาวิสฺสชฺชนํ อารภิ.

๒๘. ตตฺถ สนฺตีติ อตฺถิ สํวิชฺชนฺติ อุปลพฺภนฺติ. ภิกฺขเวติ อาลปนวจนํ. เอเกติ เอกจฺเจ. สมณพฺราหฺมณาติ ปพฺพชฺชูปคตภาเวน สมณา, ชาติยา พฺราหฺมณา. โลเกน วา สมณาติ จ พฺราหฺมณาติ จ เอวํ สมฺมตา. ปุพฺพนฺตํ กปฺเปตฺวา วิกปฺเปตฺวา คณฺหนฺตีติ ปุพฺพนฺตกปฺปิกา. ปุพฺพนฺตกปฺโป วา เอเตสํ อตฺถีติ ปุพฺพนฺตกปฺปิกา. ตตฺถ อนฺโตติ อยํ สทฺโท อนฺตอพฺภนฺตรมริยาทลามกปรภาคโกฏฺฐาเสสุ ทิสฺสติ. “อนฺตปูโร อุทรปูโร”ติอาทีสุ หิ อนฺเต อนฺตสทฺโท. “จรนฺติ โลเก ปริวารฉนฺนา อนฺโต อสุทฺธา พหิ โสภมานา”ติอาทีสุ (สํ. นิ. ๑.๑๒๒) อพฺภนฺตเร. “กายพนฺธนสฺส อนฺโต ชีรติ (จูฬว. ๒๗๘). “สา หริตนฺตํ วา ปนฺถนฺตํ วา เสลนฺตํ วา อุทกนฺตํ วา”ติอาทีสุ (ม. นิ. ๑.๓๐๔) มริยาทายํ. “อนฺตมิทํ, ภิกฺขเว, ชีวิกานํ ยทิทํ ปิณฺโฑลฺย”นฺติอาทีสุ (สํ. นิ. ๓.๘๐) ลามเก. “เอเสวนฺโต ทุกฺขสฺสา”ติอาทีสุ (สํ. นิ. ๒.๕๑) ปรภาเค. สพฺพปจฺจยสงฺขโย หิ ทุกฺขสฺส ปรภาโค โกฏีติ วุจฺจติ. “สกฺกาโย โข, อาวุโส, เอโก อนฺโต”ติอาทีสุ (อ. นิ. ๖.๖๑) โกฏฺฐาเส. สฺวายํ อิธาปิ โกฏฺฐาเส วตฺตติ.

กปฺปสทฺโทปิ – “ติฏฺฐตุ, ภนฺเต ภควา กปฺปํ” (ที. นิ. ๒.๑๖๖), “อตฺถิ กปฺโป นิปชฺชิตุํ” (อ. นิ. ๘.๘๐), “กปฺปกเตน อกปฺปกตํ สํสิพฺพิตํ โหตี”ติ, (ปาจิ. ๓๗๑) เอวํ อายุกปฺปเลสกปฺปวินยกปฺปาทีสุ สมฺพหุเลสุ อตฺเถสุ วตฺตติ. อิธ ตณฺหาทิฏฺฐีสุ วตฺตตีติ เวทิตพฺโพ. วุตฺตมฺปิ เหตํ – “กปฺปาติ เทฺว กปฺปา, ตณฺหากปฺโป จ ทิฏฺฐิกปฺโป จา”ติ (มหานิ. ๒๘). ตสฺมา ตณฺหาทิฏฺฐิวเสน อตีตํ ขนฺธโกฏฺฐาสํ กปฺเปตฺวา ปกปฺเปตฺวา ฐิตาติ ปุพฺพนฺตกปฺปิกาติ เอวเมตฺถ อตฺโถ เวทิตพฺโพ. เตสํ เอวํ ปุพฺพนฺตํ กปฺเปตฺวา ฐิตานํ ปุนปฺปุนํ อุปฺปชฺชนวเสน ปุพฺพนฺตเมว อนุคตา ทิฏฺฐีติ ปุพฺพนฺตานุทิฏฺฐิโน. เต เอวํทิฏฺฐิโน ตํ ปุพฺพนฺตํ อารพฺภ อาคมฺม ปฏิจฺจ อญฺญมฺปิ ชนํ ทิฏฺฐิคติกํ กโรนฺตา อเนกวิหิตานิ อธิมุตฺติปทานิ อภิวทนฺติ อฏฺฐารสหิ วตฺถูหิ.

ตตฺถ อเนกวิหิตานีติ อเนกวิธานิ. อธิมุตฺติปทานีติ อธิวจนปทานิ. อถ วา ภูตํ อตฺถํ อภิภวิตฺวา ยถาสภาวโต อคฺคเหตฺวา ปวตฺตนโต อธิมุตฺติโยติ ทิฏฺฐิโย วุจฺจนฺติ. อธิมุตฺตีนํ ปทานิ อธิมุตฺติปทานิ, ทิฏฺฐิทีปกานิ วจนานีติ อตฺโถ. อฏฺฐารสหิ วตฺถูหีติ อฏฺฐารสหิ การเณหิ.

១១០៉ ព្ជាតិ យេហិ អដ្ឋារសហិ ចត្ថុហិ អភិចន្ទន្តិ, តេសំ កេឆត្យុកព្យតាយ បុច្ឆាយ “តេ ច ខោ គោរត្ថា”តិអាទិកា តយេត បុច្ឆិត្វា តាតិ ចត្ថុតិ ចិភជិត្វា ទស្សេតុំ “សត្តិ, ភិក្ខវេ”តិអាទិមាហ៉ តត្ថ ចន្តិ ឲុតេតាតិ ចាខេគា, ទិដ្ឋិកតស្សេតំ អធិចចនំ៉ សស្សតោ ចាខេគា ឲុតេសន្តិ សស្សតចាទគា, សស្សតទិដ្ឋិកោតាតិ អត្ថោ៉ ឲុតេតេច តយេត ព្ជុតោ បទេសយ្យិ ឲុចទ្វបិតំ បគាតំ អត្ថោ ចេទិតព្វោ៉ សស្សតំ អត្តានញ្ច លោកញ្ចាតិ រូបាទីសុ អញ្ញតរំ អត្តាតិ ច លោកោតិ ច គហេត្វា តំ សស្សតំ អមរំ និច្ចំ ធុវំ បញ្ញបេន្តិ៉ យថាហ – “រូបំ អត្តា ចេច លោកោ ច សស្សតោ ចាតិ អត្តានញ្ច លោកញ្ច បញ្ញបេន្តិ តថា ចេទនំ, សញ្ញំ, សង្ខារេ, ចិញ្ញាណំ អត្តា ចេច លោកោ ច សស្សតោ ចាតិ អត្តានញ្ច លោកញ្ច បញ្ញបេន្តី”តិ៉

១១១៉អាតប្បមន្វាយាតិអាទីសុ ចីរិយំ កិលេសាតំ អាតាបតភាវេន អាតប្បន្តិ ចុត្តំ៉ តទេច បទហតចសេន បធាតំ៉ បុតប្បុតំ យុត្តចសេន អតុយោគោតិ៉ ឲុចំ តិប្បភេទំ ចីរិយំ អន្វាយ អាគម្ម បដិច្ចាតិ អត្ថោ៉ អប្បមាទោ ចុច្ចតិ សតិយា អចិប្បចាសោ៉ សម្មា មនសិការោតិ ឧបាយមនសិការោ, បថមនសិការោ, អត្ថតោ ញាណន្តិ ចុត្តំ ហោតិ៉ យស្មិំ ហិ មនសិការេ ឋិតស្ស បុព្វេនិចាសានុស្សតិ ញាណំ ព្ជុញ្ញតិ, អយំ ព្ជុមស្មិំ ឋានេ មនសិការោតិ អធិប្បេតោ៉ តស្មា ចីរិយញ្ច សតិញ្ច ញាណញ្ច អាគម្មាតិ អយមេត្ថ សង្ខេបត្ថោ៉ តថារូបន្តិ តថាជាតិកំ៉ ចេតោសមាធិន្តិ ចិត្តសមាធិំ៉ ផុសតីតិ ចិន្ទតិ បដិលភតិ៉ យថា សមាហិតេ ចិត្តេតិ យេត សមាធិនា សម្មា អាហិតេ សុដ្ឋុ ធបិតេ ចិត្តម្ហិ អនេកចិហិតំបុព្វេនិចាសន្តិអាទីតំ អត្ថោ ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចុត្តោ៉

សោ ឲុចមាហាតិ សោ ឲុចំ ឈាតាតុភាចសម្បន្នោ ហុត្វា ទិដ្ឋិគតិកោ ឲុចំ ចទតិ៉ ចញ្ឈោតិ ចញ្ឈបសុចញ្ឈតាលិខេយោ ចិយ អផលោ កស្សចិ អជនកោតិ៉ ឲុតេត “អត្តា”តិ ច “លោកោ”តិ ច គហិតានំ ឈាតាទីនំ រូបាទិជនកភាចំ បដិក្ខិបតិ៉ បព្វតកូដំ ចិយ ឋិតោតិ កូដដ្ឋោ៉ ឲសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតោតិ ឲសិកដ្ឋាយី ចិយ ហុត្វា ឋិតោតិ ឲសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតោ៉ យថា សុតិលោតោ ឲសិកត្ថម្ភោ តិច្ចលោ តិដ្ឋតិ, ឲុចំ ឋិតោតិ អត្ថោ៉ ឧភយេតបិ លោកស្ស ចិតាសាភាចំ ទីបេតិ៉ ពេចិ បត ឲ្យសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតោតិ បិឡន្ធំ ចត្វា មុញ្ជោ ឲ្យសិកា ចិយ ឋិតោតិ ចទន្តិ ៉ តត្រាយមធិប្បាយោ – យមិទំ ជាយតីតិ ចុច្ចតិ, តំ មុញ្ជតោ ឲ្យសិកា ចិយ ចិជ្ជមានមេច តិក្ខមតិ៉ យស្មា ច ឲ្យសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតោ, តស្មា តេច សត្តា សន្ធាចន្តិ, ព្ជុតោ អញ្ញត្ថ កច្ឆន្តីតិ អត្ថោ៉

សំសរន្តីតិ អបរាបរំ សញ្ចរន្តិ៉ ចចន្តីតិ ឲុចំ សង្ខ្យំ កច្ឆន្តិ៉ តថា ឧបបជ្ជន្តីតិ៉ អដ្ឋកថាយំ បត បុព្វេ “សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចា”តិ ចត្វា ព្ជុតាតិ តេ ច សត្តា សន្ធាចន្តីតិអាទិតា ចចនេត អយំ ទិដ្ឋិគតិកោ អត្តនោយេច អត្តនោ ចាទំ ភិន្ទតិ, ទិដ្ឋិគតិកស្ស ទស្សនំ ភាម ត តិចាន្ធំ, ធុវសារិមិថ្យាតាតតាលោ ចិយ ចញ្ចលំ, ឧម្មត្តកបច្ឆិយំ បូចលណ្ឌកូឆគោមយាទីនិ ចិយ ចេត្ថ សុន្ទរម្បិ អសុន្ទរម្បិ ហោតិ យេចាតិ ចុត្តំ៉ អត្ថិត្វេច សស្សតិសមន្តិ ឲុត្ថ សស្សតីតិ តិច្ចំ ចិជ្ជមានតាយ មហាបថចិចិច មញ្ញតិ, តថា សិនេរុបព្វតចន្ទិមសូរិយេ៉ តតោ តេហិ សមំ អត្តានំ មញ្ញមានោ អត្ថិ ត្វេច សស្សតិសមន្តិ ចទន្តិ៉

ព្ជុតាតិ សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចាតិអាទិកាយ បដិញ្ញាយ សាធកត្ថំ ហេតុំ ទស្សេន្តោ “តំ កិស្ស ហេតុ? អហញ្ហិ

អាតប្បយត្តាឃា”តិអាទិមាហ. តត្ថ ឈាយិភាវំ ឯវំ ឈាភាយីតិ ឈាយិកា ចិរេសនាធិកេយត អហំ ឯវំ បច្ចក្ខតោ ឈាភាយិ, ន ពេធលិ សន្តាយតនុកេនច ចធាយីតិ ធរស្សតិ, យពារេទា បនេត្ថ បធសន្តិការលត្ថំ ចុរេត្តា. ញាធំ, ហិក្ខេច, បធយំ ធាតន្តិ ចត្បហិ ចត្តហីតិ ចត្តុសន្តេត ចុរេត្តុសុ ចត្បសុ ធារេតសុ ញាធំ បធយំ ធាតំ, ញាធំ ញាតិសតសហស្សយត្តាតុស្សរលំ បធយំ ការលត្តិ អនេត្តា.

១១-១២. ឧបរិ ចារន្ទេយបិ ឯវេស នេឃា. ពេចលធ្យាអយំ ចារេទា អនេតកញាតិសតសហស្សាតុស្សរលចរេសត ចុរេត្តា. ញាតរេ ធសចត្តាលីសរំចក្ខុចិចក្ខុកប្បាតុស្សរលចរេសត. យន្តបញ្ញា ហិ តិត្តិឃោ អនេតកញាតិសតសហស្សយត្តំ អតុស្សរតិ, យញ្ញបញ្ញា ធសរំចក្ខុចិចក្ខុកប្បាតិ, តិក្ខបញ្ញា ចត្តាលីសំ, ន តតោ ឧន្ធំ.

១៣. ចត្តុចារេទ តក្កយតីតិ តក្កី, តក្កោ ចា អស្ស អត្ថីតិ តក្កី. តក្កេត្វា ចិតក្កេត្វា ទិដ្ឋិកាហិកោ ឯវំ អធិចចនំ. ចីយំសាយ សយត្តាកេតាតិ ចីយំសី. ចីយំសា នាយ តុលនា រុច្ចនា ខយនា. ឃថា ហិ បុរិសោ ឃដ្ឋិយា ឧទកំ ចីយំសិត្វា ឧតរតិ, ឯចមេច ឃោ តុលយិត្វា រុច្ចិត្វា ខយាបេត្វា ទិដ្ឋិំ កណ្ហាតិ, សោ “ចីយំសី”តិ ចេធិតព្វោ. តក្កបរិឃាហតន្តិ តក្កេន បរិឃាហតំ, តេន តេន បរិឃារេឃត តក្កេត្វាតិ អនេត្វា. ចីយំសាតុចរិតន្តិ តាយ ចុត្តប្បការាយ ចីយំសាយ អតុចរិតំ. សយំបដិភានន្តិ អត្តនោ បដិភានយត្តសញ្ជាតំ. ឯចយាហាតិ សស្សតទិដ្ឋិំ កហេត្វា ឯចំ ចធតិ.

តត្ថ ចតុព្ពិធោ តក្កី – អតុស្សុតិកោ, ញាតិស្សរោ, លាភី, សុទ្ធតក្កិកោតិ. តត្ថ ឃោ “ចេស្សន្តរោ នាយ រាជា អហោសី”តិអាទីនិ សុត្វា “តោត ហិ ឃទិ ចេស្សន្តរោច ភកចា, សស្សតោ អត្តា”តិ តក្កឃន្តោ ទិដ្ឋិំ កណ្ហាតិ, អយំ អតុស្សុតិកោ នាយ. ទ្វេ តិស្សោ ញាតិយោ សរិត្វា – “អហមេច បុព្ពេ អសុកស្មិំ នាយ អហោសិំ, តស្មា សស្សតោ អត្តា”តិ តក្កឃន្តោ ញាតិស្សរតក្កិកោ នាយ. ឃោ បន លាភិតាយ “ឃថា មេ ឈានាតិ អត្តា សុខី ហោតិ, អតីតេបិ ឯចំ អហោសិ, អនាគតេបិ ភចិស្សតី”តិ តក្កឃិត្វា ទិដ្ឋិំ កណ្ហាតិ, អយំ លាភីតក្កិកោ នាយ. “ឯចំ សតិ ឈានំ ហោតី”តិ តក្កមត្តេនេច កណ្ហន្តោ បន សុទ្ធតក្កិកោ នាយ.

១៤. ឯតេសំ ចា អញ្ញតរេនាតិ ឯតេសំ ឃេច ចតុន្នំ ចត្ថុន្នំ អញ្ញតរេន ឯកេន ចា ទ្វីហិ ចា តីហិ ចា. នត្ថិ ញាតោ ពហិទ្ធាតិ ញាណេហិ បន ចត្ថុហិ ពហិ អញ្ញំ ឯកំ ការណម្បិ សស្សតបញ្ញត្តិឃា នត្ថីតិ អប្បដិចត្តិយំ សីហនាទំ នទតិ.

១៥. តយិទំ, ភិក្ខេច, តថាគតោ បជានាតីតិ ភិក្ខេច, តំ ឈានំ ចតុព្ពិធម្បិ ទិដ្ឋិកតំ តថាគតោ នានប្បការតោ ញាតាតិ. តតោ តំ បជាននាការំ ធស្សេន្តោ ឈានេ ទិដ្ឋិដ្ឋានាតិអាទិមាហ. តត្ថ ទិដ្ឋិឃោច ទិដ្ឋិដ្ឋានា នាយ. អបិ ច ទិដ្ឋីនំ ការណម្បិ ទិដ្ឋិដ្ឋានមេច. ឃថាហ “កតមានិ អដ្ឋ ទិដ្ឋិដ្ឋានានិ? ខន្ធាបិ ទិដ្ឋិដ្ឋានំ, អវិជ្ជាបិ, ផស្សោបិ , សញ្ញាបិ, វិតក្កោបិ, អយោនិសោមនសិការោបិ, បាបមិត្តោបិ, បរតោឃោសោបិ ទិដ្ឋិដ្ឋានំ”ន្តិ. “ខន្ធា ហេតុ, ខន្ធា បច្ចយោ ទិដ្ឋិដ្ឋានំ ឧបាទាយ សមុដ្ឋានដ្ឋេន, ឯចំ ខន្ធាបិ ទិដ្ឋិដ្ឋានំ. អវិជ្ជា ហេតុ... បេ... បាបមិត្តោ ហេតុ. បរតោឃោសោ ហេតុ, បរតោឃោសោ បច្ចយោ ទិដ្ឋិដ្ឋានំ ឧបាទាយ សមុដ្ឋានដ្ឋេន, ឯចំ បរតោឃោសោបិ ទិដ្ឋិដ្ឋាន”ន្តិ (បដិ. ម. ១.១២៣). ឯចំកហិតាតិ ទិដ្ឋិសង្ខាតា តាច ទិដ្ឋិដ្ឋានា – “សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចា”តិ

ឲចំកហិតា អាជិន្នា, បចត្តិតាតិ អនេត្វា៉ ឲចំបរាយដ្ឋាតិ តិរាសដ្ឋចិត្តតាយ បុតប្បុតំ អាយដ្ឋា បរាយដ្ឋា, ‘ឰឝយេច សង្ខំ, យេាឈយញ្ញា’ត្តិ បរិតិដ្ឋាបិតា៎ ពារលាសទ្លាតា បត ជិដ្ឋិដ្ឋាតា ឃឆា កឃ្យាតា ជិដ្ឋិយេា សមុដ្ឋារេបត្តិ, ឲចំ អារមុ្លាចសេត ច បចត្តតចសេត ច អារេសចតចសេត ច កហិតា៉ អតាឌឹតចឝស្សិតាយ បុតប្បុតំ កហលាចសេត បរាយដ្ឋា៉ ឲចំកតិកាតិ ឲចំ តិឃេតិរន្ធាតបេត្តិចិសឃកតិកាតំ អញ្ញាតរកតិកា៉ ឲចំ អកិសយ្យរាឃាតិ ឰគំ បុរិយបឝស្សេច ចេចចតំ, ឲចំចិឆបររេលិកាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉

តទ្ហា តឆាកតោ បឌាតាតីតិ ត កេចលទ្ហា តឆាកតោ សការលំ សកតិកំ ជិដ្ឋិកតយេច បឌាតាតិ, អឆ លោ តទ្ហា សត្តា បឌាតាតិ, តតោ ច ថ្ងត្តទិតទំ ឃឹលទ្ហោច សយាឆិទ្ហា សត្តញ្ញាតញ្ញាលាទ្ហា បឌាតាតិ៉ តទ្ហា បឌាតតំ ត បរាយសតីតិ តទ្ហា ឲចំចិឆំ អតុ្តទំ ចិសេសំ បឌាតត្តោបិ អហំ បឌាតាយឹតិ តល្យាជិដ្ឋិយាតបរាយាសចសេត តទ្ហា ត បរាយសតិ៉ អបរាយសតោ ចស្ស បទ្ហត្តញ្ញោច តិន្ធាតិ ចិជិតាតិ ឲចំ អបរាយសតោ ចស្ស អបរាយាសបទ្ហយា សឃយេច អត្តាឃេច តេសំ បរាយាសកិលេសាតំ តិន្ធាតិ ចិជិតា៉ បិពដំ, កិក្ខចេ, តឆាកតស្ស តិន្ធាតត្តិ ឝស្សតិ៉

ឰគាតិ ឃឆាបដិបន្ត តឆាកតត សា តិន្ធាតិ អឆិកតា, តំ បដិបត្តិ ឝស្សតុំ ឃាសុ ចេចគាសុ រត្តា តិតិ្យា “ឰឆ សុលិតោ កចិស្សាយ, ឲត្វ សុលិតោ កចិស្សាយា”តិ ជិដ្ឋិកហតំ បចិសត្តិ, តាសំឃេច ចេចគាតំ ចសេត ពយុដ្ឋាតំ អាចិក្ខត្តោ ចេចគាតំ សមុឝយទ្ហាតិអាជិយាហ៉ តត្វ ឃឆាក្វតំ ចិជិត្វាតិ “អចិន្ទាសមុឝយា ចេចគាសមុឝយាតិ បទ្ហយសមុឝយដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ថ្ងឝយំ បស្សតិ, តល្យាសមុឝយា ចេចគាសមុឝយាតិ បទ្ហយសមុឝយដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ថ្ងឝយំ បស្សតិ, ពយុសមុឝយា ចេចគាសមុឝយាតិ បទ្ហយសមុឝយដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ថ្ងឝយំ បស្សតិ, ឋស្សសមុឝយា ចេចគាសមុឝយាតិ បទ្ហយសមុឝយដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ថ្ងឝយំ បស្សតិ (បដិ៉ ម៉ ១៉៣០)៉ តិន្ធាត្តិលក្ខលំ បស្សត្តោបិ ចេចគាក្ខត្តស្ស ថ្ងឝយំ បស្សតី”តិ ឰយេសំ បទ្ហាត្តំ លក្ខលាតំ ចសេត ចេចគាតំ សមុឝយំ ឃឆាក្វតំ ចិជិត្វា; “អចិន្ទាតិរោធា ចេចគាតិរោធាតិ បទ្ហយតិរោធដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ចយំ បស្សតិ, តល្យាតិរោធា ចេចគាតិរោធាតិ បទ្ហយតិរោធដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ចយំ បស្សតិ , ពយុតិរោធា ចេចគាតិរោធាតិ បទ្ហយតិរោធដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ចយំ បស្សតិ, ឋស្សតិរោធា ចេចគាតិរោធាតិ បទ្ហយតិរោធដ្ឋេត ចេចគាក្ខត្តស្ស ចយំ បស្សតិ៉ ចិបរិលាមលក្ខលំ បស្សត្តោបិ ចេចគាក្ខត្តស្ស ចយំ បស្សតី”តិ (បដិ៉ ម៉ ១៉៣០) ឰយេសំ បទ្ហាត្តំ លក្ខលាតំ ចសេត ចេចគាតំ អត្ថដ្ឋមំ ឃឆាក្វតំ ចិជិត្វា, “ឃំ ចេចគំ បដិច្ច ថ្ងប្បដ្ឋតិ សុលំ សោមតស្សំ, អឃំ ចេចគាយ អស្សាឝោ”តិ (សំ៉ តិ៉ ៣៉១៩) ឲចំ អស្សាឝទ្ហា ឃឆាក្វតំ ចិជិត្វា, “ឃំ ចេចគា អតិទ្ហា ទុក្ខា ចិបរិលាមឆម្មា, អឃំ ចេចគាយ អាឌឹតចោ”តិ ឲចំ អាឌឹតចទ្ហា ឃឆាក្វតំ ចិជិត្វា, “យោ ចេចគាយ លទ្ធរាកចិតយោ លទ្ធរាកប្បហាតំ, ឰគំ ចេចគាយ តិស្សរលា”ត្តិ ឲចំ តិស្សរលទ្ហា ឃឆាក្វតំ ចិជិត្វា ចិកតលទ្ធរាកតាយ អតុបិឝាតោ អតុបិឝាចិមុត្តោ, កិក្ខចេ, តឆាកតោ; ឃស្មិំ ថ្ងបិឝាតេ សតិ កិញ្ចិ ថ្ងបិជិយេឃ្យ, ថ្ងបិជិត្ដត្តា ច លត្តោ កចេឃ្យ, តស្ស អភាចា កិញ្ចិ ឆម្មំ អតុបិជិឃិត្វាច ចិមុត្តោ កិក្ខចេ តឆាកតោតិ៉

១៧៉ឰយេ លោ តេ, កិក្ខចេតិ ឃេ តេ អហំ – “ពតយេ, ច តេ, កិក្ខចេ, ឆម្មា កម្ពីរា”តិ អបុច្ឆិំ, “ឰយេ លោ តេ, កិក្ខចេ, តទ្ហា

តថាគតោ បជានាតិ តតោ ច ឧត្តរិតរំ បជានាតី”តិ ឯវំ និទ្ទិដ្ឋា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណាទយោ គម្ភីរា ទុទ្ទសា…បេ… បណ្ឌិតវេទនីយាតិ វេទិតព្ពា។ យេហិ តថាគតស្ស នេវ បុថុជ្ជនា, ន សោតាបន្នាទីសុ អញ្ញតរោ វណ្ណំ យថាភូតំ វត្តុំ សក្កោតិ, អថ ខោ តថាគតោវ យថាភូតំ វណ្ណំ សម្មា វទមានោ វទេយ្យាតិ ឯវំ ពុទ្ធយានេនាបិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណាទយោវ បុដ្ឋំ, និយ្យានិកត្តាបិ តេសំវ និយ្យាតិតំ, អន្តរា បន ទិដ្ឋិយោ វិភត្តាតិ។

បឋមភាណវារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឯកច្ចសស្សតវាទវណ្ណនា

២៨។ ឯកច្ចសស្សតិកាតិ ឯកច្ចសស្សតវាទា។ តេ ទុវិធា ហោន្តិ – សត្តេកច្ចសស្សតិកា, សង្ខារេកច្ចសស្សតិកាតិ។ ទុវិធាបិ ឥធ គហិតាយេវ។

២៩។ យន្តិ និបាតមត្តំ។ កទាចីតិ កិស្មិញ្ចិ កាលេ។ ករហចីតិ តស្សេវ វេវចនំ។ ទីឃស្ស អទ្ធុនោតិ ទីឃស្ស កាលស្ស។ អច្ចយេនាតិ អតិក្កមេន។ សំវដ្ដតីតិ វិនស្សតិ។ យេភុយ្យេនាតិ យេ ឧបរិព្រហ្មលោកេសុ វា អារុប្បេសុ វា និព្ពត្តន្តិ, តទវសេសេ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឈានមនេន និព្ពត្តត្តា មនោមយា។ បីតិ នេសំ ភក្ខោ អាហារោតិ បីតិភក្ខា។ អត្តនោវ នេសំ បភាតិ សយំបភា។ អន្តលិក្ខេ ចរន្តីតិ អន្តលិក្ខចរា។ សុភេសុ ឧយ្យានវិមានកប្បរុក្ខាទីសុ តិដ្ឋន្តីតិ, សុភដ្ឋាយិនោ សុភា វា មនោរមវត្ថាភរណា ហុត្វា តិដ្ឋន្តីតិ សុភដ្ឋាយិនោ។ ចិរំ ទីឃមទ្ធានន្តិ ឧក្កំសេន អដ្ឋ កប្បេ។

៣០។ វិវដ្ដតីតិ សណ្ឋាតិ។ សុញ្ញំ ព្រហ្មវិមានន្តិ បកតិយា និព្ពត្តសត្តានំ នត្ថិតាយ សុញ្ញំ, ព្រហ្មកាយិកភូមិ និព្ពត្តតីតិ អត្ថោ។ តស្ស កត្តា វា ការេតា វា នត្ថិ, វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តនយេន បន កម្មបច្ចយា ឧតុសមុដ្ឋានា រតនភូមិ និព្ពត្តតិ។ បកតិនិព្ពត្តិដ្ឋានេសុយេវ ចេត្ថ ឧយ្យានកប្បរុក្ខាទយោ និព្ពត្តន្តិ។ អថ សត្តានំ បកតិយា វសិតដ្ឋានេ និកន្តិ ឧប្បជ្ជតិ, សោ បឋមជ្ឈានំ ភាវេត្វា តតោ ឱតរតិ, តស្មា អថ ខោ អញ្ញតរោ សត្តោតិអាទិមាហ។ អាយុក្ខយា វា បុញ្ញក្ខយា វាតិ យេ ឧឡារំ បុញ្ញកម្មំ កត្វា យត្ថ កត្ថចិ អប្បាយុកេ ទេវលោកេ និព្ពត្តន្តិ, តេ អត្តនោ បុញ្ញពលេន ឋាតុំ ន សក្កោន្តិ, តស្ស បន ទេវលោកស្ស អាយុប្បមាណេនេវ ចវន្តីតិ អាយុក្ខយា ចវន្តីតិ វុច្ចន្តិ។ យេ បន បរិត្តំ បុញ្ញកម្មំ កត្វា ទីឃាយុកទេវលោកេ និព្ពត្តន្តិ, តេ យាវតាយុកំ ឋាតុំ ន សក្កោន្តិ, អន្តរាវ ចវន្តីតិ បុញ្ញក្ខយា ចវន្តីតិ វុច្ចន្តិ។ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋតីតិ កប្បំ វា ឧបឌ្ឍកប្បំ វា។

៣១។ អនភិរតីតិ អបរស្សាបិ សត្តស្ស អាគមនបត្ថនា។ យា បន បដិឃសម្បយុត្តា ឧក្កណ្ឋិតា, សា ព្រហ្មលោកេ នត្ថិ។ បរិតស្សនាតិ ឧព្ពិជ្ជនា ផន្ទនា, សា បនេសា តាសតស្សនា, តណ្ហាតស្សនា, ទិដ្ឋិតស្សនា, ញាណតស្សនាតិ ចតុព្ពិធា ហោតិ។ តត្ថ “ជាតិំ បដិច្ច ភយំ ភយានកំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ចេតសោ ឧត្រាសោ។ ជរំ… ព្យាធិំ… មរណំ បដិច្ច…បេ… ឧត្រាសោ”តិ (វិភ។ ៩២១) អយំ តាសតស្សនា នាម។

“ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪓᪙) ᩋᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨲᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨸᩁᩥᨲᩔᩥᨲᩅᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᩥᨲᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨲᩮᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨽᨿᩴ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪓᪓) ᩋᨿᩴ ᨬᩣᨱᨲᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨲᩔᨶᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᨶᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩅᩥᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᨸᨮᨾᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᨽᩣᩅᩴ᪨

᪔᪒᪨ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩥ ᩋᨽᩥᨽᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᨶᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨴᨲ᩠ᨳᩪᨲᩥ ᩑᨠᩴᩈᩅᨧᨶᩮ ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩈᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᨶᩴ ᩅᩈᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨾᩥ᪨ ᩍᩔᩁᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨲᩣᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩍᩔᩁᩮᩣ, ᩋᩉᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨲᩣ ᨧ, ᨸᨳᩅᩦ – ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲ-ᩈᩥᨶᩮᩁᩩ-ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊ-ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴ-ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾ-ᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨾᨿᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨩᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᩈᨩᩥᨲᩣ ᨧ, “ᨲ᩠ᩅᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ, ᩅᩮᩔᩮᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩒᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᨣᩮᩣᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ “ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩴᩅᩥᨽᨩᩥᨲᩣ ᩋᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᩅᩈᩦ ᨸᩥᨲᩣ ᨽᩪᨲᨽᨻ᩠ᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪔᪒) ᩋᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩅᩈᩥᨲᩣᨿ ᩅᩈᩦ, ᩋᩉᩴ ᨸᩥᨲᩣ ᨽᩪᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨽᨻ᩠ᨿᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᩈᩮ ᨧᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨧ ᨽᨻ᩠ᨿᩣ ᨶᩣᨾ, ᨻᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨽᩪᨲᩣ᪨ ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩣ ᨸᨮᨾᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨽᨻ᩠ᨿᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨽᩪᨲᩣ᪨ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᨸᨮᨾᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮ ᨽᨻ᩠ᨿᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ “ᩋᩉᩴ ᨸᩥᨲᩣ ᨽᩪᨲᨽᨻ᩠ᨿᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᩈᩣᨵᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ – “ᨾᨿᩣ ᩍᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᨽᩣᩅᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨽᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶ ᨧᩩᨲᩣᨸᩥ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨾᨿᩴ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮ ᩅᨦ᩠ᨠᩋᩣᨱᩦ ᩅᩥᨿ ᩒᨶᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩮᩅ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨

᪔᪓᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᨲᩁᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᨲᩁᩣ, ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᨲᩁᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᨲᩁᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩁᩣᨲᩥ ᩍᩔᩁᩥᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨾᩉᩣᨿᩈᨲᩁᩣ᪨

᪔᪔᪨ ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩍᨵᩮᩅ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨣᩮᩉᩣ᪨ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩉᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨣᩣᩁᩔ ᩉᩥᨲᩴ ᨠᩈᩥᨣᩮᩣᩁᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨲᩦᨲᩥ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨶᩣᨶᩩᩔᩁᨲᩦᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩣ ᨸᩁᩴ ᨶ ᩈᩁᨲᩥ, ᩈᩁᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨾᩁᨱᩴ ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᩩᩅᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨴᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩔᨲᩮᩣᨲᩥ, ᨩᩁᩣᩅᩈᩮᨶᩣᨸᩥ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨮᨾᩅᩣᩁᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪔᪕-᪔᪖᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩣᩁᩮ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣᨸᨴᩮᩣᩈᩥᨠᩣ, ᨸᨴᩪᩈᩥᨠᩣᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᩊᩥᩴ ᩃᩥᨡᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨲᩥᩅᩮᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠᩣᩃᩴ, ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩉᩔᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣᩁᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩉᩔᩁᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣᩁᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ,

កេញ្ញហស្សស្ុលច្ចោច កាឃិកចាឆសិកកិញ្ញអាស្ុលច្ចា អត្ុឃុត្តា, ចុត្តប្បការទេទិឆឲ្យបដ្ឋិតោ ហុត្វា ចិហន្តីតិ អត្ថោ៉

សតិ សឲ្យស្សតីតិ ឈាឆតិឃកោឆតិយេស្ុ សតិ សឲ្យស្សតិ៉ តេ កិរ បុព្ហាចិសេសាឆិកេតន យហត្តេន អត្តតោ សិទិចិកចេន តក្កត្តំ កិញ្ញអត្ថា តាឃ សប្បត្តិយហត្តតាឃ – “អាហារំ បរិកុព្ហិយ្យាត បរិកុព្ហិយ្យា”តិបិ ត ខាតន្តិ៉ អឆ ឲកាហារាទិក្កយតតា បដ្ឋាឃ តិរន្តរំ ឈាឆត្តាបិ បិចត្តាបិ ចចត្តិយេច, ត ពិដ្ឋត្តិ៉ កស្មា? កឲ្យខេតខេស្ស ពាលចតាឃ, ករខកាឃស្ស យត្តតាឃ, យតុស្សាតពិក្កាកឲ្យខេតខេខា យត្តា, ករខការោយា ពាលចា៉ តេសំ តេខេស្ស យត្តតាឃ ករខកាឃស្ស ពាលចតាឃ សត្តាហម្បិ អតិក្កមិត្វា ជ្ជលញ្ញកអង្គឃាក្អាឌីហិ សត្តា ចត្តុំ ជ្ជបត្តម្ភរតុំ៉ ខេចាត់ បត ខេតខេខា ពាលចា ហោតិ, កខេរ យត្តា៉ តេ ឲកំ អាហារេចលំ អតិក្កមិត្វាច សល្ហាតុំ ត សក្កោន្តិ៉ ឃថា តាយ កិយ្យាត់ យត្តគិយ្យាក តត្តបិសាលោ ឆបិតំ បឆុយំ ចា ជ្ជប្បលំ ចា សាឃតគ្យាបយេ ឈខសតោតាបិ សិត្តិឃយាត់ បិកតិកំ ត ហោតិ, ចិតស្សតិយេច៉ ឲចយេច បន្ចា តិរន្តរំ ឈាឆត្តាបិ បិចត្តាបិ ចចត្តិយេច, ត ពិដ្ឋត្តិ៉ តេតាហ “សតិយា សឲ្យោសា តេ ខេចា តប្បាកាយា ចចត្តី”តិ៉ កតោយ បត តេ ខេចាតិ? ព្លោយ ខេចាតិ អដ្ឋកថាយំ ចិចារណា តត្ថិ, “ខេចាត់ កឲ្យខេតខេខា ពាលចា ហោតិ, កខេរ យត្ថ”ត្តិ អចិសេសេន ចុត្តត្តា បត ខេយ ខេចិ កពញ្ញប្រាការាហាររូបឌីចិតោ ខេចា ឲចំ កទោត្តិ, តេសេយច ចចត្តីតិ ខេចិតព្ហា៉ ខេចិ បតាហុ – “គិឲ្យាតទិបទគិឲ្យិតចសចត្តិតោ តេ ខេចា”តិ៉ លិដ្ឋាបតុស្សតយត្តេតេច ហេតេ លិដ្ឋាបខោសិកាតិ ចុត្តា៉ សេសមេត្ថ បុរិមតយេតេច ខេចិតព្ហា៉

៩លំ-៩ប៉ ពតិឃចារេ យតេត បតុស្សត្តិ ចិតស្សត្តីតិ យតោបតោសិកា, ឲតេ ចាពុយហារាខិកា៉ តេស្ុ កិរ ឲកោ ខេចបុត្តោ – តក្កត្តំ កិញ្ញព្លស្សាមីតិ សបរិចារោ ទេចតខ ចិចិ បឌិបន្តិ, អចន្តោ តិក្កមន្តោ ពំ បុរតោ កច្ឆន្តំ ជិស្វា – ‘តោ អយំ កបណោ’, អជិដ្ឋបុព្ហំ ចិឃ ឲពំ ជិស្វា – “បីតិយា ជ្ជដ្ឋមាតោ ចិឃ កិឌ្ឍមាតោ ចិឃ ច កច្ឆតី”តិ ក្ខដ្ឋាតិ៉ បុរតោ កច្ឆន្តោបិ តិចត្តិត្វា ពំ កុដ្ឋំ ជិស្វា – កុដ្ឋា តាយ ស្ុចិជិតា ហោត្តីតិ កុដ្ឋកាចយស្ស ពាត្វា – “ត្វំ កុខេដ្ឋា, យឃំ្យាកំ កទិស្សសិ, អយំ សប្បត្តិ យឃា ឌាតសីលំឌីតំ ចសេត លត្ថា, ត ពុឃំ្យា ចសេតា”តិ បឌិក្ខដ្ឋាតិ៉ ឲកម្បិ ពិក្កាកុខេដ្ឋ ព្លាតខោ អកុខេដ្ឋា ទក្កតិ, ជ្ជកោស្ុ បត កុខេដ្ឋស្ុ ឲកស្ស កោខេឆា ព្លាតទេស្ស បច្ចយោ ហោតិ៉ តស្សាបិ កោខេឆា ព្លាតទេស្ស បច្ចយោ ហោតីតិ ជ្ជកោ កត្តត្តាតំយេច ឌ្លទោឆាតំ ចចត្តិ៉ អយមេត្ថ ឆឲ្យតា៉ សេសំ ចុត្តតយេតេច ខេចិតព្ហា៉

៩ជ័-៩៧៉ ពក្កិចាខេឆ អយំ ចក្ខុឌីតំ កេឆិ បស្សតិ, ចិត្តំ បត ឃស្មា បុរិមំ បុរិមំ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បច្ចឃំ ឆត្វាច តិរុទ្ឍាតិ, តស្មា ចក្ខុឌីតំ កេឆតោ ពាលចតរម្បិ ចិត្តស្ស កេឆិ ត បស្សតិ៉ សោ ពំ អបស្សត្តោ ឃថា តាយ សក្កុលោ ឲកំ ទុក្ខំ ឌហិត្វា អញ្ញម្បិ គិលឹឃតិ, ឲចមេច ព្លយម្បិ អត្តការេច កិន្តេ ចិត្តំ អញ្ញាត្រា កច្ឆតីតិ កហេត្វា ឲចមាហ៉ សេសមេត្ថ ចុត្តតយេតេច ខេចិតព្ហា៉

អត្តាគត្តចាឆចណ្ណនា

៩៧៉ អត្តាគត្តីកាតិ អត្តាគត្តចាឆា, អត្តំ ចា អតត្តំ ចា អត្តាគត្តំ ចា តេចត្តាតាគត្តំ ចា អារព្ភ បចត្តចាឆាតិ អត្ថោ៉

៥៣-៦០។ អន្តសញ្ញីលោកស្មិំ វិហរតីតិ បដិភាគនិមិត្តំ ចក្កវាឡបរិយន្តំ អវឌ្ឍេត្វា តំ – “លោកោ”តិ គហេត្វា អន្តសញ្ញី លោកស្មិំ វិហរតិ, ចក្កវាឡបរិយន្តំ កត្វា វឌ្ឍិតកសិណោ បន អនន្តសញ្ញី ហោតិ, ឧទ្ធមធោ អវឌ្ឍេត្វា បន តិរិយំ វឌ្ឍេត្វា ឧទ្ធមធោ អន្តសញ្ញី, តិរិយំ អនន្តសញ្ញី។ តក្កីវាទោ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ ឥមេ ចត្តារោបិ អត្តនា ទិដ្ឋបុព្វានុសារេនេវ ទិដ្ឋិយា គហិតត្តា បុព្វន្តកប្បិកេសុ បវិដ្ឋា។

អមរាវិក្ខេបវាទវណ្ណនា

៦១។ ន មរតីតិ អមរា។ កា សា? ឯវម្បិ មេ នោតិអាទិនា នយេន បរិយន្តរហិតា ទិដ្ឋិគតិកស្ស ទិដ្ឋិ ចេវ វាចា ច។ វិវិធោ ខេបោតិ វិក្ខេបោ, អមរាយ ទិដ្ឋិយា វាចាយ ច វិក្ខេបោតិ អមរាវិក្ខេបោ, សោ ឯតេសំ អត្ថីតិ អមរាវិក្ខេបិកា, អបរោ នយោ – អមរា នាម ឯកា មច្ឆជាតិ, សា ឧម្មុជ្ជននិមុជ្ជនាទិវសេន ឧទកេ សន្ធាវមានា គហេតុំ ន សក្កាតិ, ឯវមេវ អយម្បិ វាទោ ឥតោចិតោ ច សន្ធាវតិ, គាហំ ន ឧបគច្ឆតីតិ អមរាវិក្ខេបោតិ វុច្ចតិ។ សោ ឯតេសំ អត្ថីតិ អមរាវិក្ខេបិកា។

៦២។ “ឥទំ កុសល”ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតីតិ ទស កុសលកម្មបថេ យថាភូតំ នប្បជានាតីតិ អត្ថោ។ អកុសលេបិ ទស អកុសលកម្មបថាវ អធិប្បេតា។ សោ មមស្ស វិឃាតោតិ “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ វិប្បដិសារុប្បត្តិយា មម វិឃាតោ អស្ស, ទុក្ខំ ភវេយ្យាតិ អត្ថោ។ សោ មមស្ស អន្តរាយោតិ សោ មម សគ្គស្ស ចេវ មគ្គស្ស ច អន្តរាយោ អស្ស។ មុសាវាទភយា មុសាវាទបរិជេគុច្ឆាតិ មុសាវាទេ ឱត្តប្បេន ចេវ ហិរិយា ច។ វាចាវិក្ខេបំ អាបជ្ជតីតិ វាចាយ វិក្ខេបំ អាបជ្ជតិ។ កីទិសំ? អមរាវិក្ខេបំ, អបរិយន្តវិក្ខេបន្តិ អត្ថោ។

ឯវម្បិ មេ នោតិអាទីសុ ឯវម្បិ មេ នោតិ អនិយមិតវិក្ខេបោ។ តថាតិបិ មេ នោតិ “សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចា”តិ វុត្តំ សស្សតវាទំ បដិក្ខិបតិ។ អញ្ញថាតិបិ មេ នោតិ សស្សតតោ អញ្ញថា វុត្តំ ឯកច្ចសស្សតំ បដិក្ខិបតិ។ នោតិបិ មេ នោតិ – “ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ វុត្តំ ឧច្ឆេទំ បដិក្ខិបតិ។ នោ នោតិបិ មេ នោតិ “នេវ ហោតិ ន ន ហោតី”តិ វុត្តំ តក្កិវាទំ បដិក្ខិបតិ។ សយំ បន “ឥទំ កុសល”ន្តិ វា “អកុសល”ន្តិ វា បុដ្ឋោ ន កិញ្ចិ ព្យាករោតិ។ “ឥទំ កុសល”ន្តិ បុដ្ឋោ “ឯវម្បិ មេ នោ”តិ វទតិ។ តតោ “កិំ អកុសល”ន្តិ វុត្តេ “តថាតិបិ មេ នោ”តិ វទតិ។ “កិំ ឧភយតោ អញ្ញថា”តិ វុត្តេ “អញ្ញថាតិបិ មេ នោ”តិ វទតិ។ តតោ “តិវិធេនាបិ ន ហោតិ, កិំ តេ លទ្ធី”តិ វុត្តេ “នោតិបិ មេ នោ”តិ វទតិ។ តតោ “កិំ នោ នោតិ តេ លទ្ធី”តិ វុត្តេ “នោ នោតិបិ មេ នោ”តិ ឯវំ វិក្ខេបមេវ អាបជ្ជតិ, ឯកស្មិម្បិ បក្ខេ ន តិដ្ឋតិ។

៦៣។ ឆន្ទោ វា រាគោ វាតិ អជានន្តោបិ សហសា កុសលមេវ “កុសល”ន្តិ វត្វា អកុសលមេវ “អកុសល”ន្តិ វត្វា មយា អសុកស្ស នាម ឯវំ ព្យាកតំ, កិំ តំ សុព្យាកតន្តិ អញ្ញេ បណ្ឌិតេ បុច្ឆិត្វា តេហិ – “សុព្យាកតំ, ភទ្រមុខ, កុសលមេវ តយា កុសលំ, អកុសលមេវ អកុសលន្តិ ព្យាកត”ន្តិ វុត្តេ នត្ថិ មយា សទិសោ បណ្ឌិតោតិ ឯវំ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា អស្សាតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ ច ឆន្ទោ ទុព្ពលរាគោ, រាគោ ពលវរាគោ។ ទោសោ វា បដិឃោ វាតិ កុសលំ បន “អកុសល”ន្តិ, អកុសលំ វា “កុសល”ន្តិ វត្វា អញ្ញេ បណ្ឌិតេ បុច្ឆិត្វា

តេហិ – “ទុញ្ញាកតំ តយា”តិ វុត្តេ ឧត្តកយិ នាយ ន ជានាយីតិ តត្ថ យេ អស្ស ទោសោ ចា បដិឃោ ចាតិ អត្ថោ។ ឯត្ថាបិ ទោសោ ទុព្ពលកោធោ, បដិឃោ ពលវកោធោ។

តំមយស្ស កុបិតាតិ, យោ មយស្ស ឧឃាតោតិ តំ លក្ខណកស្សំ មយ កុបិតាតំ អស្ស, ទោសបដិឃស្សំ ឧឃាតោ។ កោធមយិ ចា ឧត្តមក្កមលខនេន កុបិតាតំ, ឧហនេន ឧឃាតោ។ ទាកោ ហិ អយុត្តិត្យាយតាឃ អាទរមុល៍ គណ្ឌាតិ ជលុក្កា ឧឃ។ ទោសោ ឧណាសេត្យាយតាឃ អាសិបិសោ ឧឃ។ កោកោបិ នេតេ សង្គាមកេដ្ឋេ ឧហនក្កំ នេយចាតិ “កុបិតាគ”ន្តិ ច “ឧឃាតោ”តិ ច វុត្តា។ សេសំ បសយចារទឹនេយច។

៩៣។ បទុដ្ឋាតិ បទុដ្ឋេន នយត្តាកតា។ និប្បុណាតិ នយណ្ហុបុរិបន្ធនោ បុរិមអត្តត្ថេ បដិច្ឆិន្ននយត្តា។ កតបរប្បវាទាតិ ចិណ្ណាតបរប្បវាទា ចេច បរេហិ នទ្ធិំ កតវាទបរិចយា ច។ វាលវេធិរូបាតិ វាលវេធិធនុគ្គហនទិសា។ ទេ កិត្តកា មញ្ញាតិ វាលវេធិ ឧឃ វាលំ បុព្ពមាតិបិ បរេសំ ទិដ្ឋិគតានិ អត្តនោ បញ្ញាគតេន កិត្តកា ឧឃ ភិន្ទន្តីតិ អត្ថោ។ ទេ មំ តត្ថាតិ ទេ នមណព្រាហ្មណា មំ ទេ បុ កុសលាកុសលេ បុ ។ នមនុយុញ្ជេយ្យុន្តិ “កិំ កុសលំ, កិំ អកុសល”ន្តិ អត្តនោ លទ្ធិំ ចទា”តិ លទ្ធិំ បុច្ឆេយ្យុំ។ នមនុកាហេយ្យុន្តិ “ឥទំ នាម”តិ វុត្តេ “កេន ការណេន ឯតមេតំ ការេហយ្យ”ន្តិ ការណំ បុច្ឆេយ្យុំ។ នមនុកាសេយ្យុន្តិ “ឥមិនា នាម ការណេនា”តិ វុត្តេ ការណេ ទោសំ ទស្សេត្វា “ន ត្វំ ឥទំ ជានាសិ, ឥទំ បន គណ្ហ ឥទំ ចិស្សជ្ជេហី”តិ ឯវំ នមនុយុញ្ជេយ្យុំ។ ន នម្បាយេយ្យន្តិ ន នម្បាទេយ្យំ, នម្បាទេត្វា កថេតុំ ន នក្កុណេយ្យន្តិ អត្ថោ។ ទោ មមស្ស ឧឃាតោតិ យំ តំ បុនប្បុនំ ចត្វាបិ អនម្បាយនំ នាម, ទោ មម ឧឃាតោ អស្ស, ទុក្ខំ អស្សាតិ អត្ថោ។ សេសមេត្ថាបិ បសយចារទឹនេយច។

៩៤-៩៥។ មន្ទត្តាតិ មន្ទបញ្ញត្តា អបញ្ញត្តស្សេតំ នាមំ។ មោមុហតាតិ អតិសម្មូឡ្ហតា។ មោហតិតមនោកេ តតិអាទីសុ នត្តា “តមនោកេ”តិ អាទិទ្វេសេ ទេសនេ វុត្តាតយេច។ ឯកេបិ ចត្តារោ បុរិមា បចត្តវាទារយានេ ទិដ្ឋិយា គហិតត្តា បុព្ពន្តកប្បិកេសុ បវិដ្ឋា។

អធិច្ចសមុប្បន្នវាទវណ្ណនា

៩៦។ “អធិច្ចសមុប្បន្នោ អត្តា ច លោកោ ចា”តិ ទស្សនំ អធិច្ចសមុប្បន្នំ។ តំ ឯតេសំ អត្ថីតិ អធិច្ចសមុប្បន្និកា។ អធិច្ចសមុប្បន្នន្តិ អការណសមុប្បន្នំ។

៩៧-៩៨។ អសញ្ញសត្តាតិ ទេសនាសីសមេតំ, អចិត្តុប្បាទា រូបមត្តកអត្តភាវាតិ អត្ថោ។ តេសំ ឯវំ ឧប្បត្តិ វេទិតព្ពា – ឯកច្ចោ ហិ តិត្ថាយតនេ បព្ពជិត្វា វាយោកសិណេ បរិកម្មំ កត្វា ចតុត្ថជ្ឈានំ និព្ពត្តេត្វា ឈានា វុដ្ឋាយ – “ចិត្តេ ទោសំ បស្សតិ, ចិត្តេ សតិ ហត្ថច្ឆេទាទិទុក្ខញ្ចេវ សព្ពភយានិ ច ហោន្តិ, អលំ ឥមិនា ចិត្តេន, អចិត្តកភាវោវ សន្តោ”តិ, ឯវំ ចិត្តេ ទោសំ បស្សិត្វា អបរិហីនជ្ឈានោ កាលំ កត្វា អសញ្ញសត្តេសុ និព្ពត្តតិ, ចិត្តមស្ស ចុតិចិត្តនិរោធេន ឥធេវ និវត្តតិ, រូបក្ខន្ធមត្តមេវ តត្ថ បាតុភវតិ។ តេ

តត្ថ យថា នាម ជិយាវេគុក្ខិត្តា សរា យត្តកោ ជិយាវេគោ, តត្តកមេវ អាកាសេ គច្ឆន្តិ។ ឯវមេវ ឈានវេគុក្ខិត្តា ឧបបជ្ជិត្វា យត្តកោ ឈានវេគោ, តត្តកមេវ កាលំ តិដ្ឋន្តិ, ឈានវេគេ បន បរិហីនេ តត្ថ រូបក្ខន្ធោ អន្តរធាយតិ, ឥធ បន បដិសន្ធិសញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ។ យស្មា បន តាយ ឥធ ឧប្បន្នសញ្ញាយ តេសំ តត្ថ ចុតិ បញ្ញាយតិ, តស្មា "សញ្ញុប្បាទា ច បន តេ ទេវា តម្ហា កាយា ចវន្តី"តិ វុត្តំ។ សន្តតាយាតិ សន្តភាវាយ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ តក្កីវាទោបិ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោតិ។

អបរន្តកប្បិកវណ្ណនា

៧៣. ឯវំ អដ្ឋារស បុព្វន្តកប្បិកេ ទស្សេត្វា ឥទានិ ចតុចត្តាលីសំ អបរន្តកប្បិកេ ទស្សេតុំ – "សន្តិ, ភិក្ខវេ"តិអាទិមាហ។ តត្ថ អនាគតកោដ្ឋាសសង្ខាតំ អបរន្តំ កប្បេត្វា គណ្ហន្តីតិ អបរន្តកប្បិកា, អបរន្តកប្បោ វា ឯតេសំ អត្ថីតិ អបរន្តកប្បិកា។ ឯវំ សេសេសុបិ បុព្វេ វុត្តប្បការនយេនេវ វេទិតព្វំ។

សញ្ញីវាទវណ្ណនា

៧៤. ឧទ្ធមាឃាតនិកាតិ អាឃាតនំ វុច្ចតិ មរណំ, ឧទ្ធមាឃាតនា អត្តានំ វទន្តីតិ ឧទ្ធមាឃាតនិកា។ សញ្ញីតិ បវត្តោ វាទោ, សញ្ញីវាទោ, សោ ឯតេសំ អត្ថីតិ សញ្ញីវាទា។

៧៥-៧៧. រូបី អត្តាតិអាទីសុ កសិណរូបំ "អត្តា"តិ តត្ថ បវត្តសញ្ញញ្ច "សញ្ញា"តិ គហេត្វា វា អាជីវកាទយោ វិយ តក្កមត្តេនេវ វា "រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា សញ្ញី"តិ នំ បញ្ញបេន្តិ។ តត្ថ អរោគោតិ និច្ចោ។ អរូបសមាបត្តិនិមិត្តំ បន "អត្តា"តិ សមាបត្តិសញ្ញញ្ច "សញ្ញា"តិ គហេត្វា វា និគណ្ឋាទយោ វិយ តក្កមត្តេនេវ វា "អរូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា សញ្ញី"តិ នំ បញ្ញបេន្តិ។ តតិយា បន មិស្សកគាហវសេន បវត្តា ទិដ្ឋិ។ ចតុត្ថា តក្កគាហេនេវ។ ទុតិយចតុក្កំ អន្តានន្តិកវាទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ តតិយចតុក្កេ សមាបន្នកវសេន ឯកត្តសញ្ញី, អសមាបន្នកវសេន នានត្តសញ្ញី, បរិត្តកសិណវសេន បរិត្តសញ្ញី, វិបុលកសិណវសេន អប្បមាណសញ្ញីតិ វេទិតព្វោ។ ចតុត្ថចតុក្កេ បន ទិព្វេន ចក្ខុនា តិកចតុក្កជ្ឈានភូមិយំ និព្វត្តមានំ ទិស្វា "ឯកន្តសុខី"តិ គណ្ហាតិ។ និរយេ និព្វត្តមានំ ទិស្វា "ឯកន្តទុក្ខី"តិ។ មនុស្សេសុ និព្វត្តមានំ ទិស្វា "សុខទុក្ខី"តិ។ វេហប្ផលទេវេសុ និព្វត្តមានំ ទិស្វា "អទុក្ខមសុខី"តិ គណ្ហាតិ។ វិសេសតោ ហិ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណលាភិនោ បុព្វន្តកប្បិកា ហោន្តិ, ទិព្វចក្ខុកា អបរន្តកប្បិកាតិ។

អសញ្ញីវាទវណ្ណនា

៧៨-៨៩. អសញ្ញីវាទោ សញ្ញីវាទេ អាទិម្ហិ វុត្តានំ ទ្វិន្នំ ចតុក្កានំ វសេន វេទិតព្វោ។ តថា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីវាទោ។ កេវលញ្ហិ តត្ថ "សញ្ញី អត្តា"តិ គណ្ហន្តានំ តា ទិដ្ឋិយោ, ឥធ "អសញ្ញី"តិ ច "នេវសញ្ញីនាសញ្ញី"តិ ច។ តត្ថ ន ឯកន្តេន ការណំ បរិយេសិតព្វំ។

ទិដ្ឋិគតិកស្ស ហិ គាហោ ឧម្មត្តកបច្ឆិសទិសោតិ វុត្តមេតំ។

ឧច្ឆេទវាទវណ្ណនា

៨៤. ឧច្ឆេទវាទេ សតោតិ វិជ្ជមានស្ស។ ឧច្ឆេទន្តិ ឧបច្ឆេទំ។ វិនាសន្តិ អទស្សនំ។ វិភវន្តិ ភាវវិគមំ។ សព្វានេតានិ អញ្ញមញ្ញវេវចនានេវ។ តត្ថ ទ្វេ ជនា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិំ គណ្ហន្តិ, លាភី ច អលាភី ច។ លាភី អរហតោ ទិព្វេន ចក្ខុនា ចុតិំ ទិស្វា ឧបបត្តិំ អបស្សន្តោ, យោ វា ចុតិមត្តមេវ ទដ្ឋុំ សក្កោតិ, ន ឧបបាតំ; សោ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ។ អលាភី ច “កោ បរលោកំ ន ជានាតី”តិ កាមសុខគិទ្ធតាយ វា “យថា រុក្ខតោ បណ្ណានិ បតិតានិ ន បុន វិរូហន្តិ, ឯវមេវ សត្តា”តិអាទិនា តក្កេន វា ឧច្ឆេទំ គណ្ហាតិ។ ឥធ បន តណ្ហាទិដ្ឋីនំ វសេន តថា ច អញ្ញថា ច វិកប្បេត្វាវ ឥមា សត្ត ទិដ្ឋិយោ ឧប្បន្នាតិ វេទិតព្វា។

៨៥. តត្ថ រូបីតិ រូបវា។ ចាតុមហាភូតិកោតិ ចតុមហាភូតមយោ។ មាតាបិតូនំ ឯតន្តិ មាតាបេត្តិកំ។ កិំ តំ? សុក្កសោណិតំ។ មាតាបេត្តិកេ សម្ភូតោ ជាតោតិ មាតាបេត្តិកសម្ភវោ។ ឥតិ រូបកាយសីសេន មនុស្សត្តភាវំ “អត្តា”តិ វទតិ។ ឥត្ថេកេតិ ឥត្ថំ ឯកេ ឯវមេកេតិ អត្ថោ។

៨៦. ទុតិយោ តំ បដិក្ខិបិត្វា ទិព្វត្តភាវំ វទតិ។ ទិព្វោតិ ទេវលោកេ សម្ភូតោ។ កាមាវចរោតិ ឆកាមាវចរទេវបរិយាបន្នោ។ កពឡីការំ អាហារំ ភក្ខតីតិ កពឡីការាហារភក្ខោ។

៨៧. មនោមយោតិ ឈានមនេន និព្វត្តោ។ សព្វង្គបច្ចង្គីតិ សព្វង្គបច្ចង្គយុត្តោ។ អហីនិន្ទ្រិយោតិ បរិបុណ្ណិន្ទ្រិយោ។ យានិ ព្រហ្មលោកេ អត្ថិ, តេសំ វសេន ឥតរេសញ្ច សណ្ឋានវសេនេតំ វុត្តំ។

៨៨-៩២. សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមាតិអាទីនំ អត្ថោ វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តោ។ អាកាសានញ្ចាយតនូបគោតិអាទីសុ បន អាកាសានញ្ចាយតនភវំ ឧបគតោតិ, ឯវមត្ថោ វេទិតព្វោ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

ទិដ្ឋធម្មនិព្វានវាទវណ្ណនា

៩២. ទិដ្ឋធម្មនិព្វានវាទេ ទិដ្ឋធម្មោតិ បច្ចក្ខធម្មោ វុច្ចតិ, តត្ថ តត្ថ បដិលទ្ធត្តភាវស្សេតំ អធិវចនំ។ ទិដ្ឋធម្មេ និព្វានំ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានំ, ឥមស្មិំយេវ អត្តភាវេ ទុក្ខវូបសមន្តិ អត្ថោ។ តំ វទន្តីតិ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានវាទា។ បរមទិដ្ឋធម្មនិព្វានន្តិ បរមំ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានំ ឧត្តមន្តិ អត្ថោ។

៩៣. បញ្ចហិ កាមគុណេហីតិ មនាបិយរូបាទីហិ បញ្ចហិ កាមកោដ្ឋាសេហិ ពន្ធនេហិ វា. សមប្បិតោតិ សុដ្ឋុ អប្បិតោ អល្លីនោ ហុត្វា. សមង្គីភូតោតិ សមន្នាគតោ. បរិចារេតីតិ តេសុ កាមគុណេសុ យថាសុខំ ឥន្ទ្រិយានិ ចារេតិ សញ្ចារេតិ ឥតោចិតោ ច ឧបនេតិ. អថ វា លឡតិ រមតិ កីឡតិ. ឯត្ថ ច ទុវិធា កាមគុណា – មានុសកា ចេវ ទិព្វា ច. មានុសកា មន្ធាតុកាមគុណសទិសា, ទិព្វា បរនិម្មិតវសវត្តិទេវរាជស្ស កាមគុណសទិសាតិ. ឯវរូបេ កាមេ ឧបគតានញ្ហិ តេ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានប្បត្តិំ បញ្ញបេន្តិ.

៩៤. ទុតិយវារេ ហុត្វា អភាវដ្ឋេន អនិច្ចា បដិបីឡនដ្ឋេន ទុក្ខា, បកតិជហនដ្ឋេន វិបរិណាមធម្មាតិ វេទិតព្វា. តេសំ វិបរិណាមញ្ញថាភាវាតិ តេសំ កាមានំ វិបរិណាមសង្ខាតា អញ្ញថាភាវា, យម្បិ មេ អហោសិ, តម្បិ មេ នត្ថីតិ វុត្តនយេន ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា. តត្ថ អន្តោនិជ្ឈាយនលក្ខណោ សោកោ, តន្និស្សិតលាលប្បនលក្ខណោ បរិទេវោ, កាយបដិបីឡនលក្ខណំ ទុក្ខំ, មនោវិឃាតលក្ខណំ ទោមនស្សំ, វិសាទលក្ខណោ ឧបាយាសោ, វិវិច្ចេវ កាមេហីតិអាទីនមត្ថោ វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តោ.

៩៦. វិតក្កិតន្តិ អភិនិរោបនវសេន បវត្តោ វិតក្កោ. វិចារិតន្តិ អនុមជ្ជនវសេន បវត្តោ វិចារោ. ឯតេនេតន្តិ ឯតេន វិតក្កិតេន ច វិចារិតេន ច ឯតំ បឋមជ្ឈានំ ឱឡារិកំ សកណ្ដកំ វិយ ខាយតិ.

៩៧-៩៨. បីតិគតន្តិ បីតិយេវ. ចេតសោ ឧប្បិលាវិតត្តន្តិ ចិត្តស្ស ឧប្បិលភាវករណំ. ចេតសោ អាភោគោតិ ឈានា វុដ្ឋាយ តស្មិំ សុខេ បុនប្បុនំ ចិត្តស្ស អាភោគោ មនសិការោ សមន្នាហារោតិ. សេសមេត្ថ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានវាទេ វុត្តនយមេវ.

ឯត្តាវតា សព្ពាបិ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិយោ កថិតា ហោន្តិ. យាសំ សត្តេវ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយោ, សេសា សស្សតទិដ្ឋិយោ.

១០០-១០៣. ឥទានិ – “ឥមេហិ ខោ តេ, ភិក្ខវេ”តិ ឥមិនា វារេន សព្ពេបិ តេ អបរន្តកប្បិកេ ឯកជ្ឈំ និយ្យាតេត្វា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ វិស្សជ្ជេតិ. បុន – “ឥមេហិ, ខោ តេ ភិក្ខវេ”តិអាទិនា វារេន សព្ពេបិ តេ បុព្ពន្តាបរន្តកប្បិកេ ឯកជ្ឈំ និយ្យាតេត្វា តទេវ ញាណំ វិស្សជ្ជេតិ. ឥតិ “កតមេ ច តេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា”តិអាទិម្ហិ បុច្ឆាយាតោបិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណមេវ បុច្ឆិត្វា វិស្សជ្ជនាយាតោបិ សត្តានំ អជ្ឈាសយំ តុលាយ តុលយន្តោ វិយ សិនេរុបាទតោ វាលុកំ ឧទ្ធរន្តោ វិយ ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ ឧទ្ធរិត្វា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណមេវ វិស្សជ្ជេតិ. ឯវមយំ យថានុសន្ធិវសេន ទេសនា អាគតា.

តយោ ហិ សុត្តស្ស អនុសន្ធី – បុច្ឆានុសន្ធិ, អជ្ឈាសយានុសន្ធិ, យថានុសន្ធីតិ. តត្ថ “ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – កិំ នុ ខោ, ភន្តេ, ឱរិមំ តីរំ, កិំ បារិមំ តីរំ, កោ មជ្ឈេ សំសីទោ, កោ ថលេ ឧស្សាទោ, កោ មនុស្សគ្គាហោ, កោ អមនុស្សគ្គាហោ, កោ អាវដ្ដគ្គាហោ, កោ អន្តោបូតិភាវោ”តិ (សំ. និ. ៤.២៤១) ឯវំ បុច្ឆន្តានំ ភគវតា វិស្សជ្ជិតសុត្តវសេន បុច្ឆានុសន្ធិ វេទិតព្វោ.

អថ ខោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “ឥតិ កិរ ភោ រូបំ អនត្តា…, វេទនា…, សញ្ញា…, សង្ខារា …, វិញ្ញាណំ អនត្តា, អនត្តកតានិ កិរ កម្មានិ កមត្តានំ ផុសិស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ ភគវា តស្ស ភិក្ខុនោ ចេតសា ចេតោ បរិវិតក្កមញ្ញាយ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឋានំ ខោ បនេតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ, យំ ឥធេកច្ចោ មោឃបុរិសោ អវិទ្វា អវិជ្ជាគតោ តណ្ហាធិបតេយ្យេន ចេតសា សត្ថុសាសនំ អតិធាវិតព្ពំ មញ្ញេយ្យ – “ឥតិ កិរ ភោ រូបំ អនត្តា…បេ… ផុសិស្សន្តី”តិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ (ម។ និ។ ៣។១០)។ ឯវំ បរេសំ អជ្ឈាសយំ វិទិត្វា ភគវតា វុត្តសុត្តវសេន អជ្ឈាសយានុសន្ធិ វេទិតព្វោ។

យេន បន ធម្មេន អាទិម្ហិ ទេសនា ឧដ្ឋិតា, តស្ស ធម្មស្ស អនុរូបធម្មវសេន វា បដិបក្ខវសេន វា យេសុ សុត្តេសុ ឧបរិ ទេសនា អាគច្ឆតិ, តេសំ វសេន យថានុសន្ធិ វេទិតព្វោ។ សេយ្យថិទំ, អាកង្ខេយ្យសុត្តេ ហេដ្ឋា សីលេន ទេសនា ឧដ្ឋិតា, ឧបរិ ឆ អភិញ្ញា អាគតា។ វត្ថសុត្តេ ហេដ្ឋា កិលេសេន ទេសនា ឧដ្ឋិតា, ឧបរិ ព្រហ្មវិហារា អាគតា។ កោសម្ពកសុត្តេ ហេដ្ឋា ភណ្ឌនេន ឧដ្ឋិតា, ឧបរិ សារណីយធម្មា អាគតា។ កកចូបមេ ហេដ្ឋា អក្ខន្តិយា ឧដ្ឋិតា, ឧបរិ កកចូបមា អាគតា។ ឥមស្មិម្បិ ព្រហ្មជាលេ ហេដ្ឋា ទិដ្ឋិវសេន ទេសនា ឧដ្ឋិតា, ឧបរិ សុញ្ញតាបកាសនំ អាគតំ។ តេន វុត្តំ – “អយំ យថានុសន្ធិវសេន ទេសនា អាគតា”តិ។

បរិតស្សិតវិប្ផន្ទិតវារវណ្ណនា

១០៥-១១៧។ ឥទានិ បរិយាទវិភាគទស្សនត្ថំ – “តត្រ ភិក្ខវេ”តិអាទិកា ទេសនា អារទ្ធា។ តទបិ តេសំ ភវតំ សមណព្រាហ្មណានំ អជានតំ អបស្សតំ វេទយិតំ តណ្ហាគតានំ បរិតស្សិតវិប្ផន្ទិតមេវាតិ យេន ទិដ្ឋិអស្សាទេន ទិដ្ឋិសុខេន ទិដ្ឋិវេទយិតេន តេ សោមនស្សជាតា សស្សតំ អត្តានញ្ច លោកញ្ច បញ្ញបេន្តិ ចតូហិ វត្ថូហិ, តទបិ តេសំ ភវន្តានំ សមណព្រាហ្មណានំ យថាភូតំ ធម្មានំ សភាវំ អជានន្តានំ អបស្សន្តានំ វេទយិតំ តណ្ហាគតានំ កេវលំ តណ្ហាគតានំយេវ តំ វេទយិតំ, តញ្ច ខោ បនេតំ បរិតស្សិតវិប្ផន្ទិតមេវ។ ទិដ្ឋិសង្ខាតេន ចេវ តណ្ហាសង្ខាតេន ច បរិតស្សិតេន វិប្ផន្ទិតមេវ ចលិតមេវ កម្បិតមេវ ថុសរាសិម្ហិ និខាតខាណុសទិសំ, ន សោតាបន្នស្ស ទស្សនមិវ និច្ចលន្តិ ទស្សេតិ។ ឯស នយោ ឯកច្ចសស្សតាទីសុបិ។

ផស្សបច្ចយវារវណ្ណនា

១១៨-១៣០។ បុន – “តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា សស្សតវាទា”តិអាទិ បរម្បរបច្ចយទស្សនត្ថំ អារទ្ធំ។ តត្ថ តទបិ ផស្សបច្ចយាតិ យេន ទិដ្ឋិអស្សាទេន ទិដ្ឋិសុខេន ទិដ្ឋិវេទយិតេន តេ សោមនស្សជាតា សស្សតំ អត្តានញ្ច លោកញ្ច បញ្ញបេន្តិ ចតូហិ វត្ថូហិ, តទបិ តណ្ហាទិដ្ឋិបរិផន្ទិតំ វេទយិតំ ផស្សបច្ចយាតិ ទស្សេតិ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។

១៣១-១៤៣។ ឥទានិ តស្ស បច្ចយស្ស ទិដ្ឋិវេទយិតេ ពលវភាវទស្សនត្ថំ បុន – “តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា សស្សតវាទា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ តេ វត អញ្ញត្រ ផស្សាតិ តេ វត សមណព្រាហ្មណា តំ វេទយិតំ វិនា ផស្សេន បដិសំវេទិស្សន្តីតិ

ការណមេតំ នត្ថីតិ. យថា ហិ បតតោ គេហស្ស ឧបត្ថម្ភនត្ថាយ ថូណា នាម ពលវបច្ចយោ ហោតិ, ន តំ ថូណាយ អនុបត្ថម្ភិតំ ឋាតុំ សក្កោតិ, ឯវមេវ ផស្សោបិ វេទនាយ ពលវបច្ចយោ, តំ វិនា ឥទំ ទិដ្ឋិវេទយិតំ នត្ថីតិ ទស្សេតិ. ឯស នយោ សព្ពត្ថ.

ទិដ្ឋិគតិកាធិដ្ឋានវដ្ដកថាវណ្ណនា

១៤៤. ឥទានិ តត្រ ភិក្ខវេ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា សស្សតវាទា សស្សតំ អត្តានញ្ច លោកញ្ច បញ្ញបេន្តិ ចតូហិ វត្ថូហិ, យេបិ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯកច្ចសស្សតិកាតិអាទិនា នយេន សព្ពទិដ្ឋិវេទយិតានិ សម្បិណ្ឌេតិ. កស្មា? ឧបរិ ផស្សេ បក្ខិបនត្ថាយ. កថំ? សព្ពេ តេ ឆហិ ផស្សាយតនេហិ ផុស្ស ផុស្ស បដិសំវេទេន្តីតិ. តត្ថ ឆ ផស្សាយតនានិ នាម – ចក្ខុផស្សាយតនំ, សោតផស្សាយតនំ, ឃានផស្សាយតនំ, ជិវ្ហាផស្សាយតនំ, កាយផស្សាយតនំ, មនោផស្សាយតនន្តិ ឥមានិ ឆ. សញ្ជាតិ-សមោសរណ-ការណ-បណ្ណត្តិមត្តត្ថេសុ ហិ អយំ អាយតនសទ្ទោ វត្តតិ. តត្ថ – "កម្ពោជោ អស្សានំ អាយតនំ, គុន្នំ ទក្ខិណាបថោ"តិ សញ្ជាតិយំ វត្តតិ, សញ្ជាតិដ្ឋានេតិ អត្ថោ. "មនោរមេ អាយតនេ, សេវន្តិ នំ វិហង្គមា"តិ (អ. និ. ៥.៣៨) សមោសរណេ. "សតិ សតិអាយតនេ"តិ (អ. និ. ៣.១០២) ការណេ. "អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដីសុ សម្មន្តី"តិ (សំ. និ. ១.២៤៥) បណ្ណត្តិមត្តេ. ស្វាយមិធ សញ្ជាតិអាទិអត្ថត្តយេបិ យុជ្ជតិ. ចក្ខាទីសុ ហិ ផស្សបញ្ចមកា ធម្មា សញ្ជាយន្តិ សមោសរន្តិ, តានិ ច នេសំ ការណន្តិ អាយតនានិ. ឥធ បន "ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ"តិ (សំ. និ. ២.៤៣) ឥមិនា នយេន ផស្សសីសេនេវ ទេសនំ អារោបេត្វា ផស្សំ អាទិំ កត្វា បច្ចយបរម្បរំ ទស្សេតុំ ផស្សាយតនាទីនិ វុត្តានិ.

ផុស្ស ផុស្ស បដិសំវេទេន្តីតិ ផុសិត្វា ផុសិត្វា បដិសំវេទេន្តិ. ឯត្ថ ច កិញ្ចាបិ អាយតនានំ ផុសនកិច្ចំ វិយ វុត្តំ, តថាបិ ន តេសំ ផុសនកិច្ចតា វេទិតព្ពា. ន ហិ អាយតនានិ ផុសន្តិ, ផស្សោវ តំ តំ អារម្មណំ ផុសតិ, អាយតនានិ បន ផស្សេ ឧបនិក្ខិបិត្វា ទស្សិតានិ; តស្មា សព្ពេ តេ ឆ ផស្សាយតនសម្ភវេន ផស្សេន រូបាទីនិ អារម្មណានិ ផុសិត្វា តំ ទិដ្ឋិវេទនំ បដិសំវេទយន្តីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ.

តេសំ វេទនាបច្ចយា តណ្ហាតិអាទីសុ វេទនាតិ ឆ ផស្សាយតនសម្ភវា វេទនា. សា រូបតណ្ហាទិភេទាយ តណ្ហាយ ឧបនិស្សយកោដិយា បច្ចយោ ហោតិ. តេន វុត្តំ – "តេសំ វេទនាបច្ចយា តណ្ហា"តិ. សា បន ចតុព្ពិធស្ស ឧបាទានស្ស ឧបនិស្សយកោដិយា ចេវ សហជាតកោដិយា ច បច្ចយោ ហោតិ. តថា ឧបាទានំ ភវស្ស. ភវោ ជាតិយា ឧបនិស្សយកោដិយា បច្ចយោ ហោតិ.

ជាតីតិ បនេត្ថ សវិការា បញ្ចក្ខន្ធា ទដ្ឋព្ពា, ជាតិ ជរាមរណស្ស ចេវ សោកាទីនញ្ច ឧបនិស្សយកោដិយា បច្ចយោ ហោតិ. អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បន បដិច្ចសមុប្បាទកថា វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តា. ឥធ បនស្ស បយោជនមត្តមេវ វេទិតព្ពំ. ភគវា ហិ វដ្ដកថំ កថេន្តោ – "បុរិមា, ភិក្ខវេ, កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាយ, 'ឥតោ បុព្ពេ អវិជ្ជា នាហោសិ, អថ បច្ឆា សមភវី'តិ ឯវញ្ចេតំ, ភិក្ខវេ, វុច្ចតិ, អថ ច បន បញ្ញាយតិ "ឥទប្បច្ចយា អវិជ្ជា"តិ (អ. និ. ១០.៦១) ឯវំ អវិជ្ជាសីសេន វា, បុរិមា, ភិក្ខវេ, កោដិ ន បញ្ញាយតិ

កចតណ្ហាយ...បេ... "ព្ទុងប្បច្ចយា កចតណ្ហា"តិ (អ៑ និ៑ ១០៑៩១) ឧចំ តណ្ហាឃឹរេសត ចា, ឫរិយា, ភិក្ខវេច, ពោដ ត បញ្ញាយតិ

កចឌិដ្ឋិយា...បេ... "ព្ទុងប្បច្ចយា កចឌិដ្ឋិ"តិ ឧចំ ឌិដ្ឋិឃឹរេសត ចា ពេឆសិ"៑ ព្ទុឆ បត ឌិដ្ឋិឃឹរេសត ពេឆេត្តា ចេងតារារេពត ដ្ឋប្បជ្ជយាតា

ឌិដ្ឋិយោ ពេឆត្វា ចេងតាប្វលក៌ បដិច្ចសមុប្បាទំ ពេឆសិ៑ តេត ព្ទុគំ ងស្សេតិ – "ឧចសេយេត ឌិដ្ឋិកតិកា, ព្ទុគំ ងស្សេតំ ពេហត្វា តឹសុ

កចេសុ ចត្វាសុ យោតឹសុ បញ្ចសុ ពតឹសុ សត្តសុ ចិញ្ញាណដ្ឋិតឹសុ តចសុ សត្តាចារេសសុ ព្ទុតោ ឧត្ត ឧតេត្តា ព្ទុឆាតិ សត្ថាចត្តា សំសេទត្តា យេត្ត

ឃុត្តកោរេណា ចិយ, ឆម្ពុ ដ្ឋបតិពន្ធាក្កកេរា ចិយ, ចាតេត ចិប្បត្ថដ្ឋតាចា ចិយ ន ចដ្ឋក្ខូសេច អត្យបរិចត្តត្តិ, ចដ្ឋក្ខូតោ ឃឹសំ ដ្ឋក្លិបិតំ

ត សេក្កាត្តឹ"តិ៑

ចិចដ្ឋពឆាឌិចណ្ណតា

១៣៥៑ ឧចំ ឌិដ្ឋិកតិកាឆិដ្ឋានំ ចដ្ឋំ ពេឆត្វា ព្ទុងាតិ ឃុត្តយោកភិក្ខុអឆិដ្ឋានំ ពត្វា ចិចដ្ឋំ ងស្សេត្តា – "យតោ ខោ, ភិក្ខវេច,

ភិក្ខុ"តិអាឌិយាហ៑ តត្ត យតោតិ យងា៑ លត្ត ឋស្សាយតនាតត្តិ យេហិ លហិ ឋស្សាយតនេតហិ ឋុសិត្វា បដិសំចេងយាតានំ ឌិដ្ឋិកតិកានំ

ចដ្ឋំ ចត្តតិ, តេសំយេច លត្ត ឋស្សាយតនានំ៑ សមុងយត្តិអាឌឹសុ អចិជ្ជាសមុងយា ចក្ខុសមុងយោតិអាឌិតា ចេងតាពម្ពដ្ឋានេត ចុត្តតយេត

ឋស្សាយតនានំ សមុងយាងយោ ចេឌិតព្ពា៑ យឆា បត តត្ត "ឋស្សសមុងយា ឋស្សនិរោធា"តិ ចុត្តំ, ឧចមិឆ, តំ ចក្ខូឌឹសុ –

"អាហារសមុងយា អាហារនិរោធា"តិ ចេឌិតព្ពំ៑ មនាយតនេ "នាមរូបសមុងយា នាមរូបនិរោធា"តិ៑

ដ្ឋត្តរិតរំ បជានាតីតិ ឌិដ្ឋិកតិកោ ឌិដ្ឋិមេច ជានាតិ៑ អយំ បត ឌិដ្ឋិញ្ច ឌិដ្ឋិតោ ច ដ្ឋត្តរិតរំ ឃឹលសមាឆិបញ្ញាចិមុត្តិត្តិ យាច អរហត្តា

ជានាតិ៑ កោ ឧចំ ជានាតីតិ? ឍិណាសចោ ជានាតិ, អនាគាមី, សកងាគាមី, សោតាបន្តោ, ពហុស្សុតោ, គន្ថឆរោ ភិក្ខុ ជានាតិ,

អារទ្ធចិបស្សកោ ជានាតិ៑ ឆេសនា បត អរហត្តនិក្ខុដេនេច និដ្ឋាបិតាតិ៑

១៣៩៑ ឧចំ ចិចដ្ឋំ ពេឆត្វា ព្ទុងាតិ "ឆេសនាជាលចិមុត្តោ ឌិដ្ឋិកតិកោ នាយ នត្ថី"តិ ងស្សនត្ថំ បុន – "សេយ ហិ ពេឆិ, ភិក្ខវេច"តិ អារភិ៑

តត្ត អន្តោជាលីកតាតិ ព្ទុមស្ស យឃំឆេសនាជាលស្ស អន្តោរេយេច ពតា៑ ឧត្ត សិតា ចាតិ ឧតស្មិ មម ឆេសនាជាលេ សិតា និស្សិតា

អចសិតាច៑ ដ្ឋមុជ្ជយាតា ដ្ឋមុជ្ជត្តីតិ កិំ ចុត្តំ ហោតិ? តេ អរិឆា ឧឃឹងត្តាបិ ដ្ឋត្តំ ដ្ឋពុន្តាបិ មម ឆេសនាជាលេ សិតាច ហុត្វា ឧឃឹងត្តិ ច

ដ្ឋពុន្តិ ច៑ ឧត្ត បរិយាបន្តាតិ ឧត្ត យឃំឆេសនាជាលេ បរិយាបន្តា, ឧតេត អាពទ្ធា អន្តោជាលីកតា ច ហុត្វា ដ្ឋមុជ្ជយាតា ដ្ឋមុជ្ជត្តិ, ន

តេត្ត អសដ្ឋហិតោ ឌិដ្ឋិកតិកោ នាយ អត្ថីតិ៑

សុខុមច្ឆិកេនាតិ សណ្ហអច្ឆិកេន សុខុមច្ឆិទ្ទនាតិ អត្ថោ៑ កេចដ្ឋោ ចិយ ហិ ភគចា, ជាលំ ចិយ ឆេសនា, បរិត្តោងកំ ចិយ

ងសសហស្សិលោកឆាតុ, ឧឡារា ចិយ កាយា ចិយ ឌ្វាសដ្ឋិឌិដ្ឋិកតិកា៑ តស្ស តីរេ ឋត្វា ឧឡោលោកេន្តស្ស ឧឡារានំ បិណានំ

អន្តោជាលីកតភាចងស្សនំ ចិយ ភគចតោ សព្ពឌិដ្ឋិកតានំ ឆេសនាជាលស្ស អន្តោពតភាចងស្សនត្តិ ឧចមេត្ត ឧបមាសំសន្ទនំ ចេឌិតព្ពំ៑

១៣៥. ឯវំ ព្ពាយាហិ ក្លាសដ្ឋិយា ឪឌ្ឋិហិ សព្ពឪឌ្ឋិតំ សក្កហិតត្វា សព្ពេសំ ឪឌ្ឋិកាតិកាតំ ឯតស្មិំ ផេសតាខារេល បរិយាបន្នកាចំ ជស្សេត្វា ព្ពជាតិ អត្ថតោ ពត្តចិ អបរិយាបន្នកាចំ ជស្សេន្តោ – “ក្លដ្ឋិត្តកចតេត្តិកោ, កិក្លូចេ, តឆាកាតស្ស កាយោ”តិអាឌិយាហ. តត្ថ តយត្តិ ឯតាយាតិ តេត្តិ. តយត្តិតិ កិចាយ ពត្តិត្វា អាកដ្ឋត្តិ, រដ្ឋយា ឯតំ តាយំ. ព្ពុឆ បត តេត្តិសឪសតាយ កចតញ្ញា តេត្តិតិ អឆិបេត្វា. សា ហិ យហាឌតំ កិចាយ ពត្តិត្វា តំ តំ កចំ តេតិ ក្លបតេតីតិ កចតេត្តិ. អនហត្តយក្កសត្តេន ក្លដ្ឋិត្តា កចតេត្តិ អស្សាតិ ក្លដ្ឋិត្តកចតេត្តិកោ.

កាយស្ស តេគា ក្លដ្ឋត្តិ កាយស្ស តេគតោ ក្លដ្ឋិ. ឌីចិតបរិយាគាតាតិ ឌីចិតស្ស សព្ពសោ បរិយាឌិត្តត្វា បរិក្លិលត្វា, បុត អប្បដិសត្តិកកាចាតិ អត្ថោ. ត តំ គក្លត្តិតិ តំ តឆាកតំ. គេចា ចា យត្តស្សា ចា ត គក្លិស្សត្តិ, អបណ្ណត្តិកកាចំ កមិស្សតីតិ អត្ថោ.

សេយ្យថាបិ, កិក្លូចេតិ, ក្លបយាយំ បត ព្ពុឆំ សំសត្ថតំ. អឡ្ឈុនុក្កោ ចិយ ហិ តឆាកតស្ស កាយោ, នុក្កោ ឌាតយហាចលោ ចិយ តំ តិស្សាយ បុព្ពោ បចត្តតញ្ញា. តស្មិំ ចលោ ក្លបតិពន្ធ បញ្ចបក្កក្លាគសបក្កអដ្ឋារសបក្កបរិយាណា អឡ្ឈបិលិ ចិយ តញ្ញាយ សតិ តញ្ញុសតិពន្ធា ហុត្វា អាយតិ តិព្ពត្តតកា បញ្ចក្លន្ធា ក្លាគសាយតតាតិ អដ្ឋារស ឆាតុយោ. យថា បត តស្មិំ ចលោ លិត្តេ សព្ពាតិ តាតិ អឡ្ឈាតិ តគត្តយាតិ ហោត្តិ, តំយេច ចលំ អត្យាតាតិ, ចលាច្ឆេគា លិត្តាតិ យេចាតិ អត្ថោ; ឯចមេច យេ កចតេត្តិចលស្ស អត្យបត្ថិត្តត្វា អាយតិ ក្លប្បេឡ្ឈំ បញ្ចក្លន្ធា ក្លាគសាយតតាតិ អដ្ឋារសឆាតុយោ, សព្ពេ តេ ឆយា តគត្តយា ហោត្តិ កចតេត្តិ អត្យាតា, តាយ លិត្តាយ លិត្តា យេចាតិ អត្ថោ.

យថា បត តស្មិំយិ នុក្កោ យណ្ឌុកកលាកចិសសយោស្សំ អាកយ្ហ អត្យបុព្ពេត សុស្សិត្វា យេត – “ព្ពុយស្មិំ ផាតេ ឯចន្នុបេរិ តាយ នុក្កោ អហោសី”តិ ចោហារយត្តយេច ហោតិ, ត តំ នុក្កំ កោចិ បស្សតិ, ឯចំ អរិយបក្កសយោស្សំ អាកយ្ហ តញ្ញាសិតេហស្ស បរិយាឌិត្តត្វា អត្យបុព្ពេត សុស្សិត្វា ចិយ កិត្តេ ព្ពុយស្មិំ កាយេ, កាយស្ស តេគា ក្លដ្ឋិ ឌីចិតបរិយាគាតា ត តំ គក្លត្តិ, តឆាកតយ្បិ គេចយត្តស្សា ត គក្លិស្សត្តិ, ឯចន្នុបស្ស តាយ កំន សត្ថុតោ ព្ពុឆំ សាសតត្តិ ចោហារយត្តយេច កចិស្សតីតិ អត្យបិឌិសេសតិព្ពាតឆាតុំ បិសេបត្វា គេសតំ តិដ្ឋេបសិ.

១៣៦. ឯចំចុតេត្ត អាយស្មា អាតត្ថោតិ ឯចំ កកចតា ព្ពុយស្មិំ សុតេត្ត ចុតេត្ត ឆេនោ អាឌិតោ បដ្ឋាយ សត្ថំ សុត្តំ សយត្ថាហរិត្វា ឯចំ ព្យូន្ធពល់ ឌីបេត្វា កឆិតសុត្តស្ស ត កកចតា តាយំ កហិតំ, ហត្ថស្ស តាយំ កញ្ញាបេស្សាយីតិ ចិត្តេត្វា កកចត្តំ ឯតគចោច.

តស្មាតិហ ត្វត្តិអាឌីសុ អយយត្តយោឌតា – អាភត្ថ, យស្មា ព្ពុយស្មិំ ឆយុបរិយាយេ ព្ពុឆេត្វាបិ បនេត្វាបិ ចិកេត្វា, តស្មាតិហ ត្វំ ព្ពុយំ ឆយុបរិយាយំ “អត្តខាល”ន្តិបិ តំ ឆារេហិ; យស្មា បតេត្ថ ពហូ តត្តិឆយុា កឆិតា, តស្មា “ឆយុខាល”ន្តិបិ តំ ឆារេហិ; យស្មា ច ឯត្ថ សេដ្ឋេត ព្រហ្មំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ ចិកត្តំ, តស្មា “ព្រហ្មខាល”ន្តិបិ តំ ឆារេហិ; យស្មា ឯត្ថ ក្លាសដ្ឋិឪឌ្ឋិយោ ចិកត្វា, តស្មា “ឪឌ្ឋិខាល”ន្តិបិ តំ ឆារេហិ; យស្មា បត ព្ពុយំ ឆយុបរិយាយំ សុត្វា គេចបុត្តយានេយ្បិ លក្ខយានេយ្បិ យក្ខយានេយ្បិ កិលេសយានេយ្បិ សក្កា យឌ្ឍិតុំ, តស្មា “អត្យុត្តនោ សក្កាយចិឌយោតិបិ តំ ឆារេហី”តិ.

ឥទមវោច ភគវាតិ ឥទំ និទានាវសានតោ បភុតិ យាវ “អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោតិបិ នំ ធារេហី”តិ សកលំ សុត្តន្តំ ភគវា បរេសំ បញ្ញាយ អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋំ បរមគម្ភីរំ សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ បកាសេន្តោ សូរិយោ វិយ អន្ធការំ ទិដ្ឋិគតមហន្ធការំ វិធមេន្តោ អវោច។

១៤៩។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូតិ តេ ភិក្ខូ អត្តមនា សកមនា, ពុទ្ធគតាយ បីតិយា ឧទគ្គចិត្តា ហុត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ភគវតោ ភាសិតន្តិ ឯវំ វិវិធនយទេសនាវិលាសយុត្តំ ឥទំ សុត្តំ ករវីករុតមញ្ជុនា កណ្ណសុខេន បណ្ឌិតជនហទយានំ អមតាភិសេកសទិសេន ព្រហ្មស្សរេន ភាសមានស្ស ភគវតោ វចនំ។ អភិនន្ទុន្តិ អនុមោទិំសុ ចេវ សម្បដិច្ឆិំសុ ច។ អយញ្ហិ អភិនន្ទសទ្ទោ – “អភិនន្ទតិ អភិវទតី”តិអាទីសុ (សំ។ និ។ ៣។៥) តណ្ហាយបិ អាគតោ។ “អន្នមេវាភិនន្ទន្តិ, ឧភយេ ទេវមានុសា”តិអាទីសុ (សំ។ និ។ ១។៤៣) ឧបគមនេបិ។

“ចិរប្បវាសិំ បុរិសំ, ទូរតោ សោត្ថិមាគតំ;

ញាតិមិត្តា សុហជ្ជា ច, អភិនន្ទន្តិ អាគត”ន្តិ។ (ធ។ ប។ ២១៩);

អាទីសុ សម្បដិច្ឆនេបិ។ “អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។២០៥) អនុមោទនេបិ។ ស្វាយមិធ អនុមោទនសម្បដិច្ឆនេសុ យុជ្ជតិ។ តេន វុត្តំ – “អភិនន្ទុន្តិ អនុមោទិំសុ ចេវ សម្បដិច្ឆិំសុ ចា”តិ។

សុភាសិតំ សុលបិតំ, “សាធុ សាធូ”តិ តាទិនោ;

អនុមោទមានា សិរសា, សម្បដិច្ឆិំសុ ភិក្ខវោតិ។

ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិន្តិ ឥមស្មិំ និគ្គាថកសុត្តេ។ និគ្គាថកត្តា ហិ ឥទំ វេយ្យាករណន្តិ វុត្តំ។

ទសសហស្សីលោកធាតូតិ ទសសហស្សចក្កវាឡបរិមាណា លោកធាតុ។ អកម្បិត្ថាតិ ន សុត្តបរិយោសានេយេវ អកម្បិត្ថាតិ វេទិតព្ពា។ ភញ្ញមានេតិ ហិ វុត្តំ។ តស្មា ទ្វាសដ្ឋិយា ឋានេសុ វិនិវេឋេត្វា ទេសិយមានេសុ តស្ស តស្ស ឋានស្ស បរិយោសានេ បរិយោសានេតិ ទ្វាសដ្ឋិយា ឋានេសុ អកម្បិត្ថាតិ វេទិតព្ពា។

តត្ថ អដ្ឋហិ ការណេហិ បថវិកម្បោ វេទិតព្ពោ – ធាតុប្បកោបេន, ឥទ្ធិមតោ អានុភាវេន, ពោធិសត្តស្ស គព្ភោក្កន្តិយា, មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមនេន, សម្ពោធិប្បត្តិយា, ធម្មចក្កប្បវត្តនេន, អាយុសង្ខារោស្សជ្ជនេន, បរិនិព្ពានេនាតិ។ តេសំ វិនិច្ឆយំ – “អដ្ឋ ខោ ឥមេ, អានន្ទ, ហេតូ អដ្ឋ បច្ចយា មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវាយា”តិ ឯវំ មហាបរិនិព្ពានេ អាគតាយ តន្តិយា វណ្ណនាកាលេ វក្ខាម។ អយំ បន មហាបថវី អបរេសុបិ អដ្ឋសុ ឋានេសុ អកម្បិត្ថ – មហាភិនិក្ខមនេ, ពោធិមណ្ឌូបសង្កមនេ, បំសុកូលគ្គហណេ, បំសុកូលធោវនេ,

កាឡអការាយបុព្វេ, វេកាតយកបុព្វេ, ចេតស្សត្តវជាតកេ, ព្ពុយម្ហិ ព្រហ្មជាលេតិ៍ តត្ថ យហាកិតិក្លូយតនៅដិយល្វបវក្ថយតេវុ ចិទិរិយនាលេត អកប្បិត្ត៍ បំវុក្វលក្កហលោ ក្ខវហស្សឌីបបរិចាវេរ ចត្តាវេរា យហាឌីវប បហាឃ បត្ថាឌិត្វា វុវោត៌ កត្ត្វា បំវុក្វល៌ កល្យត្តត ត្យក្ក៌ ករចតា កតត្តិ អច្ឆិរិយវេចាកិហតា អកប្បិត្ត៍ បំវុក្វលឆោចតចេតស្សត្តវជាតកេវុ អកាលកប្បតេត អកប្បិត្ត៍ កាឡអការាយវេកាតយកបុព្វេវុ – "អហំ វក្ខិ ករចា"តិ វក្ខិការេចត អកប្បិត្ត៍ ព្ពុយម្ហិ បត ព្រហ្មជាល ក្ខាវជ្ជិឃា ជិជ្ជិកេតវុ ចិឌវេដត្វា តិក្កុត្ថ៌ កត្វា វេគសិឃយាតេវុ វោគ្យការគាតចវេត អកប្បិត្តាតិ វេចឌិតត្ថា៍

ត ពេចលច្ចា ឲតេវុ ធាតេវុឃេច បឆឹ អកប្បិត្ត, អច ឃោ តឹវុ វក្កហេវុបិ យហាយហិត្ថតត្ថេវស្ស ព្ពុយំ ឌីបំ អាកត្ត្វា វេជាតិចតេ តិឝីជិត្វា ឆយ្យំ វេគសិតជិចវេបិ អកប្បិត្ត៍ កល្យាលិឃចិហាវេរ ច បិល្តបាតិឃតត្ថេវស្ស វេចតិឃក្កហ៌ វយ្យឌិត្វា តវេត្ថច តិឝីជិត្វា ត្យគ្គាវយុហ៌ បឹតិ៍ កវេហត្វា ព្ពុយំ វុត្តត្តិ អាវេគ្គស្ស វុត្តបរិវេឃាវោតេ ក្ខកបរិឃត្តិ កត្វា អកប្បិត្ត៍ វេលិហបិវោគស្ស បិឌិតអយ្យលជ្ជិកជ្ជាត៌ តាយ អវេហាវិ៍ តត្ថ តិឝីជិត្វា ឌីឈកាលាកវេត្ថេរា ព្រហ្មជាលវុត្តំ អាវេភិវុ, វេតវំ វក្ខាឃបរិវេឃាវោតបិ ក្ខកបរិឃត្តវេឃច កត្វា បឆឹ អកប្បិត្តាតិ៍

ឲចំ យស្សាគុការេចត, អកប្បិត្ត អវេតកវោ;

វេយឌតឹ វុត្តវេដ្ឋស្ស, វេគសិតស្ស វឃយុត្តា៍

ព្រហ្មជាលស្ស តឃ្សឹឆ, ឆយ្យំ អត្ថេច្ចា បល្ហិតា;

វក្កច្ចំ ក្ខក្កវេហត្វាត, បដិបជ្ជត្វ វេឃាតិវោតិ៍

ព្ពុតិ វុយក្កលចិលិវិតិឃា ឌីឈតិកាឃជ្ជកចាឃំ

ព្រហ្មជាលវុត្តចល្ហាតា តិជ្ជិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៎ សាមញ្ញផលសុត្តចណ្ណតា

រាឌាមច្ចកថាចណ្ណតា

១៥០៎ ឲចំរេយ សុចំ...ះេប... រាឌាកះេហតិ សាមញ្ញផលសុត្តំ៎ ចត្រាយំ អបុព្ពបឌចណ្ណតា – រាឌាកះេហតិ ឲចំតាយរេកា តកេរ៎ ចតំព្រា យន្តាត្យហារេកាចិត្តាឌីហិ បរិក្ខហិចត្វា រាឌាកហត្តិ ទុទ្ធតិ៎ អនេព្ហាបិ ឲត្ត បកាេរ ចណ្ណឃត្តិ, កិំ តេហិ? តាយចត្តរេយចំ ចស្ស តកេរស្ស៎ ចំ បរតចំ ត្យុទ្ធកាេល ច ចក្កចត្តិកាេល ច តការ៉ះ ហោតិ, េសសកាេល សុញ្ញោ ហោតិ ឃក្ខបរិក្ខហិចំ, តេរ៉ា ចរចតចតំ ហុត្វា តិទ្ធតិ៎ ចិហរតីតិ អចិះេសេត ត្តរិឃាបចឌិត្តព្រាហ្មអិរិយចិហាររេស្ អញ្ញាតរចិហារេសយេទ្ធិបរិឌីបតរេយចំ៎ ត្តឆ បត ផាតកាយតតិបន្ថេស ឃតព្យកេឆេស្ ត្តរិឃាបឆេស្ អញ្ញាតរិររិឃាបឆេសយារេឃាកបរិឌីបតំ៎ តេត ធីេតាបិ កន្ធត្តោបិ តិសិន្តោបិ សឃារតាបិ កកចា ចិហរតិ តេច តេចឌិចរេញ្ញោ៎ េសា ហិ ឲក៌ំ ត្តរិឃាបចចាឃតំ អនេញ្ញាត ត្តរិឃាបតេត ចិច្ឆិត្វា អបរិបតត្តំ អត្តភាចំ ហរតិ បចត្តេតិ, តស្មា ចិហរតីតិ ទុទ្ធតិ៎

ឌីចកាស្ស កោមារភច្ចស្ស អម្ពចតេតិ ត្តឆយស្ស ឃំ កោឆកោយំ ភូបតិស្សាឃ ចិហរតិ, តស្ស បឌីបតិចារសត្ថាតបរិឌីបតំ៎ តស្មា – រាឌាកេហ ចិហរតិ ឌីចកាស្ស កោមារភច្ចស្ស អម្ពចតេតិ រាឌាកហបឌីបេ ឌីចកាស្ស កោមារភច្ចស្ស អម្ពចតេ ចិហរតីតិ ឲចរេយត្ត អតេត្វា តេចឌិចរេញ្ញោ៎ បឌីបតេត្ត ហោតំ ក្យុចចតំ៎ ចត្ត ឌីចតីតិ ឌីចកោ, ក្យារេតរ កតោតិ កោមារភច្ចោ៎ ឃថាហ – "កិំ កណេ, ឲចំ កាកេហិ បរិកិណ្ណត្តិ? ទារកោ តេចាតិ៎ ឌីចតិ កណេតិ? ឌីចតិ, តេចាតិ៎ តេត ហិ, កណេ ចំ ទារកំ អស្ឃាកំ អន្តេបុរំ តេត្វា ធាតីតំ តេច បេរិសេចត្តិ៎ ចស្ស ឌីចតីតិ ឌីចកោតិ តាមំ អកំសុ៎ ក្យារេតរ បេរិសាបិតោតិ កោមារភច្ចោតិ តាមំ អកំសុ"តិ (យហាច៎ ១១៥) អយំ បតេត្ត សង្ខេបោ៎ ចិត្ថារេតរ បត ឌីចកចត្ថុ ខន្ធកេ អាកតរេយច៎ ចិតិច្ឆឃកចាបិស្ស សយត្តបិសាឌីកាឃ ចិតឃទ្ធកចាយំ ទុត្តំ៎

អយំ បត ឌីចកោ ឲកស្មិំ សឃេយ កកចតោ តោសរាកិសត្តំ កាយំ ចិរេចចេត្វា សិចឃេយ្យកំ ទុស្សឃុកំ ឥត្វា ចត្វាត្យរេយាឌតាបរិយោសាេត េសាតាបត្តិផេល បតិដ្ឋាយ ចិត្តេសិ – "យឃា ឌិចសស្ស ទ្វត្តិក្ខត្តុំ ត្យុទ្ធបដ្ឋាតំ កន្តព្វំ, ត្តឆទ្វោ ចេឡុចតំ អតិទ្ធូេរ, យយ្ហំបត អម្ពចតំ ភូយ្យាតំ អាសន្តតរំ, ឃំត្ទូតាហំ ឲត្ត កកចតោ ចិហារំ ការេយ្យ"ត្តិ៎ េសា តស្មិំ អម្ពចតេ រត្តិដ្ឋាតឌិចាផាតលេណកុដិយណ្ឌបាឌីតិ សម្បាេឌត្វា កកចតោ អត្តច្ឆចិកំ កន្ធកុដិំ ការារបេត្វា អម្ពចតំ អដ្ឋារសហត្ថុព្វេធេត ចម្ពបដ្ឋចណ្ណេត បាការេរត បរិក្ខិបាបេត្វា ត្យុទ្ធប្យុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស សចីចរភតេត្តត សត្តព្យេត្វា ឥក្ខិណោឥកំ បាតេត្វា ចិហារំ តិយ្យារេតសិ៎ ចំ សន្ធាយ ទុត្តំ – "ឌីចកាស្ស កោមារភច្ចស្ស អម្ពចតេ"តិ៎

អឌ្ឍតេឡសេហិ ភិក្ខុសតេហីតិ អឌ្ឍសេតត ឌ្វាេតហិ តេរសហិ ភិក្ខុសេតហិ៎ រាឌាតិអាឌីស្ រាឌតិ អត្តតោ ត្តស្សរិឃសម្បត្តិឃា ចត្យុហិ សង្គហចត្ថូហិ យហាឌតំ ររញ្ញោតិ ចឌ្ឍតីតិ រាឌា៎ យកធាតំ ត្តស្សេរាតិ យាកេធា៎ អឌាតេតារេយច រញ្ញោ សត្ត កចិស្សតីតិ តេមិត្តេកហិ តិទ្ធិដ្ឋោតិ អឌាតសត្ត៎

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨣᨲᩮ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩤ ᨴᩮᩣᩉᩊᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ – “ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲᩣᩉᩴ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨩᩣᨱᩩᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᨸᩥᩅᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣ “ᨽᩣᩁᩥᨿᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩮᩣᩉᩊᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩔᨧᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨠᨳᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᩥᩈᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ – “ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩤᩅᩮᩤ ᨶ ᨸᨠᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨾᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᩔ ᨠᨳᩮᩔᩈᩦ”ᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨳᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨧ – “ᨻᩤᩃᩮ, ᨠᩥᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨽᩣᩁᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᨲ᩠ᨳᨠᩮᨶ ᨻᩤᩉᩩᩴ ᨹᩣᩃᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᩁᨠᩮᨶ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩤᨿᩮᩈᩥ᪨ ᨶᩮᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ – “ᩑᩈ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩤ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᨬ᩠ᨬᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨴᩮᩅᩦ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ – “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨣᨲᩮᩤ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨾᩣᩁᩮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᨸᩤᨲᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩤᨸᩮᩈᩥ, ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩤ ᨶ ᨸᨲᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨳᩮᩅ ᨠᩣᩁᩮᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨿᩴ ᩋᨽᩥᨱ᩠ᩉᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩦᨾᩴᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ – “ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨲᩅ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩤ ᨵᩦᨲᩣᨲᩥ ᩅᩤ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨴᩤᩁᨠᩴ ᩑᩅᨾᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣ ᩋᨿᩈᩁᩣᩈᩥᨸᩥ ᨶᩮᩣ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᨲᩃᩮ ᩋᩣᩅᩥᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨾᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨴᩤᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨣᨻ᩠ᨽᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩃᩮ “ᨾᩣᩁᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨴᩤᨸᩥ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᨾᨶᩩᩔᩣ ᨴᩤᩁᨠᩴ ᩋᨸᨶᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳᩤᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨴᩔᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩣ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤᩅ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨶᩮᩉᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᩈᩥ, ᨲᩮᨶ ᨲᩴ ᨾᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩒᨸᩁᨩ᩠ᨩᨾᨴᩤᩈᩥ᪨

ᩋᨳᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩁᩥᩈᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩔ ᨸᩁᩥᩈᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᩔ ᨸᩁᩥᩈᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩥᨾᩮ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨵᩩᩁᩤ, ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨠᩴ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩦᩉᩁᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ “ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᩃᩣᨽᩮᨶ ᨸᩁᩥᩈᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᨲᩩᩴ, ᩉᨶ᩠ᨴᩤᩉᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨠ ᩋᩣᨣᨲᨽᨿᩮᨶ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩮᨶ ᨸᩈᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩣᨿᩴ ᨸᩤᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩁᨳᩈᨲᩮᩉᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲᩥᩅᩥᩔᨲ᩠ᨳᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨡᩮᩣ, ᨠᩩᨾᩣᩁ, ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩤᨿᩩᨠᩣ, ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨠᩩᨾᩣᩁ, ᨸᩥᨲᩁᩴ ᩉᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᩋᩉᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩤ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨸᩥᨲᩩᩅᨵᩮ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᩈᩥ᪨

ᩈᩮᩣ – “ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩤᩅᩮᩤ, ᩑᨲᩔ ᩋᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩐᩁᩩᨿᩣ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᨶᩥᨿᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩥᩅᩤ ᨴᩥᩅᩔ ᨽᩦᨲᩮᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩥᨣ᩠ᨣᩮᩤ ᩏᩔᨦ᩠ᨠᩦ ᩏᨲ᩠ᩁᩈ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ – “ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᩉᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ, ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩉᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩤ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᩅᩈᩮᨶ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨

ᩁᩣᨩᩣ ᨿᩮ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨾᩣᩁᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ, ᨿᩮ ᨶ ᨾᩣᩁᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩣ, ᨲᩮ ᩏᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ – “ᨠᩥᩔ ᨸᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨠᩩᨾᩣᩁ, ᨾᩴ ᨾᩣᩁᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨶᨾ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩔ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨴᩤᩈᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨾᨶᩮᩣᩁᨳᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩴ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᩮᩁᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨠᨲᩥᨸᩤᩉᩮᨶᩮᩅ ᨲᩮ ᨸᩥᨲᩣ ᨲᨿᩣ ᨠᨲᩴ ᩋᩅᨾᩣᨶᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᩁᩣᨩᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦᨲᩥ? ᨾᩪᩃᨥᨧ᩠ᨧᩴ ᨥᩣᨲᩮᩉᩦᨲᩥ᪨ ᨶᨶᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᩥᨲᩣ ᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩅᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲᩥ? ᩋᩣᩉᩣᩁᩪᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨶᩴ ᨾᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᩥᨲᩁᩴ ᨲᩣᨸᨶᨣᩮᩉᩮ

បក្ខិបិេបសិ, តាបគគោហំ ភាយ កយុការលាត្វាឃ កត់ ឆ្វយឈេិ៍ “យយ យាតេិ៍ ផេបត្វា អញ្ញាស្ស ឥដ្ឋំ យា ឥឆា”តិ អាហ៍ េឥឌី ស្វុចណ្ណសរេក កត្វា បក្ខិបិត្វា ស្ណ្ឌេក្ខភាកាឃ បចិសតិ៍ រាឌា តំ ក្ញុំត្វា ឃារេបតី៍ េសា – “យឃិ្យាបិតា កឆំ ឃារេបតី”តិ ប្វុឆ្និត្វា តំ បចត្តិ ស្វុត្វា – “យឃិ្យាយាត្យ ស្ណ្ឌក្កំ កត្វា បចិសិតុំ យា ឥឆា”តិ អាហ៍ តេតា បដ្ចាឃ េឥឌី េយាឡត្តឃំ បក្ខិបិត្វា បចិសតិ៍ តយ្បិ ស្វុត្វា “េយាឡត្តំ ឆាត្តិត្វា បចិសិតុំ យា ឥឆា”តិ៍ តេតា ស្វុចណ្ណបិក្យកាស្វុ កត្វា ផេបត្វា បិឥហិត្វា បិក្យកា អារុឃ្យាបចិសតិ៍ រាឌា េតត ឃារេបតិ៍ ប្វុត “កឆំ ឃារេបតី”តិ ប្វុឆ្និត្វា តយត្តំ ស្វុត្វា “បិក្យកា អារុឃ្យាបចិសិតុយ្បិ យា ឥឆា”តិ អាហ៍ តេតា បដ្ចាឃ េឥឌី កេត្ថាឥគោត ត្យាឃិត្វា សរីេរ ចត្យុឥទេត យគ្គេត្វា បិរុបិត្វា បចិសតិ៍ រាឌា តស្សា សរីេរ េលហិត្វា ឃារេបតិ៍ ប្វុត ប្វុឆ្និត្វា តំ បចត្តិ ស្វុត្វា “ឆ្កេតា បដ្ចាឃ យឃិ្យាយាត្យ បេចសត់ តិចាេរឆា”តិ អាហ៍ េឥឌី ត្វារមូល ឥត្វា “សាមិ, ពិម្ពិសារ, ឲ្យតំ ឥហេកាេល យាេរតុំ ត អឥាសិ, អត្តនា សត្តំ អត្តនាច េបិេសសិ, ឆ្កដំ បត ឥាតិ េពា បន្តិយឥស្សត់, តាហំ ឆ្កេតា បដ្ចាឃ ត្យេយ្យស្សិតុំ លភាមិ, សេច យឃិ្យាេឥាេសា អត្ថិ, លមេច ឥឆា”តិ េរាឌិត្វា កន្តិត្វា តិចត្តិ៍

តេតា បដ្ចាឃ រេញ្ញោ អាហាេរា ឥាត្ថិ៍ រាឌា យគ្គផលស្វុេខត ចង្កេមត ឃារេបតិ៍ អតិចិឃ អស្ស អត្តភាេចា ចិរាេចតិ៍ េសា – “កឆំ, េយ ភេណ, បិតា ឃារេបតី”តិ ប្វុឆ្និត្វា “ចង្កេមត, ឥឆ, ឃារេបតិ; អតិចិឃ ចស្ស អត្តភាេចា ចិរាេចតី”តិ ស្វុត្វា ‘ចង្កឃំ ឥានិស្ស ហារេស្សាឃី’តិ ចិត្តេត្វា – “យឃិ្យាបិត្យ បាេឥ ក្យុេរត ចាេលត្វា េលាណេតេលត យគ្គេត្វា ខឌិរង្គាេរហិ ឌីតង្គំតេហិ បចថា”តិ ត្យាបិេត េបសេសិ៍ រាឌា េត ឌិស្វា – “ន្វុត យឃិ្យាបុត្តោ េកានចិ សញ្ញាេត្វា កចិស្សតិ, ឆ្កេយ យយ យស្សុការលាត្វាឃាកតា”តិ ចិត្តេសិ៍ េត កត្វា ចន្ទិត្វា អដ្ឋំស្វុ ‘កស្វា អាកតត្វា’តិ ច ប្វុដ្ឋា តំ សាសត់ អាេរាេចស្វុំ “ត្យេយ្យាត់ រេញ្ញោ យត់ ករោថា”តិ ច ចុត្តា ‘តិសីឥ, ឥេថា’តិ ចត្វា ច រាឌាត់ ចន្តិត្វា – “ឥេច, យឃំ រេញ្ញោ អាណំ កេរាឃ, យា អយ្យាត់ ក្នុំញ្ញុំ, តឃិឥំ ត្យេយ្យជិសាត់ ឥយុទ្ធាន្វុត់ អត្ចដ្ឋចិកា”ត្តិ ចត្វា ចាយហេត្ថេត កោរេ្យេក កេហត្វា ឥក្ខិណហេត្ថេត ក្យុរ កេហត្វា បិឥតលាតិ ចាេលត្វា េលាណេតេលត យគ្គេត្វា ខឌិរង្គាេរហិ ឌីតង្គំតេហិ បចិស្វុ៍ រាឌា កិរ ប្វុត្តោ េចតិឃង្គេណ ឥ៍សាបិហេតា អកយាសិ, តិសដ្ឋតត្វាឃ បញ្ញាត្តកេដ សារេកឆ្លា អេឥាេតហិ បិេឥហិ អក្កមិ, តស្សាឃំ តិស្សន្ទោតិ ចឥត្តិ៍ រេញ្ញោ ពាលចេចឥតា ស្ណ្យត្តា៍ េសា – “អេហា ឆ្កេឌ្ឋ, អេហា ឥេយ្យ, អេហា សេឃ្លា”តិ អត្យស្សរេត្តាេឃេច េចតិឃង្គេណ តិត្តយាលិ ចិឃ ឃិលាឃិត្វា ចាត្យយហារាឌិកេឥចលិេក េចស្សចណស្ស បរិចារេកា ឌេតចេសកា ភាយ ឃេក្ខា ហុត្វា តិព្វត្តិ៍

តំ ឌិចេសេច អជាតសត្តុស្ស ប្វុត្តោ ឌាេតា, ប្វុត្តស្ស ឌាតកាចត្ថា បិត្យយតកាចត្ថា តិេចេឥតុំ េឥ្វ េលខា ឲ្យកក្ខណេឃេច អាកតា៍ អយច្ចា – “បេឥមំ ប្វុត្តស្ស ឌាតកាចំ អាេរាេចស្សាយា”តិ តំ េលខំ រេញ្ញោ ហេត្ថ ឥេបស្វុំ រេញ្ញោ តង្ខណេឃេច ប្វុត្តសិេនេហា ស្ណ្យជ្ជិត្វា សកលសរីេរ េខារេកត្វា អដ្ឋិមិញ្ញំ អាហច្ច អដ្ឋាសិ៍ តស្មិំ ខេណ បិត្យក្យុណយញ្ញាសិ – “យឃិ ឌាេតបិ យឃិ្យាបិត្យ ឲ្យេរយេច សិេនេហា ស្ណ្យេន្តា”តិ៍ េសា – “កច្ចថ, ភេណ, យឃិ្យាបិតេរិ ចិស្សេជ្ជថា”តិ អាហ៍ “កិំ ចិស្សជ្ជាេបថ, ឥេចា”តិ ឆ្កតេរិ េលខំ ហេត្ថ ឥបឃិស្វុ៍

េសា តំ បចត្តិ ស្វុត្វា េរាឥយាេតា យាត្យសឃីបំ កត្វា – “អេហាសិ ត្យ, េតា, អយ្យ, យឃិ្យាបិត្យ យឃិ ឌាេត សិេនេហា”តិ? សា អាហ – “ឥាលប្វុត្ត, កិំ ចេឥសិ, តច ឥហេកាេល អង្គុលិឃា បិឡអកា ស្ណ្ដហិ៍ អថ តំ េរាឥយាត់ សញ្ញាេបតុំ អសេក្កាត្តា តំ កេហត្វា ចិតិច្ឆឃដ្ចាេត តិសិត្តស្ស តច បិត្យ សត្តិកំ អកយំស្វុ៍ បិតា េត អង្គុលិ យុេខ ផេបសិ៍ បិឡអកា យុេខេឃេច កិច្ចិ៍ អថ េតា បិតា តច

ນິຣຄຣທາຄ ທໍ ຣລີຫິຕຍິຍ຺ຍກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ອຄິຎ຺ຈຄິຕ຺ວາຈ ອຣຍ຺ຍາທຣີ ໑ຈຕ຺ຣຣປີ ຣທ ປິຕ຺ ນິຣຄຣທາ”ຕີ ຣສາ ຣຣາຌິຕ຺ວາ ປຣິຣຕຈິຕ຺ວາ ປິຕ຺ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ອກາສີ

ຣຕຈຣຕ຺ວາປິ ອຌາຕສຕ຺ຕຸ ລູປສຄ຺ກມິຕ຺ວາ – “ປຸຣິຣສ, ຍຫາຣາຌ, ອາຄາຣປທິ, ຣຍ ສຍຕໍ ຣກາຕຍໍ ຂີຈີຕາ ຣຈາຣຣາຣປສ຺ສຸຕີ”ຕີ ຈຕ຺ວາ ຣທຄ ຌິຣຕ຺ ປຸຣິຣສ ຣປຣສຕ຺ວາ ສຍໍ ກິຍ຺ຍາກໍ ອາຣຸຍ຺ຫາຍຣຕ຺ຕຄ ນິລໍ ປຈິຍ຺ຍິຕ຺ວາ ຄາຍ຺ອາກິຣິຫຕ຺ຕິ ຍຸຍ຺ຍາຣປຕ຺ວາປິ ຣກາຄຣີ ລູປິຣຍຄ ກກາຈຕ຺ຕໍ ຍາຣຣທໍ ອສຣກ຺ກາຣຕ຺ຕາ ປຣິທີຄລີກສກ຺ກາຣຣາ ປຍ຺ຍາ ຈຕ຺ວຸຄິ ຍາຣີຕ຺ວາ ທາຄິ ອລກຍາຣຄາ ຣທຫິ ຌຄໍ ສຍ຺ຍາຣປສ຺ສາຍີຕີ ສຌ຺ຌຸກຌໍ ກຕ຺ວາ ສາຣີປຸຕ຺ຕຣຍາກ຺ຄລ຺ລາຣຄສຸ ປຣິສໍ ອາຕາຍ ປກ຺ກຣຕ຺ຕສຸ ລູຫຸປລິຫິຕໍ ຍຸຣທຄ ຕຣຕ຺ຕວາ ຄຈຍາຣສ ກິລີຄຍຣຕ຺ຕາ ຄິປຍ຺ຍິຕ຺ວາ ຈິປຸຈິສາຣຌາຣທາ – “ກຸທິ ໑ທາຣຫິ ສຕ຺ວາ ຈສທີ”ຕີ ປຸຍ຺ຍິຕ຺ວາ “ຣຌທຈຣຄ”ຕີ ຈຸຣຕ຺ຕ ຍຍ຺ຍາຣກາຄ ຍໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຕ຺ວາຣໍ ຕຣສ຺ສຈາຕີ ຈຕ຺ວາ ອາຫຣິຍຍາຣຄາ ກກາຈຣທາ ຕສ຺ສຄາຣທສ຺ສ ກຍຸສ຺ສ ອກທຕ຺ຕາ ຣຌທຈຣຄ ຣປີກ຺ກຣທີສຍີຣປຣຍຈ ຣຕຕາ ກິຄ຺ຄໍ ປຕຈີ ປຈີນິຕ຺ວາ ຍຫາຄິຣຣຍ ປທິຍິຣທາທີ ອຍຣຍຕ຺ຕ ສຣຄ຺ກຣປີ ຈິຕ຺ຕາຣກຈາຄຣຍາ ທຄ຺ຄຣກ ອາກຣທາ ອາກທຕ຺ຕາ ປຄ ສຕ຺ຕໍ ຄ ຈຸຕ຺ຕຄິ ໑ຈໍ ອຌາຣທາຣຍຈ ຣຣຍ຺ຍາ ສຕ຺ຕຸ ກຈີສ຺ສຸທີຕີ ຣຄຍິຕ຺ຕຣກຫິ ຄິຍ຺ຍິຣຍ຺ຍາທີ ອຌາຕສຕ຺ຕຸ

ຣຈຣຕຫິປຸຣຕ຺ຕາທີ ອຍໍ ຣກາສລຣຣຍ຺ຍາ ຊີທາຍ ປຸຣຕ຺ຕາ, ຄ ຈິຣຕທຣຣຍ຺ຍາ ຣຈຣຕທີຕີ ປຄ ປຍ຺ຍິທາຊິຈຈຄຣຍຕໍ ຍຈາທ – “ຣຈຣຕຫິກາ ກທປທາຊີ (ຍ ຄິ ໑ ໑໑໑໙), ອຣຍ຺ຍາ ອາຄຣຕ຺ຕາ ຣຈຣຕທຍຸຊີ”ຕີ (ນິ ຄີ ໑ ໑໔໑) ທຕ຺ຣາຍໍ ຈຄຣຕ຺ວາ – ຈິຣຕ຺ຕິ ໑ຣທຄາທີ ຣຈຣຕາ, ຣກາລາຣສ຺ສຕໍ ອຊີຈຈຄໍ ຣຈຣຕຄ ຕ຺ຣາທທີ ຍຊຕີ ຈາຍຍທີຕີ ຣຈຣຕທີ ຣຈຣຕຫິຍາ ປຸຣຕ຺ຕາ ຣຈຣຕຫິປຸຣຕ຺ຕາ

ທຣຫຸທີ ທສ຺ສິ ອຫຸ, ທສ຺ສິ ຌິຈຣສທີ ອຣຕ຺ວາ ລູປຈສຕ຺ຕິ ໑ຕ຺ວາທີ ລູຣປີສຣຈາ, ລູປຈສຕ຺ຕີຕີ ນີຣລຄ ຈາ ອຄສຣຄຄ ຈາ ລູຣປທາ ຫຸຕ຺ວາ ຈສຕ຺ຕີຕີ ອຣຕ຺ວາ ອຍໍ ປຣຄຕ຺ຕ ອຕ຺ຕຸຕ຺ຕາຣຣາ – “ອາຍາຍາຈຸຣສາ, ກປ຺ປິຄ, ລູຣປີສຈໍ ກປິຍ຺ຍາຍາ”ຕີອາຊີສຸ ປີທີຣຍາກ຺ຄຣຕ຺ຕຣສາ ລູຣປີສຣຈາ “໑ຈໍ ອຕ຺ຕຸກ຺ກສຍຕ຺ຕາກຣທາ ຣທາ, ຈິສາຣທ, ລູຣປີສຣຈາ ລູປຈຸຣຕ຺ວາ”ຕີອາຊີສຸ (ອ ຄິ ປ ໓໑) ນີລໍ “ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຈ ສຕາ ຍກ຺ຄ, ສຸຕ຺ຕສຸຣປີສຣຈາ ສຕາ”ຕີອາຊີສຸ (ຍ ຄິ ໑ ລີລ) ລູປຈາຣສາ “ລູຣປີສຣຈາ ຄາຍ ຄາກຣາຌາ”ຕີອາຊີສຸ (ຊີ ຄິ ໑ ໑໓໙) ປຍ຺ຍາຕ຺ຕິ “ຄ, ກິກ຺ກຣຈ, ທຣຫຸຣປີສຣຈ ສກິກ຺ກາ ອາຈາສາ”ຕີອາຊີສຸ (ຍທາຈ ໑ປໍ໑) ລູປຈນິທຕ຺ຕຊິຈຣສາ ຕ຺ຕຊາປີ ຣສາຣຍຈ ອຊີຣປຣທາ ຣສາ ປຣຄສ ອຕ຺ຕຸຍີ ຈາທຸຕ຺ຕຸນີ ປຄ຺ກຣນີຄຣຕຣຄ ທິຈິຣຕາ ທສ຺ສາ ຣສສຕ຺ຕຍຄິຈາຣຕຕ຺ຕໍ ປຄ຺ກຣຣສທີ ຈຸຕ຺ຕໍ ຣທຣຄຈ ຈຸຕ຺ຕໍ – “ລູປຈສຕ຺ຕິ ໑ຕ຺ວາທີ ລູຣປີສຣຈາ”ທີ

ຣກາຍຸຊິຍາທີ ກຸຍຸຕຈທິຍາ ທຕາ ກິຣ ກຸຍຸຕາຄິ ສຸປຸປ຺ປິທາຄິ ຣທາຄຕ຺ຕິ, ທາຄິ ໑ຕ຺ຕ ສຕ຺ຕີຕີ ຣກາຍຸຊີ ຈາທຸຍາສິຄິຍາທີ ຈາທຸຍາສິຍາ, ສາ ທິ ຈທຸຕ຺ຕິ ຍາສາຄໍ ປຣິຣຍາສາຄຄຸທາທີ ຈາທຸຍາສີ ຕຸລຕ ປຄ ຈາທຸຍາສິຄີທີ ຈຸຕ຺ຕີ ຍາສປຸຍ຺ຍທາຍ ລູທຸປຸຍ຺ຍທາຍ ນິຈຕ຺ຕຣປຸຍ຺ຍທາຍ ປຸຍ຺ຍາ ສຍຸຍ຺ຍາທີ ປຸຍ຺ຍາ ຍາ ຕຸລທີ ຈຣຄ຺ກາ ຈຸຕ຺ຕີ, ຣສາ ໑ຕ຺ຕ ປຸຣຍ຺ຍາທີ ປຸຍ຺ຍຍາ ໑ຈໍ ປຸຍ຺ຍາຍ ປຸຍ຺ຍຍາຍາທີ ຕຸລສ຺ສິ ປຣຕ຺ຕຣຍ ຈ ອຣຕ຺ວາ ຣຈຊິທຣຕ຺ຕາ

ຣາຌາຍຕ຺ຕປຣິຈຸຣທາທີ ໑ຈຕ຺ຣປີຍ ຣຌທຊຕິຈິຄິກ຺ຄທາຫິ ທີຣສາຣາຫິ ຣສາຈິຍຍາຄຊີສາກາກາຍ ຈິຍ, ຣຌທຈິຍາຄຈິຕ຺ຕຣທາຫິ

យុត្តាចព្យត្ថសុយតក្យសុយឥាយរសតទ្រក្សលក្យុទូចិសទរហិ សយ្សទិកិល្លាយ ចិយ ច, ចត្យុទុបក្កិលេសចិយុត្តបុល្លាចត្ថប្យកាសយុទូរឃាកាសិតាយ ទត្តិឃា ទាឌាយរច្ចហិ បទិចុរតាតិ អរត្ថោ៑ ក្ខបទិបិឞាឥចទរការតាតិ បិឞាឥចទស្ស ក្ខបទិការតា៑ យហាទរហ សយុឃ្សិតរសតច្ឆរត្ត ពច្ចាភាសរត តិសិរគ្នា រហាតិ៑ ពស្មា តិសិរគ្នា? តិក្ខាចិរតាឥតត្ថំ៑ អយរព្យាទាឌា បិតទិ ក្ខបក្កត្តឌិចសរតា បដ្ឋាយ – “តិក្ខិ ខ្ចក្កយិស្សាយី”តិ តិយីលិតយរត្តសុរឃច អក្លិសុ សត្តិសតអត្ថាហរតា ចិយ ពត្ថយារតារឃច បព្យុត្តិ កិរយតត្តិ ច ចុរត្ត, ត កិត្តិ៑តិ ចឥតិ៑ រតាភស្ស អយភាបិ តិក្ខា, ត្ថតិ តិក្ខាចិរតាឥតត្ថំ តិសិរគ្នា៑ អបិ ច តស្មិ ឌិចរស តក្កត្តំ សដ្ឋូ់ រហាតិ៑ សត្ថំ តការ៑ សិត្តសយុដ្ឋំ ចិប្យកិល្លចាលុក់ បច្ចាចល្លក្យសុយលិឌបុល្លឈដបដិយល្ហិតឈរក្កាទ៑ សយុឃ្សិតឆឌបដិពចិចិ(តសយុខ្ចលិតឌីបយាលិលក្កតសត្ថឌិសាកាក់ ចិធិសការការ ទច្ឆាសការការ តក្កត្តកិព្យអំ អគុកចយារតត យហាឌរតត សយាកិល្លិ រហាតិ៑ ត្ថតិ តក្កត្តឌិចសតាយបិ តិសិរគ្នាតិ ចឥត្តិ៑ ឲចំ បភ ចត្ថាបិ – “ទាឌក្យលស្ស ភាយ សឥាបិ តក្កត្តរយច, តិក្ខាចិរតាឥតត្ថរឃច បរតស តិសិរគ្នា”តិ សត្តិដ្ឋាតំ ពតំ៑

ក្ខឥាតំក្ខឥារតសឹតិ ក្ខឥាហារ៑ ក្ខឥាហទិ, ឃឆា ហិ ឃំ រតលំ យាតំ ពរហតំ ត សរក្កាតិ, ចិស្សត្តិត្វា ពច្ឆតិ, តំ អចរសរពាតិ ចុច្ចតិ៑ ឃត្ថា ឌលំ តព្យអាកំ ពរហតំ ត សរក្កាតិ, អដ្ឋោត្តទិត្វា ពច្ឆតិ, តំ ខ្ចរឈាតិ ចុច្ចតិ; ឲចរយច ឃំ បឹតិចឥតំ ហឥឃំ ពរហតំ ត សរក្កាតិ, អឆិកំ ហុត្វា អរត្តា អសល្ហិត្វា ឌាហិតិក្កយតិ, តំ ក្ខឥាតត្តិ ចុច្ចតិ៑ ឲចទ្បំ បឹតិយឃំ ចឥតំ តិច្ឆារទសឹតិ អរត្ថោ៑

រឥាសិភាតិ រឥាសាបពតា, អត្ថា, យហិពា, ស្គរយា, ទរឌា, ទាហុតិ ត្ថរយហិ បច្ចាហិ ក្ខបក្កិលេសរហិ ចិទហិតាតិ ចុត្តំ រហាតិ៑ តស្មា ទយហឹឃាតិអាឌីតិ បច្ចា រឆាយតចឥតាតិ៑ ឞា ហិ យហាឌភស្ស យតំ ទយឃតីតិ ទយហឹឃា៑ ចុត្តរឥាសចិយុត្តាយ ចត្ថប្យកាយ ខ្ចកាសិតត្តា អតិចិយ សុទ្ទបិតិ អភិទ្ទបិ៑ ឥស្សិតំ ឃុត្តាតិ ឥស្សតិឃា៑ ចិត្តំ បសារឥតីតិ បិឞាឌិកា៑ ឌិចសយាសាឌិតំ លក្កលំ កចិតំ ឃុត្តាតិ លក្កត្ថា៑

កំ ត្យ ពុឌ្ឍាតិ កំ ត្យ រពា អឌ្ឍ៑ សយលំ ចា ព្រោហូលំ ចាតិ សយិតបិបតាយ សយលំ៑ ឌាហិតបិបតាយ ព្រោហូលំ៑ ឃំ រតា បឃិទ្បិសរតាតិ ចឥតព្យត្តរឃា ឲស, ឃំ អយ្យាតំ បព្យប្រុច្ឆតចរសត បឃិទ្បិសត្តាតំ យឆុទំ ឥយំ សុត្វា ចិត្តំ បសឹរឥឃ្យាតិ អរត្ថោ៑ ត្ថតិ ទាឌា ត្ថយិតា សរត្ថតបិ ចចរតត ខ្ចកាសតិយិត្តពយំ អកាសិ៑ ពស្ស អកាសីតិ? ឌីចពស្ស៑ កិយត្ថំ? កពចរតា ឥស្សតត្ថំ៑ កិ កពចត្តំ សឃំ ឥស្សភាយ ក្ខបកត្តំ ត សរក្កាតីតិ? អាយ, ត សរក្កាតិ៑ ពស្មា? យហាបទាឆតាយ៑

រតភ ហិ កពចរតា ក្ខបដ្ឋារពា អទិឃសាចរពា អត្តរតា បិតា យាទិរតា, រឥចឥរត្តា ច តរយច តិស្សាយ កពចរតា ឌាហុំ អតត្ថយពាសិ, ត្ថតិ យហាបទារឆា ឲស, តាឃ យហាបទាឆតាយ សឃំ ពត្តំ ត សរក្កាតិ៑ ឌីចរពា បភ កពចរតា ក្ខបដ្ឋារពា, តស្ស បិដ្ឋិលាឃាយ កពចត្តំ បស្សិស្សាយីតិ ខ្ចកាសតិយិត្តពយំ អកាសិ៑ កិ ឌីចរពា បភ – “យឃ្យាត្ថង់ ខ្ចកាសតិយិត្តពយុ”ត្តិ ឌាភាតីតិ? អាយ ឌាភាតិ៑ អឆ ពស្មា តុលិ្យអរហាសីតិ? ចិរក្កបបរច្ឆឥតត្ថំ៑

តស្សព្យាបទិសតិ លត្ថំ សត្ថាទាតំ ក្ខបដ្ឋាពា ឌាហុ សត្តិបតិតា, រត អសិក្កិតាតំ បឃិទ្បិសរតត សឃយ្យិ អសិក្កិតាច៑ រត យឃិ កពចរតា ព្យលាពឆំ អាទរដ្ឋ អត្តទត្តទា ក្ខដ្ឋាឃុដ្ឋាយ អត្តរតា សត្ថាទាតំ ព្យលំ ពរឆស្សត្តិ, ឲចំ រយ សត្តុ ព្យលាពឆា បទិរឃាសាតំ ត ពយិស្សតិ៑ ទាឌា

បន ឥមេសំ កុលូបកេ ឧបសង្កមិត្វា គហិតាសារតាយ តេសំ គុណកថាយ អនត្តមនោ ហុត្វា យំ បដិបុច្ឆិស្សតិ, អថាហំ និដ្ឋិតេបិ សត្ថុ គុណំ កថេត្វា រាជានំ សត្ថុ សន្តិកំ គហេត្វា គមិស្សាមីតិ ជានន្តោវ ចិត្តប្បវត្តំ តុណ្ហី អហោសីតិ។

តេបិ អមច្ចា ឯវំ ចិន្តេសុំ – “អជ្ជ រាជា បញ្ចហិ បទេហិ រត្តិំ ថោមេតិ, អទ្ធា កិញ្ចិ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា ឧបសង្កមិត្វា បញ្ហំ បុច្ឆិត្វា ធម្មំ សោតុកាមោ, យស្ស ចេវ ធម្មំ សុត្វា បសីទិស្សតិ, តស្ស ច មហន្តំ សក្ការំ ករិស្សតិ, យស្ស បន កុលូបកោ សមណោ រាជកុលូបកោ ហោតិ, ភទ្ទកំ តស្សា”តិ។

១៥១-១៥២។ តេ ឯវំ ចិន្តេត្វា – “អហំ អត្តនោ កុលូបកសមណស្ស វណ្ណំ វត្វា រាជានំ គហេត្វា គមិស្សាមិ, អហំ គមិស្សាមី”តិ អត្តនោ អត្តនោ កុលូបកានំ វណ្ណំ កថេតុំ អារទ្ធា។ តេនាហ – “ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ រាជាមច្ចោ”តិអាទិ។ តត្ថ បូរណោតិ តស្ស សត្ថុបដិញ្ញស្ស នាមំ។ កស្សបោតិ គោត្តំ។ សោ កិរ អញ្ញតរស្ស កុលស្ស ឯកូនទាសសតំ បូរយមានោ ជាតោ, តេនស្ស បូរណោតិ នាមំ អកំសុ។ មង្គលទាសត្តា ចស្ស “ទុក្កដ”ន្តិ វត្តា នត្ថិ, អកតំ វា ន កតន្តិ។ សោ “កិមហំ ឯត្ថ វសាមី”តិ បលាយិ។ អថស្ស ចោរា វត្ថានិ អច្ឆិន្ទិំសុ, សោ បណ្ណេន វា តិណេន វា បដិច្ឆាទេតុម្បិ អជានន្តោ ជាតរូបេនេវ ឯកំ គាមំ បាវិសិ។ មនុស្សា តំ ទិស្វា “អយំ សមណោ អរហា អប្បិច្ឆោ, នត្ថិ ឥមិនា សទិសោ”តិ បូវភត្តាទីនិ គហេត្វា ឧបសង្កមន្តិ។ សោ – “មយ្ហំ សាដកំ អនិវត្ថភាវេន ឥទំ ឧប្បន្ន”ន្តិ តតោ បដ្ឋាយ សាដកំ លភិត្វាបិ ន និវាសេសិ, តទេវ បព្ពជ្ជំ អគ្គហេសិ, តស្ស សន្តិកេ អញ្ញេបិ អញ្ញេបីតិ បញ្ចសតមនុស្សា បព្ពជិំសុ។ តំ សន្ធាយាហ – “បូរណោ កស្សបោ”តិ។

បព្ពជិតសមូហសង្ខាតោ សង្ឃោ អស្ស អត្ថីតិ សង្ឃី។ ស្វេវ គណោ អស្ស អត្ថីតិ គណី។ អាចារសិក្ខាបនវសេន តស្ស គណស្ស អាចរិយោតិ គណាចរិយោ។ ញាតោតិ បញ្ញាតោ បាកដោ។ “អប្បិច្ឆោ សន្តុដ្ឋោ, អប្បិច្ឆតាយ វត្ថម្បិ ន និវាសេតី”តិ ឯវំ សមុគ្គតោ យសោ អស្ស អត្ថីតិ យសស្សី។ តិត្ថករោតិ លទ្ធិករោ។ សាធុសម្មតោតិ អយំ សាធុ, សុន្ទរោ, សប្បុរិសោតិ ឯវំ សម្មតោ។ ពហុជនស្សាតិ អស្សុតវតោ អន្ធពាលបុថុជ្ជនស្ស។ បព្ពជិតតោ បដ្ឋាយ អតិក្កន្តា ពហូ រត្តិយោ ជានាតីតិ រត្តញ្ញូ។ ចិរំ បព្ពជិតស្ស អស្សាតិ ចិរបព្ពជិតោ, អចិរបព្ពជិតស្ស ហិ កថា ឱកប្បនីយា ន ហោតិ, តេនាហ “ចិរបព្ពជិតោ”តិ។ អទ្ធគតោតិ អទ្ធានំ គតោ, ទ្វេ តយោ រាជបរិវដ្ដេ អតីតោតិ អធិប្បាយោ។ វយោអនុប្បត្តោតិ បច្ឆិមវយំ អនុប្បត្តោ។ ឥទំ ឧភយម្បិ – “ទហរស្ស កថា ឱកប្បនីយា ន ហោតី”តិ ឯតំ សន្ធាយ វុត្តំ។

តុណ្ហី អហោសីតិ សុវណ្ណវណ្ណំ មធុររសំ អម្ពបក្កំ ខាទិតុកាមោ បុរិសោ អាហរិត្វា ហត្ថេ ឋបិតំ កាជរបក្កំ ទិស្វា វិយ ឈានាភិញ្ញាទិគុណយុត្តំ តិលក្ខណព្ភាហតំ មធុរំ ធម្មកថំ សោតុកាមោ បុព្ពេ បូរណស្ស ទស្សនេនាបិ អនត្តមនោ ឥទានិ គុណកថាយ សុដ្ឋុតរំ អនត្តមនោ ហុត្វា តុណ្ហី អហោសិ។ អនត្តមនោ សមានោបិ បន “សចាហំ ឯតំ តជ្ជេត្វា គីវាយំ គហេត្វា នីហរាបេស្សាមិ, ‘យោ យោ កថេសិ, តំ តំ រាជា ឯវំ ករោតី’តិ ភីតោ អញ្ញោបិ កោចិ កិញ្ចិ ន កថេស្សតី”តិ អមនាបម្បិ តំ កថំ អធិវាសេត្វា តុណ្ហីយេវ អហោសិ។ អថញ្ញោ – “អហំ អត្តនោ កុលូបកស្ស វណ្ណំ កថេស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា វត្តុំ អារភិ។ តេន វុត្តំ – អញ្ញតរោបិ ខោតិអាទិ។ តំ

សឰ្ញ ចុត្តភរិយាភេច ចេដិតព្ពា៓

ឧត្តិ បត យក្ខលិតិ តស្ស ភាវោ៓ ពោកាសាលិយ ឌាតព្ពា ពោកាសាលេតិ ទុតិយំ ភាវោ៓ តំ កិរ សកដ្ឋយាយ ក្ខុយិយា ពោលឈេះ កពេហត្វា កន្ធត្តិ – "តាត, យា ឭលឹ"តិ សាយិពោកា អាហ៓ ពេសា បយាពេភ ឭលិត្វា បតិត្វា សាយិកស្ស ភពេយត បលិយិតុំ អារពេ្ឋា៓ សាយិពោកា ខ្លបឆាចិត្វា ទុស្សាកណ្ហេ អក្កុពេហសិ៓ ពេសា សាដេកំ ឈពេ្ឌត្វា អពេចលពោកា ហុត្វា បលិយិ៓ ពេសសំ ប្ចុភាយសឹសពេយច៓

៧៥៦៓អឌិពោតាតិ តស្ស ភាវោ៓ ពោសកប្ពលំ ឆាពេទតីតិ ពោសកប្ពុពេលិ៓ ពាតិ ភាយដ្ឋយំ សំសត្តិត្វា អឌិពោតា ពោសកប្ពុពេលិតិ ចុច្ចតិ ៓ តត្វ ពោសកប្ពុពេលិ ភាយ យត្សុស្សពោកពេសហិ កតកប្ពុពេលិ៓ តពោតា បដិកិដ្ឋតាទំ ចត្វ ភាយ ភត្វិ៓ យថាហ – "ពេសយ្យថាបិ, ភិក្ខពេច, យាតិ កាតិចិ តត្តាចុតាតំ ចត្វាតំ, ពោសកប្ពុពេលិ ពោតសំ បដិកិពេដ្ឋា អក្ខាយតិ៓ ពោសកប្ពុពេលិ, ភិក្ខពេច, សីពោត សីពោតា, ខ្លពេណ្យាខ្លពេណ្យា, ទុព្ពណ្ណោ ទុក្កពេន្ធា ទុក្ខសយ្យស្សា"តិ (អ៓ និ៓ ១.១៦៥)៓

៧៥៧៓បក្យឆាតិ តស្ស ភាវោ៓ កច្ចាយពេភាតិ ពោភត្វា៓ ពាតិ ភាយពោភត្វា សំសត្តិត្វា បក្យពេឆា កច្ចាយពេភាតិ ចុច្ចតិ៓ សីតុភកបដិក្ខិត្តពោកា ឧស, ចឆ្វិ កត្វាបិ ខ្លភកិច្វិ ត កពេទាតិ, ខ្លពេណ្យាភកំ ចា កឆ្វិយំ ចា លភិត្វា កពេទាតិ, ភតិ ចា យពេក្កាភកំ ចា អតិក្កមុ – "សីលំ ពេយ ភិត្ត"ត្តិ ចាលិកច្ឆុបំ កត្វា សីលំ អធិដ្ឋាយ កន្ធតិ៓ ឧចទ្ចុពេបិ ភិស្សីទិកលព្ទិពោកា ឧស៓

៧៥៨៓សច្ចាពេយាតិ តស្ស ភាវោ៓ ពោលដ្ឋស្ស ចុពេត្តាតិ ពោលដ្ឋចុពេត្តា៓

៧៥៩៓ អយព្យាកំ កណ្ឌភកិពេលពេសា បលិពាត្តភកិពេលពេសា ភត្វិ, កិពេលសកណ្ឌទហិតា យយត្តិ ឧចំចាឌិតាយ លព្ទភាយចពេសត តិកពេណ្ឌា៓ ភាដស្ស ចុពេត្តា ភាដចុពេត្តា៓

ពោកាយាទកច្ចឌឹចកកឆាចណ្ហភា

៧៥៦៓អឆពោលា ទាឌាតិ ទាឌា កិរ ពោតសំ ចចតំ សុត្វា ចិពេត្តសិ – "អហំ យស្ស យស្ស ចចតំ ត ពេសាតុកាពេយា, ពេសា ពេសា ឧច កពេឆសិ៓ យស្ស បតយិព្យចចតំ ពេសាតុកាពេយា, ឧស ភាកចសំ បិចិត្វា ជំពោតា សុបពេណ្ណា ចិយ តុលិព្យុពោតា, អភពេត្វា ចត ពេយ"តិ៓ អឆស្ស ឧតឆពេហាសិ – "ឌីចពោកា ខ្លបសត្តស្ស តុឌ្ឋស្ស ភកចពោតា ខ្លបដ្ឋាពោកា, សយយ្យិ ខ្លបសពេត្តា, តស្វា ចត្តសយ្យពេត្តា ភិក្ខុ ចិយ តុលិព្យុពោតាច តិសិពេត្តា, ត ឧស យយិ អកពេឆពេត្ត កពេឆស្សតិ, ហត្វិយិព្យលោ បត យដ្ឋពេត្ត ហត្វិពេស្សច បិពេតា កពេហតពេព្ពា"តិ ពោតត សទ្ធិំ សយំ យពេត្តតុយាទពេ្ឋា៓ ពោតត ចុត្វា – "អឆពោលា ទាឌា"តិ៓ តត្វ កិំ តុលិព្យតិ ពោកត កាទពោលាត តុលិព្យា ពាពេយសំ អយច្ចាតំ អត្តពោតា អត្តពោតា កុល្ចុបកសយលាស្ស ចណ្ហិ កពេឆត្តាតំ យុចំ ភប្យពេហាតិ ៓ កិំ យថា ឧពោតសំ, ឧចំ តច កុល្ចុបកសយពោលា ភត្វិ, កិំ តុំ ឌលិពេដ្ឋា, ត ពោត យយ បិតទា ពាស្សទិយំ ជិត្តំ, ខ្លពាហុ អស្សពេ្ឋាតិ ចុច្ចតិ៓

តតោ ជីវកស្ស ឯតទហោសិ – "អយំ រាជា មំ កុលូបកសមណស្ស គុណំ កថាបេតិ, ន ទានិ មេ តុណ្ហីភាវស្ស កាលោ, យថា ខោ បនិមេ រាជានំ វន្ទិត្វា និសិន្នាវ អត្តនោ កុលូបកសមណានំ គុណំ កថយិំសុ, ន មយ្ហាឯវំ សត្ថុគុណេ កថេតុំ យុត្ត"ន្តិ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវតោ វិហារាភិមុខោ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា ទសនខសមោធានសមុជ្ជលំ អញ្ជលិំ សិរសិ បគ្គហេត្វា – "មហារាជ, មា មំ ឯវំ ចិន្តយិត្ថ, 'អយំ ច តំ ច សមណំ ឧបសង្កមតី'តិ, មម សត្ថា ហិ មាតុកុច្ឆិឱក្កមនេ, មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមនេ, មហាភិនិក្ខមនេ, សម្ពោធិយំ, ធម្មចក្កប្បវត្តនេ ច, ទសសហស្សិលោកធាតុ កម្បិត្ថ, ឯវំ យមកបាដិហារិយំ អកាសិ, ឯវំ ទេវោរោហណំ, អហំ សត្ថុនោ គុណេ កថយិស្សាមិ, ឯកគ្គចិត្តោ សុណ, មហារាជា"តិ វត្វា – "អយំ ទេវ, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ"តិអាទិមាហ។ តត្ថ តំ ខោ បន ភគវន្តន្តិ ឥត្ថម្ភូតាខ្យានត្ថេ ឧបយោគវចនំ, តស្ស ខោ បន ភគវតោតិ អត្ថោ។ កល្យាណោតិ កល្យាណគុណសមន្នាគតោ, សេដ្ឋោតិ វុត្តំ ហោតិ។ កិត្តិសទ្ទោតិ កិត្តិយេវ។ ថុតិឃោសោ វា។ អព្ភុគ្គតោតិ សទេវកំ លោកំ អជ្ឈោត្ថរិត្វា ឧគ្គតោ។ កិន្តិ? "ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ…បេ… ភគវា"តិ។

តត្រាយំ បទសម្ពន្ធោ – សោ ភគវា ឥតិបិ អរហំ ឥតិបិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ…បេ… ឥតិបិ ភគវាតិ។ ឥមិនា ច ឥមិនា ច ការណេនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ អារកត្តា អរីនំ, អរានញ្ច ហតត្តា, បច្ចយាទីនំ អរហត្តា, បាបករណេ រហាភាវាតិ, ឥមេហិ តាវ ការណេហិ សោ ភគវា អរហន្តិ វេទិតព្វោតិអាទិនា នយេន មាតិកំ និក្ខិបិត្វា សព្វានេវ ឯតានិ បទានិ វិសុទ្ធិមគ្គេ ពុទ្ធានុស្សតិនិទ្ទេសេ វិត្ថារិតានីតិ តតោ នេសំ វិត្ថារោ គហេតព្វោ។

ជីវកោ បន ឯកមេកស្ស បទស្ស អត្ថំ និដ្ឋាបេត្វា – "ឯវំ, មហារាជ, អរហំ មយ្ហាសត្ថា, ឯវំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ…បេ… ឯវំ ភគវា"តិ វត្វា – "តំ, ទេវ, ភគវន្តំ បយិរុបាសតុ, អប្បេវ នាម ទេវស្ស តំ ភគវន្តំ បយិរុបាសតោ ចិត្តំ បសីទេយ្យា"តិ អាហ។ ឯត្ថ ច តំ ទេវ បយិរុបាសតូតិ វទន្តោ "មហារាជ, តុម្ហាទិសានញ្ញាសតេនបិ សហស្សេនបិ សតសហស្សេនបិ បុដ្ឋស្ស មយ្ហំ សត្ថុនោ សន្តានំ ចិត្តំ កថេតុំ ថាមោ ច ពលញ្ច អត្ថិ, វិស្សត្ថោ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យាសិ មហារាជា"តិ អាហ។

រញ្ញោបិ ភគវតោ គុណកថំ សុណន្តស្ស សកលសរីរំ បញ្ចវណ្ណាយ បីតិយា និរន្តរំ ផុដំ អហោសិ។ សោ តង្ខណញ្ញេវ គន្តុកាមោ ហុត្វា – "ឥមាយ ខោ បន វេលាយ មយ្ហំទសពលស្ស សន្តិកំ គច្ឆតោ ន អញ្ញោ កោចិ ខិប្បំ យានានិ យោជេតុំ សក្ខិស្សតិ អញ្ញត្រ ជីវកា"តិ ចិន្តេត្វា – "តេន ហិ, សម្ម ជីវក, ហត្ថិយានានិ កប្បាបេហី"តិ អាហ។

១៥៩។ តត្ថ តេន ហីតិ ឧយ្យោជនត្ថេ និបាតោ។ គច្ឆ, សម្ម ជីវកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ហត្ថិយានានីតិ អនេកេសុ អស្សរថាទីសុ យានេសុ វិជ្ជមានេសុបិ ហត្ថិយានំ ឧត្តមំ; ឧត្តមស្ស សន្តិកំ ឧត្តមយានេនេវ គន្តព្វន្តិ ច, អស្សយានរថយានានិ សសទ្ទានិ, ទូរតោវ តេសំ សទ្ទោ សុយ្យតិ, ហត្ថិយានស្ស បទានុបទំ គច្ឆន្តាបិ សទ្ទំ ន សុណន្តិ។ និព្វុតស្ស បន ខោ ភគវតោ សន្តិកេ និព្វុតេហេវ យានេហិ គន្តព្វន្តិ ច ចិន្តយិត្វា ហត្ថិយានានីតិ អាហ។

បញ្ចមត្តានិ ហត្ថិនិកាសតានីតិ បញ្ច ករេណុសតានិ។ កប្បាបេត្វាតិ អាវាហមង្គលានិ ការេត្វា។ អាវាហិយន្តិ អាវាហនយោគ្គំ, ឧបគច្ឆន្តិ។ អានេត្វា កិំ ឯតេសំ រជ្ជំ ទត្វា អមានិ អត្ថីតិ? អត្ថិ។ កស្មា? បណ្ឌិតមាយ។ ឧច្ចំ កិរស្ស អហោសិ – រាជា ចូឡនីយ ចេតិយ កណ្ឋមីតិ ចលតិ, រាជានោ ច នាម ពហុបច្ចត្ថិកា។ សចេ អន្តរាមគ្គេ កោចិ អន្តរាយោ ហោតិ, មយិ ករិស្សន្តិ – “ឥទានិ រាជា មេ កថំ កណ្ហាតីតិ អការេហិ រាជានំ គហេត្វា និក្ខមតី”តិ។ ភវេត្តមិ ករិស្សន្តិ “សមណោ គោតមោ, ‘មយ្ហំ ឧត្តមី’តិ កាលំ អសល្លក្ខេត្វាវ ឆន្ទំ គច្ឆតី”តិ។ តស្មា យថា តេន មយ្ហំ ន ភវេតោ, ករោម ន្តិ អប្បមត្តោ; រញ្ញោ ច រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ, តថា ករិស្សាមី”តិ។

តទា ចូឡនិយោ និស្សាយ បុរិសានំ ភយំ នាម នត្ថិ, ‘សុខំ ចូឡនិបរិចុតោ ករិស្សាមី’តិ បញ្ច ហត្ថិនិកាសតានិ កប្បាបេត្វា បញ្ច ចូឡនិសតានិ បុរិសវេសំ ការាបេត្វា – “អមិតោ មយ្ហំ ទេត្វា រាជានំ បរិចារេយ្យាថា”តិ វត្វា បុន ចិន្តេសិ – “ចូឡស្ស រញ្ញោ ចូឡេហិ អត្តភាវេន មគ្គផលានិ ឧបនិស្សយោ នត្ថិ, ព្យគ្ឃា ច នាម ឧបនិស្សយំ និស្សាយ ឆន្ទំ គណ្ហន្តិ។ ហត្ថាហំ, មហោសធំ សន្តិបាតាបេមិ, ឧចតិណ្ណោ នាម នត្ថិ កស្សចិ នេវ ឧបនិស្សយេន ឆន្ទំ នេសស្សតិ, សោ មហោសធស្ស ឧបការាយ ភវិស្សតី”តិ។ សោ តត្ថ តត្ថ សារានំ បេសេសិ, ភេរិំ ចរាបេសិ – “អជ្ជ រាជា ភវនតោ និក្ខមិ គណ្ហតិ, សន្តេ អត្តនោ វិភវានុរូបេន រញ្ញោ អារក្ខំ គណ្ហន្តូ”តិ។

តទា មហោសធោ ចិន្តេសិ – “រាជា កិរ សព្ពសស្សនំ គណ្ហតិ, កិំ ឥមិ ចន កោ ឆន្ទេសនា ភវិស្សតិ, កិំ នោ នក្ខត្តកីឡាយ, តទេវ ករិស្សាមា”តិ។ សន្តេ គន្ធមាលាទីនិ គហេត្វា រញ្ញោ អាគមនំ អាគច្ឆមានា មគ្គេ អដ្ឋំសុ។ ឥទានិបិ រញ្ញោ បដិវេទេសិ – “កប្បិតានិ ទេវ តេ, ទេវ, ហត្ថិយានានិ, យស្ស ទានិ កាលំ មញ្ញសី”តិ។ តត្ថ យស្ស ទានិ កាលំ មញ្ញសីតិ ឧបចារវចនមេតំ។ ចូឡំ វុត្តំ ហោតិ – “យំ តយា អាណត្តំ, តំ មយា កតំ, ចូឡានិ ត្វំ យស្ស គមនស្ស វា អគមនស្ស វា កាលំ មញ្ញសិ, តទេវ អត្តនោ រុចិយា ករោហី”តិ។

៧៥៨. បញ្ចាលា ចូឡនេយ្យាតិ បាជិនេមក្កា ចូឡនេយ្យា, ឧទេតិស្សា ហត្ថិនិយា ឧទេតិ ចូឡនិន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ឧក្កាសុ ធារិយមានាសូតិ ទណ្ឌទីបិកាសុ ធារិយមានាសុ។ មហន្ត រាជានុភាវេនាតិ មហតា រាជានុភាវេន មហន្តាតិបិ បាឋោ, មហតិយាតិ អត្ថោ, លិង្គវិបរិយាយោ ឧស។ រាជានុភាវោ វុច្ចតិ រាជិទ្ធិ។ កា បនស្ស រាជិទ្ធិ? តិយោជនសតានំ ឆន្នំ មហារដ្ឋានំ ចូឡស្សរិយសិរី។ តស្ស ហិ អស្សុកទិវសំ រាជា តទាគតំ ឧបសង្កមិស្សតីតិ បឋមតរំ សំវិទហិតេ អសីតិបិ តក្កលានេក្ខេន បញ្ច ចូឡនិសតានិ បុរិសវេសំ ការេត្វា បដិមុក្កវេធនានិ អំសេ អាសត្តខគ្គានិ មហិទណ្ឌទោមរេ គហេត្វា និក្ខមិំសុ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “បញ្ចាលា ចូឡនេយ្យា អាវេរាបេត្វា”តិ។

អបរាបិ សោឡសអសសហស្សមត្តិយតាទិកិត្តិយោ រាជានំ បរិចារេសុំ។ តាសំ បរិយន្តេ ខុជ្ជវាមនកកិរាតាទយោ។ តាសំ បរិយន្តេ អន្តេបុរបាលកា ចិស្សាសិកបុរិសា។ តេសំ បរិយន្តេ ចិចិត្រវេសវិលាសិនោ សដ្ឋិសហស្សមត្តា មហាមត្តា។ តេសំ បរិយន្តេ ចិចិធាលង្ការបដិមណ្ឌិតា នានប្បការអាវុធហត្ថា ចិជ្ជាធរតរុណា ចិយ ឥន្ទុតិសហស្សមត្តា រដ្ឋិយបុត្តា។ តេសំ បរិយន្តេ សតាល្ហិកានិ និចារេត្វា បញ្ចសតាល្ហិកានិ ឧក្កំ ក្វត្វា សុគន្ធា សុចិលិត្តា កញ្ចនមាលិនីនានាករណសោភិតា ទសសហស្សមត្តា ព្រាហ្មណា ទក្ខិណហត្ថំ

ក្នុស្សារេបត្វា ឌយសង្កិ ឈេាសត្ថា ពន្ធន្តិ៍ ទេពសំ បរិយត្តេ បញ្ញាឌ្គិកាតិ ត្វុរិយាតិ៍ ទេពសំ បរិយត្តេ ឆតុបត្តិបរិក្កេរបា៍ តស្ស បរិយត្តេ ហត្ថិឈបា៍ ហត្ថិគំ បរិយត្តេ កិចាយ កិចំ បហទយាភា អស្សបត្តិ៍ អស្សបរិយត្តេ អញ្ញាមញ្ញា សញ្ញូតទចា៍ ទធបរិយត្តេ ឆាហិយ ឆាហំ បហទយាភា ឈេាឆា៍ ទេពសំ បរិយត្តេ អត្តុតោ អត្តុតោ អត្តុទ្ធបាយ អាករណសប្បត្តិយា ចិទទាធយាភា អដ្ឋាទស ឈេតិឈេា៍ ឰតិ យធា បរិយត្តេ ឆត្វា លិទេត្វា សទោ ទាឌាគំ ត បិប្បណាតិ, ៩ចំ ឌីចទេកា ពោយាទកទ្ធោ ទទេញ្ញា បរិសំ សំចិឆហិត្វា អត្តុតា ទទេញ្ញា អចិន្ទុទទេតធ ពន្ធតិ – “សទេធ ពោធិ ក្នុបត្តុទេចា ទេហាតិ, បធយតទ ទទេញ្ញា ឌីចិតឆាគំ ឆស្សាយី”តិ៍ ក្នុក្កាគំ បត ៩ត្តុកាតិ សតាតិ ចា សហស្សាតិ ចាតិ បរិទេច្ឆទេឆា តត្តិតិ ៩ចទ្ធុបិ ទាឌិឌ្ឌិ សត្តាយ ចុត្តំ – “យហច្ចទាឌាតុការទេចត ឈេត ឌីចកស្ស ពោយាទកច្ចុស្ស អប្បចគំ, ទេពត បិយាសី”តិ៍

អហុទេឆច កឃន្តិ ៩ត្ត ចិត្ត(ព្ភារសកឃំ, ឆាកាលកឃំ, អាទេយុលកឃំ, ឌ្ធត្តុបុកឃន្តិ ធត្តិឆំ កឃំ, តត្ត “ឌាតិ បដិច្ច កឃំ កយាតត”ន្តិអាឌិតា តឈេត ចុត្តំ ចិត្ត(ព្ភារសកឃំ តាយ៍ “ទេពបិ តធាកតស្ស ឆយុទេឆសគំ សុត្វា ឈេក្រុមេប្បត កឃំ សំទេចក៍ សត្តាសំ អាបឌ្ឈន្តី”តិ (សំ៍ តិ៍ ៦៖លិប័)

៩ចយាកតំ ឆាកាលកឃំ តាយ៍ “៩តំ តុត តំ កឃទេកទចំ អាកច្ឆតី”តិ (ឃ៍ តិ៍ ១៖៣៤) ៩ត្ត ចុត្តំ អាទេយុលកឃំ តាយ៍

“កិទ្ធំ បសំសន្តិ, ត ហិ តត្ត ឃុទំ;

កឃា ហិ សទេត្តា, ត ពេទេាន្តិ បិប”ន្តិ ៍ (សំ៍ តិ៍ ១៖៦៦);

ឰងំ ឌ្ធត្តុបុកឃំ តាយ៍ ទេពសុ ឰធ ចិត្ត(ព្ភារសកឃំ, អហុ អទេហាសីតិ អទេត្វា៍ លន្តិតត្តត្តិ លន្តិតស្ស ការេចា៍ សកាលសទិទធលតន្តិ អទេត្វា៍ ទេលិយហំសេាតិ ទេលិយហំសគំ, ក្នុង្គំ ឌិតទេលិយតាតិ អទេត្វា៍ ឈេា បតាឃំ ទេលិយហំឈេា ឆយុស្សចតាឌីសុ បីតិក្នុប្បត្តិកាលេ បីតិយាបិ ទេហាតិ ៍ កិទ្ធកឌាតិកាគំ សប្បហារបិសាចាឌិឆស្សតេសុ កឃេតាបិ៍ ឰធ កឃទេលិយហំឈេាតិ ទេចឌិតទេញ្ញា៍

ពេស្ថា បទេតស កិទេតាតិ? អគ្គកាទេតាតិ ៩ទេក ចធន្តិ៍ ទាឌកទេហ កិទ ដ្ឋត្តិស យហាដ្ឋាទាតិ, ធត្តសង្ខ លុដ្ឋកដ្ឋាទាតិ៍ ឌីចកស្ស អប្បចគំ បិការស្ស ធ កិញ្ញាដស្ស ធ អត្ថទា ទេហាតិ៍ ឈេា បិឌីតដ្ឋាទេត តិក្កុមិត្វា បញ្ញតច្ឆាឃាយ បិចិសំ, តត្ត បញ្ញតកុ្ទដេត ធទេត្តា លាឌិទេតា, បញ្ញតច្ឆាឃាយ ធ ទុក្កច្ឆាឃាយ ធ អគ្គកាទំ អទេហាសីតិ, តយ្យិ អការណំ៍ តឆា ហិ ក្នុក្កាគំ សតាសហស្សាតយ្យិ បរិទេច្ឆទេឆា តត្តិ៍

អឃំ បត អប្បសត្តុតំ តិស្សាយ ឌីចទេក អាសក្កាយ កិទេតា៍ ឌីចទេកា កិទស្ស ក្នុបរិបិសាទេឆទេយធ អាទេទាទេធសិ – “យហាទាឌ អប្បសត្តុកាទេយា កកចា, អប្បសទេ្តុតេធ ក្នុបសក្កមិតទេញ្ញា”តិ៍ តស្ថា ទាឌា ត្វុរិយសង្កិ តិចាទទេសិ៍ ត្វុរិយាតិ ពោធលំ កហិតយត្តាតេធ ទេហាន្តិ, ចាធយ្យិ ក្នុទ្ធំ អតិច្ឆទេឃយាភា អច្ឆទាសញ្ញាយ ពន្ធន្តិ៍ អប្បធតេបិ ពស្សធិ លិបិតសទេ្ត្ឋបិ ត សុឃ្យតិ៍ ទាឌាទេតា ធ តាយ សត្តាកិទតា ទេហាន្តិ៍ ឈេា តំ អប្បសត្តុតំ តិស្សាយ ក្នុក្កលិទេតា ឌីចទេកបិ អាសក្កំ ក្នុប្បាទេឆសិ៍ “អឃំ ឌីចទេកា យឃំព្វអប្បចទេត អដ្ឋទេតត្វអសាតិ កិក្កុសតាតី”តិ អាហ៍ ៩ត្ត ធ លិបិតសទ្ធុយត្តយ្យិ ត សុឃ្យតិ, អគ្គំ យទេញ្ញា, ៩ស ធទេព្ចាត្វា យំ តកាទេតា តិហទិត្វា បុទទេតា ឆាលកាឃំ ក្នុបដ្ឋបេត្វា យំ កហិព្វា អត្តុតា លត្តុ ក្នុស្សារេបត្តការយា៍ អយតិព្វាបញ្ញាត្តុ ហត្ថិគំ ឆាលំ ឆាទទេតិ៍ យយ ធ អចិន្ទុទទេតធ ពន្ធតិ, សន្តិទេក ធ ទេយ អាចុឆហទេត្វា ៩កបុរិទេសាបិ តត្តិ៍

ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨲᩮ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᨶ ᩋᨽᩦᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩦᨲᨽᩣᩅᩴ ᨲᩔ ᩋᩣᩅᩥ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ...ᨷᩮ... ᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᨿᩔᩣᨽᩥᩃᩣᨷᩮᩣ ᩑᩈ, ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨾᩴ ᩅᨿᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨷᩃᨾ᩠ᨽᩮᩈᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨾᩴ ᨶ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᩃᨾ᩠ᨽᨿᩈᩥ᪨ ᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩣᩈᩃ᩠ᩃᩣᨷᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᩮᩣ᪨

ᨾᩣ ᨽᩣᨿᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᨠᩮᩣ – “ᩋᨿᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ‘ᨶᩣᨿᩴ ᨷᩁᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩦ’ᨲᩥ; ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨶᩴ ᨶ ᩋᩔᩣᩈᩮᩔᩣᨾᩥ, ᩅᩥᨶᩔᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩔᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨾᩣ ᨽᩣᨿᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶ ᨲᩴ ᨴᩮᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨠᨾ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨷᩅᩥᩈᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩁᨾᩣᨶᩮᩣᩅ ᨴ᩠ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩣᩉ᪨ ᩑᨲᩮ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᩮ ᨴᩦᨷᩣ ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨧᩮᩣᩁᨻᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨴᩦᨷᩮ ᨩᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩑᨲᩮ ᨧ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᩮ ᨴᩦᨷᩣ ᨩᩃᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨲᩣᨿ ᨴᩦᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨿᩣᩉᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨

ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪙᪐᪨ ᨶᩣᨣᩔ ᨽᩪᨾᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᩊ᩠ᩉᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩋᨿᩴ ᨶᩣᨣᩔ ᨽᩪᨾᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨶᩣᨣᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᩣᩁᩮᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᩅᩣᩁᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᨠᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮᩣ ᩒᩁᩮᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨹᩁᩥ᪨ ᩋᨳᩔ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᩈᨠᩃᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᩈᩮᨴᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩴᩈᩩ, ᩈᩣᨭᨠᩣ ᨷᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨷᩁᩣᨵᩴ ᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨽᨿᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩏᨩᩩᨠᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᨠᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨿ “ᩍᨴᩴ ᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨾ ᨩᩦᩅᨠ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨠᩣᩁᩥᨲᩴ ᩍᨴᩴ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨠᩣᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᨱᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨠᩉᩴ ᨷᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮ ᨲᩣᩅ “ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩥᩁ ᨴᩉᩁᨠᩣᩃᩮ ᨷᩥᨲᩁᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨶ ᨷᩣᨷᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᩥᨲᩩᨥᩣᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨾᩣᩁᩮ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨶᨷᩣᩃᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨷᩁᩣᨵᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩴ ᨶ ᩏᨷᨣᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩋᨠᩣᩁᨱᩴ, ᨽᨣᩅᩣ ᩉᩥ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩅᩁᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ ᩋᨶᩩᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨷᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣᩉᩥ ᩁᩈ᩠ᨾᩦᩉᩥ ᩈᨠᩃᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᩁᩣᨣᨱᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨣᨱᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨲᩴ ᨠᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩍᩔᩁᩥᨿᩃᩦᩃᩣᨿ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥ ᩉᩮᩈᩣ ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩣᨶᩴ, ᨿᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨩᩦᩅᨠᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ – ‘ᩋᨿᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᨷᨳᩅᩥᨿᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨷᨳᩅᩦᨲᩥ, ᨶᨽᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩩᩁᩥᨿᩣᨲᩥ, ᩈᩥᨶᩮᩁᩩᨾᩪᩃᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩈᩥᨶᩮᩁᩪᨲᩥ ᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨴᩈᨻᩃᩔ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨽᨣᩅᩣ’ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ “ᩉᨶ᩠ᨴᩔ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨷᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨

᪑᪙᪑᪨ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨲᩮᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩏᨷᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩅᩣ ᩋᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᩣᩅ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩴ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲᩮᩣ ᨿᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩑᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔᩣᨷᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᨷᩣᨴᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᨡᩥᨷᩥᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ

ចា តត្ថិ, សត្តាលង្ការបដិមណ្ឌិតំ ភាជកបរិចារំ ករចទេវា អភិមុខេ ឋិតំ រាជានំ ចា រាជបរិសំ ចា ឧកកិក្កុបិ ត ឞ្ងលៃោកសិ។ សទេត្ថា ករចត្តិទេឃច ឞ្ងលៃោកឃយាភា គិសិឌិសុ។

រាឌា ទេវានំ ក្ខុបសទេយ បសីឌិត្វា ចិកពបក្កពាឃ ចិប្បសត្តុទេហឌយិច ក្ខុបសត្តិត្ថ្រិឃំ កិក្កុសង្ឃំ បុភប្បត់ អតុចិលៃោកត្វា ក្ខុទានំ ក្ខុទានេភសិ។ ពត្ថ ញ្ញុយិភាពិ ទេឃត កាឃិទេកភ ឥ ចាឥសិទេកភ ឥ យាភសិទេកភ ឥ សិលុបសទេយត កិក្កុសទ្ឃោ ក្ខុបសទេត្តា, ញ្ញុយិភា ក្ខុបសទេយភាពិ ឌីទេបពិ។ ពត្ថ "អទេហា ចព ទេយ បុទេត្តា បត្តាឌិត្វា ញ្ញុទេយ កិក្កុ ចិឃ ក្ខុបសទេត្តា កទេចឃ្យា"ពិ ភឃិធំ សត្តាឃ ឧស ឧចយាហ។ អឃំ បភ កិក្កុសង្ឃំ ឌិស្វា បសទេត្តា បុត្តំ អតុស្សរិ។ ក្ខុលកញ្ញាលង្គា អច្ឆរិឃំ ចា ឌិស្វា បិឃាតំ ពាពិយិត្វាឌីតំ អតុស្សរណំ ភាយ ទេលិកស្ស បកពិទេឃច។ ញ្ញុពិ កិក្កុសង្ឃំ ឌិស្វា បុត្តំ អតុស្សរទេយាទេភា ឧស ឧចយាហ។

អបិ ឥ បុទេត្ត អាសន្នាឃ ពស្ស ក្ខុបសយំ ញ្ញុច្ឆយាទេភា ទេបស ឧចយាហ។ ឧចំ កិទេស្ស អទេហាសិ, បុទេត្តា ទេយ បុច្ឆិស្សពិ – "យឃ្យាបិពា ឌហទេរា។ អឃ្យទេកា ទេយ កុហិ"ត្តិ។ ទេសា "បិពទេរា ទេព ឈាពិទេពា"ពិ ស្វុត្វា "អហម្បិ បិពរំ ឈាទេពត្វា រជ្ជំ ការទេស្សាមី"ពិ យញ្ញិស្សពិ។ ញ្ញុពិ បុទេត្ត អាសន្នាឃ ពស្ស ក្ខុបសយំ ញ្ញុច្ឆយាទេភា ទេបស ឧចយាហ។ កិញ្ចាបិ ហិ ឧស ឧចយាហ។ អឆ ទេលា តំ បុទេត្តា ឈាទេពស្សពិទេឃច។ ពស្មិញ្ញាចំទេស បិពុចទេឆា បញ្ចាបរិចទេជ្ជ កទេពា។ អឌាពសត្តុ តិម្ពិសារំ ឈាទេពសិ, ក្ខុទេឃា អឌាពសត្តុំ។ ពស្ស បុទេត្តា យហាមុណ្ឌិទេកា ភាយ ក្ខុទឃំ។ ពស្ស បុទេត្តា អតុរុទេទ្ធា ភាយ យហាមុណ្ឌិកំ។ ពស្ស បុទេត្តា ភាកទាទេសា ភាយ អតុរុទ្ធំ។ ភាកទាសំ បភ – "ចំសទេច្ឆទកទាជាទេភា ញ្ញុទេយ, កិំ ញ្ញុទេយហី"ពិ រដ្ឋចាសិទេភា កុបិពា ឈាទេពសុំ។

អកយា ទេលា ពុត្តិ កស្វា ឧចយាហ? ករចា កិរ ទេញ្ញោ ចឌីទេកទេទ អកទេពទេឃច ចិទេត្តសិ – "អឃំ រាឌា អាកត្ត្វា ពុល្ហិភិទេចា ឋិទេពា, កិំ តុ ទេលា ចិទេត្តសី"ពិ។ អឆស្ស ចិត្តំ ពាត្វា – "អឃំ យឃា សទ្ធិំ សល្លបិតុំ អសទេក្កាទេត្តា កិក្កុសង្ឃំ អតុចិលៃោកត្វា បុត្តំ អតុស្សរិ, ត ទេលា បភាឃំ យឃិ អភាលបទេត្ត កិញ្ចិ កទេឆតុំ សក្ខិស្សពិ, កទេរាមិ ទេពត សទ្ធិំ កឆាសល្លាប"ត្តិ។ ពស្មា ទេញ្ញោ ចឥភាភត្តំ "អកយា ទេលា ពុំ, យហារាជ, ឃឆារេបយ"ត្តិ អាហ។ ពស្សទេត្ថា – យហារាជ, ឃឆា ភាយ ក្ខុត្តុទេយ ចុដ្ឋំ ក្ខុទកំ ទេឃត គិត្តំ ទេពត កច្ឆពិ, ឧចទេយច ពុំ កិក្កុសង្ឃំ អតុចិលៃោកត្វា ទេឃត ទេបយំ ទេពត កទេពាពិ។

អឆ ទេញ្ញោ ឧពទេទហាសិ – "អទេហា អច្ឆរិឃា ពុទ្ធកុណា, យឃា សឌិទេសា ករចទេពា អបរាធការទេកា ភាយ តត្ថិ, យឃា ហិស្ស អក្កុបដ្ឋារទេកា ឈាពិទេពា, ទេឌចឌត្តស្ស ឥ កធំ កទេហត្វា អភិយារា ទេបសិពា, ភាឡអាកិរិ មុទេត្តា, យំ ភិស្សាឃ ទេឌចឌទេត្តភ សិលា បចិទ្ធា, ឧចំ យហាបរាធំ ភាយ យំ អាលបទេពា ឌសពាលស្ស មុខំ តប្បទេហាពិ; អទេហា ករចា បញ្ចហាការទេហិ ពាឌិលក្ខទេណ ស្វុប្បពិដ្ឋិទេពា។ ឧចរូបំ ភាយ សត្តារំ បហាឃ ពាហិទ្ធា ត បរិទេឃសិស្សាយា"ពិ ទេសា ទេសាយភស្សឌាទេពា ករចត្តំ អាលបទេត្តា "បិទេឃា ទេយ, កទេត្ត"ពិអាឌិយាហ។

១៩៧។ កិក្កុសង្ឃស្សអញ្ជលិំ បណាទេមត្វាពិ ឧចំ កិទេស្ស អទេហាសិ ករចត្តំ ចន្ទិត្វា ញ្ញុទេពាចិទេពា ឥ កត្វា កិក្កុសង្ឃំ ចន្ទទេត្តភ ឥ ករចា បិដ្ឋិទេពា កាពទេត្តា ទេហាពិ, កទុការទេរាបិ ទេចស ត ទេហាពិ។ រាឌានំ ចន្ទិត្វា ក្ខុបរាជានំ ចន្ទទេត្តភបិ ហិ ទេញ្ញោ អការទេចា កទេពា ទេហាពិ។ ពស្មា

ភកចត្តំ ចត្ថិត្វា ជិតដ្ឋានតេយច ភិក្ខុសង្ឃស្ស អញ្ជលិ បណាមេត្វា ឲកយត្តំ តិឞឹជិ៍ គត្ថិ់តេច តេសត្តិ គត្ថិ់ ឱកាសំ៍

អថស្ស ភកចា បញ្ញាបុត្តនេត ប្អស្សាហំ ជតេតត្វា អាហ – “បុត្ត, យហារាជ, ឃនាគច្ឆឹ”តិ៍ តស្សតេត្វា – “បុត្ត ឃជិ អាគច្ឆសិ, ត ទេយ បញ្ញាចិស្សជ្ជូតេ ភាទេរា អត្ថិ”៍ អថ ចា “បុត្ត, ឃំ អាគច្ឆសិ, សត្ថា តេ ចិស្សទេជ្ជស្សាយឹ”តិ សត្ថាញ្ញាបចារលំ បចារេសិ, អសាគារលំ បត្ថេគញ្ញ្ចអក្កសាចកយហាសាចតេគហិ៍ តេ ហិ ឃនាគច្ឆសឹតិ ត ចកត្តិ, សុត្វា តេចជិស្សាយាតិ ចកត្តិ៍ ញុត្ថា បត – “បុត្ត, អាចុតេសា, ឃនាគច្ឆឹ”តិ (សំ៍ តិ៍ ៧៍១៦លិ), ចា “បុត្ត, យហារាជ, ឃនាគច្ឆឹ”តិ ចា,

“បុត្ត, ចាសច, យំ បតាំញ្ញា ឃំ គិត្ថិ់ យតសិត្ថសិ;

តស្ស តតេស្សច បញ្ញាស្ស, អហំ អត្ថិ គតេរាយិ តេ”តិ៍ (ជឹ៍ តិ៍ ១៍១៥៩) ចា;

តេតត ហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, សតេគ អាសតេត តិឞឹជិត្វា បុត្ត, ឃនាគច្ឆសឹតិ ចា,

“ឆាចទិស្ស ច ញុឃំញ្ញាចា, សតេត្តសំ សត្តសំសឃំ;

គតាចកាសា បុត្តតេញ្ញា, ឃំ គិត្ថិ់ យតសិត្ថឆា”តិ៍ (សុ៍ តិ៍ ១០១៩) ចា;

“បុត្ត យំ, សភិឃ, បតាំញ្ញា ឃំ គិត្ថិ់ យតសិត្ថសិ;

តស្ស តតេស្សច បញ្ញាស្ស, អហំ អត្ថិ គតេរាយិ តេ”តិ៍ (សុ៍ តិ៍ ៥៧លិ) ចា;

តេតសំ តេតសំ ឃក្កតទិត្ថតេចសយណព្រាហ្មណបទិត្តាជកាតំ សត្តញ្ញាបចារលំ បចារេត្តិ៍ អតត្ថទិឃតេញ្ញាតំ, ឃំ ភកចា ញុត្តក្អុយិ បត្វា ឲតំ បចារលំ បចារេឃ្យ៍ តេឃា តេឆាឌិសត្តក្អុយិឃំ បតេគសតាតេណ ជិតេតា –

“តេកាណ្ឌញ្ញា , បញ្ញាតិ ចិឃាគតេរាហិ;

ឃាចត្តិ តំ ត្តសតេឃា សាតុទ្ទុបិ៍

តេកាណ្ឌញ្ញា, ឲតេសា យតុតេជសុ ឆតេខ្ញា;

ᨿᩴ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᨾᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩑᩈ ᨽᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨩᩣ. ᪒.᪑᪗.᪙᪐);

ᩑᩅᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩍᩈᩦᩉᩥ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ –

“ᨠᨲᩣᩅᨠᩣᩈᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩩ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ,

ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨬ᩠ᩉᨾᨶᩈᩣᨽᩥᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ;

ᩋᩉᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩁᩥᩔᩴ,

ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᨾᩥᨾᩴ ᨷᩁᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ (ᨩᩣ. ᪒.᪑᪗.᪙᪑);

ᩑᩅᩴ ᩈᩁᨽᨦ᩠ᨣᨠᩣᩃᩮ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨩᩣᨲᨠᩮ ᨧ ᩈᨠᩃᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩁᩴ ᩋᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨧᩥᩁᨲᩮᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ, ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨠᩣᩁᩥᨲᩮ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩔᩥᨠᩮᩣ ᩁᨳᩥᨠᩣᨿ ᨷᩴᩈᩩᩴ ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᨾᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩦᨳᩥᨿᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᩅ –

“ᨲᨣ᩠ᨥᨲᩮ ᩋᩉᨾᨠ᩠ᨡᩥᩔᩴ, ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨲᨳᩣ;

ᩁᩣᨩᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨿᨴᩥ ᨠᩣᩉᨲᩥ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨩᩣ. ᪑.᪑᪙.᪑᪗᪒);

ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨷᩅᩣᩁᨱᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᩈᩥ.

᪑᪙᪓. ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᨿᨳᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᨾᩮᩅ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲᨶᩴ. ᨷᩩᨳᩩᩈᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩣᨶᩥ. ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲᨾᩮ ᨷᨶ ᨲᩮ. ᩉᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣᩉᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨿᩮ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – “ᨿᨳᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩪᨷᨩᩦᩅᩦᨶᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᨹᩃᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ. ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩪᨷᨩᩦᩅᩥᨶᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ.

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣᩉᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩉᨲ᩠ᨳᩥᩅᩮᨩ᩠ᨩᩉᨲ᩠ᨳᩥᨾᩮᨱ᩠ᨯᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᩋᩔᩣᩁᩮᩣᩉᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᩋᩔᩣᨧᩁᩥᨿᩋᩔᩅᩮᨩ᩠ᨩᩋᩔᨾᩮᨱ᩠ᨯᩣᨴᨿᩮᩣ. ᩁᨳᩥᨠᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᩁᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩁᨳᨿᩮᩣᨵᩁᨳᩁᨠ᩠ᨡᩣᨴᨿᩮᩣ. ᨵᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ ᨵᨶᩩᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩍᩔᩣᩈᩣ.

ចេលកាតិ យេ យុទ្ធេ ជយធជំ គហេត្វា បុរតោ គច្ឆន្តិ។ ចលកាតិ ឥធ រញ្ញោ ឋានំ ហោតុ, ឥធ អសុកមហាមត្តស្សាតិ ឯវំ សេនាព្យូហការកា។ បិណ្ឌទាយកាតិ សាហសិកមហាយោធា។ តេ កិរ បរសេនំ បវិសិត្វា បរសីសំ បិណ្ឌមិវ ឆេត្វា ឆេត្វា ទយន្តិ, ឧប្បតិត្វា ឧប្បតិត្វា និក្ខន្តីតិ អត្ថោ។ យេ វា សង្គាមមជ្ឈេ យោធានំ ភត្តបាតិំ គហេត្វា បវិសន្តិ, តេសម្បេតំ នាមំ។ ឧគ្គារាជបុត្តាតិ ឧគ្គតុគ្គតា សង្គាមាវចរា រាជបុត្តា។ បក្ខន្ទិនោតិ យេ “កស្ស សីសំ វា អាវុធំ វា អាហរាមា”តិ “វត្វា អសុកស្សា”តិ វុត្តា សង្គាមំ បក្ខន្ទិត្វា តទេវ អាហរន្តិ, ឥមេ បក្ខន្ទន្តីតិ បក្ខន្ទិនោ។ មហានាគាតិ មហានាគា វិយ មហានាគា, ហត្ថិអាទីសុបិ អភិមុខំ អាគច្ឆន្តេសុ អនិវត្តិតយោធានមេតំ អធិវចនំ។ សូរាតិ ឯកសូរា, យេ សជាលិកាបិ សចម្មិកាបិ សមុទ្ទំ តរិតុំ សក្កោន្តិ។ ចម្មយោធិនោតិ យេ ចម្មកញ្ចុកំ វា បវិសិត្វា សរបរិត្តាណចម្មំ វា គហេត្វា យុជ្ឈន្តិ។ ទាសិកបុត្តាតិ ពលវសិនេហា ឃរទាសយោធា។ អាឡារិកាតិ បូវិកា។ កប្បកាតិ ន្ហាបិកា។ ន្ហាបកាតិ យេ ន្ហាបេន្តិ។ សូទាតិ ភត្តការកា។ មាលាការាទយោ បាកដាយេវ។ គណកាតិ អច្ឆិទ្ទកបាឋកា។ មុទ្ទិកាតិ ហត្ថមុទ្ទាយ គណនំ និស្សាយ ជីវិនោ។ យានិ វា បនញ្ញានិបីតិ អយការទន្តការចិត្តការាទីនិ។ ឯវំគតានីតិ ឯវំ បវត្តានិ។ តេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេតិ តេ ហត្ថារោហាទយោ តានិ បុថុសិប្បាយតនានិ ទស្សេត្វា រាជកុលតោ មហាសម្បត្តិំ លភមានា សន្ទិដ្ឋិកមេវ សិប្បផលំ ឧបជីវន្តិ។ សុខេន្តីតិ សុខិតំ ករោន្តិ។ បីណេន្តីតិ បីណិតំ ថាមពលូបេតំ ករោន្តិ។ ឧទ្ធគ្គិកាទីសុ ឧបរិ ផលនិព្ពត្តនតោ ឧទ្ធំ អគ្គមស្សា អត្ថីតិ ឧទ្ធគ្គិកា។ សគ្គំ អរហតីតិ សោវគ្គិកា។ សុខោ វិបាកោ អស្សាតិ សុខវិបាកា។ សុដ្ឋុ អគ្គេ រូបសទ្ទគន្ធរសផោដ្ឋព្ពអាយុវណ្ណសុខយសអាធិបតេយ្យសង្ខាតេ ទស ធម្មេ សំវត្តេតីតិ និព្ពត្តេតីតិ សគ្គសំវត្តនិកា។ តំ ឯវរូបំ ទក្ខិណំ ទានំ បតិដ្ឋបេន្តីតិ អត្ថោ។ សាមញ្ញផលន្តិ ឯត្ថ បរមត្ថតោ មគ្គោ សាមញ្ញំ។ អរិយផលំ សាមញ្ញផលំ។ យថាហ – “កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ សេយ្យថិទំ, សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញំ។ កតមានិ ច, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញផលានិ? សោតាបត្តិផលំ…បេ… អរហត្តផល”ន្តិ (សំ។ និ។ ៥។៣៥)។ តំ ឯស រាជា ន ជានាតិ។ ឧបរិ អាគតំ បន ជានិតុកាមោ បុច្ឆំ សន្ធាយ បុច្ឆតិ។

អថ ភគវា បញ្ហាវិស្សជ្ជនត្ថាយ ចិន្តេសិ – “ឥមេ ពហូ អញ្ញតិត្ថិយសមណា រាជានំ ឥធាគតា, តេ កណ្ហបក្ខា សុក្កបក្ខា ទីបេត្វា កថីយមានេ អយំ រាជា មហន្តេន ឧស្សាហេន ឥធាគតោ, តស្សាគតកាលតោ បដ្ឋាយ សមណោ គោតមោ សមណកោលាហលំ សមណកណ្ឌនមេវ ករោតីតិ ឧជ្ឈាយិស្សន្តិ, ន សក្កច្ចំ ធម្មំ សោស្សន្តិ, រញ្ញា បន កថីយមានេ ឧជ្ឈាយិតុំ ន សក្ខិស្សន្តិ, រាជានមេវ អនុវត្តិស្សន្តិ។ ឥស្សរានុវត្តកោ ហិ លោកោ។ ‘ហន្ទាហំ រញ្ញោវ ការំ ករោមី’តិ រញ្ញោ ការំ ករោន្តោ “អភិជានាសិ នោ ត្វ”ន្តិអាទិមាហ។

១៥៣។ តត្ថ អភិជានាសិ នោ ត្វន្តិ អភិជានាសិ នុ ត្វំ។ អយញ្ហិ នោ-សទ្ទោ បុរតោ បុច្ឆាតិ បទេន យោជេតព្ពោ។ ឥទញ្ហិ វុត្តំ ហោតិ – “មហារាជ, ត្វំ ឥមំ បញ្ហំ អញ្ញេ សមណព្រាហ្មណេ បុច្ឆិតា នុ, អភិជានាសិ ច តំ បុច្ឆកាលំ, ន តេ សម្មុដ្ឋ”ន្តិ។ សចេ តេ អគរូតិ សចេ តុយ្ហំ យថា តេ ព្យាករិំសុ, តថា ឥធ ភាសិតុំ ភារិយំ ន ហោតិ, យទិ ន កោចិ អផាសុកភាវោ អត្ថិ, ភាសស្សូតិ អត្ថោ។ ន ខោ មេ ភន្តេតិ កិំ សន្ធាយាហ? បណ្ឌិតបតិរូបកានញ្ហិ សន្តិកេ កថេតុំ ទុក្ខំ ហោតិ, តេ បទេ បទេ អក្ខរេ អក្ខរេ ទោសមេវ វទន្តិ។ ឯកន្តបណ្ឌិតា បន កថំ សុត្វា សុកថិតំ បសំសន្តិ, ទុក្កថិតេសុ បាឡិបទអត្ថព្យញ្ជនេសុ យំ យំ វិរុជ្ឈតិ, តំ តំ ឧជុំ កត្វា ទេន្តិ។ ភគវតា ច សទិសោ

ឯកត្តុបដ្ឋិតោ នាម នត្ថិ. តេនាហ – “ន ខោ មេ, ភន្តេ, កោចិ; យស្សាហំ កថា និសិន្នោ កថេន្តស្សាបិ ច”តិ.

ឧបាសកស្សបញ្ហវណ្ណនា

១៩៤. ឯកមិទាហន្តិ ឯកំ ឥទំ អហំ. សមយោតិយំ កថំ សាគារិយំ ឯតិសាគេន្វាតិ សមយោតរតំ សរិតត្វាយុត្តកំ កថំ បរិភោសាគេន្វា.

១៩៥. “កទោទោតោ ខោ, មហារាជ, ការវឃតោ”តិអាទីសុ កទោទោតោតិ សហត្វា កទោត្តស្ស. ការវឃតោតិ អាលត្តិឃា ការទត្តស្ស. លិគ្គតោតិ បទេទំ ហត្វាទីតិ លិគ្គត្តស្ស. បឌតោតិ បទេ ឌល្ហេន បីឡឯត្តស្ស. សោចឃតោតិ បទស្ស កណ្ហហទលាទីហិ សោចឃតោ. សោចាបឃតោតិ សោកំ សមំ កទោត្តស្សបិ បទេហិ ការាបេត្តស្សបិ. កិលមតោតិ អាហារុបច្ឆេទបត្តភាការប្បទេចរតាទីហិ សមំ កិលមត្តស្សបិ បទេហិ កិលមាបេត្តស្សបិ. ផន្ទតោ ផន្ទាបឃតោតិ បរំ ផន្ទន្តំ ផន្ទនកាលេ សមយម្បិ ផន្ទតោ បរម្បិ ផន្ទាបឃតោ. បិលាយតិបិលាបយតោតិ បិលំ ហនត្តស្សបិ ហនាបេត្តស្សបិ. ឯវំ សព្វត្ថ ករលការលធសោតេន អត្ថោ វេទិតព្វោ.

សន្ធិន្តិ ឃរសន្ធិំ. និល្លោបន្តិ មហាវិលោបំ. ឯកាការិកន្តិ ឯកមេវ ឃរំ បរិវារេត្វា វិលុម្បនំ. បរិបន្ថេតិ អាគតាគតានំ អច្ឆិន្ទនត្ថំ មគ្គេ តិដ្ឋតោ. ករោតោ ន ករីយតិ បាបន្តិ យំ កិញ្ចិ បាបំ ករោមីតិ សញ្ញាយ ករោតោបិ បាបំ ន ករីយតិ, នត្ថិ បាបំ. សត្តា បន បាបំ ករោមាតិ ឯវំសញ្ញិនោ ហោន្តីតិ ទីបេតិ. ខុរបរិយន្តេនាតិ ខុរនេមិនា, ខុរធារសទិសបរិយន្តេន ចា. ឯកំ មំសខលន្តិ ឯកំ មំសរាសិំ. បុញ្ជន្តិ តស្សេវ វេវចនំ. តតោនិទានន្តិ ឯកមំសខលករណនិទានំ.

ទក្ខិណន្តិ ទក្ខិណតីរេ មនុស្សា កក្ខឡា ទារុណា, តេ សន្ធាយ “ហនន្តោ”តិអាទិមាហ. ឧត្តរតីរេ សត្តា សទ្ធា ហោន្តិ បសន្នា ពុទ្ធមាមកា ធម្មមាមកា សង្ឃមាមកា, តេ សន្ធាយ ទទន្តោតិអាទិមាហ. តត្ថ យជន្តោតិ មហាយាគំ ករោន្តោ. ទមេនាតិ ឥន្ទ្រិយទមេន ឧបោសថកម្មេន វា. សំយមេនាតិ សីលសំយមេន. សច្ចវជ្ជេនាតិ សច្ចវចនេន. អាគមោតិ អាគមនំ, បវត្តីតិ អត្ថោ. សព្វថាបិ បាបបុញ្ញានំ កិរិយមេវ បដិក្ខិបតិ.

អយំ បុរិមោ ទោសោ ញាណេនាតិ នាម, ឯតំ កម្មំ អកម្មន្តិ ច អយំ បាបបុញ្ញស្ស បញ្ញាបនោតិ ... ឯវំ បដិក្ខេបម្បិ អាណាបេត្វា ... អកិរិយាទិដ្ឋិន្តិ “នត្ថិ នត្ថិ”តិ ឯវំ បវត្តំ អកម្ម. អប្បដិក្កមិត្វាតិ ... ឯវំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា. អនុក្កោមេន្តោតិ ... អភិក្កមន្តោតិ ... នានាវាទ្ធំ. អយំ បរមេទ្ធាតិ ... ឯវំ ... និក្ខមិត្វា.

មក្ខលិគោសាលវាទវណ្ណនា

១៩ស៊ី-១៩ស័៍ យក្ខលិចារេក បច្ចេយាតិ ហេត្យុចេចចតយេច, ឌ្កខេយតាបិ ចិន្ជយាតយេច កាយតុទ្ធទិតាឌិតំ សំកិលេសបច្ចយំ, កាយស្ទុចទិតាឌិតញ្ញា ចិស្ទន្ធិបច្ចយំ បដិក្ខិបតិ៍ អត្តការរេតិ អត្តការេរា៍ ឧយេត អត្តតា កតាកេយុត ព្ពេយ សត្តា ខេចត្តយ៉ិ យារត្តយ៉ិ (ព្រាហុ្មត្តយ៉ិ សាចកេពាឌិយ៉ិ បច្ចេកេពាឌិយ៉ិ សព្ពាញ្ញុតយ៉ិ បិប្ឃត្តិ, តយ៉ិ បដិក្ខិបតិ៍ ទុតិយបេឌេត យំ បរកាទំ បរស្ស ឌ្ឍចាឌាត្សាសតិ តិស្សាយ ឌេបត្វា យហាសត្តំ អចេសេសា ឌេតា យត្យុស្សេសាកព្យតំ អាឌិ៍ កត្វា ឃាច អរហត្តំ បិប្ឃាតិ, តំ បរកាទំ បដិក្ខិបតិ៍ ឲចយំ ពាំលេរិ ឌិតចេក្ក បហាទំ ឌេតិ តាយ៍ តត្តិ បុទិសការេទិ ឧយេត បុទិសការេទេត សត្តា ទុត្តប្យការា សយ្យត្តិយោ បិប្ឃត្តិ , តយ៉ិ បដិក្ខិបតិ៍ តត្តិ ពាលត្តិ ឃយិអត្តនោ ពលេ បតិដ្ឋិតា សត្តា ឌិទិយំ កត្វា តា សយ្យត្តិយោ បិប្ឃត្តិ, តំ ពាលំ បដិក្ខិបតិ៍ តត្តិ ឌិទិយត្តិអាឌិតិ សព្ពាតិ បុទិសការេចេចតាតេច៍ "ព្ពេជំ ខតា ឌិទិយេត ព្ពេជំ បុទិសចារេយត, ព្ពេជំ បុទិសបរក្កេយត បចត្ត"ត្តិ ឲចំ បចត្តចចតបដិក្ខេបករហចេសត បតេតាតិ ចិស្សំ អាឌិយត្តិ៍

សព្ពេ សត្តាតិ ឌ្ឍដ្ឋកោលោក(ឌកាឌេយា អតចេសេស បរិក្កល្យាតិ៍ សព្ពេ បិណាតិ ឲកិត្រ្កិយោ បិណោ, ទ្វិត្រ្កិយោ បិណាតិអាឌិចេសត ចឌតិ៍ សព្ពេ ក្វុតាតិ អណ្ឌកោរសចត្តិកោសេស្ស ក្វុតេ សត្តាយ ចឌតិ៍ សព្ពេ ឌិចាតិ សាលិយចកោឌុយាឌេយា សត្តាយ ចឌតិ៍ តេស្ស ហិ សោ ចិទ្វុហតការេចត ឌិចសព្ញ៉ា៍ អចសា អពលិ អឌិទិយាតិ តេសំ អត្តនោ ចសោ ចា ពលំ ចា ឌិទិយំ ចា តត្តិ៍ តិយតិសក្កតិកាចបរិណាតាតិ ឲត្តិ តិយតីតិ តិយតា៍ សក្កតីតិ លត្កុំ អភិជាតីតំ តត្តិ តត្តិ កយតំ៍ ការេចាតិ សការេចាតេយច៍ ឲចំ តិយតិយា ច សក្កតិយា ច ការេចត ច បរិណាតា តាតប្យការតំ បត្តា៍ ឧយេត ហិ យថា កចិតព្វំ, សោ តេឆេច កចតិ៍ ឧយេត ត កចិតព្វំ, សោ ត កចតីតិ ឌេស្សតិ៍ លស្វចាភិជាតីស្វុតិ លស្ស ឲច អភិជាតីស្ស ឌត្វា ស្ទុលញ្ញា ទុក្ខញ្ញា បដិសំវេចេឌត្តិ៍ អញ្ញា ស្ទុលទុក្ខក្វុយិ តត្តីតិ ឌេស្សតិ៍

ឧយាតិបយុលសតាសហស្សាតីតិ បយុលឧយាតីតំ ឌ្កត្តយឧយាតីតំ ទុដ្ឋសសតាសហស្សាតិ អញ្ញាតិ ច សដ្ឋិសតាតិ អញ្ញាតិ ច លសតាតិ៍ បញ្ចា ច កម្មុតាសតាតីតិ បញ្ចាកម្មុសតាតិ ច៍ ពេចលំ តក្កយត្តពោត តិរត្តកំ ឌិដ្ឋិ ឌិឧបតិ៍ បញ្ចា ច កម្មាតិ តីណិ ច កម្មាតីតិអាឌីស្វុបិ ឲខេសច តខេយា៍ ពេចិ បតាហុ – "បញ្ចា ច កម្មាតីតិ បញ្ចិត្រ្កិយចេសេត កណតិ៍ តីណីតិ កាយកម្មាឌិចេសេតា"តិ៍ កខេម្ម ច ឌ្កបឌ្ឍកខេម្ម ចាតិ ឲត្តិ បតស្ស កាយកម្មញ្ញា ចឌីកម្មញ្ញា កម្មត្តិ លឌ្ធិ, យេតោកម្មំ ឌ្កបឌ្ឍកម្មត្តិ៍ ទ្វដ្ឋិបដិបឌាតិ ទ្វាសដ្ឋិ បដិបឌាតិ ចឌតិ៍ ទ្វដ្ឋត្តរកប្បាតិ ឲកស្មិ៍ កប្បេ ចត្យុសដ្ឋិ អត្តរកប្បា តាយ ហោត្តិ៍ អយំ បត អញ្ញោ ទ្វេ អជាតត្តោ ឲចយាហ៍

លឡអាភិជាតិយោតិ កណ្យាភិជាតិ, តីលាភិជាតិ, លោហិតាភិជាតិ, ហលិទ្ទាភិជាតិ, ស្ទុក្កាភិជាតិ, បរយស្ទុក្កាភិជាតីតិ ព្ពេយា ល អភិជាតិយោ ចឌតិ៍ តត្តិ ឌ្ឍទត្តិកា, សាក្យុលិកា, យាកចិកា, ស្វុកទិកា, ល្យុទ្ធា, យច្ឆឃាតកា ចោរា, ចោរឃាតកា, ពន្ធតាការិកា, ឧយេ ចា បតឡោបិ ពេចិ ក្យុទ្វុកម្មត្តា, អយំ កណ្យាភិជាតីតិ (អ៍ តិ៍ ៩៍3ស៊ី) ចឌតិ៍ ភិក្ខុ តីលាភិជាតីតិ ចឌតិ, តេ កិរ ចត្វុស្ទុ បច្ចេយស្ទុ កណ្ដេក បក្ខិបិត្វា ខាឌត្តិ៍ "ភិក្ខុ កណ្ដកត្ទុត្តិកា"តិ (អ៍ តិ៍ ៩៍3ស៊ី) អយព្យាស្ស បិឡព្ពេយច៍ អឆ ចា កណ្ដកត្ទុត្តិកា ឲច តាយ ឲកេ បព្ពាជិតាតិ ចឌតិ៍ លោហិតាភិជាតិ តាយ តិគណ្ឋា ឲកសាដកាតិ ចឌតិ៍ ព្ពេយ កិរ បុទិយេហិ ទ្វីហិ បណ្ឌរតរា៍ កិហី ឌ្ឍឌាតចសតា អចេលកសាចកា ហលិទ្ទាភិជាតីតិ ចឌតិ៍ ឲចំ អត្តនោ បច្ចយឌាយកេ តិគណ្ឋេហិបិ ឌេដ្ឋកតរេ ករោតិ៍ អាឌីចកា អាឌីចកិតិយោ

ហុក្កាកិខាតីតិ ចងតិ៍ ពេ កិរ បុរិសេហិ ចតូហិ បណ្ឌរតរា៍ តន្ត្រា, ចន្ឋ្វា, កិសោ, សក្កិន្ឋ្វា, យក្កលិសោការលេី, បរយហុក្កាកិខាតីតិ (អ៍ តិ៍ ៩៍៍លី) ចងតិ៍ ពេ កិរ សន្តោហិ បណ្ឌរតរា៍

អដ្ឋ បុរិសក្ខុយិឃោតិ យត្ថក្ខុយិ, លិន្ឌាក្ខុយិ, បងឌិយំសក្ខុយិ, ខ្ញុំរកាតក្ខុយិ, សេក្កលក្ខុយិ, សយឃក្ខុយិ , ខឹតក្ខុយិ, បត្តក្ខុយីតិ ច្ពយា អដ្ឋ បុរិសក្ខុយិឃោតិ ចងតិ៍ តត្ថ ខាតខិចសតោ បដ្ឋាយ សត្តខិចសេ សត្ថាឆដ្ឋាតតោ តិក្ខត្តត្តា សត្តា យត្ថា ហោត្តិ សោយុហា, អយំ យត្ថក្ខុយីតិ ចងតិ៍ ឃោ បត ឡក្កតិតោ អាកតា ហោត្តិ, ពេ អកិលាេរាឆត្តិ ចេច ចិរចត្តិ ច, ហុកតិតោ អាកតា តំ អត្ថុស្សុរិត្វា ហសត្តិ, អយំ លិន្ឌាក្ខុយិ តាយ៍ យាតាបិតូតំ ហត្ថំ ចា បាទំ ចា យក្ខុំ ចា បឹធំ ចា កហេត្វា ក្ខុយិយំ បងតិក្កិបតំ បងឌិយំសក្ខុយិ តាយ៍ បងសា កត្តំ សយត្តការល ខ្ញុំរកាតក្ខុយិ តាយ៍ សិប្បាតិ សិក្កិតការល សេក្កលក្ខុយិ តាយ៍ ឃរា តិក្កម្ម បព្វាខិតការល សយឃក្ខុយិ តាយ៍ អាចរិយំ សេចិត្វា ខាតតការល ខឹតក្ខុយិ តាយ៍ កិក្កុ ច បត្តកោ ខឹតោ ត កិញ្ចិ អាហាតិ ៩ចំ អលិកឹ សយឃំ បត្តក្ខុយីតិ ចងតិ៍

៩ក្ខុតបញ្ញាស អាឌឹចកសតេតិ ៩ក្ខុតបញ្ញាសអាឌឹចកចុត្តិសតាតិ៍ បរិញ្ញាខកសតេតិ បរិញ្ញាខកបញ្ញាខ្ញាសតាតិ៍ តាកាចាសសតេតិ តាកាយល្ឌលសតាតិ៍ ចិសេ ច្ពន្ទ្រិយសតេតិ ចិសតិន្ទ្រិយសតាតិ៍ តិសេ តិរឃសតេតិ តិស តិរឃសតាតិ៍ ររខាឆាតុឃោតិ រខេច្ចកិរឈដ្ឋាតាតិ, ហត្តិប្ចិបាទបិដ្ឋាឌឹតិ សត្តាយ ចងតិ៍ សត្ត សញ្ញីកក្ខាតិ ឡដ្ឋកោឈកត្រែកអខបហុយិកយហិសេ សត្តាយ ចងតិ៍ សត្ត អសញ្ញីកក្ខាតិ សាលិឌឹហិឃចកោឆ្ទុយកក្ខុចរកក្ស្រែសកោ សត្តាយ ចងតិ៍ តិកណ្ឌិកក្ខាតិ កណ្ឌិយិហ្គាតាកក្ខា, ខ្ញុំខ្ញុំចញ្ញូតញ្ញអាងឃោ សត្តាយ ចងតិ៍ សត្ត ចេចាតិ ពាហុ ចេចា៍ សោ បត សត្តាតិ ចងតិ៍ យត្ថុស្សាបិ អតត្តា, សោ សត្តាតិ ចងតិ៍ សត្តបិសាចាតិ បិសាចា យហត្តយហត្តា សត្តាតិ ចងតិ៍ សរាតិ យហាសរា, កណ្ណយុណ្ឌរឆការអតោតត្តឹហប្បិតឈ្ឋត្តយត្ថាកិតិក្យាលងហេ កហេត្វា ចងតិ៍

បចុដិតិ កណ្ឌិកា៍ បបិតាតិ យហាបបិតា៍ បបិតសតាតីតិ លុដ្ឋកបបិតសតាតិ៍ ហុបិតាតិ យហាហុបិតា៍ ហុបិតសតាតីតិ លុដ្ឋកហុបិតសតាតិ៍ យហាកប្បិតោតិ យហាកប្បាតំ៍ តត្ថ ៩កយាយហាសរា ចស្សសេ ចស្សសេ កុសក្កេត ៩កំ ខ្ញុំកាពិត្តំ តិហរិត្វា សត្តក្កត្តំ តយិហ្សេះ តិរុងកោ កពេ ៩កោ យហាកប្បាតិ ចងតិ៍ ៩ចទ្ធុបិតំ យហាកប្បាតំ ចតុរាឃឹតិសតសហស្សាតិ ពេសបត្វា ពាលេ ច បណ្ឌិតោ ច ឡក្កស្សត្តំ កពោត្តីតិ អយយស្ស លទ្ធិ៍ បណ្ឌិតោបិ កិរ អត្តរា ចិហ្សុញ្ញុំ ត សក្កោតិ៍ ពាលេបិ តតោ ខ្ញុំទ្ធំ ត កច្ឆតិ៍

ឃឹលេតាតិ អចេលកឃឹលេត ចា អន្ញោត ចា ឃោត កោតចិ៍ ចតេតាតិ តាខិសេតច ចតេត៍ តបេតាតិ តបេិកយុត៍ អបរិបក្កំ បរិបាចេតិ តាយ, ឃោ “អហំ បណ្ឌិតោ”តិ អត្តរា ចិហ្សុញ្ញុតិ៍ បរិបក្កំ ផុស្ស ផុស្ស ញ្ញត្តិ កពោតិ តាយ ឃោ “អហំ ពាលេ”តិ ចុត្តបរិយាឃំ កាលំ អតិក្កយិត្វា ឃាតិ៍ ហេចំ តត្ថីតិ ៩ចំ តត្ថិ៍ តញ្ជ្ញាខ្ញុំកយ្សិ ត សក្កា កាតុត្តិ ឌឹបេតិ៍ ចោឈយិតេតិ ចោលោត ឃិតំ ចិឃ៍ ហុលឡក្កេតិ ហុលឡក្កំ៍ បរិឃត្តកតេតិ ចុត្តបរិយាលោត កាលេត កតបរិឃត្តេ៍ តត្ថិហាឃតចដ្ឋតេតិ តត្ថិ ហាឃតចដ្ឋតាតិ៍ ត ឆំសារោ បណ្ឌិតស្ស ហាឃតិ, ត ពាលស្ស ចដ្ឋតីតិ អត្ថោ៍ ខ្ញុំក្កសាចកំសេតិ ខ្ញុំក្កសាចកំសា៍ ហាឃតចដ្ឋតាតយេតំ អឌិចចតំ៍

ច្ពងាតិ តយត្តំ ខ្ញុំបយាយ សារេឆត្តោ “សេឃ្យថាបិ តាយា”តិអាខិយាហ៍ តត្ថ ហុត្តកុឡ្យ៩តិ ចេចេត្វា កតហុត្តកុឡ្យ៩៍ តិវេត្តោឌិយយាតយេច

បរេលតីតិ បន្តោតេ ចា ទុក្ខេក្ក ចា ធត្វា ពិត្តំ យុត្តប្បយារណោត តិរេន្តាជិយយាតរេយច កច្ឆតិ, យុរេត្ត ពិរេណ តរេត្វច តិដ្ឋតិ, ត កច្ឆតិ៍ ឲចរេយច ទុត្តកាលរេតា ក្ខន្ធ ត កច្ឆតីតិ ឥរេស្សតិ៍

អឌីតរេកាសកន្តុលចាឯចណ្ណតា

១៤០-១៤១៍ អឌីតចារេឯ តត្ថិ ជិត្តត្ថិ ជិត្តផលិកាចំ សក្លាយ ចឯតិ៍ យិដ្ឋំ ទុច្ចតិ យហាយារេកា៍ ហុតត្ថិ បរេហណកសក្កាទរេទា អផិរេប្បរេតា៍ តយ្យិ ក្ខកឃំ ផលិកាចរេយច សក្លាយ បជិក្កិបតិ៍ យុកតទុក្កជិតត្ថិ យុកតទុក្កជិតំ, ក្យុសលិក្យុសលិតត្ថិ អរេត្វា៍ ផលំ ចិបិរេកាតិ ឃំ ផលត្ថិ ចា ចិបិរេកាតិ ចា ទុច្ចតិ, តំ តត្ថីតិ ចឯតិ៍ តត្ថិ អឃំ រេលិរេកាតិ បររេលិរេក ជិតស្ស អឃំ រេលិរេកា តត្ថិ, តត្ថិ បរេទា រេលិរេកាតិ ទ្ខាឆ រេលិរេក ជិតស្សាបិ បរេទា រេលិរេកា តត្ថិ, សរេន្តា តត្ថ តរេត្វច ក្ខិន្ទ្ធត្តីតិ ឥរេស្សតិ៍ តត្ថិ យាតា តត្ថិ បិតាតិ រេតយុ សម្មាបជិបត្តិមិច្ឆាបជិបត្តីតំ ផលិកាចចរេសត ចឯតិ៍ តត្ថិ សត្តា ឱ្បបាតិកាតិ ចចិត្វា ក្ខបបជ្ជតកា សត្តា តាយ តត្ថីតិ ចឯតិ៍

ចាត្យុយហាក្ខតិរេកាតិ ចត្យុយហាក្ខតយរេឃា៍ បចឪ បចចិកាឃត្ថិ អដ្ឋណ្ហិកបចចិផាត្យ ឥាហិរបចចិផាត្យំ អត្យុរេបតីតិ អត្យុឃាឃតិ៍ អត្យុបកច្ឆតីតិ តរេស្សច រេចចចតំ៍ អត្យុកច្ឆតីតិបិ អរេត្វា៍ ក្ខករេឃតាបិ ក្ខរេបតិ, ក្ខបកច្ឆតីតិ ឥរេស្សតិ៍ អាបិឌីយុបិ ឲរេសច តរេឃា៍ ទ្ខត្រ្តិយាតីតិ យតច្ឆដ្ឋាតិ ទ្ខត្រ្តិយាតិ អាកាសំ បក្ខតត្ថិ៍ អាសត្តិបញ្ញាយាតិ តិបត្តុយរេញ្ញាត បញ្ញាយា, យរេញ្ញា រេចច ចត្តារេទា យញ្ញាបិរេឯ ករេហត្វា ជិតា ចត្តារេទា ឞុទិសា ចាតិ អរេត្វា៍ ឃាចាញ្ញអាហតាតិ ឃាច យុសាតា៍ បឥាតីតិ ‘អឃំ ឲចំ ឞីលចា អរេហាសិ, ឲចំ ទុស្សីរេលិ’តិអាឌិតា តរេឃត បចត្តាតិ ក្យុណាក្យុណបឥាតិ, សទិររេយច ចា ឲត្វ បឥាតីតិ អផិរេប្បតំ៍ ការេបិតកាតីតិ ករេបិតចណ្ណាតិ, បិរាចតបក្ខចណ្ណាតីតិ អរេត្វា៍ កស្សត្តាតិ កយុត្តា, អឃរេយច ចា បិញ្ញក្ខ៍ អាហុតិរេឃាតិ ឃំ បរេហណកសក្កាទាឌិរេកឌំ ជិត្តឥាតំ, សន្តំ តំ ណាទិកាចសាតរេយច រេហាតិ, ត តរេតា បរំ ផលឥាឃកំ ហុត្វា កច្ឆតីតិ អរេត្វា៍ ឥត្យុបញ្ញាតត្តិ ឥត្វហិ ឥាលយត្យុរេស្សហិ បញ្ញាតត្តំ៍ ទ្ខាឌំ ទុត្តំ រេហាតិ – ‘ឥារេលហិ អត្យុខ្ខីហិ បញ្ញាតត្តមិឌំ ឥាតំ, ត បណ្ឌិរេតហិ៍ ឥាលិ រេឥត្តិ, បណ្ឌិតា កណ្ហត្តី’តិ ឥរេស្សតិ៍

តត្វ ឞុទរេណា “ករេទារេតា ត ករិយតិ បិប”ត្តិ ចឯរេត្តា កម្មំ បជិឥាហតិ៍ អឌិរេតា “កាឃស្ស រេភឥា ក្ខិន្ទ្ធត្តី”តិ ចឯរេត្តា ចិបិកំ បជិឥាហតិ៍ យក្ខលិ “តត្ថិ រេហត្វ”តិ ចឯរេត្តា ក្ខកឃំ បជិឥាហតិ៍ តត្វ កម្មំ បជិឥាហរេត្តតាបិ ចិបិរេកា បជិឥាហិរេតា រេហាតិ, ចិបិកំ បជិឥាហរេត្តតាបិ កម្មំ បជិឥាហិតំ រេហាតិ៍ ទ្ខាតិ សរេន្តារេបរេត អត្វរេតា ក្ខកឃប្បជិឥាហកា អរេហត្យុកចាឥា រេចច អកិទិយចាឥា ច តត្ថិកចាឥា ច រេហាត្តិ៍

រេឃ ចា បត រេតសំ លទ្ធិ ករេហត្វា ទត្តិដ្ឋារេត ជិចាឆារេត តិសិត្តា សញ្ញាឃត្តិ ចិយំសត្តិ, រេតសំ “ករេទារេតា ត ករិយតិ បិបំ, តត្ថិ រេហត្យ, តត្ថិ បច្ចរេឃា, យរេតា ក្ខិន្ទ្ធត្តី”តិ តស្មិំ អារម្មរេណ មិច្ឆាសតិ សត្តិដ្ឋតិ, ចិត្តំ ឲកក្កំ រេហាតិ, ឌចតាតិ ឌចត្តិ, បឆយឌចរេត សរេតកិច្ឆា រេហាត្តិ, តឆា ទុតិយាឌីយុ, សត្តរេម ឥត្លាតយ្យិ អរេតកិច្ឆា អតិចត្តិរេតា អទិដ្ឋកណ្ឌកសឌិសា៍ តត្វ រេកាចិ ឲកំ ឥស្សតំ ឱ្យក្កយតិ, រេកាចិ រេទ្វ, រេកាចិ តីណិបិ, ឲកស្មិំ ឱ្យក្ករេត្តបិ, ទ្វីយុ តីយុ ឱ្យក្ករេត្តយុបិ, តិឃតមិច្ឆាឌិដ្ឋិរេកាច រេហាតិ; បរេត្តា សក្កយក្កាចរេណរេញ្ញាច រេយាក្ខយក្កាចរេណញ្ញា, អករេន្តា តស្សត្តកាចស្ស អតត្តទំ សក្កយ្យិ កត្យំ, បរេកច រេយាក្ខំ៍ ចដ្ឋលាត្យ តារេយស សរេត្តា បចចិរេកាបរេកា, រេឃក្ខរេឃ្យត ឲចទ្វបស្ស កចរេតា ទុដ្ឋាតំ

ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

“ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨩᨶᩴ, ᩋᩣᩈᩦᩅᩥᩈᨾᩥᩅᩮᩣᩁᨣᩴ;

ᩋᩣᩁᨠᩣ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨽᩪᨲᩥᨠᩣᨾᩮᩣ ᩅᩥᨧᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨸᨠᩩᨵᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩅᩣᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪗᪓-᪑᪗᪕᪨ ᨸᨠᩩᨵᩅᩣᨴᩮ ᩋᨠᨭᩣᨲᩥ ᩋᨠᨲᩣ᪨ ᩋᨠᨭᩅᩥᨵᩣᨲᩥ ᩋᨠᨲᩅᩥᨵᩣᨶᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᩥᨲᩣᨸᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨸᩥ ᨶ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨸᩥᨲᩣ, ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ, ᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ ᩅᨬ᩠ᨫᩣᨴᩥᨸᨴᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᪨ ᨶ ᩍᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᩈᩥᨠᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨧᩃᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᩴ ᨶ ᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨻᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩉᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨸᨳᩅᩦᨠᩣᨿᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨳᩅᩦᨿᩮᩅ ᨸᨳᩅᩦᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨸᨳᩅᩦᩈᨾᩪᩉᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨩᩦᩅᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩈᩩ ᨠᩣᨿᩮᩈᩩ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨠᩣᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩣᩈᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩉᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨸᩅᩥᩈᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩥᩅᩁᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩉᩴ ᩍᨾᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨾᩦᨲᩥ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᨶᩣᨭᨸᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪗᪖-᪑᪗᪘᪨ ᨶᩣᨭᨸᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᨴᩮ ᨧᩣᨲᩩᨿᩣᨾᩈᩴᩅᩁᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᨶ ᩈᩴᩅᩁᩮᨶ ᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩣᩁᩥᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩣᩁᩥᨲᩈᨻ᩠ᨻᩏᨴᨠᩮᩣ, ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᨻ᩠ᨻᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨲᩴ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩣᩁᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨸᩣᨸᩅᩣᩁᨱᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩣᩁᩥᨵᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨸᩣᨸᩅᩣᩁᨱᩮᨶ ᨵᩩᨲᨸᩣᨸᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩣᩁᩥᨹᩩᨭᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨸᩣᨸᩅᩣᩁᨱᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩴᨿᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩔ ᩅᩣᨴᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩣᩈᨶᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩃᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣᨿ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩅ ᨩᩣᨲᩣ᪨

ᩈᨬ᩠ᨧᨿᨻᩮᩃᨭ᩠ᨮᨸᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪗᪙-᪑᪘᪑᪨ ᩈᨬ᩠ᨧᨿᩅᩣᨴᩮᩣ ᩋᨾᩁᩣᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩣ ᩑᩅ᪨

ᨸᨮᨾᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪖᪨ ᩈᩮᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩣᩃᩩᨠᩴ ᨷᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮᩃᩴ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᩣᨴᩮᩈᩩ ᩈᩣᩁᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪕᪗᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᨡᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨴᩣᨶᩮᩈᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨥᩣᨲᨩᨶᨠᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩁᩣᨲᩦᨲᩈᩣᨿᨴᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨷᨠᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨽᩥᨾᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᩈᩦᩃᩮᨿᩮ᪨ ᨴᩩᩁᩮᨲᩣ ᨷᩥᨯ᩠ᨯᩣ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨦ᩠ᨠᨲᩦᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᨿᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨦ᩠ᨠᨲᩣ ᩈᩣᨿᩥᨠᩣ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᨷᨲᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩦᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨷᩣᨲᩦ᪨ ᩈᩣᨿᩥᨠᨷᩥᨿᩮᩣ ᩈᨿᨽᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩅ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿᩦ᪨ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩈᨿᨶᨠᩣᩃᩮᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨿᩣᨲᩥ ᩈᩣᨿᩥᨠᩮᨲᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᨷᨲᨲᩥ, ᩈᨿᨲᩦᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨷᩣᨲᩦ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ, ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᩴ ᨷᨭᩥᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨷᨭᩥᩔᩣᩅᩦ᪨ ᨾᨶᩣᨷᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨾᨶᩣᨷᨧᩣᩁᩦ᪨ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩦ᪨ ᩈᩣᨿᩥᨠᩮᩣ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᨷᩉᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᨧᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᨿᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᩩᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩮᩣ᪨

ᨶᩮᨶᩮᩅᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨶᩮᨶᩮᩅᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨶ᩠ᨲᩣᩈ᩠ᩈᩣᩉᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩅᨶ ᩋᩉᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩥ ᩋᩔᩴ, ᨿᨴᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩈᩮᩣᩅᨶ᩠ᨲᩔ’ᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᩋᨿᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨶᩣᨿᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩔᩣᨾᩥ, ᩅᩥᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨲᨽᩣᨣᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩥ ᨴᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨷᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨠᩩᩈᩃᩔ ᨷᩅᩮᩈᨶᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨳᨠᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩈᨷᨴᩮᩈᩩᨷᩥ᪨ ᨥᩣᩈᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨷᩁᨾᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨥᩣᩈᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᩮᨶ ᨷᩁᨾᨲᩣᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨲᩣᨿ, ᩑᨲᨴᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨶᩮᩈᨶᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᨷᩅᩥᩅᩮᨠᩮᨲᩥ “ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣᨿᩣᨶᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᨧ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩁᨲᩣᨶᩴ, ᨷᩁᨾᩅᩮᩣᨴᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷᨵᩥᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᩁᩪᨷᨵᩦᨶᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨣᨲᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮᨷᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩮ ᩁᨲᩮᩣ; ᨣᨱᩈᨦ᩠ᨣᨱᩥᨠᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨦ᩠ᨣᨱᩥᨠᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩤ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩤ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨶᩮᩣᨴᨶᩮᨶ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ᪨

᪑᪕᪘᪨ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮᨷᩥ ᨶᩥᨷᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᩣᨱᨶ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩥᨷᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿᨷᩥ ᨶᩴ ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤᨷᩥ ᨶᩴ ᨶᩥᨷᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᩋᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ – ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨧ᪨ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩋᨿ᩠ᩉᩴ ᩅᩥᨶᩣᨿᩦᩉᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᩈᨿᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨷᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩥᨶᩣᨿᩦᨶᩮᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩣᨱᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤᨶᩣᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨷᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᨴᩩᨽᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨽᩥᨶᩥᨷᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿᨷᩥ ᨶᩴ ᩋᩣᩉ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨴᩦᨲᩥ ᩅᩥᩴ ᨣᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩅᨧᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᩣᩅᩁᨱᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩅᩁᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᩈᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ ᨶ ᩋᩣᩅᩩᨵᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨷᨶ ᩋᨧᩮᩃᨠᩣ ᨠᨭ᩠ᨮᩉᩣᩁᩥᨠᨷᨱ᩠ᨱᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩥᨣᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩦᨾᩣᨿ ᨾᩥᨣᩮ ᩅᩤ ᨾᨧ᩠ᨨᩮ ᩅᩤ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᩴᩅᩥᩉᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ – “ᩈᩣᨾᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪓. ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨲᩅ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᨠᩣ ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩃᩮᨡᩔ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩑᨠᩴᩈᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ. ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ.

ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᨸᨬ᩠ᩉᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪔-᪑᪕᪕. ᨠᩈᨲᩦᨲᩥ ᨠᩔᨠᩮᩣ. ᨣᩮᩉᩔ ᨷᨲᩥ, ᩑᨠᨣᩮᩉᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣᨲᩥ ᨣᩉᨷᨲᩥᨠᩮᩣ. ᨷᩃᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᩁᨠᩣᩁᨠᩮᩣ. ᨵᨬ᩠ᨬᩁᩣᩈᩥᩴ ᨵᨶᩁᩣᩈᩥᨬ᩠ᨧ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᩦᨲᩥ ᩁᩣᩈᩥᩅᨯ᩠ᨰᨠᩮᩣ.

ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩮ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩈᩥ. ᨿᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ ᨧ. ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨿᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨷᨭ᩠ᨭᩥᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ, ᩑᩅᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨳᩥᨿᨲᩥ. ᨴᩣᨶᩅᩣᨴᩮᨶ ᨷᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩣᨶᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩥᩔᩁᩮᩣ, ᨷᨣᩮᩅ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩴ ᨿᨳᩣᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩔ ᨵᨶᩴ, ᨲᩴ ᨶᩣᨿᩥᨠᩣᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨴᩣᨲᩥᨿᩮᩅ ᨴᩣᨲᩥᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮ.

ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨲᩁᨸᨬ᩠ᩉᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪖. ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦ ᨴᩦᨥᩴ ᨧ ᨾᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻᩃᨾᩮᨠᨧᩣᨲᩥ ᨶ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᩴ ᨣᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᩑᨠᨾᩮᨠᨧᩣᨲᩥ ᩉᩥ ᨴᩩᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᨶ ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩣ ᩈᨣᩣᨳᩣᨿᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩴ ᨲᩮᨲᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᨷᩥ ᩑᨠᨴᩩᨷᩥᩉᩥ ᨸᨽᩣᩅᩣᩉᩥ ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨹᩃᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩑᨲᩔ ᨠᩣᨧᩮᨲᩣ ᨧᨶᩈᩅᨧᨶ ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣᩅᩮᨴ ᨠᨷᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩅᨧ — "ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩁᨬ᩠ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨲᩁᨬ᩠ᨧᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᩁᩪᨷᨲᩁᩴ ᩋᨲᩥᩈᩮᨭ᩠ᨮᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨷᩩᨱᨲᩁᩴ. ᨲᩮᨶ ᩉᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᨶᩮ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ. ᩈᩩᨱᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩁᨬ᩠ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨲᩁᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩴ ᩈᩩᨱᩣᩉᩥ.

ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨳᨾᩮᨲᩴ. ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩣᨵᩩ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨶᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᨴᩊ᩠ᩉᩦᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩥᩔᨲᩥ. "ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩪ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᪓.᪙᪕) ᩉᩥ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ. "ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪒.᪕᪙) ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶᩮ. "ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪒.᪒᪓᪙) ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨶᩮ.

"ᩈᩣᨵᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩩᨧᩥ ᩁᩣᨩᩣ, ᩈᩣᨵᩩ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᩤ ᨶᩁᩮᩣ;

ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᨴ᩠ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮᩣ, ᨷᩣᨷᩔᩣᨠᩁᨱᩴ ᩈᩩᨡ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨩᩣ. ᪒.᪑᪘.᪑᪐᪑);

អាទីសុ សុន្ទរេ។ "តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, សុណោហិ សាធុកំ មនសិ ករោហី"តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៥។១៩២) សាធុកសទ្ទោយេវ ទឡ្ហីកម្មេ, អាណត្តិយន្តិបិ វុច្ចតិ។ ឥធាបិ អស្ស ឯត្ថេវ ទឡ្ហីកម្មេ ច អាណត្តិយញ្ច វេទិតព្ពោ។ សុន្ទរេបិ វដ្ដតិ។ ទឡ្ហីកម្មត្ថេន ហិ ទឡ្ហមិមំ ធម្មំ សុណាហិ, សុគ្គហិតំ គណ្ហន្តា។ អាណត្តិអត្ថេន មម អាណត្តិយា សុណាហិ, សុន្ទរត្ថេន សុន្ទរមិមំ ភទ្ទកំ ធម្មំ សុណាហីតិ ឯវំ ទីបិតំ ហោតិ។

មនសិ ករោហីតិ អាវជ្ជ, សមន្នាហរាតិ អត្ថោ, អវិក្ខិត្តចិត្តោ ហុត្វា និសាមេហិ, ចិត្តេ ករោហីតិ អធិប្បាយោ។ អបិ ចេត្ថ សុណោហីតិ សោតិន្ទ្រិយវិក្ខេបនិវារណមេតំ។ សាធុកំ មនសិ ករោហីតិ មនសិការេ ទឡ្ហីកម្មនិយោជនេន មនិន្ទ្រិយវិក្ខេបនិវារណំ។ បុរិមញ្ចេត្ថ ព្យញ្ជនវិបល្លាសគ្គាហវារណំ, បច្ឆិមំ អត្ថវិបល្លាសគ្គាហវារណំ។ បុរិមេន ច ធម្មស្សវនេ និយោជេតិ, បច្ឆិមេន សុតានំ ធម្មានំ ធារណូបបរិក្ខាទីសុ។ បុរិមេន ច សព្យញ្ជនោ អយំ ធម្មោ, តស្មា សវនីយោតិ ទីបេតិ។ បច្ឆិមេន សត្ថោ, តស្មា សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោតិ។ សាធុកបទំ វា ឧភយបទេហិ យោជេត្វា យស្មា អយំ ធម្មោ ធម្មគម្ភីរោ ចេវ ទេសនាគម្ភីរោ ច, តស្មា សុណាហិ សាធុកំ, យស្មា អត្ថគម្ភីរោ ច បដិវេធគម្ភីរោ ច, តស្មា សាធុកំ មនសិ ករោហីតិ ឯវំ យោជនា វេទិតព្ពា។ ភាសិស្សាមីតិ សក្កា មហារាជាតិ ឯវំ បដិញ្ញាតំ សាមញ្ញផលទេសនំ វិត្ថារតោ ភាសិស្សាមិ។ "ទេសេស្សាមី"តិ ហិ សង្ខិត្តទីបនំ ហោតិ។ ភាសិស្សាមីតិ វិត្ថារទីបនំ។ តេនាហ វង្គីសត្ថេរោ –

"សង្ខិត្តេនបិ ទេសេតិ, វិត្ថារេនបិ ភាសតិ;

សាឡិកាយិវ និគ្ឃោសោ, បដិភានំ ឧទីរយី"តិ។ (សំ។ និ។ ១។២១៤);

ឯវំ វុត្តេ ឧស្សាហជាតោ ហុត្វា – "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ រាជា មាគធោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ភគវតោ វចនំ សម្បដិច្ឆិ, បដិគ្គហេសីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៩០។ អថស្ស ភគវា ឯតទវោច, ឯតំ អវោច, ឥទានិ វត្តព្ពំ "ឥធ មហារាជា"តិអាទិំ សកលំ សុត្តំ អវោចាតិ អត្ថោ។ តត្ថ ឥធាតិ ទេសាបទេសេ និបាតោ, ស្វាយំ កត្ថចិ លោកំ ឧបាទាយ វុច្ចតិ។ យថាហ – "ឥធ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតី"តិ។ កត្ថចិ សាសនំ។ យថាហ – "ឥធេវ, ភិក្ខវេ, បឋមោ សមណោ, ឥធ ទុតិយោ សមណោ"តិ (អ។ និ។ ៤។២៤១)។ កត្ថចិ ឱកាសំ។ យថាហ –

"ឥធេវ តិដ្ឋមានស្ស, ទេវភូតស្ស មេ សតោ;

បុនរាយុ ច មេ លទ្ធោ, ឯវំ ជានាហិ មារិសា"តិ។ (ទី។ និ។ ២។៣៦៩);

ពត្ថធិ បឥប្ចុរលាយត្ថូរេយច៑ ឃឆាហ “ឰ្លឆាហំ, កិក្លូរេច, ក្យុត្តាចី អឃ្សឹ បចារិទេតា”តិ (យ៑ តិ៑ ១៑១១០)៑ ឰ្លឆ បត រេលិក៌ ក្ខបិតាឃ ចុរេត្តាតិ រេចជិតរេឰ្លា៑ យហារាឌាតិ ឃឆា បជិឰ្លាត៌ រេគរេត៌ រេគរេរត៌ា ប្ចុត យហារាឌាតិ អាលបតិ៑ ឰ្លាជំ ចុត្តំ រេហាតិ – “យហារាឌ ឰ្លយឃ្សិ៑ រេលិរេក តឆាកេរតា ក្ខប្បជ្ជូតិ អរហំ...រេប... ត្បុរេគ្គា កកចា”តិ៑ តត្ថ តឆាកតរេរគ្គា ព្រាហ្មឌារេល ចុរេត្តា៑ អរហត្តិអាគរេឃា ចិឃ្សិ្ធិយរេក្កា ចិត្តារិតា៑ រេលិរេក ក្ខប្បជ្ជូតីតិ ៦ត្ថ បត រេលិរេកាតិ – ឱកាសរេលិរេកា រេតាត្តរេលិរេកា រេតារោរេលិរេកាតិ តិចិរេឆា៑ ឰ្លឆ បត រេតាត្តរេលិរេកា អធិរេបតា៑ រេតាត្តរេលិរេក ក្ខប្បជ្ជូយាតោាបិ ច តឆាកេរតា ត រេគចរេលិរេក, ត ព្រាហ្មរេលិរេក, យត្សុរេលិរេកច ក្ខប្បជ្ជូតិ៑ យត្សុរេលិរេកបិ ត អឰ្លាឃ្សិ ចក្កចាត្បុ៦, ឰ្លយឃ្សិរេយច ចក្កចាត្បុ៦៑ តព្រាបិ ត រេឰ្លង្គារាតរុ, “ប្ចុរត្តិយាឃ ជិរោាឃ កជក្កុល៌ តាយ តិករេយា តឃ្សាបរេរត យហារោរេលិ, តរេតា បរា បជ្ជត្តិយា ឌតបគា ឱ្ចររេតា យរេឰ្លា ប្ចុរត្តិយគក្លូលាឃ ជិរោាឃ រេលត្បុអចតី តាយ តជី៑ តរេតា បរា បជ្ជត្តិយា ឌតបគា, ឱ្ចររេតា យរេឰ្លា គក្លូលាឃ ជិរោាឃ រេរតពក្លូក៌ តាយ តិករេយា, តរេតា បរា បជ្ជត្តិយា ឌតបគា, ឱ្ចររេតា យរេឰ្លា បឆ្និយាឃ ជិរោាឃ ឆ្វូល៌ា តាយ ព្រាហ្មលាការរេយា, តរេតា បរា បជ្ជត្តិយា ឌតបគា, ឱ្ចររេតា យរេឰ្លា ក្ខត្តរាឃ ជិរោាឃ ក្ខរិរេគ្គឌា តាយ បឰ្លារេតា, តរេតា បរា បជ្ជត្តិយា ឌតបគា ឱ្ចររេតា យរេឰ្លា”តិ ៦ចំ បរិឆ្និរេត្ត អាឃាយរេតា តិរេឃាឌតរេរត, ចិត្តាររេតា អឌ្គរេតឃ្សរេឃាឌតរេរត, បរិរេក្លបរេតា តចរេឃាឌតរេរត យឰ្លិយបរេគរេរ ក្ខប្បជ្ជូតិ៑ ត រេពចលត្បា តឆាកេរតា, បរេច្ចកត្បុគ្គា, អក្កសាចកា, អឃ្សីតិយហារេឆរា, ត្បុគ្គយាតា, ត្បុគ្គបិតា, ចក្កចត្តិ រាឌា អរេឰ្លា ច រោារប្បត្តា ព្រាហ្មលាកហបតិកា ៦រេត្តចុប្បជ្ជត្តិ៑

តត្ថ តឆាកេរតា ឃុឌាតាឃ ជិត្តយឆុបិឃារេរកាឌតរេតា ឃាច អរហត្តយរេក្កា, តាច ក្ខប្បជ្ជូតិ តាយ, អរហត្តផរេល ក្ខប្បរេត្តា តាយ៑ យហាកិតិក្លូយតរេតា ចា ឃាច អរហត្តយរេក្កា៑ ត្យុរិតកចតរេតា ចា ឃាច អរហត្តយរេក្កា៑ ជីបក្ករបិគម្បុលរេតា ចា ឃាច អរហត្តយរេក្កា, តាច ក្ខប្បជ្ជូតិ តាយ, អរហត្តផរេល ក្ខប្បរេត្តា តាយ៑ ឰ្លឆ រេឰ្លាបធយំ ក្ខប្បត្តកាចំ រេគ្គាឃ ក្ខប្បជ្ជូតីតិ ចុត្តំ៑ តឆាកេរតា រេលិរេក ក្ខប្បរេត្តា រេហាតីតិ អឃរេត្បុត្ថ អរេត្ថា៑

រេរា ឰ្លយំ រេលិកត្តិ រេរា កកចា ឰ្លយំ រេលិក៌៑ ឰ្លគាតិ ចត្តត្តាំ តិគរេឃ្សុតិ៑ រេគចកត្តិ រេហ រេគរេចហិ រេគចក៌៑ ៦ចំ រេហ យាររេត រេយារក៌, រេហ ព្រាហ្មុតា រេព្រាហ្មក៌, រេហ រេយលព្រាហ្មរេលហិ រេឃ្សុយលព្រាហ្មលិ៑ បឌាតត្តា បឌា, ត៌ បឌ៑ រេហ រេគចយត្សុរេឃ្សុហិ រេគចយត្សុ៑ តត្ថ រេគចកចចរេតត បត្បា កាយាចចររេគចក្កហល៌ា រេចជិតរេឰ្លា៑ រេយារក – ចចរេតត លង្គកាយាចចររេគចក្កហល៌ា៑ រេព្រាហ្មកចចរេតត ព្រាហ្មកាឃិកាជិព្រាហ្មក្កហល៌ា៑ រេឃ្សុយលព្រាហ្មលីចចរេតត រោារតត្សុ បច្ចត្តិកបច្ចាយិត្តរេយលព្រាហ្មលក្កហល៌ា, រេយិតបិបតិហិតបិបរេយលព្រាហ្មលក្កហលត្បា៑ បឌាចចរេតត រេតាត្តរេលិកក្កហល៌ា៑ រេគចយត្សុចចរេតត រេយុតិរេគចអចរេររេយត្សុក្កហល៌ា៑ ៦ចរេយត្ថ តីហិ បរេគហិ ឱកាសរេលិរេកត រេឃ្គ្ធិ រេតាត្តរេលិរេកា៑ ឌ្វីហិ បឌាចរេរត រេតាត្តរេលិរេកាច កហិរេតាតិ រេចជិតរេឰ្លា៑

អបរេរា តរេឃា, រេគចកក្កហរេលាត អរូបាចចររេគចរេលិរេកា កហិរេតា៑ រេយារកក្កហរេលាត ៧ កាយាចចររេគចរេលិរេកា៑ រេព្រាហ្មកក្កហរេលាត រូបី ព្រាហ្មរេលិរេកា៑ រេឃ្សុយលព្រាហ្មលាជិក្កហរេលាត ចត្យុបរិរេចរេរត រេយុតិរេគចហិ ចា រេហ យត្សុរេលិរេកា, អចរេររេឰ្លារេតាត្តរេលិរេកា ចា៑

អបិ ចេត្ថ សេកខបាដិបទេន ហ្គេនបរិច្ឆេទេន សព្ពស្ស លោកស្ស សត្តិកមតាបយោគ៍ ឯតេន យេនំ អនេហាសិ – “យាវតា យថាត្ថភាវេបា ល កាយាបនិស្សិតោ បរពត្តី, កិំ សោបិ ខុទេត សត្តិកោតា”តិ, តេនំ ចិយតិ ចិតយត្តា “សយាវក”ត្តិ អាហ៍ យេនំ បត អនេហាសិ –

“ព្រហ្មា យថាត្ថភាវេបា ខុពក្កលិយា ខុពស្ថិ ចក្កចាឡអសហស្ស អាលោកំ ឋរតិ, ឌ្ថិហិ ...បេ... ឌសហិ អក្កុលិហិ ឌសសុ ចក្កចាឡអសហស្សេសុ អាលោកំ ឋរតិ៍ អត្តតរត្ថា ជាវេសយាបត្តិសុលំ បដិសំចេឌេតិ, កិំ សោបិ សត្តិកោតា”តិ, តេនំ ចិយតិ ចិតយត្តា សព្រហ្មកត្តិ អាហ៍ ឯតេតា យេ ចិត្តេសុំ – “បុទ្ធ សយលព្រហ្មលា សារបតស្ស បច្ចត្តិកា, កិំ តេបិ សត្តិកតា”តិ, តេនំ ចិយតិ ចិតយត្តា សស្សយលព្រហ្មលិំ បជត្តិ អាហ៍ ខុចំ ហ្គេនហ្គេនាតំ សត្តិកមតាបំ បកាសេត្វា អប សម្មុតិទេវេ អបសេសសត្តស្ស ច ហ្គបិនាយ ហ្គេនបរិច្ឆេទបសេត សេសសត្តលោកស្ស សត្តិកមតាបំ បកាសេត្តា សេទេបតស្សត្តិ អាហ៍ អយមេត្ថ កាបាត្តក្កមោ៍

បេរិរាណា បតាហុ សេទេបកត្តិ ទេវេហិ សទ្ធិំ អបសេសសលោកំ៍ សយារកត្តិ យារទេត សទ្ធិំ អបសេសសលោកំ៍ សព្រហ្មកត្តិ ព្រហ្មេហិ សទ្ធិំ អបសេសសលោកំ៍ ខុចំ សព្ពេបិ តិភវូបគេ សត្តេ តីហាការេហិ តីសុ បទេសុ បក្ខិបិត្វា បុត ឌ្វីហិ បទេហិ បរិយាឌិយន្តោ សស្សយលព្រហ្មលិំ បជំ សេទេបតស្សត្តិ អាហ៍ ខុចំ បញ្ចហិបិ បទេហិ តេត តេតាការេត តេធាតុកមេវ បរិយាឌិត្តន្តិ៍

សយំ អភិញ្ញា សត្តិកត្វា បវេទេតីតិ ខុត្ថ បត សយន្តិ សាមំ អបរនេយ្យោ ហុត្វា៍ អភិញ្ញាតិ អភិញ្ញាយ, អធិកេត ញាណេត ញាត្វាតិ អត្ថោ៍ សត្តិកត្វាតិ បច្ចក្ខំ កត្វា, ខុទេត អនុមានាឌិបដិក្ខេបោ កតោ ហោតិ៍ បវេទេតីតិ ពោធេតិ ចិញ្ញាបេតិ បកាសេតិ៍

សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាឌិកល្យាណំ...បេ... បរិយោសានកល្យាណន្តិ សោ ភគវា សត្តេសុ ការុញ្ញតំ បដិច្ច ហិត្វាបិ អត្តតរំ ចិវេកសុខំ ធម្មំ ទេសេតិ៍ តញ្ច ខោ អប្បំ វា ពហុំ វា ទេសេត្តោ អាឌិកល្យាណាឌិប្បការមេវ ទេសេតិ៍ អាឌិម្ហិបិ, កល្យាណំ ភទ្ទកំ អតវជ្ជមេវ កត្វា ទេសេតិ, មជ្ឈេបិ, បរិយោសានេបិ, កល្យាណំ ភទ្ទកំ អតវជ្ជមេវ កត្វា ទេសេតីតិ វុត្តំ ហោតិ៍ តត្ថ អត្ថិ ទេសតាយ អាឌិមជ្ឈបរិយោសានំ, អត្ថិ សារបតស្ស៍ ទេសតាយ តាវ ចតុប្បឌិកាយបិ កាថាយ បឋមបាទោ អាឌិ តាម, តតោ ទ្វេ មជ្ឈំ តាម, អន្តេ ខុកោ បរិយោសានំ តាម៍ ខុកាតុសន្តិកស្ស សុត្តស្ស តិទានំ អាឌិ, ឥធមេវ ចាតិ បរិយោសានំ, ហ្គភិត្តយត្តរា មជ្ឈំ អនេកាតុសន្តិកស្ស សុត្តស្ស បឋមាតុសន្តិ អាឌិ, អន្តេ អត្ថុសន្តិ បរិយោសានំ, មជ្ឈេខុកោ វា ទ្វេ វា ពហូ វា មជ្ឈមេវ៍

សារបតស្ស បត សីលសមាធិចិបស្សតា អាឌិ តាម៍ វុត្តម្បិ ចេតំ – “កោ ចាឌិ កុសលាតំ ធម្មាតំ? សីលញ្ច សុចិសុទ្ធំ ឌិដ្ឋិ ច ឧជុកា”តិ (សំ៍ តិ៍ ៥៍១៩៥)៍ “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា តថាកតេត អភិសម្ពុទ្ធា”តិ ខុចំ វុត្តោ បត អរិយមគ្គោ មជ្ឈំ តាម៍ ឋលញ្ចេវ តិព្វាតញ្ច បរិយោសានំ តាម៍ “ខុតទត្ថមិទំ, ព្រាហ្មណ, ព្រហ្មចរិយំ, ខុតំ សារំ, ខុតំ បរិយោសាន”ត្តិ (ម៍ តិ៍ ១៍៣១៣) ហិ ខុត្ថ ឋលំ បរិយោសានត្តិ វុត្តំ៍ “តិព្វាតោកាធំ ហិ, អាវុសោ ចិសាខ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ, តិព្វាតបរាយតំ តិព្វាតបរិយោសាន”ត្តិ (ម៍ តិ៍ ១៍៣៩៩) ខុត្ថ តិព្វាតំ បរិយោសានត្តិ វុត្តំ៍ ឥធ ទេសតាយ អាឌិមជ្ឈបរិយោសានំ អធិប្បេតំ៍ ភគវា ហិ ធម្មំ ទេសេត្តោ អាឌិម្ហិ សីលំ ឌស្សេត្វា មជ្ឈេមគ្គំ បរិយោសានេ តិព្វាតំ ឌស្សេតិ៍ តេត វុត្តំ – “សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាឌិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណ”ត្តិ៍ តស្មា អញ្ញោបិ

ឆយ្ហកមិកោ ឆយ្ហំ កចេចត្តា –

“អាឌិយិ្យឃិលំ ឌខេយ្យឃ្យ, យខេ្ឡយក្កំ ចិភាចខេឃ;

បទិខេឃាឃាតយិ្យគិត្តាគំ, ៦ឃា កមិកឃហ្វិតី”តិ៓

ឃាត្តំ ឃញ្ញូគត្តិ ឃយ្យ ហិ ឃាក្យក៍ត្តុតិ្តុបុទិឃាឌិចណ្តុតាគិយ្យិតា ខេឆឃតា ខេហាតិ, គ ខេឃា ឃាត្តំ ខេឆខេឃតិ៓ ភកចា បត ពឆាទ្វបំ ខេឆឃគំ បហាឃ ចព្យឃតិបដ្ខាតាឌិគិយ្យិតំ ខេឆឃគំ ខេឆខេឃតិ៓ តឃ្ហា ឃាត្តំ ខេឆខេឃតីតិ ចុច្ចតិ៓ ឃយ្យ បត ខេឆឃតា ៦កញ្ញូតាឌិឃុត្តា ចា ឃត្តាគិខេទាខ្ញាញូតា ចា ឃត្តាចិយ្យខ្ញាត្តាគិក្កហិតញ្ញូតា ចា, តយ្យ ឌយិឡអកិទាតឃចទាឌិយិលក្លូគំ ភាឃា ចិឃ ញ្ញូគបរិទិបុទិឃា អភាចខេតា អញ្ញូតា តាឃ ខេឆឃតា ខេហាតិ៓ ភកចា បត –

“ឃិមិលំ ឆគិតញ្ចា ឌីឈខេឃ្យំ, កទុកំ លហុកញ្ចា គិក្កហិតំ;

ឃត្តគ្គចចត្តំតំ ចិយុត្តំ, ឌឃឆា ញ្ញូគញុត្តិឃា បខេភខេឌា”តិ៓

៦ចំ ចុត្តំ ឌឃចិធំ ញ្ញូគំ អយខេឡុត្វា បទិបុណ្ណញ្ញូគខេយច កត្វា ឆយ្យំ ខេឆខេឃតិ, តឃ្ហា ឃញ្ញូគំ ឆយ្យំ ខេឆខេឃតីតិ ចុច្ចតិ៓ ខោចលបទិបុណ្ណត្តិ ៦ត្តំ ខោចលត្តិ ឃកលាឌិចចគំ៓ បទិបុណ្ណត្តិ អគ្វាឌិកចចគំ៓ ព្ទាធំ ចុត្តំ ខេហាតិ ឃកលបទិបុណ្ណខេយច ខេឆខេឃតិ, ៦កខេឆឃតាបិ អបទិបុណ្ណា គត្តិតិ៓ ខ្ញបខេតពត្តាអបខេតពត្តាយ្យ អភាចខេតា ខោចលបទិបុណ្ណត្តិ ខេចឌិពត្តាំ៓ បទិឃុទ្ធត្តិ គិទុបក្កិខេលឃំ៓ ខេឃា ហិ ព្ទាយំ ឆយ្ហខេឆឃគំ គិយ្យាឃ លាតំ ចា ឃក្កាទំ ចា លកិយ្យាយីតិ ខេឆខេឃតិ, តយ្យ អបទិឃុទ្ធា ខេឆឃតា ខេហាតិ៓ ភកចា បត ខេលាកាយិឃគិទខេបខេក្លា ហិតចខេណាគ ខេយត្តាភាចតាឃ យុក្ខុហឌខេឃា ខ្ញល្លុយ្យគឃភាចឃហ្វិខេតាគ ចិខេត្តគ ខេឆខេឃតិ៓ តឃ្ហា បទិឃុទ្ធំ ឆយ្យំ ខេឆខេឃតីតិ ចុច្ចតិ៓

ព្រាហ្មចទិយំ បកាខេឃតីតិ ៦ត្តំ បភាឃំ ព្រាហ្មចទិឃ-ឃខេង្ខា ឌាខេគ ខេចយ្យាចខេច្ច បញ្ចានិក្លាបឌឃិខេល អប្បយខេញ្ញាឃុ ខេយធុគចិទតិឃំ ឃឌាទឃខេត្តាខេឃ ចិទិខេឃ ខ្ញខេបិឃឆខេក្កេឃុ អទិឃយខេក្កេ ឃាឃខេគតិ ព្ទាខេយឃ្វខេត្តំឃុ ឌិយ្យតិ៓

“កិំ ខេត ចតំ កិំ បត ព្រាហ្មចទិឃំ,

កិយ្យ ឃុចិណ្ណយ្យ អឃំ ចិបាខេកា;

ព្ទាទ្ធំ ឌុតី ពាលចិទិឃ្នបបត្តំ,

ឥទញ្ច តេ នាគ, មហាវិមាន។

អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ,

សទ្ធា ឧភោ ទានបតី អហុម្ហា;

ឱបានភូតំ មេ ឃរំ តទាសិ,

សន្តប្បិតា សមណព្រាហ្មណា ច។

តំ មេ វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ,

តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;

ឥទ្ធី ជុតី ពលវីរិយូបបត្តិ,

ឥទញ្ច មេ ធីរ មហាវិមាន”ន្តិ។ (ជា។ ២។១៧។១៥៥);

ឥមស្មិញ្ហិ បុណ្ណកជាតកេ ទានំ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្ត។

“កេន បាណិ កាមទទោ, កេន បាណិ មធុស្សវោ;

កេន តេ ព្រហ្មចរិយេន, បុញ្ញំ បាណិម្ហិ ឥជ្ឈតិ។

តេន បាណិ កាមទទោ, តេន បាណិ មធុស្សវោ;

តេន មេ ព្រហ្មចរិយេន, បុញ្ញំ បាណិម្ហិ ឥជ្ឈតី”តិ។ (បេ។ វ។ ២៧៥,២៧៧);

ឥមស្មិំ អង្កុរបេតវត្ថុម្ហិ វេយ្យាវច្ចំ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តំ. “ឥទំ, ខោ តំ ភិក្ខវេ, តិត្តិរិយំ នាម ព្រហ្មចរិយំ អហោសី”តិ (ចូឡវ. ៣១១) ឥមស្មិំ តិត្តិរជាតកេ បញ្ចសិក្ខាបទសីលំ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តំ. “តំ ខោ បន មេ, បញ្ចសិខ, ព្រហ្មចរិយំ នេវ និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ...បេ... យាវទេវ ព្រហ្មលោកូបបត្តិយា”តិ (ទី. និ. ២.៣២៩) ឥមស្មិំ មហាគោវិន្ទសុត្តេ ចតស្សោ អប្បមញ្ញាយោ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តា. “បរេ អព្រហ្មចារី ភវិស្សន្តិ, មយមេត្ថ ព្រហ្មចារី ភវិស្សាមា”តិ (ម. និ. ១.៨៣) ឥមស្មិំ សល្លេខសុត្តេ មេថុនវិរតិ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តា.

“មយញ្ច ភរិយា នាតិក្កមាម,

អម្ហេ ច ភរិយា នាតិក្កមន្តិ;

អញ្ញត្រ តាហិ ព្រហ្មចរិយំ ចរាម,

តស្មា ហិ អម្ហំ ទហរា ន មីយរេ”តិ. (ជា. ១.១០.៩៧);

មហាធម្មបាលជាតកេ សទារសន្តោសោ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តោ. “អភិជានាមិ ខោ បនាហំ, សារិបុត្ត, ចតុរង្គសមន្នាគតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតា, តបស្សី សុទំ ហោមី”តិ (ម. និ. ១.១៥៥) លោមហំសនសុត្តេ វីរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តំ.

“ហីនេន ព្រហ្មចរិយេន, ខត្តិយេ ឧបបជ្ជតិ;

មជ្ឈិមេន ច ទេវត្តំ, ឧត្តមេន វិសុជ្ឈតី”តិ. (ជា. ២.២២.៤២៩);

ឥទំ និមិជាតកេ អត្តទមនវសេន កតោ អដ្ឋង្គិកោ ឧបោសថោ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តោ. “ឥទំ ខោ បន មេ, បញ្ចសិខ, ព្រហ្មចរិយំ ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ...បេ... អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ”តិ (ទី. និ. ២.៣២៩) មហាគោវិន្ទសុត្តេយេវ អរិយមគ្គោ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តោ. “តយិទំ ព្រហ្មចរិយំ ឥទ្ធញ្ចេវ ផីតញ្ច វិត្ថារិកំ ពាហុជញ្ញំ បុថុភូតំ យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិត”ន្តិ (ទី. និ. ៣.១៧៤) បាសាទិកសុត្តេ សិក្ខត្តយសង្គហិតំ សកលសាសនំ ព្រហ្មចរិយន្តិ វុត្តំ. ឥមស្មិម្បិ ឋានេ ឥទមេវ ព្រហ្មចរិយន្តិ អធិប្បេតំ. តស្មា ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតីតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ...បេ... បរិសុទ្ធំ. ឥទំ ទេសេន្តោ ច សិក្ខត្តយសង្គហិតំ សកលសាសនំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ. ព្រហ្មចរិយន្តិ សេដ្ឋដ្ឋេន ព្រហ្មភូតំ ចរិយំ. ព្រហ្មភូតានំ វា ពុទ្ធាទីនំ ចរិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ.

១៥៨. តំ ធម្មន្តិ តំ វុត្តប្បការសម្បទំ ធម្មំ. សុណាតិ គហបតិ វាតិ កស្មា បឋមំ គហបតិំ និទ្ទិសតិ? និហតមានត្តា, ឧស្សន្នត្តា ច. យេភុយ្យេន ហិ ខត្តិយកុលតោ បព្ពជិតា ជាតិំ និស្សាយ មានំ ករោន្តិ. ព្រាហ្មណកុលា បព្ពជិតា មន្តេ និស្សាយ មានំ ករោន្តិ. ហីនជច្ចកុលា បព្ពជិតា អត្តនោ អត្តនោ វិជាតិតាយ បតិដ្ឋាតុំ ន សក្កោន្តិ. គហបតិទារកា បន កច្ឆេហិ សេទំ មុញ្ចន្តេហិ បិដ្ឋិយា លោណំ បុប្ផមានាយ ភូមិំ កសិត្វា តាទិសស្ស មានស្ស អភាវតោ និហតមានទប្បា ហោន្តិ. តេ បព្ពជិត្វា មានំ វា ទប្បំ វា អកត្វា យថាពលំ សកលពុទ្ធវចនំ ឧគ្គហេត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តា សក្កោន្តិ អរហត្តេ បតិដ្ឋាតុំ. ឥតរេហិ ច កុលេហិ និក្ខមិត្វា បព្ពជិតា នាម ន ពហុកា, គហបតិកាវ ពហុកា. ឥតិ និហតមានត្តា ឧស្សន្នត្តា ច បឋមំ គហបតិំ និទ្ទិសតីតិ.

អញ្ញតរស្មិំ វាតិ ឥតរេសំ វា កុលានំ អញ្ញតរស្មិំ. បច្ចាជាយតីតិ បតិជាយតិ. តថាគតេ សទ្ធំ បដិលភតីតិ បរិសុទ្ធំ ធម្មំ សុត្វា ធម្មស្សាមិម្ហិ តថាគតេ – “សម្មាសម្ពុទ្ធោ វត សោ ភគវា”តិ សទ្ធំ បដិលភតិ. ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតីតិ ឯវំ បច្ចវេក្ខតិ. សម្ពាធោ ឃរាវាសោតិ សចេបិ សដ្ឋិហត្ថេ ឃរេ យោជនសតន្តរេបិ វា ទ្វេ ជាយម្បតិកា វសន្តិ, តថាបិ នេសំ សកិញ្ចនបលិពោធដ្ឋេន ឃរាវាសោ សម្ពាធោយេវ. រជាបថោតិ រាគរជាទីនំ ឧដ្ឋានដ្ឋានន្តិ មហាអដ្ឋកថាយំ វុត្តំ. អាគមនបថោតិបិ វទន្តិ. អលគ្គនដ្ឋេន អព្ភោកាសោ វិយាតិ អព្ភោកាសោ. បព្ពជិតោ ហិ កូដាគាររតនបាសាទទេវវិមានាទីសុ បិហិតទ្វារវាតបានេសុ បដិច្ឆន្នេសុ វសន្តោបិ នេវ លគ្គតិ, ន សជ្ជតិ, ន ពជ្ឈតិ. តេន វុត្តំ – “អព្ភោកាសោ បព្ពជ្ជា”តិ. អបិ ច សម្ពាធោ ឃរាវាសោ កុសលកិរិយាយ ឱកាសាភាវតោ. រជាបថោ អសំវុតសង្ការដ្ឋានំ វិយ រជានំ កិលេសរជានំ សន្និបាតដ្ឋានតោ. អព្ភោកាសោ បព្ពជ្ជា កុសលកិរិយាយ យថាសុខំ ឱកាសសព្ភាវតោ.

នយិទំ សុករំ…បេ… បព្ពជេយ្យន្តិ ឯត្ថាយំ សង្ខេបកថា, យទេតំ សិក្ខត្តយព្រហ្មចរិយំ ឯកម្បិ ទិវសំ អខណ្ឌំ កត្វា ចរិមកចិត្តំ បាបេតព្ពតាយ ឯកន្តបរិបុណ្ណំ, ឯកទិវសម្បិ ច កិលេសមលេន អមលីនំ កត្វា ចរិមកចិត្តំ បាបេតព្ពតាយ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ. សង្ខលិខិតន្តិ លិខិតសង្ខសទិសំ ធោតសង្ខសប្បដិភាគំ ចរិតព្ពំ. ឥទំ ន សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា អគារមជ្ឈេ វសន្តេន ឯកន្តបរិបុណ្ណំ…បេ… ចរិតុំ, យំនូនាហំ កេសេ ច មស្សុញ្ច ឱហារេត្វា កសាយរសបីតតាយ កាសាយានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តានំ អនុច្ឆវិកានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា បរិទហិត្វា អគារស្មា និក្ខមិត្វា អនគារិយំ បព្ពជេយ្យន្តិ. ឯត្ថ ច យស្មា អគារស្ស ហិតំ កសិវាណិជ្ជាទិកម្មំ អគារិយន្តិ វុច្ចតិ, តញ្ច បព្ពជ្ជាយ នត្ថិ, តស្មា បព្ពជ្ជា អនគារិយន្តិ ញាតព្ពា, តំ អនគារិយំ. បព្ពជេយ្យន្តិ បដិបជ្ជេយ្យំ.

១៥៩-១៦០. អប្បំ វាតិ សហស្សតោ ហេដ្ឋា ភោគក្ខន្ធោ អប្បោ នាម ហោតិ, សហស្សតោ បដ្ឋាយ មហា. អាពន្ធនដ្ឋេន ញាតិយេវ ញាតិបរិវដ្ដោ. សោបិ វីសតិយា ហេដ្ឋា អប្បោ នាម ហោតិ, វីសតិយា បដ្ឋាយ មហា. បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោតិ បាតិមោក្ខសំវរេន សមន្នាគតោ. អាចារគោចរសម្បន្នោតិ អាចារេន ចេវ គោចរេន ច សម្បន្នោ. អណុមត្តេសូតិ អប្បមត្តកេសុ. វជ្ជេសូតិ អកុសលធម្មេសុ. ភយទស្សាវីតិ ភយទស្សី. សមាទាយាតិ សម្មា អាទិយិត្វា. សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសូតិ សិក្ខាបទេសុ តំ តំ សិក្ខាបទំ សមាទិយិត្វា សិក្ខតិ. អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តោ.

កាឃកម្ចចឹកម្មេន នមត្កាកេនា កុនលេន បរិសុទ្ធានិចោតិ ឲត្ត អាចារកោចរក្កហលេនេច ច កុនលេ កាឃកម្ចចឹកម្មេ កហិតោបិ ឃស្មា ឰាង់ អានឹចបរិសុទ្ធិសីល់ នាយ ត អាកាកេន ចា ទុក្ខកាឌឹសុ ចា ឪប្បជ្ជតិ, កាឃចឹក្ខារេទុឃេច បត ឪប្បជ្ជតិ; តស្មា តស្ស ឪប្បត្តិក្ខារេឝស្សតត្ថំ កាឃកម្ចចឹកម្មេន នមត្កាកេនា កុនលេនាតិ ចុត្តំ៍ ឃស្មា បត តេន នមត្កាកេនា, តស្មា បរិសុទ្ធានិចោ៍ នមលម្ពុំកបុត្តសុត្តត្តចនេត (ម៍ និ៍ ១៍១៩០) ចា ឲចំ ចុត្តំ៍ តត្ថ ហិ “កតមេ ច, ធបតិ, កុនលា សីលា? កុនល់ កាឃកម្មំ, កុនល់ ចឹកម្មំ, បរិសុទ្ធំ អានឹចម្បិ ខោ អហំ ធបតិ សីលស្មិំ ចឌាមឹ”តិ ចុត្តំ៍ ឃស្មា បត តេន នមត្កាកេនា, តស្មា បរិសុទ្ធានិចោតិ ចេទិតព្ពោ៍

សីលនម្បន្នោតិ ព្រាហ្មឌាលេ ចុត្តេន តិចិធេន សីលេន នមត្កាកេនា ហោតិ៍ ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តក្ខារោតិ មនច្ឆដ្ឋេសុ ឥន្ទ្រិយេសុ បិហិតក្ខារោ ហោតិ៍ នតិនម្បជញ្ញេន នមត្កាកេនាតិ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេតិអាឌឹសុ នត្តសុ ឋានេសុ នតិឃា ចេច នម្បជញ្ញេន ច នមត្កាកេនា ហោតិ៍ នន្តុដ្ឋោតិ ចតូសុ បច្ចេឃេសុ តិចិធេន នន្តោនេន នន្តុដ្ឋោ ហោតិ៍

ចុឡអសីលចណ្ណនា

០៤៩-១០០៍ ឲចំ មាតិកំ និក្ខិបិត្វា អនុបុព្វេន ភាជេន្តោ “កថញ្ច, មហារាជ, ភិក្ខុ សីលនម្បន្នោ ហោតិ”តិអាឌិមាហ៍ តត្ថ ឥធម្បិស្ស ហោតិ សីលស្មិន្តិ ឥធម្បិ អស្ស ភិក្ខុនោ បាណាតិបាតា ចេរមណិ សីលស្មិំ ឲកំ សីល់ ហោតីតិ អត្ថោ៍ បច្ចត្តចចនត្ថេ ចា ឲតំ ភុម្មំ៍ មហាអដ្ឋកថាឃញ្ហិឥធម្បិ តស្ស នមណស្ស សីលត្តិ អឃមេច អត្ថោ ចុត្តោ៍ នេនំ ព្រាហ្មឌាលេ ចុត្តនឃេនេច ចេទិតព្ពំ៍ ឥធមស្ស ហោតិ សីលស្មិន្តិ ឥទំ អស្ស សីល់ ហោតីតិ អត្ថោ៍

១១១៍ន កុតោចិ ភឃំ នមនុបស្សតិ, ឃទិទំ សីលនំចរតោតិ ឃានិ អនំចរមូលកានិ ភឃានិ ឪប្បជ្ជន្តិ, តេសុ ឃំ ឥទំ ភឃំ សីលនំចរតោ ភចេយ្យ, តំ កុតោចិ ឲកនំចរតោបិ ន នមនុបស្សតិ៍ កស្មា? នំចរតោ អនំចរមូលកស្ស ភឃស្ស អភាចា៍ មុទ្ធាភិសិត្តោតិ ឃថាចិធានចិហិតេន ខត្តិយាភិសេកេន មុទ្ធនិ អចសិត្តោ៍ ឃទិទំ បច្ចត្ថិកតោតិ ឃំ កុតោចិ ឲកបច្ចត្ថិកតោបិ ភឃំ ភចេយ្យ, តំ ន នមនុបស្សតិ៍ កស្មា? ឃស្មា និហតបច្ចាមិត្តោ៍ អជ្ឈត្តន្តិ និយកជ្ឈត្តំ, អត្តនោ នន្តានេតិ អត្ថោ៍ អនចជ្ជសុខន្តិ អនចជ្ជំ អនិន្ទិតំ កុនល់ សីលបទដ្ឋានេហិ អចិប្បដិនារបាមោជ្ជបីតិបស្សទ្ធិធម្មេហិ បរិក្កហិតំ កាឃិកចេតនិកសុខំ បដិនំចេទេតិ៍ ឲចំ ខោ, មហារាជ, ភិក្ខុ សីលនម្បន្នោ ហោតីតិ ឲចំ និនន្តំ ចិត្ថារេត្វា ឌស្សិតេន តិចិធេន សីលេន នមត្កាកេនា ភិក្ខុ សីលនម្បន្នោ នាម ហោតីតិ សីលកថំ និដ្ឋាបេសិ៍

ឥន្ទ្រិយនំចរកថា

១១១៍ ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តក្ខារកាជនីយេ ចក្ខុនា រូបន្តិ អឃំ ចក្ខុនន្ទោ កត្ថចិ ពុទ្ធចក្ខុម្ហិ ចត្តតិ, ឃថាហ – “ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ចោលោកេសី”តិ (មហាច៍ ៥)៍ កត្ថចិ នព្ពញ្ញុតញ្ញាណនន្ខាតេ នមត្តចក្ខុម្ហិ ឃថាហ – “តថូបមំ ធម្មមឃំ, សុមេធ, បាសាទមារុឃ្ហ

សមត្តចក្កុ”តិ (យហាច៌ ប៉)៌ ពត្ថុទិ ឆយ្ចក្កុយិ្យចិរង់ ចិតយល់ ឆយ្ចក្កុំ ក្ខបឹងឹ”តិ (យហាច៌ ១៩) ហិ ៩ត្ត អទិឃយក្កតឃបញ្ញា៌ “ចក្កុំ ក្ខបឹងិ ចោលាំ ក្ខបឹងឹ”តិ (យហាច៌ ១៥) ៩ត្ត បុទេត្តតិចាសាងិចោលាំ បញ្ញាចក្កុតិ ចុច្ចតិ៌ “ងិទេត្តត ចក្កុតា”តិ (យ៌ តិ៌ ១៌១ប៉ះ) អាកាតក្ខាទេតស្ស ងិត្តចក្កុយិ្យចត្តតិ៌ “ចក្កុញ្ញ បងិច្ច រូបេ ចា”តិ ៩ត្ត បសាឆចក្កុយិ្យចត្តតិ៌ ឰឆ បតាយំ បសាឆចក្កុចោហារេត ចក្កុចិញ្ញាណោ ចត្តតិ, តស្មា ចក្កុចិញ្ញាណោត រូបំ ងិស្វាតិ អឃយេត្តទេត្វា៌ សេសបទេស្ស ឃំ ចត្តត្ថំ សិឃា, តំ សត្ថំ ចិស្សុទ្ធិមគ្គេ ចុត្តំ៌ អញ្ញាសេកស្សុលត្តិ កិលេសញ្ញាសេកចិទហិតត្តា អញ្ញាសេកំ អសមិស្សំ បទិស្សុទ្ធំ អឆិចិត្តស្សុលំ បងិសំចេចេតីតិ៌

សតិសម្បជញ្ញកថា

១១៌ សតិសម្បជញ្ញកាងតឹយយិ្យអតិក្កន្តេ បងិក្កន្តេតិ ៩ត្ត តាច អតិក្កន្តំ ចុច្ចតិ កយតំ, បងិក្កន្តំ តិចត្តតំ, តទុភយម្បិ ចតូស្សុ ឰទិយាបចេស្ស លព្ភតិ៌ កយទេត តាច បុរតោ កាយំ អតិហរន្តោ អតិក្កមតិ តាម៌ បងិតិចត្តន្តោ បងិក្កមតិ តាម៌ ឋានេបិ ឋិតកោច កាយំ បុរតោ ឰកាមេន្តោ អតិក្កមតិ តាម, បច្ឆតោ អបតាមេន្តោ បងិក្កមតិ តាម៌ តិសជ្ជាឃ តិសិន្នកោច អាសតស្ស បុរិមអង្គាភិមុខោ សំសរន្តោ អតិក្កមតិ តាម, បច្ឆិមអង្គបទេសំ បច្ចាសំសរន្តោ បងិក្កមតិ តាម៌ តិបជ្ជេបិ ៩សេច តយោ៌

សម្បជាតការី ហោតីតិ សម្បជញ្ញេត សព្វកិច្ចការី៌ សម្បជញ្ញមេច ចា ការី៌ សោ ហិ អតិក្កន្តាងឹស្ស សម្បជញ្ញំ ការេតេច៌ ត ពត្ថុទិ សម្បជញ្ញចិរហិតោ ហោតិ៌ តត្ថ សាត្ថកសម្បជញ្ញំ, សប្បាយសម្បជញ្ញំ, គោចរសម្បជញ្ញំ អសម្មោហសម្បជញ្ញន្តិ ចតុព្វិធំ សម្បជញ្ញំ៌ តត្ថ អតិក្កមតចិត្តេ ក្ខប្បន្នេ ចិត្តចសេនេច អគត្វា – “កិន្នុ មេ ៩ត្ថ គតេន អត្ថោ អត្ថិ តត្ថី”តិ អត្ថាតត្ថំ បទិគ្គហេត្វា អត្ថបទិគ្គហណំ សាត្ថកសម្បជញ្ញំ៌ តត្ថ ច អត្ថោតិ ចេតិយឆស្សតទោធិសង្ឃត្ថេរអសុភឆស្សតាងិចសេត ឆម្មតោ ចុឌ្ឍិ៌ ចេតិយំ ចា ទោធិំ ចា ងិស្វាបិ ហិ ពុទ្ធារម្មណំ, សង្ឃឆស្សតេត សង្ឃារម្មណំ, បីតិ ក្ខប្បាទេត្វា តទេច លឃចឃតោ សម្មសន្តោ អទហត្តំ បាបុណាតិ៌ ថេទេ ងិស្វា តេសំ ឱ្ចាទេ បតិដ្ឋាឃ, អសុភំ ងិស្វា តត្ថ បឋមជ្ឈានំ ក្ខប្បាទេត្វា តទេច លឃចឃតោ សម្មសន្តោ អទហត្តំ បាបុណាតិ៌ តស្មា ៩តេសំ ឆស្សនំ សាត្ថកន្តិ ចុត្តំ៌ កេចិ បត អាមិសតោបិ ចុឌ្ឍិ អត្ថោយេច, តំ តិស្សាយ ព្រហ្មចទិយានុគ្គហាឃ បងិបន្នត្តាតិ ចទន្តិ៌

តស្មឹ បត កយទេត សប្បាយាសប្បាយំ បទិគ្គហេត្វា សប្បាយបទិគ្គហណំ សប្បាយសម្បជញ្ញំ៌ សេឃ្យថិងំ – ចេតិយឆស្សតំ តាច សាត្ថកំ, សចេ បត ចេតិយស្ស យហាបូជាឃ ឆសទ្វាឆសយោជនន្តទេ បទិសា សន្និបតន្តិ, អត្តតោ ចិភចាតុរូបំ ឰត្ថិយោបិ បុរិសាបិ អលង្កតបងិយត្តា ចិត្តកម្មរូបកាតិ ចិយ សញ្ចរន្តិ៌ តត្រ ចស្ស ឰដ្ឋេ អារម្មណេ លោភោ ហោតិ, អតិដ្ឋេ បងិឃោ, អសមបេក្ខតេ មោហោ ក្ខប្បជ្ជតិ, កាយសំសគ្គាបត្តិំ ចា អាបជ្ជតិ៌ ជីចិតព្រហ្មចទិយានំ ចា អន្តរាឃោ ហោតិ, ៩ចំ តំ ឋានំ អសប្បាយំ ហោតិ៌ ចុត្តប្បការអន្តរាយាភាចេ សប្បាយំ៌ ទោធិឆស្សតេបិ ៩សេច តយោ៌ សង្ឃឆស្សតម្បិ សាត្ថំ៌ សចេ បត អន្តោគាមេ យហាយណ្ឌបំ ការេត្វា សព្វទត្តិំ ឆម្មស្សចតំ ការេន្តេស្ស យតុស្សេស្ស ចុត្តប្បការេតេច ឆតសន្និបាតោ ចេច អន្តរាយោ ច ហោតិ, ៩ចំ តំ ឋានំ អសប្បាយំ ហោតិ៌ អន្តរាយាភាចេ សប្បាយំ៌ យហាបទិសបទិចារានំ ថេរានំ ឆស្សតេបិ ៩សេច តយោ៌

ອສຸຠທສ຺ສນມ຺ປິ ສາຕ຺ຖກໍ, ຕທຕ຺ຖທີປນຕ຺ຖຎ຺ຈ ອິທໍ ວຕ຺ຖຸ – ເອໂກ ກິຣ ທຫຣຠິກ຺ຂຸ ສາມເຓຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທນ຺ຕກຏ຺ຐຕ຺ຖາຍ ຄໂຕ. ສາມເຓໂຣ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອສຸຠໍ ທິສ຺ວາ ປຐມຊ຺ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕເທວ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ຕີຓິ ຜລານິ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິ. ທຫໂຣ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ສາມເຓຣາຕິ ປກ຺ໂກສິ. ໂສ ‘ມຍາ ປພ຺ພຊິຕທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຠິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ທິໍ ທ຺ເວ ກຖາ ນາມ ນ ກຖິຕປຸພ຺ພາ. ອຎ຺ຎສ຺ມິມ຺ປິ ທິວເສ ອຸປຣິ ວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມີ’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກິໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ປຕິວຈນມທາສິ. ‘ເອຫີ’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ໂຕ ເອກວຈເນເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ, ‘ຠນ຺ເຕ, ອິມິນາ ຕາວ ມຄ຺ເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຍາ ຐິໂຕກາເສ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ຐຕ຺ວາ ໂອໂລເກຖາ’ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ເຕນ ປຕ຺ຕວິເສສເມວ ປາປຸຓິ. ເອວໍ ເອກໍ ອສຸຠໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຊນານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຊາຕໍ. ເອວໍ ສາຕ຺ຖກມ຺ປິ ປເນຕໍ ປຸຣິສສ຺ສ ມາຕຸຄາມາສຸຠໍ ອສປ຺ປາຍໍ, ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຈ ປຸຣິສາສຸຠໍ ອສປ຺ປາຍໍ, ສຠາຄເມວ ສປ຺ປາຍນ຺ຕິ ເອວໍ ສປ຺ປາຍປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນໍ ສປ຺ປາຍສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ນາມ.

ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕສາຕ຺ຖກສປ຺ປາຍສ຺ສ ປນ ອຏ຺ຐຕິໍສາຍ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນສຸ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕຣຸຈິຍໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານສງ຺ຂາຕໍ ໂຄຈຣໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂາຈາຣໂຄຈເຣ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ຄມນໍ ໂຄຈຣສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ນາມ. ຕສ຺ສາວິຠາວນຕ຺ຖໍ ອິທໍ ຈຕຸກ຺ກໍ ເວທິຕພ຺ພໍ –

ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ຫຣຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ; ເອກຈ຺ໂຈ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ, ນ ຫຣຕິ; ເອກຈ຺ໂຈ ປນ ເນວ ຫຣຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ; ເອກຈ຺ໂຈ ຫຣຕິ ຈ, ປຈ຺ຈາຫຣຕິ ຈາຕິ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ຈ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕ຺ວາ ຕຖາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຐມຍາເມ, ມຊ຺ຌິມຍາເມ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມຍາເມປິ ນິສຊ຺ຊຈງ຺ກເມຫິ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ປເຄວ ເຈຕິຍງ຺ຄຓໂພຘິຍງ຺ຄຓວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ໂພຘິຣຸກ຺ເຂ ອຸທກໍ ອາສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ, ປານີຍໍ ປຣິໂຠຊນີຍໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຌາຍວຕ຺ຕາທີນິ ສພ຺ພານິ ຂນ຺ຘກວຕ຺ຕານິ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິ. ໂສ ສຣີຣປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຕໂຍ ປລ຺ລງ຺ເກ ອຸສຸມໍ ຄາຫາເປນ຺ໂຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂາຈາຣເວລາຍໍ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສເນວ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເສນາສນໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິກໂຣນ຺ໂຕວ ເຈຕິຍງ຺ຄຓໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ສເຈ ພຸຘ຺ຘານຸສ຺ສຕິກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ເຈຕິຍງ຺ຄຓໍ ປວິສຕິ. ອຎ຺ຎໍ ເຈ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ໂສປານມູເລ ຐຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖນ ຄຫິຕຠຓ຺ຑໍ ວິຍ ຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ພຸຘ຺ຘາຣມ຺ມຓໍ ປີຕິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຈຕິຍງ຺ຄຓໍ ອາຣຸຍ຺ຫ, ມຫນ຺ຕໍ ເຈຕິຍໍ ເຈ, ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ຐາເນສຸ ວນ຺ທິຕພ຺ພໍ. ຂຸທ຺ທກໍ ເຈຕິຍໍ ເຈ, ຕເຖວ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອຏ຺ຐສຸ ຐາເນສຸ ວນ຺ທິຕພ຺ພໍ. ເຈຕິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ໂພຘິຍງ຺ຄຓໍ ປຕ຺ເຕນາປິ ພຸຘ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ວິຍ ນິປຈ຺ຈກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂພຘິ ວນ຺ທິຕພ຺ພາ. ໂສ ເອວໍ ເຈຕິຍຎ຺ຈ ໂພຘິຎ຺ຈ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຕິສາມິຕຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕິສາມິຕຠຓ຺ຑໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ວິຍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາມສມີເປ ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສເນວ ຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສຕິ. ອຖ ນໍ ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ອຍ຺ໂຍ ໂນ ອາຄໂຕຕິ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາສນສາລາຍໍ ວາ ເຄເຫ ວາ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຍາຄຸໍ ທຕ຺ວາ ຍາວ ຠຕ຺ຕໍ ນ ນິຏ຺ຐາຕິ, ຕາວ ປາເທ ໂຘວິຕ຺ວາ ເຕເລນ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ເຕ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຎ຺ຫໍ ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຘມ຺ມໍ ວາ ໂສຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕິ. ສເຈປິ ນ ກຖາເປນ຺ຕິ, ຊນສງ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມກຖາ ນາມ ກາຕພ຺ພາ ເຍວາຕິ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍາ ວທນ຺ຕິ. ຘມ຺ມກຖາ ຫິ ກມ຺ມຏ຺ຐານວິນິມຸຕ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສເນວ ຘມ຺ມກຖໍ ກເຖຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສເນວ ອາຫາຣໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອນຸໂມທນໍ ກຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຍມາເນຫິປິ ມນຸສ຺ເສຫິ ອນຸຄໂຕວ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເຕ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໍ ປຕິປຊ຺ຊຕິ.

ອຖ ນໍ ປຸເຣຕຣໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຫິຄາເມ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈາ ສາມເຓຣທຫຣຠິກ຺ຂູ ທິສ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມສ຺ສ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ. ເປາຣາຓກຠິກ຺ຂູ ກິຣ ອມ຺ຫາກໍ ອຸປຌ຺ຌາເຍາ ອາຈຣິເຍາຕິ ນ ມຸຂໍ ໂອເລາເກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕໍ ກເຣານ຺ຕິ, ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິຈ຺ຉເທເນວ ກເຣານ຺ຕິ. ເຕ ຕໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ – "ຠນ຺ເຕ, ເອເຕ ມນຸສ຺ສາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກິ ເຫານ຺ຕິ, ມາຕິປກ຺ຂເຕາ ສມ຺ພນ຺ຘາ ປິຕິປກ຺ຂເຕາ"ຕິ? "ກິ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉຖາຕິ?" "ຕຸມ຺ເຫສຸ ເອເຕສໍ ເປມໍ ພຫຸມານຎ຺ຈ". "ອາວຸເສາ, ຍໍ ມາຕາປິຕູຫິປິ ທຸກ຺ກຣໍ, ຕໍ ເອເຕ ອມ຺ຫາກໍ ກເຣານ຺ຕິ, ປຕ຺ຕຈີວຣມ຺ປິ ເນາ ເອເຕສໍ ສນ຺ຕກເມວ, ເອເຕສໍ ອານຸຠາເວນ ເນວ ຠເຍ ຠຍໍ, ນ ຉາຕເກ ຉາຕກໍ ຊານາມ, ເອທິສາ ນາມ ອມ຺ຫາກໍ ອຸປກາຣິເນາ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ເຕສໍ ຄຸເຓ ກເຖນ຺ເຕາ ຄຈ຺ຉຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຫຣຕິ ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕີຕິ.

ຍສ຺ສ ປນ ປເຄວ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິ ກເຣານ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມຊເຕເຊາຘາຕຸ ປຊ຺ຊລຕິ, ອນຸປາທິນ຺ນກໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອຸປາທິນ຺ນກໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ສຣີຣເຕາ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວີຖິໍ ນາເຣາຫຕິ, ເສາ ປເຄວ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເວຄສາ ເຈຕິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຄາຣູປານໍ ນິກ຺ຂມນເວລາຍເມວ ຄາມໍ ຍາຄຸຠິກ຺ຂາຍ ປວິສິຕ຺ວາ ຍາຄຸໍ ລຠິຕ຺ວາ ອາສນສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປິວຕິ, ອຖສ຺ສ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຌ຺ເຌາຫຣຓມຕ຺ເຕເນວ ກມ຺ມຊເຕເຊາຘາຕຸ ອຸປາທິນ຺ນກໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອນຸປາທິນ຺ນກໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຆຏສເຕນ ນ຺ຫາເຕາ ວິຍ ເຕເຊາຘາຕຸປຣິຬາຫນິພ຺ພາປນໍ ປຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສນ ຍາຄຸໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ມຸຂຎ຺ຈ ເຘາວິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາຠຕ຺ເຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິກຕ຺ວາ ອວເສສຏ຺ຐາເນ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສນ ອາຫາຣໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເຕາ ປຏ຺ຐາຍ ເປາກ຺ຂານຸເປາກ຺ຂໍ ອຸປຏ຺ຐຫມານໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຈ຺ຈາຫຣຕິນ ຫຣຕີຕິ. ເອທິສາ ຈ ຠິກ຺ຂູ ຍາຄຸໍ ປິວິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ອາຣຠິຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘສາສເນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕາ ນາມ ຄຓນປຖໍ ວີຕິວຕ຺ຕາ. ສີຫຬທີເປເຍວ ເຕສຸ ເຕສຸ ຄາເມສຸ ອາສນສາລາຍໍ ນ ຕໍ ອາສນມຕ຺ຖິ, ຍຕ຺ຖ ຍາຄຸໍ ປິວິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ນຕ຺ຖີຕິ.

ເຍາ ປນ ປມາທວິຫາຣີ ເຫາຕິ, ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘເຣາ ສພ຺ພວຕ຺ຕານິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈວິຘເຈເຕາຂິລວິນິພນ຺ຘຈິຕ຺ເຕາ ວິຫຣນ຺ເຕາ – "ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ນາມ ອຕ຺ຖີ"ຕິ ສຎ຺ຎມ຺ປິ ອກຕ຺ວາ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິຕ຺ວາ ອນນຸເລາມິເກນ ຄິຫິສໍສຄ຺ເຄນ ສໍສຏ຺ເຐາ ຈຣິຕ຺ວາ ຈ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຈ ຕຸຈ຺ເຉາ ນິກ຺ຂມຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນວ ຫຣຕິ ນ ປຈ຺ຈາຫຣຕີຕິ.

ເຍາ ປນາຍໍ – "ຫຣຕິ ຈ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ ຈາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕາ, ເສາ ຄຕປຈ຺ຈາຄຕວຕ຺ຕວເສນ ເວທິຕພ຺ເພາ. ອຕ຺ຕກາມາ ຫິ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ທສປິ ວີສມ຺ປິ ຕິໍສມ຺ປິ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ສຕມ຺ປິ ເອກເຕາ ວສນ຺ຕາ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ, "ອາວຸເສາ, ຕຸມ຺ເຫ ນ ອິຓຏ຺ຐາ, ນ ຠຍຏ຺ຐາ, ນ ຊີວິກາປກຕາ ປພ຺ພຊິຕາ, ທຸກ຺ຂາ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາມາ ປເນຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິຕາ, ຕສ຺ມາ ຄມເນ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສໍ ຄມເນເຍວ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫຖ, ຐາເນ, ນິສຊ຺ຊາຍ, ສຍເນ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສໍ ສຍເນເຍວ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ.

ເຕ ເອວໍ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂາຈາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ອຑ຺ຒຸສຠຸສຠອຑ຺ຒຄາວຸຕຄາວຸຕນ຺ຕເຣສຸ ປາສາຓາ ເຫານ຺ຕິ, ຕາຍ ສຎ຺ຎາຍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິກເຣານ຺ຕາວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ສເຈ ກສ຺ສຈິ ຄມເນ ກິເລເສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ນໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ຕຖາ ອສກ຺ເການ຺ເຕາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຖສ຺ສ ປຈ຺ຉເຕາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕາປິ ຕິຏ຺ຐຕິ. ເສາ "ອຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຸປ຺ປນ຺ນວິຕກ຺ກໍ ຊານາຕິ, ອນນຸຈ຺ຉວິກໍ ເຕ ເອຕນ຺"ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ປຏິເຈາເທຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອຣິຍຠູມິໍ ໂອກ຺ກມຕິ; ຕຖາ ອສກ຺ເການ຺ເຕາ ນິສີທຕິ, ອຖສ຺ສ ປຈ຺ຉເຕາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕາປິ ນິສີທຕີຕິ ເສາເຍວ ນເຍາ. ອຣິຍຠູມິໍ ໂອກ຺ກມິຕຸໍ ອສກ຺ເການ຺ເຕາປິ ຕໍ ກິເລສໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິກເຣານ຺ເຕາວ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ກມ຺ມຏ຺ຐານວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ປາທໍ ອຸທ຺ຘຣຕິ, ອຸທ຺ຘຣຕິ ເຈ,

បដិតិចត្តិត្វា បុរិយបរេតរ៉េយច ខុតិៈ អាលិត្ថកចាឹ យហាទុយ្សេឌចទេត្វរោ ចិយៈ

នេរោ កិរ ខុក្កូតចឹរតិចយ្សាតិ កាតបច្នាកាតចត្តិ បុនេរត្តា ខុច ចិហារិ, យត្វុយ្សាបិ អដ្គរំរុ អត្តុរាយកេ្ក ករេត្តា ច ចបត្តា ច យដ្គត្តា ច កយ្ខាតិ ច ករេរាត្តា រេឆរ៉ តឆាកដ្ឋត្តិ ចិរ្វា – “អយំ រេឆរោ បុតប្យុតំ តិចត្តិត្វា កដ្ឋតិ, កិត្រុ ខេលា យក្កុយ្សូឡុរហា, ក្ខុរាហុ កិច្ចិ៎ បយុរដ្ឋា”តិ

រយុលុបត្តិៈ រេរោ តំ អតាឌិយិត្វា កយ្ឌ្ខាតឃុត្តចិរេត្តរេតច របយលាឆយុំ ករេរាត្តា ចឹរតិចយ្សាត្តុរេ អរហត្តំ បិបុលិ, អរហត្តប្យត្តចិចរេរ

ចយ្សុ ចក្កយតរេកាបិយំ អឆិចត្វា រេឌចតា អក្កុលឹហិ ចឹបំ ក្ខុដ្ឋារេលត្វា អដ្ឋារិៈ ចត្តារោបិ យហារាឌារេតា រក្កោ ច រេឌចាតយិត្ថេ ព្រាហ្ខា ច រហយ្យតិ ក្ខុបដ្ឋាត់ អកយំរុៈ តច្ចា ឋ្លុការ៉ំ ចិរ្វា ចតចាឹ យហាតិយ្សរេត្វរោ តំ ទុតិឃចិចរេរ បុច្ឆិ – “រត្តិការេក អាឃរ្ខុតោ រត្តិរកា

ឋ្លុការេរោ អរហារិ, កិំ រេរោ ឋ្លុការេរោ”តិ? រេឆរោ ចិរេក្លុបំ ករេរាត្តា ឋ្លុការេរោ តាយ ចឹរេបិការេរោបិ រហាតិ, យលំឋ្លុការេរោបឹតិ

ខុចយាឌិយាហៈ តរេតា ‘បដិប្ឋារេឆ ពុរេយ់្យាំ តិពារេដ្ឋ ‘អាយា’តិ បដិឌាតិត្វា អារេរាចេរិៈ កាឡអចល្លិយល្ហុបចាឹ យហាតាករេត្វរោ ចិយ

ចៈ

នេរាបិ កិរ កាតបច្នាកាតចត្តិ បុនេរត្តា – បឆយំ តាច កកចរេតា យហាបឆាតំ បុរេឌយ្សាឃឹតិ រតត្តចយ្សាតិ ឆាតចក្កយរេយច អឆិដ្ឋារិៈ បុត

នេរាឡអរចយ្សាតិ កាតបច្នាកាតចត្តិ បុនេរត្វា អរហត្តំ បិបុលិៈ រេរោ កយ្ឌ្ខាតឃុរេត្តរេតច ចិរេត្តត បិរ៉ំ ក្ខុដ្ឋរេត្តា, ចិឃុរេត្តត ក្ខុដ្ឋរេដ

បដិតិចរេត្តរេត្តា កាយរយឹបំ កត្ត្វា “កាចិ ត្វ បត្ថាឌិរេតា ត្វ”តិ អារក្កតិឃបរេឌរេរ ឆត្វា ចឹចរ៉ បិទុបិត្វា កដ្ឋកត្តុរេតា ក្ខុរកាត បត្តិ

រេឆាចិត្វា ក្ខុកកាល្ហុរំ កេរាតិៈ កិំ ការលា? យា រេយ កិក្លុ ឌាត់ុ ចា ចត្ថិត់ុ ចា អាកេត យត្វុរយ្សុ ‘ឌឹឈាឃុកា រហាឆា’តិ ចចតយរេត្តតាបិ

កយ្ឌ្ខាតចិរេក្លុរេបិ អរហាឹតិៈ “អដ្ឋ, ករេត្ត, កតិឃឹ”តិ ចិចរំ ចា កិក្លុកាលំ ចា បត់ា្យាចា បុច្ឆិរេតា បត ក្ខុកំ កិលិត្វា អារេរាចេតិៈ រេច

ចិចរាឌិតិ បុច្ឆកា ត រហាត្តិ, តិក្លុយតរេចលិយ កាយក្វារេរ តិដ្ធុកិត្វាច ឃាតិៈ

កលយួតិត្វចិហារេរ ចយ្សុបកតា បត្ថារាកិក្លុ ចិយ ចៈ រេត កិរ អារឡហិបុល្ហិយាយំ កតិកចត្តិ អកំរុ – “អរហត្តំ អប្យត្វា អត្ថាយត្ថា

តាលបិយ្សាយា”តិ, កាយច្ចា បិល្ហុាយ បចិរត្តា ក្ខុកកាល្ហុរំ កត្វា បចិរិរុៈ ចិចរាឌឹរុ បុច្ឆិរេតរុ ទុត្តតរេឃរេតច បដិបត្ថិរុៈ តត្វ យត្វុយ្សា

តិដ្ធុកត់ ចិរ្វា ឌាតិរុ – “អរេដ្ឋរេកា អាករេតា, អដ្ឋ រេត្វ”តិៈ ខុចច្ចា ចិរេត្តរុំ – “កិត្រុ ខេលា ខុរេត អរេយត្វិរេយច រដ្ឋិ ត រលុបត្តិ, ក្ខុរាហុ

អត្ថាយត្ថាយឹ្យៈ រេច អត្ថាយត្ថាយឹ្យ ត រលុបត្តិ, អដ្ឋ ចិចាឌឌាតា កចិយ្សុត្តិៈ ខុឆ រេត អត្ថាយត្ថា លយារេបយ្សាយា”តិ, រេត្ថា ចិហារ៉ កត្ត្វា

បត្ថារាឃ កិក្លុរុ រេត្វបិ កិក្លុ ខុរេកាការេរ តាដ្គរំរុៈ តរេតា រេឃា រេតរុ ចក្លុយា បុរិរេរោ, រេរោ អាហ – “ត រេកា កលហការកាត់

ចររេតាការេរោ ព្រាឌិរេរោ រហាតិ, រុរយ្ឌ្ខំ រេចតិឃក្កលរេឆាឆិឃក្កលំ, រុតិក្លុត្តា រយ្ឌ្ខតិរេឃា, រុបដ្ឋបិតំ បិតិឃំ បរិរេកាឌតិឃ”ត្តិ, រេត

តរេតាច តិចត្តាៈ រេតបិ កិក្លុ អរេត្តា រេតយារេររេយច អរហត្តំ បត្វា យហាបចារលាឃ ចិរុដ្ឋិបចារលំ បចាររេរុំៈ

ខុចំ កាឡអចល្លិយល្ហុបចាឹ យហាតាករេត្វរោ ចិយ, កលយួតិត្វចិហារេរ ចយ្សុបកតកិក្លុ ចិយ ច កយ្ឌ្ខាតឃុរេត្តរេតច ចិរេត្តត បិរ៉ំ ក្ខុដ្ឋរេត្តា

កាយរយឹបំ កត្ត្វា ក្ខុកកាល្ហុរំ កត្វា ចិចិរេឃា រលុរេក្លុត្វា, ឃត្វ រុរារេរាល្ហុត្តាឌរេឃា កលហការកា ចល្ហុហត្តិអយ្សាឌរេឃា ចា តត្តិ, តំ

ចិចិៈ បដិបត្ថតិៈ តត្វ ច បិល្ហុាយ ចរយារេតា ត ពុរិតពុរិរេតា ចិយ ឌរេចត កដ្ឋតិៈ ត ហិ ឌរេចត បិល្ហុបិតិឃត្វុតក្កុំ តាយ កិច្ចិ៎ អត្តិៈ

វិសមភូមិភាគប្បត្តំ បន ឧទកសកដំ វិយ និច្ចលោ ហុត្វា គច្ឆតិ។ អនុឃរំ បវិដ្ឋោ ច ទាតុកាមំ វា អទាតុកាមំ វា សល្លក្ខេត្វា តទនុរូបំ កាលំ អាគមេន្តោ ភិក្ខំ បដិលភិត្វា អាទាយ អន្តោគាមេ វា ពហិគាមេ វា វិហារមេវ វា អាគន្ត្វា យថា ផាសុកេ បតិរូបេ ឱកាសេ និសីទិត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិករោន្តោ អាហារេ បដិកូលសញ្ញំ ឧបដ្ឋបេត្វា អក្ខព្ភញ្ជន – វណលេបនបុត្តមំសូបមវសេន បច្ចវេក្ខន្តោ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ អាហារំ អាហារេតិ, នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ...បេ... ភុត្តាវី ច ឧទកកិច្ចំ កត្វា មុហុត្តំ ភត្តកិលមថំ បដិប្បស្សម្ភេត្វា យថា បុរេភត្តំ, ឯវំ បច្ឆាភត្តំ បុរិមយាមំ បច្ឆិមយាមញ្ច កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតិ, អយំ វុច្ចតិ ហរតិ ច បច្ចាហរតិ ចាតិ។

ឯតំ បន ហរណបច្ចាហរណសង្ខាតំ គតបច្ចាគតវត្តំ បូរេន្តោ យទិ ឧបនិស្សយសម្បន្នោ ហោតិ, បឋមវយេ ឯវ អរហត្តំ បាបុណាតិ។ នោ ចេ បឋមវយេ បាបុណាតិ, អថ មជ្ឈិមវយេ; នោ ចេ មជ្ឈិមវយេ បាបុណាតិ, អថ មរណសមយេ; នោ ចេ មរណសមយេ បាបុណាតិ, អថ ទេវបុត្តោ ហុត្វា; នោ ចេ ទេវបុត្តោ ហុត្វា បាបុណាតិ, អនុប្បន្នេ ពុទ្ធេ និព្ពត្តោ បច្ចេកពោធិំ សច្ឆិករោតិ។ នោ ចេ បច្ចេកពោធិំ សច្ឆិករោតិ, អថ ពុទ្ធានំ សម្មុខីភាវេ ខិប្បាភិញ្ញោ ហោតិ; សេយ្យថាបិ ថេរោ ពាហិយោ ទារុចីរិយោ មហាបញ្ញោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ សារិបុត្តោ មហិទ្ធិកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ មហាមោគ្គល្លានោ ធុតវាទោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ មហាកស្សបោ ទិព្វចក្ខុកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ អនុរុទ្ធោ វិនយធរោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ ឧបាលិ ធម្មកថិកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ បុណ្ណោ មន្តាណិបុត្តោ អារញ្ញិកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ រេវតោ ពហុស្សុតោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ អានន្ទោ សិក្ខាកាមោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ រាហុលោ ពុទ្ធបុត្តោតិ។ ឥតិ ឥមស្មិំ ចតុក្កេ យ្វាយំ ហរតិ ច បច្ចាហរតិ ច, តស្ស គោចរសម្បជញ្ញំ សិខាប្បត្តំ ហោតិ។

អភិក្កមាទីសុ បន អសម្មុយ្ហនំ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ, តំ ឯវំ វេទិតព្ពំ – ឥធ ភិក្ខុ អភិក្កមន្តោ វា បដិក្កមន្តោ វា យថា អន្ធពាលបុថុជ្ជនា អភិក្កមាទីសុ – “អត្តា អភិក្កមតិ, អត្តនា អភិក្កមោ និព្ពត្តិតោ”តិ វា, “អហំ អភិក្កមាមិ, មយា អភិក្កមោ និព្ពត្តិតោ”តិ វា សម្មុយ្ហន្តិ, តថា អសម្មុយ្ហន្តោ “អភិក្កមាមី”តិ ចិត្តេ ឧប្បជ្ជមានេ តេនេវ ចិត្តេន សទ្ធិំ ចិត្តសមុដ្ឋានា វាយោធាតុ វិញ្ញត្តិំ ជនយមានា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥតិ ចិត្តកិរិយវាយោធាតុវិប្ផារវសេន អយំ កាយសម្មតោ អដ្ឋិសង្ឃាតោ អភិក្កមតិ។ តស្សេវំ អភិក្កមតោ ឯកេកបាទុទ្ធរណេ បថវីធាតុ អាបោធាតូតិ ទ្វេ ធាតុយោ ឱមត្តា ហោន្តិ មន្ទា, ឥតរា ទ្វេ អធិមត្តា ហោន្តិ ពលវតិយោ; តថា អតិហរណវីតិហរណេសុ។ វោស្សជ្ជនេ តេជោធាតុ វាយោធាតូតិ ទ្វេ ធាតុយោ ឱមត្តា ហោន្តិ មន្ទា, ឥតរា ទ្វេ អធិមត្តា ពលវតិយោ, តថា សន្និក្ខេបនសន្និរុម្ភនេសុ។ តត្ថ ឧទ្ធរណេ បវត្តា រូបារូបធម្មា អតិហរណំ ន បាបុណន្តិ, តថា អតិហរណេ បវត្តា វីតិហរណំ, វីតិហរណេ បវត្តា វោស្សជ្ជនំ, វោស្សជ្ជនេ បវត្តា សន្និក្ខេបនំ, សន្និក្ខេបនេ បវត្តា សន្និរុម្ភនំ ន បាបុណន្តិ។ តត្ថ តត្ថេវ បព្ពំ បព្ពំ សន្ធិ សន្ធិ ឱធិ ឱធិ ហុត្វា តត្តកបាលេ បក្ខិត្តតិលានិ វិយ បដបដាយន្តា ភិជ្ជន្តិ។ តត្ថ កោ ឯកោ អភិក្កមតិ, កស្ស វា ឯកស្ស អភិក្កមនំ? បរមត្ថតោ ហិ ធាតូនំយេវ គមនំ, ធាតូនំ ឋានំ, ធាតូនំ និសជ្ជនំ, ធាតូនំ សយនំ។ តស្មិំ តស្មិំ កោដ្ឋាសេ សទ្ធិំ រូបេន។

អញ្ញំ ឧប្បជ្ជតេ ចិត្តំ, អញ្ញំ ចិត្តំ និរុជ្ឈតិ;

អវីចិមនុសម្ពន្ធោ, នទីសោតោវ វត្តតីតិ។

ឯវំ អភិក្កមាទីសុ អសម្មុយ្ហនំ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ នាមាតិ។

និដ្ឋិតោ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតីតិ បទស្ស អត្ថោ។

អាលោកិតេ វិលោកិតេតិ ឯត្ថ បន អាលោកិតំ នាម បុរតោ បេក្ខណំ។ វិលោកិតំ នាម អនុទិសាបេក្ខណំ។ អញ្ញានិបិ ហេដ្ឋា ឧបរិ បច្ឆតោ បេក្ខណវសេន ឱលោកិតុល្លោកិតាបលោកិតានិ នាម ហោន្តិ, តានិ ឥធ ន គហិតានិ។ សារុប្បវសេន បន ឥមានេវ ទ្វេ គហិតានិ, ឥមិនា វា មុខេន សព្ពានិបិ តានិ គហិតានេវាតិ។

តត្ថ “អាលោកេស្សាមី”តិ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ចិត្តវសេនេវ អនោលោកេត្វា អត្ថបរិគ្គហណំ សាត្ថកសម្បជញ្ញំ, តំ អាយស្មន្តំ នន្ទំ កាយសក្ខិំ កត្វា វេទិតព្ពំ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សចេ, ភិក្ខវេ, នន្ទស្ស បុរត្ថិមា ទិសា អាលោកេតព្ពា ហោតិ, សព្ពំ ចេតសា សមន្នាហរិត្វា នន្ទោ បុរត្ថិមំ ទិសំ អាលោកេតិ – ‘ឯវំ មេ បុរត្ថិមំ ទិសំ អាលោកយតោ ន អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវិស្សន្តី’តិ។ ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ (អ. និ. ៨.៩)។ សចេ, ភិក្ខវេ, នន្ទស្ស បច្ឆិមា ទិសា...បេ... ឧត្តរា ទិសា...បេ... ទក្ខិណា ទិសា...បេ... ឧទ្ធំ...បេ... អធោ...បេ... អនុទិសា អនុវិលោកេតព្ពា ហោតិ, សព្ពំ ចេតសា សមន្នាហរិត្វា នន្ទោ អនុទិសំ អនុវិលោកេតិ – ‘ឯវំ មេ អនុទិសំ អនុវិលោកយតោ ន អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវិស្សន្តី’តិ។ ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតី”តិ។

អបិ ច ឥធាបិ បុព្ពេ វុត្តចេតិយទស្សនាទិវសេនេវ សាត្ថកតា ច សប្បាយតា ច វេទិតព្ពា, កម្មដ្ឋានស្ស បន អវិជហនមេវ គោចរសម្បជញ្ញំ។ តស្មា ឯត្ថ ខន្ធធាតុអាយតនកម្មដ្ឋានិកេហិ អត្តនោ កម្មដ្ឋានវសេនេវ, កសិណាទិកម្មដ្ឋានិកេហិ វា បន កម្មដ្ឋានសីសេនេវ អាលោកនំ វិលោកនំ កាតព្ពំ។ អព្ភន្តរេ អត្តា នាម អាលោកេតា វា វិលោកេតា វា នត្ថិ, ‘អាលោកេស្សាមី’តិ បន ចិត្តេ ឧប្បជ្ជមានេ តេនេវ ចិត្តេន សទ្ធិំ ចិត្តសមុដ្ឋានា វាយោធាតុ វិញ្ញត្តិំ ជនយមានា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥតិ ចិត្តកិរិយវាយោធាតុវិប្ផារវសេន ហេដ្ឋិមំ អក្ខិទលំ អធោ សីទតិ, ឧបរិមំ ឧទ្ធំ លង្ឃេតិ។ កោចិ យន្តកេន វិវរន្តោ នាម នត្ថិ។ តតោ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ទស្សនកិច្ចំ សាធេន្តំ ឧប្បជ្ជតីតិ ឯវំ បជាននំ បនេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ នាម។ អបិ ច មូលបរិញ្ញា អាគន្តុកតាវកាលិកភាវវសេន បនេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្ពំ។ មូលបរិញ្ញាវសេន តាវ –

ភវង្គាវជ្ជនញ្ចេវ, ទស្សនំ សម្បដិច្ឆនំ;

សន្តីរណំ វោដ្ឋព្ពនំ, ជវនំ ភវតិ សត្តមំ។

តត្ថ កថញ្ចំ រូបបត្តិកថស្ស អក្កុកិច្ចំ សាឍយាតំ បចត្តតិ, តំ អាចនេដ្ឋតា កិរិយមនោធាតុ អាចជ្ជកកិច្ចំ សាឍយាតា, តំតិនោឍា ចក្ខុចិញ្ញាណំ ឥស្សតកិច្ចំ សាឍយាតំ, តំតិនោឍា ចិបាកមនោធាតុ សម្បដិច្ឆកកិច្ចំ សាឍយាតា, តំតិនោឍា ចិបាកមនោចិញ្ញាណធាតុ សន្តីរណកិច្ចំ សាឍយាតា, តំតិនោឍា កិរិយមនោចិញ្ញាណធាតុ ចោដ្ឋព្ពកកិច្ចំ សាឍយាតា , តំតិនោឍា សត្តក្ខត្តុំ ជចតំ ជចតិ៑ តត្ថ បឋមជចនេតបិ – “អយំ ត្ថត្តិ, អយំ បុរិសោ”តិ រជ្ជនទុស្សនមុយ្ហនចសេន អាលោកិតចិលោកិតំ នាម ន ហោតិ៑ ទុតិយជចនេតបិ...បេ... សត្តមជចនេតបិ៑ ឲតោសុ បន យុទ្ធមណ្ឌលេ យោធេសុ ចិយ ហេដ្ឋុបរិយចសេន កិច្ចតា បតិតេសុ – “អយំ ត្ថត្តិ, អយំ បុរិសោ”តិ រជ្ជនាទិចសេន អាលោកិតចិលោកិតំ ហោតិ៑ ឲចំ តាវេត្ថ មូលបរិញ្ញាចសេន អសម្មោហសម្បជញ្ញំ ចេទិតព្វំ៑

ចក្ខុទ្វារេ បន រូបេ អាបាថមាគតេ ភចង្គចលនតោ ឧទ្ធំ សកកិច្ចនិប្ផាទនចសេន អាចជ្ជនាទីសុ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេសុ អចសានេ ជចតំ ឧប្បជ្ជតិ, តំ បុព្វេ ឧប្បន្នានំ អាចជ្ជនាទីនំ គេហភូតេ ចក្ខុទ្វារេ អាគន្តុកបុរិសោ ចិយ ហោតិ៑ តស្ស យថា បរគេហេ កិញ្ចិ យាចិតុំ បចិដ្ឋស្ស អាគន្តុកបុរិសស្ស គេហស្សាមិកេសុ តុណ្ហីមាសិនេសុ អាណាករណំ ន យុត្តំ, ឲចំ អាចជ្ជនាទីនំ គេហភូតេ ចក្ខុទ្វារេ អាចជ្ជនាទីសុបិ អរជ្ជន្តេសុ អទុស្សន្តេសុ អមុយ្ហន្តេសុ ច រជ្ជនទុស្សនមុយ្ហនំ អយុត្តន្តិ ឲចំ អាគន្តុកភាចចសេន អសម្មោហសម្បជញ្ញំ ចេទិតព្វំ៑

យានិ បនេតានិ ចក្ខុទ្វារេ ចោដ្ឋព្ពនបរិយោសានានិ ចិត្តានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, តានិ សទ្ធិំ សម្បយុត្តធម្មេហិ តត្ថ តត្ថេច ភិជ្ជន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ ន បស្សន្តីតិ, ឥត្តរានិ តាចកាលិកានិ ហោន្តិ៑ តត្ថ យថា ឲកស្មិំ ឈរេ សព្វេសុ មាតុមកេសុ យតេសុ អចសេសស្ស ឲកស្ស តង្ខណញ្ញេច មរណធម្មស្ស ន យុត្តា នច្ចគីតាទីសុ អភិរតិ នាម៑ ឲចមេច ឲកទ្វារេ សសម្បយុត្តេសុ អាចជ្ជនាទីសុ តត្ថ តត្ថេច យតេសុ អចសេសស្ស តង្ខណេយេច មរណធម្មស្ស ជចនស្សាបិ រជ្ជនទុស្សនមុយ្ហនចសេន អភិរតិ នាម ន យុត្តាតិ៑ ឲចំ តាចកាលិកភាចចសេន អសម្មោហសម្បជញ្ញំ ចេទិតព្វំ៑

អបិ ច ខន្ធាយតនធាតុបច្ចយបច្ចវេក្ខណចសេន បេតំ ចេទិតព្វំ៑ ឲត្ថ ហិ ចក្ខុ ចេច រូបំ ច រូបក្ខន្ធោ, ទស្សនំ ចិញ្ញាណក្ខន្ធោ, តំសម្បយុត្តា ចេទនា ចេទនាក្ខន្ធោ, សញ្ញា សញ្ញាក្ខន្ធោ, ផស្សាទិកា សង្ខារក្ខន្ធោ៑ ឲចមេតេសំ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ សមចាយេ អាលោកនចិលោកនំ បញ្ញាយតិ៑ តត្ថ កោ ឲកោ អាលោកេតិ, កោ ចិលោកេតិ?

តថា ចក្ខុ ចក្ខាយតនំ, រូបំ រូបាយតនំ, ទស្សនំ មនាយតនំ, ចេទនាទយោ សម្បយុត្តធម្មា ធម្មាយតនំ៑ ឲចមេតេសំ ចតុន្នំ អាយតនានំ សមចាយេ អាលោកនចិលោកនំ បញ្ញាយតិ៑ តត្ថ កោ ឲកោ អាលោកេតិ, កោ ចិលោកេតិ?

តថា ចក្ខុ ចក្ខុធាតុ, រូបំ រូបធាតុ, ទស្សនំ ចក្ខុចិញ្ញាណធាតុ, តំសម្បយុត្តា ចេទនាទយោ ធម្មា ធម្មធាតុ៑ ឲចមេតាសំ ចតុន្នំ ធាតូនំ សមចាយេ អាលោកនចិលោកនំ បញ្ញាយតិ៑ តត្ថ កោ ឲកោ អាលោកេតិ, កោ ចិលោកេតិ?

ᨲᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᨾᨶᨶ᩠ᨲᩁᩪᨷᨶᩥᩔᨿᨶᨲ᩠ᨳᩥᩅᩥᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ , ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩈᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᩅᩣᨿᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩦᨲᩥ? ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩅᩈᩮᨶᨷᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩮ ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᩮᨲᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨷᩈᩣᩁᨱᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨷᩈᩣᩁᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨷᩈᩣᩁᨱᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶᩴ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩮ ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩔ ᨡᨱᩮ ᨡᨱᩮ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨷᨲᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩃᩮ ᨷᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩩᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨾᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ , ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲ᩠ᨳᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨶ ᩈᨲᩥᨷᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ –

ᨾᩉᩣᨧᩮᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᨠᩥᩁ ᨴᩉᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷᩔᩮᩈᩩ ᨴᩉᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩮᨠᩮᩣ ᨴᩉᩁᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨣᩥᩉᩦ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᩣᨴᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᩈᩣᩁᩮᩈᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨷᩣᨴᩮᩣ ᨫᩣᨿᩥ᪨ ᩋᨷᩁᩮᩣ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮ ᨷᩈᩣᩁᩮᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩦᩅᩥᩈᩮᨶ ᨴᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᨠᩩᨭᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮ ᨷᩈᩣᩁᩮᩈᩥ, ᨲᩴ ᨾᨱᩥᩈᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᨯᩴᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩁᩪᨷᩮ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮ ᩋᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩍᨴᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨

ᨣᩮᩣᨧᩁᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨴᩦᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᨳᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩉᩈᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨱᩥᨠᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ – “ᨠᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩉᩈᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨱᩥᨠᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ? ᨿᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶ ᨾᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᨾᩮ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᨳᨿᨾᩣᨶᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨶ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨵᩩ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩅᩥᨩᩉᨶᨾᩮᩅ ᨣᩮᩣᨧᩁᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩮᨶ ᨷᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩣᩁᩩᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩃᩊᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨷᩈᩣᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩥᨩᩣᨶᨶᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨷᩣᩁᩩᨷᨶᩅᩈᩮᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨵᩣᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩮ ᨲᩣᩅ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩥᩈᩃᩣᨽᩮᩣ ᩈᩦᨲᩔ ᨷᨭᩥᨥᩣᨲᩣᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩣᨿᩮᩅ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ជ្ឈាយកតិកស្ស បត ទ្វត្តាលស្ស ច ឱចទំ ឃុលុមំ ឃប្បាឃំ, ឃឹតាលុកស្ស ឈត់ ទុបដ្ឋំ ចិបរឹតំ អឃប្បាឃំ ឃស្ស កស្សចិ ខិល្ហិ អឃប្បាឃរេមច, អក្កូឡអាឌិឌារេតត ហិស្ស តំ បលិរេតាឆែកទំ រេហាតិ៍ តឆា បដ្ឋាហ្ទក្កុលិឌិរេកដំ រេលិកតឹឃឱចទំ តាឌិឃតៀអរេទ្ធា ឲកកស្ស តិចារត្តូរាឃកទំ ឌិចិតត្តូរាឃករេញ្ចាបិ រេហាតិ៍ តិប្បទិឃារេឃត បត ឃំ តិមិត្តូកម្ពាឌិមិច្ឆាឌិចចរេឃត ជ្ជប្បត្តិ, ឃញ្ចាស្ស រេឃចយាតស្ស អក្បលិ ឆម្ពា អកិចទ្ធ្ឃត្តិ, ក្បលិ ឆម្ពា បរិហាឃត្តិ, តំ អឃប្បាឃំ៍ ចិបរឹតំ ឃប្បាឃំ៍ តស្ស ចរេឃតេត្ត ឃប្បាឃឃប្បេដ្ឋា៍ កម្ពដ្ឋាតាចិដហតចរេឃតេច រេកាឆរេឃប្បេដ្ឋា រេចឌិតព្ពា៍

អត្ថត្តូរេទ អត្ថា តាឃ រេកាចិ ឱចទំ បរិទុរេបរេត្តា តត្តិ, ចុត្តប្បការេទត ចិត្តកិរិឃចារេឃាធាតុចិប្បារេទតេច បត ឱចរេបរិទុបត់ រេហាតិ៍ តត្ត ឱចរេមៀ អរេចតត់, កាសេឃាបិ អរេចតរេតា៍ ឱចទំ ត ជាតាតិ – “មឃា កាសេឃា បរិទុបិរេតា”តិ៍ កាសេឃាបិ ត ជាតាតិ – “អហំ ឱចរេទត បរិទុបិរេតា”តិ៍ ធាតុរេឃាច ធាតុឃមុហំ បដិច្ឆារេធត្តិ បដបិរេលិតិកាឃរេបិត្តកទ្ទុបបដិច្ឆាធរេត ចិឃ៍ តស្វា រេតច ឃុត្តុទំ ឱចទំ លកិត្វា រេឃាឃតស្ស កាតព្ពំ, ត អឃុត្តុទំ លកិត្វា រេធាឃតស្ស៍

តាកចម្ពិករេចតិឃទុក្កាឌិឃុ ហិ រេកចិ យាលិកត្តុឃចត្វាឌិហិ ឃក្កាទំ ករេទាត្តិ, រេកចិ ក្វចមុត្តកដ្ឋុមធស្តុឃត្វប្បហារាឌិហិ អឃក្កាទំ៍ ត រេតហិ តាកចម្ពិកទុក្កាធរេឃា រេឃាឃតស្ស ចា រេធាឃតស្ស ចា ករេទាត្តិ៍ ឲចរេមច រេតច ឃុត្តុទំ ឱចទំ លកិត្វា រេឃាឃតស្ស កាតព្ពំ , ត អឃុត្តុទំ លកិត្វា រេធាឃតស្សត្តិ, ឲចំ បចត្តបដិឃន្ធាតចរេឃតេត្ត អឃរេម្ពាហឃប្បេដ្ឋា រេចឌិតព្ពា៍

បត្តឆាររេហាបិ បត្តំ ឃហឃាច អក្កុរេហត្វា ព្មមំ ករេហត្វា បិណ្ឌាឃ ចរេយារេតា កិក្ខុ លកិស្សាមីតិ, ឲចំ បត្តក្កហណបច្ចឃា បដិលកិតព្ពំ អត្តចរេឃត ឃាត្តកឃប្បេដ្ឋា រេចឌិតព្ពា៍

កិឃទ្វត្តាលឃទិរេស្ស បត ករុបរេត្តា អឃប្បារេឃា, ឃស្ស កស្សចិ ចតុបញ្ចាកណ្ឌិកាហរេតា ទ្វត្តិរេឃាធតិរេឃា អឃប្បារេឃាច៍ ទុរេទ្ធាតបរេត្តាបិ ត ចដ្ឋតិ, តំ រេធាចត្តុរេឃ្យច ចស្ស បលិរេតារេធា រេហាតិ៍ មហិចណ្ហបរេត្តា បត រេលិកតឹរេឃា, ឱចរេទ ចុត្តតរេឃតេច អឃប្បារេឃា, តិមិត្តូកម្ពាឌិចរេឃត លទ្ធា បត ឃញ្ចាស្ស រេឃចយាតស្ស អក្បលិ ឆម្ពា អកិចទ្ធ្ឃត្តិ, ក្បលិ ឆម្ពា បរិហាឃត្តិ, អឃំ ឲកត្តូអឃប្បារេឃាច៍ ចិបរឹរេតា ឃប្បារេឃា៍ តស្ស ចរេឃតេត្ត ឃប្បាឃឃប្បេដ្ឋា៍ កម្ពដ្ឋាតាចិដហតចរេឃតេច ច រេកាឆរេឃប្បេដ្ឋា រេចឌិតព្ពា៍

អត្ថត្តូរេទ អត្ថា តាឃ រេកាចិ បត្តំ កណ្ហត្តា តត្តិ, ចុត្តប្បការេទត ចិត្តកិរិឃចារេឃាធាតុចិប្បារេចរេឃតេច បត្តក្កហណំ តាឃ រេហាតិ៍ តត្ត បរេត្តាបិ អរេចតរេតា, ហត្វាបិ អរេចតតា៍ បរេត្តា ត ជាតាតិ – “អហំ ហរេត្ថហិ កហិរេតា”តិ៍ ហត្វាបិ ត ជាតត្តិ – “អរេមត្វា បរេត្តា កហិរេតា”តិ៍ ធាតុរេឃាច ធាតុឃមុហំ កណ្ហត្តិ, ឃណ្ឌារេឃត អក្កិចណ្ហបត្តក្កហរេណ ចិឃាតិ៍ ឲចំ បចត្តបដិឃន្ធាតចរេឃតេត្ត អឃរេម្ពាហឃប្បេដ្ឋា រេចឌិតព្ពា៍

អបិ ច យថា លិត្តហត្ថបិនេឆ ចលាយុតេហិ បញ្ឈរិតបុត្តលេហិតកិយិក្យេល តិលយក្លិកសប្យរិកិណ្ណេ អភាឆសាលិឃំ តិបនេត្ត អភាឆយត្យេស្ស ជិស្ថា, េឃ ឥឃាលុកា បុរិសា, េត េតសំ ចលាយត្តេចាឡអកាតិ េចច កបិលិឌីហិ ច េកសដ្ឋាតិ ក្តបតាេយត្តិ។ តត្ថ េចាឡអកាតិបិ េកាសត្ថិ សញ្យាតិ, េកាសត្ថិ ឆ្វលិតិ បិបុលាត្តិ។ េកសដ្ឋកបិលកាតិបិ េកាសត្ថិ ឃុសណ្ឌាតាតិ, េកាសត្ថិ ក្យស្សណ្ឌាតាតិ បិបុលាត្តិ, ត េត តត្ថ ឃុយតា ចា ក្យុឱតា ចា េហាត្តិ។ ចលាបដិឆ្នាឥតយេត្តេតច ហិ េចាឡអេកាត, េកសដ្ឋបដិក្កហលាយេត្តេតច ច កបិលេកាត េតសំ អេត្តា។ ឲចេយច េឃា កិក្កុ ចលាេចាឡអកំ ចិឃ ឌីចេរ, េកសដ្ឋកបិលកំ ចិឃ ច បត្តំ, កបិេល េកសដ្ឋយិច ច បេត្ត លក្ខិ កិក្លុ សល្លេក្លតិ, អឃំ សញ្ឈាដិបត្តឌិចេឆាេលា អសេយ្ខាហសប្យឌេត្តាត ក្តត្តយសប្យឌាតកាេរិតិ េចឌិតេត្ថា។

អសិតាទីសុ អសិតេតិ បិណ្ឌបាតេភាជេន។ បីតេតិ យាគុអាទិបាេន។ ខាយិតេតិ បិដ្ឋខជ្ជាទិខាទេន។ សាយិតេតិ មធុផាណិតាទិសាយេន។ តត្ថ េតច ឥចាឃាតិអាទិតា តេឃត ចុេត្តា អដ្ឋចិធាបិ អេត្តា អេត្តា តាយ។ តេស្សុច ចេសត សាត្តកសប្យឌត្ថា េចទិតព្វា។

ល្វាលបហិតតិត្តយឆ្ទេរសាទីសុ បត េឃត េភាជេតត ឃស្ស ឋាសុ ត េហាតិ, តំ តស្ស អសប្បាយំ។ ឃំ បត តិយិត្តកយ្ខាទិចេសត បដិលទ្ធំ, ឃញ្ញស្ស ក្យខ្ញេតា អក្យុសលិ ឥយ្ខា អកិចឌ្ឍត្តិ, ក្យុសលិ ឥយ្ខា បរិហាយត្តិ, តំ ឲកត្តអសប្បាយេយច, ចិបរីតំ សប្បាយំ។ តស្ស ចេសេតត្ត សប្បាយសប្យឌត្ថា។ កយ្ឌាតាចិទហតចេសេតច ច េកាចរសប្យឌត្ថា េចទិតព្វា។

អជ្ឈត្តេ អត្តា តាយ េកាធិ ក្យខ្ញេកា តត្តិ, ចុត្តប្បការចិត្តកិរិយចាេយាធាតុចិប្ផារេតច បត្តប្បដិក្កហណំ តាយ េហាតិ។ ចិត្តកិរិយចាេយាធាតុចិប្ផារេតច ហត្ថស្ស បេត្ត ឆ្វតារណំ តាយ េហាតិ។ ចិត្តកិរិយចាេយាធាតុចិប្ផារេតច អាេលាបកេរណំ អាេលាកិបិន្ធេរណំ ឃុលចិចេរលត្ថោ េហាតិ, ត េកាធិ ក្យត្តិកាឃ ឃត្តេកាត ចា ហត្យកក្ខិតិ ចិចេរតិ។ ចិត្តកិរិយចាេយាធាតុចិប្ផារេតច អាេលាបស្ស ឃុេរ ធបត់, ក្តបរិឥត្តាត់ ឃុសលកិច្ចសាធត់, េហជ្ជិឃឥត្តាត់ ក្ត្យក្កលកិច្ចសាធត់, ជិច្ឆាឃ ហត្ថកិច្ចសាធតត្ថោ េហាតិ។ ឲ្យតិ តត្ថ អក្កជិច្ឆាឃ តត្យកេលាឡ្ខ ឃុលជិច្ឆាឃ ឥហលេលាឡ្ខ ឃេក្លតិ។ តំ េហជ្ជាឥត្តាត្យក្កលេ ជិច្ឆាហត្ថបរិចត្តកំ េលាឡ្ខឥេកាត េតយិតំ ក្តបរិឥត្តឃុសលសញ្ញាល្លិតំ េកាធិ កដត្តតា ចា ឥត្តិឃា ចា អេត្តាបរេចសេត្តា តាយ តត្តិ, ចាេយាធាតុឃាច បចិសតិ។ បចិដ្ឋំ បចិដ្ឋំ េកាធិ បលិលសត្ថេរ កត្វា ឆាេរេត្តា តាយ តត្តិ, ចាេយាធាតុចេសេតច ចិដ្ឋតិ។ ជិតំ ជិតំ េកាធិ ក្តត្តត់ កត្វា អក្កិ ឌាេលត្វា បចេត្តា តាយ តត្តិ, េតេជាធាតុឃាច បច្ចតិ។ បក្កំ បក្កំ េកាធិ ឥណ្ឌេកាត ចា ឃដ្ឋិឃា ចា ពាហិ តីហាេរកា តាយ តត្តិ, ចាេយាធាតុេយច តីហរតិ។ ឲ្យតិ ចាេយាធាតុ បដិហរតិ ច, ឌីតិហរតិ ច, ធាេរតិ ច, បរិចេត្តតិ ច, សញ្ចុេណ្ណតិ ច, ចិេសាេសតិ ច, តីហរតិ ច។ បឋវីធាតុ ធាេរតិ ច, បរិចេត្តតិ ច, សញ្ចុេណ្ណតិ ច, ចិេសាេសតិ ច។ អាេបាធាតុ សិេតេហតិ ច, អល្លត្តញ្ច អត្យបាេលតិ។ េតេជាធាតុ អេត្តាបចិដ្ឋំ បរិបាេចតិ។ អាកាសធាតុ អញ្ជេសា េហាតិ។ ចិញ្ញាណធាតុ តត្ថ តត្ថ សយ្ខាបេឃាកយត្វាយ អាក្យឌតីតិ។ ឲចំ បចត្តបដិសត្តាតចេសេតត្ថ អសេយ្ខាហសប្យឌត្ថា េចទិតព្វា។

អបិ ច កយតេតា បរិេយសតេតា បរិេភាកេតា អាសយេតា តិធាតេតា អបរិបក្កេតា បរិបក្កេតា ផលេតា តិស្សត្ទេតា សយ្ខក្ខតេតាតិ,

ឯវំ ទសវិធបដិក្កូលភាវបច្ចវេក្ខណតោ បេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្ពំ។ វិត្ថារកថា បនេត្ថ វិសុទ្ធិមគ្គេ អាហារបដិក្កូលសញ្ញានិទ្ទេសតោ គហេតព្ពា។

ឧច្ចារបស្សាវកម្មេតិ ឧច្ចារស្ស ច បស្សាវស្ស ច ករណេ។ តត្ថ បត្តកាលេ ឧច្ចារបស្សាវំ អករោន្តស្ស សកលសរីរតោ សេទា មុច្ចន្តិ, អក្ខីនិ ភមន្តិ, ចិត្តំ ន ឯកគ្គំ ហោតិ, អញ្ញេ ច រោគា ឧប្បជ្ជន្តិ។ ករោន្តស្ស បន សព្ពំ តំ ន ហោតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ តស្ស វសេន សាត្ថកសម្បជញ្ញំ វេទិតព្ពំ។

អដ្ឋានេ ឧច្ចារបស្សាវំ ករោន្តស្ស បន អាបត្តិ ហោតិ, អយសោ វឌ្ឍតិ, ជីវិតន្តរាយោ ហោតិ, បតិរូបេ ឋានេ ករោន្តស្ស សព្ពំ តំ ន ហោតីតិ ឥទមេត្ថ សប្បាយំ តស្ស វសេន សប្បាយសម្បជញ្ញំ។ កម្មដ្ឋានាវិជហនវសេន ច គោចរសម្បជញ្ញំ វេទិតព្ពំ។

អព្ភន្តរេ អត្តា នាម ឧច្ចារបស្សាវកម្មំ ករោន្តោ នត្ថិ, ចិត្តកិរិយវាយោធាតុវិប្ផារេនេវ បន ឧច្ចារបស្សាវកម្មំ ហោតិ។ យថា វា បន បក្កេ គណ្ឌេ គណ្ឌភេទេន បុព្ពលោហិតំ អកាមតាយ និក្ខមតិ។ យថា ច អតិភរិតា ឧទកភាជនា ឧទកំ អកាមតាយ និក្ខមតិ។ ឯវំ បក្កាសយមុត្តាសយេសុ សន្និចិតា ឧច្ចារបស្សាវា វាយុវេគសមុប្បីឡិតា អកាមតាយបិ និក្ខមន្តិ។ សោ បនាយំ ឯវំ និក្ខមន្តោ ឧច្ចារបស្សាវោ នេវ តស្ស ភិក្ខុនោ អត្តនោ ហោតិ, ន បរស្ស, កេវលំ សរីរនិស្សន្ទោវ ហោតិ។ យថា កិំ? យថា ឧទកតុម្ពតោ បុរាណុទកំ ឆឌ្ឌេន្តស្ស នេវ តំ អត្តនោ ហោតិ, ន បរេសំ; កេវលំ បដិជគ្គនមត្តមេវ ហោតិ; ឯវំ បវត្តបដិសង្ខានវសេនេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្ពំ។

គតាទីសុ គតេតិ គមនេ។ ឋិតេតិ ឋានេ។ និសិន្នេតិ និសជ្ជាយ។ សុត្តេតិ សយនេ។ ជាគរិតេតិ ជាគរណេ។ ភាសិតេតិ កថនេ។ តុណ្ហីភាវេតិ អកថនេ។ “គច្ឆន្តោ វា គច្ឆាមីតិ បជានាតិ, ឋិតោ វា ឋិតោម្ហីតិ បជានាតិ, និសិន្នោ វា និសិន្នោម្ហីតិ បជានាតិ, សយានោ វា សយានោម្ហីតិ បជានាតី”តិ ឥមស្មិំ ហិ សុត្តេ អទ្ធានិរិយាបថា កថិតា។ “អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ អាលោកិតេ វិលោកិតេ សមិញ្ជិតេ បសារិតេ”តិ ឥមស្មិំ មជ្ឈិមា។ “គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ”តិ ឥធ បន ខុទ្ទកចុណ្ណិកឥរិយាបថា កថិតា។ តស្មា តេសុបិ វុត្តនយេនេវ សម្បជានការិតា វេទិតព្ពា។

តិបិដកមហាសិវត្ថេរោ បនាហ – យោ ចិរំ គន្ត្វា វា ចង្កមិត្វា វា អបរភាគេ ឋិតោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – “ចង្កមនកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ។ អយំ គតេ សម្បជានការី នាម។

យោ សជ្ឈាយំ វា ករោន្តោ, បញ្ហំ វា វិស្សជ្ជេន្តោ, កម្មដ្ឋានំ វា មនសិករោន្តោ ចិរំ ឋត្វា អបរភាគេ និសីទតិ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – “ឋិតកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ។ អយំ ឋិតេ សម្បជានការី នាម។

ເຍາ ສຼາຍາທິກໍຣເທຈເຍເຕຈ ຈິຣໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອປຣາປເຣ ຽຊາຍ ຼຕິ ປວິສຼິກູຕິ – “ນິສິນ຺ນກາເລ ປວຕ຺ຕາ ຣູປິຣູປສນ຺ຕາ ໂຊຕ຺ຕວ ນິຣູທ຺ຨາ”ຕິ ອຍໍ ນິສິເນ຺ນ ສປ຺ປາຍກາຣີ ກາຍ

ເຍາ ປນ ນິປນ຺ເນາ ສຼາຍໍ ວາ ກເຣາເນ຺ຕາ ກຍຸທ຺ຨາ ວາ ຍຕສິກເຣາເນ຺ຕາ ນິທ຺ທໍ ອຸກ຺ກມິຕ຺ວາ ອປຣາປເຣ ຽຊາຍ ຼຕິ ປວິສຼິກູຕິ – “ສຍນກາເລ ປວຕ຺ຕາ ຣູປິຣູປສນ຺ຕາ ໂຊຕ຺ຕວ ນິຣູທ຺ຨາ”ຕິ ອຍໍ ສຸເຕ຺ຕ ຊາກເຣິເຕ ຈ ສປ຺ປາຍກາຣີ ກາຍ ກິຣິຍມຍຈິຕ຺ຕສຸຈ຺ຈິສປ຺ປຈຕ຺ຕໍ ເສາປ຺ປໍ ກາຍ, ປວຕ຺ຕໍ ຊາກຣິຕໍ ກາຍ

ເຍາ ປນ ກາສຍາເນາ – “ອຍໍ ສເທ຺ທາ ກາຍ ອຸເສ຺ສ ຈ ປວິສ຺ສ, ຌເນ຺ຕ ຈ ຂິປ຺ປຸ ຕາລຸຍ຺ຍາ ປວິສ຺ສ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຕຌນ຺ນຸປໍ ປເຍາເຄ ປວິສ຺ສ ຊາຍຕີ”ຕິ ສເຕາ ສປ຺ປຊາເນາຈ ກາສຕິ ຈິຣໍ ວາ ປນ ກາລໍ ສຼາຍໍ ວາ ກຕ຺ວາ, ຌຍ຺ຍໍ ວາ ກເຣຈິຕ຺ວາ, ກຍຸທ຺ຨາຕໍ ວາ ປເຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ, ປຈ຺ຈາວາ ຈິສ຺ສເຊ຺ຊຕ຺ວາ, ອປຣາປເຣ ຕຸຝຶ ເຫາ ຼຕິ ປວິສຼິກູຕິ – “ກາສິຕກາເລ ຽປປ຺ນ຺ນາ ຣູປິຣູປສນ຺ຕາ ໂຊຕ຺ຕວ ນິຣູທ຺ຨາ”ຕິ ອຍໍ ກາສິເຕ ສປ຺ປາຍກາຣີ ກາຍ

ເຍາ ຕຸຝຶເຫາ ຈິຣໍ ຌຍ຺ຍໍ ວາ ກຍຸທ຺ຨາຕໍ ວາ ຍຕສິກຕ຺ວາ ອປຣາປເຣ ຼຕິ ປວິສຼິກູຕິ – “ຕຸຝຶເຫາກາເລ ປວຕ຺ຕາ ຣູປິຣູປສນ຺ຕາ ໂຊຕ຺ຕວ ນິຣູທ຺ຨາ”ຕິ ຽປາຈາຣູປປຈ຺ຈິກຍສຸຈ຺ຈາສຕິ ກາສຕິ ກາຍ, ອສຕິ ຕຸຝຶກຈຕິ ກາຍາຕິ ອຍໍ ຕຸຝຶເຫາເຈ ສປ຺ປາຍກາຣີ ກາຍາຕິ

ຕຍິທໍ ຍຫາສິວເຕ຺ຕເຣຕ ວຸຕ຺ຕໍ ອສເຍ຺ໂທໍຫຣ ຍຫາສຕິປຊ຺ຍາກສຸເຕ຺ຕ ອຌິເຍປ຺ຕໍ ຼຍສ຺ສີ ປນ ສາຍຂ຺ຍາເຈເລ ສຼາຍິ ຈຕຸສ຺ສິທ໌ ສປ຺ປຊ຺ຍາ ລກ຺ຂຕິ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເຕຈ ເຈຕ຺ວ ຈຕຸກ຺ກ ສປ຺ປຊ຺ຍາຕໍ ຈເສຕ ສປ຺ປາຍກາຣີຕາ ເວທິຕຼ຺ຍາ ສປ຺ປາຍກາຣີຕິ ຈ ສຼາປເຈສ ສຕິສປ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສເຈ ສປ຺ປຊ຺ຍາສ຺ສ ຈເສຕ ອເຕ຺ວ ເວທິຕເຼ຺ຍາ ສຕິສປ຺ປເຊ຺ຍາຕ ສຍນ຺ນາກເຣາຕາຕິ ໂຊຕສ຺ສ ຫິ ປຌສ຺ສ ອຍໍ ວິຕ຺ວເຣາ ວິກປ຺ປາກເຣເທ ປນ – “ສເຕາ ສປ຺ປຊາເນາ ອກິກ຺ກມຕິ, ສເຕາ ສປ຺ປຊາເນາ ປວິກ຺ກມຕີ”ຕິ ໂຊຈໍ ໂຊຕາທີ ປຌາທີ ວິກຕ຺ວາເນຕຈ ໂຊຈໍ, ເຕາ ຍຫາຣາຊາຕິ ໂຊຈໍ ສຕິສປ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ສປ຺ປຊ຺ຍາສ຺ສ ຈເສຕ ອກິກ຺ກມາທີນິ ປວເຕ຺ຕເນ຺ຕາ ສຕິສປ຺ປເຊ຺ຍາຕ ສຍນ຺ນາກເຣາຕາ ກາຍ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ວ

ສເມ຺ນາສກຖາ

໑໓໕ ຼຸສ, ຍຫາຣາຊ, ກິຍ຺ຍ ສຸນ຺ນເທ຺ຨາ ເຫາຕີຕິ ໂຊຕ຺ຕ ສນ຺ນເທ຺ຨາຕິ ຼຸຕຣີຕເຣປຈ຺ຈຍສເມ຺ນາເສຕ ສຍນ຺ນາກເຣາ ເສາ ປເນສ ສເມ຺ນາເສາ ຽຊາຌສວິເຌາ ເຫາຕີ, ເສຍ຺ຍທິທໍ – ຈີວເຣ ຍຌາລາຍສເມ຺ນາເສາ, ຍຌາພລສເມ຺ນາເສາ, ຍຌາສາຣູປ຺ປສເມ຺ນາເສາຕີ ຕິວິເຌາ ໂຊຈໍ ປິຼ຺ຨປາຕາທີສຸ ຕສ຺ສາຍໍ ປເພຈຈຼ຺ຌນາ –

ຼຸສ ກິຍ຺ຍ ຈີວໍ ລກຕິ, ສຸນ຺ທໍ ວາ ອສຸນ຺ທໍ ວາ ເສາ ເຕເນເຕຈ ຍາເປຕິ, ອຊ຺ຍໍ ນ ປເຕ຺ຕຕິ, ລເກ຺ນາປິ ນ ຄເຫ຺ຕ ອຍຍສ຺ສ ຈີວເຣ ຍຌາລາຍສເມ຺ນາເສາ ອຈ ປນ ປກຕິທຸພ຺ພເລິ ວາ ເຫາຕີ, ອາພາຌຊຣາກິກູເຕາ ວາ, ຄຣູຈີວໍ ປາຣຸປເນ຺ຕາ ກິລຍຕິ ເສາ ສກາເກນ

កិច្ចតា សទ្ធិ តំ បរិចឆេត្វត្វា លហុកេត ឋានេបត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ ឌីចរេ ឃឆាពាលសត្តោនសា។ អបរេរា បហីតបច្ចឃលិកី ហោតិ។ នេសា បត្តឌីចរាឌីគំ អញ្ញាតរំ យហល្លឃបត្តឌីចរំ ពាហ្វតិ ចា បត បត្តឌីចរាតិ លកិត្វា ឰុគំ ឆេរាគំ ឌិរបឡាឌិតាគំ, ឰុគំ ពាហុឃ្សុតាគំ អគ្គុទ្ធបំ, ឰុគំ កិលិភាគំ, ឰុគំ អប្បលិកីគំ ហោត្វតិ ឥត្វា តេរាំ ឞុរាណឌីចរំ ចា កេហត្វា សង្គារក្បូជនិតោតា ចា តគ្គកាតិ ក្កូច្ចិតិត្វា តេហិ សឈ្លោជិ៍ កត្វា ឆានេរត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ ឌីចរេ ឃឆាឞារុប្បសត្តោនសា។

ឰុឆ បត កិច្ច បិណ្ឌបាតំ លកតិ លូខំ ចា បណីតំ ចា, នេសា តេនេតច ឋានេបតិ, អញ្ញំ ត បត្វេតិ, លកត្តោបិ ត កណ្ហាតិ។ អឃយម្បិ បិណ្ឌបាតេ ឃឆាលិកសត្តោនសា។ ឃោ បត អត្តនោ បកតិចិទ្ធិ ចា ញ្ជាតិចិទ្ធិ ចា បិណ្ឌបាតំ លកតិ, ឃេតស្ស បរិកុត្វេត អចារុ ហោតិ។ នេសា សកាកស្ស កិច្ចតោ តំ ឥត្វា តស្ស ហត្វេតា សប្បាឃកោឌតំ កុញ្ចិត្វា សយណឆយ៉ុ កេរាត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ បិណ្ឌបាតេ ឃឆាពាលសត្តោនសា។ អបរេរា ពាហុំ បណីតំ បិណ្ឌបាតំ លកតិ។ នេសា តំ ឌីចរំ ចិឃ ឆេរចិរបឡាឌិតពាហុឃ្សុតអប្បលិកីកិលិភាគំ ឥត្វា តេរាំ ចា សេសកំ បិណ្ឌាឃ ចា ចរិត្វា មិស្សកាហារំ កុញ្ចត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ បិណ្ឌបាតេ ឃឆាឞារុប្បសត្តោនសា។

ឰុឆ បត កិច្ច សេនាសនំ លកតិ, មនាបំ ចា អមនាបំ ចា, នេសា តេត តេច សោមនស្សំ, ត ទោមនស្សំ ក្កប្បាទេតិ; អត្តមសោ តិណសន្ថារកេបិ ឃឆាលឆ្នេតច តុស្សតិ។ អឃយម្បិ សេនាសនេ ឃឆាលិកសត្តោនសា។ ឃោ បត អត្តនោ បកតិចិទ្ធិ ចា ញ្ជាតិចិទ្ធិ ចា សេនាសនំ លកតិ, ឃត្តស្ស ចសតោ អចារុ ហោតិ, នេសា តំ សកាកស្ស កិច្ចតោ ឥត្វា តស្ស សត្តកេ សប្បាឃសេនាសនេ ចសត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ សេនាសនេ ឃឆាពាលសត្តោនសា។

អបរេរា យហាបុញ្ញោ លេណយណ្ឌបក្ប្ជិការាឌីតិ ពាហ្វតិ បណីតសេនាសនាតិ លកតិ។ នេសា តាតិ ឌីចរំ ចិឃ ឆេរចិរបឡាឌិតពាហុឃ្សុតអប្បលិកីកិលិភាគំ ឥត្វា ឃត្វ កត្វឌិ ចសត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ សេនាសនេ ឃឆាឞារុប្បសត្តោនសា។ ឃោបិ – “ក្កត្តមសេនាសនំ តាម បមាឥច្ឆាគំ, តត្វ តិសិត្តស្ស ចិតមិទ្ធំ ឱក្កមតិ, តិទ្ទាកិក្វតស្ស បុត បដិញ្ចុរ្សោតោ កាមចិតក្កា បាតុកចត្តិ”តិ បដិសង្ចិក្ខិត្វា តាឌិសំ សេនាសនំ បត្តម្បិ ត សម្បដិច្ឆតិ។ នេសា តំ បដិក្ខិបិត្វា អញ្ញោកាសរុក្ខមូលាឌីសុ ចសត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិស្ស សេនាសនេ ឃឆាឞារុប្បសត្តោនសា។

ឰុឆ បត កិច្ច គេសជ្ជំ លកតិ, លូខំ ចា បណីតំ ចា, នេសា ឃំ លកតិ, តេនេតច តុស្សតិ, អញ្ញំ ត បត្វេតិ, លកត្តោបិ ត កណ្ហាតិ។ អឃយម្បិ កិលិតបច្ចយេ ឃឆាលិកសត្តោនសា។ ឃោ បត តេលេត អត្ថិកោ ឋាណិតំ លកតិ។ នេសា តំ សកាកស្ស កិច្ចតោ ឥត្វា តស្ស ហត្វេតា តេលំ កេហត្វា អញ្ញាឌេច ចា បរិយេសិត្វា គេសជ្ជំ កេរាត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ អឃយម្បិ កិលិតបច្ចយេ ឃឆាពាលសត្តោនសា។

អបរេរា យហាបុញ្ញោ ពាហុំ តេលយធុឋាណិតាឌិបណីតគេសជ្ជំ លកតិ។ នេសា តំ ឌីចរំ ចិឃ ឆេរចិរបឡាឌិតពាហុឃ្សុតអប្បលិកីកិលិភាគំ ឥត្វា តេរាំ អាកតេត ឃេត កេតចិ ឋានេបត្តោបិ សត្តុរង្គោច ហោតិ។ ឃោ បត ឲុកស្មិំ ភាជនេ មុត្តហរីតកំ ដបេត្វា ឲុកស្មិំ ចតុមធុរំ – “កណ្ហាហិ, កត្តេ, ឃទិច្ឆសី”តិ ចុច្ចមានោ សចស្ស តេសុ អញ្ញាតរេរេតបិ រោគោ ចូបសម្មតិ, អថ មុត្តហរីតកំ តាម ពុទ្ធាឌីហិ ចណ្ណិតត្តិ

ចត្យបតុទំ បដិក្ខិបិត្វា ឲ្យត្តហិទិងពេតេច ទេគរន្ធ ពេទារត្តា បទេយត្តុទ្ធោច ហោតិ អយយស្ស ពិលិតបច្ចយេ យធាយាទុប្បយត្តោរោយា

ព្វឃិតា បត ត្វាឌយចិរេឆត ព្វតទិតទបច្ចយយត្តោរយត យយត្អាពតស្ស កិក្ខុតោ អដ្ឋ បរិក្ខារា ចដ្តិ ពីណិ ចីចរាតិ, បត្តោ, ឥត្តពដ្ឋឆ្នេឥតចាសិ, ឲពា ឃ្មុចិ, ពាយពន្ធំ បរិស្សាចតត្តិ ចុត្តឃ្យិ ចេចំ –

“ពិចីចរញ្ច បត្តោ ច, ចាសិ ឃ្មុចិ ច ពន្ធតំ;

បរិស្សាចតេត អដ្ឋេពេ, យុត្តយោពស្ស កិក្ខុតោ”តិ

ពេ សព្វេ ពាយបរិហារិកាបិ ហោត្តិ ពុច្ឆិបរិហារិកាបិ ពថំ? ពិចីចរំ តាច តិចាសេត្វា ច បារុបិត្វា ច ចិចរណពាលេ ពាយំ បរិហតិ, ពេឃិសេតីពិ ពាយបរិហារិកំ ហោតិ ចីចរពណ្ណេត ឧទកំ បរិស្សាវេត្វា បិចតពាលេ ខាទិតព្វផលាផលពហណពាលេ ច ពុច្ឆិំ បរិហតិ; ពេឃិសេតីពិ ពុច្ឆិបរិហារិកំ ហោតិ

បត្តោបិ ពេត ឧទកំ ឧទ្ធរិត្វា ត្សាតពាលេ ពុដិបរិកណ្ណពរណពាលេ ច ពាយបរិហារិកោ ហោតិ អាហារំ ពហេត្វា កុញ្ជតពាលេ ពុច្ឆិបរិហារិកោ

ចាសិបិ តាយ ឥត្តពដ្ឋឆ្នេឥតពាលេ មញ្ចបីឋាតំ អដ្គបាឌចីចរពុដិឌណ្ឌពសជ្ជតពាលេ ច ពាយបរិហារិកា ហោតិ ឧច្ឆុឆេឥតតាឡិពេរាឌិពច្ឆតពាលេ ពុច្ឆិបរិហារិកា

ឃ្មុចិបិ ចីចរសិព្វតពាលេ ពាយបរិហារិកា ហោតិ បូចំ ចា ផលំ ចា ចិជ្ឈិត្វា ខាឌតពាលេ ពុច្ឆិបរិហារិកា

ពាយពន្ធំ ពន្ធិត្វា ចិចរណពាលេ ពាយបរិហារិកំ ឧច្ឆុអាឌីតិ ពន្ធិត្វា ពហណពាលេ ពុច្ឆិបរិហារិកំ

បរិស្សាចតំ ពេត ឧទកំ បរិស្សាវេត្វា ត្សាតពាលេ, សេតាសតបរិកណ្ណពរណពាលេ ច ពាយបរិហារិកំ បាតីយំ បរិស្សាចតពាលេ, ពេតេច តិលតណ្ឌុលបុថុកាឌីតិ ពហេត្វា ខាឌតពាលេ ច ពុច្ឆិបរិហារិយំ អយំ តាច អដ្ឋបរិក្ខារិកស្ស បរិក្ខារមត្តា តចបរិក្ខារិកស្ស បត សេយ្យំ បចិសត្តស្ស ពត្ថរណំ បច្ចត្ថរណំ ចា ពុញ្ចិកា ចា ចដ្តិ ឥសបរិក្ខារិកស្ស តិសីឥតំ ចា ចម្មខណ្ឌំ ចា ចដ្តិ ឲពាឥសបរិក្ខារិកស្ស បត ពត្តរយដ្ឋិ ចា ពេលតាឡិពាកា ចា ចដ្តិ ត្វាឥសបរិក្ខារិកស្ស ឆត្តំ ចា ឧបាហតំ ចា ចដ្តិ ឲពេតសុ ច អដ្ឋបរិក្ខារិកោច សត្តុដ្ឋោ, ព្វតទេ អសត្តុដ្ឋា មហិច្ឆា មហាភារាពិ ត ចត្តព្វា ឲពេពិ ហិ អប្បិច្ឆាច សត្តុដ្ឋាច សុភរាច សល្លហុពចុត្តិតោច ភពចា បត ត ឃិមំ សុត្តំ ពេសំ ចសេត ពេចសិ, អដ្ឋបរិក្ខារិកស្ស ចសេត ពេចសិ សោ ហិ ឥដ្ឋពចាសិញ្ញា ឃ្មុចិញ្ញា

បរិស្សាវនេ បក្ខិបិត្វា បត្តស្ស អន្តោ ឋបេត្វា បត្តំ អំសកូដេ លគ្គេត្វា តិចីវរំ កាយបដិពទ្ធំ កត្វា យេនិច្ឆកំ សុខំ បក្កមតិ។ បដិនិវត្តេត្វា គហេតព្ពំ នាមស្ស ន ហោតិ។ ឥតិ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ សល្លហុកវុត្តិតំ ទស្សេន្តោ ភគវា – “សន្តុដ្ឋោ ហោតិ កាយបរិហារិកេន ចីវរេន”តិអាទិមាហ។ តត្ថ កាយបរិហារិកេនាតិ កាយបរិហរណមត្តកេន។ កុច្ឆិបរិហារិកេនាតិ កុច្ឆិបរិហរណមត្តកេន។ សមាទាយេវ បក្កមតីតិ អដ្ឋបរិក្ខារមត្តកំ សព្ពំ គហេត្វាវ កាយបដិពទ្ធំ កត្វាវ គច្ឆតិ។ “មម វិហារោ បរិវេណំ ឧបដ្ឋាកោ”តិ អាសង្គោ វា ពន្ធោ វា ន ហោតិ។ សោ ជិយា មុត្តោ សរោ វិយ, យូថា អបក្កន្តោ មត្តហត្ថី វិយ ច ឥច្ឆិតិច្ឆិតំ សេនាសនំ វនសណ្ឌំ រុក្ខមូលំ វនបព្ភារំ បរិភុញ្ជន្តោ ឯកោវ តិដ្ឋតិ, ឯកោវ និសីទតិ។ សព្ពិរិយាបថេសុ ឯកោវ អទុតិយោ។

“ចាតុទ្ទិសោ អប្បដិឃោ ច ហោតិ,

សន្តុស្សមានោ ឥតរីតរេន;

បរិស្សយានំ សហិតា អឆម្ភី,

ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។ (សុ. និ. ៤២);

ឯវំ វណ្ណិតំ ខគ្គវិសាណកប្បតំ អាបជ្ជតិ។

ឥទានិ តមត្ថំ ឧបមាយ សាធេន្តោ – “សេយ្យថាបី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បក្ខី សកុណោតិ បក្ខយុត្តោ សកុណោ។ ឌេតីតិ ឧប្បតតិ។ អយំ បនេត្ថ សង្ខេបត្ថោ – សកុណា នាម “អសុកស្មិំ បទេសេ រុក្ខោ បរិបក្កផលោ”តិ ញត្វា នានាទិសាហិ អាគន្ត្វា នខបត្តតុណ្ឌាទីហិ តស្ស ផលានិ វិជ្ឈន្តា វិធុនន្តា ខាទន្តិ។ ‘ឥទំ អជ្ជតនាយ, ឥទំ ស្វាតនាយ ភវិស្សតី’តិ នេសំ ន ហោតិ។ ផលេ បន ខីណេ នេវ រុក្ខស្ស អារក្ខំ ឋបេន្តិ, ន តត្ថ បត្តំ វា នខំ វា តុណ្ឌំ វា ឋបេន្តិ។ អថ ខោ តស្មិំ រុក្ខេ អនបេក្ខោ ហុត្វា, យោ យំ ទិសាភាគំ ឥច្ឆតិ, សោ តេន សបត្តភារោវ ឧប្បតិត្វា គច្ឆតិ។ ឯវមេវ អយំ ភិក្ខុ និស្សង្គោ និរបេក្ខោ យេន កាមំ បក្កមតិ។ តេន វុត្តំ “សមាទាយេវ បក្កមតី”តិ។

នីវរណប្បហានកថា

២១៦។ សោ ឥមិនា ចាតិអាទិនា កិំ ទស្សេតិ? អរញ្ញវាសស្ស បច្ចយសម្បត្តិំ ទស្សេតិ។ យស្ស ហិ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយា នត្ថិ, តស្ស អរញ្ញវាសោ ន ឥជ្ឈតិ។ តិរច្ឆានគតេហិ វា វនចរកេហិ វា សទ្ធិំ វត្តព្ពតំ អាបជ្ជតិ។ អរញ្ញេ អធិវត្ថា ទេវតា – “កិំ ឯវរូបស្ស បាបភិក្ខុនោ អរញ្ញវាសេនា”តិ ភេរវសទ្ទំ សាវេន្តិ, ហត្ថេហិ សីសំ បហរិត្វា បលាយនាការំ ករោន្តិ។ “អសុកោ ភិក្ខុ អរញ្ញំ បវិសិត្វា ឥទញ្ចិទញ្ច បាបកម្មំ អកាសី”តិ អយសោ បត្ថរតិ។ យស្ស បនេតេ ចត្តារោ បច្ចយា អត្ថិ, តស្ស អរញ្ញវាសោ ឥជ្ឈតិ។ សោ ហិ អត្តនោ

ᩈᩦᩃᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᩊᨠᩴ ᩅᩤ ᨲᩥᩃᨠᩴ ᩅᩤ ᩋᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩦᨲᩥᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩴ ᨡᨿᨲᩮᩣ ᩅᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ. ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᨵᩥᩅᨲ᩠ᨳᩤ ᨴᩮᩅᨲᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩤ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ. ᩍᨲᩥᩔ ᩏᨴᨠᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩃᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᩅᩥᨿ ᨿᩈᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ, ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩴ, ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩥᨣ᩠ᨥᩮᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᨲᨴᩮᩅ ᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ – “ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨧᩮᨷᩥ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩉᩥ. ᨲᩮᨶ ᨲᩴ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᩮᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᩋᩣᩈᨲᩥ ᨧ ᩑᨲ᩠ᨳᩤᨲᩥ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ, ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩤᨴᩦᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ. ᨲᩮᨶᩤᩉ – “ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣᨷᩥ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ , ᨷᩦᨮᨾ᩠ᨷᩥ, ᨽᩥᩈᩥᨷᩥ, ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᨾ᩠ᨷᩥ, ᩅᩥᩉᩤᩁᩮᩣᨷᩥ, ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨷᩥ, ᨷᩤᩈᩤᨴᩮᩣᨷᩥ, ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ, ᨣᩩᩉᩤᨷᩥ, ᩋᨭ᩠ᨭᩮᩣᨷᩥ, ᨾᩣᩊᩮᩣᨷᩥ, ᩃᩮᨱᨾ᩠ᨷᩥ, ᩅᩮᩊᩩᨣᩩᨾ᩠ᨻᩮᩣᨷᩥ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨾ᩠ᨷᩥ, ᨾᨱ᩠ᨯᨷᩮᩣᨷᩥ, ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩤ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᩴ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ. ᪕᪒᪗).

ᩋᨷᩥ ᨧ – “ᩅᩥᩉᩤᩁᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨷᩤᩈᩤᨴᩮᩣ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᩴ ᨣᩩᩉᩤ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᩥᩉᩤᩁᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᨶᩤᨾ. “ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩦᨮᩴ ᨽᩥᩈᩥ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᨶᩤᨾ. “ᨧᩥᨾᩥᩃᩥᨠᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩤᩁᩮᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᨶ᩠ᨳᩤᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᨶᩤᨾ. “ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩤ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩒᨠᩤᩈᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᨶᩤᨾᩤᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ.

ᩍᨾᩔ ᨷᨶ ᩈᨠᩩᨱᩈᨴᩥᩈᩔ ᨧᩤᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨻᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᨡᩦᩃᩤ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ. “ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩴ ᨶᩤᨾ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨵᨶᩩᩈᨲᩥᨠᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩤ. ᪖᪕᪔) ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᩍᨾᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᩴ. ᨲᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨶ᩠ᨴᨧ᩠ᨨᩤᨿᩴ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩴ. ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩃᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩏᨴᨠᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩦᩈᩩ ᩏᨴᨠᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩦᨲᩤᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨧ᩠ᨨᩤᨿᩤᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨶᩣᨶᩤᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᨡᩣᨿᨾᩣᨶᩣᩈᩩ ᩈᩦᨲᩮᨶ ᩅᩤᨲᩮᨶ ᨻᩦᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨠᨶ᩠ᨴᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩏᨴᨠᩴ, ᨲᩮᨶ ᨴᩤᩁᩥᨲᩴ, ᩏᨴᨠᩮᨶ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨷᨴᩮᩈᩴ. ᨿᩴ ᨶᨴᩦᨲᩩᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ, ᨶᨴᩦᨠᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩁᨩᨲᨷᨭ᩠ᨭᩈᨴᩥᩈᩤ ᩅᩤᩃᩥᨠᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨾᨱᩥᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᨶᨣᩉᨶᩴ, ᨾᨱᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈᨴᩥᩈᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᨲᩥ. ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨠᨶ᩠ᨴᩁᩴ ᩒᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᨷᩤᨶᩦᨿᩴ ᨷᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨲ᩠ᨲᩤᨶᩥ ᩈᩦᨲᩤᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤᩃᩥᨠᩴ ᩏᩔᩤᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨾᨱᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨣᩥᩁᩥᨣᩩᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩤᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩤ, ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩅᩤ ᩏᨾᨦ᩠ᨣᩈᨴᩥᩈᩴ ᨾᩉᩤᩅᩥᩅᩁᩴ. ᩈᩩᩈᩤᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᨶᨷᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᨶᩩᩔᩤᨶᩴ ᩋᨶᩩᨷᨧᩤᩁᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨠᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨷᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩮᨶᩮᩅᩤᩉ – “ᩅᨶᨷᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩪᩁᩤᨶᨾᩮᨲᩴ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᩤᨶᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩋᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠᩤᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ. ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᩦᩅᩁᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩈᨲᩥ. ᨷᩃᩤᩃᨷᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩃᩤᩃᩁᩤᩈᩥᩴ. ᨾᩉᩤᨷᩃᩤᩃᨷᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᩃᩤᩃᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨻ᩠ᨽᩤᩁᩃᩮᨱᩈᨴᩥᩈᩮ ᩋᩣᩃᨿᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨣᩩᨾ᩠ᨻᩤᨴᩦᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᩃᩤᩃᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩤ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩤ ᩈᨾᨱᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᨷᨧ᩠ᨨᩤᨽᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ. ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ. ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩐᩁᩩᨻᨴ᩠ᨵᩤᩈᨶᩴ. ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ. ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨷᨱᩥᨵᩤᨿᩤᨲᩥ ᩏᨷᩁᩥᨾᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩏᨩᩩᨠᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨭ᩠ᨮᩤᩁᩈ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩤ ᨠᩮᩣᨭᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ. ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨧᨾ᩠ᨾᨾᩴᩈᨶ᩠ᩉᩤᩁᩪᨶᩥ ᨶ ᨷᨱᨾᨶ᩠ᨲᩥ. ᩋᨳᩔ ᨿᩤ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨱᨾᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩤ ᨡᨱᩮ ᨡᨱᩮ ᩅᩮᨴᨶᩤ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨲᩤ ᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩤᩈᩩ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ ᨶ ᨷᩁᩥᨷᨲᨲᩥ, ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ. ᨷᩁᩥᨾᩩᨡᩴ ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩤᨶᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᩈᨲᩥᩴ ᨮᨷᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ.

មុខសមីបេ វា កត្វាតិ អត្ថោ។ តេនេវ វិភង្គេ វុត្តំ – “អយំ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ សូបដ្ឋិតា នាសិកគ្គេ វា មុខនិមិត្តេ វា, តេន វុច្ចតិ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា”តិ (វិភ. ៥៣៧)។ អថ វា បរីតិ បរិគ្គហដ្ឋោ។ មុខន្តិ និយ្យានដ្ឋោ។ សតីតិ ឧបដ្ឋានដ្ឋោ។ តេន វុច្ចតិ – “បរិមុខំ សតិ”ន្តិ។ ឯវំ បដិសម្ភិទាយំ វុត្តនយេនបេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ តត្រាយំ សង្ខេបោ – “បរិគ្គហិតនិយ្យានសតិំ កត្វា”តិ។

១០៧។ អភិជ្ឈំ លោកេតិ ឯត្ថ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា លោកោ, តស្មា បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ រាគំ បហាយ កាមច្ឆន្ទំ វិក្ខម្ភេត្វាតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ វិគតាភិជ្ឈេនាតិ វិក្ខម្ភនវសេន បហីនត្តា វិគតាភិជ្ឈេន, ន ចក្ខុវិញ្ញាណសទិសេនាតិ អត្ថោ។ អភិជ្ឈាយ ចិត្តំ បរិសោធេតីតិ អភិជ្ឈាតោ ចិត្តំ បរិមោចេតិ។ យថា តំ សា មុញ្ចតិ ចេវ, មុញ្ចិត្វា ច ន បុន គណ្ហាតិ, ឯវំ ករោតីតិ អត្ថោ។ ព្យាបាទបទោសំ បហាយាតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ព្យាបជ្ជតិ ឥមិនា ចិត្តំ បូតិកុម្មាសាទយោ វិយ បុរិមបកតិំ វិជហតីតិ ព្យាបាទោ។ វិការាបត្តិយា បទុស្សតិ, បរំ វា បទូសេតិ វិនាសេតីតិ បទោសោ។ ឧភយមេតំ កោធស្សេវាធិវចនំ។ ថិនំ ចិត្តគេលញ្ញំ។ មិទ្ធំ ចេតសិកគេលញ្ញំ, ថិនញ្ច មិទ្ធញ្ច ថិនមិទ្ធំ។ អាលោកសញ្ញីតិ រត្តិម្បិ ទិវាទិដ្ឋាលោកសញ្ជាននសមត្ថាយ វិគតនីវរណាយ បរិសុទ្ធាយ សញ្ញាយ សមន្នាគតោ។ សតោ សម្បជានោតិ សតិយា ច ញាណេន ច សមន្នាគតោ។ ឥទំ ឧភយំ អាលោកសញ្ញាយ ឧបការត្តា វុត្តំ។ ឧទ្ធច្ចញ្ច កុក្កុច្ចញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ។ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោតិ វិចិកិច្ឆំ តរិត្វា អតិក្កមិត្វា ឋិតោ។ “កថមិទំ កថមិទ”ន្តិ ឯវំ នប្បវត្តតីតិ អកថំកថី។ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ អនវជ្ជេសុ ធម្មេសុ។ “ឥមេ នុ ខោ កុសលា កថមិមេ កុសលា”តិ ឯវំ ន វិចិកិច្ឆតិ ន កង្ខតីតិ អត្ថោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ ឥមេសុ បន នីវរណេសុ វចនត្ថលក្ខណាទិភេទតោ យំ វត្តព្ពំ សិយា, តំ សព្ពំ វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តំ។

១០៨។ យា បនាយំ សេយ្យថាបិ មហារាជាតិ ឧបមា វុត្តា។ តត្ថ ឥណំ អាទាយាតិ វឌ្ឍិយា ធនំ គហេត្វា។ ព្យន្តិំ ករេយ្យាតិ វិគតន្តំ ករេយ្យ, យថា តេសំ កាកណិកមត្តោបិ បរិយន្តោ នាម នាវសិស្សតិ, ឯវំ ករេយ្យ; សព្ពសោ បដិនិយ្យាតេយ្យាតិ អត្ថោ។ តតោនិទានន្តិ អាណណ្យនិទានំ។ សោ ហិ “អណណោម្ហី”តិ អាវជ្ជន្តោ ពលវបាមោជ្ជំ លភតិ, សោមនស្សំ អធិគច្ឆតិ, តេន វុត្តំ – “លភេថ បាមោជ្ជំ, អធិគច្ឆេយ្យ សោមនស្ស”ន្តិ។

១០៩។ វិសភាគវេទនុប្បត្តិយា កកចេនេវ ចតុរិយាបថំ ឆិន្ទន្តោ អាពាធតីតិ អាពាធោ, ស្វាស្ស អត្ថីតិ អាពាធិកោ។ តំ សមុដ្ឋានេន ទុក្ខិតោតិ ទុក្ខិតោ។ អធិមត្តគិលានោតិ ពាឡ្ហគិលានោ។ នច្ឆាទេយ្យាតិ អធិមត្តព្យាធិបរេតតាយ ន រុច្ចេយ្យ។ ពលមត្តាតិ ពលមេវ, ពលញ្ចាស្ស កាយេ ន ភវេយ្យាតិ អត្ថោ។ តតោនិទានន្តិ អារោគ្យនិទានំ។ តស្ស ហិ – “អរោគោម្ហី”តិ អាវជ្ជយតោ តទុភយំ ហោតិ។ តេន វុត្តំ – “លភេថ បាមោជ្ជំ, អធិគច្ឆេយ្យ សោមនស្ស”ន្តិ។

១១០។ ន ចស្ស កិញ្ចិ ភោគានំ វយោតិ កាកណិកមត្តម្បិ ភោគានំ វយោ ន ភវេយ្យ។ តតោនិទានន្តិ ពន្ធនាមោក្ខនិទានំ។ សេសំ វុត្តនយេនេវ សព្ពបទេសុ យោជេតព្ពំ។

១១១-១១២។ អត្តាធីនោតិ ន អត្តនិ អធីនោ, អត្តនោ រុចិយា កិញ្ចិ កាតុំ ន លភតិ។ បរាធីនោតិ បរេសុ អធីនោ បរស្សេវ រុចិយា

វត្តតិ។ ន យេន កាយំ ករោតិ យេន និសាការកេនស្ស កន្តកាយតា ហោតិ, ឧដ្ឋា ឧប្បជ្ជតិ កយនាយ, តេន កត្តុំ ន លភតិ។ តាសញ្ញាតិ តាសកាវា។ ភុជិស្សាតិ អត្តនោ សន្តកោ។ តនោតិនាគត្តិ ភុជិស្សតិនាតិ។ កន្តារទ្ធានមគ្គន្តិ កន្តារំ អទ្ធានមគ្គំ, និរុទកំ ទីឃមគ្គន្តិ អត្ថោ។ តនោតិនាគត្តិ ខេមន្តភូមិនិនាតិ។

១១១១។ ព្ហមេ បញ្ញា គិវរេណ អប្បហីនេតិ ឯត្ថ គវចា អប្បហីនកាមច្ឆន្ទនីវរណំ ព្ហណសជិសំ, សេសានិ ទោកាជិសជិសានិ កត្វា ទស្សេតិ។ តត្រាយំ សជិសតា។ យោ ហិ បរេសំ ព្ហណំ គហេត្វា វិនាសេតិ, សោ តេហិ ព្ហណំ ទេហីតិ ចុច្ចមានោបិ ផរុសំ ចុច្ចមានោបិ ពជ្ឈមានោបិ វធីយមានោបិ កិញ្ចិ បដិពាហិតុំ ន សក្កោតិ, សព្ពំ តិតិក្ខតិ។ តិតិក្ខាការណំ ហិស្ស តំ ព្ហណំ ហោតិ។ ឯវមេវ យោ យម្ហិ កាមច្ឆន្ទេន រជ្ជតិ, តណ្ហាសហគតេន តំ វត្ថុំ គណ្ហាតិ, សោ តេន ផរុសំ ចុច្ចមានោបិ ពជ្ឈមានោបិ វធីយមានោបិ សព្ពំ តិតិក្ខតិ, តិតិក្ខាការណំ ហិស្ស សោ កាមច្ឆន្ទោ ហោតិ, ឃរសាមិកេហិ វធីយមានានំ ឥត្ថីនំ វិយាតិ, ឯវំ ព្ហណំ វិយ កាមច្ឆន្ទោ ទដ្ឋព្វោ។

យថា បន បិត្តរោគាតុរោ មធុសក្ករាទីសុបិ ជិវ្ហាសុ បិត្តរោគាតុរតាយ តេសំ រសំ ន វិន្ទតិ, "តិត្តកំ តិត្តក"ន្តិ ឧគ្គិរតិមេវ។ ឯវមេវ ព្យាបន្នចិត្តោ ហិតកាមេហិ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ អប្បមត្តកម្បិ ឱវទិយមានោ ឱវាទំ ន គណ្ហាតិ។ "អតិ វិយ មេ តុម្ហេ ឧបទ្ទវេថា"តិអាទីនិ វត្វា វិព្ភមតិ។ បិត្តរោគាតុរតាយ សោ បុរិសោ មធុសក្ករាទីនំ វិយ កោធាតុរតាយ ឈានសុខាទិភេទំ សាសនរសំ ន វិន្ទតីតិ។ ឯវំ រោគោ វិយ ព្យាបាទោ ទដ្ឋព្វោ។

យថា បន នក្ខត្តទិវសេ ពន្ធនាគារេ ពទ្ធោ បុរិសោ នក្ខត្តស្ស នេវ អាទិំ ន មជ្ឈំ ន បរិយោសានំ បស្សតិ។ សោ ទុតិយទិវសេ មុត្តោ អហោ ហិយ្យោ នក្ខត្តំ មនាបំ, អហោ នច្ចំ, អហោ គីតន្តិអាទីនិ សុត្វាបិ បដិវចនំ ន ទេតិ។ កិំ ការណា? នក្ខត្តស្ស អននុភូតត្តា។ ឯវមេវ ថិនមិទ្ធាភិភូតោ ភិក្ខុ វិចិត្តនយេបិ ធម្មស្សវនេ បវត្តមានេ នេវ តស្ស អាទិំ ន មជ្ឈំ ន បរិយោសានំ ជានាតិ។ សោបិ ឧដ្ឋិតេ ធម្មស្សវនេ អហោ ធម្មស្សវនំ, អហោ ការណំ, អហោ ឧបមាតិ ធម្មស្សវនស្ស វណ្ណំ ភណមានានំ សុត្វាបិ បដិវចនំ ន ទេតិ។ កិំ ការណា? ថិនមិទ្ធវសេន ធម្មកថាយ អននុភូតត្តា។ ឯវំ ពន្ធនាគារំ វិយ ថិនមិទ្ធំ ទដ្ឋព្វំ។

យថា បន នក្ខត្តំ កីឡន្តោបិ ទាសោ – "ឥទំ នាម អច្ចាយិកំ ករណីយំ អត្ថិ, សីឃំ តត្ថ គច្ឆាហិ។ នោ ចេ គច្ឆសិ, ហត្ថបាទំ វា តេ ឆិន្ទាមិ កណ្ណនាសំ វា"តិ វុត្តោ សីឃំ គច្ឆតិមេវ។ នក្ខត្តស្ស អាទិមជ្ឈបរិយោសានំ អនុភវិតុំ ន លភតិ, កស្មា? បរាធីនតាយ, ឯវមេវ វិនយេ អបកតញ្ញុនា វិវេកត្ថាយ អរញ្ញំ បវិដ្ឋេនាបិ កិស្មិញ្ចិទេវ អន្តមសោ កប្បិយមំសេបិ អកប្បិយមំសសញ្ញាយ ឧប្បន្នាយ វិវេកំ បហាយ សីលវិសោធនត្ថំ វិនយធរស្ស សន្តិកំ គន្តព្វំ ហោតិ, វិវេកសុខំ អនុភវិតុំ ន លភតិ, កស្មា? ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចាភិភូតតាយាតិ។ ឯវំ ទាសព្យំ វិយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ទដ្ឋព្វំ។

យថា បន កន្តារទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ បុរិសោ ចោរេហិ មនុស្សានំ វិលុត្តោកាសំ បហតោកាសញ្ច ទិស្វា ទណ្ឌកសទ្ទេនបិ សកុណសទ្ទេនបិ "ចោរា អាគតា"តិ ឧស្សង្កិតបរិសង្កិតោវ ហោតិ, គច្ឆតិបិ តិដ្ឋតិបិ និវត្តតិបិ, គតដ្ឋានតោ អគតដ្ឋានមេវ ពហុតរំ ហោតិ។ សោ

កិច្ឆេន កសិរេន ខេមន្តភូមិំ បាបុណាតិ វា ន វា បាបុណាតិ។ ឯវមេវ យស្ស អដ្ឋសុ ឋានេសុ វិចិកិច្ឆា ឧប្បន្នា ហោតិ, សោ – “ពុទ្ធោ នុ ខោ, នោ នុ ខោ ពុទ្ធោ”តិអាទិនា នយេន វិចិកិច្ឆន្តោ អធិមុច្ចិត្វា សទ្ធាយ គណ្ហិតុំ ន សក្កោតិ។ អសក្កោន្តោ មគ្គំ វា ផលំ វា ន បាបុណាតីតិ។ យថា កន្តារទ្ធានមគ្គេ – “ចោរា អត្ថិ នត្ថី”តិ បុនប្បុនំ អាសប្បនបរិសប្បនំ អបរិយោគាហនំ ឆម្ភិតត្តំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទេន្តោ ខេមន្តបត្តិយា អន្តរាយំ ករោតិ, ឯវំ វិចិកិច្ឆាបិ – “ពុទ្ធោ នុ ខោ, ន ពុទ្ធោ”តិអាទិនា នយេន បុនប្បុនំ អាសប្បនបរិសប្បនំ អបរិយោគាហនំ ឆម្ភិតត្តំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទយមានា អរិយភូមិប្បត្តិយា អន្តរាយំ ករោតីតិ កន្តារទ្ធានមគ្គោ វិយ វិចិកិច្ឆា ទដ្ឋព្វា។

១១៣។ ឥទានិ – “សេយ្យថាបិ, មហារាជ, អានណ្យ”ន្តិ ឯត្ថ កថំ បហីនកាមច្ឆន្ទស្ស អានណ្យសទិសំ, សេសានំ អារោគ្យាទិសទិសតំ កត្វា ទស្សេតិ។ តត្រាយំ សទិសតា, យថា ហិ បុរិសោ ឥណំ អាទាយ កម្មន្តេ បយោជេត្វា សមិទ្ធិំ បត្តោ – “ឥទំ ឥណំ នាម បលិពោធមូល”ន្តិ ចិន្តេត្វា សវឌ្ឍិកំ ឥណំ និយ្យាតេត្វា បណ្ណំ ផាលាបេយ្យ។ អថស្ស តតោ បដ្ឋាយ នេវ កោចិ ទូតំ បេសេតិ, ន បណ្ណំ។ សោ ឥណសាមិកេ ទិស្វាបិ សចេ ឥច្ឆតិ, អាសនា ឧដ្ឋហតិ, នោ ចេ ន ឧដ្ឋហតិ, កស្មា? តេហិ សទ្ធិំ និល្លេបតាយ អលគ្គតាយ។ ឯវមេវ ភិក្ខុ – “អយំ កាមច្ឆន្ទោ នាម បលិពោធមូល”ន្តិ ចិន្តេត្វា ឆ ធម្មេ ភាវេត្វា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បជហតិ។ តេ បន ឆ ធម្មេ មហាសតិបដ្ឋានេ វណ្ណយិស្សាម។ តស្សេវំ បហីនកាមច្ឆន្ទស្ស យថា ឥណមុត្តស្ស បុរិសស្ស ឥណសាមិកេ ទិស្វា នេវ ភយំ ន ឆម្ភិតត្តំ ហោតិ។ ឯវមេវ បរវត្ថុម្ហិ នេវ សង្គោ ន ពន្ធោ ហោតិ។ ទិព្ពានិបិ រូបានិ បស្សតោ កិលេសោ ន សមុទាចរតិ។ តស្មា ភគវា អានណ្យមិវ កាមច្ឆន្ទប្បហានំ អាហ។

យថា បន សោ បិត្តរោគាតុរោ បុរិសោ ភេសជ្ជកិរិយាយ តំ រោគំ វូបសមេត្វា តតោ បដ្ឋាយ មធុរសក្ខរាទីនំ រសំ វិន្ទតិ។ ឯវមេវ ភិក្ខុ “អយំ ព្យាបាទោ នាម មហា អនត្ថការោ”តិ ឆ ធម្មេ ភាវេត្វា ព្យាបាទនីវរណំ បជហតិ។ សព្ពនីវរណេសុ ឆ ធម្មេ មហាសតិបដ្ឋានេយេវ វណ្ណយិស្សាម។ ន កេវលញ្ច ឯតេយេវ, យេបិ ថិនមិទ្ធាទីនំ បហានាយ ភាវេតព្ពា, តេបិ សព្ពេ តត្ថេវ វណ្ណយិស្សាម។ សោ ឯវំ បហីនព្យាបាទោ យថា បិត្តរោគវិមុត្តោ បុរិសោ មធុរសក្ខរាទីនំ រសំ សម្បិយាយមានោ បដិសេវតិ, ឯវមេវ អាចារបណ្ណត្តិអាទីនិ សិក្ខាបទានិ សិរសា សម្បដិច្ឆិត្វា សម្បិយាយមានោ សិក្ខតិ។ តស្មា ភគវា អារោគ្យមិវ ព្យាបាទប្បហានំ អាហ។

យថា សោ នក្ខត្តទិវសេ ពន្ធនាគារំ បវេសិតោ បុរិសោ អបរស្មិំ នក្ខត្តទិវសេ – “បុព្ពេបិ អហំ បមាទទោសេន ពទ្ធោ, តេន នក្ខត្តំ នានុភវិំ។ ឥទានិ អប្បមត្តោ ភវិស្សាមី”តិ យថាស្ស បច្ចត្ថិកា ឱកាសំ ន លភន្តិ, ឯវំ អប្បមត្តោ ហុត្វា នក្ខត្តំ អនុភវិត្វា – ‘អហោ នក្ខត្តំ, អហោ នក្ខត្ត’ន្តិ ឧទានំ ឧទានេសិ, ឯវមេវ ភិក្ខុ – “ឥទំ ថិនមិទ្ធំ នាម មហាអនត្ថការ”ន្តិ ឆ ធម្មេ ភាវេត្វា ថិនមិទ្ធនីវរណំ បជហតិ, សោ ឯវំ បហីនថិនមិទ្ធោ យថា ពន្ធនា មុត្តោ បុរិសោ សត្តាហម្បិ នក្ខត្តស្ស អាទិមជ្ឈបរិយោសានំ អនុភវតិ, ឯវមេវ ធម្មនក្ខត្តស្ស អាទិមជ្ឈបរិយោសានំ អនុភវន្តោ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណាតិ។ តស្មា ភគវា ពន្ធនា មោក្ខមិវ ថិនមិទ្ធប្បហានំ អាហ។

ឃឆា បត ៩ារសា កិច្ចិរេចច យិត្តុ ក្ខបតិស្សាឃ សាយិកាត់ ឆត់ ឆត្វា អត្តាត់ ក្ងឌិស្សំ ពត្វា តរតា បដ្ឋាឃ ឃំ ព្ពុន្ធតិ, ចំ ពររាតិ៍ ឲចរយច

កិល្លុ – “ព្ពុត់ ក្ខន្ធឆ្ងព្រក្កុច្ចំ គាយ យហា អតត្តុការ”ត្តិ ៧ ឆរយ្ខ ការចត្វា ក្ខន្ធឆ្ងព្រក្កុច្ចំ បឌហតិ៍ រសា ឲចំ បហឹទ័តាក្ខន្ធឆ្ងព្រក្កុច្ចោ ឃឆា ក្ងឌិស្សា

បុទ័រសា ឃំ ព្ពុន្ធតិ, ចំ ពររាតិ, ត ចំ រកាធិ ពាលក្ការរត តរតា គិចរត្តតិ , ឲចរយច ឃឆា ស្វាំ រតក្កូលប៉ិបត់ បដ៉ិបឌ្ឍតិ, ត ចំ

ក្ខន្ធឆ្ងព្រក្កុច្ចំ ពាលក្ការរត តរតា គិចរត្តតិ៍ តស្វា កកចា ក្ងឌិស្សំ ចិឃ ក្ខន្ធឆ្ងព្រក្កុច្ចប្បហាត់ អាហ៍

ឃឆា ពាលចា បុទ័រសា ហត្តុសាទំ ពរហត្វា សឌ្ឍាចុរឆា សបទ័ចារទា ពត្តាទំ បដ៉ិបរឌ្ឍឃ្យ, ចំ រចារា ក្ខុររតាច ឌិស្វា បលិរឃឃ្យ៍ រសា

រសាត្តិតា ចំ ពត្តាទំ គិត្តុទ័ត្វា រលយត្តំ បរត្តា ហដ្ឋពុរដ្ឋា អស្សុ៍ ឲចរយច កិល្លុ “អឃំ ចិចិកិច្ឆា គាយ យហា អតត្តុការិកា”តិ ៧ ឆរយ្ខ

ការចត្វា ចិចិកិច្ឆំ បឌហតិ ៍ រសា ឲចំ បហឹតចិចិកិច្ឆោ ឃឆា ពាលចា បុទ័រសា សឌ្ឍាចុរឆា សបទ័ចារទា គិត្ថុរឃា រចាររ តិលាំ ចិឃ

អករលាត្វា រសាត្តិតា គិល្លុយិត្វា រលយត្តក្ខុយិ៍ បិបុណាតិ, ឲចរយច កិល្លុ ក្ខុច្ចុទ័តពត្តាទំ គិត្តុទ័ត្វា បរយំ រលយត្តក្ខុយិ៍ អយតំ យហាគិត្ថាត់

បិបុណាតិ៍ តស្វា កកចា រលយត្តក្ខុយិ៍ ចិឃ ចិចិកិច្ឆាបហាត់ អាហ៍

១១៨៍ បិរយាឌ្ឍ ឌាឃតីតិ តុដ្ឋាការទា ឌាឃតិ៍ បយុឌិតស្ស បីតិ ឌាឃតីតិ តុដ្ឋស្ស សកលសទ័រំ រលាកឃយាគា បីតិ ឌាឃតិ៍ បីតិយគស្ស

ការឃា បស្សុទ្ធតីតិ បីតិសប្បយុត្តចិត្តស្ស បុក្កលស្ស គាយការឃា បស្សុទ្ធតិ, ចិកតឆររឆា រហាតិ៍ ស្វាំ រចរឆតីតិ កាឃិកម្បិ រចតសិកម្បិ

ស្វាំ រចឆឃតិ៍ ចិត្តុំ សយាឌិឃតីតិ ព្ពុយិគា រតក្កូលស្វុរលត ស្វុលិតស្ស ក្ខបចាររចរសតបិ អប្បតាចរសតបិ ចិត្តុំ សយាឌិឃតិ៍

បឌយឌ្ឍាតពឆា

១១៩៍ រសា ចិចិរច្ឆច ការយហិ…រប… បឌយំ ឈាត់ ក្ខបសប្បឌ្ឍ ចិហទតីតិអាឌិ បត ក្ខបចារសយាឌិគា សយាហិរត ចិរត្តុ

ក្ខបទ័ចិរសសឌស្សគត្តុំ អប្បតាសយាឌិគា សយាហិរត ចិរត្តុ តស្ស សយាឌិរគា បរគឌឌស្សគត្តុំ ចុត្តត្តិ រចឌិតត្ថា៍ ព្ពុយរយច កាឃត្តិ ព្ពុយំ

ពរឌកាឃំ៍ អគិសរត្តតីតិ រតរយតិ រស្គរហតិ, សព្ពាត្តុ បចត្តុបីតិស្វាំ ពររាតិ៍ បទ័សរត្តតីតិ សយត្តុរតា សរត្តតិ៍ បទ័ប្ងុរទតីតិ ចាឃុគា គស្តិ

ចិឃ ប្ងុរទតិ៍ បទ័ប្បុរទតីតិ សយត្តុរតា ចុសតិ៍ សព្ពាចរតា កាឃស្សាតិ អស្ស កិល្លុរគា សព្ពារកាដ្ឋាសចរតា កាឃស្ស កិច្ចិ

ក្ខបិឌិត្តុកសត្តុតិបចត្តិដ្ឋារត លចិយំសរលិហិតាត្រុកចំ អល្វុយត្តុយ្បិ ឆាត់ បឌយឌ្ឍាតស្វុរលត អចុដំ គាយ ត រហាតិ៍

១១៩៍ ឆរក្កាតិ រលរកា បដិពរលិ គ្សុរគិឃច្ញុល្លាគិ កាតុរច្ឆាច បរឃារឌត្រុច្ឆា សរត្តត្រុច្ឆា៍ កំសចារលតិ រឃត រកាតធិ រលិរហត

ពតកាឌរគ៍ យត្តុកកាឌត់ បត ឆិទំ ត រហាតិ៍ សរត្តត្តុស្ស កិឌ្ឍតិ៍ តស្វា ចំ ត ឆរស្សតិ៍ បទ័របុសកំបទ័របុសកត្តិ សិច្ចុិត្វា សិច្ចុិត្វា៍

សរត្តឃ្យាតិ ចាយហរត្តុត កំសចាលំ ពរហត្វា ឆក្កុលាហរត្តុត បយាលាឃុត្តុំ ក្ខឆកំ សិច្ចុិត្វា សិច្ចុិត្វា បទ័យឌ្ឍរត្តា បិណ្ឌុំ ពររឃ្យ៍

រស្គហាត្រុកតាតិ ក្ខឆកសិរគរហត អត្រុកតា៍ រស្គហបររតាតិ ក្ខឆកសិរគរហត បទ័ក្កុហិតា៍ សត្តុរពហិទាតិ សង្ខិ អរត្តាបរឆរសត រចច

ពាហិបរឆរសត ច សព្ពាត្តុករយច ក្ខឆកសិរគរហត ចុដិតិ អរត្ថា៍ ត ច បឈ្លុរលីតិ ត ច ពិគ្ស ពិគ្ស ក្ខឆកំ បឈ្លុតិ, សក្កា រហាតិ ហរត្តុតបិ

ឌ្ឍិហិបិ តីហិបិ អឌ្ឍុលីហិ ពរហត្វុំ ឆ្ងចឌ្ឍិកាឃបិ កាតុត្តិ អរត្ថា៍

ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠᨳᩣ

᪑᪑᪕-᪑᪑᪘᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩔᩩᨸ᩠ᨸᨿᩣᨿᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣ, ᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᨿᩮᩅ ᨸᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨿᩩᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᨿᩮᨶᨿᩮᨠ᩠ᨠᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᩣᩃᩮ, ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣᨿᩴ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣᩉᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨶ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨶ ᨧ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨧᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩦᨲᩣ ᨧᩣᩁᩥᩈᩣᩁᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᩦᨲᩴ ᩈᩣᩁᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩁᩉᩥᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨿᩣᨶᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨲᩣ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᨶᩮᩣᨶᩮᨲᩥ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨩᩦᩅᩣᩉᩥ ᨸᨧᩥᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᩁᩣᨱᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩃᩣᨽᨮᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩦᩉᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᨶᩮᩣᨶᩮᨲᩥ, ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨶᩣ ᩈᩣᩁᩣᨲᩥᨸᩦᨲᩥᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩁᩣᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᨶᩮᩣᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᨲ᩠ᨳᩮᨿᩮᩅ ᨸᨶ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩥᨸ᩠ᨸᩥᨲᨸᩥᨧ ᩅᩥᨸᨩ᩠ᨩᨿᩣᨶᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨸᨶᩮᩈᩴ ᨹᩁᨲᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨸᨶᩮᩈᩴ ᨶ ᨹᩁᨲᩦᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩮᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩣᨭᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩉᩮᩣ ᨧᩥᨿ ᨠᩁᨱᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨶᩣ ᨧᩥᨿ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩔ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠᨳᩣ

᪑᪑᪙-᪑᪒᪑᪨ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩔᩩᨸ᩠ᨸᨿᩣᨿᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ ᩈᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩥᨲᩦ᪨ ᩈᩮᩈᨸᨠ᩠ᨡᩮᨿᩮᨸᩥ ᩏᩈᩮᨧ ᨶᩮᨿᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲ ᨧ ᩈᩮᨲᩁᨲ᩠ᨲᩦᩅᩮᩃᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩮᨿᩮᩅ᪨ ᩅᩥᨶᨶᨠᩣᩈᨲᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩴ, ᩈᨲᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨴᩩᨾᩴ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᨾᩴ ᨧᩣ ᨧᩥᨶᩣᨸᩥ ᩈᩮᨲᩴ ᨸᨴᩩᨾᩴ, ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨶᩣᨲᩩᨠ᩠ᨠᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᨠᩮᨲᩣ ᨶ ᩅᩩᨠ᩠ᨠᨲᩣᨶᩦ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨸᩮᩣᩈᩦᨶᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᨠᨲᩃᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᨶᩥᨿᩮᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᩣᩈᩦᨶᩥ, ᩅᨯ᩠ᨰᩦᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠᨳᩣ

᪑᪒᪒-᪑᪒᪓᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩔᩩᨸ᩠ᨸᨿᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ ᨶᩥᩁᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ, ᨸᨽᩔᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩥᩃᩮᩈᨧᩮᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨿᩣᨿ ᩉᩥ ᩅᩥᨸᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨿ ᨠᩁᨱᨠᩣᩁᩮᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨿ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩔ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩈᩦᨶᩴ ᨸᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩈᩦᩁᩮᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨿᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩁᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩣᨭᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩔᩮᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨶᩣ ᨠᩁᨱᨠᩣᨿᩔ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩣᨭᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᨿᩴ ᨸᨶ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩩᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸᨶᨧᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᨲᩣᨶᨾᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩴ᪨

ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲᩣ ᩈᩮᩈ ᩁᩪᨸᨩ᩠ᨫᩣᨶᩃᩣᨽᩦᨿᩮᩅ, ᨶ ᩋᩁᩪᨸᨩ᩠ᨫᩣᨶᩃᩣᨽᩦᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩈᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩅᩈᩦᨽᩣᩅᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᩁᩪᨸᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨶᩥᨿᩮᩅ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩁᩪᨸᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

ចិបឃ្សតាគោលកថា

១០៍៖សោ ឲ្យចំ សយាហិតេ ចិតេត្ត...សេ... អាតេតឃ្ញាប្យតេត្តតិ សោ ក្រុងសហាកាតេហិ អដ្ឋ ស្ យយាបត្តិស្ ចិល្លាចសិកាតេថា កិក្លុតិ ឥឃ្សតិ ៍ សេសតេមត្តុ ចិសុក្ខិមតេក្កា ក្រុត្តុតតេឃត តេចជិតព្ពា៍ គោលាឥឃ្សតាយ ចិត្តា អកិតីហតីតិ ឲត្ត គោលាឥឃ្សតត្តិ មក្កគោលាមិ, ក្រុក្ខុតិ ចលគោលាមិ, សព្ពញ្ញាតញ្ញាលាមិ, បក្ខុតេចក្លាគោលាមិ, ចិបឃ្សតាគោលាមិ៍ “កិ ត្ តោ, អាក្រុសោ, គោលាឥឃ្សតចិស្ឋត្តុ ភកចតិ ព្រាហ្មចរិយំ ក្រុឃ្សតី”តិ (មហាតិ៍ ១៍១៥ស៍) ឲត្ត ហិ មក្កគោលាំ គោលាឥឃ្សតត្តិ ក្រុត្តា៍ “អឃមតេព្ញាា ក្លុត្តរិយត្សឃ្សឆតេមា អលយរិយគោលាឥឃ្សតចិតេសសោ អឆិកតេតា ចាស្ចិហាតេរា”តិ (ម៍ តិ៍ ១៍១១ប៍) ឲត្ត ចលគោលាំ៍ “ភកចតេតាបិ តោ គោលាឥឃ្សតំ ក្លុឥបិជី សត្តាហកាលក្កតេតា អាត្សអាតេរា កាលិតេយា”តិ (មហាច៍ ១០) ឲត្ត សព្ពញ្ញាតញ្ញាលាំ៍ “គោលាត្ពា បត តេម ឥឃ្សតំ ក្លុឥបិជី អក្យប្យា តេម ចិឃុត្តិ, អឃមត្តិយា ឌាតី”តិ (មហាច៍ ១៩) ឲត្ត បក្ខុតេចក្លាគោលាំ ព្ពាឆ បត គោលាឥឃ្សតាយ ចិត្តត្តិ ព្ពាជំ ចិបឃ្សតាគោលាំ គោលាឥឃ្សតត្តិ ក្រុត្តត្តិ៍

អកិតីហតីតិ ចិបឃ្សតាគោលាឃ្ស តិព្ពាត្តុតត្តាយ តត្តិត្តុ តតេប្យាំ តប្យញ្ញាទំ កតេរាតិ៍ ទ្សឹតិ អាឌិតមតេត្វា ក្រុតេត្តាតេឃច៍ ញ្ញុឥតក្យុម្យាស្លុបចតេឃាតិ ញ្ញុឥតេតត តេចច ក្យុម្យាតេសត ច ក្លុបចិតេតា ចដ្ឋិតេតា៍ អតិក្ខុក្ខាឥតបរិមក្លុតគេឥតចិក្ខិសតឆតេមាតិ ហ្យុត្វា អកាចតេដ្ឋត អតិក្ខុឆតេមា៍ ក្យក្កត្តិចិឈាតត្តាយ តត្យុចិតេលបតេតត ក្លុក្ខាឥតឆតេមា៍ អក្កបក្ខុក្កាតាលិឆចិតេតាឥតត្តាយ ល្យុក្ខាកសព្ពាហតេតត បរិមក្លុតឆតេមា៍ ឥហតេកាតេល ចា ក្លាទ្សស្ សឃាតេបត្វា កញ្ញាចាតេសត ក្សឃ្សល្អិតាតំ តេតសំ តេតសំ អក្កាតំ សល្អាតសប្យាឥតត្តុំ អញ្ញាតបឹត្សអតាឌិចតេសត បរិមក្លុតឆតេមា៍ ឲ្យចំ បរិហរិតេតាបិ តេគឥតចិក្ខិសតឆតេមា កិញ្ញុតិ តេចច ចិកិតេតិ ច, ឲ្យចំ សកាតេចាតិ អតេត្វា៍ តត្តុ ទ្សឹ ចាត្យុមហាក្សុតិតេកាតិអាឌិស្ លហិ បតេឥហិ សម្យុឥតេឃា កឆិតេតា៍ អតិក្ខុបតេឥត សដ្ឋិ បដ្ឋិតេមហិ ក្ខឹហិ អត្តក្កតេមា៍ ឲត្ត សិតំ ឲត្ត បជិតាក្ខាត្តិ ឲត្ត ចាត្យុមហាក្សុតិតេក កាតេឃ តិឃ្សិតត្ពា បជិតាត្ខត្ពា៍

១០៥៍៖ស្ុតេកាតិ ស្ត្លុតេរា៍ ឌាតិយាតិ បរិស្ក្ខាកតេសមដ្ឋិតេតា៍ ស្បរិកមុកតេតាតិ ស្ដ្ឋ កតបរិកតេមា អបតិតបិសាលាសក្លាតេរា៍ អតេក្ខាតិ តត្យុក្ខចិ៍ ចិប្យសតេក្កាតិ ស្ដ្ឋ បសតេក្កា៍ សព្ពាកាតេសប្យតេក្កាតិ តេឆាចតតេចឆតាឌិហិ សតេព្ពាហិ អាកាតេហិ សប្យតេក្កា៍ តិលត្តិអាឌិហិ ចល្អាសប្យត្តិ ឥឃ្សតិ៍ តាឌិសត្យាអាក្រុតំ បិកេជំ តេហាតិ៍ ឲចតេមច តោតិ ឲត្ត ឲ្យចំ ក្លុបយាសំសត្លុតំ តេចជិតព្ពា៍ មលិ ចិឃ ហិ កតេឌកាតេឃា៍ អាក្រុតស្ត្តា ចិឃ ចិបឃ្សតាគោលាំ៍ ចក្លុយា ប្ុរិតេសា ចិឃ ចិបឃ្សតាលិកី កិក្លុ, ហតេត្ត កតិត្វា បក្ខុតេចក្លុតេតា អឃំ តោ មលីតិ មលិតេតា អាចិក្សុតកាតេលិ ចិឃ ចិបឃ្សតាគោលាំ, អកិតីហតិត្វា តិសិត្តុឃ្ស កិក្លុតេតា ចាត្យុមហាក្សុតិកកាឃឃ្ស អាចិក្សុតកាតេលិ, តព្រិជំ ស្ត្តា អាក្រុតត្តិ ស្ត្តឃ្សាចិក្សុតកាតេលិ ចិឃ ចិបឃ្សតាគោលាំ, អកិតីហតិត្វា តិសិត្តុឃ្ស កិក្លុតេតា តឥាតេមុលាតំ ចឃ្សបត្ពាមកាតំ ចា សព្ពាចិត្តុតេចតសិកាតំ ចា ចិបឃ្សតាគោលាតេឃ្សច ចា អាចិក្សុតកាតេលិតិ៍

ព្ពាឥត្ពា ចិបឃ្សតាគោលាំ មក្កគោលាតត្តុទំ៍ ឲ្យចំ សតេត្តុបិ ឃស្ថា អកិព្ញាាចាតេរ អាតេក្ខុ ឲតឃ្ស អត្តុរាចាតេរា តត្តុិ តស្ថា ព្ពាតេឆច ឥឃ្សិតំ៍

ឃដ្ឋា ច អតិក្ខាឌិចសេត អកាតរបូសតស្ស ឌិន្នាឃ សោតឆាត្យឃា សេកចំ សង្គ៉ ស្ពាលសោ, ស្សន្នាតិចារាតស្សតិឃា សេកសេច ពសន្ត អត្សស្សសោ, ឌិសន្នាត ចក្ខុតា សេកចយ្បិ ទ្វបំ បស្សសោ កឃរត្តារសោ ក្តបជ្ជូតិ, ត អតិក្ខាឌិចសេត កាតរបូសតស្ស តដ្ឋា អកិន្នា បត្តស្ស កឃចិតោគតហេត្យរយ្យាគតត្ថយ្បិ ព្ទាជំ ព្ទាឆេច ឥឃ្សិតំ៉ អបិ ច ឃដ្ឋា ចិបស្សតាស្ពាំ តាសេបតំ យក្កុចលស្ពលរយ្យាគកំ បិឌិសេឃក្កំ បត្តិជ្ជិកំ សាយន្នាបចលំ តដ្ឋាបិ អាឌិសោតាច ព្ទាជំ ព្ទាឆ ឥឃ្សិតត្តិ សេចឌិតន្នាំ៉

យសោតាយយិទ្ធិកោលាកថា

១១៩-១១សិ៍៉យសោតាយឃត្តិ យសោត តិន្នាត្តិតំ៉ បន្នាក្ខបច្ចក្កិតិ បសន្នាហិ អសក្កុហិ ច បច្ចសក្កុហិ ច បយត្តាកាតំ៉ អហឹតិត្រៃឃត្តិ បណ្ណាតចសេត អចិកាលិត្រៃឃំ៉ ព្ទាទ្ធិយតា តិយ្យិតទ្វបញ្ញាបសេច ព្ទាទ្ធិយា ឆ្លូឥាសោតា តយ្យិ ឆ្លូឥាតំ៉ បសេច អចិទ្ធកាសណ្ណា តយ្យិ អចិទ្ធកាណ្ណត្តិ ៩ចំ បន្នាកាសេហិ សោតត បឌិបសេច សោហាតិ៉ យុជ្ជាយ្យាគ្រាបិកត្តិអាឌិ ក្តបយាត្តឃយ្បិ ហិ បឌិបកាចឥស្សតត្ថសេច ចុត្តំ៉ យុជ្ជាបឌិសា ៩ច ហិ តស្ស អសន្តា គ្រាបិកា សោហាតិ៉ សោកាបិបឌិសោរសេឃច អបិ, ចក្កាឃ សោកាបិឃា ចក្កំ អបិសេច បក្លិបត្តិ, បត្ថឌិឃ បត្ថជំ ៉ កាសណ្ណាតិ ព្ទាឥយ្បិ អហិកក្ខាកស្ស តាយំ, ត ចិលឹចកាសណ្ណាកស្ស៉ អហិកក្ខាសកា ហិ អហិតា បឌិសោរច សោហាតិ៉ តត្ថ កិក្ខាបិ “ប្សទិសោ អហិ កាសណ្ណា ក្តន្ទសេឃ្យា”តិ ហសត្ថត ក្តន្ទសយាសតា ចិឃ ឥស្សិសោតា, អឆ សោហ ចិសត្តសេតចស្ស ក្តន្ទសហំ សេចឌិតន្នាំ៉ អឃញ្ញាអហិ តាយ បឌាតិឃំ ដិសោតា, កក្កត្តទំ ចា ទ្វក្កត្តទំ ចា តិស្សាឃ, តចសោតា បទឹទំ តិក្កត្តបស្សោយាកបន្តាសោតត ឆាសេយត, បទឹទំ ឈាឥឃយាតំ ចិឃ ប្សទាលាតចំ ឌិក្កន្តសន្តាតិ ព្ទាសេហិ ចត្យហិ កាសហហិ បឃសេច កក្ខាកំ បឌហតិ, ត បក្កា តសោតា អសន្នាត ក្តន្ទទិតំ, តដ្ឋា ចិសត្តត ក្តន្ទសហំ បត្តាឃ ព្ទាជំ ចុត្តត្តិ សេចឌិតន្នាំ៉ ព្ទាតិ យុជ្ជាឌិបឌិបំ ព្ទាយស្ស កិក្ខុសតា បទឹទំ, គ្រាបិកាឌិបឌិបំ តិយ្យិតទ្វបត្តិ៉ ព្ទាឥសេយត្ថ ឆ្លូបយ្យបំបត្តិតំ៉ តិយ្យាតចិឆាតំ បសេត្ថ បសសោតា ច ព្ទាទ្ធិចិឆាឌិបក្ខាអកិន្នាកឆា បន្នាកាសេត ចិស្សទ្ធិយសក្កុ ចិត្ថាទិតាតិ តត្ថ ចុត្តតសេឃសេតច សេចឌិតន្នា៉ ក្តបយាយត្តសេច ហិ ព្ទាឆ អឆិកំ៉

ព្ទាទ្ធិចិឆសោកាលាឌិកឆា

១១ប៉-១១ឆ៍៉ តត្ថ សេលកក្សក្កកាទាឥសេឃា ចិឃ ព្ទាទ្ធិចិឆសោកាលលិកឹ កិក្ខុ ឥក្កសន្នា៉ ស្សបទិកយ្យកតយត្តិកាឥសេឃា ចិឃ ព្ទាទ្ធិចិឆសោកាលំ ឥក្កន្នាំ៉ ព្ទាទ្ធិតិទ្ធិតកាឌតចិកតិអាឌិកាទហំ ចិឃ តស្ស កិក្ខុសតា ចិក្សន្នាតំ ឥក្កន្នាំ៉

១៣០-១៣១៉ ឌិន្នាសោតឆាត្យក្តបយាឃំ ឃដ្ឋា កត្តាទន្ទាតយសក្កុ សាបសន្នា សោហាតិ បប្យឌិកសេឃា៉ តត្ថ ក្តស្សក្កិតបទិបក្កិសោតត ‘អឃំ សេកទិបសន្ទា’, ‘អឃំ យុឌិក្កុបសន្ទា’តិ ត បក្កា ចចត្ថសេបតំ, តដ្ឋា កត្តាទក្កុហំ អកត្វា សេលយយក្កុ ឥសស្សសត្តា អន្ទាតយក្កុប្បឌិបសត្តាតិ អាហ៉ អប្យឌិកឃញ្ញាសេលយយក្កុ ឃឹសេប បាឥកំ កត្វា បលិកំ បឌិបសត្តា ចុត្តប្យកាសេទ បសេទ្ទ ស្ពាំ ចចត្ថសេបតិ៉ តស្ស បចសេតត សោតំ សោតំ បន្ទាតំ អាចិក្សតកាសេលិ ចិឃ សេឃាកិសេតា ក្វទបត្តិកសេកឥាតំ ឌិន្នាតសេក្ខាច យាត្សស្សកាតក្ខា បន្ទាតំ អាចិក្សតកាសេលិ សេចឌិតសន្នា៉

១៣១-១៣២៉ សេចសោតាបទិឃសោកាល្វបយាឃំ ឥហសេទាតិ តទ្វសេលា៉ ឃ្យចាតិ សេឃាន្នាសេត្តត បយត្តាកសេតា៉ យណ្ណតកឌាតិសេកាតិ ឃ្យចាបិ បយាសេតា

ន អាលសិយោ ន កិលិន្នគត្តសរីរោ, អថ ខោ យថាបកតិកោ, ទិវសស្ស ទ្វេ តយោ វារេ ឈាយិត្វា សុទ្ធវត្ថបរិទហនអលង្ការករណេហីតិ អត្ថោ. សកលិកត្តិ កាយអតិលកចក្ខុយុធត្ថសិបិឥអកាឌិតំ អញ្ញាតរេន សទ្ទោនំ. តត្ថ យថា តស្ស យុធតិមិត្តំ បច្ចវេក្ខតោ យុទ្ធ ទោសោ បាកដោ ហោតិ, ឯវំ ចេតោបរិយញាណាយ ចិត្តំ អភិនីហរិត្វា និសិន្នស្ស កិច្ចតោ បរេសំ សោឡសវិធំ ចិត្តំ បាកដំ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ.

១៣៣-១៣៤. បុព្វេនិវាសញាណនិទ្ទេសេ តំ វិទិតំ កតកិរិយា បាកដា ហោតីតិ តំ វិទិតំ កតកាយព្ពយេន កហិតំ. តត្ថ កាយព្ពយកតបុរិសោ វិយ បុព្វេនិវាសញាណលាភី ទដ្ឋព្ពោ, តយោ កាយា វិយ តយោ ភវា ទដ្ឋព្ពា, តស្ស បុរិសស្ស តីសុ កាយេសុ តំ វិទិតំ កតកិរិយាយ អាវិភាវោ វិយ បុព្វេនិវាសាយ ចិត្តំ អភិនីហរិត្វា និសិន្នស្ស កិច្ចតោ តីសុ ភវេសុ កតកិរិយាយ បាកដភាវោ ទដ្ឋព្ពោ.

១៣៥-១៣៦. ទិព្វចក្ខុញាណនិទ្ទេសេ ចិឌិ សង្ឃាដេត្តិ អបរាបរំ សញ្ចរន្តោ. ចិឌិ ចរេន្តិបិ បាឋោ. អយមេវត្ថោ. តត្ថ នគរមជ្ឈេ សិង្ឃាដកម្ហិ បាសាទោ វិយ ខន្ធបញ្ចកោ ទដ្ឋព្ពោ, បាសាទេ ឋិតោ ចក្ខុមា បុរិសោ វិយ អយមេវ ទិព្វចក្ខុ, ឧត្តា ឋិតោ ភិក្ខុ, គេហំ បវិសន្តា វិយ បដិសន្ធិវសេន មាតុកុច្ឆិំ បវិសន្តា, គេហា និក្ខមន្តា វិយ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមន្តា, រថិកាយ ចិឌិ សញ្ចរន្តា វិយ អបរាបរំ សញ្ចរណកសត្តា, បុរតោ អព្ភោកាសេ មជ្ឈេ និសិន្នា វិយ តីសុ ភវេសុ តត្ថ តត្ថ និព្ពត្តសត្តា, បាសាទតលេ ឋិតបុរិសស្ស តេសំ មនុស្សានំ អាវិភូតកាលោ វិយ ទិព្វចក្ខុញាណាយ ចិត្តំ អភិនីហរិត្វា និសិន្នស្ស កិច្ចតោ តីសុ ភវេសុ និព្ពត្តសត្តានំ អាវិភូតកាលោ ទដ្ឋព្ពោ. ឥទញ្ច ទេសនាសុខត្ថមេវ វុត្តំ. អារុប្បេ បន ទិព្វចក្ខុស្ស គោចរោ នត្ថីតិ.

អាសវក្ខយញាណកថា

១៣៧. សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេតិ ឥធ វិបស្សនាបាទកំ ចតុត្ថជ្ឈានចិត្តំ វេទិតព្ពំ. អាសវានំ ខយញាណាយាតិ អាសវានំ ខយញាណនិព្ពត្តនត្ថាយ. ឯត្ថ ច អាសវានំ ខយោ នាម មគ្គោបិ ផលម្បិ និព្ពានម្បិ ភង្គោបិ វុច្ចតិ. “ខយេ ញាណំ, អនុប្បាទេ ញាណ”ន្តិ ឯត្ថ ហិ មគ្គោ អាសវានំ ខយោតិ វុត្តោ. “អាសវានំ ខយា សមណោ ហោតី”តិ (ម· និ· ១.៤៣៨) ឯត្ថ ផលំ.

“បរវជ្ជានុបស្សិស្ស, និច្ចំ ឧជ្ឈានសញ្ញិនោ;

អាសវា តស្ស វឌ្ឍន្តិ, អារា សោ អាសវក្ខយា”តិ. (ធ· ប· ២៥៣);

ឯត្ថ និព្ពានំ. “អាសវានំ ខយោ វយោ ភេទោ អនិច្ចតា អន្តរធាន”ន្តិ ឯត្ថ ភង្គោ. ឥធ បន និព្ពានំ អធិប្បេតំ. អរហត្តមគ្គោបិ វដ្ដតិយេវ.

ចិត្តំ អភិនីហរតីតិ វិបស្សនាចិត្តំ តន្និន្នំ តប្បោណំ តប្បព្ភារំ ករោតិ។ សោ ឥទំ ទុក្ខន្តិអាទីសុ “ឯត្តកំ ទុក្ខំ, ន ឥតោ ភិយ្យោ”តិ សព្ពម្បិ ទុក្ខសច្ចំ សរសលក្ខណបដិវេធេន យថាភូតំ បជានាតីតិ អត្ថោ។ តស្ស ច ទុក្ខស្ស និព្ពត្តិកំ តណ្ហំ “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ។ តទុភយម្បិ យំ ឋានំ បត្វា និរុជ្ឈតិ, តំ តេសំ អប្បវត្តិំ និព្ពានំ “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ; តស្ស ច សម្បាបកំ អរិយមគ្គំ “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ សរសលក្ខណបដិវេធេន យថាភូតំ បជានាតីតិ អត្ថោ។

ឯវំ សរូបតោ សច្ចានិ ទស្សេត្វា បុន កិលេសវសេន បរិយាយតោ ទស្សេន្តោ “ឥមេ អាសវា”តិអាទិមាហ។ តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោតិ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯវំ ជានន្តស្ស ឯវំ បស្សន្តស្ស, សហ វិបស្សនាយ កោដិប្បត្តំ មគ្គំ កថេសិ។ កាមាសវាតិ កាមាសវតោ។ វិមុច្ចតីតិ ឥមិនា មគ្គក្ខណំ ទស្សេតិ។ វិមុត្តស្មិន្តិ ឥមិនា ផលក្ខណំ។ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតីតិ ឥមិនា បច្ចវេក្ខណញាណំ។ ខីណា ជាតីតិអាទីហិ តស្ស ភូមិំ។ តេន ហិ ញាណេន ខីណាសវោ បច្ចវេក្ខន្តោ ខីណា ជាតីតិអាទីនិ បជានាតិ។

កតមា បនស្ស ជាតិ ខីណា? កថញ្ច នំ បជានាតីតិ? ន តាវស្ស អតីតា ជាតិ ខីណា, បុព្ពេវ ខីណត្តា។ ន អនាគតា, អនាគតេ វាយាមាភាវតោ។ ន បច្ចុប្បន្នា, វិជ្ជមានត្តា។ យា បន មគ្គស្ស អភាវិតត្តា ឧប្បជ្ជេយ្យ ឯកចតុបញ្ចវោការភវេសុ ឯកចតុបញ្ចក្ខន្ធប្បភេទា ជាតិ, សា មគ្គស្ស ភាវិតត្តា អនុប្បាទធម្មតំ អាបជ្ជនេន ខីណា។ តំ សោ មគ្គភាវនាយ បហីនកិលេសេ បច្ចវេក្ខិត្វា “កិលេសាភាវេ វិជ្ជមានម្បិ កម្មំ អាយតិំ អប្បដិសន្ធិកំ ហោតី”តិ ជានន្តោ បជានាតិ។

វុសិតន្តិ វុត្ថំ បរិវុត្ថំ។ ព្រហ្មចរិយន្តិ មគ្គព្រហ្មចរិយំ។ បុថុជ្ជនកល្យាណកេន ហិ សទ្ធិំ សត្ត សេក្ខា ព្រហ្មចរិយវាសំ វសន្តិ នាម, ខីណាសវោ វុត្ថវាសោ, តស្មា សោ អត្តនោ ព្រហ្មចរិយវាសំ បច្ចវេក្ខន្តោ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយន្តិ បជានាតិ។ កតំ ករណីយន្តិ ចតូសុ សច្ចេសុ ចតូហិ មគ្គេហិ បរិញ្ញាបហានសច្ឆិកិរិយាភាវនាវសេន សោឡសវិធំ កិច្ចំ និដ្ឋាបិតំ។ តេន តេន មគ្គេន បហាតព្ពកិលេសា បហីនា, ទុក្ខមូលំ សមុច្ឆិន្នន្តិ អត្ថោ។ បុថុជ្ជនកល្យាណកាទយោ ហិ តំ កិច្ចំ ករោន្តិ, ខីណាសវោ កតករណីយោ, តស្មា សោ អត្តនោ ករណីយំ បច្ចវេក្ខន្តោ កតំ ករណីយន្តិ បជានាតិ។ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ ឥទានិ បុន ឥត្ថភាវាយ ឯវំ សោឡសកិច្ចភាវាយ កិលេសក្ខយាយ វា កត្តព្ពំ មគ្គភាវនាកិច្ចំ មេ នត្ថីតិ បជានាតិ។ អថ វា ឥត្ថត្តាយាតិ ឥត្ថភាវតោ ឥមស្មា ឯវំបការា ឥទានិ វត្តមានក្ខន្ធសន្តានា អបរំ ខន្ធសន្តានំ មយ្ហំ នត្ថិ, ឥមេ បន បញ្ចក្ខន្ធា បរិញ្ញាតា តិដ្ឋន្តិ ឆិន្នមូលកា រុក្ខា វិយ, តេ ចរិមកចិត្តនិរោធេន អនុបាទានោ វិយ ជាតវេទោ និព្ពាយិស្សន្តិ អបណ្ណត្តិកភាវញ្ច គមិស្សន្តីតិ បជានាតិ។

២៤៩។ បព្ពតសង្ខេបេតិ បព្ពតមត្ថកេ។ អនាវិលោតិ និក្កទ្ទមោ។ សិប្បិយោ ច សម្ពុកា ច សិប្បិសម្ពុកំ។ សក្ខរា ច កថលា ច សក្ខរកថលំ។ មច្ឆានំ គុម្ពា ឃដាតិ មច្ឆគុម្ពំ។ តិដ្ឋន្តម្បិ ចរន្តម្បីតិ ឯត្ថ សក្ខរកថលំ តិដ្ឋតិយេវ, សិប្បិសម្ពុកមច្ឆគុម្ពានិ ចរន្តិបិ តិដ្ឋន្តិបិ។ យថា បន អន្តរន្តរា ឋិតាសុបិ និសិន្នាសុបិ និបន្នាសុបិ “ឯតា គាវោ ចរន្តី”តិ ចរន្តិយោ ឧបាទាយ ឥតរាបិ ចរន្តីតិ វុច្ចន្តិ, ឯវំ តិដ្ឋន្តមេវ សក្ខរកថលំ ឧបាទាយ ឥតរម្បិ ទ្វយំ តិដ្ឋន្តន្តិ វុត្តំ។ ឥតរញ្ច ទ្វយំ ចរន្តំ ឧបាទាយ សក្ខរកថលម្បិ ចរន្តន្តិ វុត្តំ។ តត្ថ ចក្ខុមតោ បុរិសស្ស តីរេ ឋត្វា

បស្សតោ សិប្បិកសម្ពុកាទិកំ ចិក្ខតកោលិ ចិឃ អាឝចាត់ ឲឃាឃ ចិត្តំ អកិតឹហរិត្វា តិសិត្ថស្ស កិល្លតោ ចត្យុត្ថំ សង្ខាត់ ចិក្ខតកោលិ

ឝដ្ឋតេ្តាតិ៍

ឧត្តាចតា ចិបស្សតាទោសោ, យតោយឃទោសោ, ត្ថឌ្ឌិចិឆទោសោ, ឌិត្តតោយាតទោសោ, ចេតោបរិឃទោសោ, បុតេ្តាតិចាឝទោសោ,

ឌិត្តចល្លចតេឝត តិប្បត្តំ អភាកពំឝទោលឃចាកយុបកទោលត្ថឃំ, ឌិត្តចល្លទោសោ, អាឝចល្លឃទោលត្តិ ឝឝ ទោលាតិ តិឌ្ឌ្ឋាតិ តោហាត្តិ៍

តោឝំ អារយុលចិការកោ ឌាតិតតេ្តា – តត្ត ចិបស្សតាទោសោ បរិត្តយហក្កុតអតឹតាភាកតបច្ចុប្បត្តអដ្ឋាតាហិឌ្ឌាចតេឝត ឝត្តចិឆារយុលោ៍

យតោយឃទោសោ តិប្បិតត្តាទ្ធបិឃតតយត្តយេច អារយុលំ កតេរាតិតិ បរិត្តបច្ចុប្បត្តតាហិឌ្ឌារយុលោ៍ អាឝចល្លឃទោលោ

អប្បយាលតាហិឌ្ឌាតចត្តត្តារយុលោ៍ អចតេឝឝាត់ អារយុលតេកតោ ចិឝុឌ្ឌិយកេ្ក ចុតេ្តា៍ ឋ្ឋត្តរិតរំ ចា បលិតតរំ ចាតិ តោឃត តោកតចិ

បរិឃាតោឃត ត្តតោតា តេឝដ្ឋតរំ ឝាយត្តាបល់ ភាយ តត្តិតិ កកចា អរហត្តតិក្ប្តេដត ឆេឝត់ តិឌ្ឌ្ឋាតេបសិ៍

អឌាតឝត្តុបិឝកត្តបចិតេចឆភាកឆា

១៣០៍ រាឌា តត្ត តត្ត ឝាឆ្ការរំ បចតេ្តតេ្តា អាឌិយដ្ឋបរិតោឃាឝាត់ ឝក្កច្ឆិ ឝុត្វា "ចិរំ ចតយិត្វតេ្តយ បតេញ្ញាបុត្តុ ឝយលព្រោហុតោល បុច្ឆតេ្តា,

ចុតេឝ តោកាតេដ្ឋតេ្តា ចិឃ កិច្ចិ ឝារំ ភាលត្តំ, អតេហា ចត កកចតោតា ក្យុលឝយ្យគា, តោឃា តេយ ឌឹបឝហស្ស ឌាតេលតេ្តា ចិឃ យហត្តិ អាតេលិកំ

កត្វា ត្តតេយ បតេញ្ញាចិស្សតេ្តសិ៍ ឝុចិរំ ចតយិត្វឝពាលស្ស ក្យុលាត្យកាចំ អឌាតតេ្តា ចត្តិតោតា"តិ ចិតេ្តត្វា ត្យុឌ្ឌក្យុលាត្យស្សុរលាឝម្ពុតាឃ

បច្ចាចិឆាឃ បឹតិឃា ចុដឝរឹតោរា អត្តតោ បឝាឌំ អាចិកតេរាតេ្តា ឋ្ឋបិឝកត្តំ បចិតេចតេឆសិ៍ តំ ឝតេស្សត្យំ "ឧចំ ចុតេ្តត្ត រាឌា"តិអាឌិ អារទ្ធ៍

តត្ត អកិក្កត្តំ, កតេ្តតិ អឃំ អកិក្កត្តឝទ្ទោ ឲឃឝុត្តរាកិទ្ធបអត្ថក្ប្តេយាឆតេឝុ ឌិស្សតិ៍ "អកិក្កត្តា កតេ្ត, រត្តិ, តិក្កតេ្តា បឆតេយា ឃាមេយា,

ចិរតិសិតេ្តា កិក្លឝតេ្តា"តិអាឌីសុ (អ៍ តិ៍ ប៉៍១០) ហិ ឲតេឃ ឌិស្សតិ៍ "អឃំ តេយ បុក្កតេលិ ឲយតិ, ត្តតេយឝំ ចត្យុត្ថំ បុក្កលិតំ អកិក្កត្តតរោ ច

បលិតតរោ ចា"តិអាឌីសុ (អ៍ តិ៍ ៣៍១០០) ឝុត្តតេរ៍

"តោកា តេយ ចត្តតិ បិឆាតិ, ត្តឌ្ឌិឃា ឃឝឝា ឌល់;

អកិក្កតេ្តត ចលេ្ណត, ឝព្វា ឱ្ភកាឝឃំ ឌិឝា"តិ៍ (ចិ៍ ច៍ ប៉៥៧);

អាឌីសុ អកិទ្ធបេ៍ "អកិក្កត្តំ តោកា, តោកតយា"តិអាឌីសុ (បារា៍ ១៥) អត្ថក្ប្តេយាឆតេ៍ ត្តឆាបិ អត្ថក្ប្តេយាឆតេឃេច៍ ឃស្វា ច អត្ថក្ប្តេយាឆតេ,

តស្វា 'ឝាឆ្ក ឝាឆ្ក កតេ្ត'តិ ចុត្តំ តោហាតិតិ តេចឌិតតេ្តា៍

កតេឃ តោកាតេឆ បឝំឝាឃំ, ត្យុរិតេត តោកាត្យុហលច្ឆតេរ;

ហាសេ សោកេ បសាទេ ច, ករេ អាមេណ្ឌិតំ ពុធោតិ។

ឥមិនា ច លក្ខណេន ឥធ បសាទវសេន, បសំសាវសេន ចាយំ ទ្វិក្ខត្តុំ វុត្តោតិ វេទិតព្ពោ។ អថវា អភិក្កន្តន្តិ អភិកន្តំ អតិឥដ្ឋំ អតិមនាបំ អតិសុន្ទរន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

ឯត្ថ ឯកេន អភិក្កន្តសទ្ទេន ទេសនំ ថោមេតិ, ឯកេន អត្តនោ បសាទំ។ អយញ្ហេត្ថ អធិប្បាយោ, អភិក្កន្តំ ភន្តេ, យទិទំ ភគវតោ ធម្មទេសនា, ‘អភិក្កន្តំ’ យទិទំ ភគវតោ ធម្មទេសនំ អាគម្ម មម បសាទោតិ។ ភគវតោយេវ វា វចនំ ទ្វេ ទ្វេ អត្ថេ សន្ធាយ ថោមេតិ។ ភគវតោ វចនំ អភិក្កន្តំ ទោសនាសនតោ, អភិក្កន្តំ គុណាធិគមនតោ។ តថា សទ្ធាជននតោ, បញ្ញាជននតោ, សាត្ថតោ, សព្យញ្ជនតោ, ឧត្តានបទតោ, គម្ភីរត្ថតោ, កណ្ណសុខតោ, ហទយង្គមតោ, អនត្តុក្កំសនតោ , អបរវម្ភនតោ, ករុណាសីតលតោ, បញ្ញាវទាតតោ, អាបាថរមណីយតោ, វិមទ្ទក្ខមតោ, សុយ្យមានសុខតោ, វីមំសិយមានហិតតោតិ ឯវមាទីហិ យោជេតព្ពំ។

តតោ បរម្បិ ចតូហិ ឧបមាហិ ទេសនំយេវ ថោមេតិ។ តត្ថ និក្កុជ្ជិតន្តិ អធោមុខឋបិតំ, ហេដ្ឋាមុខជាតំ វា។ ឧក្កុជ្ជេយ្យាតិ ឧបរិ មុខំ ករេយ្យ។ បដិច្ឆន្នន្តិ តិណបណ្ណាទិឆាទិតំ។ វិវរេយ្យាតិ ឧគ្ឃាដេយ្យ។ មូឡ្ហស្ស វាតិ ទិសាមូឡ្ហស្ស។ មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យាតិ ហត្ថេ គហេត្វា “ឯស មគ្គោ”តិ វទេយ្យ, អន្ធការេតិ កាឡបក្ខចាតុទ្ទសី អឌ្ឍរត្តឃនវនសណ្ឌមេឃបដលេហិ ចតុរង្គេ តមេ។ អយំ តាវ អនុត្តានបទត្ថោ។ អយំ បន សាធិប្បាយយោជនា។ យថា កោចិ និក្កុជ្ជិតំ ឧក្កុជ្ជេយ្យ, ឯវំ សទ្ធម្មវិមុខំ អសទ្ធម្មេ បតិតំ មំ អសទ្ធម្មា វុដ្ឋាបេន្តេន។ យថា បដិច្ឆន្នំ វិវរេយ្យ, ឯវំ កស្សបស្ស ភគវតោ សាសនន្តរធានា បភុតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិគហនបដិច្ឆន្នំ សាសនំ វិវរន្តេន, យថា មូឡ្ហស្ស មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, ឯវំ កុម្មគ្គមិច្ឆាមគ្គប្បដិបន្នស្ស មេ សគ្គមោក្ខមគ្គំ អាចិក្ខន្តេន, យថា អន្ធការេ តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ, ឯវំ មោហន្ធការនិមុគ្គស្ស មេ ពុទ្ធាទិរតនរូបានិ អបស្សតោ តប្បដិច្ឆាទកមោហន្ធការវិទ្ធំសកទេសនាបជ្ជោតធារណេន មយ្ហំ ភគវតា ឯតេហិ បរិយាយេហិ បកាសិតត្តា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោតិ។

ឯវំ ទេសនំ ថោមេត្វា ឥមាយ ទេសនាយ រតនត្តយេ បសន្នចិត្តោ បសន្នាការំ ករោន្តោ ឯសាហន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឯសាហន្តិ ឯសោ អហំ ។ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមីតិ ភគវា មេ សរណំ, បរាយណំ, អឃស្ស តាតា, ហិតស្ស ច វិធាតាតិ។ ឥមិនា អធិប្បាយេន ភគវន្តំ គច្ឆាមិ ភជាមិ សេវាមិ បយិរុបាសាមិ, ឯវំ វា ជានាមិ ពុជ្ឈាមីតិ។ យេសញ្ហិ ធាតូនំ គតិអត្ថោ, ពុទ្ធិបិ តេសំ អត្ថោ។ តស្មា គច្ឆាមីតិ ឥមស្ស ជានាមិ ពុជ្ឈាមីតិ អយម្បិ អត្ថោ វុត្តោ។ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ចាតិ ឯត្ថ បន អធិគតមគ្គេ សច្ឆិកតនិរោធេ យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានេ ចតូសុ អបាយេសុ អបតមានេ ធារេតីតិ ធម្មោ, សោ អត្ថតោ អរិយមគ្គោ ចេវ និព្ពានញ្ច។ វុត្តញ្ហេតំ – “យាវតា, ភិក្ខវេ, ធម្មា សង្ខតា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតី”តិ (អ. និ. ៤.៣៤) វិត្ថារោ។ ន កេវលញ្ច អរិយមគ្គោ ចេវ និព្ពានញ្ច, អបិ ច ខោ អរិយផលេហិ សទ្ធិំ បរិយត្តិធម្មោបិ ។ វុត្តញ្ហេតំ ឆត្តមាណវកវិមានេ –

“ᩁᩣᨣᩅᩥᩁᩣᨣᨾᨶᩮᨩᨾᩈᩮᩣᨠᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩈᩘᨡᨲᨾᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩴ;

ᨾᨵᩩᩁᨾᩥᨾᩴ ᨸᨣᩩᨱᩴ ᩈᩩᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩥᨾᩴ ᩈᩁᨱᨲ᩠ᨳᨾᩩᨸᩮᩉᩥ”ᨲᩥ᪨ (ᩅᩥ᪨ ᩅ᪨ ᪘᪘᪗);

ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩁᩣᨣᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩮᨩᨾᩈᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩈᩘᨡᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩴ ᨾᨵᩩᩁᨾᩥᨾᩴ ᨸᨣᩩᨱᩴ ᩈᩩᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨭᨠᨲ᩠ᨲᨿᩮᨶ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩦᩃᩈᩴᨥᩣᨲᩮᨶ ᩈᩴᩉᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩋᩁᩥᨿᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᨾᩪᩉᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩅᩥᨾᩣᨶᩮ –

“ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᨾᩣᩉᩩ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᩩᨧᩦᩈᩩ ᨸᩩᩁᩥᩈᨿᩩᨣᩮᩈᩩ;

ᩋᨭ᩠ᨮ ᨧ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨵᨾ᩠ᨾᨴᩈᩣ ᨲᩮ, ᩈᩘ᩠ᨥᨾᩥᨾᩴ ᩈᩁᨱᨲ᩠ᨳᨾᩩᨸᩮᩉᩥ”ᨲᩥ᪨ (ᩅᩥ᪨ ᩅ᪨ ᪘᪘᪘);

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᩅᩮᨴᩮᩈᩥ᪨

ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨠᨳᩣ

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩈᩩ ᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩁᨱᩴ, ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ, ᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩮᩣ, ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨹᩃᩴ, ᩈᩘ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ, ᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨵᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᩁᨱᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᩉᩥᩴᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩁᨱᨣᨲᩣᨶᩴ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᨶ ᨽᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨸᩁᩥᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᩉᨶᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩔᩮᩅᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᩉᩥᨲᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᩋᩉᩥᨲᩣ ᨧ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᨿᩴ ᩉᩥᩴᩈᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨽᩅᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᩔᩣᩈᨴᩣᨶᩮᨶ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩥᨸᩩᩃᨹᩃᨸᨭᩥᩃᩣᨽᨠᩁᨱᩮᨶ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨾᩥᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᩈᩁᨱᩴ᪨ ᨲᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᨲᨣ᩠ᨣᩁᩩᨲᩣᩉᩥ ᩅᩥᩉᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ ᨲᨸ᩠ᨸᩁᩣᨿᨱᨲᩣᨠᩣᩁᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᩈᨾᩘ᩠ᨣᩦᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᩈᩁᨱᩴ, ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩣᨿᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩣᩅ ᩈᩁᨱᩴ, ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ, ᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨲᨿᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩮ ᨸᨶ ᨴᩩᩅᩥᨵᩴ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ – ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨬ᩠ᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩈᨠᩃᩮᨸᩥ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩴ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᩮᨶ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨾᩪᩃᩥᨠᩣ

ច សម្មាទិដ្ឋិ ទសសុ បុញ្ញកិរិយវត្ថូសុ ទិដ្ឋិជុកម្មន្តិ វុច្ចតិ។ តយិទំ ចតុធា បវត្តតិ – អត្តសន្និយ្យាតនេន, តប្បរាយណតាយ, សិស្សភាវូបគមនេន, បណិបាតេនាតិ។

តត្ថ អត្តសន្និយ្យាតនំ នាម – "អជ្ជាទិំ កត្វា អហំ អត្តានំ ពុទ្ធស្ស និយ្យាតេមិ, ធម្មស្ស, សង្ឃស្សា"តិ ឯវំ ពុទ្ធាទីនំ អត្តបរិច្ចជនំ។ តប្បរាយណតា នាម "អជ្ជាទិំ កត្វា 'អហំ ពុទ្ធបរាយណោ, ធម្មបរាយណោ, សង្ឃបរាយណោ'តិ។ មំ ធារេថា"តិ ឯវំ តប្បរាយណភាវោ។ សិស្សភាវូបគមនំ នាម – "អជ្ជាទិំ កត្វា – 'អហំ ពុទ្ធស្ស អន្តេវាសិកោ, ធម្មស្ស, សង្ឃស្ស អន្តេវាសិកោ'តិ មំ ធារេថា"តិ ឯវំ សិស្សភាវូបគមោ។ បណិបាតោ នាម – "អជ្ជាទិំ កត្វា អហំ អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មសាមីចិកម្មំ ពុទ្ធាទីនំយេវ តិណ្ណំ វត្ថូនំ ករោមី'តិ មំ ធារេថា"តិ ឯវំ ពុទ្ធាទីសុ បរមនិបច្ចការោ។ ឥមេសញ្ហិ ចតុន្នំ អាការានំ អញ្ញតរម្បិ ករោន្តេន គហិតំយេវ ហោតិ សរណំ។

អបិ ច ភគវតោ អត្តានំ បរិច្ចជាមិ, ធម្មស្ស, សង្ឃស្ស, អត្តានំ បរិច្ចជាមិ, ជីវិតំ បរិច្ចជាមិ, បរិច្ចត្តោយេវ មេ អត្តា, បរិច្ចត្តំយេវ ជីវិតំ, ជីវិតបរិយន្តិកំ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ពុទ្ធោ មេ សរណំ លេណំ តាណន្តិ ; ឯវម្បិ អត្តសន្និយ្យាតនំ វេទិតព្ពំ។ "សត្ថារញ្ច វតាហំ បស្សេយ្យំ, ភគវន្តមេវ បស្សេយ្យំ, សុគតញ្ច វតាហំ បស្សេយ្យំ, ភគវន្តមេវ បស្សេយ្យំ, សម្មាសម្ពុទ្ធញ្ច វតាហំ បស្សេយ្យំ, ភគវន្តមេវ បស្សេយ្យ"ន្តិ (សំ. និ. ២.១៥៤)។ ឯវម្បិ មហាកស្សបស្ស សរណគមនំ វិយ សិស្សភាវូបគមនំ វេទិតព្ពំ។

"សោ អហំ វិចរិស្សាមិ, គាមា គាមំ បុរា បុរំ;

នមស្សមានោ សម្ពុទ្ធំ, ធម្មស្ស ច សុធម្មត"ន្តិ។ (សុ. និ. ១៩៤);

ឯវម្បិ អាឡវកាទីនំ សរណគមនំ វិយ តប្បរាយណតា វេទិតព្ពា។ អថ ខោ ព្រហ្មាយុ ព្រាហ្មណោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវតោ បាទានិ មុខេន ច បរិចុម្ពតិ, បាណីហិ ច បរិសម្ពាហតិ, នាមញ្ច សាវេតិ – "ព្រហ្មាយុ អហំ, ភោ គោតម ព្រាហ្មណោ, ព្រហ្មាយុ អហំ, ភោ គោតម ព្រាហ្មណោ"តិ (ម. និ. ២.៣៩៤) ឯវម្បិ បណិបាតោ ទដ្ឋព្ពោ។

សោ បនេស ញាតិភយាចរិយទក្ខិណេយ្យវសេន ចតុព្ពិធោ ហោតិ។ តត្ថ ទក្ខិណេយ្យបណិបាតេន សរណគមនំ ហោតិ, ន ឥតរេហិ។ សេដ្ឋវសេនេវ ហិ សរណំ គណ្ហាតិ, សេដ្ឋវសេន ច ភិជ្ជតិ។ តស្មា យោ សាកិយោ វា កោលិយោ វា – "ពុទ្ធោ អម្ហាកំ ញាតកោ"តិ វន្ទតិ, អគ្គហិតមេវ ហោតិ សរណំ។ យោ វា – "សមណោ គោតមោ រាជបូជិតោ មហានុភាវោ អវន្ទិយមានោ អនត្ថម្បិ ករេយ្យា"តិ ភយេន វន្ទតិ, អគ្គហិតមេវ ហោតិ សរណំ។ យោ វា ពោធិសត្តកាលេ ភគវតោ សន្តិកេ កិញ្ចិ ឧគ្គហិតំ សរមានោ ពុទ្ធកាលេ វា –

"ចតុធា វិភជេ ភោគេ, បណ្ឌិតោ ឃរមាវសំ;

ᩑᨠᩮᨶ ᨽᩮᩣᨣᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨿᩮᩣᨩᨿᩮ;

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨵᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪒᪖᪕);

ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩥᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩁᨱᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ – “ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩁᨱᩴ᪨

ᩑᩅᩴ ᨣᩉᩥᨲᩈᩁᨱᩔ ᨧ ᩏᨸᩣᩈᨠᩔ ᩅᩤ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩈᩩ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨬᩣᨲᩥᩴ – “ᨬᩣᨲᨠᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ ᨶ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨸᨣᩮᩅ ᩋᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨽᨿᩅᩈᩮᨶ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩁᨭ᩠ᨮᨸᩪᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᨶ᩠ᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨠᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ – “ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩔ ᨸᨽᩮᨴᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩔ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩣᨶᩥ ᩅᩥᨸᩣᨠᨹᩃᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨹᩃᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ –

“ᨿᩮᩣ ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ, ᩈᨦ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ;

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩔᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨧ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ;

ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩪᨸᩈᨾᨣᩣᨾᩥᨶᩴ᪨

ᩑᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨡᩮᨾᩴ, ᩑᨲᩴ ᩈᩁᨱᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᩑᨲᩴ ᩈᩁᨱᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ, ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪙᪒);

ᩋᨸᩥ ᨧ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᨣᨾᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᩮᨲᩔ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨹᩃᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ – “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ, ᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ...ᨸᩮ... ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩈᩩᨡᨲᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ...ᨸᩮ... ᨾᩣᨲᩁᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ...ᨸᩮ... ᨸᩥᨲᩁᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩴ...ᨸᩮ... ᨸᨴᩩᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ...ᨸᩮ...᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ...ᨸᩮ... ᩋᨬ᩠ᨬᩴ

សត្តានំ ឋ្ពិតេសយ្យ, តេតំ ឋានំ ចិជ្ជតី”តិ (អ៑ តិ ១.១៥០)៑ លោកិយស្ស បត សរលោកយតស្ស កចសយ្យោបិ តោកសយ្យោបិ ផលរេចរ៑ ទុត្តតោ្យតំ –

“ឃេ តោធិ ញុទ្ធិ សរលំ កតាសេ, ត តេ កមិស្សន្តិ អបាយក្ខុមិ;

បហាយ យាតុសំ ឌេហំ, ឌេចកាយំ បរិបូរេស្សន្តី”តិ៑ (សំ៑ តិ ១.៦លិ);

អបរេប្បិ ទុត្តំ – “អធ ខោ សក្កោ ឌេចានមិន្ទោ អសីតិយា ឌេចតាសហស្សេហិ សទ្ធិំ ឃេតាយស្មា យហាមោគ្គល្លានោ តេតុបសង្កមិ…បេ… ឯកយន្តំ ឋិតំ ខោ សក្កំ ឌេចានមិន្ទំ អាយស្មា យហាមោគ្គល្លានោ ឯតឌេចោច – “សាធុ ខោ, ឌេចានមិន្ទ, ញុទ្ធំ សរលាកមតំ ហោតិ៑ ញុទ្ធំ សរលាកមតហេតុ ខោ, ឌេចានមិន្ទ, ឯចមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេឌា បរំ មរលា សុកតិំ សក្កំ លោកំ ឋ្ពបបជ្ជន្តិ…បេ… តេ អញ្ញេ ឌេចេ ឌសហិ ឋានេហិ អធិកណ្ហន្តិ – ឌិព្ពេន អាយុនា, ឌិព្ពេន ចណ្ណេន, ឌិព្ពេន សុខេន, ឌិព្ពេន ឃសេន, ឌិព្ពេន អាធិបតេយ្យេន, ឌិព្ពេហិ ឡ្វបេហិ សទ្ទេហិ កន្ធេហិ រសេហិ ផោដ្ឋព្ពេហី”តិ (សំ៑ តិ ៣.១៣១)៑ ឯស តយោ ធម្មេ ច សង្ឃេ ច៑ អបិ ច ចេលាមសុត្តាឌីនំ ចសេនាបិ សរលាកមតស្ស ផលចិសេសោ ចេឌិតព្ពោ៑ ឯចំ សរលាកមតស្ស ផលំ ចេឌិតព្ពំ៑

តត្ថ ច លោកិយសរលាកមតំ តីសុ ចត្ថុសុ អញ្ញាណសំសយមិច្ឆាញាណាឌីហិ សំកិលិស្សតិ, ត យហាជុតិកំ ហោតិ, ត យហាចិប្ផារំ៑ លោកុត្តរស្ស តត្ថិ សំកិលេសោ៑ លោកិយស្ស ច សរលាកមតស្ស ទុចិធោ ភេឌោ – សាចជ្ជោ ច អតចជ្ជោ ច៑ តត្ថ សាចជ្ជោ អញ្ញសត្ថារាឌីសុ អត្តសន្និយ្យាតតាឌីហិ ហោតិ, សោ ច អនិដ្ឋផលោ ហោតិ៑ អតចជ្ជោ កាលកិរិយាយ ហោតិ, សោ អចិបាកត្តា អផលោ៑ លោកុត្តរស្ស បត តេចត្ថិ ភេឌោ៑ ភចន្តរេបិ ហិ អរិយសាចកោ អញ្ញំ សត្ថារំ ត ឋ្ពិសតីតិ៑ ឯចំ សរលាកមតស្ស សំកិលេសោ ច ភេឌោ ច ចេឌិតព្ពោតិ៑

ឋ្ពិនកំ យំ កត្តេ កកចា ឆារេទ្ធាតិ យំ កកចា “ឋ្ពិនកោ អយ”ន្តិ ឯចំ ឆារេទ្ធ, ឌាតាត្ធតិ អត្ថោ៑ ឋ្ពិនកចិនិច្ឆយសល្លត្ថំ បនេត្ថ – កោ ឋ្ពិនកោ? កស្មា ឋ្ពិនកោតិ ទុច្ចតិ ? កិមស្ស សីលំ? កោ អាឌីចោ? កា ចិបត្តិ? កា សម្បត្តីតិ? ឥច្ចំ បកិណ្ណកំ ចេឌិតព្ពំ៑

តត្ថ កោ ឋ្ពិនកោតិ ឃោ កោចិ សរលាកតោ កហដ្ឋោ៑ ទុត្តតោ្យតំ – “ឃតោ ខោ, យហាតាម, ញុទ្ធំ សរលំ កតោ ហោតិ, ធម្មំ សរលំ កតោ ហោតិ, សង្ឃំ សរលំ កតោ ហោតិ៑ ឯត្តាចតា ខោ, យហាតាម, ឋ្ពិនកោ ហោតី”តិ (សំ៑ តិ ៥.១០១១)៑

កស្មា ឋ្ពិនកោតិ ទេតត្តយំ ឋ្ពិនតតោ៑ សោ ហិ ញុទ្ធំ ឋ្ពិនតីតិ ឋ្ពិនកោ, តធា ធម្មំ សំឃំ៑

កិមស្សសីលន្តិ បញ្ច ចេទមណិឃោ៑ យធាហ – “ឃតោ ខោ, យហាតាម, ឋ្ពិនកោ បាណាតិបាតា បដិចិរតោ ហោតិ, អទិន្នាឌានា…

ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩣ… ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ… ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩁᨿᨾᨩ᩠ᨩᨸᨾᩣᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪐᪓᪓)᪨

ᨠᩮᩣ ᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨸᩉᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᩮᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᨠᨸ᩠ᨸᨶᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ – "ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᨶ ᩋᨠᩁᨱᩦᨿᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩈᨲ᩠ᨳᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨾᩴᩈᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨾᨩ᩠ᨩᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᩅᩥᩈᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᨶ ᩋᨠᩁᨱᩦᨿᩣ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪗᪗)᪨

ᨠᩣ ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᨲᩈ᩠ᩈᩮᩅ ᩈᩦᩃᩈ᩠ᩈ ᨧ ᩋᩣᨩᩦᩅᩈ᩠ᩈ ᨧ ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩈ᩠ᩈ ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨿᩣᨿ ᩑᩈ ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩃᨬ᩠ᨧ ᨸᨲᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ, ᩈᩣᨸᩥᩔ ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – "ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᩣᩈᨠᨾᩃᨬ᩠ᨧ, ᩏᨸᩣᩈᨠᨸᨲᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ? ᩋᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᩈ᩠ᩈᩦᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩮᩣᨲᩪᩉᩃᨾᨦ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩍᨲᩮᩣ ᨧ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪗᪕)᪨

ᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᨧᩈ᩠ᩈ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩣᨩᩦᩅᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ ᨧ, ᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ; ᨿᩮ ᨧᩈ᩠ᩈ ᩁᨲᨶᨽᩣᩅᩣᨴᩥᨠᩁᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – "ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩁᨲᨶᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᩣᩈᨠᨸᨴᩩᨾᨬ᩠ᨧ, ᩏᨸᩣᩈᨠᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᨬ᩠ᨧ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ? ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩣᨲᩪᩉᩃᨾᨦ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ, ᨶ ᩍᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨣᩅᩮᩈᨲᩥ, ᩍᨵ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪗᪕)᪨

ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨠᩮᩣᨭᩥᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩈᩩ ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ "ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾ ᨴᩮᩣᩅᩣᩁᩥᨠ, ᩋᩣᩅᩁᩣᨾᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩦᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪗᪐) ᩉᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ "ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨲᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᩁᩣᨾᩈᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩏᨧ᩠ᨨᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩮᩊᨣ᩠ᨣ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨠᨳᩣ᪨ ᪔᪔᪑) ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩴ᪨ "ᩋᨾ᩠ᨻᩥᩃᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩣ ᨾᨵᩩᩁᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩣ ᨽᩣᨩᩮᨲᩩ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪑᪘) ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ᪨ "ᨿᩣᩅᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨸᨴᩣ ᩅᩣ…ᨸᩮ… ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪓᪔) ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨩᨽᩣᩅᩴ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩᨴᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᨴᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩋᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨸᩣᨱᩩᨸᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨱᩮᩉᩥ ᩏᨸᩮᨲᩴ᪨ ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩏᨸᩮᨲᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩴ ᨾᩴ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩ ᨩᩣᨶᩣᨲᩩ᪨ ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨾᩮ ᨲᩥᨡᩥᨱᩮᨶ ᩋᩈᩥᨶᩣ ᩈᩦᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩮᩅ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ "ᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ "ᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩈᨦ᩠ᨥᩴ "ᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ឯវំ អត្តសន្និយ្យាតនេន សរណំ គន្ត្វា អត្តនា កតំ អបរាធំ បកាសេន្តោ អច្ចយោ មំ, ភន្តេតិអាទិមាហ។ តត្ថ អច្ចយោតិ អបរាធោ។ មំ អច្ចគមាតិ មំ អតិក្កម្ម អភិភវិត្វា បវត្តោ។ ធម្មិកំ ធម្មរាជានន្តិ ឯត្ថ ធម្មំ ចរតីតិ ធម្មិកោ។ ធម្មេនេវ រាជា ជាតោ, ន បិតុឃាតនាទិនា អធម្មេនាតិ ធម្មរាជា។ ជីវិតា វោរោបេសិន្តិ ជីវិតា វិយោជេសិំ។ បដិគ្គណ្ហាតូតិ ខមតុ។ អាយតិំ សំវរាយាតិ អនាគតេ សំវរត្ថាយ។ បុន ឯវរូបស្ស អបរាធស្ស ទោសស្ស ខលិតស្ស អករណត្ថាយ។

២៥០. តគ្ឃ ត្វន្តិ ឯកំសេន ត្វំ។ យថាធម្មំ បដិករោសីតិ យថា ធម្មោ ឋិតោ, តថេវ ករោសិ, ខមាបេសីតិ វុត្តំ ហោតិ។ តំ តេ មយន្តិ តំ តវ អបរាធំ មយំ ខមាម។ វុឌ្ឍិហេសា, មហារាជ, អរិយស្ស វិនយេតិ ឯសា, មហារាជ, អរិយស្ស វិនយេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ សាសនេ វុឌ្ឍិ នាម។ កតមា? យាយំ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករិត្វា អាយតិំ សំវរាបជ្ជនា, ទេសនំ បន បុគ្គលាធិដ្ឋានំ ករោន្តោ – “យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ, អាយតិំ សំវរំ អាបជ្ជតី”តិ អាហ។

២៥១. ឯវំ វុត្តេតិ ឯវំ ភគវតា វុត្តេ។ ហន្ទ ច ទានិ មយន្តិ ឯត្ថ ហន្ទាតិ វវស្សគ្គត្ថេ និបាតោ។ សោ ហិ គមនវវស្សគ្គំ កត្វា ឯវមាហ។ ពហុកិច្ចាតិ ពលវកិច្ចា។ ពហុករណីយាតិ តស្សេវ វេវចនំ។ យស្សទានីតិ យស្ស ឥទានិ ត្វំ មហារាជ កាលំ មញ្ញសិ ជានាសិ, តស្ស កាលំ ត្វមេវ ជានាសីតិ វុត្តំ ហោតិ។ បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមីតិ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ទសនខសមោធានសមុជ្ជលំ អញ្ជលិំ សិរសិ បតិដ្ឋបេត្វា យាវ ទស្សនវិសយំ ភគវន្តំ អភិមុខោវ បដិក្កមិត្វា ទស្សនវិជហិតដ្ឋានេ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា បក្កាមិ។

២៥២. ខតាយំ, ភិក្ខវេ, រាជាតិ ខតោ អយំ, ភិក្ខវេ, រាជា។ ឧបហតាយន្តិ ឧបហតោ អយំ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – អយំ, ភិក្ខវេ, រាជា ខតោ ឧបហតោ ភិន្នបតិដ្ឋោ ជាតោ, តថានេន អត្តនាវ អត្តា ខតោ, យថា អត្តនោ បតិដ្ឋា ន ជាតាតិ។ វិរជន្តិ រាគរជាទិវិរហិតំ។ វីតមលន្តិ រាគមលាទិវិគមេន វីតមលំ។ ធម្មចក្ខុន្តិ ធម្មេសុ វា ចក្ខុំ, ធម្មមយំ វា ចក្ខុំ, អញ្ញេសុ ឋានេសុ តិណ្ណំ មគ្គានមេតំ អធិវចនំ។ ឥធ បន សោតាបត្តិមគ្គស្សេវ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – សចេ ឥមិនា បិតា ឃាតិតោ នាភវិស្ស, ឥទានិ ឥធេវាសនេ និសិន្នោ សោតាបត្តិមគ្គំ បត្តោ អភវិស្ស, បាបមិត្តសំសគ្គេន បនស្ស អន្តរាយោ ជាតោ។ ឯវំ សន្តេបិ យស្មា អយំ តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា រតនត្តយំ សរណំ គតោ, តស្មា មម ច សាសនមហន្តតាយ យថា នាម កោចិ បុរិសស្ស វធំ កត្វា បុប្ផមុដ្ឋិមត្តេន ទណ្ឌេន មុច្ចេយ្យ, ឯវមេវ លោហកុម្ភិយំ និព្ពត្តិត្វា តិំសវស្សសហស្សានិ អធោ បតន្តោ ហេដ្ឋិមតលំ បត្វា តិំសវស្សសហស្សានិ ឧទ្ធំ គច្ឆន្តោ បុនបិ ឧបរិមតលំ បាបុណិត្វា មុច្ចិស្សតីតិ ឥទម្បិ កិរ ភគវតា វុត្តមេវ, បាឡិយំ បន ន អារូឡ្ហំ។

ឥទំ បន សុត្តំ សុត្វា រញ្ញោ កោចិ អានិសំសោ លទ្ធោតិ? មហាអានិសំសោ លទ្ធោ។ អយញ្ហិ បិតុ មារិតកាលតោ បដ្ឋាយ នេវ រត្តិំ ន ទិវា និទ្ទំ លភតិ, សត្ថារំ បន ឧបសង្កមិត្វា ឥមាយ មធុរាយ ឱជវន្តិយា ធម្មទេសនាយ សុតកាលតោ បដ្ឋាយ និទ្ទំ លភិ។ តិណ្ណំ រតនានំ មហាសក្ការំ អកាសិ។ បោថុជ្ជនិកាយ សទ្ធាយ សមន្នាគតោ នាម ឥមិនា រញ្ញា សទិសោ នាហោសិ។ អនាគតេ បន វិជិតាវី នាម បច្ចេកពុទ្ធោ ហុត្វា បរិនិព្ពាយិស្សតីតិ។ ឥទមេវេត្ថ ការណំ។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

ញ្កពិ ស្យយក្កលចិលាសិតិឃា ឌឹឈតិកាឃ្ដកទាឃំ

សាយញ្ញាឋលស្យត្តចឈ្ឈភា តិដ្ដិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ អម្ពដ្ឋសុត្តវណ្ណនា

អទ្ធានគមនវណ្ណនា

២៥៤។ ឯវំ មេ សុតំ…បេ… កោសលេសូតិ អម្ពដ្ឋសុត្តំ។ តត្រាយំ អបុព្ពបទវណ្ណនា។ កោសលេសូតិ កោសលា នាម ជានបទិនោ រាជកុមារា។ តេសំ និវាសោ ឯកោបិ ជនបទោ រុឡ្ហីសទ្ទេន កោសលាតិ វុច្ចតិ, តស្មិំ កោសលេសុ ជនបទេ។ បោរាណា បនាហុ – យស្មា បុព្ពេ មហាបនាទំ រាជកុមារំ នានានាដកាទីនិ ទិស្វា សិតមត្តម្បិ អករោន្តំ សុត្វា រាជា អាហ – “យោ មម បុត្តំ ហសាបេតិ, សព្ពាលង្ការេន នំ អលង្ករោមី”តិ។ តតោ នង្គលានិបិ ឆឌ្ឌេត្វា មហាជនកាយេ សន្និបតិតេ មនុស្សា សាតិរេកានិ សត្តវស្សានិ នានាកីឡិកាយោ ទស្សេត្វាបិ តំ ហសាបេតុំ នាសក្ខិំសុ, តតោ សក្កោ ទេវរាជា នាដកំ បេសេសិ, សោ ទិព្ពនាដកំ ទស្សេត្វា ហសាបេសិ។ អថ តេ មនុស្សា អត្តនោ អត្តនោ វសនោកាសាភិមុខា បក្កមិំសុ។ តេ បដិបថេ មិត្តសុហជ្ជាទយោ ទិស្វា បដិសន្ថារំ ករោន្តា – “កច្ចិ ភោ កុសលំ, កច្ចិ ភោ កុសល”ន្តិ អាហំសុ។ តស្មា តំ “កុសល”ន្តិ វចនំ ឧបាទាយ សោ បទេសោ កោសលាតិ វុច្ចតីតិ។

ចារិកំ ចរមានោតិ អទ្ធានគមនំ គច្ឆន្តោ។ ចារិកា ច នាមេសា ភគវតោ ទុវិធា ហោតិ – តុរិតចារិកា ច, អតុរិតចារិកា ច។ តត្ថ ទូរេបិ ពោធនេយ្យបុគ្គលំ ទិស្វា តស្ស ពោធនត្ថាយ សហសា គមនំ តុរិតចារិកា នាម, សា មហាកស្សបស្ស បច្ចុគ្គមនាទីសុ ទដ្ឋព្ពា។ ភគវា ហិ មហាកស្សបត្ថេរំ បច្ចុគ្គច្ឆន្តោ មុហុត្តេន តិគាវុតំ មគ្គំ អគមាសិ។ អាឡវកស្សត្ថាយ តិំសយោជនំ, តថា អង្គុលិមាលស្ស។ បុក្កុសាតិស្ស បន បញ្ចចត្តាលីសយោជនំ។ មហាកប្បិនស្ស វីសយោជនសតំ។ ធនិយស្សត្ថាយ សត្តយោជនសតានិ អគមាសិ។ ធម្មសេនាបតិនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស វនវាសីតិស្សសាមណេរស្ស តិគាវុតាធិកំ វីសយោជនសតំ។

ឯកទិវសំ កិរ ថេរោ – “តិស្សសាមណេរស្ស សន្តិកំ, ភន្តេ, គច្ឆាមី”តិ អាហ។ ភគវា – “អហម្បិ គមិស្សាមី”តិ វត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អានន្ទ, វីសតិសហស្សានំ ឆឡភិញ្ញានំ អារោចេហិ, ភគវា កិរ វនវាសិតិស្សស្ស សន្តិកំ គមិស្សតី”តិ។ តតោ ទុតិយទិវសេ វីសតិសហស្សខីណាសវបរិវារោ អាកាសេ ឧប្បតិត្វា វីសតិយោជនសតមត្ថកេ តស្ស គោចរគាមទ្វារេ ឱតរិត្វា ចីវរំ បារុបិ។ តំ កម្មន្តំ គច្ឆមានា មនុស្សា ទិស្វា – “សត្ថា ភោ អាគតោ, មា កម្មន្តំ អគមិត្ថា”តិ វត្វា អាសនានិ បញ្ញបេត្វា យាគុំ ទត្វា បាតរាសភត្តំ ករោន្តា – “កុហិំ, ភន្តេ, ភគវា គច្ឆតី”តិ ទហរភិក្ខូ បុច្ឆិំសុ។ ឧបាសកា ន ភគវា អញ្ញត្ថ គច្ឆតិ, ឥធេវ តិស្សសាមណេរស្ស ទស្សនត្ថាយាគតោតិ។ តេ – “អម្ហាកំ កុលូបកស្ស កិរ ថេរស្ស ទស្សនត្ថាយ សត្ថា អាគតោ, នោ វត នោ ថេរោ ឱរមត្តកោ”តិ សោមនស្សជាតា អហេសុំ។

អថ ខោ ភគវតោ ភត្តកិច្ចបរិយោសានេ សាមណេរោ គាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា – “ឧបាសកា, មហាភិក្ខុសង្ឃោ”តិ បុច្ឆិ។ អថស្ស តេ “សត្ថា, ភន្តេ, អាគតោ”តិ អារោចេសុំ។ សោ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា បិណ្ឌបាតេន អាបុច្ឆិ។ សត្ថា តស្ស បត្តំ ហត្ថេន គហេត្វា – “អលំ,

តិស្ស, កិន្តិទំ កត្តកិច្ច"ន្តិ អាហ។ តទា សូបព្យញ្ជនំ អាបុច្ឆិត្វា អត្តនោ បត្តាសនេ និសីទិត្វា កត្តកិច្ចមកាសិ។ អថស្ស កត្តកិច្ចបរិយោសានេ សត្ថា មណ្ឌលំ ចត្វា និក្ខមិត្វា កាយទ្វារេ ឋត្វា – "គតទេវា តេ, តិស្ស, ចរតុទ្ធាតំ គតមេត្ត"ន្តិ អាហ។ អយំ ភគវាតិ។ មគ្គំ ទេសមយានោ បុរតោ យាហិ តិស្សាតិ។ ភគវា កិរ សទេវកស្ស លោកស្ស មគ្គទេសកោបិ សមានោ សកលេ តិកាចុតេ មគ្គេ 'សាមណេរំ ឧទ្ទិ លទ្ធាមី'តិ តំ មគ្គទេសកំ អកាសិ។

សោ អត្តនោ ចរតុទ្ធាតំ គន្ត្វា ភគវតោ ចត្តមកាសិ។ អថ តំ ភគវា – "គតទេវា តេ, តិស្ស, ចក្ខុមា"តិ បុច្ឆិត្វា តត្ថ គន្ត្វា សាមណេរស្ស និសីទនបរិសានោ និសីទិត្វា – "តិស្ស, ឋមព្ពិ ឋានេ សុខំ ចសី"តិ បុច្ឆិ។ សោ អាហ – "អាម, ភន្តេ, ឋមព្ពិ ឋានេ ចរតុស្ស សីតព្យាហ្លាទិមិកយោរាជីតំ សទ្ធិ សុលតោ អទេញ្ញាសញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ, តាយ សុខំ ចសាមី"តិ។ អថ តំ ភគវា – "តិស្ស, កិក្ខុសង្ឃ សត្តិបិតេតហិ, ឧទ្ធងាយម្ពេ តេ ឧស្សាមី"តិ ចត្វា សត្តិបតិតេ កិក្ខុសង្ឃេ ឧបសមព្យាទេត្វា អត្តនោ ចរតុទ្ធាតមេច អកមាសីតិ។ អយំ តុទិតចារិកា នាម។ យំ បន កាយតិកមបដិបាដិយា ទេចសិកំ ខោឌតត្តិខោឌតចទេសត បិណ្ឌបាតចរិយាដីហិ លោកំ អនុគ្គណ្ហន្តស្ស គមនំ, អយំ អតុទិតចារិកា នាម។

ឥមំ បន ចារិកំ ចរន្តោ ភគវា មហាមណ្ឌលំ, មជ្ឈិមមណ្ឌលំ, អន្តោមណ្ឌលន្តិ ឥមេសំ តិណ្ណំ មណ្ឌលានំ អញ្ញតរស្មិំ ចរតិ។ តត្ថ មហាមណ្ឌលំ នចខោឌតសតិកំ, មជ្ឈិមមណ្ឌលំ ឆខោឌតសតិកំ, អន្តោមណ្ឌលំ តិខោឌតសតិកំ។ យទា មហាមណ្ឌលេ ចារិកំ ចរិតុកាមោ ហោតិ, មហាបវារណាយ បវារេត្វា បាដិបទទិចសេ មហាភិក្ខុសង្ឃបរិវារោ និក្ខមតិ។ សមន្តា ខោឌតសតំ ឯកកោលាហលំ ហោតិ។ បុរិមំ បុរិមំ អាគតា និមន្តេតុំ លភន្តិ។ ឥតរេសុ ទ្វីសុ មណ្ឌលេសុ សក្ការោ មហាមណ្ឌលេ ឱសរតិ។ តត្ថ ភគវា តេសុ តេសុ គាមនិគមេសុ ឯកាហំ ទ្វីហំ ចសន្តោ មហាជនំ អាមិសប្បដិគ្គហេន អនុគ្គណ្ហន្តោ ធម្មទានេន ចស្ស ចិចដ្ដសន្និស្សិតំ ពុទ្ធសំ ចឌ្ឍេន្តោ នចហិ មាសេហិ ចារិកំ បរិយោសាបេតិ។ សចេ បន អន្តោចស្សេ ភិក្ខូនំ សមថចិបស្សនា តរុណា ហោន្តិ, មហាបវារណាយ អបវារេត្វា បវារណាសង្គហំ ទត្វា កត្តិកបុណ្ណមាយំ បវារេត្វា មិគសិរស្ស បឋមបាដិបទទិចសេ មហាភិក្ខុសង្ឃបរិវារោ និក្ខមិត្វា មជ្ឈិមមណ្ឌលេ ឱសរតិ។ អញ្ញេនបិ ការណេន មជ្ឈិមមណ្ឌលេ ចារិកំ ចរិតុកាមោ ចតុមាសំ ចសិត្វាច និក្ខមតិ។ ចុត្តនយេនេច ឥតរេសុ ទ្វីសុ មណ្ឌលេសុ សក្ការោ មជ្ឈិមមណ្ឌលេ ឱសរតិ។ ភគវា បុរិមនយេនេច លោកំ អនុគ្គណ្ហន្តោ អដ្ឋហិ មាសេហិ ចារិកំ បរិយោសាបេតិ។ សចេ បន ចតុមាសំ ចុត្ថចស្សស្សាបិ ភគវតោ ចេនេយ្យសត្តា អបរិបក្កិន្ទ្រិយា ហោន្តិ, តេសំ ឥន្ទ្រិយបរិបាកំ អាគមយមានោ អបរម្បិ ឯកមាសំ ចា ទ្វិតិចតុមាសំ ចា តត្ថេច ចសិត្វា មហាភិក្ខុសង្ឃបរិវារោ និក្ខមតិ។ ចុត្តនយេនេច ឥតរេសុ ទ្វីសុ មណ្ឌលេសុ សក្ការោ អន្តោមណ្ឌលេ ឱសរតិ។ ភគវា បុរិមនយេនេច លោកំ អនុគ្គណ្ហន្តោ សត្តហិ ចា ឆហិ ចា បញ្ចហិ ចា ចតូហិ ចា មាសេហិ ចារិកំ បរិយោសាបេតិ។ ឥតិ ឥមេសុ តីសុ មណ្ឌលេសុ យត្ថ កត្ថចិ ចារិកំ ចរន្តោ ន ចីចរាទិហេតុ ចរតិ។ អថ ខោ យេ ទុគ្គតពាលជិណ្ណព្យាធិតា, តេ កទា តថាគតំ អាគន្ត្វា បស្សិស្សន្តិ។ មយិ បន ចារិកំ ចរន្តេ មហាជនោ តថាគតស្ស ទស្សនំ លភិស្សតិ។ តត្ថ កេចិ ចិត្តានិ បសាទេស្សន្តិ, កេចិ មាលាទីហិ បូជេស្សន្តិ, កេចិ កដច្ឆុភិក្ខំ ទស្សន្តិ, កេចិ មិច្ឆាទស្សនំ បហាយ សម្មាទិដ្ឋិកា ភវិស្សន្តិ។ តំ តេសំ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ។ ឯចំ លោកានុកម្បាយ ចារិកំ ចរតិ។

អបិ ច ចតូហិ ការណេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ចារិកំ ចរន្តិ, ជង្ឃាវិហារវសេន សរីរផាសុកត្ថាយ, អត្ថុប្បត្តិកាលាភិកង្ខនត្ថាយ, ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទបញ្ញាបនត្ថាយ, តត្ថ តត្ថ បរិបាកគតិន្ទ្រិយេ ពោធនេយ្យសត្តេ ពោធនត្ថាយាតិ។ អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ចារិកំ ចរន្តិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆិស្សន្តីតិ វា, ធម្មំ, សង្ឃំ សរណំ គច្ឆិស្សន្តីតិ វា, មហតា ធម្មវស្សេន ចតស្សោ បរិសា សន្តប្បេស្សាមីតិ វា។ អបរេហិបិ បញ្ចហិ ការណេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ចារិកំ ចរន្តិ បាណាតិបាតា វិរមិស្សន្តីតិ វា, អទិន្នាទានា , កាមេសុមិច្ឆាចារា, មុសាវាទា, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វិរមិស្សន្តីតិ វា។ អបរេហិបិ អដ្ឋហិ ការណេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ចារិកំ ចរន្តិ – បឋមំ ឈានំ បដិលភិស្សន្តីតិ វា, ទុតិយំ ឈានំ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិំ បដិលភិស្សន្តីតិ វា។ អបរេហិបិ អដ្ឋហិ ការណេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ចារិកំ ចរន្តិ – សោតាបត្តិមគ្គំ អធិគមិស្សន្តីតិ វា, សោតាបត្តិផលំ...បេ... អរហត្តផលំ សច្ឆិករិស្សន្តីតិ វាតិ។ អយំ អតុរិតចារិកា, ឥធ ចារិកាតិ អធិប្បេតា។ សា បនេសា ទុវិធា ហោតិ – អនិពទ្ធចារិកា ច និពទ្ធចារិកា ច។ តត្ថ យំ គាមនិគមនគរបដិបាដិវសេន ចរតិ, អយំ អនិពទ្ធចារិកា នាម។ យំ បន ឯកស្សេវ ពោធនេយ្យសត្តស្សត្ថាយ គច្ឆតិ, អយំ និពទ្ធចារិកា នាម។ ឯសា ឥធ អធិប្បេតា។

តទា កិរ ភគវា បច្ឆិមយាមកិច្ចបរិយោសានេ ទសសហស្សិលោកធាតុយា ញាណជាលំ បត្ថរិត្វា ពោធនេយ្យពន្ធវេ ឱលោកេន្តស្ស បោក្ខរសាតិព្រាហ្មណោ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណជាលស្ស អន្តោ បវិដ្ឋោ។ អថ ភគវា អយំ ព្រាហ្មណោ មយ្ហំញាណជាលេ បញ្ញាយតិ, “អត្ថិ នុ ខ្វស្ស ឧបនិស្សយោ”តិ វីមំសន្តោ សោតាបត្តិមគ្គស្ស ឧបនិស្សយំ ទិស្វា – “អយំ មយិ ឥមំ ជនបទំ គតេ លក្ខណបរិយេសនត្ថំ អម្ពដ្ឋំ អន្តេវាសិំ បហិណិស្សតិ, សោ មយា សទ្ធិំ វាទបដិវាទំ កត្វា នានប្បការំ អសព្ភិវាទំ វក្ខតិ, តមហំ ទមេត្វា និព្ពិសេវនំ ករិស្សាមិ។ សោ អាចរិយស្ស កថេស្សតិ, អាចរិយោ តំ កថំ សុត្វា អាគម្ម មម លក្ខណានិ បរិយេសិស្សតិ, តស្សាហំ ធម្មំ ទេសេស្សាមិ។ សោ ទេសនាបរិយោសានេ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិស្សតិ។ ទេសនា មហាជនស្ស សផលា ភវិស្សតី”តិ បញ្ចភិក្ខុសតបរិវារោ តំ ជនបទំ បដិបន្នោ។ តេន វុត្តំ – “កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហី”តិ។

យេន ឥច្ឆានង្គលន្តិ យេន ទិសាភាគេន ឥច្ឆានង្គលំ អវសរិតព្ពំ, យស្មិំ វា បទេសេ ឥច្ឆានង្គលំ។ ឥច្ចានង្គលន្តិបិ បាឋោ។ តទវសរីតិ តេន អវសរិ, តំ វា អវសរិ។ តេន ទិសាភាគេន គតោ, តំ វា បទេសំ គតោតិ អត្ថោ។ ឥច្ឆានង្គលេ វិហរតីតិ ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ឌេតិ ឥច្ឆានង្គលំ ឧបនិស្សាយ ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ឌេ ខន្ធាវារំ ពន្ធិត្វា សមាធិកោដ្ឋំ ឧស្សាបេត្វា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណសរំ បរិវត្តយមានោ ធម្មរាជា យថាភិរុចិតេន វិហារេន វិហរតិ។

បោក្ខរសាតិវត្ថុវណ្ណនា

២៥៥។ តេន ខោ បន សមយេនាតិ យេន សមយេន ភគវា តត្ថ វិហរតិ, តេន សមយេន, តស្មិំ សមយេតិ អត្ថោ។ ព្រហ្មំ អណតីតិ ព្រាហ្មណោ, មន្តេ សជ្ឈាយតីតិ អត្ថោ។ ឥទមេវ ហិ ជាតិព្រាហ្មណានំ និរុត្តិវចនំ។ អរិយា បន ពាហិតបាបត្តា ព្រាហ្មណាតិ វុច្ចន្តិ។ បោក្ខរសាតីតិ ឥទំ តស្ស នាមំ។ កស្មា បោក្ខរសាតីតិ វុច្ចតិ។ តស្ស កិរ កាយោ សេតបោក្ខរសទិសោ, ទេវនគរេ ឧស្សាបិតរជតតោរណំ

ចិយ ឧសាកតិ៉ ឃឹង បគស្ស កាឡអចណ្ណិ ឮក្តតឹលយលិយឃំ ចិយ៉ យស្សុបិ ចគ្គយល្ខលេ កាឡអឧយឈទាឌី ចិយ ញាឃតិ៉ អក្លិតិ ឥលុប្យលសឌិសាតិ៉ ភាសា ឧឌតបភាឡព្កកា ចិយ ស្ចដ្ឋិតា ស្ចបទិស្គ្គា៉ ហតូ្ទបិឥតលិតិ ឧចច យុលក្ខ្វាឧច្ចា កតលិលាឧសបទិកយុំ ចិយ ឧសាកតិ, អតិចិយ ឧសាកក្កប្យឧត្តា ព្រាហូលាស្ស អត្តកាឧចា៉ អឧាឌឧក ផាឧភ ទាឌាតិ កាត្យំ ឃុត្តយិ៉យំ ព្រាហូលំ៉ ឲចឧយង សស្សិទិឧកា៉ ព្កតិ តំ ឧបិក្លុឧសឌិសត្តា ឧបិក្លុឧសាតីតិ សជ្ជាតត្តិ៉

អឃំ បគ កស្សុបសយ្ចាសព្ទ្ឌកាលេ តិណ្ណិ ឧចឌាតិ បិទក្ន ឌសពលស្ស ឌាតិ ឌត្វា ឆយុឌេសតិ ស្វត្វា ឧឌចលិឧក តិព្ពាត្តិ៉ ឧសា តឧតា យត្យស្សលិកយាកន្ធត្តា យាតុក្កន្ធិចាសំ ឌីក្កន្ធិត្វា ហិយចត្តបឧឌឧយ យហាសឧឧ បត្យកញ្ចុឧ តិព្ពាត្តិ៉ តស្ស ច សឧស្ស អចិត្ននឧ តាបឧសា បណ្ណសាលិឃ ចសតិ៉ ឧសា តីឧឧ ឌិឧតា តំ បគុំ ឌិស្វា – “ព្កគំ បគុំ អចឧយសបគុឧយហិ យហត្តតទិ៉ ប្ចប្ជិតកាលេ តំ កឧហស្សាយី”តិ ឌិឧត្តសិ៉ តំ សត្តាឧហតាបិ ត ប្ចប្ជតិ៉ តាបឧសា កស្វា តុ ឧលា ព្កគំ សត្តាឧហតាបិ ត ប្ចប្ជតិ៉ ហត្ត តំ កឧហស្សាយីតិ ឱ្ខតទិត្វា កលិ្យា តំ ឧតត តាឡអឧតា លិត្តយត្តំឧយច ប្ចប្ជិតំ៉ អឆស្សព្ភត្តឧឧ ស្ចណ្ណច្ចណ្ណបិជ្ជាទិ ចិយ ឧឌតពិព្កកំ បគុយឧលុបិជ្ជាទិ ឧសតចណ្ណិ ឌាឧកំ អគ្គស៉ ឧសា យហាប្ចឧព្ពា ឲស កចិស្សតិ៉ ហត្ត តំ បឌិឌក្កាយីតិ បណ្ណសាលំ ឧតត្វា បឌិឌក្កិត្វា សត្តចស្សកាលឧតា បដ្ឋាឃ តឧឃា ឧចឧឌ វក្កល្យាឧបសិ៉ ឌាឧឧកា តិណ្ណិ ឧចឌាតិ បិទិ កត្វា បល្លិឧតា ឮ្យឧត្តា ឌព្ទឹឧប អក្កព្រាហូឧណា អឧហាសិ៉ ឧសា អបឧឧត សយឧឃត ឧឧព្ពា ឧកាសលស្ស សិប្ចំ ឌឧស្សសិ៉ អឆស្ស សិឧប្យ បសឧត្ត្វា ទាឌា វក្កដ្ឋិ តាយ យហាតកទិ ព្រាហូឧឌឃ្យំ អឌាសិ៉ ព្កតិ តំ ឧបិក្លុឧឧ សឃិតត្តា ឧបិក្លុឧសាតីតិ សជ្ជាតត្តិ៉

វក្កដ្ឋិ អព្ពាចសតីតិ វក្កដ្ឋតាយឧក តកឧឧ ចសតិ៉ អតិកចិត្វា ចា អាចសតិ៉ តស្ស តកឧស្ស សាយិឧកា ហុត្វា ឃាឃ យទិឃាឌាឃ តតូ្ទ ចសិតព្ពា, តាឃ យទិឃាឌាឃ ចសិ៉ តស្ស កិឧ តកឧស្ស ចត្ត្វ វក្កា ឌឧបត្វា វក្កាស្ច ឌលយាតាស្ច អក្កឧហសុំ, តស្វា តំ វក្កដ្ឋត្តិ ច្ចន្ទតិ៉ ឱ្ខក្កដ្ឋត្តិបិ បិឧផា, ឧសាឧឃចឧត្វា៉ វូបសក្កចឧសត បឧតូ្ទ ក្យុឧតូ្ទ វូបឧឃាកចចតំ ឧចឌិតព្ពា៉ តស្ស អត្យបឧឃាកត្តា ច ឧសសបឧឌស្ច៉ តតូ្ទ លក្លុលំ សគ្គសតូ្ទឧតា បទិឧឃសិតព្ពា៉

សត្តស្សឌត្តិ សឧត្តហិ វស្សឌំ, វស្សត្តំ ពាហុឌតំ អាកិណ្ណយត្យស្សំ៉ ឧបិសាចតិឃហត្ថិអស្សឧយាឧយិកាឌិអឧតកសត្តសយាកិណ្ណច្ចាតិ អឧត្វា៉ ឃស្វា បឧតតំ តកទិ ពាហិ អាចិន្តិព្ពា ឌាឧតត ហត្ថិអស្សាឌឹតំ ឈាសតិឧណត ឧចច ឧកហន្ធាឌតិឧណត ច សយ្យត្តំ៉ តធា ឌាស្ចកឧដ្ឋហិ ឧចច ឧកហសយ្កាឧកឧដ្ឋហិ ច៉ ឃស្វា ចស្សព្ភត្តឧឧ ចដ្ឋចត្យឧស្សាឌិសណ្ហាតា ពាហ្ ឧបិក្លុឧលិឧឃា ឌលឌក្យស្ចយចិចិត្តាតិ ច ពាហុតិ អឧតកាតិ តឡអាកាតិ វូឌកស្ស តិច្ចកទិតាឧតច ឧហាត្តិ, តស្វា សតិលាកឧដ្ឋាឌកត្តិ ច្ចត្តិ៉ សហ ឆឧព្ពាតាតិ សឆព្ពា ប្ចព្ពាណ្ណាបឧណ្ណាឌិឧកគំ ពាហុឆព្ពាសត្តិចឃត្តិ អឧត្វា ៉ ឲត្តាចតា ឃស្វិ តកឧឧ ព្រាហូឧណា ឧសតន្ធត្តំ វស្សាឧបត្វា ទាឌលិលិឃ ចសតិ, តស្ស សយិន្ខិសយ្យត្តិ ឌីបិតា ឧហាតិ៉

ទាឌឧតា លគ្គិ ឧកាក្កិ ទាឌឧកាក្កិ៉ ឧកត ឌិត្ថត្តិ ឧច? ឧព្ពា បឧសតឌិតា ឧកាសឧលត ឌិត្តំ៉ ទាឌឌាឃត្តិ ឧឧព្ពា ឌាឃក្ខតំ, ឌាឃឌ្ឍត្តិ អឧត្វា៉ ព្រាហូឧឌឃ្យត្តិ ឧសដ្ឋឧឌឃ្យំ, លត្តំ វស្សាឧបត្វា ទាឌសឧខ្លឧបត ក្យជ្ជិតព្ពាត្តិ អឧត្វា៉ អឆ ចា ទាឌឧកាក្កត្តិ សព្ពំ ឧលជ្ជឧកជ្ជំ អត្យសាសឧត្តត

ភឌិតិត្វបព្ទាតាឌិស្ វុឌ្ក៏ កាលប្បត្តុត សេតទ្ធត្តំ ស្សារេបត្វា រញ្ញោ ហុត្វា ភុញ្ជិតព្ទាំ៍ រញ្ញោ បរេសតិតា រោកាលសេត និត្តុំ រាជកាយត្តិ ឧត្ត តំ

ភាវំ រញ្ញោ និគ្គត្តា រាជកាយំ កាយការាជឌឹបតព្ទំ បតស្ស “រញ្ញោ បរេសតិតា រោកាលសេត និគ្គ”ត្តិ ព្ទាតំ ពុត្តំ៍ ព្រាហ្មណេឃ្យត្តិ សេជ្ជនេឃ្យំ៍

ឃធា និគ្គំ ត បុត កាេហតព្ទាំ ហោតិ, តិស្សជ្ជំ បរិច្ចត្តំ៍ ឧចំ និគ្គត្តិ អតេ្វា៍

អសេ្សាសឹតិ ហុលិ ក្លបលកិ, សោតទ្វារសម្បត្តចចតតិល្លេសាតុសារេត អញ្ញាសិ៍ ពោតិ អចឆារលាតេ្វ បឆប្ពុរលាយត្ត ចា តិបិតោ៍ តត្វ

អចឆារលាតេ្វត អសេ្សាសិ ឧច, តាស្ស រោកាធិ សចតត្តរាឃោ អតោសឹតិ អឃយតេ្វា តេចិតតេ្តា៍ បឆប្ពុរលាត បត

បតញ្ញត្តតសិលិជ្ជតាយត្តុរេប៍

ព្ទាឌាតិ ឃបត្ត ព្រាហ្មណោ រេបិក្ខរសាតិ អសេ្សាសិ, តំ បការសេត្តា – “សយណោ លសុ រកា រោកាតេយា”តិអាឌិយាហ៍ តត្វ សមិតបិបត្តា

សយណោតិ តេចិតតេ្តា៍ ពុត្តរេញ្ញំ – “សមិតាស្ស ហោត្តិ បិបកា អកុសលា ឆម្មា”តិអាឌិ (យ៍ តិ៍ ១៍៣៦៣)៍ ភាចា ច អត្តូត្តរេត

អទិឃយកេ្កុត សមិតបិរេបិ៍ រោតស្ស ឃធាក្ខតក្យណាឌិកាតយេតំ តាយំ, ឃឌិត់ សយណោតិ៍ លសុតិ អតុស្សចតេ្ត តិបិតោ៍ រកាតិ

ព្រាហ្មណជាតិសម្ពុកាកតំ អាលបតយត្តា៍ ពុត្តម្បិ ចេតំ – “រកាចាឌឹ តាយ រសា ហោតិ, សេច ហោតិ សកិញ្ចាតេ”តិ (ឆ៍ ប៍ ៣៩៦)៍

រោកាតេយាតិ ភាចត្តិ រោកាត្តចរេត បរិកិរេត្តតិ៍ តស្មា សយណោ លសុ រកា រោកាតេយាតិ ឧត្ត សយណោ កិរ រកា រោកាតយការេត្តាតិ

ឧចយតេ្វា ជជ្ជតេ្តា៍

សព្យុបុតេ្តាតិ ព្ទាត់ បត ភាចតោ ក្ខុរាកុលបរិឌឹបត់ ៍ សព្យកុលិ បព្ទាឌិតោតិ សទ្ធាបព្ទាឌិតភាចបរិឌឹបត់៍ រោគធិ បិរិជ្ជុតេ្ញាត

អតកិក្ខុតោ អបរិក្ខិលាំឃេច តំ កុលំ បហាយ សទ្ធាយ បព្ទាឌិតោតិ ពុត្តំ ហោតិ៍ តតោ បរំ ពុត្តត្តរេបច៍ តំ ពោ បតាតិអាឌិ

សាយញ្ញាចលេ ពុត្តរេបច៍ សាឆុ ពោ បតាតិ ហុត្តំ ពោ បត៍ អត្វាចយំ ហុលាចហត្តិ ពុត្តំ ហោតិ៍ តធាទ្ទុបិត់ អរហតត្តិ ឃធាទ្ទុបិ រសា

ភចំ រោកាតេយា, ឧចទ្ទុបិត់ ឃធាក្ខតក្យណាឌិករេយត លេិរេក អរហតេ្តាតិ លទ្ធសទ្ធាត់ អរហតំ៍ ឆស្សត់ ហោតិតិ បសាឆសាឃ្យូតិ អក្ខិតិ

ក្ខិូលេត្វា ឆស្សតយត្តម្បិ សាឆុ ហោតិតិ, ឧចំ អញ្ញាសយំ កត្វា៍

អប្ពជ្ជយាលចកធា

១៦៩៍ អញ្ញាឃកោតិ ព្ទាត់ – “ត ជាតិតេយ ឆសាឃត្តិ, ត ជាតិតេយ ឆសាឃត្តិតិ ពោ, ចារេសជ្ជ, អញ្ញាឃកា អញ្ញាឃកា តេ្វច តតិយំ អក្ខរំ

ក្លបតិព្ទាត្ត”ត្តិ, ឧចំ បឆយកប្បិកការេល ឆសាតចិរហិតាត់ ព្រាហ្មណាត់ កាហចចត់៍ ព្ទាឌាតិ បត តំ អញ្ញាឃតិតិ អញ្ញាឃកោ៍ យតេ្ត

បរិចតេ្តតិតិ ព្ទាយិតា អតេ្វត បសំសាចចត់ កត្វា រចាហត្តិ៍ យតេ្ត ឆាតេតិតិ យត្តឆរេរា៍

តិណ្ណំ រចជាតត្តិ ព្ទាទុរចឆឃជុរចឆសាយរចជាត់៍ ឱ្យជ្ជបហតការលាចរេសត បិរំ កាតោតិ បិរក្ខុ៍ សហ តិឃណ្ណុតា ច រោជុរកត ច

សតិឃណ្ណុរោជុកាត់៍ តិឃណ្ណុតិ តិឃណ្ណុរុក្ខាឌិត់ រេចចតបការសក់ សត្ត៍ រោជុភត្តិ កិរិឃាកប្បចិករប្យា កចិត់ ក្លបការាចហំ សត្ត៍ សហ

អក្ខរប្បភេទេន សាក្ខរប្បភេទានំ. អក្ខរប្បភេទោតិ សិក្ខា ច និរុត្តិ ច. ឥតិហាសបញ្ចមានន្តិ អាថព្ពណវេទំ ចតុត្ថំ កត្វា ឥតិហ អាស, ឥតិហ អាសាតិ ឦទិសវចនបដិសំយុត្តោ បុរាណកថាសង្ខាតោ ឥតិហាសោ បញ្ចមោ ឯតេសន្តិ ឥតិហាសបញ្ចមា, តេសំ ឥតិហាសបញ្ចមានំ វេទានំ.

បទំ តទវសេសញ្ច ព្យាករណំ អធីយតិ វេទេតីតិ បទកោ វេយ្យាករណោ. លោកាយតំ វុច្ចតិ វិតណ្ឌវាទសត្ថំ. មហាបុរិសលក្ខណន្តិ មហាបុរិសានំ ពុទ្ធាទីនំ លក្ខណទីបកំ ទ្វាទសសហស្សគន្ថបមាណំ សត្ថំ, យត្ថ សោឡសសហស្សគាថាបរិមាណា ពុទ្ធមន្តា នាម អហេសុំ, យេសំ វសេន ឥមិនា លក្ខណេន សមន្នាគតា ពុទ្ធា នាម ហោន្តិ, ឥមិនា បច្ចេកពុទ្ធា, ឥមិនា ទ្វេ អគ្គសាវកា, អសីតិ មហាសាវកា, ពុទ្ធមាតា, ពុទ្ធបិតា, អគ្គុបដ្ឋាកោ, អគ្គុបដ្ឋាយិកា, រាជា ចក្កវត្តីតិ អយំ វិសេសោ បញ្ញាយតិ.

អនវយោតិ ឥមេសុ លោកាយតមហាបុរិសលក្ខណេសុ អនូនោ បរិបូរការី, អវយោ ន ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ. អវយោ នាម យោ តានិ អត្ថតោ ច គន្ថតោ ច សន្ធារេតុំ ន សក្កោតិ. អនុញ្ញាតបដិញ្ញាតោតិ អនុញ្ញាតោ ចេវ បដិញ្ញាតោ ច. អាចរិយេនស្ស “យំ អហំ ជានាមិ, តំ ត្វំ ជានាសី”តិអាទិនា អនុញ្ញាតោ. “អាម អាចរិយា”តិ អត្តនា តស្ស បដិវចនទានេន បដិញ្ញាតោ. កតរស្មិំ អធិការេ? សកេ អាចរិយកេ តេវិជ្ជកេ បាវចនេ. ឯវំ កិរ ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ “ឥមស្មិំ លោកេ ‘អហំ ពុទ្ធោ, អហំ ពុទ្ធោ’តិ ឧគ្គតស្ស នាមំ គហេត្វា ពហូ ជនា វិចរន្តិ. តស្មា ន មេ អនុស្សវមត្តេនេវ ឧបសង្កមិតុំ យុត្តំ. ឯកច្ចញ្ហិ ឧបសង្កមន្តស្ស អបក្កមនម្បិ គរុ ហោតិ, អនត្ថោបិ ឧប្បជ្ជតិ. យំនូនាហំ មម អន្តេវាសិកំ បេសេត្វា – ‘ពុទ្ធោ វា, នោ វា’តិ ជានិត្វាវ ឧបសង្កមេយ្យ”ន្តិ, តស្មា មាណវំ អាមន្តេត្វា អយំ តាតាតិអាទិមាហ.

៣៨៦. តំ ភវន្តន្តិ តស្ស ភោតោ គោតមស្ស. តថា សន្តំយេវាតិ តថា សតោយេវ. ឥធាបិ ហិ ឥត្ថម្ភូតាខ្យានត្ថេវ ឧបយោគវចនំ.

៣៨៧. យថា កថំ បនាហំ, ភោ, តន្តិ ឯត្ថ កថំ បនាហំ ភោ តំ ភវន្តំ គោតមំ ជានិស្សាមិ, យថា សន្តោ សោ ភវំ, តថា យេវ អាទិក្ខាហីតិ អត្ថោ. យថាតិ វា និបាតមត្តមេវេតំ. កថន្តិ អយំ អាការបុច្ឆា. កេនាការេនាហំ តំ ភវន្តំ គោតមំ ជានិស្សាមីតិ អត្ថោ. ឯវំ វុត្តេ កិរ នំ ឧបជ្ឈាយោ “កិំ ត្វំ, តាត, បថវិយំ ឋិតោ, បថវិំ ន បស្សាមីតិ វិយ; ចន្ទិមសូរិយានំ ឱភាសេ ឋិតោ, ចន្ទិមសូរិយេ ន បស្សាមីតិ វិយ វទសី”តិអាទីនិ វត្វា ជាននាការំ ទស្សេន្តោ អាគតានិ ខោ, តាតាតិអាទិមាហ.

តត្ថ មន្តេសូតិ វេទេសុ. តថាគតោ កិរ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ បដិកច្ចេវ សុទ្ធាវាសា ទេវា វេទេសុ លក្ខណានិ បក្ខិបិត្វា ពុទ្ធមន្តា នាមេតេតិ ព្រាហ្មណវេសេន វេទេ វាចេន្តិ. តទនុសារេន មហេសក្ខា សត្តា តថាគតំ ជានិស្សន្តីតិ. តេន បុព្ពេ វេទេសុ មហាបុរិសលក្ខណានិ អាគច្ឆន្តិ. បរិនិព្ពុតេ បន តថាគតេ អនុក្កមេន អន្តរធាយន្តិ. តេនេតរហិ នត្ថីតិ. មហាបុរិសស្សាតិ
បណិធិសមាទានញាណករុណាទិគុណមហតោ បុរិសស្ស. ទ្វេយេវ គតិយោតិ ទ្វេយេវ និដ្ឋា. កាមញ្ចាយំ គតិសទ្ទោ “បញ្ច ខោ ឥមា,

សារិបុត្ត, គតិយោ”តិអាទីសុ (ម. និ. ១.១៥៣) ភវភេទេ វត្តតិ. “គតិ មិគានំ បវន”ន្តិអាទីសុ (បរិ. ៣៥៥) និវាសដ្ឋានេ. “ឯវំ អធិមត្តគតិមន្តោ”តិអាទីសុ បញ្ញាយំ. “គតិគត”ន្តិអាទីសុ វិសដភាវេ. ឥធ បន និដ្ឋាយំ វត្តតីតិ វេទិតព្វា.

តត្ថ កិញ្ចាបិ យេហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ រាជា ចក្កវត្តី ហោតិ, ន តេហេវ ពុទ្ធោ ហោតិ; ជាតិសាមញ្ញតោ បន តានិយេវ តានីតិ វុច្ចន្តិ. តេន វុត្តំ – “យេហិ សមន្នាគតស្សា”តិ. សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតីតិ យទិ អគារេ វសតិ. រាជា ហោតិ ចក្កវត្តីតិ ចតូហិ អច្ឆរិយធម្មេហិ, សង្គហវត្ថូហិ ច លោកំ រញ្ជនតោ រាជា, ចក្ករតនំ វត្តេតិ, ចតូហិ សម្បត្តិចក្កេហិ វត្តតិ, តេហិ ច បរំ វត្តេតិ, បរហិតាយ ច ឥរិយាបថចក្កានំ វត្តោ ឯតស្មិំ អត្ថីតិ ចក្កវត្តី. ឯត្ថ ច រាជាតិ សាមញ្ញំ. ចក្កវត្តីតិ វិសេសំ. ធម្មេន ចរតីតិ ធម្មិកោ. ញាយេន សមេន វត្តតីតិ អត្ថោ. ធម្មេន រជ្ជំ លភិត្វា រាជា ជាតោតិ ធម្មរាជា. បរហិតធម្មករណេន វា ធម្មិកោ. អត្តហិតធម្មករណេន ធម្មរាជា. ចតុរន្តាយ ឥស្សរោតិ ចាតុរន្តោ, ចតុសមុទ្ទអន្តាយ, ចតុព្ពិធទីបវិភូសិតាយ ច បថវិយា ឥស្សរោតិ អត្ថោ. អជ្ឈត្តំ កោបាទិបច្ចត្ថិកេ ពហិទ្ធា ច សព្ពរាជានោ វិជេតីតិ វិជិតាវី. ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោតិ ជនបទេ ធុវភាវំ ថាវរភាវំ បត្តោ, ន សក្កា កេនចិ ចាលេតុំ. ជនបទោ វា តម្ហិ ថាវរិយប្បត្តោ អនុយុត្តោ សកម្មនិរតោ អចលោ អសម្បវេធីតិ ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ.

សេយ្យថិទន្តិ និបាតោ, តស្ស ឯតានិ កតមានីតិ អត្ថោ. ចក្ករតនន្តិអាទីសុ ចក្កញ្ច, តំ រតិជននដ្ឋេន រតនញ្ចាតិ ចក្ករតនំ. ឯស នយោ សព្វត្ថ. ឥមេសុ បន រតនេសុ អយំ ចក្កវត្តិរាជា ចក្ករតនេន អជិតំ ជិនាតិ, ហត្ថិអស្សរតនេហិ វិជិតេ យថាសុខំ អនុវិចរតិ, បរិណាយករតនេន វិជិតមនុរក្ខតិ, អវសេសេហិ ឧបភោគសុខមនុភវតិ. បឋមេន ចស្ស ឧស្សាហសត្តិយោគោ, បច្ឆិមេន មន្តសត្តិយោគោ, ហត្ថិអស្សគហបតិរតនេហិ បភុសត្តិយោគោ សុបរិបុណ្ណោ ហោតិ, ឥត្ថិមណិរតនេហិ តិវិធសត្តិយោគផលំ. សោ ឥត្ថិមណិរតនេហិ ភោគសុខមនុភវតិ, សេសេហិ ឥស្សរិយសុខំ. វិសេសតោ ចស្ស បុរិមានិ តីណិ អទោសកុសលមូលជនិតកម្មានុភាវេន សម្បជ្ជន្តិ, មជ្ឈិមានិ អលោភកុសលមូលជនិតកម្មានុភាវេន, បច្ឆិមមេកំ អមោហកុសលមូលជនិតកម្មានុភាវេនាតិ វេទិតព្វំ. អយមេត្ថ សង្ខេបោ. វិត្ថារោ បន ពោជ្ឈង្គសំយុត្តេ រតនសុត្តស្ស ឧបទេសតោ គហេតព្វោ.

បរោសហស្សន្តិ អតិរេកសហស្សំ. សូរាតិ អភីរុកជាតិកា. វីរង្គរូបាតិ ទេវបុត្តសទិសកាយា. ឯវំ តាវ ឯកេ វណ្ណយន្តិ. អយំ បនេត្ថ សភាវោ. វីរាតិ ឧត្តមសូរា វុច្ចន្តិ, វីរានំ អង្គំ វីរង្គំ, វីរការណំ វីរិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ. វីរង្គរូបំ ឯតេសន្តិ វីរង្គរូបា, វីរិយមយសរីរា វិយាតិ វុត្តំ ហោតិ. បរសេនប្បមទ្ទនាតិ សចេ បដិមុខំ តិដ្ឋេយ្យ បរសេនា, តំ បរិមទ្ទិតុំ សមត្ថាតិ អធិប្បាយោ. ធម្មេនាតិ “បាណោ ន ហន្តព្វោ”តិអាទិនា បញ្ចសីលធម្មេន. អរហំ ហោតិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ វិវដ្ដច្ឆទោតិ ឯត្ថ រាគទោសមោហមានទិដ្ឋិអវិជ្ជាទុច្ចរិតច្ឆទនេហិ សត្តហិ បដិច្ឆន្នេ កិលេសន្ធការេ លោកេ តំ ឆទនំ វិវដ្ដេត្វា សមន្តតោ សញ្ជាតាលោកោ ហុត្វា ឋិតោតិ វិវដ្ដច្ឆទោ. តត្ថ បឋមេន បទេន បូជារហតា, ទុតិយេន តស្សា ហេតុ, យស្មា សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ, តតិយេន ពុទ្ធត្តហេតុភូតា វិវដ្ដច្ឆទតា វុត្តាតិ វេទិតព្វា. អថ វា វិវដ្ដោ ច វិច្ឆទោ ចាតិ វិវដ្ដច្ឆទោ, វដ្ដរហិតោ ឆទនរហិតោ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ. តេន អរហំ វដ្ដាភាវេន, សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឆទនាភាវេនាតិ ឯវំ បុរិមបទទ្វយស្សេវ ហេតុទ្វយំ វុត្តំ ហោតិ, ទុតិយេន

េចសារេទ្ធត េចត្ថ បុរិមសិក្ខ, បឆេមេត ទុតិឃសិក្ខ, តតិឃចតុេត្ថហិ តតិឃសិក្ខ េហាតិ។ បុរិមញ្ហ ឆមួចក្កំ, ទុតិឃំ ញាណចក្កំ, តតិឃំ

សមត្តចក្កំ សារេឆតីតិ េចតិតព្ពំ។ ត្ថំ មត្តាតំ បដិក្កេហតាតិ ព្លឹមិតា’ស្ស មេត្តស្ស ស្វកាចំ ឌេតតិ។

១៣៥។ េសាបិ តាឃ អាចរិឃកទាឃ លក្ខេលាស្ស ចិកតសមេខាេហា ឲេកាការសខាេត ចិឃ ញាណមេត្ត សម្បស្សមាេតា ឲចំ េកាតិ អាហ។

តស្សេត្ថា – ‘ឃទា, េកា, ត្ថំ ចឥសិ, ឲចំ ករិស្សាមី’តិ។ ចញ្ញអចារចមារុឃ្យាតិ ចញ្ញអចាឃុត្តំ រធំ អភិរុហិត្វា។ ទ្រាហុេណា កិរ េឃត

រេទត សឃំ ចិចរតិ, តេមច រធំ តត្វា មាលាចំ េបេសសិ។ មាលាចាបិ េបរិក្ខសាតិេស្សច អតេត្តចាសិកា។ េសា កិរ េតរសំ – “អញ្ញេដ្ឋត សទ្ធិំ

កដ្ឋចា”តិ សញ្ញា អកាសិ។

ឃាចតិកា ឃាតស្ស ក្ខុមីតិ ឃត្តាកំ សក្កា េហាតិ ឃាេតត កត្តុំ, អឃំ ឃាតស្ស ក្ខុមិ តាឃ។ ឃាតា បេច្ចាេរាហិត្វាតិ អឃាតក្ខុមិ,

ក្ខារេកាដ្ឋកសមីបំ កត្វា ឃាតេតា បដិច្ចេរាហិត្វា។

េតត េលា បត សមេឃតាតិ ឃស្មិំ សមេឃ អញ្ញេដ្ឋា អារាមំ បាចិសិ។ តស្មិំ បត សមេឃ, ចិតមញ្ញត្តិញាសមេឃ។ កស្មា បត តស្មិំ សមេឃ

ចក្កមត្តីតិ? បតីតេកាឌតបច្ចឃស្ស ទិតមិទ្ធស្ស ចិេតាឥតត្ថំ, ចិចាបឆាតិកា ចា េត។ តាចិសាតញ្ញាបដ្ឋាកត្តំ ចក្កមិត្វា តញ្ញាឃិត្វា សទឹរំ ក្ខត្តំ

កាហាេបត្វា តិសដ្ឋ សមលាឆមុំ កេទាត្តាតំ ចិត្តំ ឲកក្កំ េហាតិ។ េឃត េត ភិក្ខុតិ េសា កិរ – “ក្ខហិំ សមេណា េកាតមា”តិ បរិេចលាេតា

បរិេចលំ អតាកត្វា “បុដ្ឋិត្វាច បចិសិស្សាមី”តិ ចិេលាេកេត្តា អទញ្ញាហត្ថី ចិឃ មហាចក្កមេ ចក្កមមាេត បំសុក្ខលិកេ ភិក្ខុ ឌិស្វា េតរសំ

សត្តិកំ អកមាសិ។ តំ សន្ធាឃ េឃត េត ភិក្ខុតិអាឌិ ទុត្តំ។ ឥស្សតាឃាតិ ឥដ្ឋំ, បស្សិតុកាមា ហុត្វាតិ អេត្ថា។

១៩០។អភិញ្ញាតេកាលេញ្ញាតិ បាកដកុលេឌា។ តឥា កិរ ឌញ្ញឹេប អញ្ញដ្ឋកុលំ តាឃ បាកដកុលមេហាសិ។ អភិញ្ញាតស្សាតិ

រុបឌាតិមត្តកុលាិបេឥេសហិ បាកដស្ស។ អកទ្ធតិ អការិេកា។ េឃា ហិ អញ្ញដ្ឋំ ទាារេបតុំ ត សក្កេលាឃ្យ, តស្ស េតត សទ្ធិំ កទាសល្លាេបា កុរ

ភេចឃ្យ។ ភកចេតា បត តាឌិសាតំ ឃាលាចាតំ សេតតាបិ សហេស្សតាបិ បញ្ញាបុដ្ឋស្ស ចិស្សដ្ឋេត ឥន្ធាឃិតត្តំ តត្ថិតិ មញ្ញាមាតា – “អកុ

េលា បតា”តិ ចិត្តឃិស្ស។ ចិហារេទាតិ កត្ថកុឌិ សន្ធាឃ អាហំស្ស។

អតរមាេតាតិ អតុរិេតា, សលិកំ បឥប្បមាលដ្ឋាេត បឥំ តិក្ខិបេត្តា ចត្តំ កត្វា ស្វសមុដ្ឋិំ មុត្តាឥលសិត្តចារសត្តរសឥិសំ ចាលិកំ

អចិតាេសេត្តាតិ អេត្ថា។ អាឡព្ពត្ថត្តិ បមុលំ។ ក្ខក្កាសិត្វាតិ ក្ខក្កាសិតសឌ្ឌំ កត្វា។ អក្កឡអត្តិ ក្ខារកចាដិ។ អាេកាេដហិតិ អក្កតេលហិ សលិកំ

កុដ្ឋិកដ្ឋិក្ខសមីេប អាេកាេដហិតិ ទុត្តំ េហាតិ។ ក្ខារំ កិរ អតិក្ខបរិ អមតុស្សា, អតិេហដ្ឋា ឌីឃឌាតិកា េកាេដត្តិ។ តទា អតាេកាេដត្វា

មេឡ្យលិដ្ឋសមីេប េកាេដតព្ពត្តិ ព្លាឥំ ក្ខារេកាដតចត្តត្តិ ឌីេបត្តា ចឥត្តិ។

១៩១។ចិចរិ ភកចា ក្ខារត្តិ ត ភកចា ក្ខដ្ឋាឃ ក្ខារំ ចិចរិ។ ចិចរិឃត្វាតិ បត ហត្ថំ បសារេសិ។ តេតា “ភកចា តុេមត្វា អេតកាស្វ

កប្បេកាដិស្វ ឥាតំ ឥេឥមាេតហិ ត សហត្ថា ក្ខារចិចរលាកមុំ កត”ត្តិ សឃេមច ក្ខារំ ចិចដិ។ តំ បត ឃស្មា ភកចេតា មេតត ចិចដិ, តស្មា

ចិចរិ ករចា ខ្វារត្តិ ចត្វំ ចក្ខុតិ៉

ករចតា សង្ខិ សរេយ្ខាឌិស្វតិ យធា លយតឹយាឌីតិ បុច្ឆរេត្តា ករចា រេតហិ, ឲ្យចំ រេតបិ ករចតា សង្ខិ សយប្បចត្តរេយាងា អរេហស្សំ៉ សឹរេតាងកំ ចិយ ក្ខរេញាដរេពត សរេយ្ខាឌិតំ ឲ្យកឹកាចំ អករប់ស្យ៉ យារយ ច “កច្ចិ, រេកា រេកាតយ, លយតឹយំ; កច្ចិ យាបតឹយំ, កច្ចិ រេការេតា ច រេកាតយស្ស សាចកាតច្ចា អប្បាតាងធំ, អប្បាតង្គ្ក, លហុដ្ឋាតំ, ពលំ, ផាសុចិហាររោ”តិអាឌិកាយ កឆាយ សរេយ្ខាឌិស្វ, តំ

បឹតិបរិរេយាឌ្ឍសង្គាតសរេយ្ខាងឌតតរេតា សរេយ្ខាឌិត្វំ យុត្តកាចរេតា ច សរេយ្ខាងតឹយំ, អត្តញ្ញញ្ញាតយឆុរតាយ ស្មចិរេយ្ជិ កាលំ សារេរត្វំ តិរត្តូទំ បចរេត្តត្វំ អរហកាចរេតា សរិតព្ពកាចរេតា ច សារលឹយំ៉ ស្វេយ្យាតស្មលរេតា សរេយ្ខាងតឹយំ, អត្ថស្សរិយយាតស្មលរេតា ច សារលឹយំ៉ តធា ញ្ញញ្ញាតបរិស្មទ្ធតាយ សរេយ្ខាងតឹយំ, អត្តបរិស្មទ្ធតាយ សារលឹយំ៉ ឲ្យចំ អរេតរេកហិ បរិយារេយហិ សរេយ្ខាងតឹយំ កធំ សារលឹយំ ចិតិសារេរត្វា បរិរេយាសារេបត្វា តិដ្ឋរេបត្វា ឲ្យករេត្តិ តិសិឌិស្វ៉

អប្ពដ្ឋរោបត យាលរេចាតិ រេសា កិរ ករចរេតា ទ្វបសយ្យត្តិយំ ចិត្តប្បសាងយត្តយ្ជិ អកត្វា “ងសពលំ អបសារេងស្សាយី”តិ ក្ខងររ ពន្ធសាងកំ យុត្តិត្វា ករេដ្ឋ ឱ្យលរេដ្ឋត្វា ឲ្យរេកត ហរេត្តត ក្ខស្សកញ្ហ៍ ករេហត្វា ចក្កុយំ អកិទ្វហិត្វា ការេលត ពាហំ, ការេលត ក្ខងទំ, ការេលត បិដ្ឋិ ងរេស្សរេត្តា, ការេលត ហត្តចិកាទំ, ការេលត កយ្យកចិកាទំ កររារេត្តា, “កច្ចិ រេត រេកា, រេកាតយ, ឆាត្យសយតា, កច្ចិ កិក្ខាហាររេត ត កិលយធ, អកិលយធាការរេរាយេច បត រេត បញ្ញាយតិ; ឆ្វលិតិ ហិ រេត អក្កបច្ចក្កាតិ, បិសាឌិកត្ត កតកតដ្ឋារេត៉ ‘រេត ពហុងតា ទាងបព្ពាឌិរេតាតិ ច ព្យរេទ្ធ’តិ ច ក្ខប្បត្តពាហុយាតា បលឹតំ ឱ្យងចត្តយាហាទំ រេងត្តិ៉ បស្សធ, រេកា, រេកហំ, ចិត្តសាលិ ចិយ, ឌិព្ពាបិសារេងា ចិយ៉ ព្ពយំ យច្ចុំ បស្សធ, ពិរេព្ពាហតំ បស្សធ, កិ ឲ្យចទ្វរេប ធារេត ចសត្តស្ស សយលាឆយ្ញុំ កាត្វំ ក្ខក្កទ”ត្តិ ឲ្យចទ្វបំ ក្ខប្បល្ខតកធំ អតាចារកាចសារលឹយំ កធេតិ, រេតត ចុត្តំ – “អប្ពដ្ឋរោ បត យាលរេចា ចក្កុយរេត្តាបិ តិសិរេត្តត ករចតា កិច្ចិ កិច្ចិ កធំ សារលឹយំ ចិតិសារេរតិ, ធិរេតាបិ តិសិរេត្តត ករចតា កិច្ចិ កិច្ចិ កធំ សារលឹយំ ចិតិសារេរតី”តិ៉

១៩៧៉អធ រេលា ករចាតិ អធ ករចា – “អយំ យាលរេចា ហត្តំ បសារេរត្វា កចក្កំ ករេហត្យការេយា ចិយ, បិងំ បសារេរត្វា អឌឹងិ ចិចរិត្យការេយា ចិយ, យហាសយុគ្គំ តរិត្យការេយា ចិយ, សិរេតទ្វំ អារេរាហិត្យការេយា ចិយ ច អដ្ឋារេត ចាយយតិ, ហត្ថ, រេតត សង្ខិ យរេត្តយី”តិ អប្ពដ្ឋំ យាលចំ ឲ្យតងរេចាង៉ អាចរិយបិចរិរេយហិតិ អាចរិរេយហិ ច រេតសំ អាចរិរេយហិ ច៉

បធរិយព្ពចាងចណ្ណតា

១៩៨៉កច្ឆរេត្តា ចាតិ ឲ្យត្ត កាយំ តឹស្ស ព្ពរិយាបរេធស្ស ព្រាហ្មណា អាចរិយព្រាហ្មណត សង្ខិ សល្លបិត្យរេហតិ៉ អយំ បត យាលរេចា យាតឆទ្ធតាយ កឆាសល្លាបំ កររារេត្តា ចត្តាររោបិ ព្ពរិយាបរេធ រេយារេឌស្សាយីតិ “សយារេតា ចា ហិ, រេកា រេកាតយ, សយារេតតា”តិ អាហ៉

តតោ កិរ តំ ភគវា – “អម្ពដ្ឋ, គច្ឆន្តស្ស វា គច្ឆន្តេន, ឋិតស្ស វា ឋិតេន, និសិន្នស្ស វា និសិន្នេនាចរិយេន សទ្ធិំ កថា នាម សព្ពាចរិយេសុ លព្ភតិ។ ត្វំ បន សយានោ សយានេនាចរិយេន សទ្ធិំ កថេសិ, កិំ តេ អាចរិយោ គោរូបំ, ឧទាហុ ត្វ”ន្តិ អាហ។ សោ កុជ្ឈិត្វា – “យេ ច ខោ តេ, ភោ គោតម, មុណ្ឌកា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ មុណ្ឌេ មុណ្ឌាតិ សមណេ ច សមណាតិ វត្តុំ វដ្ដេយ្យ។ អយំ បន ហីឡេន្តោ មុណ្ឌកា សមណកាតិ អាហ។ ឥព្ភាតិ គហបតិកា។ កណ្ហាតិ កណ្ហា, កាឡកាតិ អត្ថោ។ ពន្ធុបាទាបច្ចាតិ ឯត្ថ ពន្ធូតិ ព្រហ្មា អធិប្បេតោ។ តញ្ហិ ព្រាហ្មណា បិតាមហោតិ វោហរន្តិ។ បាទានំ អបច្ចា បាទាបច្ចា, ព្រហ្មុនោ បិដ្ឋិបាទតោ ជាតាតិ អធិប្បាយោ។ តស្ស កិរ អយំ លទ្ធិ – ព្រាហ្មណា ព្រហ្មុនោ មុខតោ និក្ខន្តា, ខត្តិយា ឧរតោ, វេស្សា នាភិតោ, សុទ្ទា ជាណុតោ, សមណា បិដ្ឋិបាទតោតិ។ ឯវំ កថេន្តោ ច បនេស កិញ្ចាបិ អនិយមេត្វា កថេតិ។ អថ ខោ ភគវន្តមេវ វទាមីតិ កថេតិ។

អថ ខោ ភគវា – “អយំ អម្ពដ្ឋោ អាគតកាលតោ បដ្ឋាយ មយា សទ្ធិំ កថយមានោ មានមេវ និស្សាយ កថេសិ, អាសីវិសំ គីវាយំ គណ្ហន្តោ វិយ, អគ្គិក្ខន្ធំ អាលិង្គន្តោ វិយ, មត្តវារណំ សោណ្ឌាយ បរាមសន្តោ វិយ, អត្តនោ បមាណំ ន ជានាតិ។ ហន្ទ នំ ជានាបេស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា “អត្ថិកវតោ ខោ បន តេ, អម្ពដ្ឋា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អាគន្ត្វា កត្តព្ពកិច្ចសង្ខាតោ អត្ថោ, ឯតស្ស អត្ថីតិ អត្ថិកំ, តស្ស មាណវស្ស ចិត្តំ។ អត្ថិកមស្ស អត្ថីតិ អត្ថិកវា, តស្ស អត្ថិកវតោ តវ ឥធាគមនំ អហោសីតិ អត្ថោ។

ខោ បនាតិ និបាតមត្តំ។ យាយេវ ខោ បនត្ថាយាតិ យេនេវ ខោ បនត្ថេន។ អាគច្ឆេយ្យាថាតិ មម វា អញ្ញេសំ វា សន្តិកំ យេន កេនចិ អាគច្ឆេយ្យាថ។ តមេវ អត្ថន្តិ ឥទំ បុរិសលិង្គវសេនេវ វុត្តំ។ មនសិ ករេយ្យាថាតិ ចិត្តេ ករេយ្យាថ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – ត្វំ អាចរិយេន អត្តនោ ករណីយេន បេសិតោ, ន អម្ហាកំ បរិភវត្ថាយ, តស្មា តមេវ កិច្ចំ មនសិ ករោហីតិ។ ឯវមស្ស អញ្ញេសំ សន្តិកំ អាគតានំ វត្តំ ទស្សេត្វា មានំ និគ្គណ្ហន្តោ “អវុសិតវាយេវ ខោ បនា”តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ បស្សថ ភោ អយំ អម្ពដ្ឋោ មាណវោ អាចរិយកុលេ អវុសិតវា អសិក្ខិតោ អប្បស្សុតោវ សមានោ វុសិតមានីតិ “អហំ វុសិតវា សិក្ខិតោ ពហុស្សុតោ”តិ អត្តានំ មញ្ញតិ។ ឯតស្ស ហិ ឯវំ ផរុសវចនសមុទាចារេ ការណំ កិមញ្ញត្រ អវុសិតត្តាតិ អាចរិយកុលេ អសំវុទ្ធា អសិក្ខិតា អប្បស្សុតាយេវ ហិ ឯវំ វទន្តីតិ។

១៩៣។ កុបិតោតិ កុទ្ធោ។ អនត្តមនោតិ អសកមនោ, កិំ បន ភគវា តស្ស កុជ្ឈនភាវំ ញត្វា ឯវមាហ ឧទាហុ អញត្វាតិ? ញត្វា អាហាតិ។ កស្មា ញត្វា អាហាតិ? តស្ស មាននិម្មទនត្ថំ។ ភគវា ហិ អញ្ញាសិ – “អយំ មយា ឯវំ វុត្តេ កុជ្ឈិត្វា មម ញាតកេ អក្កោសិស្សតិ។ អថស្សាហំ យថា នាម កុសលោ ភិសក្កោ ទោសំ ឧក្កិលេត្វា នីហរតិ, ឯវមេវ គោត្តេន គោត្តំ, កុលាបទេសេន កុលាបទេសំ , ឧដ្ឋាបេត្វា ភវគ្គប្បមាណេន វិយ ឧដ្ឋិតំ មានទ្ធជំ មូលេ ឆេត្វា និបាតេស្សាមី”តិ។ ខុំសេន្តោតិ ឃដ្ដេន្តោ។ វម្ភេន្តោតិ ហីឡេន្តោ។ បាបិតោ ភវិស្សតីតិ ចណ្ឌភាវាទិទោសំ បាបិតោ ភវិស្សតិ។

ចណ្ឌាតិ មាននិស្សិតកោធយុត្តា។ ផរុសាតិ ខរា។ លហុសាតិ លហុកា។ អប្បកេនេវ តុស្សន្តិ វា រុស្សន្តិ វា ឧទកបិដ្ឋេ អលាពុកដាហំ វិយ អប្បកេនេវ ឧប្លវន្តិ។ ភស្សាតិ ពហុភាណិនោ។ សមានំ មុខេ វិវដេ អញ្ញស្ស វចនោកាសោ នត្ថីតិ អធិប្បាយេនេវ វទតិ។ សមានាតិ

ឋានំ សន្ធាតិ បុរិមបទស្ស ខេចចតំ៍ ត សក្កេរាន្តីតិ ត (ទ្រាហ្ម ណាតំ សុត្តេរតាការេត ពេរាន្តិ៍ ត កទ្ទំ ពេរាន្តីតិ (ទ្រាហ្មណោសុ ការចំ ត ពេរាន្តិ៍ ត យាតេត្តីតិ ត យតេត បិឃាឃន្តិ៍ ត ប្ញុដេត្តីតិ យាលិដីហិ តេសំ ប្ញុដំ ត ពេរាន្តិ៍ ត អបចាឃត្តីតិ អកិចាគតាដីហិ តេសំ អបចិតិពយ៉ុ តិចចុត្តិ៍ ត ដេស្សន្តិ ពឃិគន្តិ ចំ ឋានំ៍ ឃដិយេ សព្យាតិ ឃំ ឋាយេ សព្យា ត (ទ្រាហ្មណោ សក្កេរាន្តិ...បេ... ត អបចាឃន្តិ, ចំ ពេសំ អសក្ការរេការណាដី សន្តំ ត ឃុត្តំ, តាតុលេយន្តិ អត្ថោ៍

ទុតិយវត្ថុចាគចណ្ណតា

១៩៥៍ អបរន្តេត្តិ អបរន្តស្សស្ស៍ ឲកយិតាហត្តិ ឲត្ត ឋាគត្តិ តិបិពយត្តំ៍ ឲកំ អហត្តិ អត្ថោ៍ សន្ធាការន្តិ ខជ្ជអតុសាសតសាលិ៍ សព្យាតិ អកិសិត្តរាងាតោ ៍ សព្យក្យុយារាតិ អតកិសិត្តា៍ ក្រួន្ទុំតិ ឃធាតុក្នុបេសុ បលក្កដបឹផពេចត្តាសតបលេកចិត្តត្តរណាដីកេកេសុ៍ សដ្ឋាឈ្នាតិ ក្រូប្យល្ពតចបេសត យហាហសិចំ ហសត្តា៍ សំកឹត្យអត្តាតិ ហសិពយត្ត ពរណអក្កុលិសឈ្ឈដ្ឋតបិលិហិប្យហារដាតាដីតិ ពេរាន្តា៍ យបេន្នាច យបេន្នាតិ ឲចយហំ យន្នាយិ, យបេន្នាច អតុហសត្តិ, ត អន្នាត្តិ៍

ពុទ្ធា បត ពេ ឲចយកំសុតិ? ពេ កិរ អប្ពដ្ឋស្ស ក្យុលចំសំ ដាតត្តិ៍ អឃព្វា ពស្ពិ សយេឃ ឃាច បិគត្តា ឱ្យលេប្ពត្តា តិចត្តសាដកស្ស ឲពោគ ហេត្តត ទុស្សកណ្ណ៍ ពេហត្តា ពត្ដដ្ឋិកំ តាយេត្តា យាតយេគគ យេត្តា ចិឃ អាកច្ឆតិ៍ ពពោា – "បសុ្សច ពេកា អយ្យាកំ ដាសស្ស កណ្យាឃតពោត្តស្ស អប្ពដ្ឋស្ស អាកយតការណ"ត្តិ ចគត្តា ឲចយកំសុ៍ ពេសាបិ អត្តពោ ក្យុលចំសំ ដាតាតិ៍ ពស្មា "យបេន្នាច យបេន្នា"តិ ពក្កឃិត្ត៍

អាសពេតាតិ "ឋាគយាសតំ, ឲត្ត តិសឹដាហឹ"តិ ឲចំ អាសពេត តិយត្តតំ តាយ ពេហាតិ, ពធា ត ពោចិ អកាសិ៍

តតិយវត្ថុចាគចណ្ណតា

១៩៩៍ លដុកិកាតិ ពេចត្តលេន្ធតំ អត្តេចតិចាសិតឹ ល្ពុកសក្យុលិកា៍ ក្យុលិចពេតិ តិចាសតដ្ឋាពេតា៍ កាយលិបិតឹតិ ឃដិច្ឆកកាលិតឹ, ឃំ ឃំ ឋាច្ឆតិ ចំ ចំ លបតិ, ត ចំ ពោចិ ហំពេសា ចា ពោពេប្ពា ចា ពេយាពេរា ចា អាកត្តា "កំ ត្ចំ លបសឹ'តិ តិពេសពេតិ៍ អកិសដ្ឋិតុត្តិ ពោគចពេសត លក្កិតំ៍

ឲចំ ចុពេត្ត យាណពេចា – "អឃំ សយណោ ពោពេយោ អត្តពោ ចាពេពក លដុកិកសដិពេស ពត្វា អពេហ្យាសពោត្ប្ពាពេយារសដិពេស ពេរាតិ, តិប្ពុពេតា ដាតិ ដាពេពា"តិ យន្នាយាពេតា ក្រូត្តរិ ចត្តារោ ចណ្ណា ដេស្សតិ៍

ដាសិបុត្តចាគចណ្ណតា

ᩅᨵᩃᩥᩴ᪨ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩮᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩘᨡᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨳᩥ ᨸᨶᩣᩉᩴ “ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨠᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨲᨴᩮᩅ ᨠᩥᩁ ᩅᨧᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ? ᨠᩥᩴ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩮ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ? ᩋᩣᨾ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨠᩅᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨾᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ, ᨲᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩣ ᨠᩥᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨶᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨲᩣᨿ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨾᩣᨲᩣᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨶᩣᨾᩴ, ᨸᩅᩮᨱᩥᩅᩈᩮᨶ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᩩᩔᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩔᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩩᩃᨠᩮᩣᨭᩥᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ᪨ ᩋᨿ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨴᩣᩈᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨡᩁᨴᩣᩈᩥᨿᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣ ᨴᩣᩈᩮᨶ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩩᨸᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

ᩑᨲᩣ ᨸᩁᩴ ᨲᩔ ᨴᩣᩈᨠᩣᨧᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣᨧᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨠᩩᩃᩅᩴᩈᩴ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩮᩣ ᨸᨽᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩍᩉᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨿᩩᨵᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᨧ᩠ᨧᨠᩣᩃᩮ ᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᨿᩩᨵᨾᩮᨲᩣ ᨸᨽᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩁᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ “ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨿᩩᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩈᩦᨲᩥ ᨶᩦᩉᩁᩥ᪨

ᨲᩣᨶᩥ ᨲᩮ ᨶᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨿᩩᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩦ ᨠᨳᩣ – ᨸᨮᨾᨠᨸ᩠ᨸᩥᨠᩣᨶᩴ ᨠᩥᩁ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾ᩠ᨾᨲᩔ ᩁᩮᩣᨩᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩁᩮᩣᨩᩔ ᩅᩁᩁᩮᩣᨩᩮᩣ, ᩅᩁᩁᩮᩣᨩᩔ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ, ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩔ ᩅᩁᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ, ᩅᩁᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩔ ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣ, ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩᩔ ᩅᩁᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣ , ᩅᩁᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩᩔ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩮᩣ, ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩔ ᨧᩁᩮᩣ, ᨧᩁᩔ ᩏᨸᨧᩁᩮᩣ, ᩏᨸᨧᩁᩔ ᨾᨥᨴᩮᩅᩮᩣ, ᨾᨥᨴᩮᩅᩔ ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᨲᩥᨿᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩔ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ – ᩉᨲ᩠ᨳᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨩᨶ᩠ᨲᩩ, ᨩᩣᩃᩥᨶᩦ, ᩅᩥᩈᩣᨡᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮᨠᩥᩔᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᨬ᩠ᨧᨵᩣᨲᩥᩈᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨿᩩᨵᩮᩣ, ᨠᩁᨠᨱ᩠ᨯᩩ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨠᩮᩣ, ᩈᩥᨶᩥᩈᩪᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨵᩦᨲᩁᩮᩣ – ᨸᩥᨿᩣ, ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩣ, ᩅᩥᨩᩥᨲᩣ, ᩅᩥᨩᩥᨲᩈᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩣ ᨶᩅ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨩᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ᪨

ᩋᨳ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩉᩁᩥᩴ ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᩴ ᩁᩣᨩᨵᩦᨲᩁᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨩᩣᨿᩥ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨴᩥᩅᩈᩮ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᩔᩣ ᩅᩁᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨬᩣᨲᨠᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨿᩣᨧᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ – “ᨶᩔ, ᩅᩈᩃᩥ, ᨾᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩈᩦ”ᨲᩥ ᨲᨩ᩠ᨩᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩁᩉᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨲᩮᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨧᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩋᨳ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᩉᩴ ᨲᩣᨲᩣ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨾᩣᨲᩩᨿᩣ ᩈᩉᩈᩣ ᩅᩁᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥᩴ , ᩈᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨲᩩᩴ ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨸᨶ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩉᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩋᩔᩴ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩁᨳᨬ᩠ᨧ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᩍᨧ᩠ᨨᨳ, ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨳ᪨ ᨾᨾᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ”ᨲᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᩈᩥ᪨

ᨲᩮ ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩁᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ – “ᨲᩣᨲ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨡᨾᨳᩣ”ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩁᩣᨩᩮᩣᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, “ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᩣᨲᩪᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩥᨶᩥᨿᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩥᨶᩥᨿᩣ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩣ ᨶᨣᩁᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ “ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ

ᨷᩥᨲᩩᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾ ᨶᩮ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩪ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨷᨮᨾᨴᩥᩅᩈᩮ ᨿᩮᩣᨩᨶᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᨶᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨾᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ – “ᨾᩉᩣ ᨻᩃᨠᩣᨿᩮᩣ, ᩈᨧᩮ ᨾᨿᩴ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᨶᨷᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨶᩮᩣ ᨶᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨠᩥᩴ ᨷᩁᩮᩈᩴ ᨷᩦᩊᩣᨿ ᨠᨲᩣᨿ, ᨾᩉᩣ ᩋᨿᩴ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮᩣ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨶᨣᩁᩴ ᨾᩣᨷᩮᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷᩥᩃᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ ᩍᩈᩥᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᨷᩔᩮ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨲᩦᩁᩮ ᩈᩣᨠᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩴ ᨾᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᨩᩣᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨿᩣᨿ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩈᩦᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨷᨳᩅᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᩩᨱᨴᩮᩣᩈᩴ ᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨲᩥᨱᨣᩩᨾ᩠ᨻᩃᨲᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᩅᨭ᩠ᨭᩣ ᨷᩣᨧᩦᨶᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩣ ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩣᨴᨿᩮᩣ ᨾᩥᨣᩈᩪᨠᩁᩮ ᩈᨷ᩠ᨷᨻᩥᩊᩣᩁᩣ ᨧ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᨾᩪᩈᩥᨠᩮ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᨾᩣᨶᩣ ᨲᩴ ᨷᨴᩮᩈᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᨭᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩈᩮᩣ – “ᩋᨿᩴ ᨷᨳᩅᩥᨿᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨷᨴᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩴ ᨾᩣᨷᩮᩈᩥ᪨

ᩋᨳ ᨲᩮ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨶᨣᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨾᩣᨶᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩈᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᨩᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ – “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨾᩣᨷᩥᨲᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᨶᨣᩁᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᨠᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩉᩔᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨽᩥᨽᩅᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᨣᩁᩴ ᨾᩣᨷᩮᨳ, ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨥᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨻᩃᩮᨶ ᩋᨲᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᨶᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨿ᩠ᨿᩔ ᩅᩈᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮᩣᨲᩥ? “ᨾᨾ ᩅᩈᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨾᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨠᨷᩔᩮ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᩴ ᨾᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᨳᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩈᩩᩴ᪨

ᩋᨳᩣᨾᨧ᩠ᨧᩣ – “ᩍᨾᩮ ᨴᩣᩁᨠᩣ ᩅᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨧᩮ ᨶᩮᩈᩴ ᨷᩥᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩅᩣᩉᩅᩥᩅᩣᩉᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᨴᩥᩈᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨵᩦᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨷᩔᩣᨾ, ᨶᩣᨷᩥ ᨽᨣᩥᨶᩦᨶᩴ ᩈᨴᩥᩈᩮ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᨾᩣᩁᩮ, ᩋᩈᨴᩥᩈᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨧ ᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩥᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᨿᩴ ᨽᨣᩥᨶᩦᩉᩥᨿᩮᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩴᩅᩣᩈᩴ ᩁᩮᩣᨧᩮᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᨽᨿᩮᨶ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᨽᨣᩥᨶᩥᩴ ᨾᩣᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᩉᩥ ᩈᩴᩅᩣᩈᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩈᩩᩴ᪨

ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᨵᩦᨲᩣᩉᩥ ᨧ ᩅᨯ᩠ᨰᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᨷᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ, ᨠᩮᩣᩅᩥᩊᩣᩁᨷᩩᨷ᩠ᨹᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩥ ᨣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩁᩣᨩᨠᩩᨾᩣᩁᩣ ᩍᨾᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᩋᨿᩴ ᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩦᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᨠᩦᩊᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩴ ᨿᩣᨶᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ ᨡᨱᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨥᩁᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩮᨶ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᨴᩁᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩴᩈᩩᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩁᩣᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᩁᩣᨩᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩁᩮᩣᨣᩦ ᨶᩣᨭᨠᩥᨲ᩠ᨳᩦᩉᩥ ᨧ ᩋᩮᩣᩁᩮᩣᨵᩮᩉᩥ ᨧ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩴᩅᩮᨣᩮᨶ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩴ ᨾᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩪᩃᨹᩃᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ

ច ចិចនទេត្តា យហត្ថិ ឃុឃិទទ្រុក្លិ ឌិវ្វា តឃ្យុត្ថត្តទេ ទេឃាឮអឃហត្ថុប្បយាលំ ខ្លកាឃំ ទេឃាទេឆត្វា ក្លាទេត្ថា ចាតបិភត្ថា ទេឃាទេឌត្វា តិទេឃ្យុលិ ឌាត្តិត្វា តត្ថ ចាឃំ កទេប្បឃិៈ ទេឃា អក្ខាទេកជិទេហ អក្កិ កត្វា ទត្តិ យិកឃ្ញុកទាឌឹតំ ឃទេក្ខ ឃ្ញុលាទេត្តា ឃឃតិៈ ទេឃា – “អឃ្ញុកម្ហិ បទេឌទេឃ ឃឹទេហា ឃទ្ថុយកាឃិ, អឃ្ញុកម្ហិ ឮទ្យេល្លោ”តិ ឃល្លុទេក្ខត្វា បការទេត តត្ថ កត្តា ចិឈាឃយំឃំ អាឌាឃ បឌិត្វា លាឌតិៈ

អទេចកឌិចឃំ តឃ្យិ បឃ្ហុឃឃយទេឃ អក្កិ ឌាទេលត្វា តិឃិទេត្ត ទាឌឹតាឃ ឃទ្វិទេកទេត្ត អាកត្តា ឮទ្យេល្លោ តឃ្យិ បទេឌទេឃ បំឃុំ ចិឃ្យុហទេត្តា បឌទេទ ចិចទេយកាឃិ, ទេតត ច ចិចទេទត ឃា ឮទ្យេល្លិ ឌិវ្វា គឹតា ចិឃ្ញុទេយកាឃិៈ ទេឃា តំ ឃទ្ថិ ឃ្ញុត្វា – “ឮក្តិឃទ្ថោ ឲទេឃា”តិ ច ឃល្លុទេក្ខត្វា បិទេតាច តត្ថ កត្តា – “ទេកា ឲត្វា”តិ អាហៈ យាត្យុការទេយា ឃាឃឹតិៈ កិ ឌាតិកាឃឹតិ? ខ្លក្កាកយហាទាឌឃ្យុ ឌឹតា ឃាឃឹតិៈ តិក្លុយាតិ? ត ឃក្កា ឃាឃឹតិៈ កិ កាទេលាតិ? លចិទេទាទេកា ទេយ អត្តិតិៈ ទេឃា ឃត្ថា បចត្តិ ឃ្ញុត្តិត្វា លត្តិឃយាទេតត អតិក្លុយត្តិ – “អហយ្បិ លត្តិទេឃា”តិ អត្តុទេគា លត្តិឃកាច ឌាតាទេបត្វា តិទេឃ្យុលិ ឌត្វា វ្ហុទ្ធិត្វា អត្តុទេគា ចឃទេតាកាឃំ ទេគត្វា ឃឃំ បទិក្យុត្តទេកឃឌ្ឍាតិទេឃច ឌត្វា តឌិទេឃ្យុច អទេទាកំ ឃ្ញុចល្លាចល្លិ កត្វា តាឃ ឃទ្ទិ ឃំចាឃំ កទេប្បឃិៈ ឃា បឌយឃំចាទេឃទេតច កត្តុំ កល្ហិត្វា ទេក្ខ ឃ្ញុទេត្ត ចិឌាឃិ, ឃ្ញុគបិ ទេក្ខតិ, ឲចំ ទេឃាឮអឃក្តុត្តុប្បិ ចិឌាឃិៈ ឲចំ ក្លុត្តិឃ កាតទេទា អទេហឃុំៈ ទេត អត្យុប្បុទេត្តត តុក្លិប្បទេត្ត បិតា ឃត្តាឃិប្បាតិ ឃិក្លុទេបឃិៈ

អទេចកឌិចឃំ ឲទេកា ទាយទេទត្ថា តកទេចាឃិ ចតចទេទកា បត្តុទេត ទេតតាតិ កទេចឃទេត្តា ទាឌាតំ ឌិវ្វា ឃត្ថាតិត្វា អាហ – “ឌាតាយហំ, ទេឌច, ត្យុទេយ្យំតិៈ តទេតា តំ ទាឌា ឃត្ថា បចត្តិ ឃ្ញុត្តិៈ តឃ្យិទេឃច ច លទេលា ទេត ឌាទេកា អាកយិឃុៈ ទេឃា ទេត ឌិវ្វា – “ទេក ត្តុទេយ”តិ អាហៈ “ឃ្ញុត្តា ទេយ”តិ ច ទុទេត្ត ទេតឃំ យាតិកចំឃំ ឃ្ញុត្តិត្វា – “លទ្ធិ ឌាតិ ទេយ បិកត”ត្តិ តកទំ កត្តា ទទេត្ថា អាទេទាទេចឃិៈ ទេឃា ‘បិតទំ អាគឃិឃ្យាឃឹ’តិ ចត្យុទក្កិតិឃា ទេឃតាឃ តត្ថ កត្តា បិតទំ ចត្តិត្វា – “ទេឌ្ជិ, ទេឌច, ឃយ្យឌិត្ថា”តិ ឃាចិៈ ទេឃា – “អលំ, តាត, ត តត្ថ កត្ថាយិ, ត្តុទេឌច ទេយ ត្តុយំ ទ្រុក្លិ អបទេគត្វា តកទំ យាទេបហឹ”តិ អាហៈ ទេឃា តធា កត្វា តឃ្យុ តកទេឃ្យុ ទេកាលទ្រុក្លិ អបទេគត្វា កតត្តា ទេកាលតកទេត្តិ ច ឮទ្យុក្លោបទេឆ កតត្តា ឮទ្យុក្លោបឆត្តិ ចាតិ ទេក្ខ តាយាតិ អាទេទាទេបត្វា បិតទំ ចត្តិត្វា អត្តុទេគា តកទំ អកយាឃិៈ

តទេតា ចឃប្បទេត្ត ត្យុយាទេទ យាតា អាហ – “តាតា, ត្យុយ្យាកំ កបិលចត្តុចាឃិទេគា ឃត្យា យាត្យុលិ ឃត្តិៈ យាត្យុលឌឹតាតំ បត ទេចា ឲចទ្ញុំ តាយ ទេកឃក្កហលំ ទេហាតិ, ឲចទ្ញុំ ត្យុឃ្យុកហលំៈ ឃឌា តា ត្យុតិត្តុំ អាកច្ឆត្តិ, តឌា កត្តា ឃឃ្យុ ឃា ទ្ញុច្ចតិ, ទេឃា តំ កល្យុ”តិៈ ទេត តទេឆច កត្តា តាឃុ ត្យុត្តា ឃឹឃំ ឃ្ញុក្លុបឃយាតាឃុ ឃំ ឃំ ត្តុត្តិឃុ, តំ តំ កទេហត្វា តាយំ ឃាទេចត្វា អកយិឃុៈ ឃត្យាទាឌាទេគា ឃ្ញុត្វា “ទេហាត្យុ, កទេល, អយ្យាកំ ឌាតាតកា ឲច ទេត”តិ ត្យុល្យុអទេហឃុំៈ អយំ ឃត្យុទេកាលិឃាតំ វ្ហុប្បត្តិៈ ឲចំ ទេតឃំ ឃត្យុទេកាលិឃាតំ អត្ថាយត្ថា អាចាហចិចាហំ កទេទាត្តាតំ ឃាច ត្យុទ្ធកាលិ អត្យុបត្តិទេត្តាច ចំទេឃា អាកទេតាៈ តត្ថ កកចា ឃត្យចំឃំ ឌទេឃ្យុត្យុំ – “ទេត ទេដ្ឋុវ្វា បត្ថាឌិតា ហិយចត្តបទេឃ្យុ ទេបិក្លុទេលិឃា តឹទេទ”តិអាឌិយាហៈ តត្ថ ឃទ្ធុត្តិតិ ចឃត្តិៈ ឃត្យា ចត ទេកាតិ ទេដ្ឋុវ្វា បត្ថាឌិតា អទេទត្ថា ចឃត្តាបិ ឌាតិឃទ្ធុទេឌយកត្វា ត្យុលចំឃំ អត្យុទក្លិតុំ ឃត្យា, ឃយត្តា, បជិឌាលិតិ អទេត្វាៈ តឌទេក្កុតិ តំ អក្កិ កត្វា, តទេតា បដ្ឋាឃាតិ អទេត្វាៈ ទេឃា ច ទេតឃំ ឃ្ញុត្តាឃ្ញុទិទេឃាតិ ទេឃា ខ្លក្កាទេកា ទាឌា ឲទេតឃំ ឃ្ញុត្តាឃ្ញុទិទេឃាៈ តត្តិ ឲទេតឃំ កហបតិចំទេឃត ឃទ្ធុទេឌយត្តុយ្យឹតិៈ

ឲចំ ឃត្យចំឃំ បកាទេឃត្វា ត្តុឌាតិ អឃ្យុដ្ឋចំឃំ បកាទេឃទេត្តា – “ទទេត្ថា ទេលា បតា”តិអាឌិយាហៈ កល្យុតាយ ឌទេតឃឹតិ កាឮអចល្លិ

អន្តោកុច្ឆិយំយេវ សញ្ញាតកន្តិ បន្ទញហយស្សុជាជិកំ បុត្តំ ចិជាឃិ៍ បញ្ញាហាឃឹតិ ឃន្លោ ជាតោតិ កយេត បលិឃិត្វា ក្ខោទំ បិឆាឃ ជិតោឃុ ឈរយាត្យុសកោឃុ ព្ពតោ ចិតោ ច ចិចរន្តោ ឆោចឆ យត្តិអាឌីតិ ចគន្តោ ក្ខ្ញាឃក្ខយកាឃិ៍

១៩៥៍ តេយាឃចកា ករចត្តិ ឲតគចោក្ខត្តិ អត្តតោ ក្ខបិទឃុក្ខយោចតត្វាយ – “ឲត៌ យា ករ”ត្តិអាឌិចចត៌ អចោក្ខំ៍ តេឃំ កិទ ឲតគហោឃិ – “អប្ពុ ្ឋោ អយ្យាកំ អាចទិឃស្ស ឌេ្ឋ ត្តេចាឃី, សចេ យឃំ ឲចទ្ទប ជាតេ ឲកច្ចេចតយត្តយ្យិ ត ចល្លោយ, អឃំ តោ អាចទិឃស្ស សត្តិកោ អយេ្យាសទិកិត្តិស្សតី”តិ ក្ខបិទឃុក្ខយោចតត្វំ ឲចំ អចោក្ខំ៍ ចិត្តេត បតស្ស តិឃុ្ញកាចំ អាកប្លត្តិ៍ អឃំ កិទ យាតតិស្សិតត្វា តេឃយ្យិ អយ្យិយោច៍ កល្យាឃចាក្កូរណោតិ យឆ្ញចចតោ៍ អស្ថិ ចចតេតិ អត្តតា ក្ខក្កហិតេ ចេគត្តឃចចតោ៍ បដិយត្តេត្យត្តិ បុ្ឋិត៌ បញ៌្យាបដិកចឆត្យំ, ចិស្សេឌ្ឈត្យត្តិ អត្វោ៍ ឲតស្ថិ ចា ជាឃិបុត្តចចតោ៍ បដិយត្តេត្យត្តិ ក្ខត្តទំ កចឆត្យំ៍

១៩៦៍ អឆ តោ ករចាតិ អឆ តោ ករចា – “សចេ ព្ពេយ យាឃចកា ឲត្វ តិឃិត្តា ឲចំ ក្ខ្ញាឃក្ខំ កទិស្សត្តិ, អឃំ កឆា បទិយោឃាតំ ត កយិស្សតិ៍ ហត្ត, តេ តិស្សេក្ខ កត្វា អប្ពុ ្ឋេតេច សក្ខិ កចឆយី”តិ តេ យាឃចកេ ឲតគចោឆ៍ តត្វ យត្តចេ្យាតិ យត្តឃឆ៍ យឃា សក្ខិ បដិយត្តេត្យតិ យឃា សហ កចឆត្យំ ឲចំ ទុត្តេ យាឃចកា ចិត្តឃិឃុ – “អប្ពុ ្ឋោ តាច ជាឃិបុត្តោឃឹតិ ទុត្តេ បុត ឃឹឃំ ក្ខល្លិបិត្យំ តាឃក្ខិ៍ អឃំ តោ ជាតិ តាយ ក្យឌ្ឍាតា, សចេ អញ្ញាយ្យិ កិត្តិ សយណោ កោតយោ ‘ត្វំ ជាតោ’តិ ចល្លូតិ, កោ តេត សក្ខិ អឌ្ឍ កទិស្សតិ៍ អប្ពុ ្ឋោ អត្តតា តាក្ខិ បុជកំ អត្តតាច យោចត្យ”តិ អត្តាតំ បទិយោចត្វា តស្សេច ក្ខបទិ លិបត្តា – “ឃុជាតោ ច កោ កោតយា”តិអាឌិយាហំឃុ៍

១៧០៍ សហឆឃ្ញុំកោតិ សហត្យកោ សការណោ៍ អកាយា ញ្យាកាតន្ត្តោតិ អត្តតា អតិច្ឆត្តេតបិ ញ្យាកទិតន្ត្តោ, អចស្សំ ចិស្សេឌ្ឈតន្ត្តោតិ អត្វោ៍ អន្ត្តោតចា អញ្ញា បដិចទិស្សឹតិ អន្ត្តោត ចចតេត អញ្ញា ចចតំ បដិចទិស្សិ អន្ត្តោត្វទិស្សិ, បដិច្ឆោគស្សឹតិ អត្វោ៍ យោ ហិ “កិំ កោតត្វា ត្វ”ត្តិ ឲចំ បុ្ឋោ – “អហំ តយោ ចេចគ ជាតាយី”តិអាឌីតិ ចគតិ, អឃំ អន្ត្តោត អញ្ញា បដិចទតិ តាយ៍ បក្កយិស្សិ ចាតិ បុ្ឋិត៌ បញ៌្យាជាតត្តោច អកចឆត្យកាយតាយ ក្ខ្ឋោឃាសតា បក្កយិស្សិ ចា៍

ត្យល្យ៉ាអហោឃឹតិ សយណោ កោតយោ យំ សាយំយេវ ជាឃិបុត្តកាចំ កឆាបេត្យកាយោ, សាយំ កឆិតេ ច ជាតោ តាយ ជាតោតាយេច ហោតិ៍ អឃំ បត ក្វិតិល្លត្យំ ចោតោគត្វា ត្យល្យ៉ាកចិស្សតិ, តតោ អហំ បទិចត្តិត្វា បក្កយិស្សាយីតិ ចិត្តេត្វា ត្យល្យ៉ាអហោឃិ៍

១៧១៍ ចឌិទំ បិលិលិយិ្យាអស្សាតិ ចឌិទបិលិល៍ ឃន្លោតិ ត យោ ចា យោ ចា ឃន្លោ, សន្លោ គេចទាជាតិ ចេជិតន្ត្តោ៍ អាឌិត្តត្តិ អក្កិចល្លោ៍ សយ្យឌ្ឈលិតត្តិ ឃុ្ឋ បឌ្ឈលិត៌ សជាតិក្ខតត្តិ សយត្តតោ ជោតិក្ខត៌, ឲកក្កិជាលក្ខតត្តិ អត្វោ៍ ជិតោ ហោតីតិ យហត្តំ ឃឹឃំ, កត្ថលយក្យញអឃជិឃា ជាជា កឃាតកាតិ អក្លិតាឃាឌីតិ ឲចំ ចិទ្ទបទ្ទបំ យាបេត្វា ជិតោ៍

កឃ្ញា បតេស អាកតោតិ? ឌ្ឋិចិស្សឌ្ឈាបតត្វំ៍ អបិ ច – “អហន្ចោច តោ បត ឆយ្យំ គេឃឃ្យំ, បទេ ច យេ ត អាជាតេឃ្យ”ត្តិ ឲចំ ឆឃ្ញុគេឃតាយ អយ្យោស្សុក្កកាចំ អាបន្តេ ករចតិ សន្លោ យហាព្រាហ្មតា សក្ខិ អាកត្វ – “ករចា ឆយ្យំ គេឃឆ, ត្យយ្យាកំ អាឃាយ

អចត្តយានេត យឃំ ចត្តារេបស្សាយ, ត្យព្យាត៌ ឆយ្ទចក្កិ ទេហាត្យ, អយព្យាត៌ អាលាចក្កេ”ត្តិ បដិញ្ញា អកាសិ៍ តស្វា – “អជ្ជ អយ្ណដ្ឋិ តារេបត្វា បត៌ញ្ញា ចិស្សជ្ជារេបស្សាយី”តិ អាកេតា៍

កកចា ទេច បស្សតិ អយ្ណដ្ឋា ចាតិ ឃដិ ហិ តំ អទេញ្ញាបិ បទេស្សឃ្យុំ, តំ កាទណ៌ អកទ្យ អស្ស, “អឃំ ឋយទលា ទេកាតទេយា អយ្ណដ្ឋិ អត្តទេភា ចារេង អទេភាតទេត្តិ ញាត្វា ឃក្លិ អាចារេហត្វា ងទេស្សសិ, តទេតា អយ្ណដ្ឋា កទេឃត កទេឆសិ”តិ ចទេងឃ្យុំ៍ តស្វា កកចា ទេច បស្សតិ អយ្ណដ្ឋា ច៍ តស្ស តំ ឌិស្វាច ឋកលឋទីរទេតា ទេឋងា យុទ្ធិស្ស៍ អទេត្តាកុដ្ឋិ ចិបទិចត្តយាភា យហារេចំ ចិទេចិ ៍ ទេឋា “អទេញ្ញាបិ ត្យ ទេលា បស្សត្តិ”តិ ឈួទេលិទេកទេត្តា កស្សចិ ទេលិយហំឋយត្តយ្បិ ភាទ្ធុឋ៍ តទេតា – “ព្លុតំ កឃំ យទេយច ក្លបត្តំ, ឋចាហំ ឃទេក្លាតិ ចក្លាយិ, ‘កិំ តចទេយច អក្លិតិ អត្តិ, ត្វទេយច ឃក្លិ បស្សសិ, បឆយំ ឃក្លិ អឌិស្វា ឋយទលាត ទេកាតទេយត ចាឃឋឈ្ឈទេដ បក្លិទេត្តាច ឃក្លិ បស្សសី’តិ ចទេងឃ្យុ”ត្តិ ចិទេត្តត្វា “ត ងាតិ ទេយ ព្លុឆ អញ្ញា បដិឋទណ៌ អត្តិ, អញ្ញាត្រ ឋយលា ទេកាតយា”តិ យញ្ញាយាទេភា អឆ ទេលា អយ្ណដ្ឋា យាលាទេចា...ទេប... កកចត្តិ ឲតងទេចាច៍

១៧៦១៍តាលំ កទេចសីតិ តាលំ កទេចឋយាទេភា៍ ទេលំ កទេចសីតិ ទេលំ កទេចឋយាទេភា៍ ឋទណ៌ កទេចសីតិ ឋទណ៌ កទេចឋយាទេភា៍ ឲត្ត ច តាឃតិ ទក្លីតិតិ តាលំ៍ តិលីឃត្តិ ឲត្តាតិ ទេលំ៍ ឋទតីតិ ឋទណ៌, កឃំ ហិឋតិ, ចិទ្ធទេឋតីតិ អទេត្វា៍ ក្លបតិសិដិត្វាតិ ក្លបកយ្វ ទេហដ្ឋាឋទេភ តិសិដិត្វា៍ ព្រាចិត្យតិ ចងត្យ៍

អយ្ណដ្ឋចំរកថា

១៧៦៧-១៧៨៍ងក្លិលាឌតបងត្តិ ងក្លិលាបទេឆាតិ បិកដ៌៍ កក្កាឃ ងក្លិលាទេតា បិកដឌតបងំ៍ តងា កិទ ងក្លិលាបទេឆ ពាត្យ ព្រាហ្វលាតាបឋា ទេហាត្តិ, ទេឋា តត្ត កត្វា ឲកំ តាបឋំ ចត្តបដិបត្តិឃា អារារេឆសិ៍ ទេឋា តស្ស ក្លបកាទំ ឌិស្វា អាហ – “អយ្ភា, ប្យទិឋ, យត្តិ ទេត ទេងយិ, ឃំ ព្លុច្ឆសិ, តំ យត្តិ កណ្យាហិ”តិ៍ ទេឋា អាហ – “ត ទេយ អាចទិឃ, អទេញ្ញាត យទេត្តត, កិច្ចិ អត្តិ, ឃស្សាត្យកាទេចត អាច្យឆំ ត បទិចត្តតិ, តំ ទេយ យត្តិ ទេងហិ”តិ៍ ទេឋា – “កទ្រ៌, ទេកា”តិ តស្ស ឆត្យអកយតីឃំ អយ្ណដ្ឋិ តាយ ចិជ្ជ អងាសិ, ទេឋា តំ ចិជ្ជ កទេហត្វា តទេត្វច ចីយំសិត្វា – “ព្លុងាតិ ទេយ យទេភារេចំ ប្យទេស្សាយី”តិ ព្លុសិទេចឋំ កទេហត្វា ឈក្កាកស្ស ឋត្តិកំ កទេតា៍ ទេតភ ច្យត្តំ – “ងក្លិលាឌតបងំ កត្វា ព្រាហ្វយទេត្ត អឌីឃិត្វា ទាឌាតំ ឈក្កាកំ ក្លបឋក្កយិត្វា”តិ៍

ឲត្ត ព្រាហ្វយទេត្តតិ អាត្យកាចឋយ្យត្តតាឃ ទេឋដ្ឋយទេត្ត៍ ទេកា ទេតចំ’ទេទ អឃំ យឃំព្យាងាសិប្យទេត្តាតិ ទេកា ត្យ ឲចំ អទេទ អឃំ យយ ងាសិប្យទេត្តា៍ ទេឋាតំ ល្យទបត្តិ ទេឋា ទាឌា តំ យាទេទត្យកាយតាឃ ឋត្តហិតំ ឋទំ តស្ស យត្តាត្យកាទេចត ទេតច លិបិតំ្យ ត អបទេតំ្យ ឋក្លិ, តាចទេងច ឋកលឋទីទេទ ឋញ្ញាតទេឋទេងា កទេឃត ទេចឆយាទេភា អដ្ឋាសិ៍

អយច្ឆាតិ យហាយច្ឆា៍ បិទិឋញ្ញាតិ ព្លុតទេទ បទិឋាចទេទា៍ ឲតងទេចាត្យត្តិ – “ងល្លកីទេញ្ញា កិឋចច្ឆតាបទេឋ អបទេទ្ធស្ស អាច្យឆច្យដ្ឋិឃា ឋកលទេដ្ឋិ ចិតដ្ឋិ ៍ ភាឮព្លុទេកទេទា បច្ចាស្យ តាបឋឋទេតាស្យ អឌ្ឍទេភា ច អគ្គីទេឋ អបទេទ្ធា បឆចិ កិត្តិត្វា តិទឃំ បចិទេដ្ឋា”តិ ចិត្តឃត្តា

ករេយត ឲ្យាំ សោត្តុំ, កឌ្ឍេត្តតិអាឌិចចត អចោទ្យិ៍

សោត្តុំ កថិស្សតិ ទេខ្ញាតិ ខ្លាឌ៌ ចចត៌ កលេញ្ញា ចិទ៌ ឲ្យញ៉ីហ្វុត្វា តនោ អនេតកប្បកានៃ យាឌិយានោ – “ឲ្យប្បាតិ ទខ្ញា យាឌិសស្ស ខ្លិនិនោ ល្ខុទប្បំ សត្ថយ្យុតេត្តត ការិយំ កយ៉ូ កត”ត្តិអាឌិតិ ច ចត្វា បច្ឆា អការសិ៍ ខ្លេត្រ្តឹយិស្សតីតិ កិខ្ញិស្សតិ, ទុសយឌ្ជិ ចិឃ ចិប្យកិទិយិស្សតីតិ៍ ខ្លាឌ៌ នោ “ឌត៌ តានេសស្សាយី”តិ ឃុសា កណាតិ៍ សទេស្តត្តកូតយេត្តសេយច ហិស្ស ចិខ្ញាឃ អាតុការោចា, ត អខ្ញាណ៍ ខ្លានោ បនេទុបិ ចចនេតុ ឲ្យសេច តនោយា៍

បនេល្លាសេយាតិ បត្តុនេលិខេយា៍ នេលិយហំសតេយត្តយឹស្ស ត កថិស្សតិ៍ ខ្លាឌ៌ កិទ នោ “សនេច នេយ ទាឌា ហំ ឌាទិកំ ឌស្សតី”តិ បឌិខ្ញា កានេទត្វា អចច៍ ក្យានេទ ល្ខុទប្បំ បតិដ្ឋេបេសិតិ នេតត “សនេទា ឌ្ឍតាទត្វា”តិ យខេត្ត បទិចត្តិ, នេត ក្យានេស្ស តាកិឃំ បតិដ្ឋេបេសិ៍ ឌីតទ៌ អឌាសីតិ និសំ នេឆាចិត្វា អឌាសំ កុឌិស្សំ កត្វា ឌីតទ៌ អឌាសិ, ខ្លួអានេទ ច ហំ ឌានេត ឌេបេសិ៍ យា នេលា ឲ្យនេយ្យសាលាចកាតិ ខ្លាឌ៌ បត កកចា – “ឲ្យនេកត បនេក្ខត អឌ្ឍនេដ្ឋា សញ្ញាត៌ ឌាតាតិ នេហាតី”តិ បកានេសនេត្តា តស្ស សយស្សានេសតត្វិ អាហ៍ តនោ អឌ្ឍនេដ្ឋា ឈឌសនេតត អកិសិនេត្តា ចិឃ បស្សឌ្ឍនេទនេខា ហុត្វា សយស្សានេសត្វា សយនេណា នេកាតនេយា ឃំ “នេតានេសស្សាយី”តិ ឲ្យនេកត បនេក្ខត ឌាតាតិ កនេទាតិ, លត្តិនេឃា កិទាហយស្ទុ”តិ ចិនេត្តសិ៍

លត្តិឃសេឌ្ឍកាចចណ្ណតា

១៧៤៍ អច នេលា កកចា – “អឃំ អឌ្ឍនេដ្ឋា លត្តិនេឃាស្ទុ”តិ សខ្ញា កនេទាតិ, អត្តនោ អលត្តិឃកាចំ ត ឌាតាតិ, ហត្ថ ត៌ ឌាតានេបស្សាយីតិ លត្តិឃចំសំ ឌស្សេត្វា ខ្លត្តិទិឌេសត៌ ចនេឌ្ឍនេត្តា – “ហំ កិំ យខ្ញាសិ អឌ្ឍនេដ្ឋា”តិអាឌិយាហ៍ តត្វ ខ្លឆាតិ ខ្លាយស្ទុ នេលិខេក៍ ទ្រាហ្វនេលាស្មុតិ ទ្រាហ្វលាត៌ អត្តនេទ៍ អាសត៌ ចា ខ្លួកំ ចាតិ អក្កាសត៌ ចា អនេក្កាឌកំ ចា៍ សនេឌ្ឍតិ យតនេក ខ្លឌ្ឍិស្ស កតកនេត្ត៍ ចាលិបិនេកតិ យក្កលិឌិកនេត្ត៍ ឃខ្ញាតិ ឃខ្ញាកនេត្ត៍ បិហ្វុនេតតិ បិហ្វុតកាត៌ កតកនេត្ត បណ្ណាកានេទកនេត្ត ចា៍ អបិ តុស្សាតិ អបិ តុ អស្ស លត្តិឃបុត្តស្ស៍ អាចឌំ ចា អស្ស អតាចឌំ ចាតិ , ទ្រាហ្វលាកខ្ញាសុ តិចានេលំ កនេចឃ្យ ចា នេតា ចា, ទ្រាហ្វលឌាទិកំ លនេកឃ្យ ចា ត ចា លនេកឃ្យាតិ អនេត្វា៍ អត្តុបបនេត្តាតិ លត្តិឃកាចំ អបនេត្វា, អបទិសុនេឌ្ឍាតិ អនេត្វា៍

១៧៥៍ ខ្លត្តិឃាចា ខ្លត្តិ កទិត្វាតិ ខ្លត្តិឃា ចា ខ្លត្តិ បទិនេឃសិត្វា៍ កិស្ទិក្ខិនេឌច បកនេណាតិ កិស្ទិក្ខិនេឌច នេឌានេស ទ្រាហ្វលាត៌ អឃុនេត្ត អកត្តខ្ញាកនេណា៍ កស្សបុនេឌតាតិ កស្ទបុនេឌត, សិនេស លាទិកំ ឌ្ឍកិទិត្វាតិ អនេត្វា៍

១៧៦៍ ឌនេតតស្ទិត្តិ ឌតិតស្ទិ, បឌាឃាតិ អនេត្វា៍ នេឃ នេកាត្តបឌិសាទិនោតិ នេឃ ឌនេតតស្ទិ នេកាត្តំ បឌិសនេត្តិ – “អហំ នេកាតនេយា, អហំ កស្សនេបា”តិ, នេតសុ នេលិខេក នេកាត្តបឌិសាទីសុ លត្តិនេឃា នេសនេដ្ឋា៍ អត្តុយតា យឃាតិ យយ សត្តត្វញ្ញាតខ្ញានេលាត សឌ្ឍិ សំសត្តិត្វា នេឌសិតា យឃា អត្តុខ្ញាតា៍

បឆយកាលចារចណ្ណតា និដ្ឋិតា

ចិន្ដ្ឋាឆរលកធាចណ្ណតា

១៤៦៉ ព្ភយាឃ បត កាធាឃ ចិន្ដ្ឋាឆរលាឃយ្យតោ្កាតិ ព្ភង់ បង់ ឞុត្វា អព្ភុដ្ឋោ ចិតេ្តសិ – “ចិន្ដ្ឋា តាយ ពរឃា ឧចកា, ឆរលំ បញ្ញា ឞិលិតិ, ពឃិង់ អយ្យាក់ឃេច អត្ថិ, ចិន្ដ្ឋាឆរលាឃយ្យតោ្កា ឧឆ ឧឞឧដ្ឋោ, យឃឧយច ឧឞដ្ឋោ”តិ និដ្ឋំ ពត្វា ចិន្ដ្ឋាឆរលំ បុច្ឆតោ្កា – “ពពយំ បត ពំ, ឧកា ឧកាពយ, ឆរលំ, ពពយា ឆ បត ឞា ចិន្ដ្ឋា”តិ អាហ៍ អឆឞ្យ ភកចា ពំ ព្រាហ្មុលាឃយឃ ឞិទ្ធិ ឌាតិចាឥាឌិបជិឞំឃុត្តំ ចិន្ដ្ឋាឆរលំ បជិក្លិបិត្វា អត្ថុត្វាទិ ចិន្ដ្ឋាឆរលំ ឥឧឞ្យព្យុការឧយា – “ត ឧលា អព្ភុដ្ឋា”តិអាឌិយាហ៍ ពត្ថ ឌាតិចាឧកាតិ ឌាតិ អារព្ភ ចាឧកា, ព្រាហ្មុលាឞ្យចិង់ ចដ្ឋតិ, ត ឞុត្តឞ្យាតិអាឌិ ចឆតត្ថិ អឧត្វា៉ ៥ឞ ភឧឃា ឞព្ភាត្វ៉ ឌាតិចាឥចិតិពាត្ថាតិ ឌាតិចាឧឥ ចិតិពាត្ថ៉ ៥ឞ ភឧឃា ឞព្ភាត្វ៉

ពឧពា អព្ភុដ្ឋោ – “ឃត្ថ ឥាតិ យឃំ លក្កិឞ្យាយាតិ ចិត្តឃិយ្យពឧពា ឧភា ឞយឧលា ឧកាពឧយា យហាចាឧព ឆុឞំ ឆុតតោ្ក ចិឃ ឆុរឧយច អចក្លិបិ៉ ឃត្ថ បត យឃំ ត លក្កាយ, ពត្ថ ឧភា តិឧឃាឧឌឞិ៉ អឃំ ឧភា ចិន្ដ្ឋាឆរលាឞយ្យឥា ឆាពុំ ចដ្ឋតឹ”តិ ចិតេ្តត្វា បុត ចិន្ដ្ឋាឆរលាឞយ្យង់ បុច្ឆិ៉ អឆឞ្យ ភកចា ឞយុឥាកយឧពា បក្សតិ ចិន្ដ្ឋាឆរលំ ឥឧឞ្យពុំ – “ព្ភឆ អព្ភុដ្ឋ ពឆាកឧពា”តិអាឌិយាហ៍

១៤៧៉ ៥ត្ថ ឆ ភកចា ឆរលាបរិយាបត្តយ្យិ តិចិធំ ឞឹលំ ចិកឌឧត្តោ “ព្ភឥយឞ្យ ឧហាតិ ឆរលាឞ្យិ”ត្តិ អតិឃ្យាឧពត្វា “ព្ភឥយ្យិឞ្យ ឧហាតិ ឞឹលឞ្យិ”ត្តិ ឞឹលចឧឞឧតច តិឃ្យាឧពឞិ៉ ពស្មា? ពឞ្យបិ ហិ កិញ្ចិ កិញ្ចិ ឞឹលំ អត្ថិ, ពស្មា ឆរលាចឧឞត តិឃ្យាតិឃយាឧត “យឃយ្យិ ឆរលាឞយ្យត្តា”តិ ពត្ថ ពឧត្វច លឧក្កឃ្យ៉ ឃំ បត ឧពត ឞុបិឧតបិ ត ជិដ្ឋ បុត្តំ, ពឧឞ្យច ចឧឞត តិឃ្យាឧពត្តា បឆយំ ឈាត់ ឆ្បឞយ្យឌ្ឋ ចិហឧតិ៉ ព្ភឥយ្យិឞ្យ ឧហាតិ ឆរលាឞ្យិ...ឧប... ឆព្យត្ថំ ឈាត់ ឆ្បឞយ្យឌ្ឋ ចិហឧតិ, ព្ភឥយ្យិឞ្យ ឧហាតិ ឆរលាឞ្យិត្តិអាឌិយាហ៍ ៥ត្វាចពា អដ្ឋបិ ឞយាបត្តិឧឃា ឆរលាត្តិ តិឃ្យាតិពា ឧហាត្តិ, ចិបឞ្យភា ឆាកាលឧពា បត បដ្ឋាឃ អដ្ឋចិឆាបិ បញ្ញា ចិន្ដ្ឋាតិ តិឃ្យាតិពា៉

ឆព្យអបិឃយុឍកធាចណ្ណតា

១៥០៉ អបិឃយុឍាតីតិ ចិតាឞយុឍាតិ៉ អតកិឞព្ភលយាឧភាតិ អឞយ្យាបុលឧត្តា, អចិឞហយាឧភា ចា៉ ឍារិចិឆយាឥាឃាតិ ៥ត្ថ ឍារីតិ អរលឹ កយល្ត្លុ ឞុឌាឥឧឃា ពាបឞបរិក្លារា៉ ចិឧឆាតិ កាឧឌា៉ ពស្មា ឍារិកនិពំ កាឌយាឥាឃាតិ អឧត្វា៉ ឧឃ បត ឍារិចិចិឆត្តិ បឆត្តិ, ឧព “ឍារីតិ កាឌឞ្យ ភាយំ, ចិចិឆត្តិ ពាហុកយល្ត្លុអាឌិបរិក្លារ”ត្តិ ចណ្ណឃត្តិ៉ បចត្តាចលឧភាឌឧភាតិ បតិពចលឧភាឌឧភា៉ បរិចារឧកាតិ កប្បិឃករលាបត្តបជិក្កហលាបិឥឧឆាចភាឌិចត្តករលាចឧឞត បរិចារឧកា៉ កាយញ្ចិ ក្យលាឆិឧកាបិ តឹលាឞចឞាយឧលាឧរា បុឆុញ្ចតកិក្លឧភា ឆុត្តភឧឃត បរិចារឧកា ឧហាតិ, អឃំ បត ត ពាឌិឧឞា ក្យលាចឧឞតបិ ឧចឃ្យាចត្តករលាចឧឞតបិ លិឞឧកាឧឃច៉

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨲᩣᨸᩈᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩈᩣᩈᨶᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᨾᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨲᩣᨸᩈᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᩅᩈᩮᨶ ᩒᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᨾᩣ – “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᩣ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨡᩮᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩪᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨲᩣᨸᩈᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨸᨶ ᩈᩩᨠᩁᩣ ᨧᩮᩅ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨸᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᨠᩥᩴ ᨲᨿᩣ ᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ – “ᨽᩣᩁᩥᨿᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩍᨵ ᨸᨶ ᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᨾᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ, ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩣᨾᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᨶᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩣᨸᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩦᨲᩥ ᨠᨾᩮᨶ ᨲᩣᨸᩈᩣᩅ ᨻᩉᩩᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩒᩈᨠ᩠ᨠᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩣᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ, ᨲᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩈᩩᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩣᨸᩈᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᩣᩈᨶᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᨾᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

ᨠᩩᨴ᩠ᨴᩣᩃᨸᩥᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨶ᩠ᨴᨾᩪᩃᨹᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩩᨴ᩠ᨴᩣᩃᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨸᩥᨭᨠᨬ᩠ᨧ᪨ ᨠᩣᨿᩈᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨶᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩩᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᩈᩥᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᩣᨴᩮᨲᩩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᩉᩩᨩᨶᨠᩩᩉᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩣᨾᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᨣᨾᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮᩃᨴᨵᩥᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᨲᩥᩃᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩮᩅ ᨶᩣᨶᩣᨴᩣᩁᩪᩉᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨾᨠᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨸᩁᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨾᩩᨡᩴ ᨸᩣᨶᩣᨣᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨾᨱ᩠ᨯᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩮ ᨸᩣᨶᩦᨿᩮᨶ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥᩔ ᩋᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᨸᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᨸᩩᨭᩴ ᩅᩣ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᩥᩃᨿᩣᨣᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩮᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩮᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨾᩥᨠᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩉᩥᨸᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᩅᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣ ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩣᨸᩥᨲᨵᨶᩮᩣ ᨣᩮᩣᨾᩉᩥᩴᩈᨴᩣᩈᩥᨴᩣᩈᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨭᩩᨾ᩠ᨻᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨧᨲᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᨾᩉᩴ ᨿᨳᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨻᩃᩴ ᨸᨭᩥᨸᩪᨩᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨶᩔ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩩᨡᩴ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩉᩥ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᩈᨠᩃᩣᨸᩥ ᨲᩣᨸᩈᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ? ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩥᨵᩣ ᩉᩥ ᨲᩣᨸᩈᩣ – ᩈᨸᩩᨲ᩠ᨲᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩏᨬ᩠ᨨᩣᨧᩁᩥᨿᩣ, ᩋᨶᨣ᩠ᨣᩥᨸᨠ᩠ᨠᩥᨠᩣ, ᩋᩈᩣᨾᨸᩣᨠᩣ, ᩋᩈ᩠ᨾᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ, ᨴᨶ᩠ᨲᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᨠᩣ, ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨹᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣ, ᨸᨱ᩠ᨯᩩᨸᩃᩣᩈᩥᨠᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮ ᨠᩮᨱᩥᨿᨩᨭᩥᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩩᨭᩩᨾ᩠ᨻᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩈᨸᩩᨲ᩠ᨲᨽᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨿᩮ ᨸᨶ “ᩈᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᨽᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩣᨿᨶᨾᨴ᩠ᨴᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩅᩦᩉᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨾᩣᩈᨲᩥᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᩴᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩏᨬ᩠ᨨᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨿᩮ “ᨡᩃᩮᨶ ᨡᩃᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᩉᩥᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨾᨶᩥᨣᨾᩮᩈᩩ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩋᨶᨣ᩠ᨣᩥᨸᨠ᩠ᨠᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ᪨

យេ បន “កិំ បដ្ឋខិតស្ស សាយបិរេកតា”តិ កាយំ បចិសិត្វា បក្កកិក្កូរេមច កណ្ឋក្ថិ , តេ អសាយបិកា តាយ៉

យេ “ខិចេវ ខិចេវ កិក្កាបវិសេយ្យ តាយ ទុក្ខា បដ្ឋខិតស្សា”តិ ឰដ្ឋិបិសារេណត អប្ពាធកាគឹតំ វុក្កាតំ ពធំ កោរេដ្ឋត្វា ឈាឝត្ថិ, តេ អប្ភូឰដ្ឋិកា តាយ៉

យេ បន “បិសារេណត ពធំ កោរេដ្ឋត្វា ចិធវាំ តាយ ទុក្ខ”ត្តិ ឝតេ្តហេច ដ្ឋាបេដត្វា ឈាឝត្ថិ, តេ ឝត្ថចក្កលិកា តាយ៉

យេ “ឝត្ថហិ ដ្ឋាបេដត្វា ឈាឝតំ តាយ ទុក្ខ បដ្ឋខិតស្សា”តិ លេឆ្កឈ្លាឝឹហិ បហរិត្វា បតិតានិ ចលិតិ បរិក្ខុញ្ជត្ថិ, តេ បចត្ថចលកោដតា តាយ៉

យេ បន “លេឆ្កឈ្លាឝឹហិ បិតេត្វា បរិកោរកា តាយ អសាវុបេ្យា បដ្ឋខិតស្សា”តិ សយំ បតិតានេច បុប្ផចលបណ្ណបលិសាឝឹតិ ឈាឝត្វា ឃាបេត្តិ, តេ បណ្ណបលិសិកា តាយ៉

តេ ពិចិឆា – ដ្ឋក្កដ្ឋឰដ្ឋិយឰភ្កេចរេសត៉ ពត្ត យេ តិសិត្តដ្ឋាភតេតា អត្ថដ្ឋាឃ ហតេត្វត បិបុណតដ្ឋាតេច បតិតំ កហេត្វា ឈាឝត្ថិ, តេ ដ្ឋក្កដ្ឋា៉ យេ ខុកាវុក្កតេតា អញ្ញា វុក្ក ត កណ្ឋត្ថិ, តេ ឰដ្ឋិយា៉ យេ តំ តំ វុក្ខមូលំ កត្វា បរិសេយិត្វា ឈាឝត្ថិ, តេ ឰភ្កា៉

ពួយា បត អដ្ឋបិ តាបសបព្ពជ្ជា ពួយាហិ ចត្វហិរេយច សដ្ឋហំ កណ្ឋត្ថិ៉ កធំ? ខុតាសុ ហិ សបុត្តករិយា ច ដ្ឋញ្ឆាចរិយា ច អកាទំ កឝត្តិ៉ អគក្កិបក្កិកា ច អសាយបិកា ច អញ្ញាកាទំ កឝត្តិ៉ អប្ភូឰដ្ឋិកា ច ឝត្ថចក្កលិកា ច កត្តមូលចលកោដតំ កឝត្តិ៉ បចត្ថចលកោដតា ច បណ្ណបលិសិកា ច បចត្ថចលកោដតំ កឝត្តិ៉ តេត ខុត្តំ – “ខុត្តាចតា ច កកចតា សព្ពាបិ តាបសបព្ពជ្ជា តិដ្ឋិដ្ឋា ហោត្តី”តិ៉

១ប៉០-១ប៉១៉ ពួឝាតិ កកចា សាចវិយកស្ស អដ្ឋដ្ឋស្ស ចិជ្ជាចរណសម្បទាយ អបាយមុខម្បិ អបេ្យត្តកាចំ ឝស្សត្តំ តំ កិំ បញ្ញាបិ អដ្ឋដ្ឋាតិអាឝិយាហ៉ តំ ដ្ឋត្តាតត្វេបច៉ អត្តតា អាបាឃិកោបិ អបរិបូរយាតោតិ អត្តតា ចិជ្ជាចរណសម្បទាយ អាបាឃិកោតាបិ អបរិបូរយាតេត៉

បុព្ពត្រិកសិកាចាត្វេយាកចណ្ណតា

១ប៉១៉ឝត្តិកត្តិ ខិត្តកំ៉ សម្ពលីកាចម្បិ ត ឝធាតីតិ កម្ពា ត ឝធាតិ? សោ កិរ សម្ពលា អាចដ្ឋតិ តាយ ចិជ្ជំ ឌាតាតិ៉ ឃឝា រាឌា មហារេហេត អលក្កាវេត អលក្កតោ ហោតិ, តឝា វេញ្ញោ សមីបេ ឋត្វា តស្ស អលក្កាវស្ស តាយំ កណ្ឋតិ៉ តស្ស រាឌា តាយេ កហិតេ ត ឝេមីតិ ចត្តំ ត សរក្កាតិ៉ ឝត្វា បុត លណខិចេវ អលក្កាទំ អាហរធាតិ ចត្វា, តត្តិ, ឝេច, តុរេមត្តំ ចោរហូលាស្ស ខិតេក្ខាតិ តុវត្វា, “កម្ពា យេ ខិតេក្ខា”តិ បុឆ្ចិ៉

តេ អយ្យា ‘សោ ព្រាហ្មណោ សម្មា អាវដ្ដនិមាយំ ជានាតិ. តាយ តុម្ហេ អាវដ្ដេត្វា គហេត្វា គច្ឆតី’តិ អាហំសុ. អបរេ រញ្ញោ សហ តស្ស អតិសហាយកាចំ អសហន្តា អាហំសុ – “ទេវ, ឥមស្ស ព្រាហ្មណស្ស សរីរេ សង្ខលិខិតង្គំ ភាវ អត្ថិ. តុម្ហេ ឯតំ ទិស្វាវ អាលិង្គ បរាយណ, ឆុបន្តា ពុទ្ធំ ភាវ កាយសំសគ្គេន អន្តរធាយតិ, យា ឥមំ កញ្ចនា”តិ. តតោ បដ្ឋាយ តស្ស រាជា សម្មុខីភាវំ ន ទេតិ.

យស្មា បន សោ ព្រាហ្មណោ បណ្ឌិតោ ទត្តចិន្តាយ កុសលោ, តេន សហ មន្តេត្វា កតកម្មំ ភាវ ន ជីរតិ, តស្មា សាណិបាការស្ស អន្តោ ឋត្វា តេហិ ចិរតេន តេន សទ្ធិំ មន្តេតិ. តំ សន្ធាយ វុត្តំ “តិរោទុស្សន្តេន មន្តេតី”តិ. តត្ថ តិរោទុស្សន្តេនាតិ តិរោទុស្សេន. អយមេវ វា បាឋោ. ឆវិកុត្តិ អតិចន្ទំ បហាតន្តិ អភិហរិត្វា ជិនំ. កឹ តស្ស រាជាតិ យស្ស រញ្ញោ ព្រាហ្មណោ ព្រាជិនំ អក្ខិ បដិគ្គហោយ្យ, កឹ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស សោ រាជា សម្មុខីភាវម្បិ ន ទទេយ្យ. អយំ បន អជិនក្ខំ យាទិយាយ កម្មានិ, តេនស្ស សម្មុខីភាវំ រាជា ន ទេតីតិ ឥទ្ធិមេត្ត កត្តព្វន្តិ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ. “ឥទំ បន ការណំ ទេវតា រាជានំ ន ព្រាហ្មណោ ន អញ្ញោ កោចិ ជានាតិ. តទេតំ ឥទំ រហស្សម្បិ បដិច្ឆន្នម្បិ អទ្ធា សព្ពញ្ញុ សមណោ គោតមោ ឥទំ ជានិស្សតី”តិ សមណោ បកាសេសិ.

១៥៨. ញាតីតិ អយម្ពា អម្ពដ្ឋោ, អាចរិយោ ចស្ស មន្តេ ធិស្សាយ អភិមានីភោ. តេន តេសំ មន្តនិស្សិតមានភិមុខកត្វា វត្តាមិ ទេវតំ ចន្ទនាគ្គំ តំ កឹ មញ្ញសិ, អម្ពដ្ឋ, ញាត រាជាតិអាទីមាហ. តត្ថ រថូបត្ថេតិ រថេ ឋិតោ ទាតព្វំ អត្តទិត្វា សន្ធិតបទេសេ. ឧគ្គេហិ ចាតិ ឧគ្គតុគ្គតេហិ ចា អមច្ចេហិ. រាជញ្ញេហិ អភិសិត្តកុមារេហិ. កិញ្ចិទេវ មន្តនន្តិ អញ្ញកិញ្ចិ ទេវេសុ តព្វអារាមំ វា យាតិកំ វា កាតុំ ឋបេតិ, អញ្ញកិញ្ចិ ការំ វា តិការំ វា ធនករំ វា តិទេវសេហុត្តិ ឥចនាំ បិឡកយន្តំ. តទេវ មន្តនន្តិ យំ រញ្ញា មន្តិតំ តទេវ. តាទិសេហិយេវ សិទ្ធិប្បសន្តុប្បតិបត្តីហិ អាការេហិ មន្តេយ្យ. រាជភណិតន្តិ យថា រញ្ញា ភណិតំ, តស្សត្ថស្ស សាធកសមត្ថំ. សោបិ តស្សត្ថស្ស សាធកសមត្ថមេវ ភណិតំ ភណតីតិ អត្ថោ.

១៥៩. បវត្តារោតិ បវត្តយិតារោ. យេសន្តិ យេសំ សន្តកំ. មន្តបទន្តិ វេទសង្ខាតំ មន្តយេវ អត្ថំ ញាតុំ. គីតន្តិ អដ្ឋកាទីហិ ទសហិ បោរាណកព្រាហ្មណេហិ សរសម្បត្តិវសេន សជ្ឈាយិតំ. បវុត្តន្តិ អញ្ញេសំ វុត្តំ, វាចិតន្តិ អត្ថោ. សមិហិតន្តិ សមុបព្យូឡ្ហំ រាសិកតំ, បិណ្ឌំ កត្វា ឋបិតន្តិ អត្ថោ. តទនុគាយន្តីតិ ឯតរហិ ព្រាហ្មណា តំ តេហិ បុព្ពេ គីតំ អនុគាយន្តិ អនុសជ្ឈាយន្តិ. តទនុភាសន្តីតិ តំ អនុភាសន្តិ, ឥទំ បុរិមស្សេវ វេវចនំ. ភាសិតមនុភាសន្តីតិ តេហិ ភាសិតំ សជ្ឈាយិតំ អនុសជ្ឈាយន្តិ. វាចិតមនុវាចេន្តីតិ តេហិ អញ្ញេសំ វាចិតំ អនុវាចេន្តិ.

សេយ្យថិទន្តិ តេ កតមេតិ អត្ថោ. អដ្ឋកោតិអាទីនិ តេសំ នាមានិ. តេ កិរ ទិព្ពេន ចក្ខុនា ឱលោកេត្វា បរូបឃាតំ អកត្វា កស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បាវចនេន សហ សំសន្ទិត្វា មន្តេ គន្ថិំសុ. អបរាបរេ បន ព្រាហ្មណា បាណាតិបាតាទីនិ បក្ខិបិត្វា តយោ វេទេ ភិន្ទិត្វា ពុទ្ធវចនេន សទ្ធិំ វិរុទ្ធេ អកំសុ. នេតំ ឋានំ វិជ្ជតីតិ យេន ត្វំ ឋានំ ករេយ្យាសិ, ឥទំ ការណំ ន វិជ្ជតិ. ឋានំ កថា យស្មា – “ឥស បុរិសមាយាតោបិ, អត្តនោ អចត្តរណកាចំ ញាត្វា បដិចចតំ ន ទស្សតី”តិ ជានាតិ, តស្មា បដិញ្ញំ អគហេត្វាវ តំ ឋានិកាចំ បដិក្ខិបិ.

១៥៩។ ឧបកាតិ យស្មា តេ បោរាណា បន ព្រាហ្មណា តិរាយកន្តា អតិត្តិកន្តា ររជោជល្លធរា ព្រាហ្មចារិតោ អរញ្ញាយតនេ បព្ពតបាទេសុ ចត្ថុលផលាហារា ចរិសុ។ យទា ពត្វចិ កន្តុកាយា ហោន្តិ, ឧដ្ឋិយា អាកាសេ បតេច កច្ឆន្តិ, តត្ថ តេសំ យានេន កិច្ចំ។ សព្ពាទិសាសុ ច តេសំ បេយ្យាទិព្រាហ្មចិហារកាចតាច អារក្ខា ហោតិ, តត្ថ តេសំ បាការបុរិសកុត្តិហិ អត្ថោ។ ឧបមិតា ច អយ្យកេន សុតបុព្ពា តេសំ បដិបត្តិ; តស្មា ឧបយស្ស សាចរិយកស្ស តេសំ បដិបត្តិតោ អារកកាលេ ទស្សេតុំ – “តំ កិំ មញ្ញសិ, អយ្យា”តិអាទិមាហ។

តត្ថ ជិជិតកាញអកត្តិ ជិជិតត្វា អបតិតកាញអកំ។ ចេធកតបស្សាតិតិ ខុស្សបដខុស្សចេលិ អាជីហិ ចេធកេហិ តបិតចាសុកាហិ។ កុត្តចារលេហិតិ ហោកាករលតត្វំ ពលេត្វំ, យុត្តដ្ឋានេសុ ពលិតចារលេហិ។ ឯត្ថ ច ចញអចាតំយេច ចាលិ ពលិតា, ន ឧចាតំ, ចញអចបយុត្តត្តា បន ឧចាបិ “កុត្តចាលិ”តិ ខុត្តា។ ក្កិល្លបរិតាសុតិ លតបរិតាសុ។ ឧក្កិត្តបលិឃាសុតិ ឧបិតបលិឃាសុ។ តកាន្វបការិកាសុតិ ឯត្ថ ឧបការិកាតិ បទេសំ អារោហតិចារលត្វំ សយក្តា តកា ទំ បាការស្ស អធោភាគេ ពតបុធាកយ្ងំ ខុច្ចតិ។ ឧធ បន តាហិ ឧបការិកាហិ យុត្តានិ តករានេច “តកាន្វបការិកាយោ”តិ អធិប្បេតានិ។ រក្ខាបេក្ខិតិ តាទិសេសុ តកាទេសុ ចសន្តាបិ អត្តានំ រក្ខាបេក្ខិ។ ពក្ខាតិ “សក្កោ, ន សក្កោ”តិ ឯចំ សំសយោ។ ជិយតិតិ តស្សេច ចេចចនំ, ជិន្ទបិ យតិ, ជិតិន្ទិតិតំ អសយត្វាតិ អត្ថោ។ ឧធំ កាចា “អយ្យកស្ស ឧបមិតា អត្តាហារេចន យក្កបិតុការេចា តត្ថ, កោចលំ ឌីចសោ ជីតិចត្តតិ, អឃំ តោ បន លក្ខណបរិយេសនត្វំ អាកតោ, ពយិ កិញ្ចិ តស្សេតិ។ ហត្ថស្ស សតិខនត្វំ តឃំ ឧធី”តិ អាហ។

ទ្វេលក្ខណស្សតចណ្ណតា

១៥៧។ ឯចំ ចត្វា បន យស្មា ព្រហ្មានំ តិសិន្នានំ ចា តិបន្នានំ ចា កោចិ លក្ខណំ បរិយេសិតុំ ន សក្កោតិ, ជិតានំ បន ចង្កមន្តានំ ចា សក្កោតិ។ អាចិណ្ណញ្ចេតំ ព្រហ្មានំ លក្ខណបរិយេសនត្វំ អាកតកាចំ ធាតុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ចង្កមាធិដ្ឋានំ តាយ, តេន កាចា ឧដ្ឋាយាសនា ធាហិ តិក្ខន្តោ។ តស្មា អឆ តោ កាចាតិអាទិ ខុត្តំ។

សមន្នេសីតិ កវេសិ, ឯកំ ទ្វេតិ ចា កណយន្តោ សមានយិ។ យេភុយ្យេនាតិ បាយេន, ពហុកានិ អទ្ទស, អប្បានិ ន អទ្ទសាតិ អត្ថោ។ តទោ យានិ ន អទ្ទស តានិ សេចត្វា “ទ្វេ”តិ។ ពក្ខតិតិ “អហោ ចត បស្សេយ្យ”ន្តិ បត្ថនំ ឧប្បាទេតិ។ ជិជិកិច្ឆតិតិ តតោ តតោ តានិ ជិជិនន្តោ កិច្ឆតិ ន សក្កោតិ ឧដ្ឋំ។ តាជិយុច្ចតិតិ តាយ ជិជិកិច្ឆាយ សន្និដ្ឋានំ ន កច្ឆតិ។ ន សម្បសីទតីតិ តតោ – “បរិបុណ្ណលក្ខណោ អយ”ន្តិ កាចតិ បសាទំ នាបជ្ជតិ។ ពក្ខាយ ចា ខុច្ចាលិ ជិយតិ ខុត្តា, ជិជិកិច្ឆាយ មជ្ឈិមា, អតធិមុច្ចតតាយ ពលចតី, អសម្បសាទេន តេហិ តីហិ ធម្មេហិ ជិត្តស្ស កាលុសិយកាវោ។ កោសោហិតេតិ ចត្ថិកោសេន បដិច្ឆន្នេ។ ចត្ថគុយ្ហេតិ អង្គជាតេ កាចតោ ហិ ធម្មធារណស្សេច កោសោហិតំ ចត្ថគុយ្ហំ ឧបុសុចណ្ណចណ្ណំ បទុមគព្ភសមានំ។ តំ សោ ចត្ថបដិច្ឆន្នត្តា អបស្សន្តោ, អន្តោមុខកាតាយ ច ជិហ្វាយ បហុតភាចំ អសល្លក្ខេន្តោ តេសុ ទ្វីសុ លក្ខណេសុ កង្ខី អហោសិ ជិជិកិច្ឆី។

១៥៥។ តថារូបត្តិ តំ រូបំ។ កិមេត្ថ អញ្ញេន វត្តព្វំ? វុត្តមេតំ នាគសេនត្ថេរេន មិលិន្ទរញ្ញា បុដ្ឋេន – “ទុក្ករំ, ភន្តេ, នាគសេន, ភគវតា កតត្តិ។ កិំ មហារាជាតិ? មហាជនេន ហិរិករណោកាសំ ព្រាហ្មាយុ ព្រាហ្មណស្ស ច អន្តេវាសិ ឧត្តរស្ស ច, ពាវរិស្ស អន្តេវាសីនំ សោឡសព្រាហ្មណានំ, សេលស្ស ព្រាហ្មណស្ស ច អន្តេវាសីនំ តិសតមាណវកានំ ទស្សេសិ, ភន្តេតិ។ ន, មហារាជ, ភគវា គុយ្ហំ ទស្សេសិ។ ឆាយំ ភគវា ទស្សេសិ។ ឥទ្ធិយា អភិសង្ខរិត្វា និវាសននិវត្ថំ កាយពន្ធនពទ្ធំ ចីវរបារុតំ ឆាយារូបកមត្តំ ទស្សេសិ មហារាជាតិ។ ឆាយំ ទិដ្ឋេ សតិ ទិដ្ឋំយេវ ននុ, ភន្តេតិ? តិដ្ឋតេតំ, មហារាជ, ហទយរូបំ ទិស្វា ពុជ្ឈនកសត្តោ ភវេយ្យ, ហទយមំសំ នីហរិត្វា ទស្សេយ្យ សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ។ កល្លោសិ, ភន្តេ, នាគសេនា”តិ។

និក្ខាមេត្វាតិ នីហរិត្វា។ ហនុយន្តិ កណ្ឋស្ស ឆិទ្ទំ កត្វា ហនុយន្តំ, តថាករណេន វេទិតព្វំ យុត្តការេន, កណ្ណសោតានុយោគេន ធីឈការេន, នាសិកសោតានុយោគេន តនុការេន, នលាដន្តេន បុថុលការេន បកាសិតោតិ វេទិតព្វោ។

១៥៦។ បដិយាទេន្តោតិ អាគមេន្តោ, អាគមយតស្ស បទេន្តោ ឧបនាមេន្តោតិ អត្ថោ។

១៦០។ កថាសល្លាបេតិ កថា ច សល្លាបោ ច, វចនំ បដិវចនន្តិ អត្ថោ។

១៦២។ អហោ វតាតិ គរហវចនមេតំ។ រេតិ [illegible] ហីឡនវចនេន អាមន្តេតិ។ បណ្ឌិតកាតិ តមេវ ហីឡេន្តោ អាហ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯវរូបេន កិរ ទេវា បុរិសោ អត្តទេវាតិ ឥទំ យាទិសោ តំ, ឯទិសេ អត្តទេ ហិតការកេ សតិ បុរិសោ និរយំ មេវ គច្ឆេយ្យ, ន អញ្ញត្រាតិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយ វេទិ។ អាសជ្ជ អាសជ្ជាតិ ឃដ្ដេត្វា ឃដ្ដេត្វា។ អបសាទេត្វា អបសាទេត្វាតិ ព្រាហ្មណោ ទោ បន អម្ពដ្ឋ បោក្ខរសាតីតិអាទីនិ វត្វា ឧបវទិត្វា ឧបវទិត្វា បដិសត្តិ ការណំ អាចិក្ខិត្វា ឧដ្ឋ ទាសោធិការំ អារោបេត្វា អវច, តយា អម្ហេ អក្កោសាបិតាតិ អធិប្បាយោ។ បទសាវ បវត្តេសីតិ បាទេន បហរិត្វា ខិបំ បាតេសិ។ យន្តា សោ បុត្តោ អាចរិយេន សទ្ធិំ រថំ អារុហិត្វា សារថិ ហុត្វា អាគមាសិ, តម្បិស្ស ជាតិំ អត្ថិត្វា រថស្ស បុរតោ បធាវោ ទេយ្យស្ស គមនំ អកាសិ។

បោក្ខរសាតិពុទ្ធុបសង្កមនវណ្ណនា

១៦៣-១៦៤។ អតិវិកាលេតិ សុដ្ឋុ វិកាលេ, សាយន្ហសមយេបិ កាលេ អតីតេ។ អាគមា នុ ខ្វិធ ភោតិ អាគមា នុ ខោ ឥធ ភោ។ អធិវាសេតូតិ សម្បដិច្ឆតុ។ អជ្ជតនាយាតិ យំ មេ តុម្ហេសុ ការំ ករោតោ អជ្ជ ភវិស្សតិ បុញ្ញញ្ច បីតិបាមោជ្ជញ្ច, តទត្ថាយ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេនាតិ ភគវា កាយង្គំ វា វាចង្គំ វា អចោបេត្វា អព្ភន្តរេយេវ ខន្តិំ ធារេន្តោ តុណ្ហីភាវេន អធិវាសេសិ។ ព្រាហ្មណស្ស អនុគ្គហណត្ថំ មនសាវ សម្បដិច្ឆីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៦៧។ បណីតេនាតិ ឧត្តមេន។ សហត្ថាតិ សហត្ថេន។ សន្តប្បេសីតិ សុដ្ឋុ តប្បេសិ បរិបុណ្ណំ សុហិតំ យាវទត្ថំ អកាសិ។ សម្បវារេសីតិ សុដ្ឋុ

ບວາເຣສິ, ອລໍ ອລນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖສຎ຺ຎາຍ ປຏິກ຺ຂິປເປສິ. ພຸຕ຺ຕາວິນ຺ຕິ ພຸຕ຺ຕວນ຺ຕໍ. ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓິນ຺ຕິ ປຕ຺ຕໂຕ ໂອນີຕປາຓິໍ, ອປນີຕຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ໂອນິຕ຺ຕປຕ຺ຕປາຓິນ຺ຕິປິ ປາໂຐ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂອນິຕ຺ຕໍ ນານາພູຕໍ ວິນາພູຕໍ ປຕ຺ຕໍ ປາຓິໂຕ ອສ຺ສາຕິ ໂອນິຕ຺ຕປຕ຺ຕປາຓີ, ຕໍ ໂອນິຕ຺ຕປຕ຺ຕປາຓິໍ. ຫຕ຺ເຖ ຈ ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ໂທວິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ປຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີຕິ ພຄວນ຺ຕໍ ເອວໍ ພູຕໍ ຎຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໘໔. ອນຸປຸພ຺ພິໍ ກຖນ຺ຕິ ອນຸປຏິປາຏິກໍ. ອານຸປຸພ຺ພີກຖາ ນາມ ທານານນ຺ຕຣໍ ສີລໍ, ສີລານນ຺ຕຣໍ ສຄ຺ໂຄ, ສຄ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ມຄ຺ໂຄຕິ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖານໍ ທີປນກຖາ. ເຕເນວ – "ເສຍ຺ຍຖີທໍ ທານກຖ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ໂອກາຣນ຺ຕິ ອວກາຣໍ ລາມກພາວໍ. ສາມຸກ຺ກໍສິກາຕິ ສາມໍ ອຸກ຺ກໍສິກາ, ອຕ຺ຕນາເຍວ ອຸທ຺ທຣິຕ຺ວາ ຄຫິຕາ, ສຍມ຺ພູຎາເຓນ ທິຏ຺ຐາ, ອສາທາຣຓາ ອເຎ຺ຎສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກາ ປເນສາຕິ? ອຣິຍສຈ຺ຈເທສນາ. ເຕເນວາຫ – "ທຸກ຺ຂໍ, ສມຸທຍໍ, ນິໂຣທໍ, ມຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ. ທມ຺ມຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ ອທິປ຺ເປໂຕ. ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອາກາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ – "ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍທມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣທທມ຺ມ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕຎ຺ຫິ ນິໂຣທໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ກິຈ຺ຈວເສນ ເອວໍ ສພ຺ພສງ຺ຂຕໍ ປຏິວິຌ຺ຌນ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຌ຺ຌຕິ.

ໂປກ຺ຂຣສາຕິອຸປາສກຕ຺ຕປຏິເວທນາກຖາ

໑໘໕. ທິໂຏ຺ຐ ອຣິຍສຈ຺ຈທມ຺ໂມ ເອເຕນາຕິ ທິຏ຺ຐທມ຺ໂມ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ. ຕິຓ຺ຓາ ວິຈິກິຈ຺ຈາ ອເນນາຕິ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຈ. ວິຄຕາ ກຖໍກຖາ ອສ຺ສາຕິ ວິຄຕກຖໍກໂຖ. ເວສາຣຌ຺ຌປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ເວສາຣຌ຺ຌໍ ປຕ຺ໂຕ. ກຕ຺ຖ? ສຕ຺ຖຸ ສາສເນ. ນາສ຺ສ ປໂຣ ປຈ຺ຈໂຍ, ນ ປຣສ຺ສ ສທ຺ທາຍ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວ ຈ ປາກຏເມວາຕິ.

ອິຕິ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍາ ທີຄນິກາຍຏ຺ຐກຖາຍໍ

ອມ຺ພຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪔. ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪐. ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩋᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ. ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨦ᩠ᨣᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᨲᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ ᨩᩣᨶᨸᨴᩥᨶᩮᩣ ᩁᩣᨩᨠᩩᨾᩣᩁᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣᨸᩥ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣ ᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨩᨶᨸᨴᩮ. ᨧᩣᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨵᩣᨸᩥ ᩋᨲᩩᩁᩥᨲᨧᩣᩁᩥᨠᩣ ᨧᩮᩅ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩣᩁᩥᨠᩣ ᨧ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ. ᨲᨴᩣ ᨠᩥᩁ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩈᩈᩉᩔᩥᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨬᩣᨱᨩᩣᩃᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ. ᩋᨳ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨿᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨬᩣᨱᨩᩣᩃᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ. 'ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩩ ᨡ᩠ᩅᩔᩪᨸᨶᩥᩔᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩦᨾᩴᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ 'ᨾᨿᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨲᩮ ᩑᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩌᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᨴᩔᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣᨴᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩪᨶᨲᩥᩴᩈ ᩌᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨾᨾ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩦ'ᨲᩥ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨩᨶᨸᨴᩴ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ. ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨿᩮᨶ ᨧᨾ᩠ᨸᩣ ᨲᨴᩅᩈᩁᩦᨲᩥ.

ᨣᨣ᩠ᨣᩁᩣᨿ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩣ ᨲᩦᩁᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᨧᨾ᩠ᨸᩣᨶᨣᩁᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨣᨣ᩠ᨣᩁᩣᨿ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩣ ᨡᨱᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨣ᩠ᨣᩁᩣᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ. ᨲᩔᩣ ᨲᩦᩁᩮ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩦᩃᩣᨴᩥᨸᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᨠᩩᩈᩩᨾᨸᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᨾ᩠ᨸᨠᩅᨶᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩩᩈᩩᨾᨣᨶ᩠ᨵᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨧᨾ᩠ᨸᨠᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨣᨣ᩠ᨣᩁᩣᨿ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩣ ᨲᩦᩁᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨾᩣᨣᨵᩮᨶ ᩈᩮᨶᩥᨿᩮᨶ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨾᨣᨵᩣᨶᩴ ᩍᩔᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ. ᨾᩉᨲᩥᨿᩣ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᨶᩥᨿᩮᩣ. ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩦᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᨴᩥᩈᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣᨿ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

᪑᪐᪑-᪑᪐᪒. ᨻᩉᩪ ᨻᩉᩪ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩉᨲᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣ. ᩑᨠᩮᨠᩥᩔᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩦ. ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᨣᩁᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣᨱᩣ ᨻᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱᩴ ᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨣᨱᩦᨽᩪᨲᩣ. ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᩌᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩦᨲᩥ. ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨸᨬ᩠ᩉᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᩌᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ. ᩌᨣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨾᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩩ, ᨾᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᨣᩩᨱᨠᨳᩣ

᪑᪐᪓. ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩮᩈᩩ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᩈᩩ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨠᩣᩈᩥᨠᩮᩣᩈᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩣ, ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩌᨣᨲᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩣᨶᩴ. ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᩁ ᨶᨣᩁᩮ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ – ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨶᩩᨽᩅᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ. ᨲᨴᩣ ᨧ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᨣᩁᩮ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩔ ᨸᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨾᨶ᩠ᨲᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩑᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲᩣ. ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – "ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶᩣ"ᨲᩥ. ᨲᩮ ᨲᩔ ᨣᨾᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᩴ – "ᩋᨿᩴ ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩣ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨶ ᨣᨲᩮᩣ. ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩌᩅᨭ᩠ᨭᨶᩥᨿᩣ ᨾᩣᨿᩣᨿ ᩌᩅᨭ᩠ᨭᩮᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ. ᨲᨲᩮᩣ ᩑᨲᩔᩣᨸᩥ ᨣᩮᩉᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᨶ

ភវិស្សតី”តិ។ “ហត្ថស្ស គមនត្ថាយំ ភវាមា”តិ សល្លក្ខយិត្វា តត្ថ អគមិំសុ។ តំ សន្ធាយ – អថ ខោ តេ ព្រាហ្មណាតិអាទិ វុត្តំ។

តត្ថ ឋបិតាបេក្ខាតិ ឋបិតាបិ ការណេន។ ឯវំ ឯតំ ការណំ វត្វា បុន – “អត្តនោ វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អតុស្សនកសត្តោ នាម នត្ថិ។ ហត្ថស្ស វណ្ណំ ភណនេន គមនំ និវារេស្សាមា”តិ ចិន្តេត្វា ភវញ្ហិ សោណទណ្ឌោ ឧភតោ សុជាតោតិអាទីនិ ការណានិ អាហំសុ។

ឧភតោតិ ទ្វីហិ បក្ខេហិ។ មាតិតោ ច បិតិតោ ចាតិ យស្ស មាតា ព្រាហ្មណី, មាតុមាតា ព្រាហ្មណី, តស្សាបិ មាតា ព្រាហ្មណី; បិតា ព្រាហ្មណោ, បិតុបិតា ព្រាហ្មណោ, តស្សាបិ បិតា ព្រាហ្មណោតិ, ឯវំ ឧភតោ សុជាតោ មាតិតោ ច បិតិតោ ច។ សំសុទ្ធគហណិកោតិ សំសុទ្ធា តេ មាតុគហណី កុច្ឆីតិ អត្ថោ។ សមវេបាកិនិយា គហណិយាតិ ឯត្ថ បន កម្មជតេជោធាតុ “គហណី”តិ វុច្ចតិ។

យាវ សត្តមា បិតាមហយុគាតិ ឯត្ថ បិតុបិតា បិតាមហោ, បិតាមហស្ស យុគំ បិតាមហយុគំ។ យុគន្តិ អាយុប្បមាណំ វុច្ចតិ។ អភិលាបមត្តមេវ ចេតំ។ អត្ថតោ បន បិតាមហោយេវ បិតាមហយុគំ។ តតោ ឧទ្ធំ សព្ពេបិ បុព្ពបុរិសា បិតាមហគ្គហណេនេវ គហិតា។ ឯវំ យាវ សត្តមោ បុរិសោ, តាវ សំសុទ្ធគហណិកោ។ អថ វា អក្ខិត្តោ អនុបក្កុដ្ឋោ ជាតិវាទេនាតិ ទស្សេតិ។ អក្ខិត្តោតិ – “អបនេថ ឯតំ, កិំ ឥមិនា”តិ ឯវំ អក្ខិត្តោ អនវក្ខិត្តោ។ អនុបក្កុដ្ឋោតិ ន ឧបក្កុដ្ឋោ, ន អក្កោសំ វា និន្ទំ វា លទ្ធបុព្ពោ។ កេន ការណេនាតិ? ជាតិវាទេន។ ឥតិបិ – “ហីនជាតិកោ ឯសោ”តិ ឯវរូបេន វចនេនាតិ អត្ថោ។

អឌ្ឍោតិ ឥស្សរោ។ មហទ្ធនោតិ មហតា ធនេន សមន្នាគតោ។ ភវតោ ហិ គេហេ បថវិយំ បំសុវាលិកា វិយ ពហុធនំ, សមណោ បន គោតមោ អធនោ ភិក្ខាយ ឧទរំ បូរេត្វា យាបេតីតិ ទស្សេន្តិ។ មហាភោគោតិ បញ្ចកាមគុណវសេន មហូបភោគោ។ ឯវំ យំ យំ គុណំ វទន្តិ, តស្ស តស្ស បដិបក្ខវសេន ភគវតោ អគុណំយេវ ទស្សេមាតិ មញ្ញមានា វទន្តិ។

អភិរូបោតិ អញ្ញេហិ មនុស្សេហិ អភិរូបោ អធិករូបោ។ ទស្សនីយោតិ ទិវសម្បិ បស្សន្តានំ អតិត្តិករណតោ ទស្សនយោគ្គោ។ ទស្សនេនេវ ចិត្តប្បសាទជននតោ បាសាទិកោ។ បោក្ខរតា វុច្ចតិ សុន្ទរភាវោ, វណ្ណស្ស បោក្ខរតា វណ្ណបោក្ខរតា, តាយ វណ្ណសម្បត្តិយា យុត្តោតិ អត្ថោ។ បោរាណា បនាហុ – “បោក្ខរន្តិ សរីរំ វទន្តិ, វណ្ណំ វណ្ណមេវា”តិ។ តេសំ មតេន វណ្ណញ្ច បោក្ខរញ្ច វណ្ណបោក្ខរានិ។ តេសំ ភាវោ វណ្ណបោក្ខរតា។ ឥតិ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយាតិ ឧត្តមេន បរិសុទ្ធេន វណ្ណេន ចេវ សរីរសណ្ឋានសម្បត្តិយា ចាតិ អត្ថោ។ ព្រហ្មវណ្ណីតិ សេដ្ឋវណ្ណី, បរិសុទ្ធវណ្ណេសុបិ សេដ្ឋេន សុវណ្ណវណ្ណេន សមន្នាគតោតិ អត្ថោ។ ព្រហ្មវច្ឆសីតិ មហាព្រហ្មុនោ សរីរសទិសេនេវ សរីរេន សមន្នាគតោ។ អខុទ្ទាវកាសោ ទស្សនាយាតិ “ភោតោ សរីរេ ទស្សនស្ស ឱកាសោ ន ខុទ្ទកោ មហា, សព្ពានេវ តេ អង្គបច្ចង្គានិ ទស្សនីយានេវ, តានិ ចាបិ មហន្តានេវា”តិ ទីបេន្តិ។

សីលមស្ស អត្ថីតិ សីលវា។ វុទ្ធំ វឌ្ឍិតំ សីលមស្សាតិ វុទ្ធសីលី។ វុទ្ធសីលេនាតិ វុទ្ធេន វឌ្ឍិតេន សីលេន។ សមន្នាគតោតិ យុត្តោ។ ឥទំ

ចុទ្ឌសីលិបគេស្សច ចេចចត៌ ំ សទ្ឋរេបត៌ បទ្ឋាសីលបត្តរេបច សន្ឌាឃ ចគត្តិ៍

ពល្យាណចារចាតិអាឌឹសុ ពល្យាណា សុត្ថរា បរិយណ្ឌលបគញ្ឈ្យាតា ចាចា អស្សាតិ ពល្យាណចារចា៍ ពល្យាណំ យឆុរ៌ ចាក្កុរណំ អស្សាតិ ពល្យាណចាក្កុរណោ៍ ចាក្កុរណត្តិ ក្លោហរណរឈារសា៍ ក្យណបរិបុណ្ណការេចត បុរេ កចាតិ រេបរឹ៍ បុរេ ចា កចត្វា រេបរឹ៍ រេបរិយា តាពរិពិត្តិយា សុលុយាលត្តរេតត សឌិសាតិ រេបរឹ, តាឃ រេបរិយា៍ ចិស្សដ្ឋាឃាតិ អបលិត្យុឌ្ឋាឃ សត្តិដ្ឋចិលម្ពិតាឌិរោសរហិតាឃ៍ អរេតលពលិឃាតិ ឲលពញ្ញឲតចិរហិតាឃ៍ ឃស្ស ពស្សចិ ហិ ពរេឆត្តស្ស ឲលិ ពញ្ញអត្តិ, លិលិ ចា បឈ្លុរុត្តិ, រេពញ្ញអឲុសិតាតិ ចា តិក្លុយត្តិ, តស្ស ចាចា ឲលពញ្ញអំ តាយ រេហាតិ, តគ្គិបរិតាឃាតិ អរេត្វា៍ អត្វស្ស ចិញ្ញាបតិឃាតិ អាឌិយញ្ញបរិរេឃាសាត៌ បិពរដំ ពត្វា ការិតត្វស្ស ចិញ្ញាបតសយត្វាឃ៍

ឌិរេណ្ណាតិ ឌរាឌិណ្ណតាឃ ឌិរេណ្ណា៍ ចុរេទ្ឌាតិ អក្កបក្តក្កាត៌ ចុទ្ឌិកាចយរិឃាគប្យុរេត្វា៍ យហល្លរេពាតិ ឌាតិយហល្លពតាឃ សយត្កាពរេតា៍ ចិរកាលប្យុសុរេតាតិ ចុត្តិ រេហាតិ៍ អឌ្ឌពរេតាតិ អឌ្ឌាត៌ ពរេតា, រេត្ច តរេឃា រាឌបរិចរេដ្ឋ អតឹរេតាតិ អឌិប្បារេឃា៍ ចរេឃាអត្យុប្បុរេត្វាតិ បន្ឋិយចឃំ សយ្យុរេត្វា, បន្ឋិយចរេឃា តាយ ចស្សសតស្ស បន្ឋិរេយា តតិឃការេកា៍

អបិ ច ឌិរេណ្ណាតិ រេបរិរារេណា, ចិរកាលប្យុចត្តក្យុលត្ថុរេឃាតិ ចុត្តិ រេហាតិ៍ ចុរេទ្ឌាតិ សីលិចារាឌិក្យណចុទ្ឌិឃា ឃុរេត្វា៍ យហល្លរេពាតិ ចិកចយហត្តាឃ សយត្កាពរេតា៍ អឌ្ឌពរេតាតិ យក្កប្បុដិបរេត្កា ព្រាហ្មណាត៌ ចតចរិឃាឌិយរិឃាគ៌ អចឹតិក្កុម្ម ចរណសីរេលិ៍ ចរេឃាអត្យុប្បុរេត្វាតិ ឌាតិចុទ្ឌកាចយ្យិ អត្តិយចឃំ អត្យុប្បុរេត្វា៍

ញុទ្ឌក្យណពឆា

៦០៦៉ ឲចំ ចុរេត្តាតិ ឲចំ រេតហិ ព្រាហ្មរេណហិ ចុរេត្វា៍ រេសាណគរេណ្ឌា – “ត្ថុរេយ ព្រាហ្មណា ឌាតិអាឌឹហិ យយ ចណ្ណុំ ចគត្តិ, ត រេលា បត រេយតំ ឃុត្តិ អត្តរេតា ចរេណ្ណុ រឌ្ឋិតុំ៍ ហត្ថាហំ ឲរេតរំ ចាគំ កិត្តិត្វា សយណស្ស រេពាតយស្ស យហត្តកាចំ ឌារេបត្វា ឲរេតរំ តត្វ ពយត៌ ពរេរាយឺ”តិ ចិរេត្តត្វា រេតត ហិ – រេកា យយបិ សុណាឆាតិអាឌិយាហ៍ តត្វ រេឃបិ ក្កុករេតា សុឌារេតាតិ អាគរេឃា អត្តរេតា ក្យរេណហិ សឌិសា ក្យណា រេតបិ ; “រេពា ចាហំ រេព ច សយណស្ស រេពាតយស្ស ឌាតិសយ្យត្តិអាគរេឃា ក្យណា”តិ អត្តរេតា ក្យរេណហិ ក្លត្តរិតររេឃច យញ្ញាយារេតា, ត្ថុតររេ បត ឲពរេត្តរេតច កពចរេតា យហត្តកាចឹបតត្វំ បពាររេសតិ៍

យឃរេយច អរហាយាតិ ឲចំ តិឃារេយរេត្តារេចត្វ ត្ថុគំ ឌឹរេបតិ – “ឃឌិ ក្យណយហត្តតាឃ ក្លបសដ្ឋយិតរេត្ឋា តាយ រេហាតិ៍ ឃឆា ហិ សិរេតរុំ ក្លបតិឆាឃ សារេបិ, យហាសម្ពុដ្ឋិ ក្លបតិឆាឃ រេពាបគពំ, សត្តុសុ យហាសររេសុ ក្លគពំ ក្លបតិឆាឃ ក្លស្សាចពិត្ថុ បរិរេត្វា លិយរេពា៍ ឲចរេយច សយណស្ស រេពាតយស្ស ឌាតិសយ្យត្តិអាគរេឃាបិ ក្យរេណ ក្លបតិឆាឃ អយ្យាពំ ក្យណា បរិត្វា លិយពា; តស្វា យឃរេយច អរហាយ តំ កចត្តិ រេពាតយំ គស្សតាឃ ក្លបសដ្ឋយិត្យុ”ត្តិ៍

យហត្ថិនោតិបំសំ ឱហាយាតិ យាតិបទស្ស អសីតិកប្បសហស្សានិ , បិតិបទស្ស អសីតិកប្បសហស្សានីតិ ឥទំ សដ្ឋិកប្បសតសហស្សំ ឱហាយ បដ្ឋឌិតោ·

ក្ឫយិកពត្ថា ឧចហាសដ្ឋាតិ ឥត្ថ ទានដ្ឋានេ ឧបេច ឋយ្យោកេ ច ឃុឆាយដ្ឋបេព្ភូរហិយោ សត្តុរតភាតំ ប្ញុរេត្វា ក្ឫយិឃំ ឌបិតំ ឆតំ ក្ឫយិកពំ ភាយ· បិឃាឌគិឃ្ញហាឌយោ បរិប្ញុរេត្វា ឌបិតំ ឧចហាសដ្ឋំ ភាយ· ឥតំ តាច ក្យលបរិយាយេត អាកពំ· តឆាកពស្ស បត ឌាតឌិចសេយេច សន្ថោ, ឥលេលិ, ឋប្បលេលិ, បុណ្ឌរីកោតិ ចត្តារោ តិឆយោ ឋក្កតា· តេសុ សន្ថោ កាចុតិកោ, ឥលេលិ អឆ្ឌយោឌតិកោ, ឋប្បលេលិ តិកាចុតិកោ, បុណ្ឌរីកោ យោឌតិកោ· តេសុបិ ពហិតំ ពហិតំ ប្ញុរតិយេច, ឍតិ ភកចា បហ្ញតំ ហិរញ្ញសុចណ្ណំ ឱហាយ បដ្ឋឌិតោតិ ចេឌិតព្ពោ·

ឌហនោច សយានភាតិ តទុលោច សយានភា· សុសុកាឡអកេសោតិ សុដ្ឋុ កាឡអកេសោ, អញ្ញតចណ្ណសមិសកេសោ ហុត្វា ចាតិ អត្ថោ· ភយ្រភាតិ ភទ្ទកោភ· បឌយេត ចឃសាតិ ពិណ្ណំ ចឃាតំ បឌយចយេត· អកាយកាភត្តិ អតិដ្ឋយាភាតំ· អភាឌរេត្វ សាយិចឆតំ· អស្សុតិ ឃុលេ ឥលេតសត្តិ អស្សុឃុតា, តេឃំ អស្សុឃុតាតំ, អស្សុហិ កិលិត្តឃុតាភត្តិ អត្ថោ· រុឌត្តាភត្តិ ពត្តិត្វា រោឌយាភាតំ· អឞុដ្ឋាចការេសាតិ ឥត្ថ ភកចតោ អបរិយាលោយេច ឧស្សាភាយ ឱកាសេសាតិ ចេឌិតព្ពោ·

តតិយេ ចត្ថុ – ទានកេហ កិរ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ សយលស្ស កោតយស្ស បយាលំ កេហតុំ ត សក្កោតីតិ សុត្វា ភកចតោ បិណ្ឌាយ បចិសភកាលេ សដ្ឋិហត្ថំ ចេឡុំ កេហត្វា ភកចត្តោរស្ស ពហិ ឋត្វា សយុត្តេ ភកចតិ ចេឡុំ កេហត្វា សមីបេ អដ្ឋាសិ· ចេឡុ ភកចតោ ឌាលាកយត្តំ បិបុលិ· បុត ឌិចសេ ឆន្ទ ចេឡុំ ឈេដេត្វា សមីបេ អដ្ឋាសិ· ភកចាបិ ទិត្តំ ចេឡុំ ឋបរិ ពឌិយត្តយេច បញ្ញាយយានភា –
“ព្រាហ្មណ, កឹ ករោសី”តិ អាហ· តុយ្ហំ បយាលំ កល្យាមីតិ· “ព្រាហ្មណ, សចេបិ ត្វំ សកលចក្កចាឡអកត្តំ ប្ញុរេត្វា ឌិតេ ចេឡុំ ឈេដេត្វា អាកមិស្សសិ, នេច មេ បយាលំ កេហតុំ សក្ខិស្សសិ· ត ហិ យឃា ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ កប្បសតសហស្សញ្ច តឆា បារមិយោ ប្ញុរិតា, ឃឆា មេ បរោ បយាលំ កលេយ្យ, អតុលេលិ, ព្រាហ្មណ, តឆាកតោ អប្បមេយ្យោ”តិ ចត្វា ឆម្មបទេ កាឆយាហ –

“តេ តាទិសេ បូជយតោ, និព្ពុតេ អកុតោភយេ;

ន សក្កា បុញ្ញំ សង្ខាតុំ, ឥមេត្តមបិ កេនចី”តិ· (ធ· ប· ១៩៦);

កាឆាបរិយោសានេ ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ អមតំ បិចិំសុ·

អបរម្បិ ចត្ថុ – ទាហុ កិរ អសុរិន្ទោ ចត្តារិ យោឌតសហស្សានិ អដ្ឋ ច យោឌតសតានិ ឋច្ចោ· ពាហន្តរមស្ស ទ្វាឌសយោឌតសតានិ·

ចាហលក្ខនេត ៧ ឃោះតសតាតិ៍ ហត្ថតលបិដេតលិត៌ បុឆុលតោ តឹលិ ឃោះតសតាតិ៍ អង្គុលិបន្ថាតិ បណ្ណាសឃោះតាតិ៍ កយុកត្តទំ បណ្ណាសឃោះត៌ យុល៌ ក្ខិឃោះតសត៌ តិឃោះតសតាកយ្ហិទំ តិឃោះតសតបរិយណ្ណល៌ កីចា តិឃោះតសត៌ តលិដំ តិឃោះតសត៌ សឹសំ តចឃោះតសត៌ "សោ អហំ ក្ខេច្ឆាម្ពិ, សត្ថាទំ ឌូតយិត្វា ឌូលេលិកោតំ្យ ត សក្ខិស្សាមី"តិ ចិន្តេត្វា តាកន្និ៍ សោ ៧កដិចសំ កកចតោ ចណ្ណិ ឋុត្វា – "ឃចាកចត្វា ឌូលេលិកោស្សាមី"តិ អាកតោ៍

អថ កកចា តស្សុន្ហាសយំ ចិដិត្វា – "ចត្វាស្សុ ខ្ពុទិឃាបចេស្សុ កតតេត ដស្សស្សាមី"តិ ចិន្តេត្វា "ដិតកោ តាឃ តឹចោបិ ក្ខេច្ឆា ចិឃ បន្ថាឃតិ៍ តិបន្តោចស្ស អត្ថាត៌ ដស្សស្សាមី"តិ "អាគត្ថ, កត្តកុដិបរិចេណេ យច្ហាក៌ បន្ថាបេហី"តិ ចត្វា តត្ថ សឹហសេយ្យំ កប្បេសិ៍ ទាហុ អាកត្វា តិបត្តិ កកចត្តិ កីចំ ក្ខត្តាយត្វា តកយល្លោបុណ្ណចត្តំ ចិឃ ក្ខលេ្លាកោសិ៍ កិយិដំ អសុទិក្ខាតិ ច ចុទត្ត – "កកចា ឌូតយិត្វា ឌូលេលិកោតំ្យ ត សក្ខិស្សាមី"តិ តាកន្និត្តិ៍ ត យឃា, អសុទិក្ខ, អចោឃុតេត បិទេយិឃោ បុទិតា៍ ក្ខេណ្ណុយេច កត្វា ដាត៌ ដិត្តត្តិ៍ តំ ដិចសំ ទាហុ សទល៌ អកយាសិ៍ ៧ចំ កកចា អលុក្ខាចកាសោ ដស្សតាឃ៍

ចត្វាបិទិសុទ្ធិសឹលេត សឹលចា, តំ បត សឹលំ អទិឃំ ក្ខត្តយំ បរិសុទ្ធំ តោតាហ – "អទិឃសឹលី"តិ៍ តដេតំ អតចន្តេដ្ឋេត កុសលំ តោតាហ – "កុសលសឹលី"តិ៍ កុសលសឹលេតាតិ ខ្ពុដស្ស ចេចចត៌

ចាហុត៌ អាចទិឃបិចទិឃោតិ កកចតោ ៧តេកាឃ ដយូដេសតាឃ ចត្វាសឹតិបិលាសហស្សាតិ អបទិយាណាបិ ដេចឃត្វស្សា យក្កុឋលិយត៌ បិចត្តិ, តស្មា ចាហុត៌ អាចទិឃោ៍ សាចកេចតេឃ្យាត៌ បត បិចទិឃោតិ៍

តិលាកាយទាកោតិ ៧ត្ថ កាយំ កកចតោ សត្តោបិ កិលេសា តិលា៍ ព្រាហ្មណោ បត តេ ត ឌាតាតិ៍ អត្តតា ឌាតត្ថានតេឃច កុល៌ កតេតិ៍ ចិកតចាបល្លោតិ – "បត្តយណ្ណតា ឌិចយណ្ណតា សេតាសតយណ្ណតា ខ្ពុយស្ស ចា ប្តុតិកាឃស្ស...បេ... តេលតា បដិតេលតា"តិ (ចិក៍ ប៉ ៥) ៧ចំ ចុត្តចាបល្លា ចិទហិតោ៍

អបិបបុទេក្ខាទោតិ អបិបេ តច លេកុត្តទដេខុ បុទតោ កត្វា ចិចទតិ៍ ព្រាហ្មណ្ណាឃ បដាឃាតិ
សាទិបុត្តយោក្កលា្លាតយហាកស្សបិដិតេដាឃ ព្រាហ្មណបដាឃ, ៧តិស្សាឃ ច បដាឃ បុទេក្ខាទោ៍ អឃឡិបដា សយល៌ កោតយំ បុទេក្ខត្វា ចទតីតិ អត្ថោ៍ អបិ ច អបិបបុទេក្ខាទោតិ ត បិបំ បុទេក្ខាទោ ត បិបំ បុទតោ កត្វា ចទតិ, ត បិបំ ខ្ពុន្ធតីតិ អត្ថោ៍ កស្ស? ព្រាហ្មណ្ណាឃ បដាឃ៍ អត្តតា សទ្ធិំ បដិចិទុទ្ធាឃបិ ព្រាហ្មណបដាឃ អចិទុន្ធោ ហិតសុខត្តិកោ ឃេចាតិ ចុត្តិ ហោតិ៍

តិទោទាដ្ឋោតិ បទដ្ឋតោ៍ តិទោដតបដាតិ បទដតបដតោ៍ បញ្ចាបុច្ឆិត្តំ អាកច្ឆតីតិ ៧ត្តិឃបណ្ណិតាដឃោ ចេច ដេចព្រាហ្មណាកក្ខាដឃោ ច – "បញ្ចោអតិសជ្ជិត្វា បុច្ឆិស្សាមា"តិ អាកច្ឆន្តិ៍ តត្ថ តោចិ បុច្ឆាឃ ចា ដោសំ ចិស្សជ្ជតស្យបដិច្ឆេត ចា អសយត្វត៌ សល្លក្ខត្វា អបុច្ឆិត្វាច តុណ្ហិភូតា សឹតន្តិ៍ តោចិ បុច្ឆន្តិ៍ តោសន្តិ៍ កកចា បុច្ឆាឃ ក្ខស្សាហំ ដតេត្វា ចិស្សជ្ជេតិ៍ ៧ចំ សន្តោបិ តោតំ

វិមតិយោ តីរំ បត្វា មហាសមុទ្ទស្ស ឩមិយោ វិយ ភគវន្តំ បត្វា ភិជ្ជន្តិ។

ឯហិស្វាគតវាទីតិ ទេវមនុស្សបព្ពជិតគហដ្ឋេសុ តំ តំ អត្តនោ សន្តិកំ អាគតំ – “ឯហិ ស្វាគត”ន្តិ ឯវំ វទតីតិ អត្ថោ។ សខិលោតិ តត្ថ កតមំ សាខល្យំ? “យា សា វាចា នេលា កណ្ណសុខា”តិអាទិនា នយេន វុត្តសាខល្យេន សមន្នាគតោ, មុទុវចនោតិ អត្ថោ។ សម្មោទកោតិ បដិសន្ថារកុសលោ, អាគតាគតានំ ចតុន្នំ បរិសានំ – “កច្ចិ, ភិក្ខវេ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយ”ន្តិអាទិនា នយេន សព្ពំ អទ្ធានទរថំ វូបសមេន្តោ វិយ បឋមតរំ សម្មោទនីយំ កថំ កត្តាតិ អត្ថោ។ អព្ភាកុដិកោតិ យថា ឯកច្ចេ បរិសំ បត្វា ថទ្ធមុខា សង្កុដិតមុខា ហោន្តិ, ន ឯទិសោ, បរិសទស្សនេន បនស្ស ពាលាតបសម្ផស្សេន វិយ បទុំ មុខបទុំ វិកសតិ បុណ្ណចន្ទសស្សិរិកំ ហោតិ។ ឧត្តានមុខោតិ យថា ឯកច្ចេ និកុជ្ជិតមុខា វិយ សម្បត្តាយ បរិសាយ ន កិញ្ចិ កថេន្តិ, អតិទុល្លភកថា ហោន្តិ, ន ឯវរូបោ។ សមណោ បន គោតមោ សុលភកថោ។ ន តស្ស សន្តិកំ អាគតាគតានំ – “កស្មា មយំ ឥធាគតា”តិ វិប្បដិសារោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មំ បន សុត្វា អត្តមនាវ ហោន្តីតិ ទស្សេតិ។ បុព្ពភាសីតិ ភាសន្តោ ច បឋមតរំ ភាសតិ, តញ្ច ខោ កាលយុត្តំ បមាណយុត្តំ អត្ថនិស្សិតមេវ ភាសតិ, ន និរត្ថកកថំ។

នតស្មិំ គាមេ វាតិ យត្ថ កិរ ភគវា បដិវសតិ, តត្ថ មហេសក្ខា ទេវតា អារក្ខំ គណ្ហន្តិ, តំ និស្សាយ មនុស្សានំ ឧបទ្ទវោ ន ហោតិ, បំសុបិសាចកាទយោ ឯវ ហិ មនុស្សេ វិហេឋេន្តិ, តេ តាសំ អានុភាវេន ទូរំ អបក្កមន្តិ។ អបិ ច ភគវតោ មេត្តាវិហារេនាបិ ន អមនុស្សា មនុស្សេ វិហេឋេន្តិ។

សង្ឃីតិអាទីសុ អនុសាសិតព្ពោ សយំ វា ឧប្បាទិតោ សង្ឃោ អស្ស អត្ថីតិ សង្ឃី។ តាទិសោ វាស្ស គណោ អត្ថីតិ គណី។ បុរិមបទស្សេវ វា វេវចនមេតំ។ អាចារសិក្ខាបនវសេន គណស្ស អាចរិយោតិ គណាចរិយោ។ បុថុតិត្ថករានន្តិ ពហូនំ តិត្ថករានំ។ យថាវា តថា វាតិ យេន វា តេន វា អចេលកាទិមត្តកេនាបិ ការណេន។ សមុទាគច្ឆតីតិ សមន្តតោ ឧបគច្ឆតិ អភិវឌ្ឍតិ។

អតិថី នោ តេ ហោន្តីតិ តេ អម្ហាកំ អាគន្តុកា, នវកា បាហុនកា ហោន្តីតិ អត្ថោ។ បរិយាបុណាមីតិ ជានាមិ។ អបរិមាណវណ្ណោតិ តថារូបេនេវ សព្ពញ្ញុនាបិ អប្បមេយ្យវណ្ណោ – “បគេវ មាទិសេនា”តិ ទស្សេតិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“ពុទ្ធោបិ ពុទ្ធស្ស ភណេយ្យ វណ្ណំ,

កប្បម្បិ ចេ អញ្ញមភាសមានោ;

ខីយេថ កប្បោ ចិរទីឃមន្តរេ,

វណ្ណោ ន ខីយេថ តថាគតស្សា”តិ។

໓໐໔. ອິມໍ ປນ ສຕ຺ຖຸຄຸຓກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈິນ຺ຕຍິໍສຸ – ຍຖາ ໂສຓທຓ຺ໂຑ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກເຖຕິ, ອໂນມຄຸໂຓ ໂສ ພວໍ ໂຄຕໂມ; ເອວໍ ຕສ຺ສ ຄຸເຓ ຊານມາເນນ ໂຂ ປນ ອາຈຣິເຍນ ອຕິຈິຣໍ ອຘິວາສິຕໍ, ຫນ຺ທ ນໍ ອນຸວຕ຺ຕາມາຕິ ອນຸວຕ຺ຕິໍສຸ. ຕສ຺ມາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອລເມວາຕິ ຍຸຕ຺ຕເມວ. ອປິ ປຸໂຏເສນາຕິ ປຸໂຏສໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາເຖຍ຺ຍໍ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາປິ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຏໍເສນາຕິປິ ປາໂຐ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ, ປຸໂຏ ອໍເສ ອສ຺ສາຕິ ປຸຏໍໂສ, ເຕນ ປຸຏໍເສນ. ອໍເສນ ຫິ ປາເຖຍ຺ຍປຸຏໍ ວຫນ຺ເຕນາປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ໂສຓທຓ຺ຑປຣິວິຕກ຺ກວຓ຺ຓນາ

໓໐໕-໓໐໖. ຕິໂຣວນສຓ຺ຑຄຕສ຺ສາຕິ ອນ຺ໂຕວນສຓ຺ຑ ຄຕສ຺ສ, ວິຫາຣພ຺ພນ຺ຕຣໍ ປວິຏ຺ຐສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາຕິ ອຸພໂຕປກ຺ຂິກາ, ເຕ ເອວໍ ຈິນ຺ຕຍິໍສຸ – "ສເຈ ໂນ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ໂຈເທສ຺ສນ຺ຕິ – 'ກສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ວນ຺ທິຕ຺ຖາ'ຕິ? ເຕສໍ – 'ກິໍ ອຎ຺ຊລິມຕ຺ຕກຣເຓນາປິ ວນ຺ທນໍ ນາມ ໂຫຕີ'ຕິ ວກ຺ຂາມ. ສເຈ ໂນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ໂຈເທສ຺ສນ຺ຕິ – 'ກສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫ ພຄວນ຺ຕໍ ນ ວນ຺ທິຕ຺ຖາ'ຕິ. 'ກິໍ ສີເສນ ພູມິຍໍ ປຫຣນ຺ເຕເນວ ວນ຺ທນໍ ນາມ ໂຫຕິ, ນນຸ ອຎ຺ຊລິກມ຺ມມ຺ປິ ວນ຺ທນາ ເອວາ'ຕິ ວກ຺ຂາມາ"ຕິ. ນາມໂຄຕ຺ຕນ຺ຕິ "ໂພ, ໂຄຕມ, ອຫໍ ອສຸກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ທຕ຺ໂຕ ນາມ, ມິຕ຺ໂຕ ນາມ, ອິຘາຄໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕາ ນາມໍ ສາເວນ຺ຕິ ນາມ. "ໂພ, ໂຄຕມ, ອຫໍ ວາເສຏ຺ໂຐ ນາມ, ກຈ຺ຈາໂນ ນາມ, ອິຘາຄໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕາ ໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວນ຺ຕິ ນາມ. ເອເຕ ກິຣ ທລິທ຺ທາ ຊິຓ຺ຓາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ "ປຣິສມຊ຺ເຌ ນາມໂຄຕ຺ຕວເສນ ປາກຏາ ພວິສ຺ສາມາ"ຕິ ເອວໍ ອກໍສຸ. ເຍ ປນ ຕຸຓ຺ຫີພູຕາ ນິສີທິໍສຸ, ເຕ ເກຣາຏິກາ ເຈວ ອນ຺ຘພາລາ ຈ. ຕຕ຺ຖ ເກຣາຏິກາ – "ເອກໍ ທ຺ເວ ກຖາສລ຺ລາເປປິ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິສ຺ສາສິໂກ ໂຫຕິ, ອຖ ວິສ຺ສາເສ ສຕິ ເອກໍ ທ຺ເວ ພິກ຺ຂາ ອທາຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺"ຕິ ຕໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ໂມເຈນ຺ຕາ ຕຸຓ຺ຫີ ນິສີທນ຺ຕິ. ອນ຺ຘພາລາ ອຎ຺ຎາຓຕາເຍວ ອວກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ຕິກາປິຓ຺ໂຑ ວິຍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຕຸຓ຺ຫີພູຕາ ນິສີທນ຺ຕິ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິວຓ຺ຓນາ

໓໐໘-໓໑໐. ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກນ຺ຕິ ກຖາ – "ອຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຄຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອໂຘມຸໂຂ ຉນ຺ທໍ ກເຕ຺ວາ ກິໍ ຈິນ຺ຕຍມາໂນ ນິສິນ຺ໂນ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ຈິນ຺ເຕຕີ"ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ເຈຕສາ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຎ຺ຎາສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍາ"ຕິ. ວິຫຎ຺ຎຕີຕິ ວິຆາຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ປຣິສນ຺ຕິ ກເຖໂຕ ສກສມເຍ ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉເນນ ມຈ຺ເຉາ ຊາລໂຕ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຖເລ ຂິປິໂຕ ວິຍ ອປ຺ປສ຺ສທ຺ຘກາຍຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິສໍ ອນຸກ຺ຂເນ຺ຕ຺ວາ ປິປິ ອປ຺ປາເຕເນວ "ອຸປຉາເຕ຺ຕຸ ເມ ເຄາຕ຺ຕມ ວທນ຺"ຕ຺ຕິ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ປຣິສໍ ກເຖນ຺ຕິ ອຕ຺ທເຌາຕ.

໓໑໑-໓໑໒. ສຸກໍ ປຕິຎ຺ຎາຕ຺ຕິ ສກປຏິຎ຺ຎາຍ ສຸກໍ ຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓສ຺ສ ປເທໂຍ ວາ ວຸຕິໂຍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຂາຍ ນິຍ຺ຍາເຕ ມຫາຍາກໍ ປຕິກ຺ກຓ຺ຓາເຕຕ຺ຕິ ເປລາຣາຓາ. ຂຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສກສມຍສເນ ສມ຺ເມເນ ປຕ຺ຕຊິຍ຺ຍຕ຺ເຕສິ. ກຖາ ປນ ວິເສສເຕາ

ឧត្តមព្រាហ្មណស្ស ទស្សនត្ថំ – “ឥមេសំ បនា”តិអាទិមាហ។ ឯតទវោចុន្តិ សចេ ជាតិវណ្ណមត្តសម្បន្នោ ព្រាហ្មណោ ន ហោតិ, អថ កោ ចរហិ លោកេ ព្រាហ្មណោ ភវិស្សតិ? នាសេតិ ភោ អយំ សោណទណ្ឌោ, ហន្ទស្ស វាទំ បដិក្ខិបិស្សាមាតិ ចិន្តេត្វា ឯតទវោចុំ។ អបវទតីតិ បដិក្ខិបតិ។ អនុបក្ខន្ទតីតិ អនុបវិសតិ។ ឥទំ – “សចេ ត្វំ បសាទវសេន សមណំ គោតមំ សរណំ គន្តុកាមោ, គច្ឆ; មា ព្រាហ្មណស្ស សមយំ ភិន្ទី”តិ អធិប្បាយេន អាហំសុ។

៣១៤។ ឯតទវោចាតិ ឥមេសុ ព្រាហ្មណេសុ ឯវំ ឯកប្បហារេនេវ ចិន្តេន្តេសុ “អយំ កថា បរិយោសានំ ន គមិស្សតិ, ហន្ទ នេ និស្សទ្ទេ កត្វា សោណទណ្ឌេនេវ សទ្ធិំ កថេមី”តិ ចិន្តេត្វា – “ឯតំ សចេ ខោ តុម្ហាក”ន្តិអាទិំ វចនំ អវោច។

៣១៥-៣១៦។ សហធម្មេនាតិ សការណេន។ សមសមាតិ ឋបេត្វា ឯកទេសសមត្តំ សមភាវេន សមា, សព្ពាការេន សមាតិ អត្ថោ។ អហមស្ស មាតាបិតរោ ជានាមីតិ ភគិនិយា បុត្តស្ស មាតាបិតរោ កិំ ន ជានិស្សតិ, កុលកោដិបរិទីបនំ សន្ធាយេវ វទតិ។ មុសាវាទម្បិ ករេយ្យាតិ អត្តភញ្ជនំ មុសាវាទំ កថេយ្យ។ កិំ វណ្ណោ ករិស្សតីតិ អព្ភន្តរេ គុណេ អសតិ កិំ ករិស្សតិ? កិមស្ស ព្រាហ្មណភាវំ រក្ខិតុំ សក្ខិស្សតីតិ អត្ថោ។ អថាបិ សិយា បុន – “បកតិសីលេ ឋិតស្ស ព្រាហ្មណភាវំ សាធេតី”តិ ឯវម្បិ សីលមេវ សាធេស្សតិ, តស្មិំ ហិស្ស អសតិ ព្រាហ្មណភាវោ នាហោសីតិ សម្មោហមត្តំ វណ្ណាទយោ។ ឥទំ បន សុត្វា តេ ព្រាហ្មណា – “សច្ចំ អាចរិយោ អាហ, អការណាវ មយំ ឧជ្ឈាយិម្ហា”តិ តុណ្ហី អហេសុំ។

សីលបញ្ញាកថាវណ្ណនា

៣១៧។ តតោ ភគវា ‘កថិតោ ព្រាហ្មណេន បញ្ហោ, កិំ បនេត្ថ បតិដ្ឋាតុំ សក្ខិស្សតិ, ន សក្ខិស្សតី’តិ? តស្ស វីមំសនត្ថំ – “ឥមេសំ បន ព្រាហ្មណា”តិអាទិមាហ។ សីលបរិធោតាតិ សីលបរិសុទ្ធា។ យត្ថ សីលំ តត្ថ បញ្ញាតិ យស្មិំ បុគ្គលេ សីលំ, តត្ថេវ បញ្ញា, កុតោ ទុស្សីលេ បញ្ញា? បញ្ញារហិតេ វា ជឡេ ឯឡមូគេ កុតោ សីលន្តិ? សីលបញ្ញាណន្តិ សីលញ្ច បញ្ញាណញ្ច សីលបញ្ញាណំ។ បញ្ញាណន្តិ បញ្ញាយេវ។ ឯវមេតំ ព្រាហ្មណាតិ ភគវា ព្រាហ្មណស្ស វចនំ អនុជានន្តោ អាហ។ តត្ថ សីលបរិធោតា បញ្ញាតិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលេន ធោតា។ កថំ បន សីលេន បញ្ញា ធោវតីតិ? យស្ស បុថុជ្ជនស្ស សីលំ សដ្ឋិអសីតិវស្សានិ អខណ្ឌំ ហោតិ, សោ មរណកាលេបិ សព្ពកិលេសេ ឃាតេត្វា សីលេន បញ្ញំ ធោវិត្វា អរហត្តំ គណ្ហាតិ។ កណ្ដកសាលបរិវេណេ មហាសដ្ឋិវស្សត្ថេរោ វិយ។ ថេរោ កិរ មរណមញ្ចេ និបជ្ជិត្វា ពលវវេទនាយ និត្ថុនន្តោ, តិស្សមហារាជា “ថេរំ បស្សិស្សាមី”តិ គន្ត្វា បរិវេណទ្វារេ ឋិតោ តំ សទ្ទំ សុត្វា បុច្ឆិ – “កស្ស សទ្ទោ អយ”ន្តិ? ថេរស្ស និត្ថុនសទ្ទោតិ។ “បព្ពជ្ជាយ សដ្ឋិវស្សេន វេទនាបរិគ្គហមត្តម្បិ ន កតំ, ន ទានិ តំ វន្ទិស្សាមី”តិ និវត្តិត្វា មហាពោធិំ វន្ទិតុំ គតោ។ តតោ ឧបដ្ឋាកទហរោ ថេរំ អាហ – “កិំ ភន្តេ, លជ្ជាបេថ, សទ្ធោបិ រាជា វិប្បដិសារី ហុត្វា ន វន្ទិស្សាមី”តិ គតោតិ។ កស្មា អាវុសោតិ? តុម្ហាកំ និត្ថុនសទ្ទំ សុត្វាតិ។ “តេន ហិ មេ ឱកាសំ ករោថា”តិ វត្វា វេទនំ វិក្ខម្ភិត្វា អរហត្តំ បត្វា ទហរស្ស សញ្ញំ អទាសិ – “គច្ឆាវុសោ, ឥទានិ រាជានំ អម្ហេ វន្ទាបេហី”តិ។ ទហរោ គន្ត្វា – “ឥទានិ កិរ ថេរំ វន្ទថា”តិ អាហ។ រាជា សំសុមារបតិតេន ថេរំ វន្ទន្តោ – “នាហំ អយ្យស្ស អរហត្តំ វន្ទាមិ, បុថុជ្ជនភូមិយំ បន ឋត្វា រក្ខិតសីលមេវ វន្ទាមី”តិ អាហ, ឯវំ

ᩈᩦᩃᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᨲᩣᨿ᪨ ᨿᩔ ᨷᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩦᩃᩴᨧᩮᩁᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨲᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨿ ᨷᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᩥᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩦᩃᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩦᩃᩴ ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᨲᩣᨿ᪨ ᩈᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ᪨

᪑᪘᪔᪨ ᨠᨲᨾᩴ ᨷᨶ ᨲᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩉ? ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩥᩁ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᨾᨿᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ‘ᩈᩦᩃ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᨻᩦᨩᩅᩥᨿᩣᨠᩁᨱᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᩈᩩᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᨾᨿᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᩦᩃᩴ, ᨹᩃᩈᩦᩃᩴ, ᨾᨣ᩠ᨣᨷᨬ᩠ᨬᩴ, ᨹᩃᨷᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩪᨭᩮᨶ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩔᩣ”ᨾᩥ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᨠᨳᩮᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᨠᨲᨾᩴ ᨷᨶ ᨲᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩈᩦᩃᩴ ᨠᨲᨾᩣ ᩈᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨳ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ – “ᨾᨿᩣ ᩈᨾᨿᩅᩈᩮᨶ ᨷᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨷᩩᨶ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩍᨴᩣᨶᩥᩔᩣᩉᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨲᩮᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩤ? ᩈᨧᩮ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩴ ᨷᩁᩥᩈᩴ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨾᩮ ᩃᨩ᩠ᨩᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨷᩩᨶ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨽᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨷᩁᨾᩣᩅ ᨾᨿᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨷᩁᨾᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩈᩦᩃᨷᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩈᩮᩈᩮᩣ ᨷᩁᨾᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩮ ᨾᨿᩴ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨷᩁᨾᩣ, ᩍᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩑᨲᩔ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨳᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩦᩃᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨾᩪᩃᨽᩪᨲᩔ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᨲᩮᩣ ᨷᨽᩩᨲᩥ ᩈᩦᩃᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩍᨵ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩍᨵ ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᩦᩃᩴ – “ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩦᩃᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥᨲᩴ ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩈᩮᨶ ᨷᨶ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥᨲᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩏᨷᩣᩈᨠᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᩅᩮᨴᨶᩣᨠᨳᩣ

᪑᪘᪕-᪑᪑᪑᪨ ᩈᨾᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨾᩴ ᩈᩣ ᨷᩁᩥᩈᩣ ᨷᩁᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᨶᩮᨶ ᩌᩈᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨾᩴ ᩈᩣ ᨷᩁᩥᩈᩣ – “ᩋᨿᩴ ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩅᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣ, ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨷᨶ ᨴᩉᩁᩮᩣ ᨿᩩᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥᩔ ᨶᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔᩣᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᩌᩈᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩌᩈᨶᩣ ᨾᩮ ᨲᩴ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨾ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ ᩋᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨲᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩉᩮᩣᨲᩩᨶᩣᩈᨶᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᨶ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩴ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩌᩈᨶᩣ ᨾᩮ ᩍᨴᩴ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᨠᩩᩉᨠᩮᩣ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩮᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨷᨶᩔ ᩋᨷᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩮᩣᨣᨶᩣᩈᨠᨽᨿᩣ ᨠᩩᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨷᩁᨷᨴᩮᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨴᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿᩣᨲᩥᩌᨴᩦᩈᩩ ᨲᨦ᩠ᨡᨱᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩴ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᨲᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨲᨶᩅᩔᩴ ᩅᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩩᩉᨠᨲᩣᨿ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩔᩴ ᩅᩔᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᩴ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᨠᩮᩅᩃᨾᩔ ᩌᨿᨲᩥᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣᩈᨶᩣᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨿ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᨳᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ព្កតិ ឃ្រយក្កលចិលាសិតិឃា ឌឹឈតិកាឃ្ដ្ឋកឆាឃំ

ឥឃាលាធ្ឈ្ឍឃ្រត្តចល្ហភា តិដ្ឋិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. កូដទន្តសុត្តវណ្ណនា

១១១. ឯវំ មេ សុតំ...បេ... មគធេសូតិ កូដទន្តសុត្តំ. តត្រាយំ អបុព្ពបទវណ្ណនា. មគធេសូតិ មគធា នាម ជានបទិនោ រាជកុមារា, តេសំ និវាសោ ឯកោបិ ជនបទោ រូឡ្ហីសទ្ទេន មគធាតិ វុច្ចតិ, តស្មិំ មគធេសុ ជនបទេ. ឥតោ បរំ បុរិមសុត្តទ្វយេ វុត្តនយេន អម្ពលដ្ឋិកា ព្រហ្មជាលេ វុត្តសទិសាវ. កូដទន្តោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ. ឧបក្ខដោតិ សជ្ជិតោ. វច្ឆតរសតានីតិ វច្ឆសតានិ. ឧរព្ភាតិ តរុណមេណ្ឌកា វុច្ចន្តិ. ឯតេ តាវ បញ្ចសតំ អាគតាយេវ. បញ្ចសតំ បន អនាគតានម្បិ អនេកេសំ មិគបក្ខីនំ សត្តសត្តសតានិ សម្បិណ្ឌិតានេវាតិ វេទិតព្ពានិ. សព្ពសត្តសតិកយាគំ កិរេស យជិតុកាមោ ហោតិ. ថូណូបនីតានីតិ ពន្ធិត្វា ឋបេតព្ពាយ យូបសង្ខាតំ ថូណំ ឧបនីតានិ.

១១២. តិវិធន្តិ ឯត្ថ វិធា វុច្ចតិ ឋបនា, តិដ្ឋបនន្តិ អត្ថោ. សោឡសបរិក្ខារន្តិ សោឡសបរិវារំ.

១១០-១១៩. បដិវសន្តីតិ យញ្ញានុភវនត្ថាយ បដិវសន្តិ. ភូតបុព្ពន្តិ ឥទំ ភគវា បថវីគតំ និធិំ ឧទ្ធរិត្វា បុរតោ រាសិំ ករោន្តោ វិយ ភវបដិច្ឆន្នំ បុព្ពចរិតំ ទស្សេន្តោ អាហ. មហាវិជិតោតិ សោ កិរ សាគរបរិយន្តំ មហន្តំ បថវីមណ្ឌលំ វិជិនិ, ឥតិ មហន្តំ វិជិតមស្សាតិ មហាវិជិតោ ត្វេវ សង្ខ្យំ អគមាសិ. អឌ្ឍោតិអាទីសុ យោ កោចិ អត្តនោ សន្តកេន វិភវេន អឌ្ឍោ ហោតិ, អយំ បន ន កេវលំ អឌ្ឍោយេវ, មហទ្ធនោ មហតា អបរិមាណសង្ខ្យេន ធនេន សមន្នាគតោ. បញ្ចកាមគុណវសេន មហន្តា ឧឡារា ភោគា អស្សាតិ មហាភោគោ. បិណ្ឌបិណ្ឌវសេន ចេវ សុវណ្ណមាសករជតមាសកាទិវសេន ច ជាតរូបរជតស្ស បហូតតាយ បហូតជាតរូបរជតោ, អនេកកោដិសង្ខ្យេន ជាតរូបរជតេន សមន្នាគតោតិ អត្ថោ. វិត្តីតិ តុដ្ឋិ, វិត្តិយា ឧបករណំ វិត្តូបករណំ តុដ្ឋិការណន្តិ អត្ថោ. បហូតំ នានាវិធាលង្ការសុវណ្ណរជតភាជនាទិភេទំ វិត្តូបករណមស្សាតិ បហូតវិត្តូបករណោ. សត្តរតនសង្ខាតស្ស និទហិត្វា ឋបិតធនស្ស សព្ពបុព្ពណ្ណាបរណ្ណសង្គហិតស្ស ធញ្ញស្ស ច បហូតតាយ បហូតធនធញ្ញោ. អថវា ឥទមស្ស ទេវសិកំ បរិព្ពយទានគ្គហណាទិវសេន បរិវត្តនធនធញ្ញវសេន វុត្តំ.

បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោតិ កោសោ វុច្ចតិ ភណ្ឌាគារំ, និទហិត្វា ឋបិតេន ធនេន បរិបុណ្ណកោសោ, ធញ្ញេន បរិបុណ្ណកោដ្ឋាគារោ ចាតិ អត្ថោ. អថវា ចតុព្វិធោ កោសោ – ហត្ថី, អស្សា, រថា, បត្តីតិ. កោដ្ឋាគារំ តិវិធំ – ធនកោដ្ឋាគារំ, វត្ថកោដ្ឋាគារំ, ធញ្ញកោដ្ឋាគារន្តិ, តំ សព្ពម្បិ បរិបុណ្ណមស្សាតិ បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ. ឧទបាទីតិ ឧប្បជ្ជិ. អយំ កិរ រាជា ឯកទិវសំ រតនាវលោកនចារិកំ នាម និក្ខន្តោ. សោ ភណ្ឌាគារិកំ បុច្ឆិ – "តាត, ឥទំ ឯវំ ពហុធនំ កេន សង្ឃរិត"ន្តិ? តុម្ហាកំ បិតុបិតាមហាទីហិ យាវ សត្តមា កុលបរិវដ្ដាតិ. ឥទំ បន ធនំ សង្ឃរិត្វា តេ កុហិំ គតាតិ? សព្ពេវ តេ, ទេវ, មរណវសំ បត្តាតិ. អត្តនោ ធនំ អគហេត្វាវ គតា, តាតាតិ? ទេវ, កិំ វទេថ, ធនំ នាមេតំ បហាយ គមនីយមេវ, នោ អាទាយ គមនីយន្តិ. អថ រាជា និវត្តិត្វា សិរីគព្ភេ និសិន្នោ – 'អធិគតា ខោ មេ'តិអាទីនិ ចិន្តេសិ. តេន វុត្តំ – "ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទី"តិ.

១១៧. ព្រាហ្មណំ អាមន្តេត្វាតិ កស្មា អាមន្តេសិ? អយំ កិរស្ស ចិន្តេសិ – “ទានំ ទេន្តេន នាម ឯកេន បណ្ឌិតេន សទ្ធិំ មន្តេត្វា ទាតុំ វដ្ដតិ, អមន្តេត្វា កតកម្មំ បច្ឆានុតាបំ ករោតី”តិ. តស្មា អាមន្តេសិ. អថ ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ – “អយំ រាជា យថាភតំ ទាតុកាមោ, ជនបទេ ចស្ស ពហូ ចោរា, តេ អនុបសមេត្វា ទានំ ទេន្តស្ស ខីរទធិតណ្ឌុលាទិកេ ទានសម្ភារេ អាហរន្តានំ និប្បុរិសានិ គេហានិ ចោរា វិលុម្បិស្សន្តិ ជនបទោ ចោរភយេនេវ កោលាហលោ ភវិស្សតិ, តតោ រញ្ញោ ទានំ ន ចិរំ បវត្តិស្សតិ, ចិត្តម្បិស្ស ឯកគ្គំ ន ភវិស្សតិ, ហន្ទ, នំ ឯតមត្ថំ សញ្ញាបេមី”តិ តតោ តមត្ថំ សញ្ញាបេន្តោ “ភោតោ, ខោ រញ្ញោ”តិអាទិមាហ.

១១៨. តត្ថ សកណ្ដកោតិ ចោរកណ្ដកេហិ សកណ្ដកោ. បន្ថទុហនាតិ បន្ថទុហា, បន្ថឃាតកាតិ អត្ថោ. អកិច្ចការី អស្សាតិ អកត្តព្ពការី អធម្មការី ភវេយ្យ. ទស្សុខីលន្តិ ចោរខីលំ. វធេន វាតិ មារណេន វា កោដ្ដនេន វា. ពន្ធនេនាតិ អន្ទុពន្ធនាទិនា. ជានិយាតិ ហានិយា; “សតំ គណ្ហថ, សហស្សំ គណ្ហថា”តិ ឯវំ បវត្តិតទណ្ឌេនាតិ អត្ថោ. គរហាយាតិ បញ្ចសិខមុណ្ឌករណំ, គោមយសិញ្ចនំ, គីវាយ កុណ្ឌកពន្ធនន្តិ ឯវមាទីនិ កត្វា គរហបរិភាសេន. បព្ពាជនាយាតិ រដ្ឋតោ នីហរណេន. សមូហនិស្សាមីតិ សម្មា ហេតុនា នយេន ការណេន ឩហនិស្សាមិ. ហតាវសេសកាតិ ហតាវសេសកា. ឧស្សហន្តីតិ ឧស្សាហំ ករោន្តិ. អនុប្បទេតូតិ ទិន្នេ អប្បហោន្តេ បុន អញ្ញម្បិ ពីជញ្ច ភត្តញ្ច កសិឧបករណភណ្ឌញ្ច ទេតូតិ អត្ថោ. បាភតំ អនុប្បទេតូតិ សក្ខិំ អកត្វា បណ្ណេ អនារោបេត្វា មូលច្ឆេជ្ជវសេន ភណ្ឌមូលំ ទេតូតិ អត្ថោ. ភណ្ឌមូលស្ស ហិ បាភតន្តិ នាមំ. យថាហ –

“អប្បកេនបិ មេធាវី, បាភតេន វិចក្ខណោ;

សមុដ្ឋាបេតិ អត្តានំ, អណុំ អគ្គិំវ សន្ធម”ន្តិ. (ជា. ១.១.៣);

ភត្តវេតនន្តិ ទេវសិកំ ភត្តញ្ច មាសិកាទិបរិព្ពយញ្ច តស្ស តស្ស កុសលកម្មសូរភាវានុរូបេន ឋានន្តរកាយិកយាទិភាវេន សទ្ធិំ ទេហីតិ អត្ថោ. សកម្មបសុតាតិ កសិវាណិជ្ជាទីសុ សកេសុ កម្មេសុ ឧស្សុក្កា ព្យាវដា. រាសិកោតិ ធនធញ្ញានំ រាសិកោ. ខេមដ្ឋិតាតិ ខេមេន ឋិតា អភយា. អកណ្ដកាតិ ចោរកណ្ដករហិតា. មុទា មោទមានាតិ មោទា មោទមានា. អយមេវ វា បាឋោ, អញ្ញមញ្ញំ បមុទិតចិត្តាតិ អធិប្បាយោ. អបារុតឃរាតិ ចោរានំ អភាវេន ទ្វារានិ អសំវរិត្វា វិវដទ្វារាតិ អត្ថោ. ឯតទវោចាតិ ជនបទស្ស សព្ពាការេន ផីតភាវំ ញត្វា ឯវំ អវោច.

ចតុបរិក្ខារវណ្ណនា

១១៩. តេន ហិ ភវំ រាជាតិ ព្រាហ្មណោ កិរ ចិន្តេសិ – “អយំ រាជា យថាភតំ ទាតុំ អតិវិយ ឧស្សាហជាតោ. សចេ បន អត្តនោ អនុយន្តា ខត្តិយាទយោ អនាមន្តេត្វា ទស្សតិ. នាស្ស តេ អត្តមនា ភវិស្សន្តិ; យថា ទានំ តេ អត្តមនា ហោន្តិ, តថា ករិស្សាមី”តិ. តស្មា

“ទេត ហិ ភច”ន្តិអាទិមាហៈ តត្ថ នេកយាតិ និកយចារិនោៈ ជានបទាតិ ជនបទចារិនោៈ អាយត្តយតត្តិ អាយត្តេត្យ ជាតានេបត្យៈ ឃំ យយ អស្បាតិ ឃំ ត្យព្យាតំ អត្ជាតតំ យយ ភនេចឈ្យៈ អយច្ចាតិ បិឃយហាឃកាៈ បរិវឌ្ឍាតិ នេយយា អាលាត្តិការកាៈ ឃជតំ ភចំ វាជាតិ ឃជត្យ ភចំ, តេ កិវ – អឃំ វាជា “អហំ ព្ទុស្បូវោ”តិ បយឃ្យាទាតំ អទត្វា អនេយ្យអាយត្តេឃិ, អនេហានេតត ឃ្ជុ ពត”ន្តិ អត្តយតា ឲចយាហំឃ្ៈ អតាយត្តិទេត បតស្ប ឃញ្ញាដ្ឋាតំ ទស្បតាឃបិ ត ពនេច្ឆឃ្យំៈ ឃញ្ញាការេលិ យហាវាជាតិ នេឃ្យូឆយ្ជុំមិញ្ញ្យអយតិ យហល្លូកការេល ច ឲចន្ទុបំ ទាតំ ទាត្យំ ត យក្កា, ត្វំ បត យហាឆនោ ទេច តវុនេលា ច, ឲនេតត តេ ឃញ្ញាការេលិតិ ទនេស្បត្តា ចទត្តិៈ អត្យយតិបក្លាតិ អត្យយតិឃា បក្លា, អត្យយតិទាឃកាតិ អនេត្វាៈ បរិក្លាវា ភចត្តិតិ បរិចាវា ភចត្តិៈ “វនេឆា ឃឹលបរិក្លារោ, ឆយាតនេក្លា ចក្កឌិវិនេឃា”តិ (ឃំៈ និៈ ៗៈ៣) ឲត្ថ បត អលក្កានេវា បរិក្លានេវាតិ ចុនេត្តាៈ

អដ្ឋបរិក្លារចណ្ណតា

៦១៣០ៈអដ្ឋហនេក្កហឹតិ ដ្ឋភនេតា ឃុជាតាឌឹហិ អដ្ឋហិ អនេក្កហិៈ ឃយយាតិ អាលាឆបតយយត្តតាឃៈ យនេទ្ធាតិ ទាតស្ប ឋល់ អត្ថីតិ យទ្ធហតិៈ ទាឃនេកាតិ ទាតស្ពនោៈ ត យទ្ធាយត្តនេកនេតច តិដ្ឋតិ, បរិច្ចជិត្យមិ យនេក្កាតីតិ អនេត្វាៈ ទាតបតីតិ ឃំ ទាតំ នេទតិ, តស្ប បតិ ហុត្វា នេទតិ, ត ទានេយា, ត យហានេឃាៈ នេឃា ហិ អត្តតា យត្ចុំ ក្យុញ្ជតិ, បនេវឃំ អយត្ចុំ នេទតិ, នេយា ទាតយក្លាតស្ប នេឃ្យូឆយ្ជុស្ប ទានេយា ហុត្វា នេទតិៈ នេឃា ឃំ អត្តតា ក្យុញ្ជតិ, តនេទច នេទតិ, នេយា យហានេឃា ហុត្វា នេទតិៈ នេឃា បត អត្តតា នេឃត នេកតចិ ឃានេបតិ, បនេវឃំ យត្ចុំ នេទតិ, នេយា បតិ នេជដ្ឋនេកា យាមឹ ហុត្វា នេទតិ, អឃំ តាទិនេយាតិ អនេត្វាៈ យយលព្រាហ្មណកបលទ្ធិកចលិព្ពកឃាចកាតត្តិ ឲត្ថ យមិតបិបិ យយលា, ឆាហិតបិបិ ព្រាហ្មណាៈ កបណាតិ ទុក្កតា ទលិទ្ទយត្យស្បាៈ អទ្ធិកាតិ បថាចិនោៈ ចលិព្ពកាតិ នេឃ – “ព្ទុដ្ឋំ ជិត្តំ, កត្តិំ, យតាបំ, ការេលត អតចជ្ជំ ជិត្តំ, ទជំ ចិត្តំ បយានេឃ្យ, កច្ឆត្យ ភចំ ព្រាហ្មលោក”ន្តិអាទិតា តនេឃត ទាតស្ប ចណ្ណំ នេឆាយឃយាតា ចិចវត្តិៈ ឃាចកាតិ នេឃ – “បយតយត្តំ នេទឆ, យវាចយត្តំ នេទឆា”តិអាឌីតិ ចត្វា ឃាចយាតា ចិចវត្តិៈ ឱបិតក្ខុតាតិ ដ្ឋបិតក្ខុតាៈ យនេទ្ធាយំ យាឆារណបរិនេភានេកា, ចត្យយហាបនេឆ លតនេបិក្លូលិ ចិឃ ហុត្វាតិ អនេត្វាៈ ឃុតជាតស្បាតិ ឲត្ថ ឃុតនេយច ឃុតជាតំៈ អតីតាតាកាតបច្ចុប្បនេត្ត អនេត្ថ ចិនេត្តត្យត្តិ ឲត្ថ – “អតីនេត បុញ្ញាស្ប កតត្តានេឃច នេយ អឃំ យយ្យត្តី”តិ, ឲចំ ចិនេត្តនេត្តា អតីតយត្ថំ ចិនេត្តត្យំ បដិតានេលិ តាយ នេហាតិៈ “ព្ទុទាតិ បុញ្ញា កត្វាច អតាកនេត យក្កា យយ្យត្តិំ បិឃុលិត្យ”ន្តិ ចិនេត្តនេត្តា អតាកតយត្ថំ ចិនេត្តត្យំ បដិតានេលិ តាយ នេហាតិៈ “ព្ទុទំ បុញ្ញាកម្មំ តាយ យយ្យុវិយាតំ អាចិណ្ណំ, យឃ្ឃាវា នេភាកាបិ ឃំចិជ្ជត្តិ, ទាឃកចិត្តឃ្យិ អត្ថិ; ហន្ទាហំ បុញ្ញាតិ កនេវាមី”តិ ចិនេត្តនេត្តា បច្ចុប្បត្តយត្ថំ ចិនេត្តត្យំ បដិតានេលិ តាយ នេហាតីតិ នេចទិតនេព្វាៈ ព្ទុតិ ព្ទុយាតិតិ ឲចំ ឃឆា ចុត្តាតិ ឲតាតិៈ ឲនេតហិ កិវ អដ្ឋហនេក្កហិ យយត្តាកតស្ប ទាតំ យព្វាទិយាហិ យហាជនោ ដ្ឋបយក្កយតិៈ “អឃំ ទុជ្ជានេតា កិត្តកំ កាលំ ទស្បតិ, ព្ទុទាតិ ចិប្បដិយារី ហុត្វា ដ្ឋបច្ឆិន្ទិស្បតី”តិ ឲចយាឌីតិ ចិនេត្តត្វា ត នេកាចិ ដ្ឋបយក្កយិតព្វំ យញ្ញាតិៈ តស្មា ឲតាតិ អដ្ឋក្កាតិ បរិក្លារា ភចត្តីតិ ចុត្តាតិៈ

ចត្យបរិក្លារាទិចណ្ណតា

៦១៣១ៈឃុជ្ជបក្កណ្ហាតត្តិ យហាឃាកបដិក្កណ្ហដ្ឋានេត ទាតកាដ្ឋំ បក្កណ្ហាតំៈ ព្ទុនេយហិ ចត្យហីតិ ឲនេតហិ ឃុជាតាឌីហិៈ ឲនេតឃុ ហិ អយតិ –

“ឲចំ ក្ឌោតស្ស ឞចិឆាតេត បចត្តកាត់ កិត្តក់ កាល់ បចត្តិស្សតី”តិអាឌីតិ ចត្វា ក្ខបសក្កយិតាតេរា ត ហោត្តិ៍ ករហិតត្ឋាកាចតោ បត ក្ខបសក្កយត្តិយេច៍ តស្មា ត្ថយាតិបិ បរិក្ខារា កចត្តីតិ ចុត្តាតិ៍

៦១៧៍តិស្សា ចិឆា ខេសឹតិ តឹលិ ជបតាតិ ខេសសិ៍ សោ កិរ ចិត្តេសិ – “កាត់ ជជយាតា តាយ តិល្ហិ ផាតាត់ អន្ញាតទស្មិំ ចលត្តិ ហត្ថាហំ ត្ថយំ រាឌាត់ តោស្ម ផាតេស្ម បឈយតទេន្ញាច តិច្ចល់ កទោយី”តិ៍ តេតស្ស តិស្សា ចិឆា ខេសឹតិ៍ សោ កោតោ ទន្ញាតិ ត្ថធំ ករលាតេ្ត សាយិចចត់៍ កោតា ទន្ញាតិ ចា បិផោ៍ ចិប្បដិសារោ ត ករលិយោតិ “កោកាត់ ចិកយហេត្យកោ បន្ទាតុតាបោ ត កត្តទេត្ថា, បុត្ថចេតតា បត អចលិ បតិដ្ឋបេតត្ថា, ឲចត្យាកាត់ យហប្យល់ ហោតី”តិ ជស្សតិ៍ ត្ថតរេស្មបិ ក្ខីស្ម ផាតេស្ម ឲសេច តយោ៍ យុត្តាចេតតាបិ ហិ បន្ទាសយតុស្សលាចេតតា ច តិច្ចលិច កាតត្ថា៍ តឆា អកោត្តស្ស កាត់ ត យហប្យល់ ហោតិ, តាបិ ក្ខឿអាទេស្ម កោកស្ម ចិត្ត តយតិ, យហារាទុចំ ក្ខបបត្តស្ស សេដ្ឋិកហបតិតោ ចិយ៍

៦១៨៍ជសហាកាទេហឹតិ ជសហិ ការណេហិ៍ តស្ស កិរ ឲចំ អហោសិ – សចាយំ រាឌា ក្ឞឹលេ ជិស្វា – “តស្សតិ ចត ខេ កាត់, យស្ស ខេ ឲចទ្ធបិ ក្ឞឹលិ កុន្ញាត្តី”តិ ឹលចត្តេស្មបិ ចិប្បដិសារំ ក្ខប្បាជស្សតិ, កាត់ ត យហប្យល់ កចិស្សតិ៍ ចិប្បដិសារោ ច តាយ កាឃកាត់ បដិក្កាហកតោច ក្ខប្បន្ជតិ , ហត្ថស្ស បឈយយេច តំ ចិប្បដិសារំ ចិតោជយីតិ៍ តស្មា ជសហាកាទេហិ ក្ខបន្និន្ញតំ្យ ឃុត្តំ បដិក្កាហកោស្មបិ ចិប្បដិសារំ ចិតោជឹតិ៍ តេសទេ្ញាច តេតាតិ តេសទេ្ញាច តេត បិបេត អតិដ្ឋោ ចិបិកោ កចិស្សតិ, ត អទេ្ញាសត្តិ ជស្សតិ៍ យដតំ កចត្តិ ជេត្យ កចំ៍ សន្ញតត្តិ ចិស្សន្ញត្យ៍ អត្តទត្តិ អត្តត្តទ៍

៦១៩៍សោត្យអសហិ អាកាទេហិ ចិត្តំ សត្តស្សឹតិ ត្ថឆ ព្រាហ្មណោ ទន្ញា យហាកាតាត្យយោជត់ តាយ អាទន្ធា៍ តត្វ សត្តស្សឹតិ – ‘ត្ថធំ កាត់ កាតា ឲចទ្ធបំ សយ្យត្តិ លកតី’តិ ជស្សត្វា ជស្សត្វា កចេសិ៍ សយាជបឹតិ តជត្តំ សយាជបត្វា កចេសិ៍ សយុទត្តឌេឹតិ ចិប្បដិសារចិតោជេតស្ស ចិត្តំ ចោកាបេសិ៍ សយ្យហំបេសឹតិ ‘ស្មត្តទំ តេ កតំ, យហារាឌ, កាត់ ជជយាតេតា’តិ ឆុតិ៍ កត្វា កចេសិ៍ ចត្តា ឆយុតោ តត្តីតិ ឆយុត សយេត ការណោត ចត្តា តត្តិ៍

៦២០៍តទុក្ខា លិន្ញិស្ម ឃូបត្វាឃ ត ជក្កា លូឃិស្ម ឆាទិហិសត្វាឃាតិ ឃ ឃូបតាយកោ យហាឆយុត ក្ខស្សាបេត្វា – “អស្មកទាឌា អស្មកាយច្ចោ អស្មកព្រាហ្មណោ ឲចទ្ធបំ តាយ យហាឃាក់ យដតី”តិ តាយំ លិលិត្វា ជបេត្តិ៍ ឃាតិ ច ជក្កតិណាតិ លិឃិត្វា ចតយាលិសទេ្ធបេត យន្ញាសាល់ បរិក្ខិបត្តិ, ក្ខុយិឃំ ចា បត្វទត្តិ, តេបិ ត ទុក្ខា លិន្ញិស្ម, ត ជក្កា លូឃិស្ម៍ កិំ បត កោចា ចា អឌាជយោ ចា ហត្ញិស្សត្តិតិ ជស្សតិ៍ កាសាតិ អន្តាកោហកាសាជយោ៍ បស្សាតិ ឃ បុត្ថយេច ឆត់ កហេត្វា កម្ម៉ កទោត្តិ៍ កយុកទាតិ ឃ កត្តចេតត់ កហេត្វា កទោត្តិ៍ ជល្ហតន្ញិតា តាយ ជល្ហឃដ្ឋិយុក្កទាឌីតិ កហេត្វា – “កម្ម៉ កទោឆ កទោឆា”តិ ឲចំ តន្ញិតា៍ កឃតន្ញិតា តាយ – សចេ កម្ម៉ កទោសិ, ក្យសល់៍ តោ ចេ កទោសិ, លិត្តិស្សាយ ចា ឆាត្តិស្សាយ ចា យាទស្សាយ ចាតិ ឲចំ កយេត តន្ញិតា៍ ឲតេ បត ត ជល្ហតន្ញិតា, ត កឃតន្ញិតា, ត អស្សុយុតា ទោជយាតា បរិកយ្មាតិ អកំស្ម៍ អឆ តោ បិឃសយុកាចាទេតច សយុកាចទិឃយាតា អកំស្ម៍ ត ហិ តត្វ កាសំ ចា កាសាតិ, បស្សំ ចា បស្សាតិ, កយុកទំ ចា កយុកទាតិ អាលបត្តិ៍ ឃឆាតាយចសេតច បត បិឃសយុកាចាទេត អាលបិត្វា

ອິຕ຺ຖິປຸຣິສພາລວຸຑ຺ຒາລິກໍ ອນຸຣູເປນ ກມ຺ມໍ ກາເຣສ຺ສຕ຺ວາ – "ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕໍ ກໂຣຖາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ. ເຕປິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິວເສເນວ ກໂຣນ຺ຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ເຍ ອິຈ຺ຉິໍສຸ, ເຕ ອກໍສຸ; ເຍ ນ ອິຈ຺ຉິໍສຸ, ນ ເຕ ອກໍສຸ. ຍໍ ອິຈ຺ຉິໍສຸ, ຕໍ ອກໍສຸ; ຍໍ ນ ອິຈ຺ຉິໍສຸ, ນ ຕໍ ອກໍສູ"ຕິ.

ສປ຺ປິເຕລນວນີຕທຘິມຘຸຜາຓິເຕນ ເຈວ ໂສ ຍໂຎ຺ຎ ນິຏ຺ຐານມຄມາສີຕິ ຣາຊາ ກິຣ ພຫິນຄຣສ຺ສ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອນ຺ໂຕນຄຣສ຺ສ ຈ ມຊ຺ເຌ ປຎ຺ຈສຸ ຐາເນສຸ ມຫາທານສາລາໂຍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເອເກກິສ຺ສາຍ ສາລາຍ ສຕສຫສ຺ສໍ ສຕສຫສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ ທິວເສ ທິວເສ ປຎ຺ຈສຕສຫສ຺ສານິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກາລສ຺ສ ອນຸຣູເປຫິ ສຫຕ຺ເຖນ ສຸວຓ຺ຓກຏຈ຺ຉຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຓີເຕຫິ ສປ຺ປິເຕລາທີສມ຺ມິສ຺ເສຫິ ຈ ຍາຄຸຂຊ຺ຊກພຕ຺ຕພ຺ຍຎ຺ຊນປານກາທີຫິ ມຫາຊນໍ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ. ພາຊນານິ ປູເຣຕ຺ວາ ຄຫິຕຄຫິຕານິ ເຕເນວ ທາເປສິ. ສາຍນ຺ຫສມເຍ ປນ ວຕ຺ຖຄນ຺ຘມາລາທີຫິ ສມ຺ປູເຊສິ. ສປ຺ປິອາທີນິ ປນ ມຫາຈາຏິໂຍ ປູຣາເປຕ຺ວາ – "ໂຍ ຍໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫິຕຸກາໂມ, ໂສ ຕໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕູ"ຕິ ອເນເກສຸ ຐາເນສຸ ຐເປເສິ. ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – "ສປ຺ປິເຕລນວນີຕທຘິມຘຸຜາຓິເຕນ ເຈວ ໂສ ຍໂຎ຺ຎ ນິຏ຺ຐານມຄມາສີ"ຕິ.

໓໓໙. ພຫຸຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ອາທາຍາຕິ ພຫຸໍ ຘນໍ ຄເຫຕ຺ວາ. ເຕ ກິຣ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – "ອຍໍ ຣາຊາ ສປ຺ປິເຕລາທີນິ ຊນປທໂຕ ອນາຫຣາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກເນວ ນີຫຣິຕ຺ວາ ມຫາທານໍ ເທຕິ. ອມ຺ເຫຫິ ປນ 'ຣາຊາ ນ ກິຎ຺ຈິ ອາຫຣາເປຕີ'ຕິ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ຕຸຓ຺ຫີພູເຕຫິ ພວິຕຸໍ. ນ ຫິ ຣໂຎ຺ຎ ເຄເຫ ຘນໍ ອປ຺ປໂຫນກໍ, ອມ຺ເຫສຸ ຈ ອນິຈ຺ເຉນ຺ເຕສຸ ໂກ ອໂຎ຺ຎ ຣໂຎ຺ຎ ທສ຺ສຕິ, ຫນ຺ທສ຺ສ ຘນໍ ອຸປຫຣາມາ"ຕິ. ເຕ ຄາມກາເຣນ ຈ ນິຄມກາເຣນ ຈ ນຄຣກາເຣນ ຈ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ສກຏານິ ປູເຣຕ຺ວາ ຣໂຎ຺ຎ ອຸປຫຣິໍສຸ. ຕໍ ສນ຺ຘາຍ – "ພຫຸຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ.

໓໔໐. ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ຍຎ຺ຎວາຏສ຺ສາຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມໂຕ ນຄຣທ຺ວາເຣ ທານສາລາຍ ປຸຣຕ຺ຖິມພາເຄ. ຍຖາ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທານສາລາຍ ຍາຄຸໍ ປິວິຕ຺ວາ ຣໂຎ຺ຎ ທານສາລາຍ ຂຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ຕິ, ເອວຣູເປ ຐາເນ ປຏ຺ຐເປສຸໍ. ທກ຺ຂິເຓນ ຍຎ຺ຎວາຏສ຺ສາຕິ ທກ຺ຂິຓໂຕ ນຄຣທ຺ວາເຣ ທານສາລາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ທກ຺ຂິຓພາເຄ ປຏ຺ຐເປສຸໍ. ປຈ຺ຉິມຸຕ຺ຕເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ.

໓໔໑. ອໂຫ ຍໂຎ຺ຎ, ອໂຫ ຍຎ຺ຎສມ຺ປທາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສປ຺ປິອາທີຫິ ນິຏ຺ຐານຄຕໍ ສຸຕ຺ວາ – "ຍໍ ໂລເກ ມຘຸຣໍ, ເຕເນວ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ກເຖຕິ, ຕສ຺ສ ຍໂຎ຺ຎ ປສໍສາຍາ"ຕິ ຕຸຏ຺ຐຈິຕ຺ຕາ ປສໍສມານາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທໍ ອກໍສຸ. ກູຏທນ຺ໂຕ ປນ ຕຸຓ຺ຫີພູໂຕວ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ອຸປຣິ ວຕ຺ຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ຈິນ຺ຕຍມາໂນ ຕຸຓ຺ຫີພູໂຕວ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອພິຊານາຕີຕິ ປນ ກຖໍ ໂຄຕມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຣິຫາເຣນ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ. ວທຕິ ຫິ – "ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ຕທາ ຣາຊາ ອໂຫສິ, ອຸທາຫຸ ປຸໂຣຫິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ"ຕິ ເອວໍ ອຸຊຸກເມວ ປຸຈ຺ຉິຍມາໂນ ອຄາຣໂວ ວິຍ ໂຫຕິ.

ນິຈ຺ຈທານອນຸກຸລຍຎ຺ຎວຓ຺ຓນາ

໓໔໒. ອຕ຺ຖິ ປນ, ໂພ ໂຄຕມາຕິ – ອິທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ "ສກລຊມ຺ພຸທີປວາສີນໍ ຉນ຺ທາຍ ສມຸຏ຺ຐາຍ ທານໍ ນາມ ທາຕຸໍ ຄຣຸ, ສກລຊນປໂທ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມານິ ອກໂຣນ຺ໂຕ ນສ຺ສິສ຺ສຕິ, ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ອຍມ຺ປິ ຎາຍຍຎ຺ຎຕໍ ອໂຎ຺ຎ ຍໂຎ຺ຎ ອປ຺ປຏ຺ຐຕໂຣ ເຈວ ມຫປ຺ຜລຕໂຣ

ចា”តិ ឯតមត្ថំ បុច្ឆន្តោ អាហ។ និក្ខន្តានីតិ និក្ខន្តានិ និក្ខមន្តានិ។ អគ្គកុលយន្តានីតិ – “អយ្យានំ បិតុបិតាមហាទីហិ បវត្តិតានី”តិ ពត្វា បច្ឆា ក្រុកុបុរិសេហិបិ ចំរបរម្បរាយ បវត្តិតន្តានិ យាកានិ, ឯវរូបានិ កិរ ទីឃរត្តំ វុឌ្ឍិយា និពន្ធានានិ តស្មិំ កុលេ នលិព្ភាបិ ន រូបច្ឆិន្នានិ។

តព្រិដំចត្ថ – អភាវបិហ្គិកស្ស កិរ ឃរេ បញ្ចា និក្ខមន្តមានិ ទីឃិស្ស។ នត្ថយយមលិកានិ បញ្ចាមន្តានិ អតេហស្ស។ អថ តំ កុលំ អគ្គក្កេយន នាលិន្ទិយេន អតិក្កន្តំ, ឯកា តស្មិំ កុលេ នារីកា ឯកមលិកតោ វុឌ្ឍិ នាតំ្យ ភាមក្ខិ។ មាបិ បច្ឆា មេតចាហនរជ្ជុ ពត្វា លលំ មោរឆត្វា លទ្ធឆន្នោន តំ មលិកំ អនាមិ។ ឯកោ តេឆរោ រន្នោ អារោរោចេសិ។ រាជា តំ អាតេត្វា អគ្គមហេសិដ្ឋានេ ឋបេសិ។ សា តតោ បដ្ឋាយ បុត បញ្ចាបិ មលិកមត្តមានិ បវត្តេសិ។

នណ្ឌព្យហារាតិ – “បដិបាដិយា តិដ្ឋ តិដ្ឋា”តិ វុត្តំ ពត្វា ពណ្ឌ ពណ្ឌាតិ ច អាទីនិ ចត្វា ទីឃមានា នណ្ឌព្យហារាបិ កលក្កាហាបិ ឌិស្សន្តិ។ អយំ តោ, ព្រាហ្មណ, តេហ…បេ… មហានិសំសតន្ទានាតិ។ ឯត្ថ យស្មា មហាយន្តោ ចិយ ព្ទមស្មិំ មលិកតេត្ត ន ពាហុំហិ តេយ្យាចង្គកទេហិ ចា រូបកវេណហិ ចា អតេត្វា អត្ថិ, តស្មា ឯតំ អប្បដ្ឋតន្ទំ។ យស្មា តេចត្ថ ន ពាហុត្តំ កមុទ្ធេឆចនេន បិត្យអាមន្តានោតា មយាទម្ពា អត្ថិ, តស្មា អប្បមយាទម្ពតន្ទំ។ យស្មា តេចតំ មជ្ឈស្ស ឃិដ្ឋំ បរិច្ឆត្តំ, តស្មា យន្តានិ ចុត្តំ, យស្មា បត លត្យអក្កមយត្ថកតាយ នក្ខិលាយ មហាមយុទ្ធេ វុឌកតេស្សច ន មុកទំ បុន្នានិមត្តស្ស បមាណំ កាតុំ, ព្ទនញ្ចា តចាចិនំ។ តស្មា តំ មហប្ឋលតន្ទា មហានិសំសតន្ទាតិ តេចឌិតព្ពំ។ ព្ទនំ មុត្វា ព្រាហ្មណោ ចិត្តេសិ – ព្ទនយិ និក្ខត្តំ វុដ្ឋាយ មយដ្ឋាយ ននតោ ឌិចមេ ឌិចមេ ឯកស្ស កម្មំ នស្សតិ។ នចនចោ វុស្សោហោ ច ឌនេតន្តោ តោហោតិ, អត្ថិ នុ តោ ព្ទតោបិ អន្នោ យន្តោ អប្បដ្ឋតរោ ច អប្បមយាទម្ពតរោ ចាតិ។ តស្មា “អត្ថិ បន, ភោ គោតមា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ យស្មា មលិកតេត្ត កិច្ចបរិយោមមានំ នត្ថិ, ឯតេន វុដ្ឋាយ មយដ្ឋាយ អន្នំ កម្មំ អកត្វា សំចិឆាតព្ពមេវ។ ចិហារនានេ បត កិច្ចបរិយោមមានំ អត្ថិ។ បណ្ណសាលំ ចា ហិ កាតេតុំ គោបនឆំ ចិស្សជ្ជេត្វា មហាចិហារំ ចា, ឯកចារំ ឆតបរិច្ចាគំ ពត្វា ការីតំ មត្តដ្ឋចស្សានិបិ ចស្សមតយិ ចស្សមហស្សយិ កច្ឆតិមេវ។ គោចលំ ឌិណ្ណបតិតដ្ឋានេ បដិមត្ថរណយត្តមេវ កាតព្ពំ តោហោតិ។ តស្មា ព្ទនំ ចិហារនានំ មលិកមត្តតោ អប្បដ្ឋតរំ អប្បមយាទម្ពតន្ទា តោហោតិ។ យស្មា បតេត្ថ ម្មុត្តត្ថបរិយាយេន យាចនេច ទីតស្ស បដិឃាតាយាតិ អាទយោ តចានិសំសា ចុត្តា, លត្ថកបរិយាយេន។

“ទីតំ វុណ្ហំបដិហន្តិ, តតោ ចាឡអមិកានិ ច;

សិរិំសបេ ច មកសេ ច, សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ។

តតោ ចាតាតបោ ឃោរោ, សញ្ជាតោ បដិហញ្ញតិ;

លេណត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច, ឈាយិតុញ្ច ចិបស្សិតុំ។

វិហារទានំ សង្ឃស្ស, អគ្គំ ពុទ្ធេន វណ្ណិតំ;

តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ បោសោ, សម្បស្សំ អត្ថមត្តនោ;

វិហារេ ការយេ រម្មេ, វាសយេត្ថ ពហុស្សុតេ។

តស្មា អន្នញ្ច បានញ្ច, វត្ថសេនាសនានិ ច;

ទទេយ្យ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ, សព្ពទុក្ខាបនូទនំ;

យំ សោ ធម្មំ ឥធញ្ញាយ, បរិនិព្ពាតិ អនាសវោ”តិ។ (ចូឡវ. ២៩៥);

សត្តរសានិសំសា វុត្តា។ តស្មា ឥទំ សលាកភត្តតោ មហប្ផលតរញ្ច មហានិសំសតរញ្ចាតិ វេទិតព្ពំ។ សង្ឃស្ស បន បរិច្ចត្តត្តាច យញ្ញោតិ វុច្ចតិ។ ឥទម្បិ សុត្វា ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ – “ធនបរិច្ចាគំ កត្វា វិហារទានំ នាម ទុក្ករំ, អត្តនោ សន្តកា ហិ កាកណិកាបិ បរស្ស ទុប្បរិច្ចជា, ហន្ទាហំ ឥតោបិ អប្បដ្ឋតរញ្ច អប្បសមារម្ភតរញ្ច យញ្ញំ បុច្ឆាមី”តិ។ តតោ នំ បុច្ឆន្តោ – “អត្ថិ បន ភោ”តិអាទិមាហ។

២៥០-២៥១។ តត្ថ យស្មា សកិំ បរិច្ចត្តម្បិ វិហារេ បុនប្បុនំ ឆាទនខណ្ឌផុល្លប្បដិសង្ខរណាទិវសេន កិច្ចំ អត្ថិយេវ, សរណំ បន ឯកភិក្ខុស្ស វា សន្តិកេ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា សកិំ គហិតំ គហិតមេវ ហោតិ, នត្ថិ តស្ស បុនប្បុនំ កត្តព្ពតា, តស្មា តំ វិហារទានតោ អប្បដ្ឋតរញ្ច អប្បសមារម្ភតរញ្ច ហោតិ។ យស្មា ច សរណគមនំ នាម តិណ្ណំ រតនានំ ជីវិតបរិច្ចាគមយំ បុញ្ញកម្មំ សគ្គសម្បត្តិំ ទេតិ, តស្មា មហប្ផលតរញ្ច មហានិសំសតរញ្ចាតិ វេទិតព្ពំ។ តិណ្ណំ បន រតនានំ ជីវិតបរិច្ចាគវសេន យញ្ញោតិ វុច្ចតិ។

២៥២។ ឥទំ សុត្វា ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ – “អត្តនោ ជីវិតំ នាម បរស្ស បរិច្ចជិតុំ ទុក្ករំ, អត្ថិ នុ ខោ ឥតោបិ អប្បដ្ឋតរោ យញ្ញោ”តិ តតោ នំ បុច្ឆន្តោ បុន “អត្ថិ បន, ភោ គោតមា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បាណាតិបាតា វេរមណីតិអាទីសុ វេរមណី នាម វិរតិ។ សា តិវិធា ហោតិ – សម្បត្តវិរតិ, សមាទានវិរតិ សេតុឃាតវិរតីតិ។ តត្ថ យោ សិក្ខាបទានិ អគហេត្វាបិ កេវលំ អត្តនោ ជាតិគោត្តកុលាបទេសាទីនិ អនុស្សរិត្វា – “ន មេ ឥទំ បតិរូប”ន្តិ បាណាតិបាតាទីនិ ន ករោតិ, សម្បត្តវត្ថុំ បរិហរតិ។ តតោ អារកា វិរមតិ។ តស្ស សា វិរតិ សម្បត្តវិរតីតិ វេទិតព្ពា។

“អជ្ជតគ្គេ ជីវិតហេតុបិ បាណំ ន ហនាមី”តិ វា “បាណាតិបាតា វិរមាមី”តិ វា “វេរមណិំ សមាទិយាមី”តិ វា ឯវំ សិក្ខាបទានិ គណ្ហន្តស្ស បន វិរតិ សមាទានវិរតីតិ វេទិតព្ពា។

អរិយសាវកានំ បន មគ្គសម្បយុត្តា វិរតិ សមុច្ឆេទវិរតិ នាម។ តត្ថ បុរិមា ទ្វេ វិរតិយោ យំ វោរោបនាទិវសេន វីតិក្កមិតព្ពំ ជីវិតិន្ទ្រិយាទិវត្ថុ, តំ អារម្មណំ កត្វា បវត្តន្តិ។ បច្ឆិមា និព្ពានារម្មណាវ។ ឯត្ថ ច យោ បញ្ច សិក្ខាបទានិ ឯកតោ គណ្ហាតិ, តស្ស ឯកស្មិំ ភិន្នេ សព្ពានិ ភិន្នានិ ហោន្តិ។ យោ ឯកេកំ គណ្ហាតិ, សោ យំ វីតិក្កមតិ, តទេវ ភិជ្ជតិ។ សមុច្ឆេទវិរតិយា បន ភេទោ នាម នត្ថិ, ភវន្តរេបិ ហិ អរិយសាវកោ ជីវិតហេតុបិ នេវ បាណំ ហនតិ, ន សុរំ បិវតិ។ សចេបិស្ស សុរញ្ច ខីរញ្ច មិស្សេត្វា មុខេ បក្ខិបន្តិ, ខីរមេវ បវិសតិ, ន សុរា។ យថា កិំ? កោញ្ចសកុណានំ ខីរមិស្សកេ ឧទកេ ខីរមេវ បវិសតិ, ន ឧទកំ។ ឥទំ យោនិសិទ្ធន្តិ ចេ, ឥទំ ធម្មតាសិទ្ធន្តិ ច វេទិតព្ពំ។ យស្មា បន សរណគមនេ ទិដ្ឋិជុកករណំ នាម ភារិយំ, សិក្ខាបទសមាទានេ បន វិរតិមត្តកមេវ, តស្មា ឥទំ យថា វា តថា វា គណ្ហន្តស្សាបិ សាធុកំ គណ្ហន្តស្សាបិ អប្បដ្ឋតរំ អប្បសមារម្ភតរំ។ បញ្ចសីលសទិសស្ស បន ទានស្ស អភាវតោ ឯត្ថ មហប្ផលតា មហានិសំសតា ច វេទិតព្ពា។ វុត្តញ្ហេតំ –

“បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ទានានិ មហាទានានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសំកិណ្ណានិ អសំកិណ្ណបុព្ពានិ ន សង្កីយន្តិ ន សង្កីយិស្សន្តិ អប្បដិកុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ កតមានិ បញ្ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ បាណាតិបាតំ បហាយ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ។ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ ទេតិ, អវេរំ ទេតិ, អព្យាបជ្ឈំ ទេតិ។ អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ ទត្វា អវេរំ ទត្វា អព្យាបជ្ឈំ ទត្វា អបរិមាណស្ស អភយស្ស អវេរស្ស អព្យាបជ្ឈស្ស ភាគី ហោតិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, បឋមំ ទានំ មហាទានំ…បេ… វិញ្ញូហីតិ។

បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អទិន្នាទានំ បហាយ…បេ… កាមេសុមិច្ឆាចារំ បហាយ…បេ… មុសាវាទំ បហាយ…បេ… សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានំ បហាយ…បេ… ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ទានានិ មហាទានានិ អគ្គញ្ញានិ…បេ… វិញ្ញូហី”តិ (អ. និ. ៨.៣៩)។

ឥទញ្ច បន សីលបញ្ចកំ – “អត្តសិនេហញ្ច ជីវិតសិនេហញ្ច បរិច្ចជិត្វា រក្ខិស្សាមី”តិ សមាទិន្នតាយ យញ្ញោតិ វុច្ចតិ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ បញ្ចសីលតោ សរណគមនមេវ ជេដ្ឋកំ, ឥទំ បន សរណគមនេនេវ បតិដ្ឋាយ រក្ខិតសីលវសេន មហប្ផលន្តិ វុត្តំ។

៣៩៣។ ឥទម្បិ សុត្វា ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ – “បញ្ចសីលំ នាម រក្ខិតុំ គរុកំ, អត្ថិ នុ ខោ អញ្ញំ កិញ្ចិ ឦទិសមេវ ហុត្វា ឥតោ អប្បដ្ឋតរញ្ច មហប្ផលតរញ្ចា”តិ។ តតោ តំ បុច្ឆន្តោ បុនបិ – “អត្ថិ បន, ភោ គោតមា”តិអាទិមាហ។ អថស្ស ភគវា តិវិធសីលបារិបូរិយំ ឋិតស្ស បឋមជ្ឈានាទីនំ យញ្ញានំ អប្បដ្ឋតរញ្ច មហប្ផលតរញ្ច ទស្សេតុកាមោ ពុទ្ធុប្បាទតោ បដ្ឋាយ ទេសនំ អារភន្តោ “ឥធ

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᩼ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨶᩥ᩼ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩑᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᩣᨿᩩᩴ ᨴᩮᨲᩥ᩼ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ᩼ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ᩼ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩈᨲᩣᨶᩥ᩼ ᨲᨴᩮᩅ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩣᨴᩥᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩴ, ᩈᨭ᩠ᨮᩥ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᩴ ᨴᩮᨲᩥ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᨲᩁᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨲᩁᨬ᩠ᨧ᩼ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩼

ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨬᩣᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮᩈᩩ ᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩴ; ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩈᩩᨡᩈᨴᩥᩈᩔ ᨸᨶ ᩈᩩᨡᩔ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᩴ᩼ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨠᩥᩃᩮᩈᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ᩼ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨸᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨴᩥᩈᩁᩪᨸᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᩣ᩼ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨠᩥᩃᩮᩈᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ᩼ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᨵᨬᩣᨱᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᨬᩣᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨶᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨠᩥᩃᩮᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᨲᩮᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ᩼ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᨵᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᨴᩔᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ᩼ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᨲᩴ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᩅᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ; ᨧᩮᨲᩮᩣᨸᩁᩥᨿᨬᩣᨱᩴ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩈᩮᩣᩊᩈᩅᩥᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᨩᩣᨶᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ; ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩣᨶᩩᩔᨲᩥᨬᩣᨱᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩩᩔᩁᨱᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ; ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩁᩪᨸᨴᩔᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ; ᩋᩣᩈᩅᨠ᩠ᨡᨿᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲᩥᨸᨱᩦᨲᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩼ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩪᨭᩮᨶ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᩼

ᨠᩪᨭᨴᨶ᩠ᨲᩏᨸᩣᩈᨠᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᩅᩮᨴᨶᩣᨠᨳᩣ

᪓᪕᪘-᪓᪕᪙᩼ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᨸᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨠᩪᨭᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ – ‘ᩑᨲᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩮᩣ, ᨣᩮᩣᨲᨾᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᩼ ᩏᨸᩅᩣᨿᨲᩪᨲᩥ ᩏᨸᩅᩣᨿᨲᩩ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᩈᩦᨲᩃᩮᩣ ᩅᩣᨲᩮᩣ ᩅᩣᨿᨲᩪᨲᩥ᩼ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ – “ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨲᩣᨲ, ᨿᨬ᩠ᨬᩅᩣᨭᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᩣᨱᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᩼ ᩈᩮᩣ “ᩈᩣᨵᩪ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩔᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ “ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩮᩣ, ᨲᩮ ᨸᩣᨱᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᩼ ᨿᩣᩅ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᩈᩩᨱᩥ, ᨶ ᨲᩣᩅ ᨽᨣᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᩼ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? “ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨠᩩᩃᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ᩼ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶᩔ “ᨻᩉᩪ ᩅᨲ ᨾᩮ ᨸᩣᨱᩣ ᨾᩮᩣᨧᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᩦᨴᨲᩥ᩼ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩔ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨾᨶᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᩣᩁᨽᩥ᩼ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ – “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼ ᨸᩩᨶ ‘ᨠᩃ᩠ᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩥᨠᨳᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨲᨶᩦᩅᩁᨱᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᩼

ᩍᨲᩥ ᩈᩩᨾᨦ᩠ᨣᩃᩅᩥᩃᩣᩈᩥᨶᩥᨿᩣ ᨴᩦᨥᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨠᩪᨭᨴᨶ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩼

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩ៈ យហាលិឞុត្តចណ្ណនា

ព្រាហ្មណទូតចត្ថុចណ្ណនា

៦១៥៥ៈ ឧចំរេយ ឞុតំ – ឧកំ ឞយឃំ កកចា រេចឞាលិឃត្តិ យហាលិឞុត្តំៈ ចព្រាឃំ អបុត្ថបឥចណ្ណនាៈ រេចឞាលិឃត្តិ បុតប្បុតំ ចិឞាលកាធ្វុបកយតរេចា រេចឞាលីតិ លទ្ធនាយរេក តករេទៈ យហាចរេតតិ ពាហិតករេទ ហិយចរេត្តត ឞង្គិ ឧកាពាង្គិ ហុត្វា ជិតំ ឞឃំ ឌាតចតំ អត្ថិ, ឃំ យហត្តការេចរេតច យហាចតត្តិ ចុច្ចតិ, ចឞ្មិំ យហាចរេតៈ ក្សជៃការទឞាលាឃត្តិ ចឞ្មិំ ចតឞរេណ្ណ ឞញ្ញារាយំ បតិដ្ឋរេបឞុំៈ ចត្ថ កណ្ណិកំ រេឃារេឌត្វា ធម្អាតំ ដ្តបទិ ក្សជៃការទឞាលាឞរេញ្ញបេត រេឥចចិយាតឞជិឞំ បាឞាឥំ អកំឞុ, ចំ ដ្តបាំតាឃ ឞកធលាបិ ឞញ្ញារាយា

"ក្សជៃការទឞាលា"តិ បញ្ញាឃិត្ថៈ កកចា ចំ រេចឞាលិ ដ្តបតិឞ្សាឃ ចឞ្មិំ ឞញ្ញារាយ ចិហទតិៈ រេចត ចុត្តំ – "រេចឞាលិឃំ ចិហទតិ យហាចរេត ក្សជៃការទឞាលាឃ"ត្តិៈ រេកាឃលកាតិ រេកាឃលទដ្ឋចាឞិរេតាៈ យាកឥកាតិ យកឥទដ្ឋចាឞិរេតាៈ កទលីរេឃតាតិ អចឞ្សំ កច្ចត្ថាកចិរេឃតៈ ឃពិត្យា អកាច្យមិ ចដ្ឋតិ, ចំ កិច្ចត្តិ ចុច្ចតិ, ឃំ អចឞ្សំ កាចត្ថារេយច, ចំ កទលីឃំ តាយៈ

៦៩០ៈ បជិឞល្លិរេតា កកចាតិ តាតាទម្បុឃចារេចា បជិក្កម្ប ឞល្លិរេតា តិលិរេតា, ឧកិកាចំ ដ្តបកម្បុ ឧកចត្តាទម្បុរេហ ធឞាតទតិៈ អត្សកចតិតិ អរេត្វាៈ ចរេត្វចាតិ ចឞ្មិរេញ្ញាច ចិហារេទៈ ឧកយត្តត្តិ ចឞ្មា ឋាតា អបក្កម្ប ចាឞុ ចាឞុ ទ្សណ្ណត្វាឃាឞុ តិឞិជិឞុៈ

ឈដ្ឋទ្ធលិច្ឆចិចត្ថុចណ្ណនា

៦៩១ៈ ឈដ្ឋទ្ធរេទ្ធាតិ អរេទ្ធាដ្ឋចាឃ ឧចំលទ្ធនារេយាៈ យហតិឃា លិច្ឆចិបរិឞាឃាតិ បុទរេកត្តំ ពុទ្ធប្បុមុលឞ្ស កិក្កុឞញ្ញស្ស ឥាតំ ឥត្វា កកចរេចា ឞត្តិរេក ដ្តបាឞចក្កាតិ អឃិដ្ឋហិត្វា កត្តយាលាឌិតិ កាហារេបត្វា ដ្តរេណ្ណឞតាឃ យហតិ លិច្ឆចិរាឌបរិឞំ ឞត្តិបាចារេបត្វា ចាឃ តិលបិចាឌិចណ្ណចត្តាករេលាចិរេលបតបជិយណ្ឌិចាឃ ចាចចិឞបរិឞឞប្បជិកាកាឃ យហតិឃា លិច្ឆចិបរិឞាឃ ឞង្គិ ដ្តបឞក្កមិៈ អកាទលា រេហា យហាលីតិ ចឞ្ស ឈដ្ឋទ្ធស្ស យហាលីតិ ម្បុលតាយំ, រេចត ម្បុលតាយយរេត្វត តំ រេឆទោ យហាលីតិ អាលបតិៈ ឧកយត្តំ តិឞិឌិតិ បតិទ្វុបាឞុ ទ្សណ្ណត្វាឃាឞុ ចាឃ លិច្ឆចិបរិឞាឃ ឞង្គិ ទចតត្តឃឞ្ស ចណ្ណំ កចឃរេត្វា តិឞិជិៈ

៦៩២ៈ ឞិរេហា ឞយណុរេទ្ធរេឞាតិ អាឃឞ្មុរេចា តាកិចឞ្ស កាកិរេតរេឃ្យា ឞត្តចឞ្សកាលេ បត្ថាឌិត្វា ឞាឞរេត ឃុត្តបឃុរេត្តា "ឞិរេហា"តិ ឧចំតាយរេកា ឞាយរេលារេទា, រេឞា កិទ ចំ យហាបរិឞំ ជិឞ្វា – "អឃំ បរិឞា យហតី, ឞកលំ ចិហារំ បុរេទត្វា តិឞិន្នា, អន្ធា កកចា អន្តត្វាមិឞ្សា បរិឞាឃ យហរេត្តត ដ្តឞ្សារេហត ឥម្បំ រេឥរេឞឞ្សតិ, ឃំត្វុតាហំ ដ្តបញ្ញាឃឞ្សាឌិក្កិត្វា កកចរេចា យហាបរិឞាឃ ឞត្តិបតិតកាចំ អារេទាចារេបឃ្យ"ត្តិ ចិរេត្តត្វា រេឃតាឃម្បុា តាកិរេចា រេចត្សបឞក្កមិៈ កទេត្ត កឞ្សបាតិ រេឆរំ រេការេត្វត អាលបតិៈ ឧឞា ឌតចាតិ ឧរេឞា ឌតឞម្ពុរេហាៈ

ຕ໌ເຍ໌ຍາຈ ກກຈເຕາ ອາເຣາເຈຫິຕິ ສີເຫາ ກິຣ ກກຈເຕາ ຈິນຸຍາສິເກາ, ອເມຕິຍາເອເຣາ ອຸລສຣີເຣາ, ເຕສສຸ ສຣີຣກຸຕາຍ

ໃຊາຕຕິສຊາຂີສຸ ອາລສິຍກາເຈາ ຕຸສກໍ ອປຸຫີເຕາ ຈິຍ ເຫາຕິ ອອາຍໍ ສາຍເລເຣາ ກກຈເຕາ ກາເລຕ ກາລໍ ຈຕຸ ກເຣາຕີ ເຕຕ

ຕໍ ເອເຣາ "ຕຸຍິ ຄສຕລສສຸ ຈິນຸຍາສິເກາ"ຕິ ຈຕຸາ ກຊຸ ຕ໌ເຍ໌ຍາຈາເຣາເຈຫິຕິ ອາຫ ຈິຫາຣປຊາຍາຍຕຸິ ຈິຫາຣລາຍາຍໍ,

ກຸຊິການເຍຫາເກຫຊາຍາຍ ຜຣິເຕາກາເຣສຕິ ອເຕຸາ ສາ ກິຣ ກຸຊິການສາລິ ຄກຸລຸຕຸເຣເຕາ ຂີຍາ ປິຂີຕຍຸລາ, ເຕສສຸາ ປຸເຣເຕາ

ຍຫຕີ ລາຍາ ປຕຸຊິ ເຫາຕິ, ສີເຫາ ຕຕຸ ກກຈເຕາ ອາສຕໍ ປຍ໌ຍາເປສິ

໑໙໑ ອຊ ເຂາ ກກຈາ ຂຸາຣຕຸເຣຫິ ເຈຈ ຈາຕປິຕຕຸເຣຫິ ຈ ຄິລຸຍິຕຸາ ຈິຂາຈຕຸາຫິ ຈິປຸເຣຕຸີຫິ ລຍ໌ລຸາຫິ ຕຸຊູຣສຸຫິ ສໍສຸຈິຕຄິລຸຍເຕາ

ຈລີຫກຕຸເຣເຕາ ປຸລຸຈເຕຸ ຈິຍ ກຸຊິການສາລເຕາ ຄິລຸຍິຕຸາ ປຍ໌ຍາຕຸຈເຣຕຸຊຸາສເຕ ຄິສີຂີ ເຕຕ ຈຸຕຸ – "ອຊ ເຂາ ກກຈາ ຈິຫາຣາ

ຄິລຸຍ ຈິຫາຣປຊາຍາຍ ປຍ໌ຍາເຕຸ ອາສເຕ ຄິສີຂີ"ຕິ

໑໙໓-໑໙໔ ປຸຣິຍາຕິ, ກເຕຸ, ຂິຈສາຕິ ປຸຣິຍຕຣາຕີຕິ ໑ຕຸ ຫິເຍຸາ ຂິຈສໍ ປຸຣິຍໍ ຄາຍ, ຕເຕາ ປຣໍ ປຸຣິຍຕຣໍ ຕເຕາ ປຊາຍ ປຄ ສຕຸາຕິ

ປຸຣິຍາຕິ ເຈຈ ປຸຣິຍຕຣາຕິ ຈ ເຫາຕຸິ ຍຄເກຸຕິ ຍຸລຂິຈສເຕາ ປຊາຍ ຍໍ ຂິຈສໍ ອກຸ ປຣເກາຊິ ກຕຸາ ຈິຫຣາຍີຕິ ອເຕຸາ, ຍາຈ

ຈິຫາສິຕຸິ ຈຸຕຸ ເຫາຕິ ຕຸຄາຕິ ຕສສຸ ປຣິຍາຫໍ ຄເຍສຸເຕຸາ "ຄຈິຣໍ ຕີລີ ຈສຸາຕີ"ຕິ ອາຫ ອຊ ຈາ ຍຄເກຸຕິ ຍໍ ຂິຈສໍ ອກຸ ກຕຸາ ຄຈິຣໍ

ຕີລີ ຈສຸາຕິ ຈິຫຣາຍີຕິປິ ອເຕຸາ ຍໍ ຂິຈສໍ ອາຂີ ກຕຸາ ຄຈິຣໍ ຈິຫາສີ ຕີລີເຍຈ ຈສຸາຕີຕິ ຈຸຕຸ ເຫາຕິ ອຍໍ ກິຣ ກກຈເຕາ ປຕຸຂີຈຣໍ

ກລຸຸຕຸາ ຕີລີ ສໍຈຊຸຣາຕິ ກກຈຕຸິ ໃປຊາສິ, ຕໍ ສຕຸາຍ ໑ຈໍ ຈຄຕິ ປິຍຣຸປີຕີຕິ ປິຍຂາຕິກາຕິ ສາຕຂາຕິກາຕິ ກາຍຸປສໍຫິຕາຕີຕິ

ກາຍສສຸາຄຍຸຕຸາຕິ ຣຂຕີຍາຕີຕິ ຣາກຂຄກາຕິ ເຄາ ຈ ເຂາ ຂິຕຸາຕິ ສຕຸາຕີຕິ ກສຸາ ສຸຄລຸເຕຸາ ຕາຕິ ຄ ສຸລາຕິ? ເສາ ກິຣ ກກຈຕຸິ

ໃປສຕຸຍິຕຸາ ຂິຕຸາຈລຸປຣິກຍຸ ຍາຈິ, ຕສສຸ ກກຈາ ອາຈິລຸ, ເສາ ຍອາຄຸສິຊຸ ປຂີປເຕຸ ຂິຕຸາຈລຸໃປຸາເຄຕຸາ ເຈຈຕາຕໍ ຣຸປີຕິ ຂິສຸາ ຈິເຕຸສິ

"ຕຸາຍສຸິ ສຣີຣສລຸາເຄ ສເຕຸຄ ຍຊຸເຣຄ ກຈິຕຕຸໍ, ກອໍ ຄຸ ເຂາ ຄໍ ສຸເລາຍຸ"ຕຸິ ກກຈຕຸິ ໃປສຕຸຍິຕຸາ ຂິຕຸາເສາຕປຣິກຍຸ ປຸຊິ ອຍຕຸາ ອຕີເຕ

໑ກໍ ສີລຈຕຸິ ຄິກຸລ ກລຸສກຸລິຍໍ ປຫຣິຕຸາ ຕຂິເຣຍກາສິ ຕສຸາ ປຣິກຍຸ ກເຣາເຕຸາປິ ອຄເຕຸາ ຂິຕຸາເສາຕາຂິກຍາຍ ເຕຕສສຸ ຄ ກກຈາ

ປຣິກຍຸ ກເອສິ ເສາ ໑ຕຸາຈຕາ ກກຈຕິ ອາຍາຕໍ ຕຄຸິຕຸາ ຈິເຕຸສິ – "ອຊຸາ ສຍລສສຸ ເກາຕຍສສຸ ໑ຈໍ ເຫາຕິ – 'ອຫຍິ ລຕຸິເຍາ

ອຍຍິ ລຕຸິເຍາ, ສຈສສຸ ຕາລໍ ຈຊິສສຸຕິ, ອຍຍິ ສຕຸາຍ໌ຍາ ກຈິສສຸຕີ'ຕິ ໃສຸຍາຍ ຍຍໍາຄ ກເອສີ"ຕິ ເສາ ອຄຸລຸເຍຄ ກິຫິກາຈໍ ປຕຸາ

ຕຍຕຸ ຍຫາລິລິຊຸຈິເຄາ ກເອເຕຸາ ໑ຈຍາຫ

໑໙໙-໒໐໐ ໑ກໍສກາຈິເຕາຕິ ໑ກໍສາຍ ໑ກເກາຊາສາຍ ກາຈິເຕາ, ຂິຕຸາຕໍ ຈາ ຣຸປີຕໍ ຄສສຸຄຕຸາຍ ຂິຕຸາຕໍ ຈາ ສຕຸາຕໍ ສຈຄຕຸາຍ

ກາຈິເຕາຕິ ອເຕຸາ ຕີຣິຍຕຸິ ອຄຸຂີສາຍ ໃກຍໍສກາຈິເຕາຕິ ໃກຍໍສາຍ ໃກຍເກາຊາສາຍ ກາຈິເຕາຕິ ອເຕຸາ ອຍໍ ເຂາ ຍຫາລິ

ເຫຕຸຕິ ອຍໍ ຂິຕຸາຕໍເຍຈ ຣຸປີຕໍ ຄສສຸຄາຍ ໑ກໍສກາຈິເຕາ ສຍາຂີ ເຫຕຸ ຕຸຍຍຕຸ ສຸຕຸາ ເສາ ລິຊຸຂີ ຈິເຕຸສິ – "ຕຸຈໍ ຂິຕຸາເສາເຕຕ

ສຕຸສຸລາຕໍ ຕຸຍສຸິ ສາສເຕ ໃຕຸຍຕຸກຸຕໍ ຍເຍ໌ຍາ ຕຸຍສສຸ ຄຸຄ ອຕຸາຍ ໑ເຕ ຄິກຸ ປຍ໌ຍາສຍິ ສຊິປິ ຈສຸາຕິ ອປລຸກໍ ຕຸຫຸຈຣິຍໍ ຈຣຕຸິ,

ຍໍຄຸຄາຫໍ ຄສຕລໍ ໑ຕຍຕຸ ປຸເຣຊຸຍຸ"ຕຸິ

១៨២។ តតោ តមត្ថំ បុច្ឆន្តោ “ឯតានិ បន, ភន្តេ”តិអាទិមាហ។ សមាធិភាវនានន្តិ ឯត្ថ សមាធិយេវ សមាធិភាវនា, ឧភយំសភាវិតានំ សមាធីនន្តិ អត្ថោ។ អថ យស្មា សាសនតោ ពាហិរា ឯតា សមាធិភាវនា, ន អជ្ឈត្តិកា។ តស្មា តា បដិក្ខិបិត្វា យទត្ថំ ភិក្ខូ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ, តំ ទស្សេន្តោ ភគវា “ន ខោ មហាលី”តិអាទិមាហ។

ចតុអរិយផលវណ្ណនា

១៨២។ តិណ្ណំសំយោជនានន្តិ សក្កាយទិដ្ឋិអាទីនំ តិណ្ណំ ពន្ធនានំ។ តានិ ហិ វដ្ដទុក្ខមយេ រថេ សត្តេ សំយោជេន្តិ, តស្មា សំយោជនានីតិ វុច្ចន្តិ។ សោតាបន្នោហោតីតិ មគ្គសោតំ អាបន្នោ ហោតិ។ អវិនិបាតធម្មោតិ ចតូសុ អបាយេសុ អបតនធម្មោ។ និយតោតិ ធម្មនិយាមេន និយតោ។ សម្ពោធិបរាយណោតិ ឧបរិមគ្គត្តយសង្ខាតា សម្ពោធិ បរំ អយនំ អស្ស, អយំ គតិ បត្តព្វាតិ សម្ពោធិបរាយណោ។

តនុត្តាតិ បរិយុដ្ឋានមន្ទតាយ ច កទាចិ ករហចិ ឧប្បត្តិយា ច តនុភាវា។ ឱរម្ភាគិយានន្តិ ហេដ្ឋាភាគិយានំ, យេ ហិ ពន្ធោ ឧបរិ សុទ្ធាវាសភូមិយំ និព្ពត្តិតុំ ន សក្កោតិ។ ឱបបាតិកោតិ សេសយោនិបដិក្ខេបវចនមេតំ។ តត្ថ បរិនិព្ពាយីតិ តស្មិំ ឧបរិភវេយេវ បរិនិព្ពានធម្មោ។ អនាវត្តិធម្មោតិ តតោ ព្រហ្មលោកា បុន បដិសន្ធិវសេន អនាវត្តនធម្មោ។ ចេតោវិមុត្តិន្តិ ចិត្តវិសុទ្ធិំ, សព្ពកិលេសពន្ធនវិមុត្តស្ស អរហត្តផលចិត្តស្សេតំ អធិវចនំ។ បញ្ញាវិមុត្តិន្តិ ឯត្ថាបិ សព្ពកិលេសពន្ធនវិមុត្តា អរហត្តផលបញ្ញាវ បញ្ញាវិមុត្តីតិ វេទិតព្វា។ ទិដ្ឋេវ ធម្មេតិ ឥមស្មិំយេវ អត្តភាវេ។ សយន្តិ សាមំ។ អភិញ្ញាតិ អភិជានិត្វា។ សច្ឆិកត្វាតិ បច្ចក្ខំ កត្វា។ អថ វា អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វាតិ អភិញ្ញាយ អភិវិសិដ្ឋេន ញាណេន សច្ឆិករិត្វាតិបិ អត្ថោ។ ឧបសម្បជ្ជាតិ បត្វា បដិលភិត្វា។ ឥទំ សុត្វា លិច្ឆវិរាជា ចិន្តេសិ – “អយំ បន ធម្មោ ន សក្កុណេន ចិរ ឧប្បាតិត្វា, នាបិ កោធាយ ចិរ ឧទេន គន្ត្វា សក្កា បដិវិជ្ឈិតុំ, អទ្ធា បន ឥមំ បដិវិជ្ឈន្តស្ស បុព្ពភាគប្បដិបទាយ ភវិតព្វំ, បុច្ឆាមិ តាវ នំ”ន្តិ។

អរិយអដ្ឋង្គិកមគ្គវណ្ណនា

១៨៣-១៨៤។ តតោ ភគវន្តំ បុច្ឆន្តោ “អត្ថិ បន ភន្តេ”តិអាទិមាហ។ អដ្ឋង្គិកោតិ បញ្ចង្គិកំ តុរិយំ វិយ អដ្ឋង្គិកោ គាមោ វិយ ច អដ្ឋង្គមត្តោយេវ ហុត្វា អដ្ឋង្គិកោ, ន អង្គតោ អញ្ញោ មគ្គោ នាម អត្ថិ។ តេនេវាហ – “សេយ្យថិទំ, សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធី”តិ។ តត្ថ សម្មាទស្សនលក្ខណា សម្មាទិដ្ឋិ។ សម្មា អភិនិរោបនលក្ខណោ សម្មាសង្កប្បោ។ សម្មា បរិគ្គហណលក្ខណា សម្មាវាចា។ សម្មា សមុដ្ឋាបនលក្ខណោ សម្មាកម្មន្តោ។ សម្មា វោទាបនលក្ខណោ សម្មាអាជីវោ។ សម្មា បគ្គហលក្ខណោ សម្មាវាយាមោ។ សម្មា ឧបដ្ឋានលក្ខណា សម្មាសតិ។ សម្មា សមាធានលក្ខណោ សម្មាសមាធិ។ ឯតេសុ ឯកេកស្ស តីណិ តីណិ កិច្ចានិ ហោន្តិ។ សេយ្យថិទំ, សម្មាទិដ្ឋិ តាវ អញ្ញេហិបិ អត្តនោ បច្ចនីកកិលេសេហិ សទ្ធិំ មិច្ឆាទិដ្ឋិំ បជហតិ, និរោធំ អារម្មណំ ករោតិ, សម្បយុត្តធម្មេ ច បស្សតិ

ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨠᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨵᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨽᩥᨶᩥᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᩣᨴᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨴᩉᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧᩮᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨶᩣᨶᩣᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨶᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩣᩃᩮ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩑᨠᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨸᨶ “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨬᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨶᩣᨶᩣᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨶᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩣᩃᩮ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩑᨠᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ “ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣᨴᨿᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩥᩁᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩮᨲᨶᩣᨿᩮᩣᨸᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨸᨶ ᩅᩥᩁᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ ᨸᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮᨸᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ ᨻᩉᩪᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ “ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪑᪐) ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩣᨿ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩴ ᩅᩥᨵᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨧᩮᩣᩁᩮ ᨥᩣᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩮᨾᩮᨶ ᨿᩮᩣᨣᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ ᨻᩉᩪᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩔᩣ ᨻᩉᩪᨸᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᩉᩮᩁᨬ᩠ᨬᩥᨠᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨠᩉᩣᨸᨱᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩋᨿᩴ ᨨᩮᨠᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨠᩪᨭᩮᩣ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨿᩮᩣᨣᩣᩅᨧᩁᩮᩣᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩒᩃᩮᩣᨠᨿᨾᩣᨶᩮᩣ – “ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣ, ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᩣᨴᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᩅᩣ ᨸᨶ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩉᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨧ᩠ᨨᨠᩮᩣ ᩅᩣᩈᩥᨿᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᨶᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨿᩮᩣᨣᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ – “ᩍᨾᩮ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣ, ᩍᨾᩮ ᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᨶᩮᨲᩥ ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩔᩣ ᨻᩉᩪᨸᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨿᨳᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣᨿᨸᩥ ᩏᨸᨠᩣᩁᨠᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨡᩮᩣ, ᩅᩥᩈᩣᨡ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦ”ᨲᩥ, (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪔᪖᪓) ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ – “ᩍᨴᨬ᩠ᨧᩥᨴᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩏᨸᨠᩣᩁᩥᨠᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᨸᨶ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩥᨵᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩏᨽᨿᩴ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨸᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨩᩦᩅᨭ᩠ᨮᨾᨠᩴ ᩈᩦᩃᩴ ᨸᩪᩁᨲᩥ, ᨶ ᩍᨲᩁᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᩩᨽᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨩᩦᩅᩮᨶ ᨸᨶ “ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᨸᩁᩥᨲᩮᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ “ᩈᨻ᩠ᨻᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᩈᩩ ᩍᨴᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩈᨾᩣᩁᨽᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣ “ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨶᩣᨸᩥ ᨠᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩈᨲᩥ ᩈᩪᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ

ឥស្សរត្វំ តឥតត្តុទំ នយ្ញាឍតិ ឥនសិតា៍ ឃន្ធា បនតចំ ស្មបដ្ឋិតា នតិ នយាឝិស្សបការាត្មបការាត់ ឝយ្ញាត់ ពតិនឃា នយនត្តសិត្វា បនហាតិ ឲកត្តារយ្ញនលា ឌិត្តំ នយាឝាត់ុ, តន្ធា នយ្ញាឍតិឃា អតត្តុទំ នយ្ញានយាឝិ ឥនសិនតាតិ នចឌិតនត្ថា៍ ឲនតានំ ឝយ្ញាត់ នដ្ឋិកិរិឃាឃាតិ ឲនតានំ ននាតាបត្តិឲលិឌីត់ បច្ចក្កិរិយត្វាឃ៍

ឥច្ច បត្ថុឌីតចត្ថុចណ្ណតា

ឲលិ៩-ឲលិលិ៍ឲកយិឥាហត្តិ ព្ថត់ កន្ធា អារឥដ្ឋ? អយំ កិរ រាឌា – "ទ្ទុបំ អត្តា"តិ ឲចំលដ្ឋិនកា, នតតស្ស ឥនឍតាឃ ឌិត្តំ តាឝិយុច្ចតិ៍ អឆ កកចតា តស្ស លដ្ឋិឃា អាចិកនលត្វំ ឲកំ ការលំ អាហរិត្វា ព្ថឥយារដ្ឋិ៍ តព្រាឃំ នឥដ្ឋបនត្វា – "អហំ ឲកំ នយឃំ នឈាសិតារានយ ចិហរាយិ, តព្រ ចនត្តំ យំ នត ឥច្ច បត្ថុឌីតា ឲចំ បុឌ្ឋិស្ស៍ អឆាហំ នតនំ ព្យដ្ឋប្បាត់ ឥនយ្យត្វា តត្តិឝយ្ញំ តាយ កនឆនត្តា ព្ថឥយនចាច់ – "អាចុនសា, នដ្ឋានយ្យនត្តា តាយ កុលបុនត្តា ឲចទ្ទុបស្ស នត្ត នានតេ បត្ថុឌីនតា, ឲចំ តិចិឝំ និលំ ប្ទុនត្វា បឆយត្ថាតាឌីតិ បត្វា ឌិនតា 'តំ ឌីច'ត្តិអាឌីតិ ចឥឈ្ឈ, ឃុត្តំ តុ នលា ឲតយស្សា"តិ? តនតា នតហិ "ឃុត្តា"ត្តិ ចុនត្ត "អហំ នលា បនតតំ, អាចុនសា, ឲចំ ឌាតាយិ, ឲចំ បស្សាយិ, អឆ ច បតាហំ ត ចឥាយី"តិ តំ ចាឝំ បដិក្កិបិត្វា ក្ខត្តុទិ ឈិលាឍចំ ឥនយ្យត្វា "ព្ថយស្ស ឲចំ ចត្វំ ត ឃុត្តា"ត្តិ អនចាច៍ នត យយ ចឥត់ ស្ទុត្វា អត្តយតា អនហស្ទុត្តិ៍ ឲចំ ចុនត្ត ននាបិ អត្តយនតា អនហាសិ ៍ នតតាហ – "ព្ថឥយនចាឆ កកចា៍ អត្តយនតា ឈ្ពដ្ឋនដ្ឋា លិច្ឆិចី កកចនតា កាសិតំ អកិតត្ថិ"តិ៍

ព្ថតិ ស្វុយក្ខលចិលិសិតិឃា ឌីឈតិកាឃដ្ឋកឆាឃំ

យហាលិស្ទុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

លិ៍ ខាលិយវត្ថុចណ្ណភា

៩ ២ បញ្ចឌិតចត្ថុចណ្ណភា

ឲ្យលិប័៍ ឲុចំខេ ឃុតំ...ខេ... ខោរនិ្តយត្ថិ ខាលិយវត្ថា៍ ពព្រាយំ អបុញ្ញបឌចណ្ណភា៍ ឈោនិពាទាខេបិ ឈោនិខោតភ ខេបដ្ឋិភា កខេព អាទាខេ៍ បុខេ្តា កិទ អល្លុកប្បទដ្ឋិ ភាយ អខេហានិ៍ ពខេពា ខោពា្យហលិខោ ភាយ ឌលិខ្ចា លាពពកខេយភ ឃបុត្តនាខេទា អចត្តិទដ្ឋិ កធ្វខេត្តា បុត្តិ ចហិពំ អឃខេក្កោខេត្តា លខេដ្ឋត្វា អកយានិ, យាពា គិចត្តិត្វា ពំ កខេហត្វា កពា, ខេព ឲុក់ ខោបិលកកាយំ បចិឃិឃុ៍ ខោបិលខោកភ ច ពខា ខាហុបិឃាខេយា បខិយខេត្តា ខេហាពិ, ខេព ពខេពា បិឃានំ លកិត្វា ក្ខញ្ញា៍ អឆ ខេយា បុទិខេយា ខាលចបិឃានំ កុខេត្តា ឌីទាខេបពំ អឃខេក្កោខេត្តា ទត្តិកាខេក កាលំ កត្វា ពខេត្តុច ឃុតលិយា កន្ធិន្ធិ បខិឃត្តិ កខេហត្វា កក្កខេទា ខាខេពា, ខេយា ខោបិលកឃ្យ បិខេយា អខេហានិ៍ ខោបិលខោ ច បខេទ្ធកពុទ្ធដ្ឋិ ដ្ឋបដ្ឋហតិ៍ បខេទ្ធកពុខេទ្ធាបិ ភត្តកិច្ចបទិខេយាឃាខេភ កក្កទឃ្យ ឲុខេកក់ បិណ្ឌំ ខេតិ, ខេយា បខេទ្ធកពុខេទ្ធ និខេភហំ ដ្ឋប្បានខេត្វា ខោបិលខោកភ ឃខ្ចិ បណ្ណឃាលយ្យិ កធ្វិតិ៍ ខោបិលខោ អឃត្តិហិខេព កត្តុខេចលិឃំ ឃយខេយច កន្តា កាលិខេទាចភត្តំ បណ្ណឃាលទ្វាខេទ កុឃ្យតិ, អត្តទាយខេក្កបិ ចណ្ឌិយិខេក ឌិន្ហា កុឃ្យិត្វា បលិខេបតិ៍ ខេយា បខេទ្ធកពុខេទ្ធ យុក្ខុខេកភ ឌិខេត្តុភ កាលំកត្វា ខេឌចខេលិខោ គិន្តាត្តិ ៍ ពព្រាឃ្យ ឈោឃកខេឌចបុខេត្តា ខេត្វច ភាយំ អខេហានិ៍ ខេយា ខេឌចខេលិកខេពា ចចិត្វា ខោរនិ្តយំ ឲុកឃ្យ កុលឃ្យ ឈខេទ គិន្តាត្តិ៍ ពំ អបុត្តខេកា ខេបដ្ឋិ ពឃ្យ យាពាបិពុភំ ឆតំ ឌត្វា បុត្តំ កត្វា អក្កខេហនិ៍ អឆ អត្តខេភា បុខេត្ត ខាខេព ឃត្តុក្ខត្តំ ឈាពាខេបពំ ដ្ឋបក្កយិ៍ ខេយា បុញ្ញាចត្តពាយ ឃត្តឃុបិ ឌាខេតឃុ យខល់ អបប្បត្វា អចឃាខេត ឲុកាយ ខេបដ្ឋិឌីពាយ ខេចយ្យត្តិខេយភ លខ្ចីខិចខេពា អបទកាខេក បិពុអច្ចខេយភ ខេបដ្ឋិដ្ឋាភំ បត្វា ឈោឃកខេបដ្ឋិ ភាយ ខាខេពា៍ អខេញ្ញាបិ ខោរនិ្តយំ កក្កដខេបដ្ឋិ , បិចាទិយខេបដ្ឋិតិ ៩ ២ ខេបដ្ឋិខេភា អត្តិ, ព្វលិភា ឃខ្ចិ ពខេយា អខេហឃុ៍

ខេពភ ច ឃយខេយភ ហិយចត្តខេពា បញ្ចឃពពាបឃា ឃទីទឃត្តប្បភត្តិ អត្តទត្តទាខេកាឃិ្តិ អាកច្ឆត្តិ , ខេពឃំ ឲុខេព ពខេយា ខេបដ្ឋិ អត្តខេភា អត្តខេភា ដ្ឋយ្យាខេភឃុ បណ្ណក្យាដិខេយា កត្វា ដ្ឋបដ្ឋាភំ កខេទាត្តិ៍ អខេឆកឌិចឃំ ខេព ពាបឃា ហិយចត្តខេពា អាកច្ឆត្តា យហាកត្តាខេទ ពនិពា កិលត្តា ឲុក់ យហត្តិ ចដទុក្លិ បត្វា ពត្វ អឌិចត្វាយ ខេឌចពាយ ឃត្តិកា ឃក្កហំ បច្ចានិឃត្តា គិឃិឌិឃុ៍ ខេឌចពា ឃញ្ញាលក្កាទចិក្ខុនិពំ ហត្តំ បឃាខេទត្វា ខេពឃំ បិតឹយបិតកាឌីតិ ឌត្វា កិលយធំ បខិចិខេតាខេឌនិ, ឲុខេព ខេឌចពាយាត្យកាខេចភ ចិយិព្វា បុច្ឆិឃុ – “កិ ត្ ខេពា, ខេឌចខេព, កយុំ កត្វា ពយា អយំ ឃយ្យត្តិ លទ្ធា”តិ? ខេឌចពា អាហ – “ខេលិខេក ពុខេទ្ធា ភាយ កកចា ដ្ឋប្បខេត្តា, ខេយា ឲុពទហិ ឃាចត្តិឃំ ចិហទតិ, អភាឆបិណ្ឌិខេកា កហបតិ ពំ ដ្ឋបដ្ឋហតិ៍ ខេយា ដ្ឋខេបាឃចឌិចខេឃឃុ អត្តខេភា ភពកាភំ បកតិភត្តខេចតខេយច ឌត្វា ដ្ឋខេបាឃធំ កាទាខេបនិ៍ អឆាហំ ឲុកឌិចឃំ យញ្ញត្ថិព្វាក បិពទាឃត្វាយ អាកខេពា កត្វិា ភពកកយុំ អកខេទាត្តិ ឌិស្វា – ‘អខ្ជ យភ្យឃ្យា កឃ្វា កយុំ ភ កខេទាត្តី’តិ បុច្ឆិ៍ ពឃ្យ ខេយ ពយត្តំ អាខេទាខេចឃុ៍ អឆាហំ ឲុពខេទខេចាចំ – ‘ព្វឌាតិ ដ្ឋបដ្ឋិខេយា កខេពា, ឃក្កា ត្ ខេពា ដ្ឋបឆ្ឆខេបាឃធំ កាពុ’ត្តិ៍ ពខេពា ខេបដ្ឋិឃ្យ បខិខេចខេឌត្វា “ឃក្កា កាពុ”ត្តិ អាហ៍ ឃ្វាហំ ដ្ឋបឌ្ឋិចឃំ ដ្ឋបឆ្ឆខេបាឃធំ ឃយាឌិយិត្វា ពខេខហច កាលំ កត្វា ព្វយំ ឃយ្យត្តិ បខិលភិ”ត្តិ៍

អថ តេ តាបសា “ពុទ្ធោ កិរ ឧប្បន្នោ”តិ សញ្ជាតបីតិបាមោជ្ជា តតោវ សាវត្ថិំ គន្តុកាមា ហុត្វាបិ – “ពហុការា នោ ឧបដ្ឋាកសេដ្ឋិនោ តេសម្បិ ឥមមត្ថមារោចេស្សាមា”តិ កោសម្ពិំ គន្ត្វា សេដ្ឋីហិ កតសក្ការពហុមានា “តទហេវ មយំ គច្ឆាមា”តិ អាហំសុ។ “កិំ, ភន្តេ, តុរិតាត្ថ, ននុ តុម្ហេ ចត្តារោ បញ្ច មាសេ វសិត្វា គច្ឆថា”តិ ច វុត្តេ តំ បវត្តិំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, សហេវ គច្ឆាមា”តិ ច វុត្តេ “គច្ឆាម មយំ, តុម្ហេ សណិកំ អាគច្ឆថា”តិ សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ តេបិ សេដ្ឋិនោ បញ្ចសតបញ្ចសតសកដបរិវារា សាវត្ថិំ គន្ត្វា ទានាទីនិ ទត្វា កោសម្ពិំ អាគមនត្ថាយ ភគវន្តំ យាចិត្វា បច្ចាគម្ម តយោ វិហារេ ការេសុំ។ តេសុ កុក្កុដសេដ្ឋិនា កតោ កុក្កុដារាមោ នាម, បាវារិយសេដ្ឋិនា កតោ បាវារិកម្ពវនំ នាម, ឃោសិតសេដ្ឋិនា កតោ ឃោសិតារាមោ នាម អហោសិ។ តំ សន្ធាយ វុត្តំ – “កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ”តិ។

មុណ្ឌិយោតិ ឯកំ តស្ស នាមំ។ ជាលិយោតិ ឯកម្បិ ឯតស្ស នាមមេវ។ យស្មា បនស្ស ឧបជ្ឈាយោ ទារុមយេន បត្តេន បិណ្ឌាយ ចរតិ, តស្មា ទារុបត្តិកន្តេវាសីតិ វុច្ចតិ។ ឯតនេវាត្តិ ឧបារម្ភាធិប្បាយេន វាទំ អារោបេតុកាមា ហុត្វា ឧភោ ឯតេ។ ឯតិ កិរ នេសំ អហោសិ, សចេ សមណោ គោតមោ “តំ ជីវំ តំ សរីរ”ន្តិ វក្ខតិ, អថស្ស មយំ ឯតំ វាទំ អារោបេស្សាម – “ភោ គោតម, តុម្ហាកំ លទ្ធិយា ឥធេវ សត្តោ ភិជ្ជតិ, តេន វោ វាទោ ឧច្ឆេទវាទោ ហោតី”តិ។ សចេ បន “អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ”ន្តិ វក្ខតិ, អថស្សេតំ វាទំ អារោបេស្សាម “តុម្ហាកំ វាទេ រូបំ ភិជ្ជតិ, ន សត្តោ ភិជ្ជតិ។ តេន វោ វាទោ សស្សតោ អាបជ្ជតី”តិ។ អថ ភគវា “ឥមេ វាទារោបនត្ថាយ បញ្ហំ បុច្ឆន្តិ, មម សាសនេ ទ្វេ អន្តេ អនុបគម្ម មជ្ឈិមា បដិបទា អត្ថីតិ ន ជានន្តិ, ហន្ទ នេសំ បញ្ហំ អវិស្សជ្ជេត្វា តស្សាយេវ បដិបទាយ អាវិភាវត្ថំ ធម្មំ ទេសេមី”តិ ចិន្តេត្វា “តេន ហាវុសោ”តិអាទិមាហ។

១៥៩-១៦០។ តត្ថ កល្លំ នុ ខោ តស្សេតំ វចនាយាតិ តស្សេតំ សទ្ធាបព្ពជិតស្ស តិវិធំ សីលំ បរិបូរេត្វា បឋមជ្ឈានំ បត្តស្ស យុត្តំ នុ ខោ ឯតំ វត្តុន្តិ អត្ថោ។ តំ សុត្វា បរិព្ពាជកា បុថុជ្ជនោ នាម យស្មា និព្ពិចិកិច្ឆោ ន ហោតិ, តស្មា កទាចិ ឯវំ វទេយ្យាតិ មញ្ញមានា – “កល្លំ តស្សេតំ វចនាយា”តិ អាហំសុ។ អថ ច បនាហំ ន វទាមីតិ អហំ ឯតមេវំ ជានាមិ, នោ ច ឯវំ វទាមិ, អថ ខោ កសិណបរិកម្មំ កត្វា ភាវេន្តស្ស បញ្ញាពលេន ឧប្បន្នំ មហគ្គតចិត្តមេតត្ថិ សញ្ញា ឯបេសិ។ នកល្លំ តស្សេតន្តិ ឯវំ បរិព្ពាជកា – “យស្មា ខីណាសវោ វិគតសម្មោហោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ, តស្មា ន យុត្តំ តស្សេតំ វត្តុ”ន្តិ មញ្ញមានា វទន្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

ឥតិ សុមង្គលវិលាសិនិយា ទីឃនិកាយដ្ឋកថាយំ

ជាលិយសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ป์ ยหาสีหนาธสุตฺตวณฺณนา

อธธลกฺขฺปธตฺ๖วณฺณนา

๑ปัด๋ ๑ธ่ย ยุต่...ธบ... ร฿ุฏฺฐาฌ์ ธิหรตีติ ยหาสีหนาธสุตฺต๋ ตเภาฌ์ อบุตฺตบธวณฺณนา๋ ร฿ุฏฺฐาฌตฺติ ร฿ุฏฺฐาติ ตยฺย ร฿ยฺบิ

ภการยฺบิ ๑ตธธ ภาย่, ภกฺธา ร฿ุฏฺฐาภการ่ รูบภิยฺยาฌ ธิหรติ๋ กณฺณกตฺ๖ธล ยิกธาธฌติ ตยฺย ภการยฺย อธิษฺเธร กณฺณกตฺ๖ล่ ภาย

๑ธกา รยฬีธฌา คฺยิการธกา อตฺ๖๋ ธฆา ยิกาภ่ อภฌตฺ๖าฌ ธิตฺฆา "ยิกธาธฌา"ติ วุจฺจติ, ตฆิ๋ กณฺณกตฺ๖ธล ยิกธาธฌ๋ อธธธลิติ

ภกฺบรฺฐาธธกา๋ กยฺธบิติ ตยฺย ภาย่๋ ตบยฺยิภฺติ ตบภิยฺยิตก่๋ ลฺฑาฆิธิภฺติ อธธลกยฺตฺตาธารารธิธรฆภ ลฺธฑา อาฆิธธา อยฺยาติ

ลฺฑาฆิธิ, ต่ ลฺฑาฆิธิ๋ รูบธกฺกายตีติ รูบธลฺฑติ๋ รูบธธตีติ หิฆ๑ติ ธยุกฺธติ๋ ธยฺ๑ยฺย ธ อภฺธย๋ ฆฺยากธรากฺติติ ธภาตา ธกาตรยภ

ฆุตฺตการลยฺย อภฺการลํ กธธภฺติ๋ ยหธย๋ธกา ธาธาภฺธาธาติ บธรหิ ฆุตฺตการธลาภ ยการธลา หฺตฺ๖า ตฺยฺยกํ ธาธธา ธา

อภฺธาธธา ธา ธิฏฺฐาหิ กรหิตฺตฺถ, การลํ ธกาธิ อบฺยยตฺตธกาบิ ก่ ภ อากจฺฉติ๋ ฆฺฏธ่ ฆุตฺต่ ธหาติ, "ก่ ยฏฺฐากาธรภบิ ตธ ธาธธ

การฆิฺยการลํ ภตฺ๖"ติ๋ อภฏฺฐกฺกฺตฺกายาติ ภ อภฺธตภ ธตฺตกายา๋

๑ปัด๋ ๑กฺธ ตบยฺยิ ลฺฑาฆิธิภฺติอาฆิยุ ฆฺฏธผกฺธา อธธลกบฏฺฐฏฺฐาธิตบภิยฺยิตตฺตา ตบยฺยิ "ลฺธลภ ฆิธิต่ กธยฺยฺยายิ"ติ

ติลธกายฌาธิภกฺกภาฆิหิ ภาภบฺยการธหิ อตฺตาภ่ กิลธยติ, อบฺยบุฏฺฐาตาฌ ธ ยุธลภ ฆิธิตฆุตฺติธยธ ภ ลภติ, ธฆา ตีลิ ฆฺจฺธิตาภิ บุธรตฺ๖า ภิรธฌ ภิฏฺฐตฺตติ๋

อบธรา ตาธิธ่ ตบภิยฺยิธตาบิ บุฏฺฐธา ธหาติ, ลภติ ลิภยภฺกาธ่ ธฆา "ภ ธาติ ยฌา ยธิธฆา อตฺ๖"ติ อตฺตาภ่ รูธจฺ ธาธภ

ยยฺกธตฺ๖า "ภิธฆฺยธยาฌตฺตาฌ ลิภ่ รูบฺยาธยฺยายิ"ติ อธภยภธรฆภ ตีลิ ฆฺจฺธิตาภิ บุธรตฺ๖า ภิรธฌ ภิฏฺฐตฺตติ๋ ฆฺฏธย ธฺ๖ ยฺตฺฆาฌ

บธยภธฌา ฆุธตฺตา๋

อบธรา ตบภิยฺยิตธกา ลฺฑาฆิธิ อบฺยบุธฏฺฐา ธหาติ, ภ ลภติ ยุธลภ ฆิธิตฆุตฺติ๋ ธฆา "ยฆิฺยาบุธฏฺฐบิ อกตบุฏฺฐาตาฌ ยุธลฆิธิกา

ภฺบฺบฏฺฐติ , หภฺธาติ บุฏฺฐาภิ กธรายิ"ติ ตีลิ ยุธริตาภิ บุธรตฺ๖า ยธกฺก ภิฏฺฐตฺตติ๋

อบธรา ลฺฑาฆิธิ บุฏฺฐธา ธหาติ, ลภติ ยุธลภ ฆิธิตฆุตฺติ๋ ธฆา – "ยฆิฺยาบุธฏฺฐบิ กตบุฏฺฐาตาฌ ยุลฆิธิกา รูบฺบฏฺฐติ"ติ ธิธภฺตฺ๖า

อธภยภ่ บหาฌ ตีลิ ยุธริตาภิ บุธรตฺ๖า ยธกฺก ภิฏฺฐตฺตติ๋ ฆฺฏธย ธฺ๖ ยฺตฺฆาฌ ฆุติฌภธฌา ฆุธตฺตา๋

๑ธกา บภ ตบยฺยิ อบฺยฆฺกฺจธิหาริ ธหาติ ธาหิรการธารยุธตฺตา ตาบธยา ธา ลภฺบรฺฐาธธกา ธา, อบฺยบุฏฺฐาตาฌ ธ ยภาธบ

ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨶᩮᩈᨶᩅᩈᩮᨶ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩩᨡᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ – “ᨶ ᨴᩤᨶᩥ ᨾᨿᩣ ᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨾᩣᨶᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᩈᨶᩅᩈᩮᨶ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ – “ᩈᩩᨡᩮᩣ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᨴᩉᩁᩣᨿ ᨾᩩᨴᩩᨠᩣᨿ ᩃᩮᩣᨾᩈᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨸᩣᨲᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨲᨲᩥᨿᨶᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩦ ᩋᨸ᩠ᨸᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ – “ᩋᩉᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩋᨠᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ – “ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥᩉᩴ ᨠᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩴ ᩃᨽᩣᨾᩥ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨶᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᩈᩣᩈᨶᩮᨸᩥ ᨸᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩉᩥ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩈᨾᩣᨴᩤᨶᩅᩈᩮᨶ ᩃᩪᨡᩣᨩᩦᩅᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᩁᨸᩪᩁᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ – “ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶᩮᩈᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩣ ᨠᩩᩉᨶᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨧ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣᨧ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩣᨿ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩣᨶᩴ ᨩᨶᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨳᩣᩅᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩋᨶᩮᩈᨶᩅᩈᩮᨶ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩣ – “ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥᩉᩴ ᩋᨠᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩥ, ᩈᨧᩮ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᩈᨶᩴ ᨠᩁᩥᩔᩴ, ᩋᩣᨿᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩈᩩᨡᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ – “ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥᩉᩴ ᨠᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᩩᨡᩥᨲᩮᩣ, ᩍᨴᩣᨶᩥᨸᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨶᩮᩈᨶᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᩑᨸᩢᩑ᪨ ᩋᩣᨣᨲᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – “ᩋᩈᩩᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨣᨲᩥᨬ᩠ᨧ᪨ ᨣᨲᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ᪨ ᨧᩩᨲᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᨶᨬ᩠ᨧ᪨ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣᨶᩴ ᨸᩩᨶ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ᪨ ᨠᩥᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᨸᩴ ᨣᩁᩉᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ – “ᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨣᩁᩉᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨣᩁᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨾᨿᩴ ᨣᩁᩉᩣᨿ, ᨸᩈᩴᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩈᩴᩈᩣᨿ, ᨶ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᨩᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨵᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻ ᩋᨵᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩔᨸ ᩑᨠᩮ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

១៦៣. ឃំ តេ ឲ្យកច្ចន្តិ បញ្ចាចិដំ ឃឹល់, តគិញ្ញលេក ត កោដិ “ត ឃាឆ្វ”តិ ចឝតិ. ប្អត ឃំ តេ ឲ្យកច្ចន្តិ បញ្ចាចិដំ ចេទំ, ព់ ត កោដិ “ឃាឆ្វ”តិ ចឝតិ. ប្អត ឃំ តេ ឲ្យកច្ចន្តិ បញ្ចាច្ចាទេ អឃំចទំ, តេ គិទ – “ចក្លូ តាយ ត តិទ្ធត្តិតញ្ញំ, ចក្លូតា យតាបំ ទ្វបំ ឌដ្ញា”ត្តិ ចឝត្តិ, ឲ្យឃ តយោ ឃោតាឌឹឃ្វ. ប្អត ឃំ តេ ឲ្យកច្ចន្តិ បញ្ចាច្ចាទេ ឃំចទំ.

ឲ្យចំ បទេឃំ ចាតេឝត ឃហ អត្តតោ ចាឝឃ្ស ឃយាតាឃយាតព់ ឝឃ្សេត្វា ញ្ញឝាតិ អត្តតោ ចាតេឝត ឃហ បទេឃំ ចាឝឃ្ស ឃយាតាឃយាតព់ ឝឃ្សេត្តា “ឃំ យឃ”ត្តិអាឌិយាហ. ត(ពាបិ បញ្ចាឃឹល់ឌិចឃេតច អត្វោ ចេឌិតត្តោ.

ឃយត្យឃ្យញ្ញាបតកចាចណ្ណាតា

១៦៤. ឃយត្យឃ្យញ្ញាត្តត្តិ ឃយត្យឃ្យញ្ញាត្ត, ឲ្យត្វ ច លង្ហិ ប្អត្ថតេត្តា ឃយត្យឃ្យញ្ញាតិ តាយ, កាទលំ ប្អត្ថតេត្តា ឃយត្កាហតិ តាយ, ក្ខកឃំ ប្អត្ថតេត្តា ឃយត្កាឃតិ តាយ. ឃត្វាទា ចា ឃត្វាទត្តិ ឃត្វាទា ចា ឃង្ហិ ឃត្វាទំ ក្ខបឃំហទិត្វា – “គាំ តេ ឃត្វា តេ ឆយ្ង ឃត្តោឃា បហាឃ ចត្តតិ, ក្ខឝាហ្ស ឃយណោ កោតយោ”តិ. ទ្វតិឃបឝេបិ ឲ្យឃេច តយោ.

ញ្ញឝាតិ តយត្វំ ឃោឌេត្វា ឝឃ្សេត្តា – “ឃេ ញ្ញេយឃំ កចត”ត្តិអាឌិយាហ. តត្វ អក្សឃលិ អក្សឃលឃណ្ហាតាតិ អក្សឃលិ ចេច “អក្សឃលិ”តិ ច ឃណ្ហាតា ទាតា កោដ្ឋាឃំ ចា កត្វា ឥបិតាតិ អត្វោ. ឲ្យឃ តយោ ឃត្តាបឝេឃ្វ. អបិ ចេត្វ ឃាចញ្ញាតិ ឃឝោឃា. ត អលយទិឃាតិ តិឌ្ឋាឃដ្ឋត អទិឃា កចិត្តំ តាល់ អឃយត្វា.

១៦៥-១៦៧. ឃំ ចិញ្ញា ឃយត្យឃ្យញ្ញាត្តាតិ ឃេត ចិញ្ញា អឃេយគ្គ អញ្ញោ ច ប្អត្ថត្តា ឲ្យចំ ចឝេឃ្យ, ព់ ឌាត់ ចិញ្ញតិ, អត្វិ ព់ កាទលត្តិ អត្វោ. ឃំ ចា បត កោរេត្តា បទេ កណាចទិឃាតិ បទេ បត កោរេត្តា កណាចទិឃា ឃំ ចា ព់ ចា អប្បយត្តកំ បហាឃ ចត្តត្តីតិ អត្វោ. អឃេយគ្គ តត្វ ឃោក្ស ឃ្យេត បឃំឃេឃ្យត្តិ ញ្ញឌំ កកចា ឃត្វាទា ឃត្វាទំ ឃយត្យឃ្យញ្ញាតេបិ អាហ – ឃឌ្ឍេត ឃំឈំ ឃយត្យឃ្យញ្ញាតេបិ. កថ្វា? ឃឈ្ឈបឃំឃាឃបិ ឃត្វ្យេច បឃំឃាឃិង្ហតា. បឃឹឝយាតាបិ ហិ ញ្សង្ហឃប្បត្តិឃា ឃឈ្ឈ, ឃឈ្ឈឃប្បត្តិឃា ច ញ្សេង្ហ បឃឹឝត្តិ, តឆា ហិ កកចេតា ឃទឹទឃប្បត្តិ ឌិឃ្វា, ឆយ្ងឝឃត់ ចា ឃ្សត្វា កចត្តិ ចត្តាទេទា – “លំកា ចត កោ ឃាចកាត់ ឃេ ឲ្យចទ្វបឃ្ស ឃត្វ្យ ឃត្តិកាចចទា”តិ, ឲ្យចំ ញ្សង្ហឃប្បត្តិឃា ឃឈ្ឈ បឃឹឝត្តិ. កិក្កូត់ បតាចាទេកោចទំ អកិក្កយបដិក្កយាឌឹតិ ច ឌិឃ្វា កចត្តិ ចត្តាទេទា – “ឃត្តិកាចចទាត់ ចត កោ ឃាចកាត់ អឃញ្ចា ក្ខបឃយក្សណោ ឃត្វ្យ គឹច ទ្វបេបំ កចិឃ្សតី”តិ, ឲ្យចំ ឃឈ្ឈឃប្បត្តិឃា ញ្សេង្ហ បឃឹឝត្តិ. ញ្ញតិ ឃា ឃត្វ្យបឃំឃា, ឃា ឃឈ្ឈ្ស. ឃា ឃឈ្ឈ្ស បឃំឃា, ឃា ឃត្វ្យតិ ឃឈ្ឈបឃំឃាឃបិ ឃត្វ្យេច បឃំឃាឃិង្ហតា កកចា ឌ្ហឹឃ្វបិ តឃេឃ្វ – “អឃេយគ្គ តត្វ ឃោក្ស ឃ្យេត បឃំឃេឃ្យ”ត្តិ អាហ. ឃយណោ កោតយោ ញ្ញេយ ឆយ្ង អតចឃេឃំ បហាឃ ចត្តតិ, ឃំ ចា បត កោរេត្តា បទេ កណាចទិឃាតិអាឌឹឃ្វបិ បតេត្វ អឃយឌិប្បាយោ –
ឃប្បត្តឃយាឝាតឃេត្យឈាតចឃេត ហិ តិឃ្សា ចិទតិឃោ. តាឃ្វ ឃប្បត្តឃយាឝាត ចិទតិយត្តឃេច អញ្ញោឃំ ហោតិ, ឃេត្យឈាតចិទតិ បត ឃត្តោត ឃត្តំ តត្វិ. បញ្ចាឃ្វ បត តឝក្កចិក្កូក្កឃយុត្តឆបដិបឃ្សង្ហតិឃ្សទលប្បហាតេឃ្វ អដ្ឋឃយាបត្តិចឃេត ចេច ចិបឃ្សតាយត្តចឃេត ច តឝក្កចិក្កូក្កប្បហាតយត្តឃេច អញ្ញោឃំ ហោតិ. ញ្ញតទាតិ តឹលិ បហាតាតិ ឃត្តោត ឃត្តំ តត្វិ. តឆា ឃឹលឃំចទោ, លត្តិឃំចទោ,

ᨬᩣᨱᩈᩴᩅᩁᩮᩣ, ᩈᨲᩥᩈᩴᩅᩁᩮᩣ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩮᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᩴᩅᩁᩣ, ᨲᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩦᩃᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨶᨡᨶ᩠ᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᨷᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩥᨾᩮ ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩦᩃᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᩦᩃᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩮ ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨶᩮ ᨧ, ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩥᩁᨲᩦᩈᩩ, ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨷᩉᩣᨶᩮᩈᩩ, ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩈᩴᩅᩁᩮᩈᩩ, ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩈᩩ, – “ᩋᩉᨾᩮᩅ ᨧ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨶᩣᨾ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ᪨

ᩋᩁᩥᨿᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᨾᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪘᪓᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩔ ᩋᩅᩥᨷᩁᩦᨲᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ – “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨠᩔᨷ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨷᨭᩥᨷᨴᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩅᩣᨴᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨩᩣᩃᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨬᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᩈᩩᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨿᩔᩮᩅ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᩉᨶ᩠ᨴᩔᩣᩉᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨠᨳᩮᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᨠᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ…ᨷᩮ… ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨽᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨷᩮᩣᨷᨠ᩠ᨠᨾᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪘᪔᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨷᩮᩣᨷᨠ᩠ᨠᨾᩣᨲᩥ ᨲᨷᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ, ᨲᨷᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᨱᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ᪨ ᩋᨧᩮᩃᨠᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩃᩮᩣ, ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᨭ᩠ᨮᩣᨧᩣᩁᩮᩣ, ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᨠᩮᩣᩅ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩔᩣᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨡᩣᨴᨲᩥ, ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᨧ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨷᩃᩮᨡᨶᩮᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨷᩃᩥᨡᨲᩥ, ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨷᩃᩥᨡᨲᩥ᪨ “ᩑᩉᩥ, ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᩑᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩑᩉᩥᨽᨴᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨲᩥᨭ᩠ᨮ, ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᨶᨲᩥᨭ᩠ᨮᨽᨴᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨲᨴᩩᨽᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩥᩁ ᩈᩮᩣ – “ᩑᨲᩔ ᩅᨧᨶᩴ ᨠᨲᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᩉᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩮᨲᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᨭᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ, ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩍᨴᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᩈᩩᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩩᩃᩴ ᩅᩣ ᩅᩦᨳᩥᩴ ᩅᩣ ᨣᩣᨾᩴ ᩅᩣ ᨷᩅᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨾᩩᨡᩣᨲᩥ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩊᩮᩣᨷᩥᨾᩩᨡᩣᨲᩥ ᨠᩊᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥ ᩅᩣ, ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨠᩊᩮᩣᨷᩥᨿᩮᩣ ᨾᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨠᨭᨧ᩠ᨨᩩᨶᩣ ᨷᩉᩣᩁᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨶ ᩑᩊᨠᨾᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨾ᩠ᨾᩣᩁᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? “ᩋᨿᩴ ᨾᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨠᩁᨱᩴ ᩃᨽᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨾᩩᩈᩃᩮᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? “ᨠᨻᩊᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶ “ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩴ ᨴᩣᩁᨠᩮᩣ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ᪨ ᨷᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩣᩁᨠᩔ ᨡᩦᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩩᩁᩥᩈᨶ᩠ᨲᩁᨣᨲᩣᨿ ᩁᨲᩥᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩦᩈᩪᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨽᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩈᨾᨿᩮ ᨠᩥᩁ ᩋᨧᩮᩃᨠᩈᩣᩅᨠᩣ ᩋᨧᩮᩃᨠᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᨠᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨶᨡᩮᩣ – “ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᩃᨽᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᨭᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩑᨲᩔ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᨱ᩠ᨯᩈᨱ᩠ᨯᨧᩣᩁᩥᨶᩦᨲᩥ ᩈᨾᩪᩉᩈᨾᩪᩉᨧᩣᩁᩥᨶᩦ, ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᩋᨧᩮᩃᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᩍᨾᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᨣᩮᩉᩴ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩊᩮᩣᨷᩥᨾᩩᨡᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᩃᩦᨶᩣ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨱ᩠ᨯᩈᨱ᩠ᨯᩣ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᨭᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨾᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨶᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨳᩩᩈᩮᩣᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩔᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩈᩮᩣᩅᩦᩁᨠᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᩩᩁᩣᨷᩣᨶᨾᩮᩅ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩᨷᩥ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩦ᪨ ᩑᨠᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨣᩮᩉᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩣᩃᩮᩣᨷᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩑᨠᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᩃᩮᩣᨷᩮᨶ ᨿᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩥᩔᩣᨷᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᨠᩣᨿ ᨴᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᨴᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨷᩣᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨣ᩠ᨣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩣᩉᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩴ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩴ᪨ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨽᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᩁᨽᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩴ, ᩑᨠᩣᩉᩅᩣᩁᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩅᩣᩁᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩅᩣᩁᩮᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩅᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᩅᩈᩅᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨽᨲᨽᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩴ᪨

᪑᪕᪘᪨ ᩈᩣᨠᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩋᩃ᩠ᩃᩈᩣᨠᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᩣᨠᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩣᨠᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨶᩦᩅᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩦᩅᩣᩁᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᨿᩴᨩᩣᨲᩣ ᩅᩦᩉᩥᨩᩣᨲᩥ᪨ ᨴᨴ᩠ᨴᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨠᩈᨭᩴ᪨ ᩉᨭᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩥᩃᩮᩈᩮᩣᨷᩥ ᩈᩮᩅᩣᩃᩮᩣᨷᩥ᪨ ᨠᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᨠᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨠ᩠ᨡᩃᩥᨠᩣᨿ ᩃᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨫᩣᨾᩮᩣᨴᨶᩮᩣ, ᨲᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᨴᨲᩥ, “ᩒᨴᨶᨠᨬ᩠ᨩᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨷᩣᨠᨭᩣ ᩑᩅ᪨ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨹᩃᨽᩮᩣᨩᩦᨲᩥ ᨷᨲᩥᨲᨹᩃᨽᩮᩣᨩᩦ᪨

᪑᪕᪙᪨ ᩈᩣᨱᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᩣᨱᨧᩮᩣᩊᩣᨶᩥ᪨ ᨾᩈᩣᨱᩣᨶᩦᨲᩥ ᨾᩥᩔᨠᨧᩮᩣᩊᩣᨶᩥ᪨ ᨨᩅᨴᩩᩔᩣᨶᩦᨲᩥ ᨾᨲᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᩑᩁᨠᨲᩥᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᨷᨳᩅᩥᨿᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨶᨶ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩥᩁᩦᨭᩣᨶᩦᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᨧᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨩᩥᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩᩥᨶᨾᩥᨣᨧᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᩋᨩᩥᨶᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᩮᩅ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨹᩣᩃᩥᨲᨠᩴ᪨ ᨠᩩᩈᨧᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩈᨲᩥᨱᩣᨶᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨧᩦᩁᩴ᪨ ᩅᩣᨠᨧᩦᩁᨹᩃᨠᨧᩦᩁᩮᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩈᨠᨾ᩠ᨻᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᨠᩮᩈᩮᩉᩥ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨻᩃᩴ᪨ ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᨶᩥ ᨠᩣᨶᩥᨧᩥ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᩅᩩᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᨠᩮᩈᨠᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨭᩥᨠᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩈᨠᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩦᨲᩮ ᩈᩦᨲᩮᩣ, ᩏᨱ᩠ᩉᩮ ᩏᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨣ᩠ᨥᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩅᩣᩊᨠᨾ᩠ᨻᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩔᩅᩣᩃᩮᩉᩥ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨻᩃᩴ᪨ ᩏᩃᩪᨠᨷᨠ᩠ᨡᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᩃᩪᨠᨷᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩴ᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩮᩣᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩣᨷᩔᨿᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮ ᩅᩣ ᨷᨠᨲᩥᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮ ᩅᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ

កោដ្ដេត្វា តត្ថ ចម្មំ អត្ថរិត្វា ឋានចង្កមាទីនិ ករោតិ។ សេយ្យន្តិ សយន្តោបិ តត្ថេវ សេយ្យំ កប្បេតិ។ ផលកសេយ្យន្តិ រុក្ខផលកេ សេយ្យំ។ ថណ្ឌិលសេយ្យន្តិ ថណ្ឌិលេ ឧច្ចេ ភូមិដ្ឋានេ សេយ្យំ។ ឯកបស្សយិកោតិ ឯកបស្សេនេវ សយតិ។ រជោជល្លធរោតិ សរីរំ តេលេន មក្ខិត្វា រជុដ្ឋានដ្ឋានេ តិដ្ឋតិ, អថស្ស សរីរេ រជោជល្លំ លគ្គតិ, តំ ធារេតិ។ យថាសន្ថតិកោតិ លទ្ធំ អាសនំ អកោបេត្វា យទេវ លភតិ, តត្ថេវ និសីទនសីលោ។ វេកដិកោតិ វិកដខាទនសីលោ។ វិកដន្តិ គូថំ វុច្ចតិ។ អបានកោតិ បដិក្ខិត្តសីតុទកបានោ។ សាយំ តតិយមស្សាតិ សាយតតិយកំ។ បាតោ, មជ្ឈន្ហិកំ, សាយន្តិ ទិវសស្ស តិក្ខត្តុំ បាបំ បវាហេស្សាមីតិ ឧទកោរោហនានុយោគំ អនុយុត្តោ វិហរតីតិ។

តបោបក្កមនិរត្ថកតាវណ្ណនា

៣៩៤។ អថ ភគវា សីលសម្បទាទីហិ វិនា តេសំ តបោបក្កមានំ និរត្ថកតំ ទស្សេន្តោ – “អចេលកោ ចេបិ កស្សប ហោតី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អារកា ចាតិ ទូរេយេវ។ អវេរន្តិ ទោសវេរវិរហិតំ។ អព្យាបជ្ជន្តិ ទោមនស្សព្យាបជ្ជរហិតំ។

៣៩៥។ ទុក្ករំ, ភោ គោតមាតិ ឥទំ កស្សបោ “យម្ហំ បុព្ពេ ឯត្តកមត្តំ សាមញ្ញញ្ច ព្រាហ្មញ្ញញ្ចាតិ វិទាម, តុម្ហេ បន អញ្ញមេវ សាមញ្ញញ្ច ព្រាហ្មញ្ញញ្ច វទថា”តិ ចិន្តេត្វា អាហ។ បកតិ ខោ ឯសាតិ បកតិកថា ឯសា។ ឥមាយ ច, កស្សប, មត្តាយាតិ “កស្សប យទិ ឥមិនា បមាណេន ឯវំ បរិត្តកេន បដិបត្តិក្កមេន សាមញ្ញំ វា ព្រាហ្មញ្ញំ វា ទុក្ករំ សុទុក្ករំ នាម អភវិស្ស, តតោ នេតំ អភវិស្ស កល្លំ វចនាយ ទុក្ករំ សាមញ្ញ”ន្តិ អយមេត្ថ បទសម្ពន្ធេន សទ្ធិំ អត្ថោ។ ឥតោ បរេន សព្ពត្ថ បទសម្ពន្ធោ វេទិតព្ពោ។

៣៩៦។ ទុជ្ជានោតិ ឥទម្បិ សោ “យម្ហំ បុព្ពេ ឯត្តកេន សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ហោតីតិ វិទាម, តុម្ហេ បន អញ្ញថា វទថា”តិ ឥទំ សន្ធាយាហ។ អថស្ស ភគវា តំ បកតិវាទំ បដិក្ខិបិត្វា សភាវតោវ ទុជ្ជានភាវំ អាវិករោន្តោ បុនបិ – “បកតិ ខោ”តិអាទិមាហ។ តត្រាបិ វុត្តនយេនេវ បទសម្ពន្ធំ ញត្វា អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

សីលសមាធិបញ្ញាសម្បទាវណ្ណនា

៣៩៧-៣៩៨។ កតមា បន សា, ភោ គោតមាតិ កស្មា បុច្ឆតិ។ អយំ កិរ បណ្ឌិតោ ភគវតោ កថេន្តស្សេវ កថំ សល្លក្ខេសិ, អថ អត្តនោ បដិបត្តិយា និរត្ថកតំ វិទិត្វា សមណោ គោតមោ – “តស្ស ‘ចាយំ សីលសម្បទា, ចិត្តសម្បទា, បញ្ញាសម្បទា អភាវិតា ហោតិ អសច្ឆិកតា, អថ ខោ សោ អារកាវ សាមញ្ញា’តិអាទិមាហ។ ហន្ទ ទានិ តំ តា សម្បត្តិយោ បុច្ឆាមី”តិ សីលសម្បទាទិវិជាននត្ថំ បុច្ឆតិ។ អថស្ស ភគវា ពុទ្ធុប្បាទំ ទស្សេត្វា តន្តិធម្មំ កថេន្តោ តា សម្បត្តិយោ ទស្សេតុំ – “ឥធ កស្សបា”តិអាទិមាហ។ ឥមាយ ច កស្សប សីលសម្បទាយាតិ ឥទំ អរហត្តផលមេវ សន្ធាយ វុត្តំ។ អរហត្តផលបរិយោសានញ្ហិ ភគវតោ សាសនំ។ តស្មា អរហត្តផលសម្បយុត្តាហិ សីលចិត្តបញ្ញាសម្បទាហិ អញ្ញា ឧត្តរិតរា វា បណីតតរា វា សីលាទិសម្បទា នត្ថីតិ អាហ។

ឃីហភាឌកាឆាចល្លភា

៣០៩។ ឧចញ្ញា បត ចត្វា ធ្លាកាតិ អត្យត្តាទ៑ យហាឃីហភាឌ៑ ភឌត្តោ – “សត្តិ កប្សប ឧកេ សយណព្រោហ្ណា”តិអាឌីយាហ។ តត្ថ អទិយត្តិ

ភិទ្យបក្តិលេឃំ បរយចិយុទ្ធ៑ បរយត្តិ ហ្គត្តយំ, បញ្ហាឃីលិភិ ហិអាឌី កត្វា ឃាច បិតិយោក្លូឃំចរឃីលិ ឃីលយេច, លោក្យត្តរយក្តូឃលឃយ្យឃុត្តំ

បត បរយឃីលំ ភាយ។ ភាហំ តត្វាតិ តត្ថ ឃីលេបិ បរយឃីលេបិ អហំ អត្តភោ សយឃំ យយ ឃីលឃយេត ឃីលេត យឃា សយំ ឃុក្កលំ ត

បឃ្សាយីតិ អត្វោ។ អហយេច តត្ថ កិឃ្យោតិ អហយេច តស្មិំ ឃីលេ ហ្គត្តយោ។ កតយស្មិំ? ឃឌីឌ៑ អឌិឃីលត្តិ ឃំ ឧតំ ហ្គត្តយំ ឃីលត្តិ អត្វោ។ ធ្លាតិ

ធ្លាយំ បឆយំ ឃីហភាឌ៑ ភឌតិ។

តបេបិឌីក្យុ្ឋចាឌាតិ យេ តបេបិឌីក្យុ្ឋំ ចឌត្តិ។ តត្ថ តបតីតិ តបេបិ, កិលេឃឃត្តាបកចីទិឃយប្សេតំ ភាយំ, តឌេច រត កិលេឃេ ឌីក្យុ្ឋតីតិ

ឌីក្យុ្ឋោ។ អទិឃា បរយាតិ ឧត្ត ភិឌ្គេឃត្តា អទិឃា, អដ្ឋអារប្ភចត្ត្ឋូឃេតបិ ហ្គប្យត្តា ចិបស្សតាចីទិឃឃន្លាតា តបេបិឌីក្យុ្ឋា តបេបិឌីក្យុ្ឋាច,

យក្តូឃលឃយ្យឃុត្តា បរយា ភាយ។ អឌិឌេក្យុ្ឋត្តិ ធ្លាឌ ឌីក្យុ្ឋការចា ឌេក្យុ្ឋំ, ហ្គត្តយំ ឌេក្យុ្ឋំ អឌិឌេក្យុ្ឋំ, តស្មា ឃឌីឌ៑ អឌិឌេក្យុ្ឋំ, តត្ថ

អហយេច កិឃ្យោតិ ឧចយេត្ថ អត្វោ ឌដ្ឋត្តោ។ បញ្ញាឌិកាទេបិ កឃ្យស្សកតាបញ្ញា ច ចិបស្សតាបញ្ញា ច បញ្ញា ភាយ, យក្តូឃលឃយ្យឃុត្តា

បរយា បញ្ញា ភាយ។ អឌិបញ្ញាត្តិ ឧត្ត លិក្ខចិបល្លាទេឃា ចេឌិតត្តោ, អឃំ បតេតត្វត្វោ – ឃាឃំ អឌិបញ្ញា ភាយ អហយេច តត្ថ កិឃ្យោតិ

ចិឃុត្តាឌិកាទេ តឌក្ខចិក្លូឃុភចិឃុត្តិយោ ចិឃុត្តិ ភាយ, ឃឃុច្ឆេឌបដិបស្សទ្ធិភិឃ្សរណចិឃុត្តិយោ បត បរយា ចិឃុត្តីតិ ចេឌិតត្តោ។ ធ្លាឃាបិ ច

ឃឌីឌ៑ អឌិចិឃុត្តីតិ ឃា អឃំ អឌិចិឃុត្តិ, អហយេច តត្ថ កិឃ្យោតិ អត្វោ។

៣០៩។ ឃុញ្ញាកាទេតិ ឃុទេញ្ញា ឈទេ, ឧកកោច តិឃីឌីត្វាតិ អឌិប្យាយោ។ បទិឃាឃុ ចាតិ អដ្ឋឃុ បទិឃាឃុ។ ទុត្តយ្យិ ចេតំ –

“ចត្តាទិយាតិ, ឃាទិបុត្ត, តឆាកតស្ស ចេឃារដ្ឋាតិ។ យេហិ ចេឃារដ្ឋេហិ ឃយត្តាកេតា តឆាកេតា អាឃកំ ជាតំ បដិជាតាតិ, បទិឃាឃុ

ឃីហភាឌ៑ ភឌតី”តិ (ម។ តិ។ ១.១៣០) ឃុត្តំ ចិត្តាទេតត្តោ។

បញ្ហេញ្ញា តំ ឃុច្ឆត្តីតិ បណ្ឌិតា ឌេចយតុស្សា តំ បញ្ហអភិឃង្ខិទិត្វា ឃុច្ឆត្តិ។ ញ្យាកេទោតីតិ តត្ថហេញ្ញោច ចិឃ្សជ្ជេហិ។ ចិត្តំ អារាធេតីតិ

បញ្ហាចិឃ្សជ្ជភេត យហាឌភស្ស ចិត្តំ បទិតោឃេតិយេច។ ភោ ច ពោ ឃោតព្វំ យញ្ញាត្តីតិ ចិត្តំ អារាធេត្វា កេចត្តូស្សបិស្ស ចឆតំ បទេ

ឃោតព្វំ ត យញ្ញាត្តីតិ, ឧចញ្ញា ចឌេឃ្យត្តិ អត្វោ។ ឃោតព្វញ្ញាស្ស យញ្ញាត្តីតិ ឌេចាបិ យតុស្សាបិ យហត្តេភេច ហ្គស្សោហេត ឃោតព្វំ យញ្ញាតិ។

បឃីឌត្តីតិ ឃុបឃត្តា កល្លចិត្តា ឃុឌុចិត្តា ហោត្តិ។ បឃត្តាកាទំ កទោត្តីតិ ត ឃុទ្ធប្បឃត្តាច ហោត្តិ, បហិតាតិ ចីចរាឌីតិ

ចេញ្ញ្ចតចិហារាឌយោ ច យហាចិហាទេ បទិច្ចេឌត្តា បឃត្តាកាទំ កទោត្តិ។ តចត្តាឃាតិ ឃំ ឃោ ឆឃ្មំ ឌេឃេតិ តឆា ភាចាយ,

ឆម្មាតុឆម្មបដិបត្តិប្បូរណត្ថាយ បដិបជ្ជត្តីតិ អត្វោ។ តចត្តាយ ច បដិបជ្ជត្តីតិ តឆភាចាយ បដិបជ្ជត្តិ, តស្ស ហិ ភកចេតា ឆម្មំ ឃុត្វា កោចិ

ឃទេណាឃុ កោចិ បញ្ញាឃុ ឃីលេឃុ បតិដ្ឋហត្តិ, អបទេ ភិក្ខមិត្វា បព្ពជត្តិ។ បដិបត្តា ច អារាធេត្តីតិ តញ្ញា បត បដិបឆំ បដិបត្តា ឃូទេតំ

ឃឆ្កាត្តិ, ឃត្តាកាទេត បត ឃូទេត្តិ, បដិបត្តិប្បូរណេត តស្ស ទេកទេតា កោតយស្ស ចិត្តំ អារាធេត្តីតិ ចត្តព្វោ។

ទ្ធយស្មិំ បទេភាកាទេស ជត្វា សីហភាគា សទេយាឆាទេភពន្ទា` ឲកន្ធំ ពបស្សិ តិទទេឃ តិន្ទាត្តំ បស្សាយឹតិ ហិ ភកចទេពា ឲទេកា សីហភាទេគា` អបទំ សទេក្កុ តិន្ទាត្តំ បស្សាយឹតិ ឲទេកា` អក្សលឆយុប្បហាទេភ អហទេយច ទេសទេដ្ឋាតិ ឲទេកា` ក្សលឆយុសយាគាទេភបិ អហទេយច ទេសទេដ្ឋាតិ ឲទេកា` អក្សលឆយុប្បហាទេភ យឃ្សទេយច សាចកសទេឈ្លា ទេសទេដ្ឋាតិ ឲទេកា` ក្សលឆយុសយាគាទេភបិ យឃ្សទេយច សាចកសទេឈ្លា ទេសទេដ្ឋាតិ ឲទេកា` សីទេលភ យឃ្សាសឌិទេសា ភត្តិតិ ឲទេកា` ឌីទិទេឃភ យឃ្សាសឌិទេសា ភត្តិតិ ឲទេកា` បន្ទាាឃ...ទេប... ឌិយុត្តិឃា...ទេប... សីហភាឌំ ភឌទេត្តា បទិសយទេន្លាតិសីឌិត្វា ភឌាយឹតិ ឲទេកា` ឌិសាទទេឌា ហុត្វា ភឌាយឹតិ ឲទេកា` បទំព្យាយំ បុច្ឆត្តីតិ ឲទេកា` បទំព្យាបុទេដ្ឋ ឌិស្សទេជ្ជឹតិ ឲទេកា` ឌិស្សជ្ជទេភភ បទស្ស ឌិត្តំ អាទាទេឆឹតិ ឲទេកា` ស្វត្វា ទេសាពន្ទាំ យន្ទាត្តីតិ ឲទេកា` ស្វត្វា ទេយ បសីឌត្តីតិ ឲទេកា` បសត្នាកាទំ កទេទាត្តីតិ ឲទេកា` ឃំ បឌិបត្តិ ទេឌទេសយិ, ពឆត្តាឃ បឌិបជ្ជត្តីតិ ឲទេកា` បឌិបត្នា ឆ យំ អាទាទេឆត្តីតិ ឲទេកា` ទ្ធតិ បុទិយាតំ ឌសត្នំ ឲទេកកស្ស – “បទិសាឃុ ឆ ភឌតី”តិ អាឌទេឃា ឌស ឌស បទិចាទា` ឲចំ ទេព ឌស បុទិយាតំ ឌសត្នំ បទិចាទចទេសភ សចំ បុទិយា ឆ ឌសាតិ ឌសាឌិកំ សីហភាឌសចំ ទេហាតិ` ទ្ធទេពា អន្ទាស្មិំ បភ សុទេត្ត ឲត្តកា សីហភាឌា ទុល្លកា, ទេពតិឌំ សុត្តំ យហាសីហភាឌត្តិ ទុច្ចតិ` ទ្ធតិ ភកចា “សីហភាឌំ ទេពា សយទេណា ទេកាពទេយា ភឌតិ, ពឆ្ហា ទេពា សុន្ទាាកាទេទ ភឌតី”តិ ឲចំ ចាឌាត្ ចាឌំ បឌិទេសទេឆត្វា ទ្ធឌាតិ បទិសតិ ភឌិពបុត្តា សីហភាឌំ ឌស្សទេត្តា “ឲកយិឌាហ”ត្តិអាឌិយាហ`

តិតិត្តិយបទិចាសកចាចល្លកា

៣០៣` ពត្ថ ពញ្ញ យំ អន្ទាពទេទា ពបញ្ហុចាទិតិ ពញ្ញ ទាឌកទេហ កិន្ទាត្សទេដ បន្ទាទេព ឌិហទេត្តិ យំ អន្ទាពទេទា ពបញ្ហុចាទិ តិទេក្រាទេឆា ភាយ បទិន្ទាាឌទេកា ` អឆិទេឌក្សទេច្ឆតិ ឌីទិទេឃភ បិបឌិក្សច្ឆភាឆិកាទេទ បទំព្យាបុច្ឆិ` ទ្ធឌំ ឃំ ពំ ភកចា កិន្ទាត្សទេដ យហាចិហាទេទ តិសិទេត្នា ក្លុដ្ឋទិកាឃ ទេឌចិឃា ក្លព្យទេភ តិសិត្នស្ស តិទេក្រាឆស្ស ឆ បទិន្ទាាឌកស្ស សត្នាភស្ស ឆ ក្លបិសកស្ស ឌិន្ទាាឃ ទេសាពឆាពុឃា កចាសល្លាបំ ស្វត្វា អាកាទេសភាកត្តា ទេពសំ សត្តិទេក បន្ទាាទេត្វ អាសទេភ តិសីឌិត្វា តិទេក្រាទេឆភ អឆិទេឌក្សច្ឆ បុដ្ឋបទំព្យាឌិស្សទេជ្ជសិ, ពំ សត្នាឃ ទុត្តំ` បទំ ឌិឃ យត្តាឃាតិ បទេយាឃ យត្តាឃ, អតិយហទេត្តទេភច បយាទេណាភាតិ អទេត្វា` ទេកា ហិ, ភទេត្តតិ ឌទេបត្វា អត្លតាលំ ឌិដ្ឋិកតិកំ អទេន្ទាា បណ្ឌិពឌាតិទេកា “ទេកា ភាយ ភកចទេពា ឆយុំ ស្វត្វា ភ អត្តយទេភា អស្សា”តិ ចឌតិ` លទេកឃ្យាហត្តិ ទ្ធឌំ ទេសា – “ឌិទំ ចព ទេយ អតិឃ្យាតិកបទេល្ល ទេឃាទេឌត្វា អត្តា កិលយិទេពា, ‘សុក្លភឌីតីទេទ ភ្សាឃិស្សាយឹ’តិ សយ្បទិចទេត្តទេត្តភ ឌិឃ ទុទេស ទេកាទេដ្ឋទេត្តភ ឌិឃ ភ ទេកាចិ អទេត្វា តិបុំាឌិទេពា` ហត្ថាហំ អត្តាតំ ទេឃាទេក ទេឃាទេឌស្សាយឹ”តិ ឌិទេត្តត្វា អាហ` អច ភកចា ទេឃា អទេភភ លត្លទេក តិតិត្តិយបទិចាទេសា បន្ទាាទេត្វា, ទេឃា អន្ទាតិតិត្តិយបុទេន្ទា សាយទេណាទក្សយិឃំ ឌិទេពា – “អហំ ភទេត្ត, ទ្ធត្វត្នាទេយា អន្ទាតិតិត្តិយបុទេន្ទា ទ្ធយស្មិំ ឆយុចិភទេយ អាកត្លាយិ ក្លុបសយ្បឌំ, ក្លាហំ, ភទេត្ត, សំឈំ ឆត្តាទេទា យាទេស បទិចាសំ ឃាចាយី”តិអាឌិភា (យហាច` បំ៩) ភទេយភ សយាឌិយិត្វា បទិចសតិ, ពំ សត្នាឃ – “ទេឃា ទេពា, កស្សប, អន្ទាតិតិត្តិយបុទេន្ទា”តិអាឌិយាហ`

៣០៤` ពត្ថ បន្ទាជ្ជត្តិ ឆឆភសិលិដ្ឋពាចទេសទេភច ទុត្តំ, អបទិចសិត្វាទេយច ហិ បន្ទាជ្ជំ លភតិ` ក្លុបសយ្បទត្តិទេកាភ បភ ភាតិកាទេលភ កាយប្បទេចសភាឌីតិ អដ្ឋ ចត្តាតិ បុទេទទេត្តភ បទិចសិតន្ទាំ` អាទទ្ធិត្វាតិ អដ្ឋ ចត្តបុទេណាភ ពុដ្ឋិត្វា, អឃទេយត្ថ សទេន្លបទេត្វា` ឌិត្វាទេពា

បរតេរ ហិតិ្វយបរិចារេរា រយត្តបិរោឌិកាយ ចិតយដ្ឋកឆាយំ បព្ទុជ្ជលត្ថកចណ្ណតាយ ច្ចុត្តតរយេត ទេចឌិតទេព្វា៍ អបិ ច ទេយត្វាតិ អបិ ច ទេយ ឲត្វ៍ បុក្កលទេចយត្តតា ចិឌិតាតិ បុក្កលភាគត្តំ ចិឌិតំ៍ “អយំ បុក្កទេលា បរិចារោរទេហា, អយំ ត បរិចារោរទេហា”តិ ព្ទាឌំ យឃ្យំាបិរោកដត្តិ ឌទេស្សតិ៍ ពទេតា ពាស្សទេបិ ចិទេត្តរិ – “អទេហា អច្ឆរិយំ ញុទ្ធរារាវត់, យត្វ ឲចំ ឈរិត្វា ទេកាទេដ្ឋត្វា ឃុត្តទេយច គណ្ឌត្តិ, អឃុត្តំ លទេដ្ឋត្តិ”តិ, ពទេតា រុដ្ឋពទិ បព្ទុជ្ជាយ រជ្ជាពុស្សារទេហា – “រទេច កទេត្ត”តិអាឌិយាហ៍

អឆ ទេលា កកចា ពស្ស ហិព្វុត្ថុត្តំ ចិឌិត្វា – “ត ពាស្សទេបិ បរិចារំ អទេហតី”តិ អព្ទាពទិ កិក្ខុ អាយទេត្តរិ – “ពន្ធ កិក្ខុ ពាស្សបំ តារាបេត្វា បព្ទុជ្ជទេឌត្វា អាទេតហី”តិ៍ ទេរា ពឆា ពត្វា តំ បព្ទុជ្ជទេឌត្វា កកចទេតា រត្តិកំ អាកយាររិ៍ កកចា តំ ពលាយទេជ្ជាតិរឹឌាទេបត្វា ឋ្ដបរយ្យាទេឌរិ៍ ទេពត ច្ចុត្តំ – “អលត្វ ទេលា អទេចទេលា ពាស្សទេបិ កកចទេតា រត្តិទេក បព្ទុជ្ជំ, អលត្វ ឋ្ដបរយ្យដ”ត្តិ៍ អចិទ្ទុបរយ្យទេត្តាតិ ឋ្ដបរយ្យទេត្តា ហុត្វា តចិរទេយច៍ ច្ទុបកទេដ្ឋាតិ ចត្វកាយកិលេរកាទេយហិ កាទេយត ទេចច ចិទេត្តត ច ច្ទុបកទេដ្ឋ៍ អប្បយទេត្តាតិ កយ្ឆដ្ឋាទេត រតិំ អចិឌហទេត្តា៍ អាតាបីតិ កាយិកទេចតរិកវទ្ទ្រាទេតត ចីរិយាតាទេបត អាតាបី៍ បហិតទេត្តាតិ កាទេយ ច ឌីចិទេត ច អតទេបក្ខតាយ ទេបរិតចិទេត្តា ចិស្សដ្ឋអត្តភាទេចា៍ យស្សត្វាយាតិ យស្ស អត្វាយ៍ ក្យលបុត្តាតិ អាចារក្យលបុត្តា៍ រម្ទទេចាតិ ទេហតុភាច ការទេណាតេច៍ ពឌត្តាទ្ទិ តំ អត្តាទិ៍ ព្រាហ្មចរិយបរិទេយាវាភត្តិ យក្កព្រាហ្មចរិយស្ស បរិទេយាវាភក្ខុតំ អរហត្តផលំ៍ ពស្ស ហិ អត្វាយ ក្យលបុត្តា បព្ទុជត្តិ៍ ឌិទេដ្ឋច ឌទេម្ទតិ ព្ទុយទ្ទិទេយច អត្តភាទេច៍ រយំ អភិព្ទា រច្ឆិកត្វាតិ អត្តតាទេយច បព្ទាយ បច្ចក្ខំ កត្វា, អបរប្បច្ចយំ កត្វាតិ អទេត្វ៍ ឋ្ដបរយ្យជ្ជ ចិហារីតិ បិបុលិត្វា រយ្យាទេឌត្វា ចិហារិ, ឲចំ ចិហទេត្តា ច ឃិណា ឌាតិ...ទេប... អព្ទុព្ទាររីតិ៍

ឲចយស្ស បច្ចទេចក្ខណក្ខុមិ ឌទេស្សត្វា អរហត្តតិក្យុដេត ទេឌរត់ ត់ដ្ឋាទេបតុំ “អព្ទាពទេរា ទេលា បតាយស្មា ពាស្សទេបិ អរហតំ អទេហារី”តិ ច្ចុត្តំ៍ ពត្វ អព្ទាពទេរាតិ ឲទេកា៍ អរហតត្តិ អរហត្ថាត់, កកចទេតា រាចកាត់ អរហត្ថាត់ អព្ទត្តទេរា អទេហារីតិ អយទេយត្វ អឌិប្បាទេយា៍ យំ យំ បត អត្តរត្តរា ត ច្ចុត្តំ, តំ តំ ពត្វ ពត្វ ច្ចុត្តត្វា បិរោកដទេយចាតិ៍

ព្ទុតិ រុយដ្ឋលចិលរិតិយា ឌីឈតិកាយដ្ឋកឆាយំ

យហារីហតាឌុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. ពោដ្ឋបាទសុត្តវណ្ណនា

ពោដ្ឋបាទបរិព្ពាជកវត្ថុវណ្ណនា

៤០៦. ឯវំ មេ សុត្តំ...បេ... សាវត្ថិយន្តិ ពោដ្ឋបាទសុត្តំ។ តត្រាយំ អបុព្ពបទវណ្ណនា។ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេតិ សាវត្ថិំ ឧបនិស្សាយ យោ ជេតស្ស កុមារស្ស វនេ អនាថបិណ្ឌិកេន គហបតិនា អារាមោ ការិតោ, តត្ថ វិហរតិ។ ពោដ្ឋបាទោ បរិព្ពាជកោតិ នាមេន ពោដ្ឋបាទោ នាម ឆន្នបរិព្ពាជកោ។ សោ កិរ គិហិកាលេ ព្រាហ្មណមហាសាលោ កាមេសុ អាទីនវំ ទិស្វា ចត្តាលីសកោដិបរិមាណំ ភោគក្ខន្ធំ បហាយ បព្ពជិត្វា តិត្ថិយានំ គណាចរិយោ ជាតោ។ សមយំ បវទន្តិ ឯត្ថាតិ សមយប្បវាទកោ, តស្មិំ កិរ ឋានេ ចង្កីតារុក្ខបោក្ខរសាតិប្បភុតយោ ព្រាហ្មណា និគណ្ឋអចេលកបរិព្ពាជកាទយោ ច បព្ពជិតា សន្និបតិត្វា អត្តនោ អត្តនោ សមយំ វទន្តិ កថេន្តិ ទីបេន្តិ, តស្មា សោ អារាមោ សមយប្បវាទកោតិ វុច្ចតិ។ ស្វេវ ច តិន្ទុកាចីរសង្ខាតាយ តិម្ពរូរុក្ខបន្តិយា បរិក្ខិត្តត្តា តិន្ទុកាចីរោ។ យស្មា បនេត្ថ បឋមំ ឯកាវ សាលា អហោសិ, បច្ឆា មហាបុញ្ញំ បរិព្ពាជកំ និស្សាយ ពហូ សាលា កតា។ តស្មា តមេវ ឯកំ សាលំ ឧបាទាយ លទ្ធនាមវសេន ឯកសាលកោតិ វុច្ចតិ។ មល្លិកាយ បន បសេនទិរញ្ញោ ទេវិយា ឧយ្យានភូតោ, សោ បុប្ផផលសម្បន្នោ អារាមោតិ កត្វា មល្លិកាយ អារាមោតិ សង្ខ្យំ គតោ។ តស្មិំ សមយប្បវាទកេ តិន្ទុកាចីរេ ឯកសាលកេ មល្លិកាយ អារាមេ។

បដិវសតីតិ និវាសផាសុតាយ វសតិ។ អថេកទិវសំ ភគវា បច្ចូសសមយេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បត្ថរិត្វា លោកំ បរិគ្គណ្ហន្តោ ញាណជាលស្ស អន្តោគតំ បរិព្ពាជកំ ទិស្វា – “អយំ ពោដ្ឋបាទោ មយ្ហំ ញាណជាលេ បញ្ញាយតិ, កិន្នុ ខោ ភវិស្សតី”តិ ឧបបរិក្ខន្តោ អទ្ទស – “អហំ អជ្ជ តត្ថ គមិស្សាមិ, អថ មំ ពោដ្ឋបាទោ និរោធញ្ច និរោធវុដ្ឋានញ្ច បុច្ឆិស្សតិ, តស្សាហំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន សំសន្ទិត្វា តទុភយំ កថេស្សាមិ, អថ សោ កតិបាហច្ចយេន ចិត្តំ ហត្ថិសារិបុត្តំ គហេត្វា មម សន្តិកំ អាគមិស្សតិ, តេសមហំ ធម្មំ ទេសេស្សាមិ, ទេសនាវសានេ ពោដ្ឋបាទោ មំ សរណំ គមិស្សតិ, ចិត្តោ ហត្ថិសារិបុត្តោ មម សន្តិកេ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណិស្សតី”តិ។ តតោ បាតោវ សរីរបដិជគ្គនំ កត្វា សុរត្តទុបដ្ដំ និវាសេត្វា វិជ្ជុលតាសទិសំ កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា យុគន្ធរបព្ពតំ បរិក្ខិបិត្វា ឋិតមហាមេឃំ វិយ មេឃវណ្ណំ បំសុកូលំ ឯកំសវរគតំ កត្វា បគ្គយ្ហ សេលមយបត្តំ វាមអំសកូដេ លគ្គេត្វា សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមីតិ សីហោ វិយ ហិមវន្តបាទា វិហារា និក្ខមិ។ ឥទមេតំ សន្ធាយ – “អថ ខោ ភគវា”តិអាទិ វុត្តំ។

៤០៧. ឯតទហោសីតិ នគរទ្វារសមីបំ គន្ត្វា អត្តនោ រុចិវសេន សូរិយំ ឱលោកេត្វា អតិប្បគាវមេវ ទិស្វា ឯវំ អហោសិ។ យំនូនាហន្តិ សំសយបរិទីបនោ វិយ និបាតោ, ពុទ្ធានញ្ច សំសយោ នាម នត្ថិ – “ឥទំ ករិស្សាម, ឥទំ ន ករិស្សាម, ឥមស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាម, ឥមស្ស ន ទេសេស្សាមា”តិ ឯវំ បរិវិតក្កបុព្ពភាគោ បនេស សព្ពពុទ្ធានំ លព្ភតិ។ តេនាហ – “យំនូនាហ”ន្តិ, យទិ បនាហន្តិ អត្ថោ។

៣០៧។ ឧទ្ធាជិតិយាតិ ឧន្និ ភគយាភាយ, ឯចំ ភគយាភាយ ចស្សា ឧន្ទិ គយភចេយត ឧទេន្ទា, ជិយាឃ បត្តឯចេយត យហា យទេ្ទាតិ ឧទ្ធាយទ្ទយហាយទ្ទាយ, តេយញ៉ាបរិព្វាជកានំ បិនេតាច ចុដ្ឋាយ គត្តត្តំ ភាយ ចេតិយចត្តំ ចា ទេទឹនចត្តំ ចា អាចទិឃុបញ្ញាយចត្តំ ចា ឃោគិនេយា យគយិកាទេរា ចា គត្តិ៍ តេគ តេ បិនេតាច ចុដ្ឋាយ ជាលិតាបេ គិយិគ្គា – “ព្ពុយស្ស ហត្ថោ សោកតោ, ព្ពុយស្ស បាទោ”តិ ឯចំ អញ្ញាយញ្ញាយស្ស ហត្តបិជាឌឹតិ ចា អារទ្ធ, ព្ពុត្តិបុរិយជារកជារិកាឌឹតំ ចណ្ហេ ចា, អញ្ញា ចា កាយស្សាគគចស្សាគាឌិចត្តំ អារទ្ធ គចំ យបុដ្ឋារេបត្តា អតុបុព្វេគ ទាឌកឆាឌិអភេកចិងំ តិទន្នាគកចំ គទេធត្តិ៍ តេគ ចុត្តំ – “ឧទ្ធាឌិតិយា ឧទ្ធាយទ្ទយហាយទ្ទាយ អភេកចិហិតំ តិទន្នាគកចំ គទេធត្តិយា”តិ៍

តទោ បេដ្ឋិបិនោ បរិព្វាជកោ តេ បរិព្វាជកេ ញ្ញទេលិកេត្ថា – “ព្ពទេ បរិព្វាជកា អតិចិយ អញ្ញាយញ្ញា អកាទចា, យឃញ្ញា យយណស្ស កោតយស្ស បិតុកាចនោ បដ្ឋាយ ឃុទិឃុក្កុយគេ ចខេទ្ធាបគគុបយា ខាតា, លិកយក្កាទោបិ គោ បរិហីគោ៍ យចេ បគិយំ ធាគំ យយណោ កោតយោ ចា កោតយស្ស យាចកោ ចា កិហិ ឧបដ្ឋាកោ ចា តស្ស អាកេទ្ធឃ្យ, អតិចិយ លខ្ពឹតយំ គចិស្សតិ, បរិយចេនាយោ តោ បគ បរិយចេដ្ឋកេស្សច ឧបរិ អាទោហតី”តិ ព្ពុតោឌិតោ ច ចិទេលិកេទ្ធា គកចត្តំ អទ្ធយ៍ តេគ ចុត្តំ – “អទ្ធយា តោ បេដ្ឋិបិនោ បរិព្វាជកោ...បេ... តុណ្ហីអហេឃុ”ន្តិ៍

៣០៨៍ តត្ត យល្លេបឹតិ យិក្ខេបេយិ, ចខ្ពយស្សា បដិទ្ធាគេយិ៍ យថា ឃុយណ្ហិតា ហោតិ, តថា តំ ធបេយិ៍ យថា ភាយ បរិយឌ្ឍិបជិយទេទ្ធា បុរិយោ ចខ្ពបដិទ្ធាគត្តំ គិចាយតំ យល្លេបតិ, បិទុបតំ យល្លេបតិ, ទខោកិណ្ហដ្ឋាគំ បុព្ហាតិ; ឯចយស្សា ចខ្ពបដិទ្ធាគត្តំ – “អប្បយទ្ទា ភោគ្តោ”តិ យិក្ខេបេទ្ធា យថា ឃុយណ្ហិតា ហោតិ, តថា តំ ធបេយឹតិ អតេ្ថា៍ អប្បយទ្ទកាមោតិ អប្បយទ្ទំ ព្ពុទ្ធតិ, ឯកោ តិឃីទតិ, ឯកោ តិដ្ឋតិ, គ កណយក្កណិកាយ យាបេតិ៍ ឧបយក្កមិតញ្ញំ យញ្ញេយ្យាតិ ព្ពុធាកត្តត្តំ យញ្ញេយ្យ៍ គស្មា បគេយ គកចតោ ឧបយក្កមគំ បច្ចាយឹយតីតិ? អត្តគោ ចុឌ្ឍិ បត្តយាគោ៍ បរិព្វាជកា កិរ ញុទ្ធេឃុ ចា ញុទ្ធយាចកេឃុ ចា អត្តគោ យគ្គិកំ អាកតេឃុ – “អខ្ព អយ្យាកំ យគ្គិកំ យយណោ កោតយោ អាកតោ, យាទិបុត្តោ អាកតោ, គ តោ បគ តេ ឃស្ស ចា តស្ស ចា យគ្គិកំ កទ្ធត្តិ, បស្សច អយ្យាកំ ឧត្តមភាច”ន្តិ អត្តគោ ឧបដ្ឋាកាគំ យគ្គិកេ អត្តាគំ ឧក្កិបត្តិ, ឧទេ្ធ ធាគេ ធបេត្តិ, គកចតោបិ ឧបដ្ឋាកេ គណ្ហិតុំ ចាឃយត្តិ៍ តេ កិរ គកចតោ ឧបដ្ឋាកេ ជិទ្វា ឯចំ ចគត្តិ – “តុយ្ហាកំ យត្ថា គចំ កោតយោបិ កោតយយាចកាបិ អយ្យាកំ យគ្គិកំ អាកច្ឆត្តិ, យឃំ អញ្ញាយញ្ញា យយក្កា៍ តុទេយ្យគ អទេយ្យអក្ខិហិបិ បស្សិតុំ គ ព្ពុច្ឆថ, យាឃឹចិកម្មំ គ កទោថ, កិំ ចោ អទេយ្យំ អបទទ្ធ”ន្តិ៍ អចេកទេច្ចុ យគុស្សា – “ញុទ្ធាបិ ឯតេយំ យគ្គិកំ កច្ឆត្តិ កិំ អយ្យាកំ”ន្តិ តទោ បដ្ឋាយ តេ ជិទ្វា គបុយខ្ពត្តិ៍ តុណ្ហីអហេឃុន្តិ បេដ្ឋិបិនំ បរិចាទេត្វា គិយិន្នា គិឃីជិឃុ៍

៣១០៍ ឃ្វាកតំ, ភន្តេតិ ឃុដ្ឋុ អាកមគំ, ភន្តេ, គកចតោ; គកចតិ ហិ តោ អាកតេ អាគទ្ធា ហោតិ, កតេ យោទកោតិ ជឹយតិ៍ ចិទស្សំ តោ, ភន្តេតិ កស្មា អាហ? កិំ គកចា បុព្វេបិ តត្ត កតបុព្វោតិ, គ កតបុព្វោ៍ យគុស្សាគំ បគ – “កុហិំ កច្ឆថ, កុតោ អាកតត្ថ, កិំ យគ្គុព្យូហត្ថ, ចិទស្សំ អាកតត្ថា”តិ ឯចយាគេយោ បិយយមុទាចាទោ ហោតិ, តស្មា ឯចយាហ៍ ឯចញ្ញា បគ ចត្វា គ យាគចេទ្ធា ហុត្វា គិឃីជិ, ឧដ្ឋាយាយគា គកចតោ បចុក្កុគយាកាយិ៍ គកចត្តញ្ញិឧបាកតំ ជិស្វា អាយគេគ អគិយត្តេទ្ធា ចា អបចិតិ អកទោទ្ធា ចា ឌុល្លកោ៍ គស្មា? ឧទ្ធាកុលិគតាយ៍ អយំ ហិ បរិព្វាជកោ អត្តគោ គិយិន្នាយគំ បគេឃាឌេត្វា គកចត្តំ អាយគេគ គិយេត្តេទ្ធា – “គិឃីទតុ, ភន្តេ, គកចា

ឥទមាសនំ បញ្ញត្ត”ន្តិ អាហ។ អន្តរាកថា វិប្បកតាតិ និសិន្នានំ វោ អាទិតោ បដ្ឋាយ យាវ មមាគមនំ, ឯតស្មិំ អន្តរេ កា នាម កថា វិប្បកតា, មមាគមនបច្ចយា កតមា កថា បរិយន្តំ ន គតា, វទថ, យាវ តំ បរិយន្តំ នេត្វា ទេមីតិ សព្ពញ្ញុបវារណំ បវារេសិ។ អថ បរិព្វាជកោ – “និរត្ថកកថា ឯសា និស្សារា វដ្ដសន្និស្សិតា, ន តុម្ហាកំ បុរតោ វត្តព្ពតំ អរហតី”តិ ទីបេន្តោ “តិដ្ឋតេសា, ភន្តេ”តិអាទិមាហ។

អភិសញ្ញានិរោធកថាវណ្ណនា

៤០៦. តិដ្ឋតេសា, ភន្តេតិ សចេ ភគវា សោតុកាមោ ភវិស្សតិ, បច្ឆាបេសា កថា ន ទុល្លភា ភវិស្សតិ, អម្ហាកំ បនិមាយ កថាយ អត្ថោ នត្ថិ។ ភគវតោ បនាគមនំ លភិត្វា មយំ អញ្ញទេវ សុការណំ សុណិស្សាមាតិ ទីបេតិ។ តតោ តំ សុណន្តោ – “បុរិមានិ, ភន្តេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ កោតូហលសាលាយន្តិ កោតូហលសាលា នាម បច្ចេកសាលា នត្ថិ។ យត្ថ បន នានាតិត្ថិយា សមណព្រាហ្មណា នានាវិធំ កថំ បវត្តេន្តិ, សា ពហូនំ – “អយំ កិំ វទតិ, អយំ កិំ វទតី”តិ កោតូហលុប្បត្តិដ្ឋានតោ កោតូហលសាលាតិ វុច្ចតិ។ អភិសញ្ញានិរោធេតិ ឯត្ថ អភីតិ ឧបសគ្គមត្តំ។ សញ្ញានិរោធេតិ ចិត្តនិរោធេ, ខណិកនិរោធេ កថា ឧប្បន្នាតិ អត្ថោ។ ឥទំ បន តស្សា ឧប្បត្តិការណំ។ យទា កិរ ភគវា ជាតកំ វា កថេតិ, សិក្ខាបទំ វា បញ្ញបេតិ តទា សកលជម្ពុទីបេ ភគវតោ កិត្តិឃោសោ បត្ថរតិ, តិត្ថិយា តំ សុត្វា – “ភវំ កិរ គោតមោ បុព្ពចរិយំ កថេសិ, មយំ កិំ ន សក្កោម តាទិសំ កិញ្ចិ កថេតុ”ន្តិ ភគវតោ បដិភាគកិរិយំ ករោន្តា ឯកំ ភវន្តរសមយំ កថេន្តិ – “ភវំ គោតមោ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេសិ, មយំ កិំ ន សក្កោម បញ្ញបេតុ”ន្តិ អត្តនោ សាវកានំ កិញ្ចិទេវ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេន្តិ។ តទា បន ភគវា អដ្ឋវិធបរិសមជ្ឈេ និសីទិត្វា និរោធកថំ កថេសិ។ តិត្ថិយា តំ សុត្វា – “ភវំ កិរ គោតមោ និរោធំ នាម កថេសិ, មយម្បិ តំ កថេស្សាមា”តិ សន្និបតិត្វា កថយិំសុ។ តេន វុត្តំ – “អភិសញ្ញានិរោធេ កថា ឧទបាទី”តិ។

តត្រេកច្ចេតិ តេសុ ឯកច្ចេ។ បុរិមោ ចេត្ថ យាយំ ពាហិរេ តិត្ថាយតនេ បព្ពជិតោ ចិត្តប្បវត្តិយំ ទោសំ ទិស្វា អចិត្តកភាវោ សន្តោតិ សមាបត្តិំ ភាវេត្វា ឥតោ ចុតោ បញ្ច កប្បសតានិ អសញ្ញីភវេ ឋត្វា បុន ឥធ ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស សញ្ញុប្បាទេ ច និរោធេ ច ហេតុំ អបស្សន្តោ – អហេតូ អប្បច្ចយាតិ អាហ។

ទុតិយោ តំ និសេធេត្វា មិគសិង្គតាបសស្ស អសញ្ញកភាវំ គហេត្វា – “ឧបេតិបិ អបេតិបី”តិ អាហ។ មិគសិង្គតាបសោ កិរ អត្តន្តបោ ឃោរតបោ បរមធិតិន្ទ្រិយោ អហោសិ។ តស្ស សីលតេជេន សក្កវិមានំ ឧណ្ហំ អហោសិ។ សក្កោ ទេវរាជា “សក្កដ្ឋានំ នុ ខោ តាបសោ បត្ថេតី”តិ អលម្ពុសំ នាម ទេវកញ្ញំ – ‘តាបសស្ស តបំ ភិន្ទិត្វា ឯហី’តិ បេសេសិ។ សា តត្ថ គតា។ តាបសោ បឋមទិវសេ តំ ទិស្វាវ បលាយិត្វា បណ្ណសាលំ បាវិសិ។ ទុតិយទិវសេ កាមច្ឆន្ទនីវរណេន ភគ្គោ តំ ហត្ថេ អគ្គហេសិ, សោ តេន ទិព្វផស្សេន ផុដ្ឋោ វិសញ្ញី ហុត្វា តិណ្ណំ សំវច្ឆរានំ អច្ចយេន សញ្ញំ បដិលភិ។ តំ សោ ទិដ្ឋិគតិកោ – “តិណ្ណំ សំវច្ឆរានំ អច្ចយេន និរោធា វុដ្ឋិតោ”តិ មញ្ញមានោ ឯវមាហ។

ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᨷᨿᩮᩣᨣᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩏᨷᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᩋᨷᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩦᨷᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᩥᨠᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᩴ ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩦᩈᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨾᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨷᩩᨶ ᨷᨠᨲᩥᨽᩣᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩮᩣ – “ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᨴᩣᩈᩦᨶᩴ ᨾᨴᨶᩥᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᨽᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨿᨠ᩠ᨡᨴᩣᩈᩥᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᨻ᩠ᨻᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩮᩅᨲᩩᨷᩉᩣᩁᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᨿ᩠ᨿ ᩑᨠᩴ ᩈᩩᩁᩣᨷᩣᨲᩥᩴ ᨷᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣ ᨷᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩮᩣ – “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩈᨾᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨷᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨

ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨷᩮᩣᨭ᩠ᨮᨷᩣᨴᩮᩣ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᨲᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ “ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨠᨳᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣ ᩅᩥᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᩑᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨧ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨻᩉᩩᨶᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨬᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨶᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨵ ᩋᨽᩅᩥᩔ ‘ᩋᨿᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨶ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨴᩦᨷᩈᩉᩔᩴ ᩅᩥᨿ ᩏᨩ᩠ᨩᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᨷᩣᨠᨭᩴ ᩋᨠᩁᩥᩔᩣ”ᨲᩥ ᨴᩈᨻᩃᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩪᨶᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩔᩁᨱᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨷᩣᨲᨴ᩠ᩅᨿᩴ, ᨲᩮᨶ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩔᩁᨱᨲ᩠ᨳᩔ ᨴᩦᨷᨶᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩪᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩪᨶ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᩩᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨶᩥᨷᩩᨱᩮᩣ ᨨᩮᨠᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩪᨶ ᨠᨳᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩪᨶ ᨠᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨷᨠᨲᨬ᩠ᨬᩪᨲᩥ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩅᩈᩥᨲᩣᨿ ᨷᨠᨲᩥᩴ ᩈᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨷᨠᨲᨬ᩠ᨬᩪ᪨ ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᩮᩣᨭ᩠ᨮᨷᩣᨴᩮᩣ “ᩍᨾᩴ ᨠᨳᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨾ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨩᩣᨶᩣᨳ, ᨠᨳᩮᨳ ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨲᨲᩕ ᨷᩮᩣᨭ᩠ᨮᨷᩣᨴᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

ᩋᩉᩮᨲᩩᨠᩈᨬ᩠ᨬᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪑᪑᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲᩕᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨷᩁᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥᨿᩮᩅ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩴ, ᨡᩃᩥᨲᩴᨿᩮᩅ ᨷᨠ᩠ᨡᩃᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩉᩮᨲᩪ ᩈᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩮᨲᩩᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣᨷᩥ ᨠᩣᩁᨱᩔᩮᩅ ᨶᩣᨾᩴ, ᩈᨠᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩑᨠᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩑᨠᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪓᪑᪒᪨ᨠᩣ ᨧ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧᩣᨲᩥ ᨠᨳᩣ ᨧ ᩈᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩮᨶ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᩋᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨵᩥᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩉᩮᨲᩩᨠᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨴᩦᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩦᨷᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᨮᨾᩴ ᨲᩣᩅ ᩈᩦᩃᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩍᨵ ᨷᩮᩣᨭ᩠ᨮᨷᩣᨴ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᩅ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᩁᩪᨷᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ, ᨲᨲᩥᨿᩣ ᨷᨶ “ᩋᨿᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨷᩮᩣᨭ᩠ᨮᨷᩣᨴ ᨿᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨴᩮᩅᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩅᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᩣᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩥᨠᩁᩣᨣᩮᩣᨷᩥ ᩋᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᩣᨾᨧᩣᩁᩮᩣᨷᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩥᨠᩁᩣᨣᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᩪᩉᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩋᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᩣᨾᨧᩣᩁᩮᩣ ᨷᨶ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩔ ᨿᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ

កាមសញ្ញាតិ តស្ស បឋមជ្ឈានសមង្គិនោ យា បុព្ពេ ឧប្បន្នបុព្ពាយ កាមសញ្ញាយ សទិសត្តា បុរិមា កាមសញ្ញាតិ វុច្ចេយ្យ, សា និរុជ្ឈតិ, អនុប្បន្នា ច នុប្បជ្ជតីតិ អត្ថោ។

វិវេកជបីតិសុខសុខុមសច្ចសញ្ញីយេវ តស្មិំ សមយេ ហោតីតិ តស្មិំ បឋមជ្ឈានសមយេ វិវេកជបីតិសុខសង្ខាតា សុខុមសញ្ញា សច្ចា ហោតិ, ភូតា ហោតីតិ អត្ថោ។ អថ វា កាមច្ឆន្ទាទិឱឡារិកង្គប្បហានវសេន សុខុមា ច សា ភូតតាយ សច្ចា ច សញ្ញាតិ សុខុមសច្ចសញ្ញា, វិវេកជេហិ បីតិសុខេហិ សម្បយុត្តា សុខុមសច្ចសញ្ញាតិ វិវេកជបីតិសុខសុខុមសច្ចសញ្ញា សា អស្ស អត្ថីតិ វិវេកជបីតិសុខសុខុមសច្ចសញ្ញីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ ឯស នយោ សព្វត្ថ។ ឯវម្បិ សិក្ខាតិ ឯត្ថ យស្មា បឋមជ្ឈានំ សមាបជ្ជន្តោ អធិដ្ឋហន្តោ, វុដ្ឋហន្តោ ច សិក្ខតិ, តស្មា តំ ឯវំ សិក្ខិតព្វតោ សិក្ខាតិ វុច្ចតិ។ តេនាបិ សិក្ខាសង្ខាតេន បឋមជ្ឈានេន ឯវំ ឯកា វិវេកជបីតិសុខសុខុមសច្ចសញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឯកា កាមសញ្ញា និរុជ្ឈតីតិ អត្ថោ។ អយំ សិក្ខាតិ ភគវា អវោចាតិ អយំ បឋមជ្ឈានសង្ខាតា ឯកា សិក្ខាតិ, ភគវា អាហ។ ឯតេនុបាយេន សព្វត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

យស្មា បន អដ្ឋសមាបត្តិយា អគ្គតោ សម្មសនំ ញាណន្តិយេវ ហោតិ, សាវកេសុ សារិបុត្តសទិសានម្បិ នត្ថិ, កាលិបតោ សម្មសនំយេវ បន សាវកានំ ហោតិ, ឋានត្តា “សញ្ញា សញ្ញា”តិ, ឯវំ អគ្គតោ សម្មសនំ ឧទ្ធដំ។ តស្មា អាកិញ្ចញ្ញាយតនបរិយន្តេយេវ សញ្ញំ ទស្សេត្វា បុន តទេវ សញ្ញគ្គន្តិ ទស្សេតុំ “យតោ ខោ បោដ្ឋបាទ...បេ... សញ្ញគ្គំ ផុសតី”តិ អាហ។

៣០៣។ តត្ថ យតោ ខោ បោដ្ឋបាទ ភិក្ខូតិ យោ នាម បោដ្ឋបាទ ភិក្ខុ។ ឥធ សកសញ្ញី ហោតីតិ ឥធ សាសនេ សកសញ្ញី ហោតិ, អយមេវ វា បាឋោ, អត្តនោ បឋមជ្ឈានសញ្ញាយ សញ្ញវា ហោតីតិ អត្ថោ។ សោ តតោ អមុត្រ តតោ អមុត្រាតិ សោ ភិក្ខុ តតោ បឋមជ្ឈានតោ អមុត្រ ទុតិយជ្ឈានេ, តតោបិ អមុត្រ តតិយជ្ឈានេតិ ឯវំ តាយ តាយ ឈានសញ្ញាយ សកសញ្ញី សកសញ្ញី ហុត្វា អនុបុព្ពេន សញ្ញគ្គំ ផុសតិ។ សញ្ញគ្គន្តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ វុច្ចតិ។ កស្មា? លោកិយានំ កិច្ចការកសមាបត្តីនំ អគ្គត្តា។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយញ្ហិ ឋត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនម្បិ និរោធម្បិ សមាបជ្ជន្តិ។ ឥតិ សា លោកិយានំ កិច្ចការកសមាបត្តីនំ អគ្គត្តា សញ្ញគ្គន្តិ វុច្ចតិ, តំ ផុសតិ បាបុណាតីតិ អត្ថោ។

ឥទានិ អភិសញ្ញានិរោធំ ទស្សេតុំ “តស្ស សញ្ញគ្គេ ឋិតស្សា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ចេតេយ្យំ, អភិសង្ខរេយ្យន្តិ បទទ្វយេ ច ឈានំ សមាបជ្ជន្តោ ចេតេតិ នាម, បុនប្បុនំ កប្បេតីតិ អត្ថោ។ ឧបរិសមាបត្តិអត្ថាយ និកន្តិំ ករោន្តោ អភិសង្ខរោតិ នាម។ ឥមា ច មេ សញ្ញា និរុជ្ឈេយ្យុន្តិ ឥមា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា និរុជ្ឈេយ្យុំ។ អញ្ញា ច ឱឡារិកាតិ អញ្ញា ច ឱឡារិកា ភវង្គសញ្ញា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ។ សោ ន ចេវ ចេតេតិ ន អភិសង្ខរោតីតិ ឯត្ថ កាមំ ចេស ចេតេន្តោវ ន ចេតេតិ, អភិសង្ខរោន្តោវ នាភិសង្ខរោតិ។ យស្ស ភិក្ខុនោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនតោ វុដ្ឋាយ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិត្វា “ឯកំ ទ្វេ ចិត្តវារេ ឋស្សាមី”តិ អាភោគសមន្នាហារោ នត្ថិ។ ឧបរិនិរោធសមាបត្តត្ថាយ ឯវ បន អាភោគសមន្នាហារោ អត្ថិ, ស្វាយមត្ថោ បុត្តឃរាចិក្ខណេន ទីបេតព្វោ។

បិតុធនមជេដ្ឋក កិរ គត្វា បច្ឆាកាលេ បុត្តស្ស ធនំ ហោតិ, តតោ បណីតំ ភោជនំ អាទាយ អាសនសាលំ អាគតំ ទហរំ ថេរោ – “យថាបោ បិណ្ឌបាតោ កុតោ អាគតោ”តិ បុច្ឆិ។ សោ “អមុកស្ស ធនតោ”តិ លទ្ធធនមេវ អាចិក្ខិ។ យេន បកស្ស បិតុធនមជេដ្ឋក គតោបិ អាគតោបិ តត្ថ អាហារកោបិ ភត្តំ តត្ថ អាសនសាលា វិយ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ ទដ្ឋព្វា, បិតុធនំ វិយ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ, បុត្តធនំ វិយ និរោធសមាបត្តិ, អាសនសាលាយ ឋត្វា បិតុធនំ អមនសិការិត្វា បុត្តធនាចិក្ខណំ វិយ អាកិញ្ចញ្ញាយតនតោ វុដ្ឋាយ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិត្វា “ឯកំ ទ្វេ ចិត្តវារេ ឋស្សាមី”តិ បិតុធនំ អមនសិការិត្វាន ឧបរិនិរោធសមាបត្តត្ថាយ មនសិការោ, ឯវមេវ ចេតេន្តោវ ន ចេតេតិ, អភិសង្ខរោន្តោវ នាភិសង្ខរោតិ។ តា ចេវ សញ្ញាតិ តា វេទនាសញ្ញា និរុជ្ឈន្តិ។ អញ្ញា ចាតិ អញ្ញា ច ឱឡារិកា សុខុមសញ្ញា ឧប្បជ្ជន្តិ។ សោ និរោធំ ផុសតីតិ សោ ឯវំ បដិបន្នោ ភិក្ខុ សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ផុសតិ ចិត្តំ បដិលភតិ។

អនុបុព្វាភិសញ្ញានិរោធសម្បជានសមាបត្តីតិ ឯត្ថ អភីតិ ឧបសគ្គមត្តំ, សម្បជានបទំ និរោធបទេន អន្តរិកំ កត្វា វុត្តំ។ អនុបដិបាដិយា សម្បជានសញ្ញានិរោធសមាបត្តីតិ អយំ បនេត្ថ អត្ថោ។ តត្រាបិ សម្បជានសញ្ញានិរោធសមាបត្តីតិ សម្បជានន្តស្ស អន្តេ សញ្ញានិរោធសមាបត្តិ សម្បជានន្តស្ស វា បណ្ឌិតស្ស ភិក្ខុនោ សញ្ញានិរោធសមាបត្តីតិ អយំ វិសេសត្ថោ។

ឋានាតិ ឋានំ ឋត្វា និរោធសមាបត្តិកថា កថេតព្វា។ សា បនេសា សព្វាការេន វិសុទ្ធិមគ្គេ បញ្ញាភាវនានិសំសាធិការេ កថិតា, តស្មា តត្ថ កថិតនយេន គហេតព្វា។

ឯវំ ភគវា បោដ្ឋបាទស្ស បរិព្វាជកស្ស និរោធកថំ កថេត្វា – អថ តំ តាទិសាយ កថាយ អញ្ញត្ថ អភាវំ បដិជានាបេតុំ “តំ កិំ មញ្ញសី”តិអាទិមាហ។ បរិព្វាជកោបិ “ភគវា អជ្ជ តុយ្ហំ កថំ ឧបេត្វា ន មយា ឯវរូបិ កថា សុតបុព្វា”តិ បដិជានន្តោ, “នោ ហេតំ ភន្តេ”តិ វត្វា បុន សក្កច្ចំ ភគវតោ កថាយ ឧគ្គហិតភាវំ ទស្សេន្តោ “ឯវំ ខោ អហំ ភន្តេ”តិអាទិមាហ។ អថស្ស ភគវា “សុគ្គហិតំ តយា”តិ អនុជានន្តោ “ឯវំ បោដ្ឋបាទា”តិ អាហ។

៣១៣. អថ បរិព្វាជកោ “ភគវតា ‘អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សញ្ញគ្គ’ន្តិ វុត្តំ, ឯកមេវ នុ ខោ សញ្ញគ្គំ, ឧទាហុ អញ្ញេសុបិ សមាបត្តីសុបិ សញ្ញគ្គំ អត្ថី”តិ ចិន្តេត្វា តមត្ថំ បុច្ឆន្តោ “ឯកញ្ញេវ នុ ខោ”តិអាទិមាហ។ ភគវាបិស្ស វិស្សជ្ជេសិ។ តត្ថ បុថុបីតិ ពហូនិបិ។ យថា យថា ខោ, បោដ្ឋបាទ, និរោធំ ផុសតីតិ បឋវីកសិណាទីសុ យេន យេន កសិណេន, បឋមជ្ឈានាទីនំ វា យេន យេន ឈានេន។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – សចេ ហិ បឋវីកសិណេន ករណភូតេន បឋវីកសិណសមាបត្តិំ ឯកវារំ សមាបជ្ជន្តោ បុរិមសញ្ញានិរោធំ ផុសតិ ឯកំ សញ្ញគ្គំ, អថ ទ្វេ វារេ, តយោ វារេ, វារសតំ, វារសហស្សំ, វារសតសហស្សំ វា សមាបជ្ជន្តោ បុរិមសញ្ញានិរោធំ ផុសតិ, សតសហស្សំ សញ្ញគ្គានិ។ ឯស នយោ សេសកសិណេសុ។ ឈានេសុបិ សចេ បឋមជ្ឈានេន ករណភូតេន ឯកវារំ បុរិមសញ្ញានិរោធំ ផុសតិ ឯកំ សញ្ញគ្គំ។ អថ ទ្វេ វារេ, តយោ វារេ, វារសតំ, វារសហស្សំ, វារសតសហស្សំ វា បុរិមសញ្ញានិរោធំ ផុសតិ, សតសហស្សំ សញ្ញគ្គានិ។ ឯស នយោ សេសជ្ឈានសមាបត្តីសុបិ។ ឥតិ ឯកវារំ សមាបជ្ជនវសេន វា សព្វម្បិ សញ្ញាណលក្ខណេន សង្គហេត្វា វា ឯកំ សញ្ញគ្គំ ហោតិ, អបរាបរំ

សមាបជ្ជនវសេន ញាហុនិ។

៤១៧។ សញ្ញា នុ ខោ, ភន្តេតិ ភន្តេ និរោធសមាបជ្ជកស្ស ភិក្ខុនោ “សញ្ញា នុ ខោ បឋមំ ឧប្បជ្ជតី”តិ បុច្ឆតិ។ តស្ស ភគវា “សញ្ញា ខោ, បោដ្ឋបាទា”តិ ព្យាកាសិ។ តត្ថ សញ្ញាតិ ឈានសញ្ញា។ ញាណន្តិ វិបស្សនាញាណំ។ អបរោ នយោ, សញ្ញាតិ វិបស្សនាសញ្ញា។ ញាណន្តិ មគ្គញាណំ។ អបរោ នយោ, សញ្ញាតិ មគ្គសញ្ញា។ ញាណន្តិ ផលញាណំ។ តិបិដកមហាសិវត្ថេរោ បនាហ –

កិំ ឥមេ កិញ្ច ភណន្តិ, បោដ្ឋបាទោ ហេដ្ឋា ភគវន្តំ និរោធំ បុច្ឆិ, ឥទានិ និរោធា វុដ្ឋានំ បុច្ឆន្តោ “ភគវា និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស កិំ បឋមំ អរហត្តផលសញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ, ឧទាហុ បច្ចវេក្ខណញាណ”ន្តិ វទតិ។ អថស្ស ភគវា យស្មា ផលសញ្ញា បឋមំ ឧប្បជ្ជតិ, បច្ឆា បច្ចវេក្ខណញាណំ។ តស្មា “សញ្ញា ខោ បោដ្ឋបាទា”តិ អាហ។ តត្ថ សញ្ញុប្បាទាតិ អរហត្តផលសញ្ញាយ ឧប្បាទា, បច្ឆា “ឥទំ អរហត្តផល”ន្តិ ឯវំ បច្ចវេក្ខណញាណុប្បាទោ ហោតិ។ ឥទប្បច្ចយា កិរ មេតិ ផលសមាធិសញ្ញាបច្ចយា កិរ មយ្ហំ បច្ចវេក្ខណញាណំ ឧប្បន្នន្តិ។

សញ្ញាអត្តកថាវណ្ណនា

៤១៨។ ឥទានិ បរិព្វាជកោ យថា នាម គាមសូករោ គន្ធោទកេន ន្ហាបេត្វា គន្ធេហិ អនុលិម្បិត្វា មាលំ បិឡន្ធិត្វា សិរិសយនេ អារោបិតោបិ សុខំ ន វិន្ទតិ, វេគេន គូថដ្ឋានមេវ គន្ត្វា សុខំ វិន្ទតិ។ ឯវមេវ ភគវតា សណ្ហសុខុមតិលក្ខណព្ភាហតាយ ទេសនាយ ន្ហាបិតវិលិត្តមណ្ឌិតោបិ និរោធកថាសិរិសយនំ អារោបិតោបិ តត្ថ សុខំ ន វិន្ទន្តោ គូថដ្ឋានសទិសំ អត្តនោ លទ្ធិំ គហេត្វា តមេវ បុច្ឆន្តោ “សញ្ញា នុ ខោ, ភន្តេ, បុរិសស្ស អត្តា”តិអាទិមាហ។ អថស្សានុមតិំ គហេត្វា ព្យាកាតុកាមោ ភគវា – “កំ បន ត្វ”ន្តិអាទិមាហ។ តតោ សោ “អរូបី អត្តា”តិ ឯវំ លទ្ធិកោ សមានោបិ “ភគវា ទេសនាយ សុកុសលោ, សោ មេ អាទិតោវ លទ្ធិំ មា វិទ្ធំសេតូ”តិ ចិន្តេត្វា អត្តនោ លទ្ធិំ បរិហរន្តោ “ឱឡារិកំ ខោ”តិអាទិមាហ។ អថស្ស ភគវា តត្ថ ទោសំ ទស្សេន្តោ “ឱឡារិកោ ច ហិ តេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឯវំ សន្តន្តិ ឯវំ សន្តេ។ ភុម្មត្ថេ ហិ ឯតំ ឧបយោគវចនំ។ ឯវំ សន្តំ អត្តានំ បច្ចាគច្ឆតោ តវាតិ អយំ វា ឯត្ថ អត្ថោ។ ចតុន្នំ ខន្ធានំ ឯកុប្បាទេកនិរោធត្តា កិញ្ចាបិ យា សញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ, សាវ និរុជ្ឈតិ។ អបរាបរំ ឧបាទាយ បន “អញ្ញា ច សញ្ញា ឧប្បជ្ជន្តិ, អញ្ញា ច សញ្ញា និរុជ្ឈន្តី”តិ វុត្តំ។

៤១៩-៤២០។ ឥទានិ អញ្ញំ លទ្ធិំ ទស្សេន្តោ – “មនោមយំ ខោ អហំ, ភន្តេ”តិអាទិំ វត្វា តត្រាបិ ទោសេ ទិន្នេ យថា នាម ឧម្មត្តកោ យាវស្ស សញ្ញា នប្បតិដ្ឋាតិ, តាវ អញ្ញំ គហេត្វា អញ្ញំ វិស្សជ្ជេតិ, សញ្ញាបតិដ្ឋានកាលេ បន វត្តព្ពមេវ វទតិ, ឯវមេវ អញ្ញំ គហេត្វា អញ្ញំ វិស្សជ្ជេត្វា ឥទានិ អត្តនោ លទ្ធិមេវ វទន្តោ “អរូបី ខោ”តិអាទិមាហ។ តត្រាបិ យស្មា សោ សញ្ញាយ ឧប្បាទនិរោធំ ឥច្ឆតិ, អត្តានំ បន សស្សតំ មញ្ញតិ។ តស្មា តទេវស្ស ទោសំ ទស្សេន្តោ ភគវា “ឯវំ សន្តម្បី”តិអាទិមាហ។ តតោ បរិព្វាជកោ មិច្ឆាទស្សនេន អភិភូតត្តា ភគវតា វុច្ចមានម្បិ តំ នានត្តំ អជានន្តោ “សក្កា បនេតំ, ភន្តេ, មយា”តិអាទិមាហ។ អថស្ស ភគវា យស្មា

សោ សញ្ញាយ ឧប្បាទនិរោធំ បស្សន្តោបិ សញ្ញាយមំ អត្តានំ និច្ចមេវ មញ្ញតិ។ តស្មា "ទុជ្ជានំ ខោ"តិអាទិមាហ។

តត្រាយំ សង្ខេបត្ថោ – តវ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញា ខន្តិ, អញ្ញា រុចិ, អញ្ញថាយេវ តេ ទស្សនំ បវត្តំ, អញ្ញទេវ ច តេ ខមតិ ចេវ រុច្ចតិ ច, អញ្ញត្រ ច តេ អាយោគោ, អញ្ញិស្សាយេវ បដិបត្តិយា យុត្តបយុត្តតា, អញ្ញត្ថ ច តេ អាចរិយកំ, អញ្ញស្មិំ តិត្ថាយតនេ អាចរិយភាវោ។ តេន តយា ទុជ្ជានំ អញ្ញទិដ្ឋិកេន អញ្ញខន្តិកេន អញ្ញរុចិកេន អញ្ញត្រាយោគេន អញ្ញត្រាចរិយកេន ទុជ្ជានំ ឯតន្តិ។ អថ បរិព្វាជកោ – "សញ្ញា វា បុរិសស្ស អត្តា ហោតុ, អញ្ញា វា សញ្ញា, តំ សស្សតាទិ ភាវមស្ស បុច្ឆិស្ស"ន្តិ បុន "កិំ បន ភន្តេ"តិអាទិមាហ។

តត្ថ លោកោតិ អត្តានំ សន្ធាយ វទតិ។ ន ហេតំ បោដ្ឋបាទ អត្ថសំហិតន្តិ បោដ្ឋបាទ ឯតំ ទិដ្ឋិគតំ ន ឥធលោកបរលោកអត្ថនិស្សិតំ, ន អត្តត្ថបរត្ថនិស្សិតំ។ ន ធម្មសំហិតន្តិ ន នវលោកុត្តរធម្មនិស្សិតំ។ នាទិព្រហ្មចរិយកន្តិ សិក្ខត្តយសង្ខាតស្ស សាសនព្រហ្មចរិយស្ស ន អាទិមត្តំ, អធិសីលសិក្ខាមត្តម្បិ ន ហោតិ។ ន និព្ពិទាយាតិ សំសារវដ្ដេ និព្ពិន្ទនត្ថាយ ន សំវត្តតិ។ នវិរាគាយាតិ វដ្ដវិរាគត្ថាយ ន សំវត្តតិ។ ន និរោធាយាតិ វដ្ដស្ស និរោធករណត្ថាយ ន សំវត្តតិ។ ន ឧបសមាយាតិ វដ្ដស្ស វូបសមនត្ថាយ ន សំវត្តតិ។ ន អភិញ្ញាយាតិ វដ្ដាភិជាននាយ បច្ចក្ខកិរិយាយ ន សំវត្តតិ។ ន សម្ពោធាយាតិ វដ្ដសម្ពុជ្ឈនត្ថាយ ន សំវត្តតិ។ ន និព្ពានាយាតិ អមតនិព្ពានស្ស បច្ចក្ខកិរិយាយ ន សំវត្តតិ។

ឥទំ ទុក្ខន្តិអាទីសុ តណ្ហំ ឋបេត្វា តេភូមកា បញ្ចក្ខន្ធា ទុក្ខំ, តស្សេវ ទុក្ខស្ស បភាវកតោ សប្បច្ចយា តណ្ហា ទុក្ខសមុទយោតិ, ឧភិន្នំ អប្បវត្តិ ទុក្ខនិរោធោតិ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថា ព្យាកតន្តិ អត្ថោ។ ឥច្ចស្ស បន វត្វា ភគវា "ឯតស្ស បរិព្វាជកស្ស មគ្គបាតុភាវោ វា ផលសច្ឆិកិរិយា វា នត្ថិ, មយ្ហញ្ច កិលមថោ ហោតី"តិ ចិន្តេត្វា តុណ្ហី អហោសិ។ បរិព្វាជកោបិ តំ អាការំ ញត្វា ភគវតោ គមនកាលំ អារោចេន្តោ វិយ "ឯវមេត"ន្តិអាទិមាហ។

១៦០· វាចាសន្និតោទកេនាតិ វចនបតោទេន។ សញ្ជម្ភរិមកំសូតិ សញ្ជម្ភរិតំ និរន្តរំ ផុដំ អកំសុ, ឧបរិ វិជ្ឈិំសូតិ វុត្តំ ហោតិ។ ភូតន្តិ សភាវតោ វិជ្ជមានំ។ តច្ឆំ, តថន្តិ តស្សេវ វេវចនំ។ ធម្មដ្ឋិតតន្តិ នវលោកុត្តរធម្មេសុ ឋិតសភាវំ។ ធម្មនិយាមតន្តិ លោកុត្តរធម្មនិយាមតំ។ ពុទ្ធានញ្ហិ ចតុសច្ចវិនិមុត្តា កថា នាម នត្ថិ។ តស្មា សា ឯទិសា ហោតិ។

ចិត្តហត្ថិសារិបុត្តបោដ្ឋបាទវត្ថុវណ្ណនា

១៦១· ចិត្តោ ច ហត្ថិសារិបុត្តោតិ សោ កិរ សាវត្ថិយំ ហត្ថិអាចរិយស្ស បុត្តោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជិត្វា តីណិ បិដកានិ ឧគ្គហេត្វា សុខុមេសុ អត្ថន្តរេសុ កុសលោ អហោសិ, បុព្ពេ កតបាបកម្មវសេន បន សត្តវារេ វិព្ភមិត្វា គិហី ជាតោ។ កស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធស្ស កិរ សាសនេ ទ្វេ សហាយកា អហេសុំ, អញ្ញមញ្ញំ សមគ្គា ឯកតោវ សជ្ឈាយន្តិ។ តេសុ ឯកោ អនភិរតោ គិហិភាវេ ចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា ឥតរស្ស អារោចេសិ។ សោ គិហិភាវេ អាទីនវំ បព្ពជ្ជាយ អានិសំសំ ទស្សេត្វា តំ ឱវទិ។ សោ តំ សុត្វា អភិរមិត្វា បុនេកទិវសំ តាទិសេ ចិត្តេ

ឧប្បន្នេ តំ ឯតទវោច “មយ្ហំអាវុសោ ឯវរូបំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ទយាហំ បត្តចីវរំ វិព្ភមិស្សាមី’តិ”។ សោ បត្តចីវរលោភេន តស្ស គិហិភាវេ អានិសំសំ ទស្សេត្វា បព្ពជ្ជាយ អាទីនវំ កថេសិ។ អថស្ស តំ សុត្វាវ គិហិភាវតោ ចិត្តំ វិរជ្ជិត្វា បព្ពជ្ជាយមេវ អភិរមិ។ ឯវមេវ តថា សីលវន្តស្ស ភិក្ខុនោ គិហិភាវេ អានិសំសកថាយ កថិតត្តា ញសានិ ឆ វារេ វិព្ភមិត្វា សត្តមេ វារេ បព្ពជិតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស, មហាកោដ្ឋិកត្ថេរស្ស ច អភិធម្មកថំ កថេន្តានំ អន្តរន្តរា កថំ ឱបាតេតិ។ អថ នំ មហាកោដ្ឋិកត្ថេរោ អបសាទេតិ។ សោ មហាសាវកស្ស កថិតេ បតិដ្ឋាតុំ អសក្កោន្តោ វិព្ភមិត្វា គិហិ ជាតោ។ បោដ្ឋបាទស្ស បនាយំ គិហិសហាយកោ ហោតិ។ តស្មា វិព្ភមិត្វា ទ្វីហតីហច្ចយេន បោដ្ឋបាទស្ស សន្តិកំ គតោ។ អថ នំ សោ ទិស្វា “សម្ម កិំ តយា កតំ, ឯវរូបស្ស នាម សត្ថុ សាសនា អបសក្កន្តោសិ, ឯហិ បព្ពជិតុំ វដ្ដតី”តិ តំ គហេត្វា ភគវតោ សន្តិកំ អាគមាសិ។ តេន វុត្តំ “ចិត្តោ ច ហត្ថិសារិបុត្តោ បោដ្ឋបាទោ ច បរិព្ពាជកោ”តិ។

៣១១។ អន្ធាតិ បញ្ញាចក្ខុនោ នត្ថិតាយ អន្ធា, តស្សេវ អភាវេន អចក្ខុកា។ ត្វំយេវ ឯកោ ចក្ខុមាតិ សុភាសិតទុព្ភាសិតជាននកភាវេន បញ្ញាចក្ខុនា ចក្ខុមា។ ឯកំសិកាតិ ឯកកោដ្ឋាសា។ បញ្ញត្តាតិ ឋបិតា។ អនេកំសិកាតិ ន ឯកកោដ្ឋាសា ឯកេនេវ កោដ្ឋាសេន សស្សតាតិ វា អសស្សតាតិ វា ន វុត្តាតិ អត្ថោ។

ឯកំសិកធម្មវណ្ណនា

៣១៣-៣១៤។ សន្តិ បោដ្ឋបាទាតិ ឥទំ ភគវា កស្មា អារភិ? ពាហិរកេហិ បញ្ញាបិតនិដ្ឋាយ អនិយ្យានិកភាវទស្សនត្ថំ។ សន្តិ ហិ តិត្ថិយា យថា ភគវា អមតំ និព្វានំ, ឯវំ អត្តនោ អត្តនោ សមយេ លោកថូបិកាទិវសេន និដ្ឋំ បញ្ញបេន្តិ, សា ច ន និយ្យានិកា។ យថា បញ្ញត្តា ហុត្វា ន និយ្យាតិ ន គច្ឆតិ, អញ្ញទត្ថុ បណ្ឌិតេហិ បដិក្ខិត្តា និវត្តតិ, តំ ទស្សេតុំ ភគវា ឧបមាហ។ តត្ថ ឯកន្តសុខំ លោកំ ជានំ បស្សន្តិ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ ឯកន្តសុខោ លោកោ បច្ឆិមាទីសុ ច អញ្ញតរាយាតិ ឯវំ ជានន្តា ឯវំ បស្សន្តា វិហរថ។ ទិដ្ឋបុព្វាតិ សោ តស្មិំ លោកេ មនុស្សានំ សរីរសណ្ឋានាទីហីតិ។ អប្បាដិហីរកតន្តិ អប្បាដិហីរកំ បដិហរណវិរហិតំ, អនិយ្យានិកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

៣១៤-៣១៥។ ជនបទកល្យាណីតិ ជនបទេ អញ្ញាហិ ឥត្ថីហិ វណ្ណសណ្ឋានវិលាសាកប្បាទីហិ អសទិសា។

តយោអត្តបដិលាភវណ្ណនា

៣១៦។ ឯវំ ភគវា បរេសំ និដ្ឋាយ អនិយ្យានិកត្តំ ទស្សេត្វា អត្តនោ និដ្ឋាយ និយ្យានិកភាវំ ទស្សេតុំ “តយោ ខោ មេ បោដ្ឋបាទា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អត្តបដិលាភោតិ អត្តភាវបដិលាភោ, ឯត្ថ ច ភគវា តីហិ អត្តភាវបដិលាភេហិ តយោ ភវេ ទស្សេតិ។ ឱឡារិកត្តភាវបដិលាភេន អវីចិតោ បដ្ឋាយ បរនិម្មិតវសវត្តិបរិយោសានំ កាមភវំ ទស្សេតិ។ មនោមយអត្តភាវបដិលាភេន បឋមជ្ឈានភូមិតោ បដ្ឋាយ អកនិដ្ឋព្រហ្មលោកបរិយោសានំ រូបភវំ ទស្សេតិ។ អរូបអត្តភាវបដិលាភេន

អាការានត្ញាណតតៀហូលេក្រទតា បឌ្ឍាយ ភេចសញ្ញាភាសញ្ញាណតតៀហូលេកបរិយោសានំ អនុបគចំ ឥរេស្សសិ៍ សំកិលេសិកា ឆយ្ញា ភាយ ក្ខាគស អកុសលចិត្តុប្បាគា៍ ចេទាតារិយា ឆយ្ញា ភាយ សបឆចិបស្សតា៍

១៦៨៍បញ្ញាបារិបូរិ វេបុល្លត្តត្តំ យក្កបញ្ញាផលបញ្ញានំ បារិបូរិឡោច ចិបុលភាចឡោ៍ បិយុជ្ជត្តិ តទុណបីតិ៍ បីតីតិ ពលចតុឌ្ឌិ៍ កិំ ចុត្តំ ហោតិ? យំ អចោតុយ្យើសយំ អកិញ្ញា សន្ធិកត្វា ឧបសយ្ជ ចិហិរតី”តិ, តត្ថ តស្ស ឲចំ ចិហរតោ តំ បរិយោខ្លឡោច កចិស្សតិ, បីតិ ច ភាយកាយបស្សទ្ធិ ច សតិ ច ស្វុបដ្ឋិតា ឧត្តយតោលាឡោ សុខោ ច ចិហារោ៍ សន្តចិហារេសុ ច អឃរេច ចិហារោ “សុខោ”តិ ចត្តំ ឃុត្តោ “ឧបសន្តោ បរយេឆុរោ”តិ៍ តត្ថ បឆយល្លានេត បរិយោខ្លាគយោ លបិ ឆយ្ញា លព្ភត្តិ, ទុតិយល្លានេត ទុត្តលបីតិសន្តាតំ បរិយោខ្លំ តិចត្តតិ, សេសា បញ្ញា លព្ភត្តិ៍ តតិយេ បីតិ តិចត្តតិ, សេសា ចត្តារោ លព្ភត្តិ៍ តថា ចតុត្ថេ៍ ខ្ចូយេសុ ចត្តុសុ ឈោនេសុ សយ្យោគសុត្តេ សុឌ្ឍចិបស្សតា បិគណ្ណានយេច លពិតំ៍ បិសាខិកសុត្តេ ចតុហិ យក្កេហិ សទ្ធិំ ចិបស្សតា លពិតា៍ គសុត្តរសុត្តេ ចតុត្ណ្ណានិកផលសយាបត្តិ លពិតា៍ ខ្ចូយស្មិំ បេដ្ឋបិគសុត្តេ បរិយោខ្លំ បីតិចេចចភយេច លត្វា ទុតិយល្លានិកផលសយាបត្តិភាយ លពិតាតិ ចេទិតព្ពោ៍

១៦៩-១៧០៍អយំ ចា ឧសាតិ ឲត្ថ ចា សក្ខោ ចិភាចភត្វោ ហោតិ៍ អយំ ឧសាតិ ឲចំ ចិភាចេត្វា បកាសេត្វា ឰាណេរេឃ្ជាយ៍ យថាបរេ “ឲកត្តសុលំ អត្តានំ សខ្ញាភាថា”តិ បុឌ្ឍា “ឧតា”តិ ចគត្តិ, ត ឲចំ ចគាយាតិ អត្ថោ៍ សប្បាទិហិរកតត្តិ សប្បាទិហរលំ, តិឃ្យានិកត្តិ អត្ថោ៍ យោឈោ ហោតីតិ តុឆ្ឋា ហោតិ, តត្ថិ ឧសា តស្មិំ សយេឃតិ អធិប្បាយោ៍ សឆ្ចា ហោតីតិ ក្វុតា ហោតិ, ឧស្វច តស្មិំ សយេឃ សឆ្ចា ហោតីតិ អត្ថោ៍ ឲត្ថ បភាយំ ចិទេត្តា អត្តនោ អសព្ពញ្ញុតាយ តយោ អត្តបដិលិកេ កេឆត្វា អត្តបដិលិកោ ភាយ បញ្ញាត្តិយត្តំ ឲតត្តិ ឧឌ្ឍទិត្តំ ភាសក្លិ, អត្តបដិលិកោ ឧត្វច តិឃ្យាតេសិ៍ អឆស្ស ភកចា ទុបិគយោ ចេត្ថ ឆយ្ញា, អត្តបដិលិកោតិ បត ភាយយត្តយេតំ, តេសុ តេសុ ទុបិឌីសុ សតិ ឲចទុបិ ចោហារោ ហោត្តីតិ ឥស្សេតុការយោ តស្សេច លធំ កហេត្វា ភាយបញ្ញាត្តិចសេត តិឃ្យាតត្តំ “ឃស្មិំ ចិត្តុ សយេឃ”តិអាទិយាហ៍

១៧១៍ ឲចឡោ បត ចត្វា បដិបុឆ្ឆិត្វា ចិតឃតត្តំ បុត “សចេ តំ, ចិត្ត, ឲចំ បុឆ្ឆេយ្យុ”ត្តិអាទិយាហ ៍ តត្ថ ឧឃា ឧយ អហេសិ អតីតោ អត្តបដិលិកោ , ឧស្វច ឧយ អត្តបដិលិកោ, តស្មិំ សយេឃ សឆ្ចា អហេសិ, យោឈោ អភាកេតា យោឈោ បច្ចុប្បន្នោតិ ឲត្ថ តាច ខ្ចូយយត្តំ ឥស្សេតិ – ឃស្មា ឧឃ ឧត អតីតា ឆយ្ញា, ឧត ឲតរហិ តត្ថិ, អហេសុត្តិ បត សង្ខ្យាកតា, តស្មា ឧសាបិ ឧយ អត្តបដិលិកោ តស្មិំ ឃេច សយេឃ សឆ្ចា អហេសិ៍ អភាកតបច្ចុប្បន្នានំ បត ឆយ្ញានំ តគា អភាចា តស្មិំ សយេឃ “យោឈោ អភាកេតា, យោឈោ បច្ចុប្បន្នោ”តិ, ឲចំ អត្ថេតា ភាយយត្តយេច អត្តបដិលិកំ បដិខាភាតិ៍ អភាកតបច្ចុប្បន្នោសុបិ ឲសេច ភយោ៍

១៧២-១៧៣៍ អឆ កកចា តស្ស ឰាណេរេលាត សទ្ធិំ អត្តនោ ឰាណេរលំ សំសន្ទិត្តំ “ឲចមេច ខោ ចិត្តា”តិអាទីតិ ចត្វា បុត ឧបយូតោ តយត្តំ សាគឆត្តោ “សេឃ្យថាបិ ចិត្ត កចា លីរ”ត្តិអាទិយាហ៍ តៀតាយំ សខ្លេបត្ថោ, ឃថា កចា លីរំ, លីរាទីហិ ច ឥធិអាទីតិ ភចត្តិ, តត្ថ ឃស្មិំ សយេឃ លីរំ ហោតិ, ត តស្មិំ សយេឃ ឥធីតិ ចា តចតីតាឌីសុ ចា អញ្ញាតរត្តិ សង្ខ្យាតិទុត្តិ ភាយំ ចោហារំ កច្ឆតិ៍ កស្មា? ឃេ ឆយ្យេ ឧបាទាយ ឥធីតិអាទិ ចោហារោ ហោត្តិ, តេសំ អភាចា៍ អឆ ខោ លីរំ ឧត្វច តស្មិំ សយេឃ សង្ខ្យាកច្ឆតិ៍ កស្មា? ឃេ ឆយ្យេ ឧបាទាយ លីរត្តិ សង្ខ្យា តិទុត្តិ

ກາຍໍ ເວາຫາເຣາ ເຫາຕິ, ເຕນໍ ກາຈາຕິ. ຈຸນ ກເຍາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຄຸຍາ ເທາ ຂິຕ຺ວາຕິ ອູຊ຺ອາທິເກາ ອຕ຺ຕປຏິລາເພາ ຄຸຕິ ຈ ຍເກາຍເຍາ ອຕ຺ຕປຏິລາເພາ ຄຸຕິ ຈ ອຣູເປາ ອຕ຺ຕປຏິລາເພາ ຄຸຕິ ຈ ຄຸຍາ ເທາ ຂິຕ຺ວ ເລາກສມ຺ມຸຕ຺ຕາ ເລາເກ ສມ຺ມຸຕ຺ຕາຍຕ຺ຕກາຕິ ສຍທ຺ຘາຕຍຕ຺ຕກາຕິ ວຕາຕິ. ຕຖາ ເລາກນິຣຸຕ຺ຕິຍຕ຺ຕກາຕິ ວຈນປຖຍຕ຺ຕກາຕິ ເວາຫາຣຍຕ຺ຕກາຕິ ນາມປຓ຺ຓຕ຺ຕິຍຕ຺ຕກາຕິ ວຕາຕີຕິ. ວຸຈ຺ຈ ຫກວາ ເຫຕ຺ຖາ ຕເຍາ ອຕ຺ຕປຏິລາເພ ກເຖຕ຺ວາ ຄຸຕານິ ສມ຺ມຸເຍຕໍ ເວາຫາຣຍຕ຺ຕກນ຺ຕິ ວທຕິ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ປຣມຕ຺ເຖນ ສເຕ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສຸຎ຺ເຎາ ຕຸເຈ຺ຉາ ວຸນ ເລາເກາ.

ພຸທ຺ທານໍ ປນ ເທ຺ວ ກຖາ ສມ຺ມຸຕິກຖາ ຈ ປຣມຕ຺ຖກຖາ ຈ. ຕຕ຺ຖ “ສເຕ຺ຕາ ເປາເສາ ເທເວາ ພ຺ຣຫ຺ມາ”ຕິອາທິກາ “ສມ຺ມຸຕິກຖາ” ນາມ. “ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂມນຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘາ ຘາຕຸເຍາ ອາຍຕນານິ ສຕິປຏ຺ຐານາ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ”ຕິອາທິກາ ປຣມຕ຺ຖກຖາ ນາມ. ຕຕ຺ຖ ເຍາ ສມ຺ມຸຕິເທສນາຍ “ສເຕ຺ຕາ”ຕິ ວາ “ເປາເສາ”ຕິ ວາ “ເທເວາ”ຕິ ວາ “ພ຺ຣຫ຺ມາ”ຕິ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຊານິຕ຺ວາ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ນິຍ຺ຍາຕຸໍ ອຣຫຕ຺ຕຊຍຄ຺ຄາຫໍ ຄເຫຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ຕສ຺ສ ຠຄວາ ອາທິເຕາວ “ສເຕ຺ຕາ”ຕິ ວາ “ເປາເສາ”ຕິ ວາ “ເທເວາ”ຕິ ວາ “ພ຺ຣຫ຺ມາ”ຕິ ວາ ກເຖຕິ, ເຍາ ປຣມຕ຺ຖເທສນາຍ “ອນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ວາ “ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ວາຕິອາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ສຸຕ຺ວາ ວິຊານິຕ຺ວາ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ນິຍ຺ຍາຕຸໍ ອຣຫຕ຺ຕຊຍຄ຺ຄາຫໍ ຄເຫຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ຕສ຺ສ “ອນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ວາ “ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ວາຕິອາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣເມວ ກເຖຕິ. ຕຖາ ສມ຺ມຸຕິກຖາຍ ພຸຊ຺ຌນກສຕ຺ຕສ຺ສາປິ ນ ປຐມໍ ປຣມຕ຺ຖກຖໍ ກເຖຕິ. ສມ຺ມຸຕິກຖາຍ ປນ ເພາເຘຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປຣມຕ຺ຖກຖໍ ກເຖຕິ. ປຣມຕ຺ຖກຖາຍ ພຸຊ຺ຌນກສຕ຺ຕສ຺ສາປິ ນ ປຐມໍ ສມ຺ມຸຕິກຖໍ ກເຖຕິ. ປຣມຕ຺ຖກຖາຍ ປນ ເພາເຘຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສມ຺ມຸຕິກຖໍ ກເຖຕິ. ປກຕິຍາ ປນ ປຐມເມວ ປຣມຕ຺ຖກຖໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ ເທສນາ ລູຂາການາ ເຫາຕິ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ທາ ປຐມໍ ສມ຺ມຸຕິກຖໍ ກເຖຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປຣມຕ຺ຖກຖໍ ກເຖນ຺ຕິ. ສມ຺ມຸຕິກຖໍ ກເຖນ຺ຕາປິ ສຈ຺ຈເມວ ສຠາວເມວ ອມຸສາວ ກເຖນ຺ຕິ. ປຣມຕ຺ຖກຖໍ ກເຖນ຺ຕາປິ ສຈ຺ຈເມວ ສຠາວເມວ ອມຸສາວ ກເຖນ຺ຕິ.

ທຸເວ ສຈ຺ຈານິ ອກ຺ຂາສິ, ສມ຺ພຸເທ຺ຘາ ວທຕໍ ວເຣາ;

ສມ຺ມຸຕິໍ ປຣມຕ຺ຖຎ຺ຈ, ຕຕິຍໍ ນູປລພ຺ຠຕິ.

ສງ຺ເກຕວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ເລາກສມ຺ມຸຕິກາຣຓໍ;

ປຣມຕ຺ຖວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ຘມ຺ມານໍ ຠູຕລກ຺ຂຓນ຺ຕິ.

ຍາຫິ ຕຖາຄເຕາ ເວາຫຣຕິ ອປຣາມສນ຺ຕິ ຍາຫິ ເລາກສມ຺ມຸຕ຺ຕາຫິ ເລາກນິຣຸຕ຺ຕີຫິ ຕຖາຄເຕາ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິປຣາມາສານໍ ອຠາວາ ອປຣາມສເນ຺ຕາ ເວາຫຣຕີຕິ ເທສນໍ ວິນິວເຏ຺ຏຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນ ນິຏ຺ຐເປສິ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖເມວາຕິ.

ອິຕິ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍາ ທີຆນິກາຍຏ຺ຐກຖາຍໍ

ᩮᨸᨴᩘᨸᨠᩈ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᨧᩃ᩠ᩃᨽᩣ ᨠᩥᨴᩥᩘᨲᩣ᩼

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០។ សុភសុត្តវណ្ណនា

សុភមាណវកវត្ថុវណ្ណនា

៤៤៤។ ឯវំ មេ សុតំ...បេ... សាវត្ថិយន្តិ សុភសុត្តំ។ តត្រាយំ អនុត្តានបទវណ្ណនា។ អចិរបរិនិព្ពុតេ ភគវតីតិ អចិរំ បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ, បរិនិព្ពានតោ ឧទ្ធំ មាសមត្តេ កាលេ។ និទានវណ្ណនាយំ វុត្តនយេនេវ ភគវតោ បត្តចីវរំ អាទាយ អាគន្ត្វា ខីរវិរេចនំ បិវិត្វា វិហារេ និសិន្នទិវសំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ តោទេយ្យបុត្តោតិ តោទេយ្យព្រាហ្មណស្ស បុត្តោ, សោ កិរ សាវត្ថិយា អវិទូរេ តុទិគាមោ នាម អត្ថិ, តស្ស អធិបតិត្តា តោទេយ្យោតិ សង្ខ្យំ គតោ។ មហទ្ធនោ បន ហោតិ បញ្ចចត្តាលីសកោដិវិភវោ, បរមមច្ឆរី – “ទទតោ ភោគានំ អបរិក្ខយោ នាម នត្ថី”តិ ចិន្តេត្វា កស្សចិ កិញ្ចិ ន ទេតិ, បុត្តម្បិ អាហ –

“អញ្ជនានំ ខយំ ទិស្វា, វម្មិកានញ្ច សញ្ចយំ;

មធូនញ្ច សមាហារំ, បណ្ឌិតោ ឃរមាវសេ”តិ។

ឯវំ អទានមេវ សិក្ខាបេត្វា កាយស្ស ភេទា តស្មិំយេវ ឃរេ សុនខោ ហុត្វា និព្ពត្តោ។ សុភោ តំ សុនខំ អតិវិយ បិយាយតិ។ អត្តនោ ភុញ្ជនកភត្តំយេវ ភោជេតិ, ឧក្ខិបិត្វា វរសយនេ សយាបេតិ។ អថ ភគវា ឯកទិវសំ និក្ខន្តេ មាណវេ តំ ឃរំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ សុនខោ ភគវន្តំ ទិស្វា ភុក្ការំ ករោន្តោ ភគវតោ សមីបំ គតោ។ តតោ នំ ភគវា អវោច “តោទេយ្យ ត្វំ បុព្ពេបិ មំ ‘ភោ, ភោ’តិ បរិភវិត្វា សុនខោ ជាតោ, ឥទានិបិ ភុក្ការំ កត្វា អវីចិំ គមិស្សសី”តិ។ សុនខោ តំ វចនំ សុត្វា វិប្បដិសារី ហុត្វា ឧទ្ធនន្តរេ ឆារិកាយ និបន្នោ, មនុស្សា តំ ឧក្ខិបិត្វា សយនេ សយាបេតុំ នាសក្ខិំសុ។

សុភោ អាគន្ត្វា “កេនាយំ សុនខោ សយនា ឱរោបិតោ”តិ អាហ។ មនុស្សា “ន កេនចី”តិ វត្វា តំ បវត្តិំ អារោចេសុំ។ មាណវោ សុត្វា “មម បិតា ព្រហ្មលោកេ និព្ពត្តោ, សមណោ បន គោតមោ មម បិតរំ សុនខំ ករោតិ, យំ កិញ្ចិ ឯស មុខារូឡ្ហំ ភាសតី”តិ កុជ្ឈិត្វា ភគវន្តំ មុសាវាទេន និគ្គហេតុកាមោ វិហារំ គន្ត្វា តំ បវត្តិំ បុច្ឆិ។ ភគវា តស្ស តថេវ វត្វា អវិសំវាទនត្ថំ អាហ – “អត្ថិ បន តេ, មាណវ, បិតរា ន អក្ខាតំ ធន”ន្តិ។ អត្ថិ, ភោ គោតម, សតសហស្សគ្ឃនិកា សុវណ្ណមាលា, សតសហស្សគ្ឃនិកា សុវណ្ណបាទុកា, សតសហស្សគ្ឃនិកា សុវណ្ណបាតិ, សតសហស្សញ្ច កហាបណន្តិ។ គច្ឆ តំ សុនខំ អប្បោទកបាយាសំ ភោជេត្វា សយនេ អារោបេត្វា ឦសកំ និទ្ទំ ឱក្កន្តកាលេ បុច្ឆ, សព្ពំ តេ អាចិក្ខិស្សតិ, អថ នំ ជានេយ្យាសិ – “បិតា មេ ឯសោ”តិ។ សោ តថា អកាសិ។ សុនខោ សព្ពំ អាចិក្ខិ, តទា នំ – “បិតា មេ”តិ ញត្វា ភគវតិ បសន្នចិត្តោ ហុត្វា ភគវន្តំ ចុទ្ទស បញ្ហេ បុច្ឆិត្វា វិស្សជ្ជនបរិយោសានេ ភគវន្តំ សរណំ គតោ, តំ សន្ធាយ វុត្តំ “សុភោ មាណវោ តោទេយ្យបុត្តោ”តិ។ សាវត្ថិយំ បដិវសតីតិ អត្តនោ ភោគគាមតោ អាគន្ត្វា វសតិ។

᪓᪓᪔-᪓᪓᪖᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨾᩣᨱᩅᨠᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ “ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ, ᨣᩮᩉᩴ ᩋᩣᨣᨲᩴᨿᩮᩅ ᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩑᨠᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨠᩘ᩠ᨡᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨾᩣᨱᩅᨠᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩣᨻᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᨽᩣᨣᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨿᩣ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᩁᩥᨿᩣᨷᨳᩮ ᩋᨿᨷᨭ᩠ᨭᩮᨶ ᩋᩣᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩋᨽᩣᩅᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩣᨲᩘ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨨᨩᩦᩅᩥᨲᨠᩁᩮᩣ ᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩋᨽᩣᩅᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩮᩅ ᨧ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᩁᩩᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩮ ᨻᩃᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩉᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᨬ᩠ᨧ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨾᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈᨿᨶᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩍᩁᩥᨿᩣᨷᨳᩮᩈᩩ ᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩔ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩈᩩᨽᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

᪓᪓᪗᪨ ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᨿᨬ᩠ᨧ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨵᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈ᩠ᩅᩮ ᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩮ ᨻᩃᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩮᩅ ᨹᩁᩥᩔᨲᩥ, ᨣᨾᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨳᩮᨲᩴ ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᨣᨾᨶᨠᩣᩁᨱᩈᨾᩅᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩈᨾᨿᨬ᩠ᨧ ᩏᨷᨵᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ – “ᩋᨷᩥ ᩑᩅ ᨶᩣᨾ ᩈ᩠ᩅᩮ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪓᪓᪘᪨ ᨧᩮᨲᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩥᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩮᨲᨠᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩮᨶ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨴᩈᨻᩃᩔ ᨽᩮᩣ ᨠᩣᨿ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨠᩥᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ᪨ ᩋᨷᩥ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴᨿᩮᩅ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ, ᩈᨴᩮᩅᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨾᩉᩣᨩᩣᨶᩥ, ᨠᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩁᨱᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩔᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᩁ ᩈᩮᩣ ᩈᨴᩮᩅᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨠᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨾᨶ᩠ᨴᩁᩣᨩᩣ ᩃᨧ᩠ᨨᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨾᩁᨱᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᩉᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨷᩦᨲᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᩅᩈᩣᨶᩮ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨

ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᩮᩣᨲᩥ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᩮᩣ, ᨶ ᨴᩪᩁᨧᩣᩁᩦ᪨ ᨶ ᩅᩥᨾᩩᨡᨲᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨾᩦᨷᨧᩣᩁᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᨷᨴᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩈᩮᩣ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ? ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᩑᩅᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ “ᨿᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩈᩥ, ᨲᩮ ᨲᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨶᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩈᨧᩮ ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨩᩣᨶᩥᩔᨲᩥ, ᩉᨶ᩠ᨴ ᨶᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ”ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨

᪓᪓᪙᪨ ᩋᨳᩔ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩦᩉᩥ ᨷᩥᨭᨠᩣᨶᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩈᩘ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨾᩣᨱᩅᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᨳᩥᨲᩴ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ – “ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪔᪐-᪓᪔᪑᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᨶ “ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔᩣ”ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩔᩥᨲᩮᩈᩩ ᨷᩩᨶ “ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ, ᨽᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥ

ឲពេកក់ បុដ្ឋំ ឆេទោបិស្ស ញុទ្ធុប្បាទំ ឥស្សេត្វា ពត្តិឆយុំ ឥឆេសេត្តា អត្ថុក្កយេត កាចតា ចុត្តតេឃេតេច សត្ថុំ ចិស្សេឌ្ឍសិំ ពត្វ អត្ថិឆេចេត្វ ក្តុត្តិរិកាលិឃត្តិ ឲត្វ កាចេតា សាសេត ត ឃិលយេច សាទោ, ពេកចលេឡ្យាតំ បតិដ្ឋាយត្តុយេច ហោតិំ ឍ្តតា ក្តុត្តិ បត អញ្ញាយ្យិ កត្តុត្តំ អត្ថិ ឃេចាតិ ឥស្សុឃិំ ឍ្តតា ពាហិទ្ធាតិ ញុទ្ធសាសភតោ ពាហិទ្ធា

សយាឝិក្ខុឞចណ្ណតា

៣៤៨: កឆព្វា, យាណច, កិក្ខ ញ្តត្រិឃេយសុ ក្យុត្តក្ខារោ ហោតីតិ ញ្តឆយាឃស្វា អាភេត្ថ “កពយោ បត សោ, កោ អាតត្ថ, អរិឃោ សយាឝិក្ខេត្ថ”តិ ឲចំ សយាឝិក្ខត្ថ បុដ្ឋោបិ ឃេ ពេ “ឃិលសយ្យេត្វា ញ្តត្រិឃេយសុ ក្យុត្តក្ខារោ សតិសយ្យឌេឡ្ហាត សយត្វាកោតា សត្តុឋ្ឋា”តិ ឲចំ ឃិលិតត្តុទិ ញ្តត្រិឃសិចទោឥឃោ ឃិលសយាឝិភិ អត្តុទេ ក្កិត្តយ្យិ ក្តុបការកឆយ្យា ក្តុដ្ឋា, ពេ តិដ្ឋិសិត្វា សយាឝិក្ខត្ថិ ឥស្សេត្យុការយោ អាទកំ ឲត្វ ច ទុបញ្ញាភាតេច អាកពាភិ, ត អទុបញ្ញាភាភិ, អាតេត្វា បត ឌិបេតញ្ញាភិំ ចត្យុញ្ញ្យាតេត ហិ អសក្កហិតា អទុបសយាបត្តិ តាយ តត្តិឃេចំ

៣៤៩-៣៥០: អត្ថិ ឆេចេត្វ ក្តុត្តិរិកាលិឃត្តិ ឲត្វ កាចេតា សាសេត ត ចិពេត្តកក្កតាយត្តុកេតេច បរិឃោសាភប្បត្តិ តាយ អត្ថិ, ញ្តតាបិ ក្តុត្តិ បត អញ្ញា កត្តុត្តំ អត្ថិ ឃេចាតិ ឥស្សុតិំ តត្តិ ឆេចេត្វ ក្តុត្តិរិកាលិឃត្តិ ឲត្វ កាចេតា សាសេត ញ្តតា ក្តុត្តិ កាពត្តុំ តាយ តត្តិឃេច, អទហត្តុបរិឃោសាភញ្ញិកាចេតា សាសភត្តិ ឥស្សុតិំ ឃេសំ សត្តុត្វ ក្តុត្តាតត្វយេចាតិំ

ញ្តតិ ស្សុយក្កលចិលិសិតិឃា ឌិឈតិកាឃដ្ឋកឆាឃំ

ស្សុកស្សុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១. កេវដ្ដសុត្តវណ្ណនា

កេវដ្ដគហបតិបុត្តវត្ថុវណ្ណនា

៤៨១. ឯវំ មេ សុតំ…បេ… នាឡន្ទាយន្តិ កេវដ្ដសុត្តំ។ តត្រាយំ អបុព្ពបទវណ្ណនា។ បាវារិកម្ពវនេតិ បាវារិកស្ស អម្ពវនេ។ កេវដ្ដោតិ ឥទំ តស្ស គហបតិបុត្តស្ស នាមំ។ សោ កិរ ចត្តាលីសកោដិធនោ គហបតិមហាសាលោ អតិវិយ សទ្ធោ បសន្នោ អហោសិ។ សោ សទ្ធាធិកត្តាយេវ “សចេ ឯកោ ភិក្ខុ អឌ្ឍយាមន្តរេន វា យាមន្តរេន វា ទិវសន្តរេន វា អាកាសេ ឧប្បតិត្វា វិវិធានិ បាដិហារិយានិ ទស្សេយ្យ, សព្ពោ ជនោ អតិវិយ បសីទេយ្យ។ ហន្ទាហំ ភគវន្តំ យាចិត្វា បាដិហារិយករណត្ថាយ ឯកំ ភិក្ខុំ អនុជានាបេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហ។

តត្ថ ឥទ្ធាតិ សមិទ្ធា ផីតាតិ នានាភណ្ឌុស្សន្នតាយ វុឌ្ឍិប្បត្តា។ អាកិណ្ណមនុស្សាតិ អំសកូដេន អំសកូដំ បហរិត្វា វិយ វិចរន្តេហិ មនុស្សេហិ អាកិណ្ណា។ សមាទិសតូតិ អាណាបេតុ ឋានន្តរេ ឋបេតុ។ ឧត្តរិមនុស្សធម្មាតិ ឧត្តរិមនុស្សានំ ធម្មតោ, ទសកុសលសង្ខាតតោ វា មនុស្សធម្មតោ ឧត្តរិ។ ភិយ្យោសោមត្តាយាតិ បកតិយាបិ បជ្ជលិតបទីបោ តេលស្នេហំ លភិត្វា វិយ អតិរេកប្បមាណេន អភិប្បសីទិស្សតិ។ ន ខោ អហន្តិ ភគវា រាជគហសេដ្ឋិវត្ថុស្មិំ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេសិ, តស្មា “ន ខោ អហ”ន្តិអាទិមាហ។

៤៨២. ន ធំសេមីតិ ន គុណវិនាសនេន ធំសេមិ, សីលភេទំ បាបេត្វា អនុបុព្ពេន ឧច្ចដ្ឋានតោ ឱតារេន្តោ នីចដ្ឋានេ ន ឋបេមិ, អថ ខោ អហំ ពុទ្ធសាសនស្ស វុឌ្ឍិំ បច្ចាសីសន្តោ កថេមីតិ ទស្សេតិ។ តតិយម្បិ ខោតិ យាវតតិយំ ពុទ្ធានំ កថំ បដិពាហិត្វា កថេតុំ វិសហន្តោ នាម នត្ថិ។ អយំ បន ភគវតា សទ្ធិំ វិស្សាសិកោ វិស្សាសំ វឌ្ឍេត្វា វល្លភោ ហុត្វា អត្តកាយោស្មីតិ តិក្ខត្តុំ កថេសិ។

ឥទ្ធិបាដិហារិយវណ្ណនា

៤៨៣-៤៨៤. អថ ភគវា អយំ ឧបាសកោ មយិ បដិពាហន្តេបិ បុនប្បុនំ យាចតិយេវ។ “ហន្ទស្ស បាដិហារិយករណេ អាទីនវំ ទស្សេមី”តិ ចិន្តេត្វា “តីណិ ខោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អយាហំ ភិក្ខូតិ អយំ អហំ ភិក្ខុ។ គន្ធារីតិ គន្ធារេន នាម ឥសិនា កតា, គន្ធាររដ្ឋេ វា ឧប្បន្នា វិជ្ជា។ តត្ថ កិរ ពហូ ឥសយោ វសិំសុ, តេសុ ឯកេន កតា វិជ្ជាតិ អធិប្បាយោ។ អដ្ដិយាមីតិ អដ្ដា បីឡិតោ វិយ ហោមិ។ ហរាយាមីតិ លជ្ជាមិ។ ជិគុច្ឆាមីតិ គូថំ ទិស្វា វិយ ជិគុច្ឆំ ឧប្បាទេមិ។

អាទេសនាបាដិហារិយវណ្ណនា

៣២៤៎ បរឞត្ថាតត្តិ អនន្តរាន្ត ឞត្ថាត៌ ឌុតិយំ ឥរេច្បុច រេចចនត៌ អាឌិឞតីតិ កនេចតិ៌ រេចតឞិកត្តិ ឞោយតឞ្បុនោយតឞ្បុ អធិរេប្បតិ៌ ឲចប្យឹ រេឥ យនតោតិ ឲចំ ឥច យនតោ ឞោយតឞ្បិរេតា ចា នោយតឞ្បិរេតា ចា កាយចិតក្កាឌិឞយ្យយុត្តោ ចា៌ ឌុតិយំ ឥរេច្បុច រេចចនត៌ ក្តតិបិ រេឥ ចិត្តត្តិ ក្តតិ ឥច ចិត្តំ, ក្តនន្ទ្រិនន្ទ្រុ អត្ថំ ចិត្តយយាត៌ បចត្តតីតិ អនត្ថោ៌ យលិកា តាយ ចិន្ទ្រាតិ ចិត្តាយលិតិ ឲចំ លន្ទ្ធតាយា រេលិរេក ឲកា ចិន្ទ្រា អត្ថិ៌ ឥាយ បរេរន ចិត្តំ ឌាតាតីតិ ឌឺរេបតិ៌

អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយចណ្ណនា

៣២៥៎ ឲចំ ចិឥរេក្កចាតិ រេតក្កយ្យចិតក្កានេយោ ឲចំ បចរេត្តត្តា ចិឥរេក្កច៌ យា ឲចំ ចិឥក្កយិត្វាតិ ឲចំ កាយចិតក្កានេយោ បចរេត្តត្តា យា ចិឥក្កយិត្វ៌ ឲចំ យតឞិ កនរោចាតិ ឲចំ អតិន្ទ្រុឞព្វារេយច, ឌុក្កុឞព្វាឌឹឞុ ចា អព្វាតរំ យតឞិ កនរោច៌ យាឲចត្តិ "តិច្ចុ"ត្តិអាឌិតា តរេយត យា យតឞិ កនិត្វ៌ ក្តនត្តិ ក្តនំ បត្យុកាយក្យលិកោរាក៌ បឌេហច៌ ក្តនំ ខ្លបឞយ្យន្ទ្រាតិ ក្តនំ ចត្យក្កចលប្យកេនំ រេលិក្យុត្តរេឌយ្យរេយច ខ្លបឞយ្យន្ទ្រ បិបុលិត្វា តិបម្បានេត្វា ចិឥរេច៌ ក្តតិ កកចា ក្តឌ្ឌិចិធំ ក្តឌ្ឌិបាឌិហារិយត្តិ ឌេឞ្បុតិ, បរេឞ្បុ ចិត្តំ ឥាត្វា កចត់ អាឌេឞតាបាឌិហារិយត្តិ៌ ឞាចកាតត្ថុ ឥុន្ទ្ធាតត្ថុ ឞតាតំ ឌយ្យរេឞតា អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយត្តិ៌

ឥត្វ ក្តឌ្ឌិបាឌិហារិយេត អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយំ យហារេយាក្កុល្លាតឞ្បុ អាចិណ្ណំ, អាឌេឞតាបាឌិហារិយេត អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយំ ឌយ្យរេឞតាបតិឞ្បុ៌ ឌេចឌេត្វ ឞំឈំ កិត្តិត្វា បព្វុ កិក្ខុឞតាតិ កេហត្វា កយាឞឹរេឞ ឥុន្ទ្ធលីចូអាយ រេឥឞំ ឌយ្យំ ឌេឞេត្វ ហិ កកចតា រេបឞិរេតឞុ ខ្ចិឞុ អក្កុឞាចរេកឞុ ឌយ្យរេឞតាបតិ រេតឞំ ចិត្តាចារំ ឥាត្វា ឌយ្យំ ឌេរេឞឞិ , រេចរេឞ្បុ ឌយ្យឌេឞត់ ឞុត្វា បព្វុឞតា កិក្ខុ រេឞាតាបត្តិចលេ បតិដ្ឋហិឞុ៌ អច តេឞំ យហារេយាក្កុល្លាតេ ចិក្យុន្ទ្រាត់ ឌេឞ្បុត្វា ឌេឞ្បុត្វា ឌយ្យំ ឌេរេឞឞិ, តំ ឞុត្វា ឞេត្វា អរហត្តចលេ បតិដ្ឋហិឞុ៌ អច ឥេវបិ យហាតាកា បព្វុ កិក្ខុឞតាតិ កេហត្វា រេចហាឞំ អព្ភុក្កត្វា រេចហ្ឈុចតរេយចាកយិឞុ៌ អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយំ បត ឥុន្ទ្ធាត់ ឞតាតំ ឌយ្យរេឞតា, រេតឞុ ក្តឌ្ឌិបាឌិហារិយអាឌេឞតាបាឌិហារិយាតិ ឥឞាបារេក្ខុតិ ឞនោយាតិ, អន្ទ្ធាត់ ត តិដ្ឋត្តិ, អន្ទ្ធាត់ អតិដ្ឋតេតា ត តិយ្យត្តិ៌ អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយំ អតុបារេក្ខុំ តិរេន្ទ្រាឞំ, អន្ទ្ធាត់ តិដ្ឋតិ, អន្ទ្ធាត់ តិដ្ឋតេតា តិយ្យាតិ៌ ឥឞ្មា កកចា ក្តឌ្ឌិបាឌិហារិយព្វុ អាឌេឞតាបាឌិហារិយព្វុ ករហតិ, អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយំរេយច បឞំឞតិ៌

ក្វតតិរោរាឌេឞកចត្វុចណ្ណនា

៣២៦៎ ក្វតបុព្វាត្តិ ក្តនំ កឞ្មា កកចតា អារេន្ទ្ធ៌ ក្តឌ្ឌិបាឌិហារិយអាឌេឞតាបាឌិហារិយាត់ អតិយ្យាតិកកាចឌេឞ្បុតត្វំ, អតុឞាឞតឹបាឌិហារិយេឞ្បុច តិយ្យាតិកកាចឌេឞ្បុតត្វំ៌ អបិ ច ឞព្វាឥុន្ទ្ធាត់ យហាក្វតបរិរេយឞរេកា តាលេយរេកា កិក្ខុ រេហាតិរេយច៌ រេយា យហាក្វេត បរិរេយឞរេត្វា ឃាច ព្រហ្មលោកា ចិចរិត្វា ចិឞ្បុរេន្ទ្រតារំ អលកិត្វា អាកយ្យ ឥុន្ទ្ធរេយច បុច្ឆិត្វា តិក្កនេន្ទ្រា រេហាតិ៌ ឥឞ្មា ឥុន្ទ្ធាត់ យហត្តកាចប្យកាឞតត្វំ, ក្តនព្វុ ការលំ បឌិដ្ឋត្តំ, អច តំ ចិចនំ កត្វា ឌេរេឞន្តោបិ កកចា "ក្វតបុព្វា"ត្តិអាឌិយាហ៌

ពត្ថ កត្ថ ត្វ ទោតិ កិឡិ ជានេត កិ អាកប្ប កិ បត្តស្ស ទេ អគចសេយា អប្បចត្តិចេសេត តិរុឌ្ឍក្តិ៍ យហាក្វតកឆា បគេយា យន្តាកាទេត ចិយុទ្ធិយក្កេ ទុត្តា, តយ្ហា យា តទេតាច កទេហតន្តា៍

៣៥៥៍ ឌេចឃាតិឃោ យក្កេតិ បិជិឃេក្កា ឌេចលិកកយតយក្កា តាយ តត្ថិ, ព្ភិចិឆពាលាទេស្សច បគេតំ អឆិចចតិ៍ ទេពត ទេហយ ឃាច (ពាហ្វលិកាបិ កាឃេត ចយំ ចទេត្តទេត្តា ឌេចលិកំ ឃាតិ៍ តយ្ហា “តំ ឌេចឃាតិឃោ យក្កេ”តិ ទុត្តិ៍ ឃេត ចាតុយហារាឌិកាតិ យឹទេប ជិតយ្បិ កកចត្តិ អបុទ្ធិត្វា ឆយ្យតាឃ ចោឌិទេតា ឌេចតា យហាត្វកាចាតិ យន្តាយាទេតា ក្ខបយក្កយិ៍ យឃយ្បិ ទោ, កិក្លុ, ត ឌាតាយាតិ ព្ភិចិយឃេ បញ្ហាបុទ្ធិតា ឌេចតា ត ឌាតត្តិ , ទេពតចយាហំយុ៍ អឆ ទោ ឃោ កិក្លុ “យយ ព្វយំ បញ្ហាត កទេឆតុំ ត លទ្ធា, យឹឈំ កទេឆា”តិ តា ឌេចតា អទេញ្ញាតុទេតិ, បុតប្បុតំ បុទ្ធតិ, តា “អទេញ្ញាតុទេតិ ទេតា អឃំ កិក្លុ, ហត្ថ តំ ហតុទេតា ទេយាទេចស្សាយា”តិ ចិទេត្តត្វា “អត្តិ ទោ កិក្លុ ចត្តាទេរា យហារាឌាទេតា”តិអាឌិយាហំយុ៍ តត្ថ អកិក្កត្តតរាតិ អតិក្កយ្យ កត្តតរា៍ បហឹតតរាតិ ចណ្ហឃទេឹយស្សរិឃាឌឹហិ ក្ខត្តយតរា ឲុទេពត តយេត យន្តុចាទេរុ អទេត្វា ទេចឌិតទេន្តា៍

៣៥៦-៣៥៧៍ អឃំ បត ចិទេយទេយា – យទេក្កា កិទ ឌេចរាឌា ចិទេត្តយិ “អឃំ បទេញ្ញា ព្ភិចិយឃោ, ត យក្កា អទេញ្ញាត ចិស្សជ្ជិតុំ, អឃព្វា កិក្លុ អក្កិ បហាឃ ពទេឌ្ឍបតកំ ឆយទេត្តា ចិឃ, ទេកទិ បហាឃ ក្ខគទិ ចាទេឌទេត្តា ចិឃ ច, ទេលិទេក អក្កបុក្កលំ យយ្យាយន្តុចិ បហាឃ ឌេចតា បុទ្ធទេត្តា ចិចទេតិ, ទេបទេយិ តំ យតុ្យត្តិក”ត្តិ៍ តទេតា បុតឌេច ឃោ ចិទេត្តយិ “យុត្វយ្បិ កត្តា យត្ត យត្តិទេពច តិក្កទេឌ្ឍា កចិស្សតិ ៍ អត្តិ ទេចច បុក្កទេលិ តាទេយឃ, ទោកំ តាច អាហិណ្ឌទេត្តា កិលយតុ បទ្ធា ឌាតិស្សតី”តិ៍ តទេតា តំ “អហយ្បិ ទោ”តិអាឌិយាហ៍ (ពាហ្វឃាតិឃោបិ ឌេចឃាតិឃយឌិទេយាច៍ ឌេចឃាតិឃយក្កេតិ ចា (ពាហ្វឃាតិឃយក្កេតិ ចា ឆយ្យទេយតុតិ ចា ឲុកចិត្តក្លាហិកអប្បតាតិ ចា យត្តិដ្ឋាតិកទេចតតាតិ ចា យហក្កុតចិត្តត្តិ ចា អកិព្ទាពាលាត្តិ ចា យន្តុទេយតំ ព្ភិចិឆពាលាទេស្សច តាយំ៍

៣៥៨៍ បុន្តុតិយិត្តត្តិ អាកយតបុន្តុកាទេក តិយិត្តុ យុទិឃយ្យ ក្ខគឃទេតា អទុលុក្កំ ចិឃ៍ តយ្ហា ព្ភឌាទេតច (ពាហ្វា អាកយិស្សតិ, ឲុចំ យឃំ ឌាតាយាតិ ឌឹបឃិយុ៍ បិតុទេហាឃឹតិ បិកទេជិ អទេហាយិ៍ អឆ ទោ ឃោ (ពាហ្វា ទេពត កិក្លុតា បុទេដ្ឋា អតុទេតា អចិយឃកាចំ ពាត្វា យចាហំ “ត ឌាតាយី”តិ ចក្លាយិ, ព្ភទេយ យំ បទិកចិស្សត្តិ, អឆ ឌាតទេត្តា ចិឃ ឃំ កិព្វិ កទេឆស្សាយិ, អឃំ ទេយ កិក្លុ ទេចឃ្យាកទេណាត អតាទេឌ្ឍចិទេត្វា ចាឌំ អាទេទាទេបស្សតិ៍ “អហយយ្យិ កិក្លុ (ពាហ្វា”តិអាឌឹតិ បត ទេយ កណត្តស្ស ត ទេកាចិ ចចតំ យឌ្ឍហិស្សតិ៍ ឃំត្វតាហំ ចិទេក្លបំ កត្វា ព្វយំ កិក្លុ យតុ្យត្តិកំទេឃច ទេបទេយឃ្យត្តិ ចិទេត្តត្វា “អហយយ្យិ កិក្លុ (ពាហ្វា”តិអាឌិយាហ៍

៣៥៩-៣៦០៍ ឲុកយត្តិអបទេតត្វាតិ កយ្យា ឲុចយកាយិ? ក្បហកត្តា៍ ពាហិទ្ធា បទិទេឃដ្ឋិត្តិ ទេពលត្តិទេកា ចាលិកំ តិប្បឹព្ភព្ភឃយាទេតា ចិឃ ឃាច (ពាហ្វលិកា ពាហិទ្ធា បទិទេឃយតំ អាបន្តុតិ៍

៣៦១៍ យក្បណត្តិ កាកំ ចា ក្បលំ ចា៍ ត ទោ ឲុទេយា, កិក្លុ, បទេញ្ញា ឲុចំ បុទ្ធិតទេន្តាតិ ព្ភឌំ កកចា ឃយ្យា បទេឌទេយទេតយ បទេញ្ញា បុទ្ធិតទេន្តា, អឃព្វា ទោ កិក្លុ អត្វបិឌិត្តទេកបិ កទេហត្វា តិប្បទេឌយទេតា បុទ្ធតិ, តយ្យា បជិទេយទេឆតិ៍ អាចិណ្ហា កិទេទតំ ព្ភិទ្ធាតំ, បុទ្ធាយ្ហុព្ភហស្ស

ឌតស្ស បុព្ធាយ ចោរំ ចស្សេត្វា បុព្ធំ សិក្ខាបេត្វា បុព្ធាចិស្សេជ្ជតំ៍ កស្មា? បុព្ធិតុំ អឌាតិត្វា បរិបុព្ធេត្វា ទុចិណ្ណាបយោ ហោតិ៍ បត៉្យា សិក្ខាបេន្តោ បត “កត្វ អារេបិ ចា”តិអាឌិយាហ៍

៣៥ប៉៍ តត្វ ត កាឆតីតិ ត បតិដ្ឋាតិ, ឰេយ ចត្តារោ យហាក្ខតា កិ អាកាយ្ង អប្បតិដ្ឋា កចត្តីតិ អត្ថោ៍ ដ្ឋបិឌិត្តំយេច សត្តាយ បុព្ធតិ៍ ឌីឈប្ចា រស្សប្ចាតិ សណ្ឋាតចសេត ដ្ឋបិតាទ្វបំ ចុត្តំ៍ អណុំ ធ្វលត្តិ លុដ្ឋកំ ចា យហត្តំ ចា, ឰាយិតាបិ ដ្ឋបិតាទ្វេប ចណ្ឋយត្តេយច កធិតំ៍ សុកាសុកត្តិ សុកប្ចា អសុកប្ចា ដ្ឋបិតាទ្វបេយច កធិតំ៍ កិ បត ដ្ឋបិតាទ្វបំ សុកត្តិ អសុកត្តិ អត្ថិ? តត្ថិ៍ ឰដ្ឋាតិដ្ឋារយូលំ បតេច កធិតំ៍ តាយប្ចា ទ្វបប្ចាតិ តាយប្ចា ឌីឈាឌិតេកធំ ទ្វបប្ចា៍ ដ្ឋបរុដ្ឋហ៊ីតិ តិរុដ្ឋហិ, កិ អាកាយ្ង អសេសេយតំ តប្បចត្តីតិ៍

ខចំ បុព្ធិតត្តំ សិយាតិ បុព្ធំ ចស្សេត្វា ឰាតាតិ ចិស្សេជ្ជតំ ចស្សេត្វា ៣៣ ចេឃ្យាកោលំ កចតីតិ ចត្វា – “ចិញ្ញាណ”ត្តិអាឌិយាហ៍

៣៥៥៍ តត្វ ចិញ្ញាតត្តត្តិ ចិញ្ញាណំ តិត្ថាតស្សេតំ តាយំ, តទេតំ តិចស្សតាកាចទោ អតិចស្សតំ៍ ដ្ឋប្បាចេត្តា ចា ចឃេត្តា ចា ធិតស្ស អញ្ញាធត្តេត្តា ចា ខតស្ស តត្ថីតិ អតត្ថំ៍ បកត្តិ បេតតំ កិរ តិត្វស្ស តាយំ, តចិ៉្យាបបត្តិ ខត្វាតិ បបំ, បកាទស្ស បត កកាទោ កទោតា៍ សត្តោតា បកយស្សាតិ សត្តោតាបកំ៍ តិត្ថាតស្ស កិរ ឃធា យហាសយុដ្ឋស្ស ឃទោតា ឃទោតា ឰតទិត្យកាយា ហោត្តិ, តំ តទេច តិត្តំ, អតិត្តំ តាយ តត្ថិ៍ ខចេយច អដ្ឋតិសាឃ កយ្ដ្ឋារតសុ ឃេត ឃេត យុលេត តិត្ថាតំ ឰតទិត្យកាយា ហោត្តិ, តំ តទេច តិត្តំ, តិត្ថាតស្ស អតិត្តំ តាយ តត្ថិ៍ តេត ចុត្តំ “សត្តោតាបក”ត្តិ៍ ខត្វ អារេបិ ចាតិ ខត្វ តិត្ថាតេ ឰាធំ តិត្ថាតំ អាកាយ្ង សត្តេយតំ អារេបិតិអាឌិតា តឃេត ចុត្តំ ដ្ឋបិឌិត្តា ឆយ្ងឌាតំ តិរុដ្ឋហិ, អប្បចត្តំ ហោតីតិ៍

ឰាតាតិស្ស តិរុដ្ឋត្តុបិយំ ចស្សេត្តា “ចិញ្ញាណស្ស តិទោធេត ខេត្វតំ ដ្ឋបរុដ្ឋហ៊ី”តិ អាហ៍ តត្វ ចិញ្ញាណត្តិ ចទិយកចិញ្ញាណម្បិ អភិសង្ខារចិញ្ញាណម្បិ , ចទិយកចិញ្ញាណស្សាបិ ហិ តិទោធេត ខេត្វតំ ដ្ឋបរុដ្ឋហិ៍ ចិញ្ញាតឌីបសិខា ចិឃ អបណ្ណត្តិកកាធំ ឃាតិ៍ អភិសង្ខារចិញ្ញាណស្សាបិ អត្ថប្បាធតិទោធេត អត្ថប្បាធចសេត ដ្ឋបរុដ្ឋហិ៍ ឃធាហ “សោតាបត្តិយក្កញាទោលាត អភិសង្ខារចិញ្ញាណស្ស តិទោធេត ឋបេត្វា សត្តកចេ អតយតក្កេ សំសារេ ឃេ ដ្ឋប្បជ្ជេយ្យុំ តាយប្ចា ទ្វបប្ចា ខេត្វេត តិរុដ្ឋត្តី”តិ សត្វំ ធ្វេអតិទ្ទេស ចុត្តតេឃេតេច ចេឌិតត្តំ៍ សេសំ សត្វត្វ ដ្ឋត្តាតេយចាតិ៍

ឰតិ សុយក្កលចិលិសិតិឃា ឌីឈតិកាឃដ្ឋកធាយំ

កេចដ្ឋសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១២។ លោហិច្ចសុត្តវណ្ណនា

លោហិច្ចព្រាហ្មណវត្ថុវណ្ណនា

៥០១។ ឯវំ មេ សុតំ…បេ… កោសលេសូតិ លោហិច្ចសុត្តំ។ តត្រាយំ អនុត្តានបទវណ្ណនា។ សាលវតិកាតិ តស្ស គាមស្ស នាមំ, សោ កិរ វតិយា វិយ សមន្តតោ សាលបន្តិយា បរិក្ខិត្តោ។ តស្មា សាលវតិកាតិ វុច្ចតិ។ លោហិច្ចោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ។

៥០២-៥០៣។ បាបកន្តិ បរានុកម្បាវិរហិតត្តា លាមកំ, ន បន ឧច្ឆេទសស្សតានំ អញ្ញតរំ។ ឧប្បន្នំ ហោតីតិ ជាតំ ហោតិ, ន កេវលញ្ច ចិត្តេ ជាតមត្តមេវ។ សោ កិរ តស្ស វសេន បរិសមជ្ឈេបិ ឯវំ ភាសតិយេវ។ កិញ្ហិ បរោ បរស្សាតិ បរោ យោ អនុសាសីយតិ, សោ តស្ស អនុសាសកស្ស កិំ ករិស្សតិ។ អត្តនា បដិលទ្ធំ កុសលំ ធម្មំ អត្តនាវ សក្កត្វា គរុំ កត្វា វិហាតព្ពន្តិ វទតិ។

៥០៤-៤០៦។ រោសិកំ ន្ហាបិតំ អាមន្តេសីតិ រោសិកាតិ ឯវំ ឥត្ថិលិង្គវសេន លទ្ធនាមំ ន្ហាបិតំ អាមន្តេសិ។ សោ កិរ ភគវតោ អាគមនំ សុត្វា ចិន្តេសិ – “វិហារំ គន្ត្វា ទិដ្ឋំ នាមំ ភារោ, គេហំ បន អាណាបេត្វា បស្សិស្សាមិ ចេវ យថាសត្តិ ច អាគន្តុកកិច្ចំ ករិស្សាមី”តិ, តស្មា ឯវំ ន្ហាបិតំ អាមន្តេសិ។

៥០៧។ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោតិ គច្ឆាយាឆានុគតំ បច្ឆតោ បច្ឆតោ អនុពន្ធោ ហោតិ។ វិវេចេត្វាតិ វិយោជេត្វា, តំ ទិដ្ឋិគតំ វិនោទេត្វាតិ វទតិ។ អយំ កិរ ឧបាសកោ លោហិច្ចស្ស ព្រាហ្មណស្ស បិយសហាយកោ។ តស្មា តស្ស អត្ថកាមតាយ ឯវមាហ។ អបេវ នាម សិយាតិ ឯត្ថ បឋមបទេន កថា គច្ឆតិ, ទុតិយបទេន អនុគច្ឆតិ។ អយំ កិរេត្ថ អធិប្បាយោ – រោសិកេ ឯតទត្ថមេវ យថា ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ កប្បសតសហស្សញ្ច វិវិធានិ ទុក្ករានិ ករោន្តេន បារមិយោ បូរិតា, ឯតទត្ថមេវ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បដិវិទ្ធំ, ន មេ លោហិច្ចស្ស ទិដ្ឋិគតំ ភិន្ទិតុំ ភារោតិ, ពុទ្ធពលំ ទស្សេន្តោ បឋមបទេន កថា គច្ឆតិ។ រោសិកេ រោសិកេ លោហិច្ចស្ស មម សន្តិកេ អាគមនំ វា និសជ្ជា វា អល្លាបសល្លាបោ វា ហោតុ, សចេបិ លោហិច្ចសទិសានំ សតសហស្សស្ស កង្ខា ហោតិ, បដិពលោ អហំ វិនោទេតុំ លោហិច្ចស្ស បន ឯកស្ស ទិដ្ឋិវិនោទនេ យត្តកោ ភារោតិ ពុទ្ធពលំ ទស្សេន្តោ ទុតិយបទេន កថា អនុគច្ឆតីតិ វេទិតព្ពោ។

លោហិច្ចព្រាហ្មណានុយោគវណ្ណនា

៥០៨។ សមុទយសញ្ជាតីតិ សមុទយស្ស សញ្ជាតិ ភោគុប្បាទោ, តតោ ឧដ្ឋិតំ ធនធញ្ញន្តិ អត្ថោ។ យេ តំ ឧបជីវន្តីតិ យេ ញាតិបរិជនទាសកម្មករាទយោ ជនា តំ និស្សាយ ជីវន្តិ។ អន្តរាយករោតិ លាភន្តរាយករោ។ ហិតានុកម្បីតិ ឯត្ថ ហិតន្តិ វុឌ្ឍិ។

ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩦ, ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧ ᩑᩈᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᨧ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᩈᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩥᨿᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᨶ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩑᩈᩣ ᩅ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

᪓᪑᪐-᪓᪑᪑᩺ ᨻᩕᨦᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩁᩣᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᨲᨳᩣ ᨷᩁᩮᩈᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨷᩁᩮᩣᨧᨻᩮᨵᨠᩣᩁᩮᨿᩣ “ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩉ᩺ ᨿᩮ ᨵᩁᨿᨲᩥ ᨿᩮ ᨧ ᨻᩕᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨴᨾ᩠ᨾᩮᨴᩮᩈᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨧᨠᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᨧᩮᩃᩥᨠᩣᨶᩮᨿᨲᩴ ᩋᨽᩥᨧᨶ᩠ᨲᩴ᩺ ᨷᩁᩥᨷᩥᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩮᨧᩮᩃᩥᨠᩣᨿᨠᩥᩴ ᨷᨴᩥᨷᨲᩥᩴ ᨷᩩᩁᨿᩣᨶᩣ ᨴᩣᨶᩴ, ᨴᨴᨿᩣᨶᩣ, ᩈᩦᩃᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᩣ, ᨠᨲ᩠ᨲᨿᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩩᩁᩩᨿᩣᨶᩣ ᨠᩣᨧᨶᩴ ᨠᩣᨧᨿᨿᩣᨶᩣ ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨷᩥᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨷᩥᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᩥ ᨠᩁᩮᨿᨲ᩠ᨲᩥ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᨧᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᨧᩣ ᨶᩣᨿ ᨴᩮᨧᩣᨶᩴ ᨧᩥᨿᩣᨶᩣᨶᩥ , ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨴᩣᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨧᩥᩈᩮᩈᩣ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨧᩣᨲᩥ ᨴᩮᨧᩮᩃᩥᨠᩮ ᨧᩥᨷᩥᨠᨠ᩠ᨡᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᨧᩥᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨠᩁᩮᩣ᩺ ᨻᩕᨲᩥ ᨠᨣᨧᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᨲᩣ ᩋᨽᩥᨿᨾᩥᨲᩮᨶᨧ ᨾᩪᩃᨷᨴᩮᩣᨧᩥᨽᩥᨶᩣ ᨿᩣᨧ ᨠᨧᨣ᩠ᨣᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨿᩣᨶᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᨦᩣᨶᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣᩁᩉᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᨿᩮᩣ ᨾᩮ ᨿ, ᩃᩮᩣᩉᩥᨧ᩠ᨧ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᩺

ᨲᨿᩮᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣᩁᩉᨧᨱ᩠ᨱᨲᩣ

᪓᪑᪒᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᨧᩮᨲᨶᨲ᩠ᨳᩔ ᨧᩮᨲᨶᩣ᩺ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩮᨷᩮᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩮᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥ᩺ ᨧᩮᩣᨴᩮᨾᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨾᩪᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧᩣ ᩏᩔᨠ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨷᨠᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩕᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿ, ᩅᩥᨠᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨣᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨠᩣ ᨻᩕᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩥᩴ ᨧᩣ ᩋᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩥ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩣᨶᩴ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩥᩴ ᨶᩥᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨿ᩠ᨿ᩺ ᩅᨧᨶᩈᨾ᩠ᨷᨴᨾᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩕᨾᩔᩣᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ “ᨾᨾ ᨻᩕᨿ ᩈᩣᨧᨠᩣ”ᨲᩥ ᩈᩣᩈᨶᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᨾ ᨧᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣᨷᩥ ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩣ ᨻᩕᨾᩴ ᩃᩮᩣᨠᨴᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᨧᨶᩈᨾ᩠ᨷᨴᨿᩮᨧ ᨸᩕᨴᩥᩈᨿᩮᨧ ᨧᨴᩣᨾᩥ᩺ ᨻᩕᨲᩥ ᩈᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᨷᩥ ᨲᨧ ᩃᩮᩣᨠᨴᨾ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᨶ ᨲᩴ ᨾᩪᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᩔᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩥᨿ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩥᩴ ᩋᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩥᨿ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥᨷᩥ ᨲᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲᩥ᩺ ᨠᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᨷᩁᩔ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩁᩮ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨿᩮᩅ ᨲᩣᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᩉᩥ, ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ᩺ ᨠᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᨷᩁᩔ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲᩥ᩺

᪓᪑᪓᩺ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩔᩪᩈᨠᩣᨶᩥ ᨶᩥᩁᩣᨶᩥ ᩏᨷᩣᨿᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩺

᪓᪑᪔᩺ ᨲᨲᩥᨿᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᨷᩁᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨷᩁᩔ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨠᩔ ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩔᩣᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᨧ ᨿᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ត ចោឝភារហសត្តុចណ្ណកា

៣១៩. តចោឝភារហោតិ អយញ្ហិ យុ្ពា បផយយច អត្តានំ បតិរូប បតិដ្ឋាបេត្វា សាចកានំ ផយុំ ធេសតិៈ សាចកា ធប្បុ អប្បុចា ហុត្វា យធាតុស៊ិដ្ឋំ បដិបជ្ជន្តិ, តាយ ច បដិបត្តិយា យហត្តុ ចិសេសយផិកច្ឆន្តិៈ តស្មា ត ចោឝភារហោតិៈ

៣១៧. តរកបប៊ិតំ បបតន្តោតិ យយា កហិតាយ ដិដ្ឋិយា អហំ តរកបប៊ិតំ បបតន្តោ ដ្ឋ៍ទ្ធិត្វាធលេ បតិដ្ឋាបិតោតិ តំ ដិដ្ឋិ កិន្តិត្វា ផយុំធេសតាហ ត្វេត អបិយបតតេតា ដ្ឋ៍ទ្ធិត្វា សក្កុយក្កុធលេ ផបិតោយឹត្វិ ចផតិៈ សេសយត្តុ ដ្ឋត្វាតយចាតិៈ

ឰតិ សុយក្កុលចិលិសិតិយា ឌីឈតិកាយដ្ឋកធាយំ

លោហិច្ចសុត្តចណ្ណកា តិដ្ឋិតាៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪁᪃᪨ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪁᪈᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ…ᨸᩮ… ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩪᨲᩥ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨ ᨾᨶᩈᩣᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨣᩣᨾᩔ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨾᨶᩈᩣᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᨾᨶᩈᩣᨠᨭᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨸᩔᩮ᪨ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩮᨲᩥ ᨲᩁᩩᨱᩋᨾ᩠ᨻᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᨱ᩠ᨯᩮ, ᩁᨾᨱᩦᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩮᩣ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩁᨩᨲᨸᨭ᩠ᨭᩈᨴᩥᩈᩣ ᩅᩣᩃᩥᨠᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ, ᩏᨸᩁᩥ ᨾᨱᩥᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨥᨶᩈᩣᨡᩣᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩮ ᨸᩅᩥᩅᩮᨠᩈᩩᨡᩮ ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪅᪁᪉᪨ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨲᩥ ᨠᩩᩃᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ᪨ ᨧᨦ᩠ᨠᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨦ᩠ᨠᩦ ᩒᨸᩣᩈᩣᨴᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨲᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨶᨦ᩠ᨣᩃᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩈᩣᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨩᩣᨱᩩᩔᩮᩣᨱᩥ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨲᩩᨴᩥᨣᩣᨾᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨧ ᨻᩉᩩᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨶᩈᩣᨠᨭᩔ ᨠᩥᩁ ᩁᨾᨱᩦᨿᨲᩣᨿ ᨲᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨴᩦᨲᩦᩁᩮ ᨣᩮᩉᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᨸᩅᩮᩈᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪅᪂᪀-᪅᪂᪁᪨ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩔ ᨧ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩈᩣᨲᩥᨶᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩔ, ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩔ ᨧ ᨲᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩔ᪨ ᩑᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩮᨴᩣᨶᩴ ᨸᩣᩁᨣᩪ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨩᨦ᩠ᨥᩣᩅᩥᩉᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨠᩥᩃᨾᨳᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨩᨦ᩠ᨥᩣᨧᩣᩁᩴ᪨ ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨱ᩠ᩉᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᩦᨿᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᩃᨲᩮᩃᨵᩮᩣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩥᨩᨶᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᨶᨴᩦᨲᩦᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩᨲᨸᨭ᩠ᨭᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣᩃᩥᨠᩣᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᩋᨸᩁᩣᨸᩁᩴ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᩴ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩍᨲᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨧᨦ᩠ᨠᨾᩥ, ᨸᩩᨶ ᩍᨲᩁᩴ ᩍᨲᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶᩩᨧᨦ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᩋᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ᪨ ᨠᨲᨾᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨾᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᨳᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨩᩈᩣᨿᨶᩮᩣᨲᩥ ᩏᨩᩩᨾᨣ᩠ᨣᩔᩮᨲᩴ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨩᩈᩣ ᩅᩣ ᩏᨩᩩᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩑᨲᩮᨶ ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᩈᩣᨿᨶᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᨠ᩠ᨠᩁᩔ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩔ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩉᨽᩣᩅᩣᨿ, ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩋᨿᩴ᪨ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ ᨴᩦᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩈᩣᨲᩥᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᨸᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨠᨾᩮᩅ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩴ ᨳᩮᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨧᩁᨲᩥ᪨ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣᨸᩥ ᩈᨠᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨶᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ “ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨠᨳᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣᩅ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩮᩣᨲᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᨶ ᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩅᨬ᩠ᨧ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᩅᩈᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨲᩩᩃᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩅᩣᨱᩥᨩᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨽᩮᩣᨸᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨳᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ…ᨸᩮ… ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ

តារុក្ខេតា”តិ។

៥១១. ឯត្ថ ភោ គោតមាតិ ឯតស្មិំ មគ្គាមគ្គេ។ ចិក្កេហា ចិចារេតាតិអាទីសុ បុត្តប្បត្តិកោ ចិក្កេហា។ អបរការេក ចិចារេតា។ ឥចិនេវាបិ ឯវនោ ភាភាអាចរិយានំ ចាគរេតា ភាភាចារេតា។

៥១២. អថ កិញ្ចិ បភ ចោទេតិ ត្វម្បិ អឃមេច មគ្គេតិ អត្តនោ អាចរិយចាគរេច បគ្គហិតំ សិ, ការត្ថារេវាបិ អត្តនោ អាចរិយចាគរេច, ឯកស្សាបិ ឯកស្មិំ សំសយោ ភត្តិ។ ឯវំ សតិ កិញ្ចិ ចោ ចិក្កេហាតិ បុច្ឆតិ។

៥១៣. មគ្គាមគ្គេ, ភោ គោតមាតិ មគ្គេ ភោ គោតម អមគ្គេ ច, ឋិតមគ្គេ ច អត្ថុមគ្គេ ចាតិ អត្ថោ។ ឯវ កិរ ឯកព្រាហ្មណស្សាបិ មគ្គំ “ភ មគ្គោ”តិ ភ ចគតិ។ យថា បភ អត្តនោ អាចរិយស្ស មគ្គោ ឋិតមគ្គោ, ភ ឯវំ អញ្ញេសំ អត្ថុតាភាតិ, តស្មា តមេចត្តំ ឱបេត្វា “កិញ្ចាបិ ភោ គោតមា”តិអាទិមាហ។

សង្ខាតិ តាភីតិ លិង្គបិបល្លាសេភ ចគតិ, សន្តោ តេតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ពាហុតិតិ អដ្ឋ ចា គស ចា។ ភាភាមគ្គាតិតិ មហត្តាមហត្តឥវិមគ្គសគពមគ្គាទិចសេភ ភាភាចិធាតិ សាមត្តា កាមភឺតញ្ញអាគតេលត្តាឌីហិ អាគត្វា គាមំ បចិសភមគ្គាតិ។

៥១៥-៥១៦. “ភិយ្យត្តីតិ ចាសេដ្ឋ ចតេសី”តិ ភគចា តិក្កត្តំ ចតីភេគំ គត្វា បដិញ្ញាំ គារាបេសិ។ គស្មា? តិត្ថិយា ហិ បដិជាតិត្វា បច្ឆា តិក្កឃ្យមាភា អចជាភត្តិ។ សោ តថា គាតុំ ភ សក្ខិស្សតីតិ។

៥១៧-៥១៨. តេតច តេតចិជ្ជាតិ តេ តេតចិជ្ជា។ ចគារោ អាគមសត្តិមត្តំ។ អត្ថចតីតិ អត្ថបចតី, ឯគោភ ចក្ខុមតា គហិតមដ្ឋិមា គោដី ឯគោ អញ្ញោ គហិតំ, តំ អត្ថំ អញ្ញោ តំ អញ្ញោតិ ឯវំ បណ្ណាសមដ្ឋិ អត្ថា បដិបាដិមា ឈដិតា អត្ថចតីតិ ចុច្ចតិ។ បរម្បរសំសត្តាតិ អញ្ញមញ្ញំ លគ្គា, មដ្ឋិកាហគោភបិ ចក្ខុមតា ចិរហិតាតិ អត្ថោ។ ឯគោ កិរ គុត្តោ អត្ថគាលំ ឱស្វា “អន្ធគស្មិំ ភាម គាមេ លដ្ឋិកោដ្ឋំ ស្វលភ”ត្តិ ឋស្សាសេត្វា “តេភ ហិ តត្ថ គតោ សាមិ ភេហិ, ពួត់ ភាម តេ តេមា”តិ ចុត្តេ, លញ្ជំ គហេត្វា អត្តមាមគ្គេ មគ្គា ឱក្កម្ម មហត្តំ គច្ឆំ អត្ថបរិគត្វា បុរិមស្ស ហត្ថេត បច្ឆិមស្ស គច្ឆំ គាហាបេត្វា “កិញ្ចិ គម្មំ អត្ថិ, គច្ឆថ តាច ត្វមេ”តិ ចត្វា បលាយិ, តេ ទិចសម្បិ គត្វា មគ្គំ អចិត្ថមាភា “គុហិំ ភោ ចក្ខុមា, គុហិំ មគ្គោ”តិ បរិទេចិត្វា មគ្គំ អចិត្ថមាភា តត្ថេច មរិំសុ។ តេ សត្តាម ចុត្តំ “បរម្បរសំសត្តា”តិ។ បុរិមោបីតិ បុរិមេសុ គសសុ ព្រាហ្មណេសុ ឯគោបិ។ មជ្ឈិមោបីតិ មជ្ឈិមេសុ អាចរិយបាចរិយេសុ ឯគោបិ។ បច្ឆិមោបីតិ ឥទាតិ តេតចិជ្ជេសុ ព្រាហ្មណេសុ ឯគោបិ។ ហស្សកញ្ញេចាតិ ហសិតព្ពំ ហេច។ ភាមគញ្ញេចាតិ លាមគំ ហេច។ តទេតំ អត្ថាការេតភ ទិត្តគំ, ទិត្តគត្តា ហេច តុច្ឆគំ។ ព្ចតាតិ ព្រាហ្មណោលាភោ តាច តិដ្ឋតុ, ឥមា តេតចិជ្ជេហិ ភ ទិដ្ឋបុព្ពោច។ ឥមេបិ ចត្ថិមសុរិយេ តេតចិជ្ជា បស្សត្តិ, តេសម្បិ សហព្យតាយ មគ្គំ ទេសេតុំ ភប្បហោត្តីតិ គស្សេត្វា “តំ កិំ មញ្ញសី”តិអាទិមាហ។

៣៦០។ តត្ថ យទេតា ចក្ខុយសុទិយា បក្ខន្ទន្តីតិ យស្មិំ កាលេ បក្ខន្ទន្តិ។ យត្ថ ច ឧបក្ខន្ទន្តីតិ យស្មិំ កាលេ អត្ថរេយន្តិ, បក្ខន្ទភកាលេ ច អត្ថរេយភកាលេ ច បស្សន្តីតិ អត្ថោ។ អាយាចន្តីតិ “ខុទេហិ កចំ ចក្ខុ, ខុទេហិ កចំ សុទិយា”តិ ឯវំ អាយាចន្តិ។ ទេវាយន្តីតិ “រសារេវោ ចន្ទោ, បរិយន្ទលេវ ចន្ទោ, សប្បគោ ចន្ទោ”តិអាទីនិ ចន្ទោ បទំសន្តិ។ បញ្ចលិកាតិ បគ្គហិតអញ្ចលិកា។ ភយប្បយាតាតិ “ភយោ ភយោ”តិ ចន្ទយាភា។

៣៦១-៣៦២។ ឃំ បស្សន្តីតិ ឯត្ថ យន្តិ គិបិវាទយត្ថំ។ កិំ បភ ភ កិរាតិ ឯត្ថ ឌូឆ បភ កិំ ចត្តញ្ញុំ។ យត្ថ កិរ ទេវចិទេដ្ឋហិ ព្រាហ្មណេហិ ភ ព្រាហ្មា សក្កិទិទេដ្ឋាតិ ឯចយទេត្វា ទេដ្ឋទេដ្ឋា។

អធិរចតីតធិក្ខបយាកថា

៣៦៣។ សយតិត្តិកាតិ សយភរិតា។ កាកបេយ្យាតិ យត្ថ កត្ថចិ តីរេ ឋិតេន កាកេន សក្កា បាតុន្តិ កាកបេយ្យា។ បារំ តរិតុកាមោយាតិ ភទិំ អតិក្កមិត្វា បរតីរំ គន្តុកាមោយ។ អវ្ហេយ្យាតិ បក្កោសេយ្យ ឯហិ បារាបារន្តិ អមុំ បារំ អបារំ ឯហិ, អថ មំ សហសាច គហេត្វា គមិស្សសិ, អត្ថិ មេ អច្ចាយិកកម្មន្តិ អត្ថោ។

៣៦៤។ យេ ធម្មា ព្រាហ្មណការកាតិ ឯត្ថ បញ្ចសីលទសកុសលកម្មបថភេទា ធម្មា ព្រាហ្មណការកាតិ វេទិតព្វា, តព្វិបរីតា អព្រាហ្មណការកា។ ឥន្ទមវ្ហាយាមាតិ ឥន្ទំ អវ្ហាយាម បក្កោសាម។ ឯវំ ព្រាហ្មណានំ អវ្ហាយភស្ស គិរត្ថកភាវំ ទស្សេត្វា បុភបិ ភគវា អញ្ញចក្ខុំ សុទិយា ចិយ ឧលយាភេភ បញ្ចសតកិច្ចបរិចុទេតា អធិរចតិយា តីរេ គិសិទិត្វា អបរម្បិ ភទីឧបមំ អាហរន្តោ “សេយ្យថាបី”តិអាទិមាហ។

៣៦៥។ កាមគុណាតិ កាមយិតព្វដ្ឋេន កាមា, ពន្ធនដ្ឋេន គុណា។ “អនុជានាមិ ភិក្ខវេ, អហតានំ វត្ថានំ ទិគុណំ សង្ឃាដិ”ន្តិ (មហាវ॰ ៣៤៨) ឯត្ថ ហិ បដលដ្ឋោ គុណដ្ឋោ។ “អច្ចេន្តិ កាលា តរយន្តិ រត្តិយោ, វយោគុណា អនុបុព្វំ ជហន្តី”តិ ឯត្ថ រាសដ្ឋោ គុណដ្ឋោ។ “សតគុណា ទក្ខិណា បាដិកង្ខិតព្វា”តិ (ម॰ និ॰ ៣॰៣៧៩) ឯត្ថ អានិសំសដ្ឋោ គុណដ្ឋោ។ “អន្តំ អន្តគុណំ (ខុ॰ បា॰ ៣॰៣) កយិរា មាលាគុណេ ពហូ”តិ (ធ॰ ប॰ ៥៣) ច ឯត្ថ ពន្ធនដ្ឋោ គុណដ្ឋោ។ ឥធាបិ ឯសេវ អធិប្បេតោ។ តេន វុត្តំ “ពន្ធនដ្ឋេន គុណា”តិ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យាតិ ចក្ខុវិញ្ញាណេន បស្សិតព្វា។ ឯតេនុបាយេន សោតវិញ្ញេយ្យាទីសុបិ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ឥដ្ឋាតិ បរិយិដ្ឋា វា ហោន្តុ, មា វា, ឥដ្ឋារម្មណភូតាតិ អត្ថោ។ កន្តាតិ កាមនីយា។ មនាបាតិ មនវឌ្ឍនកា។ បិយរូបាតិ បិយជាតិកា។ កាមូបសំហិតាតិ អារម្មណំ កត្វា ឧប្បជ្ជមានេន កាមេន ឧបសំហិតា។ រជនីយាតិ រញ្ជនីយា, រាគុប្បត្តិការណភូតាតិ អត្ថោ។

គធិតាតិ គេធេន អភិភូតា ហុត្វា។ មុច្ឆិតាតិ មុច្ឆាការប្បត្តាយ អធិមត្តតណ្ហាយ អភិភូតា។ អជ្ឈោបន្នាតិ អធិឱបន្នា ឱគាហិត្វា “ឥទំ សារ”ន្តិ បរិនិដ្ឋានប្បត្តា ហុត្វា។ អនាទីនវទស្សាវិនោតិ អាទីនវំ អបស្សន្តា។ អនិស្សរណបញ្ញាតិ ឥទមេត្ថ និស្សរណន្តិ, ឯវំ

បរិជាននបញ្ញាវិរហិតា, បច្ចវេក្ខណបរិភោគវិរហិតាតិ អត្ថោ។

៣៣៦។ អាវរណាតិអាទីសុ អាវរន្តីតិ អាវរណា។ និវារេន្តីតិ នីវរណា។ ឱនន្ធន្តីតិ ឱនាហនា។ បរិយោនន្ធន្តីតិ បរិយោនាហនា។ កាយទ្វារាទីនំ វិត្ថារកថា វិសុទ្ធិមគ្គតោ គហេតព្វា។

៣៣៨-៣៤០។ អាវុតា និវុតា ឱនទ្ធា បរិយោនទ្ធាតិ បទានិ អាវរណាទីនំ វសេន វុត្តានិ។ សប្បដិក្កូលោតិ ឋិតិបដិក្កូលេន សប្បដិក្កូលោតិ វុត្តំ។ អប្បដិក្កូលោ ខោ កោតយាតិអាទីសុបិ កាយទុច្ចរិតស្ស អករណតោ ឋិតិបដិក្កូលេន អប្បដិក្កូលោ។ ព្យាបាទស្ស អករណតោ មេត្តិ វត្ថុ វេវចនេន អវេវរោ។ ថីនមិទ្ធស្ស អករណតោ វិនីវរណបញ្ញាវន្តតាយ ព្យាបជ្ជេន អព្យាបជ្ជោ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចាករណតោ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចាទីហិ និក្កិលេសេហិ អនិក្កិលិដ្ឋវិនេត្វា សុបរិសុទ្ធយានសោ។ វិចិកិច្ឆាយ អករណតោ វិត្តំ វសេ វត្តេតិ។ យថា ច ព្រាហ្មណា វិត្តកាមិកា ហោន្តីតិ, វិត្តស្ស វសេន វត្តន្តិ, ន តាទិសោតិ វសវត្តី។

៣៤១។ ឋានសោ បភាតិ ឋាន ព្រាហ្មលោកមគ្គោ។ អាសីទិត្វាតិ អមគ្គមេវ "មគ្គោ"តិ រូបគន្តា។ និសីទន្តីតិ "សយតន"ន្តិ សញ្ញាយ បត្វា ឧទិណ្ណា វិយ អនុប្បវិសន្តិ។ និសីទិត្វា វិសានំ បិបុណន្តីតិ ឯវំ បទេ្វ វិយ និសីទិត្វា វិសានំ អគ្គមគ្គនិកញ្ញានំ បិបុណន្តិ។ សុក្ខតានំ មនេ្ញា នន្ទីតិ មរីចិកាយ វញ្ចេត្វា "កោកបេយ្យា តទី"តិ សញ្ញាយ "នទិស្សាមា"តិ ហេត្វាហិ ច បិសេហិ ច វាយមមានា សុក្ខតានំ មនេ្ញា នន្តិ។ តស្មា យថា ហត្ថបិនាទីនំ និកញ្ញានំ បរិកញ្ញានំ, ឯវំ អបិមេសុ និកញ្ញានំ បរិកញ្ញានំ បិបុណន្តិ។ ឋានេន ច សុខំ វា សាតំ វា ន លភន្តិ។ តស្មា ឋានំ តេវិជ្ជានំ ព្រាហ្មណានន្តិ តស្មា ឋានំ ព្រាហ្មសហព្យតាយ មគ្គទីបកំ តេវិជ្ជកំ បិវចនំ តេវិជ្ជានំ ព្រាហ្មណានំ។ តេវិជ្ជាឋានិណន្តិ តេវិជ្ជាអរញ្ញំ ឋានិណន្តិ ហិ អការកំ មហាអរញ្ញំ វុច្ចតិ។ តេវិជ្ជាវិវនន្តិ បុប្ផផលេហិ អបរិភោគរុក្ខេហិ សញ្ឆន្នំ និន្នកំ អរញ្ញំ។ យត្ថ មគ្គោ រុក្ខមិត្វា បរិវត្តិតុម្បិ ន សក្កា ហោតិ, តំ សន្ធាយាហ "តេវិជ្ជាវិវនន្តិបិ វុច្ចតី"តិ។ តេវិជ្ជាព្យសនន្តិ តេវិជ្ជានំ បញ្ចវិធព្យសនសំវិសេតំ។ យថា ហិ ញាតិរោគភោគ ទិដ្ឋិ សីលព្យសនបត្តស្ស សុខំ នាម នត្ថិ, ឯវំ តេវិជ្ជានំ តេវិជ្ជកំ បិវចនំ អាគម្ម សុខំ នាម នត្ថីតិ ទស្សេតិ។

៣៤៣។ ឋានសំវេទ្ធាតិ ឋានេ ច វទ្ធិតោ ច, ធោ ហិ កោចិ តត្ថ ឋានេវ ហោតិ, អញ្ញត្ថ វទ្ធិតោ, តស្ស សមន្តា កាយមគ្គា ន សព្វសោ បច្ចក្ខា ហោន្តិ, តស្មា ឋានសំវទ្ធោតិ អាហ។ ឋានសំវទ្ធោបិ ធោ និរតិក្ខន្តោ, តស្ស ន សព្វសោ បច្ចក្ខា ហោន្តិ។ តស្មា "តាវទេវ អវសដ"ន្តិ អាហ, តង្ខណមេវ និក្ខមន្តំ អត្ថោ។ ទន្ធាយិតត្តន្តិ អយំ នុ ខោ មគ្គោ, អយំ ន នុខោតិ កង្ខាវសេន វិនាយិតត្តំ។ វិត្ថាយិតត្តន្តិ យថា សុខុមំ អត្ថជាតំ សហសា បុដ្ឋស្ស កស្សចិ សរីរំ ថម្ភកាតំ ហោតិ, ឯវំ ថម្ភកាតគ្គហណំ ន ហោតាតិ ឋាយិតា សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្ស អប្បដិហតភាវំ ទស្សេតិ។ តស្ស ហិ បុរិសស្ស មារាទយោ តាទិសេន សិយា ញាណស្ស បដិឃាតោ។ តេន សោ ទន្ធាយេយ្យ វា វិត្ថាយេយ្យ វា។ សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ បន អប្បដិហតំ, ន សក្កា តស្ស កោចិ អន្តរាយោ កាតុន្តិ ទីបេតិ។

៣៤៤។ រុក្ខមូលេ ភេទំ កោតយោតិ រុក្ខមូលេ ភេទំ កោតយោ ព្រាហ្មណិ បទន្តិ ព្រាហ្មណរាសិំ, ភេទំ កោតយោ មម ព្រាហ្មណបុត្តំ អបិមគ្គតោ

ឋ្ឋទិត្វា ព្រហ្មលោកយេក្ក បតិដ្ឋេបត្វតិ អេត្វា៍ អឆស្ស កកចា ព្យុក្ខប្យាគំ ឥស្សេត្វា សង្ខិ បុត្តកាកបដំបភាឃ

យេត្តាចិហារាឥព្រហ្មលោកកាយិយក្ក៎ ឥឥសេត្យការយោ “ទេតភ ហិ ចាវេសដ្ឋា”តិអាឥយាហ៍ តត្ថ “ត្វាឆ តឆាកទេតា”តិអាឥ សាយញ្ញាឋលេ

ចិត្តាទិតំ៍ យេត្តាសហកទេតភាតិអាឥស្ស ឃំ ចត្តត្តំ, តំ សត្តំ ចិស្សង្គិយក្ក ព្រហ្មចិហារកយដ្ឋ្ឋាភកឆាឃំ ចុត្តំ៍ សេឃ្យឆាបិ ចាវេសដ្ឋ ពាលចា

សដ្ឋឆយោតិអាឥ បភ ត្វាឆ អបុត្តំ៍ តត្ថ ពាលចាតិ ពាលសយ្យេភ្លា៍ សដ្ឋឆយោតិ សដ្ឋឆយកោ៍ អប្យកសិទេភាតិ អកិទេឆ្នភ អក្សេក្កភ៍ ក្សត្តលោ

ហិ សដ្ឋឆយោ សដ្ឋំ ឆយេភ្លាបិ ភ សក្កោតិ ឆតស្សោ ឥសា សេទភ ចិញ្ញារេបត្យំ, ភាស្ស សដ្ឋសេដ្ឋា សត្តោតា ឋទតិ៍ ពាលចទេតា បភ

ចិប្យាទិកោ ហោតិ, តស្មា “ពាលចា”តិអាឥយាហ៍ យេត្តាឃ ឥឥតាចិយុត្តិឃាតិ ឲត្ថ យេត្តាតិ ចុទេត្ត ឋ្កបឆាវេទាបិ អប្យភាបិ ចដ្ឋតិ,

“ឥឥត្តាចិយុត្តិ”តិ ចុទេត្ត បភ អប្យភាច ចដ្ឋតិ៍ ឃំ បយាណកតំ កយុត្តិ បយាណកតំ កយុំ ភាយ កាយាចឆទំ ចុង្គតិ៍ អប្យយាណកតំ កយុំ ភាយ

ទ្ធុបិទ្ធុបិចឆទំ៍ តញ្ញាបយាណំ អតិក្កយិត្វា ឌ្ឍឥស្សកអទោភាឥស្សកឥសាឋទណចសេភ ចឆ្ឆត្វា កតត្តា អប្យយាណកតត្តិ ចុង្គតិ៍ ភ តំ

តព្រាចសិស្សតិ ភ តំ តព្រាចតិដ្ឋីតិ តំ កាយាចឆទកយុំ តស្មិំ ទ្ធុបិចឆទាទ្ធុបិចឆទកយុ ភ ឌ្ឍហឹឃតិ, ភ តិដ្ឋតិ៍ កិំ ចុត្តំ ហោតិ – តំ

កាយាចឆទកយុំ តស្ស ទ្ធុបិទ្ធុបិចឆទកយុស្ស អន្តទា លក្កិតំ ចា ឥាតំ ចា ទ្ធុបិទ្ធុបិចឆទកយុំ ឋរិត្វា បរិឃាឥឃិត្វា អត្តភា ឌ្ឍកាសំ កហេត្វា

បតិដ្ឋាតំ ភ សក្កោតិ៍ អឆ ណោ ទ្ធុបិចឆទាទ្ធុបិចឆទកយុយេច កាយាចឆទំ យហោឈា ចិឃ បរិត្តំ ឋ្កកំ ឋរិត្វា បរិឃាឥឃិត្វា អត្តភា

ឌ្ឍកាសំ កហេត្វា តិដ្ឋតិ៍ តស្ស ចិបិកំ បដំតាហិត្វា សឃយេច ព្រហ្មសហព្យតំ ឋ្កបភេតីតិ៍ ឲចំចិហាទីតិ ឲចំ យេត្តាឥចិហាទី៍

ឃ្ឃដ៍ឲតោយឃំ កចត្តំ កោតយត្តិ ត្វាឥំ តេសំ ក្សតិឃំ សទណកយភំ៍ បឥយេច ហេតេ យញ្ញិបណ្ហាសកោ ចាវេសដ្ឋ ស្សុត្តំ ស្សុត្វា សទណំ កតា, ត្វាយំ

បភ តេចិន្ទ្រស្សុត្តំ ស្សុត្វា ក្សតិឃយិ សទណំ កតា៍ កតិបិហង្គយេភ បត្តឥត្វា អក្កញ្ញាស្សុត្ត ឋ្កបសយ្យឥទេង្គាច អទហត្តង្គា អលត្ត៍ សេសំ សត្តត្ថ

ឋ្កត្តាភយេចាតិ៍

ត្វាតិ ស្សុយដ្ឋលចិលិសិភិឃា ឥឈភិកាឃដ្ឋកឆាឃំ

តេចិន្ទ្រស្សុត្តចណ្ហភា ភិដ្ឋិតា៍

ភិដ្ឋិតា ច តេទសស្សុត្តបដំយណ្ឌិតស្ស សីលក្កន្ធចក្កស្ស

អត្ថចណ្ហភាតិ៍

សីលក្កន្ធចក្កដ្ឋកឆា ភិដ្ឋិតា៍